

ಸನ್ಮತಿ

SANMATHI

ವಾರ್ಷಿಕ ಸಂಚಿಕೆ 2017-2018

“ ಸತ್ಯಾಹಾಸ ನಂಜಾಯತೇ ಜ್ಞಾನಂ ”

Mahatma Gandhi Memorial College, Udupi

ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ಕಾಲೇಜು, ಉಡುಪಿ

Accredited 'A' Grade by NAAC

Old Block

P.G. Block and Research Centre

Science Block

PU Block

Library Block

New Ladies Hostel 'Thameri'

ಪನ್ನತಿ

ವಾರ್ಷಿಕ ಸಂಚಿಕೆ 2017 - 2018

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ| ಸಂಧ್ಯಾ ಆರ್. ನಂಬಿಯಾರ್
ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು

ಸಂಪಾದಕರು

ಶ್ರೀಮತಿ ಮಾಲತಿ ದೇವಿ ಎ.
ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು, ಪ.ಪೂ. ಕಾಲೇಜು

ನಿರ್ವಾಹಕ ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ| ದೇವಿದಾಸ್ ಎಸ್. ನಾಯಕ್
ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಆಂಗ್ಲಭಾಷಾ ವಿಭಾಗ

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ

ಡಾ| ಪುತ್ತಿ ವಸಂತ ಕುಮಾರ್
ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ

ಶ್ರೀಮತಿ ಉಷಾರಾಣಿ ಎಸ್. ಸುವರ್ಣ
ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ

ಶ್ರೀಮತಿ ಸೌಮ್ಯಲತಾ
ಉಪನ್ಯಾಸಕಿ, ಆಂಗ್ಲಭಾಷಾ ವಿಭಾಗ

ಡಾ| ಕಾತ್ಯಾಯಿನಿ ಕುಂಜಬೆಟ್ಟು
ಉಪನ್ಯಾಸಕಿ, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ

ಶ್ರೀಮತಿ ವನಿತ

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕಿ, ವಾಣಿಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ

ಶ್ರೀಮತಿ ವಸುಮತಿ ಭಟ್
ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಭಾಗ

ಶ್ರೀಮತಿ ಲತಾ ನಾಯಕ್
ಉಪನ್ಯಾಸಕಿ, ಇತಿಹಾಸ ವಿಭಾಗ

ಶ್ರೀ ಸಂತೋಷ್ ಶೆಟ್ಟಿ
ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಹಿಂದಿ ವಿಭಾಗ

ದಿನ್ಯಾಥಿ ಪ್ರತಿಲಿಖಿಗಳು

ಕಾರ್ತಿಕ್ ಪೈ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಅನೂಪ ಎಸ್. ನಾಯಕ್, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಬಾಲಚಂದ್ರ ವಿ. ಭಟ್, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ.

ಶ್ರೀಯಸ್, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಸಿ.ಎ.

ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ಕಾಲೇಜು
ಉಡುಪಿ - 576 102

(ಅಕಾಡೆಮಿ ಆಫ್ ಜನರಲ್ ಎಜುಕೇಶನ್ ಮಣಿಪಾಲ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಸಂಸ್ಥೆ)

Annual Magazine of Mahatma Gandhi Memorial College, UDUPI – 576 102
for the year 2017 - 2018.

Edited by Dr. Sandhya R. Nambiar, Principal.

ಮುದ್ರಣ : ಮಣಿಪಾಲ ಟೆಕ್ನಾಲಜೀಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್

ಮುಖಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ: ಪ್ರಶಾಂತ್

ಪ್ರಾಡಃಸ್ಮರಣೀಯರು

ಆಡಳಿತಗಾರ ಕನಸುಗಾರ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ

ಡಾ| ಟಿ. ಎಂ. ಎ. ಪೈ
(1898 - 1979)

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ| ಸಂಧ್ಯಾ ಆರ್. ನಂಬಿಯಾರ್

ಸಂಪಾದಕರು

ಶ್ರೀಮತಿ ಮಾಲತಿ ದೇವಿ ಎ.

ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ| ದೇವಿದಾಸ್ ಎಸ್. ನಾಯಕ್
ನಿರ್ವಾಹಕ ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ| ಪುತ್ರಿ ವಸಂತ ಕುಮಾರ್

ಶ್ರೀಮತಿ ಉಷಾರಾಣಿ ಎಸ್. ಸುರೇಶ್

ಶ್ರೀಮತಿ ವನಿತ

ಶ್ರೀಮತಿ ವಸುಮತಿ ಭಟ್

ಶ್ರೀಮತಿ ಸೌಮ್ಯಲತಾ

ಡಾ| ಕಾತ್ಯಾಯಿನಿ ಕುಂಜಬೆಟ್ಟು

ಶ್ರೀಮತಿ ಲತಾ ನಾಯಕ್

ಶ್ರೀ ಸಂತೋಷ್ ಶೆಟ್ಟಿ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು

ಕಾರ್ತಿಕ ಜೈ
ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಅನೂಷ ಎಸ್. ನಾಯಕ್
ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಬಾಲಚಂದ್ರ ವಿ. ಭಟ್
ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ.

ಶ್ರೇಯಸ್
ತೃತೀಯ ಬಿ.ಸಿ.ಎ.

COLLEGE TRUST

Sri T. Mohandas Pai
President

Dr. Ramdas M. Pai
Registrar, A.G.E., Manipal &
Member

Dr. A. Krishna Rao
Member

Dr. H. S. Ballal
Member

Dr. H. Shantaram
Member

Sri T. Sathish U. Pai
Member

Sri Vinod Bhat
Member

Dr. G. K. Prabhu
Member

Dr. Sandhya R. Nambiar
Principal & Secretary

Mrs. Malathi Devi A.
Principal, P.U. College &
Member

Dr. Sandhya R. Nambiar, Principal, M.G.M. College

Mrs. Malathi Devi A., Principal, M.G.M. P.U. College

Editors Note

Greetings !

I write this editorial with a sense of fulfillment and gratitude. I have the satisfaction, of having, all through these years, partly shaping the making of the College magazine. The gratitude is to this premier institution which has honed and moulded the innate

skills of thousands of students and hundreds of teachers. Those who come to M.G.M. never leave it the same! They are transformed both academic wise and personality wise.

Leafing through this years' magazine you will find articles, poems written by our students that showcase their creative writing skills. The photo gallery presents a vibrant spectrum of the innumerable activities that have taken place in this academic year.

You will enjoy, I'm sure, reading the variety of articles, poems etc. written by our budding writers. My hearty congratulations to all the students who have contributed articles to the magazine. Many more of our students, who do have the ability to write should put down their thoughts and observations and contribute articles, poems and so on. The College magazine has nevertheless been a springboard for many an aspiring writer to begin a writing career.

I congratulate the working editor and the editorial team for painstakingly bringing out this edition of the college magazine and wish you all a fruitful year ahead.

Best Wishes,

Sandhya R Nambiar

Principal & Chief Editor

RETIREMENT

Prof. Kusuma Kamath, Principal
being felicitated on her superannuation

Prof. Gurudev U. B., HOD of Political Science
being felicitated on his superannuation

Prof. H. S. Jayashree, HOD of Economics
being felicitated on her superannuation

Dr. Sadananda R. Shet, HOD of Hindi
being felicitated on his superannuation

Dr. Sureshramana Mayya, HOD of Commerce
being felicitated on his superannuation

Mr. B. Shukur Saheb, Office Staff
being felicitated on his superannuation

OUR FACULTY

ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ವೃಂದ

ENGLISH DEPARTMENT

Dr. Sandhya R. Nambiar

Dr. Devidas S. Naik

Sowmyalatha K.

Sindhu K. K.

Sharada U.

Ashwini Acharya

Vanishree Rao

Mithali Hegde

Swarnalatha

KANNADA DEPARTMENT

Dr. Puthi Vasanth Kumar

Dr. Kathyayini
Kunjibettu

SANSKRIT DEPARTMENT

Vasumathi Bhat

Muralidhara N.

Shreeelatha C. K.

Shamanth Kumar

Sheela

HINDI DEPARTMENT

Nayana Athavara

C. Santosh Shetty

Kalpana R. Shet

Nirmala Shenoy

SOCIOLOGY DEPT.

Rohith Amin

ECONOMICS DEPARTMENT

Laxminarayana
Karanth

Meenakshi G.

Priyashree K. T.

Jyostna

HISTORY DEPARTMENT

Subodh Pai

Latha Nayak

POLITICAL SCIENCE DEPARTMENT

Surendranath Shetty

Vidyanath K.

Adithi Bhat

Ramesh Karla

Vanitha

Geetha Naik

JOURNALISM DEPARTMENT

Manjunath Kamath

Suchith Kotian

Anil Kumar B.

Chanchalakshi P. Rai

Keerthi P. M.

Mamatha

Mallika A. Shetty

Ramachandra Bhat

Raksha Shenoy K.

Prathiksha Shetty

Sangeetha Pai

C. A. Sridhar Kamath

MATHEMATICS DEPARTMENT

Saraswathi T.

Pratheeksha U.

Navya

Vijetha Rao

Chandrika Shetty

Sandhya N.

Aruna

Chaithra Poojary

Umadevi

ZOOLOGY DEPARTMENT

Vinodini B.

Rachana Bhat

STATISTICS DEPARTMENT

Dr. U. A. Lavaraj

Shyamala V. G.

Ashwini K.

Akshatha Adiga

Sharanya Kumari

Anvitha K.

PHYSICS DEPARTMENT

Dr. M. G. Vijay

Shailaja H.

Malathi Devi A.

Neelakanta Dhandothi

Suprabha

Soumyalatha

Padmanabha Nayak B. L.

Rohini Nayak

Vrinda

Swathi

Prakash

Sandya

CHEMISTRY DEPARTMENT

Meghavarsha

Spoorthi

Mahesh Shenoy

Arun Kumar B.

K. Bhaskara Acharya

Veera Ida Pinto

Avinash

Dr. Babu M.

Pushpalatha

Rekha

Pooja J.

Mahesh

Sowmya Nayak

Arun

Chaithra Bhat

Anusha

BOTANY DEPARTMENT

Usharani S.

Supritha Rao

Shruthi Nayak

BIOLOGY DEPARTMENT

Anitha Shetty

Priyanka K. G.

Divya Kanchan

Swathi

COMPUTER SCIENCE DEPARTMENT

M. Vishwanath Pai

Rekha N. Chandra

Rajamoorthy Rao

Praveena Kumari M.K.

Anupama Ajith

Vivek Nayak

Jayanthi R. Prabhu

Shilpa Shanbaug

Kavitha Poojary

Raghurama Holla

Deepali Kamath

Ganesh Hegde

Rashmi

Ramya

Pavithra

K. Chithra

Shaila M.

Mithun S.

Akshatha Nayak

Dinesh

Lakshmi

Megha Shenoy

Sanath

Sunitha Kini

LIBRARY DEPARTMENT

Kishore H. V.

PHYSICAL EDUCATION DEPT.

Jayashree Nayak

Sathish Kumar Hegde

GANDHIAN STUDY CENTRE

U. Vinith Rao

GERMAN DEPT.

Prof. Dr. N. T. Bhat

N.C.C. OFFICERS

Lieut. Navya
Army Wing

Sub. Lieut.
Santhosh C. Shetti
Navy Wing

N.S.S. OFFICERS

Shamanth Kumar
Unit - I

Priyashree K. T.
Unit - II

NON TEACHING STAFF

Babu K.

Krishna Kumar

Vasantha Kumar B. T.

Vilasini

Prabhakara K.

Anil Naik

Jagadeesh H.

Suresh U.

K. Kusuma

Ganesh Kumar K.

B. Shukur Saheb

K. Manzoor Saheb

Madhava Naik

Mohandas Rao U.

Ganesha Moolya

Ganesh Kotian

Gopal

Harisha

Asha R. Kedlaya

Savitha

Nityananda Kamath

Shridhara Nayak

Subrahmanya
Shenoy

Mamatha

Roopa Kini

Hema

Ashwini

Anita

Sathish Sagri

Sathisha

Anasuya S. P.

Sharada

Geeta Ravi

Sunanda Sridhar

Laxmi Vijaya Kumar

Sunanda L. Nayak

Gunavathi

Manjula B.

Shobha

Vijaya Kumar

Veena

Asha Shetty

Rajesh Sherigar

Krishnananda Nayak

Shantha

Udaya B.
Co-op. Store Sales Clerk

Parent Teacher Association - Degree

Ganesh Kotian
President

Nagaraja Pai
Secretary

Ganapathi Bhat
Treasurer

Jayaprakash Rao
President

Sudhakara Shetty
Secretary

Srikara Mallya
Treasurer

Office Bearers of Alumni Association

Prof. M. L. Samaga
President

M. Chittaranjan Hegde
Secretary

N. Bharatheesh Ballal
Treasurer

Jayalaxmi M. Rao
Hostel Warden

Sumana
Office Assistant

Sundara Devadiga
Head Cook

Hostel Staff

A Get-together of 1984-85 Batch B.Com. Students with their Teachers

Students' Welfare Council 2017-2018

PRESIDENT

Shreekar Pai
III B.Com.

GENERAL SECRETARY

Alvita Sanjana
III B.Sc.

M.Sc. REPRESENTATIVE

Borkar Vinay Ramesh
II M.Sc.

VICE PRESIDENTS

Kiran Kamath
III B.C.A.

Lewis Gleeven Cristi
III B.Com.

Shreenidhi S. Bhat
III B.Com.

Sowjanya Bhat B.
III B.Com.

T. Madhav Pai
III B.A.

JOINT SECRETARIES

Anam Alvira
III B.Sc.

Namitha Nayak
III B.Sc.

Raeesa Tasleem
III B.C.A.

Rohan Vincent D'Souza
III B.Sc.

Shreeram T. G.
III B.Com.

SPECIAL ACHIEVERS

Shreyas G. Kotian, I B.A. was felicitated by Hon. Defence Minister Mrs. Nirmala Sitharaman for securing the first place (Rs. 2 lakh cash award) in National Level Declamation Contest conducted by NYKS, Union Ministry of Youth Affairs & Sports, New Delhi in connection with Republic Day Celebration.

Mr. Manish of II B.A. receiving a cheque of Rs. 1.5 lakh from Sri Pramod Madhvaraj sanctioned by Mangalore University in recognition of his outstanding talent in Sports.

Mr. Prasad
II B.Sc.
Participated in
Republic Day
NSS Parade
at New Delhi

Mr. Pranav
I B.Com.
Secured Silver Medal
in KUMITE event in
KBI International Karate
Championship 2017-18

Megha U. Bangera
II PUC
Secured State Level
Gold Medal in Karate
and
participated in
National
Level competition
at Indore (M.P.)

Dr. Raghuram Holla
Dept. of Computer Science

Being awarded Ph.D. from Mangalore University for his thesis
'Descriptor based Models for Video indexing and Retrieval'.

SPECIAL ACHIEVERS

TOPPERS IN PUC - 2017 - 18

Vijeta G. Shettigar
Science - PCMB

Veethika S. Shetty
Arts - HEPS

Vidyashree K. Kalkura
Commerce - MSABs

UNIVERSITY RANK HOLDERS

Pavithra
B.C.A.
II RANK

Nilufar
B.C.A.
III RANK

Rashmi R. Upadhya
B.C.A.
IV RANK

Anjum Ali
B.C.A.
VI RANK

Anil Kumar N. Shetty
B.C.A.
VII RANK

Raksha S. Rao
B.C.A.
VIII RANK

Rohith Inston Lobo
M.Sc.
III RANK

SPECIAL ACHIEVERS - NCC - ARMY WING

Lt. Navya, Associate NCC Officer-Army Wing: Guided flag area for Mangalore Group RDC cadets and she was recognised as the best in drill among the ANOS in CAT camp at Brahmar.

SUO Analin G. Joseph, II B.Com.

All India Thal Sainik Camp at New Delhi, won silver medal in Judging Distance Competition and also attended National Integration Camp in Orissa.

CPL Pradeesh, III B.A.

Directorate - TSC at Bellary and Adventure activity camp at Tumkur

CPL Vilas S. Poojary, III B.Sc.

RDC - IGC at Mysore

CPL Pavithra K., II B.A.

National Integration Camp Calicut & RDC - IGC at Mysore

CPL Harshita, II B.Com.

Special National Integration Camp in Andhra Pradesh

CPL Nayana, II B.Com.

TSC - IGC at Belgaum

JUO Megha H. R., III B.Sc.

SGT Disha, III B.Sc.

Special National Intergration Camp, Calicut

CPL Chaithra, II PUC

CPL Bhargavi, II PUC

Military Hospital Nursing Camp at Belgaum

CPL Bisna Sagar, III B.A.

CPL Sachin, III B.A.

CPL Raghavendra, II B.A.

CPL Raviraj, III B.A.

Adventure Activity Camp at Tumkur

SPECIAL ACHIEVERS –NCC NAVAL WING-2017-18

ALL INDIA NOU SAINIK CAMP (AINSC) INS-KARWAR

Sub.Lt. Santosh C. Shetty
Contingent Commander for AINSC-Karnataka & Goa States

INTERNATIONAL CAMP - OVERSEAS DEPLOYMENT WITH INDIAN NAVY (Malaysia, Indonesia & Srilanka)

P.O. Cadet Adolf Shervin
I B.Com.

ALL INDIA NOU SAINIK CAMP (AINSC) HELD IN INS-KARWAR

L.Cdt. Vishnu N.
II B.Sc.

L.Cdt. Rajath Chandran
II B.Sc.

L.Cdt. Mahima Shenoy
I B.Sc.

L.Cdt. Prathik A. Shetty
II PUC

L.Cdt. Angelin D'Souza
II PUC

SEA TRAINING CAMP HELD AT MUMBAI

S.Cdt. Capt. Sushanth L. Dias
III B.C.A.

ANNUAL TRAINING CAMP HELD AT KERALA

L.Cdt. Gokul Bhat
III B.Com.

CULTURAL PROGRAMME

ಒಳನೋಟ .....

ANNUAL REPORT SECTION

1. 69 TH College Day Report – Dr. Sandhya R. Nambiar, Principal	.....	1
2. MGM P.U. College Day Report 2017-18 – Mrs. Malathi Devi A., Principal	.....	13
3. Students' Welfare Council Report 2017-18 – Alvita Sanjana, General Secretary	.....	19

ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ

1. ಆರಾಧನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು :

1. ಶೃಂಗಗಿರಿಯ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ...	ಭಾವನಾ ಭಟ್ ಎಂ. ಬಿ., ದಿತಾ ಜಿ.	.....	27
2. ಕೇಂಜ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮಬೈದರ್ಕಳ ಗರಡಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಹಾತ್ಮೆ	ದಿವ್ಯಾ ಎಸ್.	.....	29
3. ಶ್ರೀ ಧರ್ಮ ಜಾರಂದಾಯ	ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮೀ	.....	31

2. ಸ್ವರಚಿತ ಕವನಗಳು:

1. ಸುಳ್ಳಿನ ಕೋಟೆ	ಪ್ರಜ್ಞಾ	.....	32
2. ನೀನು	ಪೂಜಾ ರಾವ್	.....	32
3. ವಿಸ್ಮಯ	ಆಸ್ತಿಕ್ ಜೋಗಿ	.....	33
4. ಮಳೆರಾಯ	ಆಸ್ತಿಕ್ ಜೋಗಿ	.....	34
5. ಜೈಲು	ಭಾವನಾ ಭಟ್ ಎಂ. ಬಿ.	.....	34
6. ನನ್ನ ಅಮ್ಮ	ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮೀ	.....	35
7. ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ತೋಟ	ಲತಾ ಜಿ. ನಾಯಕ್	.....	35
8. ಅಮ್ಮ	ಚೈತ್ರಾ	.....	35
9. ಮಡದಿ	ಕಾರ್ತಿಕ್ ಹೆಗ್ಡೆ	.....	36
10. ಪಾತರಗಿತ್ತಿ	ಸಿದ್ದಪ್ಪ ನಾಯಕ	.....	36

3. ಸಣ್ಣ ಕತೆಗಳು :

1. ಒಂದು ಮಹಿಳೆಯ ಕತೆ	ಶ್ರೇಯಸ್	.....	37
2. ಇಡ್ಲಿ, ಆಕಿಡ್ ಮತ್ತು ಆತ್ಮಬಲ	ರೇಷ್ಮಾ	.....	39
3. ಸನಿ ನಾ?	ರಮ್ಯಶ್ರೀ ಡಿ.	.....	40

4. ಸಾಮಾಜಿಕ ಭಾವೈಕ್ಯತೆ :

1. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೈಕ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಕೋಮು ಸೌಹಾರ್ದತೆಯ ಪಾತ್ರ	ಬಾಲಚಂದ್ರ ಭಟ್	.....	43
2. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕತೆ	ಎಚ್. ಶ್ರಾವ್ಯ	.....	46
3. ಸಮಾಜದ ಉನ್ನತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪಾತ್ರ	ಶ್ರೀನಿಧಿ ಆರ್. ಪೈ	.....	48

5. ಪ್ರಚಲಿತ :

1. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ	ವರುಣ ಭಟ್	.....	50
2. ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳ ಇಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ	ಬಾಲಚಂದ್ರ ಭಟ್	.....	52

6. ಊರು-ಕೇರಿ :

1. ನಮ್ಮೂರು ಸಾಗರ	ಅನೀಷಾ	.....	55
2. ಸಹಸ್ರಲಿಂಗ	ಮೇಘನಾ ಭಟ್	.....	56

7. ಚಿಂತನ-ಮಂಥನ :

1. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ವ್ಯಾಮೋಹ	ಶ್ರೇಯಸ್	.....	57
2. ಕಾಲ ಮಿಂಚುವ ಮೊದಲೇ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖರಾಗೋಣ	ಗಗನ	.....	59
3. ಆಸೆ	ಪ್ರಜ್ಞಾ	.....	60
4. ನಾವು ಭಾಗ್ಯವಂತರು ಎಂದುಕೊಂಡಾಗ ...	ಸುಪ್ರೀತಾ	.....	61
5. ಇಂದಿನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನೈತಿಕತೆ ಕುಸಿಯುತ್ತಿದೆಯೇ?	ವೈಭವ್ ಆರ್. ಭಂಡಾರಿ	.....	62
6. ಬದುಕನ್ನು ಸುಂದರಗೊಳಿಸುವ 10 ಸರಳ ಸೂತ್ರಗಳು	ಕಾವ್ಯ ಆರ್. ಮಂಡನ್	.....	63
7. ಚಿತ್ರಕಲೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಿಂದ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ	ರಮ್ಯಶ್ರೀ ಡಿ.	.....	64
8. ಪರ್ಸಂಟೇಜ್ ಅನ್ನೋ ಕಿರೀಟ	ಶ್ರೇಯಸ್	.....	65

8. ಮಹಿಳಾ ಸಂಪದ :

1. ಅಂದು - ಇಂದು	ಪೂಜಾ ರಾವ್	.....	67
2. ಮನದಿ ಅರಳಲಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ	ಸೌಮ್ಯ ಆಚಾರ್ಯ	.....	68

9. ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಿಂತನೆ :

1. ಮತದಾನ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಂತೆ!!	ಸಿದ್ದಪ್ಪ ನಾಯಕ ಎಂ.	.....	69
2. ಮದನ್‌ಲಾಲ್ ಧಿಂಗ್ರಾ ಎಂಬ ದಿಟ್ಟ ದೇಶಪ್ರೇಮಿ	ಕೃಷ್ಣ	.....	70
3. ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ	ಸೀಮಾ	.....	71
4. ನಾನು ಕಂಡ ಕರ್ನಾಟಕ	ಚೈತ್ರಾ	.....	72
5. ಸೂರ್ಯ ನಮಸ್ಕಾರದ ಮಹತ್ವ	ವಿಶ್ವೇಶ ಪ್ರಸಾದ ಭಟ್	.....	74

10. ರಂಗಕಲೆ :

1. ರಂಗಭೂಮಿಯೊಳಗಿನ ಜೀವನ ಪಾಠಗಳು	ಶ್ವೇತಾ ಎನ್. ಎಮ್.	.....	75
2. ಯಕ್ಷಗಾನಂ ಗೆಲ್ಲೆ	ಚಿರಶ್ರೀ	.....	76

11. ಪ್ರಾಣಿ ಲೋಕ :

1. ಜಿಗಣೆ ಸಹವಾಸ	ಚೈತ್ರ	.....	78
2. ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳು	ದೀಕ್ಷಿತಾ ಕೆ.	.....	79
1. ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ಸ್ಥಳಗಳು	ದೀಕ್ಷಿತಾ ಕೆ.	.....	80

12. ನೆನಪಿನಂಗಳದಿಂದ :

1. ಬಾಲ್ಯದ ದಿನಗಳು	ಕೌಸರ್	.....	81
2. ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ.ಯ ಅನುಭವ	ಸಿಪಿಎಲ್ ರವಿರಾಜ್	.....	82

13. ವ್ಯಕ್ತಿ ವಿಶೇಷ :

1. ಸಸ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಶ್ವಕೋಶ - ಬಿ. ಜಿ. ಎಲ್. ಸ್ವಾಮಿ	ಅನುಧರ ಹೆಚ್. ಆರ್.	.....	83
2. ಕಾಶೀನಾಥ್ ಎಂಬ 'ಸುರಸುಂದರಾಂಗ'	ಸುಹಾನ	.....	85

ENGLISH SECTION

1. History/Heritage:

1. History : Why We Study It ?	Karthik Pai	.....	87
2. Visiting Dwaraka and Somanath	Karthik Pai	.....	88
3. History of India	Rajath Chandran	.....	89
4. Forts of Karnataka	Karthik Pai	.....	90

2. Civilization/Culture:

1. Civilization and Culture	Dhanya Prabhu	.....	93
2. Interesting Facts of India...	Cinchana S. Shetty	.....	93
3. Incredible Padmanabhaswamy Temple	Deekshitha K.	.....	94
4. April as Fool's Day	Varshala	.....	97
5. Jama Masjid	Rubeena Banu	.....	97
6. Indian Women Today!	Swathi K.N. Acharya	.....	98

3. India/World :

1. Swachh Bharath, Hamara Bharath	Swathi	.....	99
2. You Could Just Disappear and Never Come Back!	Neha Bhat	.....	99

4. Life/Religion :

1. Role of Religion in Indian Society	Edrine D'Souza	.....	101
2. Youth and Society	Stalin Danson D'Souza	.....	101
3. Life's Course	Raeesa Tasleem	.....	102
4. The Pursuit of Happiness	Praja	.....	104
5. How to be an Optimist?	Sahana Bhat K.	.....	104
6. The Neglected Facts of the Human Mind!	Gauthami	.....	105
7. Kindness and Happiness	R. Smita	.....	106
8. Success	Rakshitha	.....	106
9. The Most Influential People in My Life	Shreya P. Shenoy	.....	108

5. Commerce/Entrepreneurship :

1. Statistics in Business Analytics	Abhishek S.	.....	109
2. Women Entrepreneurship	Sowjanya Bhat B.	.....	111
3. Digital Marketing	Swathi Nayak	.....	112
4. Global Marketing	Shraddha Hegde	.....	114
5. Bank Mergers	Ganapathi Pai	.....	115
6. MAT and AMT	Dhatri K.S.	.....	116
7. Indian Accounting Standard	Deeksha	.....	117
8. Bitcoin	Sridhar G. Bhat	.....	118
9. Section 44 AD Presumptive Income	Ragini	.....	119
10. Commerce as a Profession	Amrutha Rao	.....	120
11. Manufacturing in India	K. Karthik Pai	.....	121

6. Short Story :

1. Chasing Illusions	Sriramachetan S.	.....	123
----------------------	------------------	-------	-----

7. Art/Music :

1. The Madras Music Season	Sriramachetan S.	.....	125
2. Dances of India	Kavya R. Mendon	.....	126
3. Different Forms of "Dance"	Navinya	.....	127

8. Empowerment :

1. Women Empowerment : Winds of Change	Ayesha Imtiyaz	.....	129
--	----------------	-------	-----

9. Computer/Corporate :

1. A Glitch in the Universe	K. Karthik Pai	.....	130
2. Digital India	Pallavi R. Nayak	.....	131

10. Science/Technology :

1. Compost Vs Chemical	Carol Amanna	.....	133
2. Great Physicists of India	Anusha S. Nayak	.....	134
3. Student Research Fellowship Program–2017	Anupama	.....	135
4. Why India needs a Mars Mission?	Abhishek B.	.....	136
5. Acoustics	Chaithra	.....	137
6. WI-VI Technology	Osama Ameer Assadi	.....	138

11. Nature/Environment :

1. Plastic Free Environment	Soumya K.	.....	140
2. Amazon's Poisonous Frogs!	Nayana	.....	141
3. Snails and Slugs	Abeegayil Babu	.....	141
4. Lizards	Sharanya Rao	.....	142
5. Tuatara – A Living Fossil	M. Anjali Naik	.....	146
6. Epipremnum Aureum	Srilakshmi	.....	147
7. Medicine around Us	Vinutha	.....	148
8. Spinach as Heart	Soumya K.	.....	150
9. Identical Twins	Adishree, Anushree	.....	151
10. Do Animals have a Sixth Sense?	Rachita	.....	153
11. Fraternal Twins	Sriraksha, Srirashmi	.....	155

12. National Forces :

1. Scouts and Guides	Prajna Nayak	.....	156
2. National Cadet Corps	CPL K. Pavithra	.....	157
3. Do You Know about NCC?	Lt. Navya	.....	157
4. Perks of Joining NCC	CSUO Ancilla Saldanha	.....	159
5. National Integration Camp	JUO Megha H. R.	.....	160
6. The Delhi Dream	SUO Anlin G. Joseph	.....	161
7. Special National Integration Camp (SNIC)	CPL Harshitha M.	.....	162
8. Soldier : A Role Model for the Nation	CPL K. Pavithra	.....	163

13. Personalities :

1. Jawaharlal Nehru	Swathi Naik	.....	164
2. T. Upendra Pai – A Memorial	Abhishek Talwalkar	.....	165
3. Son of India	Pooja	.....	167
4. Kalpana Chawla	Veena	.....	167
5. Bhagat Singh – A Freedom Fighter	Venugopal H.	.....	168
6. Malala Yousafzai	Kavya R. Mendon	.....	169
7. Dr. B. R. Shetty	Kavya R. Mendon	.....	170

14 Book Review :

1. Playing it My Way	Akshay Bhat	.....	171
2. The Ministry of Utmost Happiness – Arundathi Roy	Aninditha	.....	172

15. Tourism/Sights:

1. Tourist Places in Kerala	Dhanush	.....	174
2. Bengaluru, The Next Delhi?	K. Karthik Pai	.....	175

16. Interview :

1. A Talk with Sri Shekhar Kalmady, Retired Headmaster of Nehru English Medium High School, Alevoor	K. Karthik Pai	.....	176
---	----------------	-------	-----

17. Experiences :

1. My Experience at MINI-MTTS Madurai	Meghana Bhat	.....	178
2. Learning or Proving What's More Important?	Ashwitha	.....	178

18. Poetry :

1. One Step...!	Raeesa Tasleem	.....	180
2. Life...	Raeesa Tasleem	.....	180
3. A Smile...	Raeesa Tasleem	.....	181
4. Her One Smile	Sharanya S.	.....	182
5. Why For Me??	Sharanya S.	.....	183
6. Life Without Race	Raeesa Tasleem	.....	183
7. Love Phases	Sanjay Gautam	.....	184
8. The Student's Fate	Sanjay Gautam	.....	184
9. Life Chaos	Sanjay Gautam	.....	185
10. Time Waits for None	Sanjay Gautam	.....	185
11. The Result Day	Sanjay Gautam	.....	185
12. Being Immortal	Sanjay Gautam	.....	186
13. Newspaper	Hafsa	.....	186
14. Be Happy, Not Perfect	Hafsa	.....	187
15. Remnants of My Figure	Lester Dias	.....	187
16. Cats	Srilakshmi S.	.....	187
17. Friendship	Stalin Danson D'Souza	.....	188
18. Losing Hope	Rajalaxmi Chadaga	.....	188

हिन्दि विभाग

1. पवित्र मक्का का इतिहास	कौसर	.....	189
2. ईद का त्योहार	तबास्सम	.....	190
3. मेरे प्यारे अब्बू - अम्मी	कौसर	.....	191
4. दीदी	कौसर	.....	192
5. दोस्ती की याद	रुबीना भानू	.....	192

OTHER LANGUAGES

संस्कृत विभाग :

1. रुद्राक्षस्य महिमा:	मेघना भट्टा	.....	193
2. नेत्रग्रणी सुभासचन्द्रबोस्	भावना भट्टा	.....	194
3. जपोपासनस्य विधा:	अभय पै	.....	195
4. संस्कृतवाङ्मये जीवनमौल्यानि	भावना भट्टा	.....	196
5. संस्कृतभाषाया : महत्त्वम्	आर्. स्मिता	.....	199
6. ಅಪೂರ್ವವಾದ ಸಂಪತ್ತು ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾ ಸಾಹಿತ್ಯ	ವಿಶ್ವೇಶ ಪ್ರಸಾದ ಭಟ್	.....	200

मराठी :

1. बोकडाची फजिती	अभिषेक तळवळकर	.....	201
------------------	---------------	-------	-----

ತುಳು ವಿಭಾಗ :

೧. ಆಟಿಡ್ ಆಟಿಕಲಂಜೆ	ದೀಕ್ಷಿತಾ ಕೆ.	.....	202
೨. ಪಾಜಿಗುಡ್ಡೆ ಸ್ಥಳ ಪುರಾಣ	ದೀಪ್ತಿ ಎ. ಕೆ.	.....	203
೩. ಎದುರು ಕತೆಕುಲು	ವಿಶ್ವೇಶ ಪ್ರಸಾದ ಭಟ್	.....	204
೪. ಬರ್ಸ	ಮೈತ್ರಿ ಕೆ.	.....	205
೫. ಪೊಸ ಗಾದಲು	ದೀಕ್ಷಿತಾ ಕೆ.	.....	206

ಕೊಂಕಣಿ ವಿಭಾಗ :

1. ಕೊಂಕಣಿ ಪದ	ದಾಮೋದರ ಪೈ ಬಿ. ಪಿ.	.....	207
--------------	-------------------	-------	-----

ತಮಿಳು ವಿಭಾಗ :

1. ಕ್ರಿಷ್ಣಮಿಲಾಪನಂ	Priya G.	.....	208
-------------------	----------	-------	-----

ಉರ್ದು ವಿಭಾಗ :

1. اے اے اے	Shirin	.....	210
-------------	--------	-------	-----

MAHATMA GANDHI MEMORIAL COLLEGE, UDUPI – 576 102

69TH COLLEGE DAY REPORT

Dr. Sandhya R. Nambiar, Principal

Respected President of the function, Dr. H. S. Ballal, Pro-Chancellor of Manipal Academy of Higher Education, Chief Guest Dr. S. M. Shivaprakash, Director of Extension, Karnataka Veterinary, Animal and Fisheries Sciences University, Bidar, Guest of Honour, Dr. H. Shantaram, Administrative Officer, Academy of General Education, Manipal, Mrs. Malathi Devi A., Principal, M.G.M. P.U. College, President of the P.T.A., Sri Ganesh Kotian, retired professors, Sri U. B. Gurudev, Mrs. H. S. Jayashree, Dr. S. R. Shet, Dr. Sureshramana Mayya, non-teaching staff, Mr. Shukur Saheb, rank holders, distinguished invitees, parents, members of the faculty, non-teaching staff, alumni, members of the media, dear students, ladies and gentlemen.

I am indeed happy to present a brief report of the activities of the academic year 2017 – 18 of this premier institution, the pioneer in the field of quality education. This year marks the Platinum Jubilee of the Academy of General Education, Manipal and I am proud to say that Mahatma Gandhi Memorial College is the first college founded by Dr. T. M. A. Pai, under the aegis of the Academy. My report is only a bird's eye view of the various events and activities that have taken place in this academic year.

The college founded by Dr. T. M. A. Pai, a visionary and thinker with great foresight, has over the years grown in stature, upholding his vision and all the values that he stood for. Today, as we celebrate the college day, we pay homage to our revered founder, Dr. T. M. A. Pai, Padmashree awardee.

Management :

The management of the college is vested in the Mahatma Gandhi Memorial College Trust with Shri T. Mohandas Pai as the President.

The members of the Trust are:

Dr. Ramadas M. Pai

Dr. H. S. Ballal

Sri T. Sathish U. Pai

Dr. A. Krishna Rao

Dr. H. Shantaram

Dr. Sandhya R. Nambiar – Principal and Secretary

The Governing Council of the college with Shri T. Mohandas Pai as the President, consists of the following members in addition to the following members of the Trust. They are:

Dr. U. A. Lavaraj – Teacher Representative
Sri Ganesh Kotian – PTA President
Sri Nagaraj Pai K. – PTA Secretary

The Principal is assisted in the administration of the college by the Staff Council comprising of Heads of Departments, the Physical Director and the Librarian.

Faculty:

We have **72** teaching and **28** non-teaching staff.

The following teaching staff joined the college during this year:

Ms. Priyashree K. T.	Dept. of Economics
Ms. Spoorthi	Dept. of Physics
Ms. Akshatha Adiga	Dept. of Statistics
Ms. Anusha	Dept. of Chemistry
Ms. Chaitra Poojary	Dept. of Mathematics
Ms. Mithali Hegde	Dept. of English
Ms. Swarnalatha	Dept. of English
Ms. Prathiksha Shetty	Dept. of Commerce
Ms. Sangeetha Pai Barkur	Dept. of Commerce
Ms. Sharitha Hegde	Dept. of Kannada

Dr. Devidas Naik joined the Dept. of English on transfer from JCBM College, Sringeri and Mr. B. R. Nagabhushan joined the Dept. of Physics. Dr. A. Shrinivas Rao joined JCBM College, Sringeri on transfer.

Mr. Krishnananda and Mr. Vasudeva, non-teaching staff joined the college this year.

Retirement:

During this academic year, Mr. U. B. Gurudev, H.O.D. of Political Science, Mrs. H. S.

Jayashree, H.O.D. of Economics, Dr. S. R. Shet, H.O.D. of Hindi and Dr. Sureshramana Mayya, H.O.D. of Commerce retired from services and Mrs. Kusuma Kamath retired as Principal. Mr. Shukur Saheb, non-teaching staff, retired from services this year.

Student Strength:

We have **1555** students on our rolls of which **585** are boys and **970** are girls. The M.Sc. Computer Science course has **79** students. **66** girls and **13** boys.

Results:

The pass percentage in the university examination held in May 2017 is as follows:

III year B.A.	80 percent
III year B.Sc.	86 percent
III year B.Com.	98 percent
III year B.C.A.	100 percent

Ranks:

We secured 6 out of 10 ranks in the B.C.A. degree examinations of Mangalore University of May 2017, a remarkable achievement.

The students are,

1. Ms. Pavithra	II Rank
2. Ms. Nilufar	III Rank
3. Ms. Rashmi R. Upadhya	IV Rank
4. Ms. Anjum Ali	VI Rank
5. Mr. Anil Kumar N. Shetty	VII Rank
6. Ms. Raksha S. Rao	VIII Rank

Mr. Rohith Inston Lobo secured the III Rank in M.Sc. (Computer Science)

I congratulate all the rank holders for their outstanding performance.

Achievements of the Staff:

Dr. Sandhya R. Nambiar, Dr. M. G. Vijaya

and Mr. Bhaskar Acharya are members of the Board of Studies of Mangalore University and Dr. U. A. Lavaraj is member of Board of Studies, St. Aloysius College and Mr. Arun Kumar is member of Board of Studies of St. Agnes College Autonomous Institutions. Mrs. Usharani Suvana is B.O.S. Member of S.D.M. College, Ujire and of Mysore University.

Dr. M. G. Vijaya, H.O.D. of Physics participated as a delegate in District Level Science Mela held at PPC, Udupi on 8th December, 2017.

- Attended the National Seminar on Nano, Cryo and Space Physics held at St. Aloysius College, Mangalore on 15th December, 2017.
- Participated as the Chief Guest in the Birth Centenary Celebration of Richard Feynman at Poornaprajna College, Udupi on 19th January, 2018.

Mrs. Shailaja H., Department of Physics, participated in the UGC sponsored University Level Faculty Improvement Programme on 'Management of Adolescent Issues' on 18th September, 2017 at Crossland College, Brahmavar.

- Participated in District Level Science Mela held at PPC, Udupi on 8th December, 2017.
- Attended the National Seminar on Nano, Cryo and Space Physics held at St. Aloysius College, Mangalore on 15th December, 2017.

Ms. Swathi, Department of Physics, participated in the UGC Refresher Course – Degree College Teachers Training Programme

in Physics at Indian Institute of Science, Challakere Campus from 25th November to 15th December, 2017.

Ms. Spoorthi K., Department of Physics, participated in a one-day workshop on “Confronting Multiples of Artificial Intelligence and consolidating prepotency of Human Intelligence” held at Bhandarkar’s Arts and Science College, Kundapur on 5th September, 2017.

Dr. Devidas S. Naik H., H.O.D. of English, delivered a discourse on “Character Building” in the Moral and Spiritual Camp at Vijaya College, Mulki on 17th December, 2017.

- Presented a paper titled, “Anand’s Untouchable: A Transcendental Approach” at the National Conference organised by Sharana Basaveshwara College of Commerce, Kalaburgi on 28th January and the paper has been published in an ISBN coded book.
- Participated in the Workshop on NAAC New Methodology at the University College, Mangalore on 13th January, 2018.

Mrs. Ashwini Acharya, Dept. of English, attended a Faculty Improvement Programme organized by Crossland College, Brahmavar on 8th September, 2017.

- Attended a one-day Workshop for the College Teachers conducted by Association of English Teachers in Sri Venkataramana Swamy College, Bantwal on 23rd September, 2017.
- Attended a University Level Seminar on Language and Literature in the Digital World: Perils and Possibilities organised by Bhandarkar’s Arts and Science College, Kundapur on 7th February, 2018.

Ms. Mithali Hegde, Dept. of English, attended a one-day Workshop for the College Teachers conducted by Association of English Teachers in Sri Venkataramana Swamy College, Bantwal on 23rd September, 2017.

- Attended a University Level Seminar on Language and Literature in the Digital World: Perils and Possibilities organised by Bhandarkar's Arts and Science College, Kundapur on 7th February, 2018.

Mrs. Swarnalatha Acharya, Dept. of English, attended a workshop on European Literature on 16th January, 2018 organised by Manipal Universal Press at MGM College, Udupi.

Mr. Surendranath Shetty, H.O.D. of Political Science, delivered a lecture on 'National Integration' at Government First Grade College, Thenkanidiyur on 14th September, 2017.

- Participated as an expert poll analyst for Gujarat Election Results in Muktha TV.
- As a Chief Guest of a programme on Swami Vivekananda at Vijaya College, Mulki he spoke on the 'Relevance of Swami Vivekananda' on 21st January, 2018.
- Delivered a lecture on 'Studying Arts and Humanities' at Poornaprajna College, Udupi on 4th February, 2018.
- Participated in a National Seminar on Saint Poet Kanakadasa organised by Rashtriya Santakavi Kanakadasa Adhyayana Kendra, Bengaluru and Kanakadasa Adhyayana Samshodhana Peetha, Udupi on 11th and 12th August, 2017.

Dr. Puthi Vasanth Kumar, H.O.D. of Kannada, is member of the editorial board

for B.C.A. text book. He has participated in a National Seminar on Saint Poet Kanakadasa organised by Rashtriya Santakavi Kanakadasa Adhyayana Kendra, Bengaluru and Kanakadasa Adhyayana Samshodhana Peetha, Udupi on 11th and 12th August, 2017.

Mr. Shamantha K. S., Dept. of Kannada, underwent a week's training for NSS Officers. He has passed the UGC-NET Examination.

Mrs. Usharani Suvarna, H.O.D. of Botany, was the Chief Guest and resource person at a University Level Seminar on the topic "Digital Garden – A New Approach in Plant Conversation" at Bhandarkar's College, Kundapur, on 17th October, 2017.

- Participated as the Chief Guest for Science Exhibition – 2017 organised by Narayana Guru English Medium School, Mulki, on 14th November, 2017.
- Attended the "World Wetlands Day – 2018" organised by Dept. of Aquatic Environment Management, College of Fisheries in Collaboration with Karnataka Science and Technology Academy, Bangalore on 2nd February, 2018.

Mrs. Supreetha M. Rao, Dept. of Botany, participated in University Level Seminar on "Digital Garden – A New Approach in Plant Coservation" at Bhandarkar's College, Kundapur on 17th October, 2017.

Mr. Arun Kumar B., H.O.D. of Chemistry, attended the two-day NAAC sponsored State Level Conference on "The Role of Research in Undergraduate Colleges in Enhancement of Quality on 15th and 16th December, 2017 at Poornaprajna College, Udupi.

- Attended a one-day workshop on “New Methodology of Assessment and Accreditation of Colleges” held at University College, Mangalore on 13th January, 2018.

Mrs. Veera Ida Pinto, Dept. of Chemistry, attended a one-day workshop on “Maintenance of Analytical Instruments” held at St. Aloysius College, Mangalore on 29th August, 2017.

Mr. Avinash K., Dept. of Chemistry, underwent the basic training course for Rover Scout Leader at Doddaballapura from 16th to 23rd January, 2018. He has participated in the Workshop on ‘NAAC New Methodology’ at the University College, Mangalore on 13th January, 2018.

Ms. Anusha, Dept. of Chemistry, participated in a one-day workshop on Maintenance of Analytical Instruments held at St. Aloysius College, Mangalore on 29th August, 2017. She has also attended the Refresher Course at the Indian Institute of Science, Challakere from 25th November to 15th December, 2017.

Ms. Laxminarayana Karanth, H.O.D. of Economics, presented a paper on ‘Business Ethics and Social Values’ at a National Seminar at Poornaprajna Evening College, Udupi.

- Gave a talk on Fiscal Policy for E-Commerce students at Manipal University on 27th July, 2017.
- Delivered a talk on New Population Policy at Poornaprajna College, Udupi on 5th August, 2017.
- Attended two-day National Seminar at Govindadasa College, Surathkal on 14th and 15th February and presented a paper.

Ms. Priyashree K. T., Dept. of Economics, underwent a week’s training for NSS Officers. She secured the first rank in M.A. Economics from SDM (Autonomous) College, Ujire.

Mrs. Vasumathi Bhat, H.O.D. of Sanskrit, participated in the two-day National Seminar on “Bouddha Religion and its Philosophical Approach” organised by Poornaprajna Samshodhana Mandira, Bangalore, held at Krishna Math, Udupi on 30th June, 2017 and 1st July, 2017.

- Participated in two workshops on New Textbooks for II Semester B.A., B.Sc. and B.Com. organised by the Mangalore University Sanskrit Teachers’ Association, held at PPC in the months of June and July 2017.
- Participated in a Sanskrit Scholars’ Convention organised by Samskruta Bharathi held at Krishna Math, Udupi on 4th February, 2018.

Mrs. Vanitha, Dept. of Commerce, attended a Refresher Course in Commerce and Management organised by Mysore University from 24th November to 14th December, 2017. She attended a one-day workshop organised by SEBI and BSE on 1st September, 2017.

Mrs. Mallika A. Shetty, Dept. of Commerce, presented a paper on ‘Empowerment of Women Through Entrepreneurship – A Case Study of Karnataka’ in the National Conference organized by Indian Commerce Association at IIS University, Jaipur.

- Attended one-day workshop on investment organised by SEBI and BSE on 1st September, 2017.
- Published a paper on ‘Undergraduate

Students' Perception Towards Entrepreneurship in Computer Applications and Management' in International Journal with ISBN Number 2231 – 1009.

Mr. Ramachandra Bhat, Dept. of Commerce, attended 'Project Genesis', a Faculty Development Programme organized by Infosys.

- Cleared NET Exam conducted by the UGC in November 2017.
- Delivered talks on 'Investor Awareness Programme' organised in association with Bombay Stock Exchange. He has visited over 15 colleges under this initiative.

Ms. Raksha Shenoy, Dept. of Commerce, has attended International conference at St. Agnes, Mangalore and presented a paper on 'Recent Trends in Banking Industry'. The paper was selected for ISBN Journal publication. She has attended one-day workshop organized by SEBI and BSE on 1st September, 2017.

Mrs. Saraswathi T., H.O.D. of Mathematics, participated in the Refresher Course in Mathematics at Sri Venkateshwara University, Tirupathi from 23rd October to 11th November, 2017.

- Attended one-day National Workshop on 'Analysis and Topology' at Dr. G. Shankar Govt. Women's First Grade College on 27th September.
- Attended two-day National Seminar on "Graph Theory and Discrete Mathematics" at Mangalore University on 5th and 6th February, 2018.

Ms. Chaithra Poojary, Dept. of Mathematics, attended one-day National

Workshop on "Analysis and Topology" at Dr. G. Shankar Govt. Women's First Grade College on 27th September, 2017.

Ms. Umadevi, Dept. of Mathematics, attended one-day National Workshop on 'Analysis and Topology' at Dr. G. Shankar Govt. Women's First Grade College on 27th September, 2017.

Mr. Vishwanath Pai, H.O.D. of Computer Science, participated in an international event, "India Soft" hosted by Electronic and Computer Software Export Promotion Council, Govt. of India on 24th and 25th January, 2018.

- Developed a proprietary encryption-decryption algorithm and software for a specific industry in December 2017 which is now being evaluated to be used in high security systems.
- Presented a paper titled "An Empirical Study on Characteristics which leads to Innovation: With reference to Information Technology Sector" in the 5th International Conference on Innovations in Computer Science and Engineering held at Guru Nanak Institutions Technical Campus, Ibrahimpatnam, Hyderabad on 18th and 19th August, 2017.
- Paper published in Scopus Indexed Springer.

Mr. Raghuram Holla, Dept. of Computer Science was awarded the Ph.D. by Mangalore University for his thesis, "Descriptor based models for video indexing and retrieval.

Mrs. Deepali Kamath, Dept. of Computer Science, published a paper titled 'Problems, Opportunities and Challenges of Women Entrepreneurs – A Survey in Udupi and Manipal'.

Mr. Manjunath Kamath, H.O.D. of Journalism, has published a travelogue titled, "Daari Tappisu Devare" (ದಾರಿ ತಪ್ಪಿಸು ದೇವರೇ!) which was also launched at Kuwait. He is a regular columnist to the news portal 'The State'.

Mr. Suchith Kotian, Dept. of Journalism, was conferred with the award "Kurkaldia Bolli", in recognition of his social service and literary activities. He received "Maadhyama Guru Samman" from the Association of Working Journalists, Bangalore.

Sub. Lt. Santosh Shetti, ANO, NCC Naval Unit and H.O.D. of Hindi, was the Contingent Commander for All India Nav Sainik Camp held at INS Kadamba Naval Base Karwar from 26th September to 3rd October, 2017. He has participated in the National Samsthan, Agra, in association with Mangalore Pradeshik Hindi Prachar Samiti at Mangalore.

Lt. Navya, ANO, Army Wing and Lecturer, Dept. of Mathematics secured the recognition of 'Best in Drill' among the ANOs of Mangalore Region in the CATC Camp held at SMS College, Brahmavar.

Ms. Akshatha Adiga, Dept. of Statistics, secured the second rank in M.Sc. Statistics of Mangalore University. She has attended a one-day workshop on "Recent Developments in Modeling and its Applications" on 5th December, 2017 at Mangalore University.

Mr. Kishore H. V., Librarian, presented a paper on "Use of Web 2.0 Applications" at 3rd National Conference on Management of Modern Libraries (NACML) at MAHE, Manipal on 9th and 10th February, 2018. He has also participated in 8th KSCLA National Conference

on Libraries with No Boundaries" at Kuvempu University, Shimoga, on 16th and 17th February, 2018.

Mr. Vinith Rao, Researcher and Coordinator of the Gandhian Study Centre was a resource person in special programme on Gandhi: "Karavaliyalli Gandhi Hejje" telecast by Muktha TV. The programme was recorded by the TV Channel at the Gandhian Study Centre of the College for Independence Day and Gandhi Jayanti. He was also the Chief Guest and inaugurator of the Sound and Light Programme on Mahatma Gandhi organized as prelude to Gandhi 150 Celebrations by Information and Publicity Department, Government of Karnataka on 9th March, 2018 at Manipal.

Students' Achievements:

Shreyas Kotian of I B.A. won the I Prize in the National Level Elocution Competition organized by Nehru Youth Centre, Govt. of India.

Maitri P. R., III B.Com. won the I prize in Indian Classical dance competition in National Level Cultural Fest, held at St. Aloysius College, Mangalore and received the "Durga Natya Ratna Award."

Anupama of III B.Sc. (MPC) attended 'Summer Research Fellowship Programme' organised by Indian Academy of Sciences held at the Department of Solid State and Structural Chemistry, Indian Institute of Science, Bangalore from 15th May to 11th July, 2017.

Our students bagged II Prize for their drama "Vaali Vadhe" in Mangalore University Inter-collegiate Fest 'Rangotsava - 2017' held at S.B. College, Karkala on 30th September, 2017.

Students from the Science stream won the overall championship in Inter-Collegiate Fest “Scientica – 2018” held at Canara College on 13th January, 2017.

Our NSS volunteers were the Runners-up in Srijana Fest 2018 held at Canara College, Mangalore on 16th January, 2018.

Students of Fashion Designing Add on Course sponsored by UGC held an exhibition of various crafts made by them.

Many prizes were secured in various cultural competitions organized by Youth Red Cross, Mangalore in January 2018.

Many prizes were won by our students at the Vivekananda Fest – 2018 organized by Vivekananda College, Puttur.

Achievements in NCC Naval Wing:

- PO Cadet Adolf Shervin attended the Naval Cruise at Andaman and Nicobar, Srilanka, Malaysia and Indonesia.
- L.Cdt. Vishnu N., L.Cdt. Mahima Shenoy, Cdt. Rajath Chandran, L. Cdt. Angeline D’Souza and Cdt. Prathik A. Shetty attended All India Nau Sainik Camp at INS Kadamba Naval Base, Karwar.
- 25 cadets attended CATC during the months of September and October 2017.
- 10 cadets attended Pre-Nau Sainik Camp 1st phase held at Ulsoor, Bangalore from 19th August to 29th August, 2017.
- 7 cadets attended Pre-Nau Sainik Camp 2nd phase held at Udyavar Boat Pool, Udupi from 4th September to 14th October.
- 6 cadets attended River Sailing Camp at Udyavara from 19th to 29th August.
- 6 cadets attended Inter-Group Competition for Republic Day Camp at Mysore.
- 4 cadets attended Pre-Republic Day Camp

1st phase at Jalahalli Air Station, Bangalore.

- Cdt. Gokul Bhat attended All India Annual Training Camp held at INA Naval Base, Zamorin, Ezhimala, Kerala.
- P.O. Cadet Rashmi and L.Cdt. Mahima Shenoy attended Pre-Republic Day Camp 2nd phase at Jalahalli Air Station, Bangalore.
- L.Cdt. Vishnu, Cdt. Prathik A. Shetty and L.Cdt. Angeline D’Souza secured Silver medal in Drill Competition. Cdt. Rajath Chandran secured Bronze medal in Health and Hygiene Exam and L.Cdt. Mahima Shenoy secured Silver medal in Boat Pulling Competition at the IGC.
- Cdt. Cap. Supriya Kunder secured Gold medal in Best Cadet Competition at CATC phase 1.
- P.O. Cdt. Rashmi Shenoy secured Gold medal in Drill Competition in CATC phase 2.

Achievements in NCC Army:

- CPL Anlin G. Joseph of III B.Com. attended All India Thal Sainik Camp at New Delhi and won the Silver medal in Judging Distance Competition.
- 27 cadets attended CATC Camp at SMS College, Brahmavar.
- Cdt. Anush D. Bangera, Cdt. Raghavendra and Cdt. Shivananda participated in Sena Rally at Vijayapura.
- CSUO Ancilla, JUO Megha, Cpl. Disha and CPL Yajna attended the Basic Leadership Camp at Mysore.
- 11 cadets attended Pre-IGC-TSC Phase – I at Shimoga from 11th to 20th June, 2017.
- CPL Harshitha attended Pre-IGC-TSC Phase – III at Shimoga from 2nd to 12th August, 2017.

- CPL Nayana attended IGC-TSC at Shimoga from 12th to 22nd August, 2017.
- CPL Pradeesh attended Dte-TSC at Bijapur from 23rd August to 16th September, 2017.
- CPL Harshitha attended the Special NIC at Peddapuram (AP) from 5th to 17th October, 2017.
- CPL Rashmitha attended the Pre-IGC-RDC Phase – I and CPL Mehaboob attended CATC at Alvas College, Moodbidri from 8th to 17th October, 2017.
- CPL Anush D. Bangera attended the Pre-IGC-RDC Phase – II at Alvas College, Moodbidri from 19th to 28th October, 2017.
- CPL Pavithra and CPL Vilas S. Poojari attended RDC-IGC at Mysore from 9th to 19th November, 2017.
- CPL Chaithra and CPL Bhargavi Pai attended Military Hospital Attachment Camp at Belgaum from 6th to 17th November, 2017.
- CPL Anlin attended NCC at Rourkela (Orissa) from 5th to 16th December, 2017.
- JUO Megha, Sgt. Disha and CPL Pavithra attended NIC at Calicut from 22nd December, 2017 to 2nd January, 2018.

Achievements in NSS:

- Prasad Holla of III B.Sc. from the NSS stream participated in the RD Parade at New Delhi.
- Members of the NSS participated in a weeklong camp at Karantha Theme Park, Kota.
- The NSS Unit has taken the initiative to adopt Alevoor Village and has organized several developmental programmes:
  1. Undertook Social and Economic Survey of Five wards at Alevoor Village.

2. Distributed saplings to households at Alevoor under our 'Sasya Kashi Alevoor' initiative.
3. World Food Day was observed by distributing fruits at the Government Maternity Hospital and District Hospital.
4. Childrens' Day Celebration at Karwal Kiriya Prathamika Shale (Rural Primary School).
5. Under the initiative of 'Vidya Kashi Alevoor' Mini Library was set up in Schools at the adopted village.
6. 'Swacch Alevoor Shreshta Alevoor Abhiyaana' was organised as a cleanliness and awareness drive.

Achievements in Sports:

- Manish of II B.A. won Gold in 100 meters and 200 meters race in the State Level Amateur Athletic Meet held at Moodbidri from 4th to 6th September, 2017.
- Sangamesh of I B.Com. won Silver in Decathlon in the State Level Amateur Athletic Meet held at Moodbidri from 4th to 6th September, 2017. He also won Bronze in Steeplechase and 10,000 meters race in the Mangalore University Athletic Meet held at Mangalore from 10th to 12th January, 2018.
- Charith of I B.A. won Bronze in Decathlon in the State Level Amateur Athletic Meet held at Moodbidri from 4th to 6th September, 2017.
- Hasan of II B.Com. won Bronze at the Amateur Athletic Meet at Moodbidri from 4th to 6th September, 2017. He has also won Bronze Medals in Long Jump and High Jump in the Mangalore University Athletic Meet held at Mangalore from 10th to 12th January, 2018.

- Kishan Shetty of I B.Com. won the Silver medal in Wrestling 74 Kg Category in the Mangalore University Inter-Collegiate Wrestling Competition held at Udupi on 26th and 27th September, 2017.
- Pranav of I B.Com. won the Silver medal in KBI International Karate Championship held at Hyderabad on 23rd and 24th December, 2017.

Sports Event Organized:

The College organized Mangalore University Inter-collegiate Table Tennis Tournament for Men and Women on 22nd and 23rd August, 2017. The Tournament was inaugurated by Mrs. Vasanthi Koradkal, Secretary, Jilla Mahila Mandaligala Okkuta.

Annual Sports Meet of the College was held on 2nd February, 2018. The meet was declared open by Mr. Dinesh Puthran, President of Udupi District Athletic Association.

Team Achievements:

- Our Table Tennis team for Men was the Runners-up in the Mangalore University Inter-collegiate Table Tennis Tournament 2017.
- Badminton team for Women secured III Place in the Mangalore University Inter-collegiate Badminton Tournament held at SDM College, Mangalore from 30th August to 1st September, 2017.

Placement Cell:

This year premier companies like Deloitte, Infosys Technologies, Infosys BPM, TCS has visited our college. 90 students have been placed. The visit of a few more companies is awaited. In the P.G. section all the 47 have got placement and internship.

Endowments and Scholarships:

We have 136 endowment prizes and scholarship. This year Mr. K. Shantaram Bhat donated Rs. 5 Lakhs in memory of his father Sri Harinagesh Bhat.

The B.Com. students of 1982 batch donated Rs. 1,05,000 for a scholarship prize. The B.Com. students of 1984 batch donated a sum of Rs. 50,000 for a scholarship prize.

Gandhian Study Centre:

Gandhian Study Centre is a Centre for Gandhian Studies and Research, popularly known as '*Gandhi Adhyayana Kendra*'. The Centre Works as a Research Centre, Documentation Centre and Resource Centre on Gandhi.

- **Gandhi Jayanthi** was celebrated on October 2nd, 2017 as a public function. The occasion was meaningfully observed with the melodies of Ramdun Bhajans and interreligious prayers sung by the students. Prof. Muraleedhara Upadhyaya Hiriyadka, noted scholar, literary critic and author delivered the Gandhi Jayanthi Lecture – 2017 on the topic: *Gandhi Vicharadhareya Anusandhana*. The Programme was followed by *Swacch Shramadhan* by our NSS volunteers.
- **Extension Programme:** An extension programme on Gandhi and Certificate distribution function for school children was organized by BVT, Manipal, in association with Gandhian Study Centre of the College on 25th November, 2017. Dr. Mahabaleshwar Rao, noted scholar and author, was the resource person. Dr. N. K. Thingalaya, former Chairman of Syndicate Bank presided over the function. Mr. K. M. Udupa, Managing Trustee, BVT and

Dr. Sandhya R. Nambiar, Principal, MGM College addressed the children. Around 90 students from 30 schools participated in the function. Certificates were distributed to these students for their performance in the essay writing on “Papu Gandhi Gandhi Papu aada Kathe”.

- **Research Project** : The Centre has been undertaking annual research project on Gandhian teachings, History of Freedom Movement and Applied Gandhian Thought. Mr. Vinith Rao, Researcher and Coordinator of the Centre undertook a research project on the topic: “Gandhian Advocacy and Action for Social Change: Means, Methods and Goals”.
- **Certificate Course** : This year as a pilot initiative, the Centre has introduced a Certificate/Awareness Course in Gandhian Studies and Sustainable Development. The classes are taught by the Coordinator of the Centre using multimedia learning resources on Gandhi and Gandhian Thought.

M.G.M. College Students’ Co-operative Stores provides books and stationery to students at a reasonable rate.

Department of German:

The German courses in the college are run and examinations held internally under the auspices of the Dept. of German. Dr. N. T. Bhat and Ms. Amitha Rao are holding classes.

Teaching Learning Centre :

I am happy to say that Dr. A. Krishna Rao has with his daughters Dr. Girija, Dr. Gowri and Dr. Shubhageetha contributed a sum of **Rs. 8 lakhs** to set up a ‘Teaching Learning Centre’ in the College. It was inaugurated by Dr. Krishna

Rao and a talk on Teaching was given by Dr. K. Ramnarayan.

Developmental Activities:

This year being the Platinum Jubilee for the Academy of General Education of which M.G.M. College, Udupi is the first educational institution, our management has proposed to give a facelift to the auditorium Nutana Ravindra Mantapa and also construct a new auditorium of **1000** seating capacity on our campus. We are indeed thankful to our benevolent management.

Vadiraja Vidyarthini Nilaya:

The Ladies Hostel has **212** inmates. Mrs. Jayalaxmi M. Rao, the Warden manages the hostel and takes good care of the inmates.

Mid-day Meal Scheme:

The College provides free mid-day meals to needy students. Many donors and out staff donate towards the fund.

Library :

The Library has a collection of over 1 lakh books, 150 journals and magazines catering to nearly 2500 students. With the growth of technology we have introduced digital services like INFLIBNET, DELNET and e-library. We have 75,000 e-books and 2600 e-journals on a variety of subjects.

Students’ Welfare Council:

We have a very energetic and enthusiastic band of student leaders in the Student Welfare Council this year too. Mr. Ramesh K. is the Student Welfare Officer. We have more than 20 clubs and all the members of these clubs are actively involved in various activities.

Parent-Teacher Association and Alumni Forum:

PTA members and the Alumni are actively involved in the betterment of the College and donate to the Mid-day meal and Scholarship fund.

Acknowledgements and Conclusion:

With reverence to our founder Dr. T.M.A. Pai who nurtured this one of its kind institution which imparts quality education with cultural exposure and emphasis on personal well-being, I express my gratitude to the esteemed members of the College Trust, the President Sri T. Mohandas Pai, Dr. Ramdas M. Pai, Registrar, Academy of General Education, Manipal on this occasion and all the members of the College Trust for giving me the opportunity to take up this responsibility.

I am specially indebted to Dr. H. S. Ballal,

Pro-Chancellor of Manipal Academy of Higher Education and President of the Academy of General Education for reposing confidence in me and being my cherished mentor. I whole heartedly thank Dr. H. Shantaram, Administrative Officer, A.G.E., for his support and guidance throughout.

I place on record the unconditional support extended to me by the teaching and non-teaching staff. I sincerely thank each one of them. I thank the P.T.A. and the Alumni Forum, parents, alumni, well wishers who have been very supportive.

I heartily appreciate each one of the vibrant, energetic students of this prestigious college. I wish the outgoing students a fine future and all the students the very best in the forth-coming examinations.

Thank you.

MAHATMA GANDHI MEMORIAL P.U. COLLEGE, UDUPI – 576 102

COLLEGE DAY REPORT 2017-18

Mrs. Malathi Devi A., Principal, MGM P.U. College

Esteemed President of this function and Principal of M.G.M. College Dr. Sandhya R. Nambiar, today's Chief Guest Dr. Shashirekha Shetty K., MD, Pediatrics (U.S.A.), Guest of Honour and the President of P.T.A. Mr. Jayaprakash Rao, Media Consultant, dignitaries on the dais, invitees, my dear colleagues, parents and my dear students.

On this memorable day I deem it my privilege to present the Annual Report of M.G.M. Pre-University College before this august gathering. On this momentous day we pay homage to our founder Padmashree Dr. T. M. A. Pai.

Management:

The management of the College is vested in the Mahatma Gandhi Memorial P.U. College Trust with Sri T. Mohandas Pai as the President and Correspondent. The members of the Trust are Dr. Ramdas M. Pai, Dr. H. Shantaram, Dr. G. K. Prabhu, Dr. H. Vinod Bhat, Dr. Sandhya R. Nambiar and Smt. Malathi Devi A.

Parent-Teachers' Association:

The Parent-Teachers' Association is a bridge between parents and teachers. The main objective of this association is to create a

healthy spirit of fellowship and co-operation to strengthen the responsibilities of students and mould them into better citizens. Mr. Jayaprakash Rao is the President, Mr. Sudhakar Shetty is the Secretary and Mr. Shrikar Malliya is the Treasurer of the P.T.A.

The parent teacher association meeting was held on 9th September, 2017. 74 poor students of our College have been benefited by the mid-day meals scheme. As decided in the Executive Committee meeting which was held on 15th December, 2017, the PTA has contributed Rs. 5,000/- each to Aditi Kiran of II P.U. Arts who stood 2nd in II P.U. Karnataka Board Exam., March 2017, to Megha U. Bangera of II P.U. PCMCs who has won gold medal in Pre-University State Level Karate competition, who is also selected for National Level Karate competition which is being held at Madhya

Pradesh, to NCC Cadet Angelin Flavia D'Souza of II P.U. Arts and to NCC Cadet Prathik A. Shetty of II P.U. PCMCs who attended AINS camp. The PTA President Mr. Jayaprakash Rao briefed the parents on planning on children's future on 18th November, 2017.

Developments in the academic activities:

M.G.M. P.U. College strives hard to bring the best out of each and every student. Tests are conducted periodically. Staff advisors of each and every class send the marks and attendance reports to the parents. They constantly take care of each and every student to promote their academic progress. A squad raids the classrooms to ensure that the students do not bring mobile phones to the campus. Extra care is taken to maintain a disciplined academic atmosphere. In case of irregularity of attendance or misbehavior of the students, the concerned parents are informed immediately and the problems are set right.

The SAGES programme was held for our students by Manipal University on 15th November, 2017.

Career guidance programme was held for our I P.U.C. students by Prof. Ronald Pinto from Mangalore on 5th December, 2017. Medical check-up was held for our students from 12th to 16th December, 2017.

Endowment prizes and 100% attendance certificates were distributed on 20th December, 2017.

The Annual Sports Day was held on 21st December, 2017. Mr. Jaivittal, Estate Manager, MAHE inaugurated Annual Sports Day 2017 – 18.

Remarkable student achievements:

Aditi Kiran of II P.U.C. Arts scored 584 and stood 2nd in P.U. Board Exams of March 2017.

Staff:

We have 6 permanent teachers and 6 permanent non-teaching staff. Besides we have 52 management teaching staff with student teacher ratio as 22:1.

Student Strength:

This being the 17th year of the functioning of the M.G.M. P.U. College after its bifurcation from degree college, the academic year began with the admission of 1251 students of which 593 are boys and 658 are girls. There are 850 students in Science, 312 in Commerce and 89 in Arts.

Courses:

The College offers a two year course of study in the Arts, Science and Commerce stream. There are three combinations in science, four in commerce and one in arts.

Results:

567 students appeared for the II P.U.C. Board Examination in March 2017 out of which 155 have secured distinction, 332 students have secured 1st class, 30 students have secured 2nd class and 9 students with pass class. I congratulate Madhavi Pai, Adarsh Shetty, Bhavyatha who has secured highest in Science stream, Vishnu Acharya who has secured the highest marks in Commerce stream and Aditi Kiran who has scored the highest marks in Arts stream. The overall percentage is 92.76.

Staff Achievements:

Mrs. Malathi Devi A., Principal attended the National Tobacco Control Programme awareness training on 25th Nov., 2017.

Dr. Kathyayini Kunjibettu, Lecturer in Kannada attended "MILAP" organised by Manipal University Press and there Dr. Chandrashekhar Kambara released her

translated book “Mahammayi”. She gave a lecture on “Myth and History in the works of Kanakadasa and Kuvempu” at Kuppalli organized by Rashtriya Santhakavi Kanakadasa study and research centre. She also has read a poem at St. Aloysius College in a “Kavigoshti” organised by Kendra Sahitya Academy. She also has written a skit for Swachhata Andolana “Kasarakkasa” for Udupi Nagarasabhe.

Activities of the Students’ Welfare Council:

The talents day was organised on 19th July, 2017. Mrs. Pavana Acharya inaugurated the cultural activities by lighting the lamp for the academic year 2017-2018.

The office bearers for the academic year 2017-18 are Miss Divya from Science, Miss Aditi from Commerce and Miss Tracy D’Sa from the Arts stream.

The achievements of the students for the academic year 2017-18 are (Cultural of Scholastic section)

- 1) Vikram of II P.U. Science, Sourabh of II P.U. Science and Arun of II P.U. Science won third place in the National quiz competition conducted by Sri Devi College of Technology (Tehna Spark).
- 2) Aditi of II P.U. Commerce bagged 1st place in English Elocution, Vidyashree of II P.U. Commerce bagged 1st place in Mono acting, Shrinidhi Acharya of II P.U. Science bagged 1st place in Drawing and Airaa of I P.U. Commerce bagged 1st place in Folk Song (solo) conducted by aided P.U. Lecturers Association, Udupi District Inter-Collegiate competitions for P.U. Students.
- 3) Neha of II P.U. Science bagged 3rd place in Pencil Sketch, Satwik of II P.U. Science bagged 3rd place in Video Juggling, Ananditha of II P.U. Science bagged 3rd place in Creative

writing, Srinidhi and Samskrithi bagged 3rd place in Rangoli in various Inter-Collegiate competitions for P.U. students conducted by Dept. of Chemistry of St. Aloysius College, Mangalore.

- 4) Shrinidhi Acharya of II P.U. Science bagged 1st place in Poster Making, Anisha of I P.U. Science bagged 1st place in English Elocution, Mythreyi of II P.U. Arts bagged 1st place in English Essay, Seema of II P.U. Science bagged 1st place in Kannada Essay, Shrinidhi Shetty of II P.U. Science bagged 2nd place in Kannada Elocution in the Inter-Collegiate competitions conducted by Dept. of Travel and Tourism, Udupi.
- 5) Syndicate Bank, Udupi District, Udupi conducted District Level Hindi Elocution competition in connection with the Hindi Day celebration. Nahid of I P.U. Commerce bagged 2nd prize and Fida of I P.U. Commerce bagged 3rd prize in Hindi Elocution.
- 6) Nithish of II P.U. Science and Vikram Prabhu of II P.U. Science bagged 1st prize in the State Level Inter-Collegiate Quiz competition conducted by Srinivas College of Technology, Surathkal.
- 7) Nithesh of II P.U. Science bagged 1st prize and Satwik of II P.U. Science bagged 3rd prize in Quiz competitions, Rakshith and Swasthik of II P.U. bagged 3rd prize in the Civil event in the various Inter-Collegiate competition conducted by Manipal Institute of Technology in connection with the Diamond Jubilee Celebrations.
- 8) Father Mullar’s Institute of Homeopathic Sciences, (Prerana 2017) conducted a State level Inter-Collegiate competition. The following students bagged prizes in various competitions.

Clay Modelling	Shrinidhi Acharya	II S3	1 st Prize
Bharathanatyam	Shreya Shanbhogue	II C1	1 st Prize
Eastern Singing (Group)	Airaa	IC2	1 st Prize
	Lehari	I S2	
	Vaishnavi	II S3	
	Padmashree	II C1	
	Kavya	I C2	
Western Singing (Group)	Nikith	II C1	3 rd Prize
	Tejas	I S4	
	Angelina	II Arts	
	Pratheek	II S5	
	Enriqa	II C2	
	Ajesh	II S6	
	Glen	II S5	
	Pooja	II S5	

9) The following students bagged prizes in District Level Competitions conducted by P.U. Board.

Quiz	Vikram Prabhu	II S5	1 st place
	Nithesh	II S1	
Monoacting	Vidyashree	II C1	1 st place
Folk Song (Solo)	Airaa Acharya	I C2	1 st prize
Bhavageetha (Solo)	Ranjani	I S3	3 rd prize
Drawing	Shradda	II S1	3 rd prize
	Divyashree	I S1	3 rd prize

10) The following students bagged prizes in the Pre-Unique competitions conducted by St. Aloysius P.U. College, Mangalore.

Collage	Shravya Hegde	II C2	1 st Prize
	Fiza Maqbool	II S5	
	Sridevi Shenoy	II S5	
	Amulya	II S5	
Face Painting	Shradda Jathan P.	II S1	1 st Prize
Soap Carving	Srinidhi Acharya	II S3	3 rd Prize
	Samskrithi	II S3	

Mr. & Ms. Pre Unique	Angelina Flavia D'Souza	II Arts	Runner up
Pencil Sketch	Neha Harish	II S5	3 rd Prize
Quiz	Nithesh	II S1	3 rd Prize
	Vikram Prabhu	II S5	
Variety competition	Samskrithi	II S3	3 rd Place
	Shreya	II C1	
	Shanbhogue		
	Suprabha	II S3	
	Vinanthi	II S3	
	Chaithanya	I S3	
	Shreya	II S7	
	Niharika	II S7	
	Rashmi Shenoy	II Arts	
	Padmashree	II C1	
	Ananya	II S7	
	Prajwal	I C1	
	Prathyaksha	II S7	
	Shreenidhi	II S3	
	Acharya		
	Supreeth	I S1	
	Amrutha	II Arts	

- 11) Kishan won 1st place and Amrithavarshini won 3rd place in Elocution Competition conducted by District Central Library, Udupi.
- 12) In the District level quiz competition conducted by Yamaha Motors, Udupi, Vikram of II P.U. Science and Nithish of II P.U. Science secured 1st place.
- 13) St. Aloysius College conducted various competition on 2nd December, 2017. Shradda Jathana A. and Shruthi of II P.U. Science bagged 1st prize in Collage, Shrinidhi Acharya and Samskruthi of II P.U. Science bagged 3rd prize in Rangoli, Ganesh of II P.U. Science and Shravya of II P.U. Science bagged 3rd prize in Wealth out of Waste.

- 14) Shrinidhi Pai of II P.U. Science and Ramyashree D. of II P.U. Arts participated in the Sahitya Sammelana held at Gangolli Govt. College.
- 15) Vikram Prabhu of II P.U. Science bagged 1st prize in the Quiz Competition conducted by the department of LIC.
- 16) Vikram Prabhu of II P.U. Science bagged 1st prize, Nithesh of II P.U. Science bagged 2nd prize, Shribhushana Aithal and Kishan got consolation 1st and Guru Ravindra got consolation 2nd prizes in the General Knowledge contest 2017-18 conducted by Rotary Club, Udupi.
- 17) Nithish, Athul and Ranjith bagged 1st prize in the quiz competition conducted by MIT, Moodlakatte, Kundapur.

Sports:

The women Throw Ball team won runners at Taluk Level.

Viola Lewis, I P.U.C. got selected in State Level under 19 P.U. Inter-Collegiate Chess Tournament.

Glen Felix, II P.U.C. got selected in State Level under 19 P.U. Inter-Collegiate Table Tennis Tournament.

Manohar, II P.U.C. got selected in State Level under 19 P.U. Inter-Collegiate Swimming Competition.

Glancia Asma Pinto, Neha Harish, Pratheeka of II P.U.C. won 1st place in Udupi District P.U. Inter-Collegiate Badminton Tournament and got selected for State Level Tournament.

Adnan, I P.U.C. got selected for State Level under 19 P.U. Inter-Collegiate Shuttle Badminton Tournament.

District Basket Ball Association conducted District Level P.U. Inter-Collegiate Basket

Ball Tournament on 28th & 29th October, 2017.

Both Boys and Girls team secured 1st Place.

District level athletic meet was held in Mahatma Gandhi Stadium, Ajjarkadu on 3rd and 4th November, 2017.

- a) Joel Jaison, R. No. 587 secured 2nd place in Discus throw.
- b) Durgesh R. Lamani, I P.U.C., R. No. 582 secured 2nd place in Hammer Throw.

We conducted District level Karate competition on 23rd October, 2017.

Megha D. Bangera and Prajwal won God Medal.

State Level Competition:

- a) Megha D. Bangera of II P.U.C. secured 1st place in State Level Karate. She participated in National level tournament at Indore, Madhya Pradesh in December, 2017.
- b) Shwetha of II P.U.C. won Gold Medal in State Level Inter-Dojo Karate competition held on 11th & 12th November, 2017 in Padubidri.
- c) Anish, Prathvik, Shrihari, Pallavi, Sushmitha, Arehana of II P.U.C. participated in P.U. State level basket ball tournament held in Mysore on 16th and 17th November, 2017.

NCC:

- 1) CPL Chaitra V. of II P.U. Science attended the Military Hospital Camp at Belgaum from 6th to 17th November, 2017.
- 2) CDT Deeksha, CDT Renuka, CDT Chirag and CDT Avinash C. have participated in District Level Independence Day Drill competition held at Beedinagudde and secured 1st place in that.

- 3) CPL Jayanth, CPL Aninditha, CPL Chithra and CPL Bhargavi attended CATC camp at Brahmavar from 11th to 20th May, 2017.
- 4) Cdt. Angelin Flavia D'Souza of II P.U. Arts and Prathik Shetty of II Science attended the AINS camp. Before that they got selected for a camp held in Bangalore and the Pre NSC I and Pre NSC II held in Udupi. Their team got second in drill and their directorate came 2nd overall. Angelin was the second runner up in best cadet and Prathik Shetty was selected as the best cadet of Karnataka and got a medal.
- 5) Cdt. Aasline Venitia D'Souza, II P.U. Science has also attended the Pre Nau Sainik camp held at Bangalore and got selected for the 1st phase and 2nd phase conducted in Udupi and was awarded with the best cadet in the senior wing of CATC camp.

A word of gratitude:

I wish to express my deep sense of gratitude to the management which gives support and guidance throughout. I am thankful to Dr. H. Shantaram, Administrative Officer, Dr. Sandhya R. Nambiar, Principal, M.G.M. College, Members of the Trust and Governing Council for all the guidance, co-operation and help extended to me.

I am fully aware that the success of each and every activity in the college is mainly due to the commitment and hard work of our teaching and non-teaching staff. I express my sincere gratitude to all the teaching and non-teaching staff who have tirelessly extended their service and co-operated with me in all respects.

I am grateful to all the parents who work like a single team for success and progress of this institution.

I thank my dear students for their co-operation and I wish them good luck and bright future. ●

STUDENTS' WELFARE COUNCIL REPORT 2017-18

✍️ Alvita Sanjana, III B.Sc.

I, Alvita Sanjana, The General Secretary of SWC, feel honored to present before you a brief Annual Report of the activities conducted by the Students Welfare Council during the year 2017-18.

The office bearers of the SWC:

Mr. Shreekar Pai, III B.Com., President
Ms. Alvita Sanjana, III B.Sc., General Secretary
Mr. Borkar Vinay Ramesh, II M.Sc., M.Sc.
Representative

Vice-Presidents:

Mr. Lewis Gleeven Cristi III B.Com.
Ms. Sowjanya Bhat S. III B.Com.
Mr. Kiran Kamath III B.C.A.
Ms. Shreenidhi Bhat III B.Sc.
Mr. T. Madhav Pai III B.A.

Joint Secretaries:

Mr. Shreeram T. G. III B.Com.
Ms. Raeesa Tasleem III B.Com.
Ms. Anam Alvira III B.C.A.
Mr. Rohan Vincent D'Souza III B.Sc.
Ms. Namitha Nayak III B.A.

The inaugural of the activities of the SWC was held on 16th of August, 2017. Dr. Nanda Kishor, Asst. Prof., Department of Geo Politics and International Relations, Manipal University, Manipal, was the Chief Guest and inaugurated the programme by lighting a lamp. Prof. Kusuma Kamath, the then Principal presided over the programme. Dr. P. Sureshramana Mayya, the then SWO administered the oath to the members of the SWC.

THE ANNUAL ACTIVITIES OF VARIOUS CLUBS ARE AS FOLLOWS:

English Forum:

Convener: Dr. Devidas S. Naik, Head, Dept. of English

- A One-day workshop on "Creative Readings" was conducted on 22nd March, 2018. Dr. Nataraj Huliya, a noted Littérateur and Professor of English, Bangalore University was the Guest Speaker who gave the necessary tips in reading a text with different contexts.
- An interaction with Ms. Farida Ifthikar, an alumnus, was arranged on 6th July, 2017.
- A Programme on "Career Guidance" was conducted on 20th March, 2018. Prof. Ronald Pinto, Mangalore gave the necessary information regarding job opportunities after the degrees.
- "The Book Club" was inaugurated on 6th Feb., 2018. Mr. Kishore H. V., Librarian of MGM College inaugurated the club.

- Optional English students attended the workshop 'European Literature' conducted by MAHE.

NCC NAVAL WING:

NCC Naval Sub-unit of MGM has entered its 24th year of functioning after its timely rejuvenation in 1995. We have 50 cadets enrolled under our sub-unit, out of them 33 SD's and 17 SW's have been enrolled.

ADVENTURE ACTIVITIES:

Firing: Our cadets have undergone firing practice during CATC and NSC I, II and III phases held at Udupi during September and October 2017.

Boat pulling: All cadets have undergone boat pulling practice during CATC and NSC I, II and III phases held at Udupi during September and October 2017.

Social activities:

- First year anniversary of International Yoga Day was held on 21st June at Geethanjali, MGM College, Udupi.
- Our cadets have participated in Swacch Bharath Abhiyan, Tree Plantation Programme and Blood donation drive.

ACHIEVEMENTS:

- P.O.Cdt. Adolf Shervin attended Naval Cruise at Andaman & Nicobar, Srilanka, Malaysia and Indonesia and he represented Karnataka & Goa Directorate and MGM College in the international level.
- 5 cadets were selected to attending ALL INDIA NAU SAINIK CAMP at INS KADAMBA, naval base, Karwar from 1st to 10th October, 2017.

They are: L.Cdt. Vishnu N.

L.Cdt. Mahima Shenoy

L.Cdt. Rajath Chandran

L.Cdt. Angeline D'Souza

L.Cdt. Prathik A. Shetty

- L. Cdt. Vishnu, Cdt. Prathik A. Shetty and L. Cdt. Angeline D'Souza secured silver medal in Drill competition, Cdt. Rajath Chandran secured bronze medal in health and hygiene exam, L. Cdt. Mahima Shenoy secured silver medal in Boat Pulling, L. Cdt. Angeline D'Souza secured bronze medal in Best Cadet Competition and 6 KAR NU NCC Udupi is awarded championship in Intergroup competitions 2017, in which 10 cadets were from our college.
- Cdt. Capt. Supriya Kunder secured gold medal in best cadet competition at CATC phase 1.
- PO Cadet Rashmi Shenoy secured gold medal in drill competition in CATC phase 2.
- Sub Lt. Santhosh C. Shetty selected as contingent commander in AINSC at INS KADAMBA NAVAL BASE, Karwar.

NCC ARMY WING:

This year we have enrolled 52 SW cadets and 22 SD cadets. CSOU Ancilla M. Saldanha is leading cadet, JUO Megha H. R. and JUO Bhavitha are assisting her. This unit is smoothly working under the guidance of Lt. Navya, Associate NCC Officer.

ACHIEVEMENTS:

- Cdt. Anush D. Bangera, Cdt. Raghavendra and Cdt. Shivananda participated in Sena Rally at Vijayapura.
- CSOU Ancilla, JUO Megha, CPL Disha and

CPL Yajna attended basic leadership camp at Mysore.

- CPL Nayana attended IGC-TSC at Shimoga.
- Cadets participated in district level Independence Day Parade – 2017 held at district ground Beedinagudde, secured first place in march past led by CSUO Ancilla.

PROGRAMMES:

- Yoga camp was conducted in our college from 16th to 20th June, 2017 under the guidance of yoga guru Nalini K.
- Cadets participated in International Yoga Day on 21st June, 2017.
- They celebrated Kargil Vijay Diwas on 26th July, 2017.
- Conducted disaster management program on 27th September, 2017. Deputy Commandant of Home Guard Science Mr. Ramesh was the chief guest.
- Career Guidance program was conducted on 1st Jan., 2018. Major Anand Shirali, 20 Rajput Rifle, Indian Army was the Chief Guest.

SOCIAL ACTIVITIES:

- Swacch Bharat and Tree Plantation program was conducted on 19th Aug., 2017.
- 30 cadets participated in International Coastal Cleanup day at Malpe beach on 16th Sep., 2017.
- 23 cadets participated in Swacch Bharat and Plastic Nirmulan Andolan rally at Kota.
- Conducted blood donation camp on 13th Jan., 2018 at MGM College.

NSS:

Convener: Mr. Shamanth, Department of

Kannada, Ms. Priyashree K. T., Department of Economics.

Secretaries: Prasad, II B.Sc. & Anusha II B.Sc.

NSS unit for the year 2017-18 was inaugurated on 25th July, 2017 by Capt. Ganesh Karnik, member of Karnataka Vidhana Parishad.

Our NSS volunteers participated in “Neerigagi Aranya” a rally conducted by Govt. of Karnataka.

On the occasion of independence day NSS volunteers performed street play on the concept ‘Use of Chinese products’ in and around Udupi.

In association with our NSS unit, Samvedana foundation organized a district level street play competition for UG students in Nutana Ravindra Mantapa.

We celebrated ‘world food day’ by donating fruits and sweets to the patients of Govt. hospitals on 16th Sept., 2017.

Under NSS Dattu Grama project, MGM NSS adopted Alevoor village on 16th Sept., 2017, this project was launched by Mr. Pramod Madhwaraj, MLA, Udupi.

On 17th Sept., 2017 around 130 NSS volunteers participated in Alevoor village survey and covered 500 houses under it.

Under ‘Sasya Kashi Alevoor’ project around 250 saplings were planted in and around Alevoor on 23rd Sept.

NSS annual special camp was conducted in Kota Shivrama Karanth Theme Park from 22nd to 28th December, 2017. It was inaugurated by Dr. H. Shantaram. During this camp, special rally was conducted from Kota Shivram Karanth theme park to Saligrama temple on 24th December in order to create awareness about Swacch Bharath.

Participated in ‘Blood Donation Camp’

conducted by Red Cross in MGM on 13th Jan., 2018.

YOUTH RED CROSS:

Convener: Lakshmi Narayana Karanth, Dept. of Economics.

Secretary: Suraksha, II B.Com.

Youth Red Cross for the year 2017-18 was inaugurated on 21st June, 2017.

Organized a special talk on Brave Soldiers of India by Mr. Ramachandra Bhat, Dept. of Commerce, on 19th July, 2017.

A demo cum speech on Fire service was organized on 27th Sept., 2017.

On 12th January, 2018 Youth day was celebrated in association with Udupi Red Cross Society.

Blood donation camp was held in association with KMC, Manipal in our college. 118 units of blood was collected on this day.

SCIENCE CLUB:

Convener: Mrs. Shailaja H., Dept. of Physics

Secretaries: Ms. Anupama, III B.Sc., Ms. Meghana Bhat, II B.Sc.

Vanamahotsava was celebrated in the college campus on 28th June, 2017.

A tribute to late Dr. U. R. Rao was held on 25th July, 2017.

A special lecture on "space travel" was conducted on 30th August, 2017 by Prof. Ramesh Bhat, Principal, Mahaveera College, Moodbidri.

Another guest lecture by Dr. Gurumurthy, Dept. of Physics, MIT, Manipal on the topic "Research and Project" was conducted on 20th September, 2017.

1) Anupama of III B.Sc. participated in the Science and Technology conference

organized by KSTA, Karnataka, held at JSS College, Mysore on 24th and 25th of November, 2017.

2) Five of the science club students participated in 'Sahyadri Conclave 2018' held at Sahyadri Campus, Mangaluru from 6th to 10th of January, 2018. Students got an opportunity to interact with 2 noble laureates and internationally renowned scientists.

ECO CLUB:

Convener: Mrs. Usharani S. Suvarna, Asst. Prof. & HOD of Botany.

Secretary: Mr. Vikas, II B.Sc.

Joint Secretary: Ms. Akshatha Nayak, II B.Sc.

1) Organized a guest lecture cum demonstration of snakes by Mr. Gururaj Sanil on 13th September, 2017.

2) Organized an awareness program on Newborn Screening in collaboration with Manipal College of Pharmaceutical Science on 24th January, 2018.

CHEMISTRY DEPARTMENTAL ACTIVITIES:

As a part of extension activity of Chemistry department, the final year B.Sc. students have demonstrated experiments and done power point presentations related to the syllabus in the following schools of Udupi District:

- Kamalabai High School, Kadiyali
- Government High School, Hebri
- SVS High School, Katpady
- Govt. High School, Nittur
- Govt. Higher Primary School, Volakadu.

As a part of student research activity, the following projects were carried out by Sriramachetan, Dhananjaya, Hrushikesh, Prajna Nayak, Siri S. Rao, Anupama and Pooja of III B.Sc.

- The study of phenolic contents in the vegetables and fruits consumed in Udupi District by spectrophotometric method.
- Corrosion inhibition property of some local plants on iron metal by weight loss method.

DEPARTMENT OF MATHEMATICS:

1. Divyashree V. Nayak, III B.Sc. and Anusha S. Nayak, III B.Sc. have participated in National level week long mathematics nurture programme held at Poornaprajna Post Graduate Centre, Udupi from 27-12-2017 to 30-12-2017.
2. Datar Priyanka, Bharathi K., Anusha Nayak, Poornami Kiran, Deola Vas, Navya S. Y., Prajna S. Hegde, Meghana, Siri S. U., Sindhushree G. S. have attended the lecture programme on the topic Number theory and Group theory by Dr. B. R. Shankar, HOD of Department of Mathematics, NITK, Surathkal organized by P.G. Department of Maths, PPC.
3. Ms. Meghana Bhat, II B.Sc., MSP has attended mini MTTTS Madurai 2017 from November 27th to 2nd December at Yadava College, Madurai conducted by National Board of Higher Mathematics.
4. Chaitra Pai, Sushmitha, Rakshitha, Sima, Kishore Bhat T. R., Raghavendra, Kaushal, Mahesh P. Nayak, Pareekshith and Meghana Bhat have attended the lecture programme organized by P.G. Department of Mathematics on the topic Mathematical Theorems Building Blocks of Statistical Science by Dr. K. S. Madhava Rao, Professor of Statistics, Botswana University on 22nd January, 2018.
5. Sriramachetan S., III B.Sc. has participated at level-1 in Training programme in

Mathematics 2017 from 22nd May to 17th June at National Institute of Science Education and Research, Bhubaneswar – Centre for Fundamental Studies – sponsored by DAE.

SPORTS CLUB:

Convener: Ms. Jayashree Nayak

Secretaries: Ancilla Saldanha, III B.Sc. & Vishal, III B.Com.

Organized Mangalore University Inter-Collegiate Table Tennis Tournament – 2017 for men and women on 22nd and 23rd August, 2017. Mrs. Vasanthi Koradkal, Secretary, Zilla Mahila Mandaligala Okkuta, Udupi inaugurated the program. Our College Men's team won the Runner-up.

Badminton team for women secured third place in the Mangalore University Inter-Collegiate Badminton Tournament held at SDM College, Mangalore from 30th August to 1st September, 2017.

Achievements in State Level Amateur Athletic Meet held at Moodbidri from 4th to 6th September, 2017.

- Manish, II B.A., Gold in 100, 200 meter run
- Sangamesh, I B.Com., Silver in Decathlon
- Charith, I B.A., Bronze in Decathlon
- Hassan, II B.Com., Third in long jump.

Achievements in Mangalore University Athletic Meet held at Mangalore from 10th to 12th Jan., 2018.

- Sangamesh, I B.Com. Bronze in Steeplechase and 10000 mtrs. run
- Hassan, II B.Com., Bronze in Long Jump and High Jump

Kisha Shetty, I B.Com. secured Silver Medal in the Mangalore University Inter-Collegiate Wrestling Competition, 74 kg held at Udupi on 26th and 27th Sept., 2017.

Pranav of I B.Com. secured Silver Medal in KBI International Karate Championship 2017-18 held on 23rd and 24th December, 2017 at Hyderabad.

Annual Athletic Meet was inaugurated by Mr. Dinesh Puthran, President of Udupi District Athletic Association on 2nd February, 2018.

DEPARTMENT OF ECONOMICS:

1. On 18-8-2017 organised a guest lecture on Relavance of Marxian Ideology by Professor P. R. Bhat, Retd. Principal, JCBM College, Shringeri.
2. On 8-2-2018 organised a guest lecture on Union Budget 2018 by Mahatma A. Joshi, Branch Manager, Syndicate Bank, Kunjibettu.
3. On 23-8-2017 organised the 53rd AD Shroff Memorial Elocution competition.
4. On 7-7-2017 organized a Special Talk on Goods and Services Tax by Mallika Shetty, Department of Commerce, MGM College, Udupi.
5. Shree Rathna Prabhu and Sandhya K. S., I B.Com. attended elocution competition on Mahatma Gandhi on 27th September, 2017 at Mahaveera College, Moodabidri. Sandhya K. S. won the consolation prize.

DEPARTMENT OF POLITICAL SCIENCE:

A special talk on the Parliamentary System and Interactive Panel Discussion on “Are Parliamentary Values declining in India?” by Mr. K. Jayaprakash Hegde, Former Minister and Former MP.

ARTS CLUB:

Convener: Mr. Surendranath Shetty

- A talk on “Preparation for IAS Exam” by Mr. Ranjan R. Shenoy, IAS Topper 2016-17, on 31st July, 2017.

- A special interaction with IAS topper Dr. Naveen Bhat was held on 7th Aug., 2017.
- A special public lecture on ‘One Nation-One Tax’ was given by Mr. Rajesh Prasad, IAS, GST Commissioner, New Delhi on 28th Aug., 2017.

ACHIEVEMENTS IN FESTS:

Shreyas Kotian of I B.A. has participated in the National Level Elocution competition and has won 1st place.

Mythri of III B.Com. has been awarded with the ‘Durga Natya Award’.

She has also won first place in Classical Dance competition, in the National level inter-collegiate cultural fest “Asthitva – 2018” conducted by St. Aloysius College, Mangalore.

Students of Science Club participated in various inter-collegiate science fests and brought laurels to our college.

- 1) In District level science fest held at Poornaprajna College, Udupi on 8th December, 2017,
  - Sriramachetan S. and Abhishek of III B.Sc. secured I prize in Quiz,
  - Varun Bhat and Raghavendra of I B.Sc. secured II prize in Quiz,
  - Akshay Hegde of I B.Sc. secured II prize in debate,
  - Kishore Bhat and Pareekshit of I B.Sc. secured II prize in science model competition.
- 2) In a quiz competition held at Sri Bhuvanendra College, Karkala on 3rd January, 2018, Sriramachetan and Abhishek of III B.Sc. secured I prize.
- 3) Our students bagged the Overall Championship of ‘Scientica – 2018’ held at Canara College, Mangaluru on 12th and 13th of January, 2018.

Out of various events conducted, Sriramachetan and Amshudhar secured I prize in Dynamic affinity, Ankush secured I prize in Quantum Coders and Jason secured II prize in Communicraft.

4) In 'Imprints-2018' held at St. Aloysius College, Mangaluru on 1st and 2nd of February, 2018, Ashwitha Bhat of III B.Sc. won I prize in Khloros, Alvita of III B.Sc. won I prize in Trouvaille and Meghana Bhat of II B.Sc. won II prize in Mastermind.

5) In the U.G. Level inter-collegiate Math Fest – 2017 held at St. Aloysius College on 4th September, 2017. Viraj V. Kanchan & Priyanka Datar (2nd place in Treasure Hunt), Abhishek B. and Divyashree Nayak (2nd place in Mathematics Quiz).

- Our college NSS Volunteers have secured 3rd place in the District level street play competition organized by Samvedhana foundation.
- Prasad Holla secured 1st place in debate competition.

- Secured overall runner-ups in an inter-collegiate fest conducted at Canara College, Mangalore. Shreyas Kotian of I B.A. secured 1st place in Elocution, Kaushik of II B.A. secured 1st place in photography and Ashray and group secured 1st place in group song.
- NSS leader Prasad Holla participated in the National Republic Day camp held at Delhi.

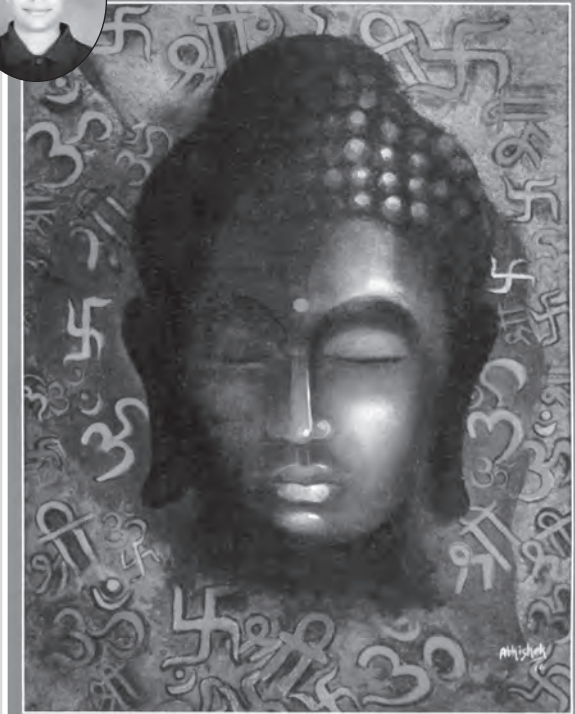
In the Economics Association Inter-collegiate competitions held at PPC, Udupi, Shreyashree and Disha have won second prize in collage competition.

I would like to extend my hearty thanks to our beloved Principal, Dr. Sandhya R. Nambiar, Students Welfare Officer, Ramesh Karla and all the teaching and non-teaching staff, for their valuable guidance and support. Sincere thanks to all the students for their support and cooperation throughout the year.

Abhishek Talwalkar K.,
II B.A.

ಶೃಂಗಗಿರಿಯ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ...

✍ ಭಾವನಾ ಭಟ್ ಎಂ.ಬಿ., ದಿಶಾ ಜಿ., ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ.

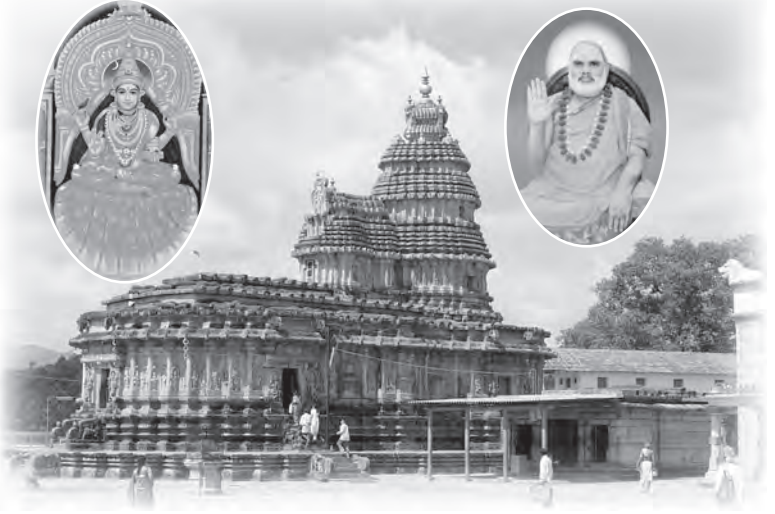

ವಿದ್ಯೆಯ ದೇವತೆಯಾದ ಶ್ರೀ ಶಾರದಾಂಬೆಯ ಪವಿತ್ರ ಸ್ಥಳವಾದ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ತಪ್ಪಲಿನ, ತುಂಗಾತೀರದ ಶೃಂಗೇರಿಯು, ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಂಸ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಶೃಂಗೇರಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಪರಿಚಯಿಸಲು ನಾವು ಹರ್ಷಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಹಸರಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಈ ಸ್ಥಳವು ಗಿರಿಬೆಟ್ಟಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಈ ಸ್ಥಳವು ಚಿಕ್ಕದಾದರೂ ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಶಂಕರ ಭಗವತ್ಪಾದರು, ದೇಶದ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಪೀಠಗಳಲ್ಲಿ, ದಕ್ಷಿಣದ ಶೃಂಗೇರಿಯ ಶ್ರೀ ಶಾರದಾ ಪೀಠವು

ಮೊದಲನೆಯದು. ಅನಂತರ ಪೂರ್ವದ ಒಡಿಸ್ಸಾದಲ್ಲಿ ಗೋವರ್ಧನ ಪೀಠವನ್ನೂ, ಪಶ್ಚಿಮದ ದ್ವಾರಕೆಯಲ್ಲಿ ಶಾರದಾ ಪೀಠವನ್ನೂ, ಉತ್ತರದ ಬದ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಜ್ಯೋತಿರ್ಲಿಂಗವನ್ನೂ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಶೃಂಗೇರಿಯ ಮೂಲ ಹೆಸರು 'ಶೃಂಗಗಿರಿ' ಎಂದು. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂಜ್ಯ ಋಷಿ ಶೃಂಗೇರಿ ಕಾರಣೀಭೂತರು. ಮಹರ್ಷಿ ವಿಭಾಂಡಕರ ಪುತ್ರರಾದ ಇವರು, ಅಂಗ ದೇಶದಲ್ಲಿನ ಬರವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿನ ದೊರೆ ರೋಮಪಾದನ ಮಗಳು ಶಾಂತೆಯನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗಿ, ಅಯೋಧ್ಯೆಯ ದೊರೆಯು, ಪುತ್ರೇಚ್ಛೆಯುಳ್ಳವನೂ ಆದ ದಶರಥನಿಗೆ ಪುತ್ರಕಾಮೇಷ್ಟಿ ಯಾಗವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟು ದಕ್ಷಿಣಭಾರತಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿ ಶೃಂಗೇರಿಯ ಸಮೀಪದ ಕೀಳಗಾ ಅಥವಾ ಕಿಗ್ಗಾದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೊನೆಯ ದಿನಗಳನ್ನು ಕಳೆದರು.

ಶೃಂಗೇರಿಯು ಸ್ನೇಹ ಸೌಹಾರ್ದಕ್ಕೆ ಹೆಸರುವಾಸಿ. ಒಮ್ಮೆ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ತುಂಗಾ ತೀರದಲ್ಲಿ ವಿಷ ಸರ್ಪವೊಂದು ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದ ಬಸುರಿ ಕಪ್ಪಿಗೆ ಹೆಡೆ ಬಿಚ್ಚಿ ನೆರಳು ನೀಡುವುದನ್ನು

ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾವು ಮತ್ತು ಕಪ್ಪೆ ತಮ್ಮ ವೈರತ್ವವನ್ನು ಮರೆತು ಪರಸ್ಪರ ಸ್ನೇಹಿತರಾದುದನ್ನು ಕಂಡು ಶ್ರೀ ಶಂಕರರು ನಿಬ್ಬೆರಗಾಗಿ, ಇದನ್ನು ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಜಗದಂಬೆ ಶ್ರೀ ಶಾರದೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಮೊದಲ ಪೀಠಾಧಿಪತಿ ಶ್ರೀ ಸುರೇಶ್ವರಾಚಾರ್ಯರು ಅವರಿಂದ ಮುಂದುವರೆದ ಗುರು ಪರಂಪರೆಯು ಪವಿತ್ರವೂ, ಪೂಜನೀಯವೂ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಶಂಕರರು ಶಾರದಾ ಪೀಠವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವಾಗ ಇದು ಯಾವ ರಾಜರ ಆಳ್ವಿಕೆಗೂ ಒಳಪಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಅನಂತರ ಹೊಯ್ಸಳರ ಆಳ್ವಿಕೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿತು. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ದಂಡಯಾತ್ರೆಗೆ ಬಂದು ಹೊಯ್ಸಳರ ರಾಜಧಾನಿ ದ್ವಾರಸಮುದ್ರವನ್ನು ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕುವಾಗ ಶೃಂಗೇರಿಗೂ ಹಾನಿಯಾಯಿತೆಂದು ಪ್ರತೀತಿ ಇದೆ. ಬರೀ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದ್ದ ಶೃಂಗೇರಿಯು ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕ್ಷೇತ್ರವೂ ಆಯಿತು. ಇವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ರಾಜರೂ, ಪಾಳೆಗಾರರೂ

ಆಗಮಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸನಾತನ ಧರ್ಮವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀಗಳವರು ವಿವಿಧೆಡೆಯಿಂದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಆನೆಗೊಂದಿಯಿಂದ ಬಂದ ಹರಿಹರ ಬುಕ್ಕರೆಂಬ ಯುವಕರಿಗೆ ನೀಡಿದರು. ನಂತರ ಈ ಹಕ್ಕುಬುಕ್ಕರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದನ್ನು ನಾವು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತೇವೆ.

ಇಕ್ಕೇರಿಯ ನಾಯಕರು ಹೈದರಾಲಿಗೆ ಸೋತಾಗ ಶೃಂಗೇರಿಯು ಮೈಸೂರು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಡಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಮರಾಠರಿಗೂ, ಟಿಪ್ಪುವಿಗೂ ದ್ವೇಷವಿದ್ದ ಕಾರಣ, ಮರಾಠ ರಾಜ ಪರಶುರಾಮ ಬಾವುವು ಟಿಪ್ಪುವಿನ ಬೆಂದೂರನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅವನೊಂದಿಗಿದ್ದ ಮರಾಠಿಗರು ಶೃಂಗೇರಿಯ ಮೇಲೂ ಆಕ್ರಮಣಗೈದು ಬಹಳ ಹಾನಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಟಿಪ್ಪುವು ಈ ಮಠಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಹಸ್ತ ನೀಡಿದನೆಂದು ಇತಿಹಾಸ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಶಾರದಾ ದೇವಾಲಯದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಇರುವ ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಶಂಕರ ದೇವಾಲಯವು ಕ್ರಿ.ಶ. 1338ರ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜಗದ್ಗುರು ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಸುಂದರ ರಥದಂತಿರುವ ಈ ದೇವಾಲಯದ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪವು ಹೊಯ್ಸಳ ಹಾಗೂ ದ್ರಾವಿಡ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿದೆ. ವಿದ್ಯಾಶಂಕರ ದೇಗುಲದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಹನ್ನೆರಡು ಕಂಬಗಳು, ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯದ ಹನ್ನೆರಡು ರಾಶಿಗಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತವೆ.

ಶೃಂಗೇರಿಯ ಹೃದಯಭಾಗದಲ್ಲಿ 'ಮಲಹಾನಿಕೇಶ್ವರ'ನ ದಿವ್ಯ ಸನ್ನಿಧಾನವಿದೆ. ದೇವಾಲಯವನ್ನು ತಲುಪಲು ಸುಮಾರು

ನೂರೈವತ್ತು ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿ ಹೋಗಬೇಕು. 'ಮಲಹಾನಿಕೇಶ್ವರ' ಎಂದರೆ ಮನಸ್ಸಿನ ಕಲ್ಮಷವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ಎಂದರ್ಥ. ಕಶ್ಯಪರ ಸುತರಾದ ಶ್ರೀ ವಿಭಾಂಡಕ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಾರೂಢರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಲೌಕಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದರು. ಶಿವರಾತ್ರಿಯಂದು ಮಲಹಾನಿಕೇಶ್ವರನಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಶಂಕರರು ಶೃಂಗೇರಿಯ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ರಕ್ಷಾದೇವತೆಗಳನ್ನು (ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲರು) ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಕಾಳಭೈರವನ ದೇವಾಲಯ, ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಕೆರೆ ಆಂಜನೇಯನ ದೇಗುಲ, ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕಾಳಿಕಾಂಬಾ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ದುರ್ಗಾಪರಮೇಶ್ವರಿಯ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿವೆ.

ಶೃಂಗೇರಿಗೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಕಿಗ್ಗದಲ್ಲಿ ರಮಣೀಯವಾದ, ಪ್ರವಾಸಿಗರ ನೆಚ್ಚಿನ ತಾಣವಾದ ಸಿರಿಮನೆ ಜಲಪಾತವು ಶೃಂಗೇರಿಯ ಆಕರ್ಷಕ ಸ್ಥಳವಾಗಿದೆ.

ಶಾಂತಿ ನೆಮ್ಮದಿಯ ತಾಣವಾದ ಶೃಂಗೇರಿಯು, ಶಾರದೆಯ ಸೌಮ್ಯ ನಗುವಿನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಾಗಿದೆ. ಶಾರದೆಯ ಪಾದಗಳನ್ನು ತೊಳೆಯುತ್ತಿಹ ತುಂಗೇಯು, ಜ್ಞಾನವೇ ನದಿ ರೂಪವನ್ನು ತಳೆದಂತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಗಿಡ-ಮರಗಳು, ಗಿರಿ-ಬೆಟ್ಟಗಳು, ಕೆರೆ-ತೊರೆಗಳು ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರಾದ ಪ್ರಕೃತಿದೇವಿಯ ಮುಖದಂತಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಭಾರತವೆಂಬ ಕಿರೀಟಕ್ಕೆ ರತ್ನದ ಮಣಿಯಂತಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಗೆಳೆತನ

ಎಲ್ಲೇ ಇದ್ದರೂ ಹೇಗೇ ಇದ್ದರೂ
ಇರಲಿ ನಮ್ಮ ಗೆಳೆತನ
ಪ್ರೀತಿ ಅದರ ಸಿರಿತನ
ನೋವು ಮರೆಸಿ,
ನಗುವ ಉಣಿಸೋ ಗೆಳೆತನ
ನಮ್ಮ ಗೆಳೆತನ...
ತಪ್ಪು ತಿದ್ದಿ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳೋ
ಚೇಷ್ಟೆ ಮಾಡಿ, ಕಾಲು ಎಳೆಯೋ ಗೆಳೆತನ
ನಮ್ಮ ಗೆಳೆತನ...
ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಜೊತೆಗೆ ಇರುವ
ಸಾಧನೆಗೆ ಕೈ ಜೋಡಿಸುವ ಗೆಳೆತನ
ನಮ್ಮ ಗೆಳೆತನ ...

ಪವಿತ್ರಾ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಕೇಂಜ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮಬೈದರ್ಹಳ ಗರಡಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಹಾತ್ಮೆ

✍ ದಿವ್ಯಾ ಎಸ್., ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ.

ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರು ಪರಶುರಾಮ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಈ ತುಳುನಾಡಿನ ಪಂಚವರ್ಣದ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ವೀರ ಪುರುಷರಾಗಿ, ಅಲೌಕಿಕ ವೀರರಾಗಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರತಿರೂಪವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅತಿಮಾನವ ಶಕ್ತಿಗಳಿಂದ ದೈವತ್ವಕ್ಕೆ ಏರಿದವರು. ಇದೀಗ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ್ಯಂತ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಜನರಿಂದ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡುವ ಶ್ರೀ ಆದಿಬೈದೇರುಗಳಾಗಿ ಕೆಲವೆಡೆ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮಬೈದರ್ಹಳರುಗಳಾಗಿ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮ ದೇವರನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪರಿಶುದ್ಧ ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ಆರಾಧನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಶಕ್ತಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ತಮ್ಮ ಅವಸಾನ ನಂತರ ಕಾಯ ಬಿಟ್ಟು ಮಾಯ ಸೇರುವ ಮೊದಲು ಮೂವರು ಬಲ್ಲಾಳರನ್ನು ಒಟ್ಟು ಸೇರಿಸಿ ನೇತ್ರಾದಿ ಗರಡಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಚಪ್ಪಳ ಕೊಂಬು ಇಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಜೀವಮಾನವಿಡಿ ನಿಮಗಾಗಿ ಮೀಸಲಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂದೆ ನಮಗೆ ಗರಡಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ “ಪೂರ್ಣಪೂರಿಕೆ”ಯನ್ನು ನೋಡಿ ಆನಂದಿಸಿ, ನಮಗೆ ಗಿಂಡೆ ನೀರು ಇಟ್ಟು ನಮ್ಮವರಿಂದ ಆರಾಧಿಸಿ ಎಂದು ಎಣ್ಣೂರು ಗರಡಿಯನ್ನು ಬಲ್ಲಾಳರಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರ ಕುಲದೇವರಾದ ಬೆರ್ಮರು ನೀವು ಮಾನವ ಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿದ ದೋಷವುಳ್ಳವರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಗಂಗೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಪರಿಶುದ್ಧರಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಕಲೆ ಕಾರ್ನಿಕ ತೋರಿಸಲು ತುಳುನಾಡಿಗೆ ಇಳಿಯಿರಿ ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಲೆ ಕಾರ್ನಿಕ ತೋರಿಸಲು ಹೊರಟ ಪ್ರಥಮ ಕ್ಷೇತ್ರವೆ ಕುತ್ಯಾರು ಕೇಂಜ ಮಲೆ.

ತುಳುರಾಜ್ಯದ ಅಂದಿನ ಅರಸು ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಏಳು ಗಂಗೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಕುತ್ಯಾರು ಕುಂದ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದಿದ್ದರು. ಕಾಶಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ದೇವರನ್ನು ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿದ ಹೆಗ್ಗಡೆಯ ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಬರಲು ಮುಲ್ಕಿ ಸೀಮೆಯ ಮಧ್ಯ ಎಂಬ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಂತ ಬಾರೆ ಬೂದ ಬಾರೆ ಇವರನ್ನು ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಿ ಇದು ನಮ್ಮ ಸೀಮೆ, ಇಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಪ್ರವೇಶವಿಲ್ಲ ಎಂದರು. ಆಗ ಈವರು ಅವಳಿ ಕುಮಾರರಿಗೆ ಕದನವೇರ್ಪಟ್ಟು ಅದು ಏಳು ರಾತ್ರಿ ಏಳು ಹಗಲು ಆದರೂ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳದೆ ಕಾರಣ ಬಪ್ಪನಾಡು ದುರ್ಗಾದೇವಿ

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಳಾಗಿ ಮಕ್ಕಳೇ ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಕುಲದವರು. ಈವರೂ ಸರಿಸಮಾನರು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಭೇದಭಾವ ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಉಪದೇಶ ನೀಡಿ ಕಾಂತಬಾರೆ ಬೂದಬಾರೆ ಸಹೋದರರಿಗೆ ಮುಲ್ಕಿ ಮಾಗಣೆಯ ಒಂಭತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳು ಹಾಗೂ ಉಳಿದ ತುಳುನಾಡಿನ ಭಾಗವನ್ನು ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಿಗೂ ಹಂಚಿಕೊಟ್ಟರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಲ್ಕಿ ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಿಗೆ ಆರಾಧನಾ ಕ್ರಮವಿಲ್ಲ.

ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟ ವೀರ ಪುರುಷರು ಆಟಿ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ ದಿವಸ ತಮ್ಮ ಮಾನವ ಹತ್ಯಾ ದೋಷ ಪರಿಹಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಅರಬ್ಬಿ ಕಡಲು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥ ದೇವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಲು ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಉಲ್ಲಾಯನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲು ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾಯುವ ಬಬ್ಬುಸ್ವಾಮಿ ತಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಬಬ್ಬುಏಗೂ ಅವಳಿ ವೀರರಿಗೂ ಕದನವೇರ್ಪಟ್ಟು ಕಡೆಗೆ ಬಬ್ಬುಸ್ವಾಮಿಯು ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರಿಗೆ ಶರಣಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಉಲ್ಲಾಯನ ಬಳಿ ಸಂವಹನ ಮಾಡಲು ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ದೇವರಲ್ಲಿ ಅಮರ ವೀರರು ತಮ್ಮ ಆಲಯ ನಿರ್ಮಾಣದ ಉದ್ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥಳ ಬೇಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ದೇವರು ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳುವ ಕುತ್ಯಾರು ಅರಸು ಹೆಗ್ಗಡೆಯ ಬಳಿ ಹೋಗಲು ಅಪ್ಪಣೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಕುತ್ಯಾರು ಅರಮನೆಗೆ ಬಂದು ಹೆಗ್ಗಡೆಯ ಬಳಿ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದಾಗ ಇಂತಹ ಶಕ್ತಿಗಳು ಸಾವಿರಾರು ಬಂದು ಆಲಯ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಜಾಗ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಕಲೆ ಕಾರ್ನಿಕಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಆಮೇಲೆ ನೋಡುವ ಎಂದು ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ತಿಳಿಸಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರು ನೇರವಾಗಿ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ ಕಾಣಿಸಿಗುವವನೇ “ಮೈಂದ ಪೂಜಾರಿ” ಇಂದಿನ ಬಗ್ಗೆ ತೋಟ ಮನೆತನದ ಮೂಲ ಪುರುಷ.

ಈ ಮೈಂದ ಪೂಜಾರಿ ಅತಿ ಎತ್ತರದ ತೆಂಗಿನ ಮರವೇರಿ ಮೂರ್ತೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭ ಅಲ್ಲಿ ಬಂದ ವೀರರು ಆ ತೆಂಗಿನ ಮರವನ್ನು ಮೂರು ಸಲ ನೆಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಗ್ಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮೂರನೇ ಸಲ ಆತ ತುತ್ತ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆಯೇ ಅಷ್ಟೇ ಎತ್ತರದ ವೃಕ್ಷಗಳಾಗಿ

ಆತನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಬಂದಿರುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಮೈಂದ ಪೂಜಾರಿ ಅರಸರಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಹಿಂದೇಟು ಹಾಕಿದಾಗ ನಿಮಗೆನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಆದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಒಬ್ಬನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇತ್ತ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಮೈಂದ ಪೂಜಾರಿ ನಡೆದ ಘಟನೆಯಿಂದ ಬವಳಿ ಬಂದು ಜ್ವರದಿಂದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರಲು ಪುಣ್ಯ ಪುರುಷರು ರಾತ್ರಿ ಕನಸಲ್ಲಿ ಬಂದು ಪುನಃ ಧೈರ್ಯ ನೀಡಿ ಮನೆಯ ಹೊರಗಿನ ಕಲ್ಲು ಬೆಂಚಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಆತನಿಗೆ ಅಭಯ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಇತ್ತ ಕುತ್ಯಾರು ಅರಮನೆಗೆ ಬಂದ ಮೈಂದ ಪೂಜಾರಿ ಅರಸರಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿದಾಗ ಅರಸರು ಏಳು ರಾತ್ರಿ ಏಳು ಹಗಲು ಹುಣಿಸೆ ಮರದ ಕಾಂಡದಿಂದ ಉರಿಯುವ ಏಳು ಕೈಯ ಕೊಪ್ಪಿಗೆಯ ಎಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ನೀನು ಮೂರು ಸಲ ಮಿಂದು ಬರಬೇಕೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರು ಮೈಂದ ಪೂಜಾರಿಗೆ ಅಭಯಹಸ್ತ ನೀಡಿ ಮೂರು ಎಲೆ ಗಂಧವನ್ನು ನೇರಳೆ ಮರದ ಎಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾದಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಕೊಪ್ಪಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆ ಕೊತಕೊತನೆ ಕುದಿಯುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ನೀನು ಮಾತ್ರ ಎಲೆ ಗಂಧ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಹಣೆಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊ, ಎರಡನೇ ಎಲೆ ಗಂಧ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಸೊಂಟದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕೊ, ಮೂರನೇ ಎಲೆ ಗಂಧ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಕುದಿಯುವ ಎಣ್ಣೆಗೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಹಾಕಿ ನಿನ್ನ ಕಿರಿಯ ಬೆರಳಿನಿಂದ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವಾಗ ನಿನಗೆ ತಣ್ಣಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಭಯ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಊರ ಸಭೆಗೆ ಎಣ್ಣೆ ಕೊತ ಕೊತ ಕುದಿಯುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನೀನು ಮೊದಲ ಸಲ ಕೊಪ್ಪಿಗೆ ಇಳಿದು ಬಂದು ತಲೆ ಕೊಡವಬೇಕು. ಆಗ ಅರಸರಿಗೆ ಹುರುಳಿ ಗಾತ್ರಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡದಾದ ಉರಿ ಬೊಕ್ಕೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಎರಡನೇ ಸಲ ಕೊಪ್ಪಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಇಳಿದು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ತಡೆದು ಕೊಪ್ಪಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳು ಆಗ ನೀನು ಸತ್ತೆ ಎಂದು ಊರ ಜನ ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನೀನು ಮೇಲೆದ್ದು ಬಂದು ತಲೆ ಕೊಡವಬೇಕು. ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿರುವ ರಾಣಿಗೆ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆಯ ಬೊಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಚೀರಾಡುತ್ತ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಮೂರನೇ ಸಲ ನೀನು ಕೊಪ್ಪಿಗೆಯಿಂದ ಇಳಿದು ತಲೆ ಕೊಡಲನ್ನು ಜೋರಾಗಿ ಕೊಡವಬೇಕು. ಆಗ ಅರಸರಾದಿ ಇಡೀ ಸಭೆಯು ಬಿಸಿ ಎಣ್ಣೆಯ ರಭಸಕ್ಕೆ ತತ್ತರಿಸಿ ಕಂಗಾಲಾಗಿ ಬೊಬ್ಬೆ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಿಂದು ಬಂದ ಮೈಂದ ಪೂಜಾರಿಗೆ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರು ಇಬ್ಬರು ಓರ್ವನ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮಬೈದೇರುಗಳಾಗಿ ಆವೇಶ ಬಂದು ಅರಸರಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅರಸರು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಅವರ ನಿವೇದನೆಯನ್ನು ಆಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಬೈದೇರುಗಳು ದರ್ಶನ ಆವೇಶದ ಪರಂಪರೆ ಕುತ್ಯಾರಿನ ಕೇಂಜ ಗರಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರ ಕಲೆ ಕಾರ್ನಿಕವನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡ ಕುತ್ಯಾರು ಅರಸರು ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿ ನೀವು ಕೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಉಂಗುಷ್ಟ ಜಾಗವಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿ ಆಲಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ಎಂದಾಗ ಶ್ರೀ ಬೈದೇರುಗಳು ಅರಮನೆಯಿಂದ ಎಸೆದ

ತೆಂಗಿನ ಫಲ “ನಂದನ ಬಿತ್ತಿಲು” ಎಂಬಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಆಲಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಶಸ್ತ ಜಾಗವಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಪುನಃ ಎಸೆದ ತೆಂಗಿನ ಫಲ ದಟ್ಟವಾದ ಕಾಡುಮೃಗಗಳು ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಜನರು ಹೋಗಲು ಹೆದರುತ್ತಿದ್ದ ಕೇಂಜ ಮಲೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಅಲ್ಲಿ ಗರಡಿ ಆಲಯ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡು ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಜನರ ಶ್ರದ್ಧಾ ಕೇಂದ್ರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮುಂದೆ ಕುಂದ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ಬಿಲ್ಲವ ಜನಾಂಗದ ಜ್ಯೇಷ್ಠನಾದ ಮೈಂದ ಪೂಜಾರಿಗೆ ನೂರಾರು ಎಕ್ಕೆ ಭೂಮಿಯುಳ್ಳ ಕಂಗು-ತೆಂಗು ಬಾಳೆಗಳಿಂದ ಆವೃತವಾದ ಗುಡ್ಡ ಬೆಟ್ಟಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಉಂಬಳಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ತನ್ನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಾನ ಮಾನ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಾರು ಸೀಮೆಯ ಆರು ಮಾಗಣೆಯ ಕುತ್ಯಾರು, ಎಲ್ಲಾರು, ಕಳತ್ತೂರು, ಕೊಳಚೂರು, ಪಣಿಯೂರು, ನಂದಿಕೂರು ಬಿಲ್ಲವ ಜಾತಿಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನಾಗಿ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮ ಬೈದರ್ಕಳ ಗರಡಿಯ ಬಿಲ್ಲವ ಪ್ರಮುಖರಾಗಿ ನೇಮೋತ್ಸವ ಹಾಗೂ ಇತರ ಉತ್ಸವ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮೈಂದ ಪೂಜಾರಿ ಮದುಮಗನಂತೆ ಪೇಟೆ ಧರಿಸಿ ಕಚ್ಚಿ ಹಾಕಿ ಶೃಂಗರಿಸಿಕೊಂಡು ಮೂರು ಕಾಲಿನ ಪೀಠದಲ್ಲಿ “ಬಗ್ಗ ತೋಟ ಬಗ್ಗ ಪೂಜಾರಿ” ಎಂಬ ನಾಮಾಂಕಿತದಲ್ಲಿ ಬಗ್ಗ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಾಭಿಷಿಕ್ತನಾಗಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಾನೆ.

ಅಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಾರು ಸೀಮೆಯ 108 ಸ್ಥಳವಂದಿಗರೊಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲಾರು ಗುತ್ತ, ಕುತ್ಯಾರು ಗುತ್ತ, ಕಳತ್ತೂರು ಗುತ್ತ, ಕೊಳಚೂರು ಗುತ್ತ, ಪಣಿಯೂರು ಗುತ್ತ, ನಂದಿಕೂರು ಗುತ್ತಗಳ ಗುತ್ತ ಬರಿಕೆಯವರಿಗೆ ಅರಸರೊಂದಿಗೆ ಸತ್ತು-ಗುತ್ತಗಳಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ಊರ ಹತ್ತು ಸಮಸ್ತರೊಂದಿಗೆ ನೆರವೇರಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ.

66 ಗರಡಿಗೆ 36 ತಾವುಗಳಿಗೆ ಒಂದನೇ ಗರಡಿಯೆಂದು ಕೇಂಜ ಗರಡಿ ಮತ್ತು ಏಕೈಕ ಬಗ್ಗ ಪೂಜಾರಿ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಬೈದೇರುಗಳು ತಮ್ಮ ಆವೇಶದಲ್ಲಿ ನುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ನೇಮಕ ಬೇರೆ ಯಾವ ಗರಡಿಗಳಲ್ಲೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಬೈದೇರುಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ನೇಮೋತ್ಸವದ ನಂತರ ಸೂರ್ಯೋದಯದ ಹೊತ್ತು ಬಗ್ಗ ಪೂಜಾರಿಯ ಮೂಲ ಪುರುಷ ಮೈಂದ ಪೂಜಾರಿಗೆ ಒಂದು ಕಟ್ಟೆ ನೇಮ ಜರುಗುವುದು ಇಲ್ಲಿನ ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ.

ಆಟಿಯ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯಂದು ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರು ಕೇಂಜ ಗರಡಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಆಟಿಯ ಅಗೆಲು ಎಲ್ಲಾರು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಸಾದ ಆರು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ತಲುಪುವಾಗ ಬೆಳಗಿನ ಹೊತ್ತು ಪ್ರಸಾದ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲಾರು ಸೀಮೆಯ ಆರು ಇತರ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲೂ ಗರಡಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಗರಡಿಗಳಿಗೆ ಕೇಂಜ ಗರಡಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ. ಕೇಂಜ ಗರಡಿಯ ಮಣ್ಣಿನ ಮಹಿಮೆ ತಿಳಿದವರು ಇಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಗಂಧ ಪ್ರಸಾದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಅಭೀಷ್ಟೆಯು ನೆರವೇರಿ ವರ್ಷ ವರ್ಷವೂ ಭಕ್ತಾದಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದು ಕೇಂಜ ಗರಡಿಯ ಗರಿಮೆ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮ ಜಾರಂದಾಯ

✍ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮೀ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಭೂತಾರಾಧನೆ ತುಳುನಾಡಿನ ಮುಖ್ಯ ಆರಾಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಕೋಲ, ಬಂಡಿಜಾತ್ರೆ, ನೇಮ, ಕೆಂಡಸೇವೆ, ಮೈಮೆ, ಮೆಚ್ಚಿ, ಜಾಲಾಟ ಇವು ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳು. ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಹದಿನಾಲ್ಕನೇ ಶತಮಾನದಿಂದ ಈಚೆಗೆ 'ಭೂತ'ದ ಬದಲಿಗೆ 'ದೈವ' ಎಂಬ ಪದವೇ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವುದು ಉಲ್ಲೇಖನೀಯ. ಈಗ ನಾನು ನೋಡಿ ಬಂದ 'ಧರ್ಮ ಜಾರಂದಾಯ' ಎಂಬ ದೈವದ 'ಕೋಲ'ದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾಹಿತಿ.

ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿಯಿಂದ ಆಗ್ನೇಯಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ವಿಸ್ತಾರಗೊಳಿಸಿ ಮೆರೆದ ದೈವ 'ಜಾರಂದಾಯ' ರಾಜ್ಯದ ಗಡಿ ಕಾಯುವ ತನ್ನ ಅಧೀನಕ್ಕೊಳಗಾದ ಭಕ್ತರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ದೈವದ್ದು. ಜುಮಾದಿ, ಪಂಜುಲಿ, ಪಿಲ್ಲಂಡಿ, ಬಬ್ಬರ್ಯ, ಕೊಡಮಂದಾಯ, ಕುಕ್ಕಿನಂದಾಯ ಮೊದಲಾದ ದೈವಗಳಿಗೆ ಈ ಪಟ್ಟ ಸೀಮಿತ. ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವ ಸಂಪ್ರದಾಯದಂತೆ ಮನೆತನದ 'ಆದಿ ದೈವ'ನಾಗಿ ನಂಬಿದ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಕಾಯುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಜಾರಂದಾಯನಿಗಿದೆ. ದೈವಾರಾಧನೆ ತುಳುವರ ಬದುಕಿನ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗ.

ಧರ್ಮ ಜಾರಂದಾಯ

ಕೈಲಾಸದಲ್ಲಿ ಶಿವನು ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದಾನವರಿಂದ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಭಂಗವಾಯಿತು. ಆಗ ಕೋಪಗೊಂಡ ಶಿವನು ತನ್ನ ನೀಳವಾದ ಜಡೆಯನ್ನು ಕೊಡವಿದಾಗ ಉದ್ಭವವಾದವನೇ ವೀರಭದ್ರ. ವೀರಭದ್ರನ ಭಯಾನಕ ರೂಪವನ್ನು ಕಂಡು ರಾಕ್ಷಸರು ಪ್ರಾಣ ಭಯದಿಂದ ಕಂಡಕಂಡಲ್ಲಿಗೆ ಓಡಿದರು. ಶಿವನು ವೀರಭದ್ರನಿಗೆ ಕೋಪವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಶಾಂತನಾಗಿ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ 'ಧರ್ಮ

ಜಾರಂದಾಯ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದಿಂದ ಬದುಕುತ್ತಿರುವ ಭಕ್ತರನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದರು. ಜಾರಂದಾಯ ದೈವದ ಹುಟ್ಟು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕಿನಿಂದ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಮುಲ್ಕಿ, ಕಾಪು, ಕಟಪಾಡಿ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಶಿವ ಮಂಚಿಕ್ಕಲ್ ವರೆಗೆ ಹಬ್ಬಿದೆ.

ದೈವಾರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ 'ಕೋಲ' ಕಟ್ಟುವುದು ಒಂದು ಪ್ರಕಾರ.

ಕಲಾವಿದರು ಇಲ್ಲಿ ದೈವವನ್ನು ವೇಷಗಾರಿಕೆ ಮೂಲಕ

ಆವಾಹಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸ್ಥಳ, ಕಾಲ,

ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ

ವೇಷ-ಭೂಷಣ, ಪಾರಂಪರಿಕ

ನಂಬಿಕೆ, ಮಡಿ-ಮೈಲಿಗೆ

ಮೂಲಕ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ

ಕಾಣದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಣ್ಣಿಗೆ

ಕಾಣಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.

ಆದುದು ಯಕ್ಷಗಾನದಂತೆ

ಪಾತ್ರಧಾರಣೆಯಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ

ಪಾತ್ರೀಕರಣ. ಇತರೆ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಾವಿದರು

ಮತ್ತು ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಅಂತರ ಇದ್ದರೆ

ದೈವಾರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಾವಿದ ಮತ್ತು ಆ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇ

ಇಲ್ಲ. ಜಾರಂದಾಯ ದೈವದ ಜೊತೆಗೆ 'ಬಾಯಿ ಬಾರದ' ಬಂಟ

ಎಂಬ ದೈವಶಕ್ತಿಗೂ ಆರಾಧನೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಜಾರಂದಾಯನಿಗೆ

ಪರ್ಸನೆ, ತಂಬಿಲ, ವರ್ಷಾವಧಿ ಕೋಲ ಮೊದಲಾದ ಸೇವೆಗಳು

ನಡೆಯುವುದು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಯನ್ನು ದೈವ

ಆವಾಹನೆಗಾಗಿ ಮಣೆಮಂಚದಲ್ಲಿರಿಸುವುದು ಸಂಪ್ರದಾಯ.

ಇದು ರಕ್ತಾಹಾರ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡುವ ದೈವಶಕ್ತಿ. ಕೋಲದ

ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪಂಚಕಚ್ಚಾಯ, ದೋಸೆ, ಕಡುಬು, ಶಾವಿಗೆಯನ್ನು

ಸಮರ್ಪಿಸುವರು.

ಸುಳ್ಳೆಂಬ ಕೋಟೆಯ ಕಟ್ಟಿದರು
ಸುಳ್ಳೆಂಬ ಕಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಮೇಲೇರಿತು
ಭದ್ರವಾಗಿ, ಬಲಿಷ್ಠವಾಗಿ
ಕಟ್ಟಿದರು ಸುಳ್ಳಿನ ಕೋಟೆಯ

ಸತ್ಯದ ಸುನಾಮಿ ಒಂದೇ ಸಾಕು
ಸುಳ್ಳಿನ ಕೋಟೆಯ ಬೀಳಿಸಲು
ಸತ್ಯ ತನ್ನ ಸತ್ಯವ ಉಳಿಸಲು
ಉರುಳಿಸಿತು ಸುಳ್ಳಿನ ಕೋಟೆಯನ್ನು

ಸುಳ್ಳೆಂಬ ಕಣ್ಣೀರನ್ನು ಹರಿಸಿದರು
ಸುಳ್ಳಿನ ಮಾತುಗಳ ಸರಮಾಲೆಯನ್ನು
ನುಡಿದರು
ಮೋಸದ ಆಟವ ಆಡಿದರು
ಭದ್ರವಾಗಿ ಮೇಲೆದ್ದು ನಿಂತಿತು
ಸುಳ್ಳಿನ ಕೋಟೆ

ಉರುಳಿದ ಸುಳ್ಳಿನ ಕೋಟೆ
ನೆಲ ಸಮವಾಗಿ ಹೋಯಿತು
ಕೊನೆಗೂ ಗೆದ್ದಿತು
ಸತ್ಯವೆಂಬ ಸುನಾಮಿ

ಮೆರೆಯುವಷ್ಟು ಮೆರೆಯಿತು
ತುಳಿಯುವಷ್ಟು ತುಳಿಯಿತು
ಅಟ್ಟಹಾಸವನ್ನು ಆಡಿತು
ಸುಳ್ಳಿನ ಕೋಟೆ

ಸುಳ್ಳಿಗೆ ಗೆಲುವಿಲ್ಲ
ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಸೋಲಿಲ್ಲ
ಎಂದೂ ಸುಳ್ಳಾಗಲ್ಲ
ಈ ಮಾತು
ಕೊನೆಗೂ ಸೋತಿತು
ಸುಳ್ಳಿನ ಕೋಟೆ.

ಸತ್ಯವೆಂಬ ಸುನಾಮಿ ಮೇಲೇರಿತು
ಸತ್ಯದ ನೀರು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಧುಮುಕಿತು
ಸುಳ್ಳಿನ ಕೋಟೆಯ ಮೇಲೆ
ಸತ್ಯದ ಸುನಾಮಿಯ ಅಲೆಗಳು
ಅಟ್ಟಹಾಸವೆ ಆಡಿತು.

ಪ್ರಜ್ಞಾ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ನೀನು

ಪಿಸುಗುಡುವ ಮಾತಿನಲಿ, ಮುದ್ದಾಡೋ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ
ನನ್ನ ಮನಸ ಕದ್ದ ನೀನು, ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿ ಗೆದ್ದ ನೀನು
ನಿನಗಾಗಿ ಕಾದಿಹೆ ನಾನು, ನನಗಾಗಿ ಬಾರೋ ನೀನು
ಪ್ರೀತಿಯ ಊರಲಿ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಕಳೆದುಹೋಗುವ ಆಸೆ
ಎಂದೆಂದೂ ಈ ಬಂಧನದಲೇ ಇರುವ ಆಸೆ
ಜೊತೆಯಾಗಿ ಉಸಿರಾಡುತ್ತಾ, ಹಿತವಾಗಿ ಬಾಳುತ್ತಾ
ನಿನ್ನಿಂದ ಪ್ರೀತಿಯ ಉಸಿರ ಪಡೆಯುತ್ತಾ ...
ಜೊತೆಜೊತೆಯಾಗಿ ಇರುವ ಆಸೆ.

ಪೂಜಾ ರಾವ್, ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎ.

ವಿಷಯ

ರಚಿಸುವೆವು ನಾವು ಕೃತಿಯ,
ಕವಿ ಕಲ್ಪನಾ ಲೋಕದಲ್ಲಿ...
ರಚಿಸಿದಾಗ ಪಡುವೆವು,
ನಾವು ಖುಷಿಯ ಆನಂದ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ;

ನಿನ್ನೆ ನೋಡಿದೆವು...
ಇಂದು ಯೋಚಿಸಿದೆವು...
ನಾಳೆ ಕಟ್ಟುವೆವು
ಇದೇ ಭೂತ, ವರ್ತಮಾನ, ಭವಿಷ್ಯ;

ಕಂಡದ್ದು ಖುಷಿಪಟ್ಟಾಗ,
ಕಾಣದ್ದು ಕಾಣಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಾಗ,
ಕಂಡಾಗ ಮೈಮರೆತು ಬೀಳುವೆವು,
ಸಂತೋಷವೆಂಬ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ;

ನಾನು ನೀನು ಏನೂ ಅಲ್ಲ,
ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ;
ಬದುಕೇ ಒಂದು ಲೋಕವಿಸ್ಮಯ
ಆನಂದಮಯ;

ನೀಲ ಮೇಘದಂತೆ ಕಂಡು ಬಂದ
ಆ ನಗು,
ಆ ಕ್ಷಣ ಈ ಕ್ಷಣ
ನಿಂತಂತೆ ಭಾಸ;

ಕಂಡರೂ ಕಂಡಿಲ್ಲದೆ,
ಕಂಡುಕೊಂಡಾಗ...
ನಾವಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆವು,
ಶುದ್ಧ ಮೋಸ!...

ನಿಂತಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದಿರಲು
ಕುಂತಲ್ಲಿ ಕೂರದಿರಲು,
ಬಹುಬೇಗನೆ ಓಡುತ್ತಿರಲು,
ಈ ಮಾಸ;

ಇಂದು ಇದ್ದದ್ದು,
ನಾಳೆ ಇಲ್ಲ
ಖಂಡಿತಾ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ
ಈ ಶ್ವಾಸ

ಅಲ್ಲಿ ಹೊಲ, ಇಲ್ಲಿ ಜಲ,
ನಡೆಯುತ್ತಲಿಹುದು ಜೀವನ.
ಇರಬೇಕು ಕಠಿಣ ಶ್ರಮ,
ಆ ಜೀವನವೇ ಪಾವನ.

✍ ಆಶಿಶ್ ಜೋಗಿ, ದ್ವಿತೀಯ ಪಿ.ಯು.ಸಿ.

ಮಳೆರಾಯ

ಜೈಲು...!!

ತಲೆ ಎತ್ತರೆ ನೀಲಮೋಡ,
ಓ ಸೂರ್ಯನೇ, ನಿನ್ನ ಜ್ವಾಲೆಯ ಗಾಢ,
ಬೇಕೆಂದಾಗ ದೂರ ಸರಿಯಬೇಡ
ಎಲ್ಲಿರುವೆ ಮಳೆರಾಯ? ಎಲ್ಲಿರುವೆ?

ನಿನ್ನ ಕಾಯುತಲಿರುವರು ರೈತರು,
ಅವರಿಗೆ ನೀನೇ ಜೀವನದ ನೆತ್ತರು,
ನಿನ್ನ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೊಬ್ಬರಿಲ್ಲ ಹೆತ್ತವರು
ಎಲ್ಲಿರುವೆ ಮಳೆರಾಯ? ಎಲ್ಲಿರುವೆ?

ಈ ಧರಣಿಯ ಆದಿಯು,
ಜನಜೀವನದ ಹಾದಿಯು,
ನೀ ನಮ್ಮ ತೊರೆದನೆಂಬ ಸುದ್ದಿಯು
ಎಲ್ಲಿರುವೆ ಮಳೆರಾಯ? ಎಲ್ಲಿರುವೆ?

ನಿನ್ನ ಪರಿಸರ ಆಸ್ತಿಯ ತಿಂದೆ,
ಈಗ ನೀನಿಲ್ಲದೆ ಬೇಗೆಯಲಿ ಬೆಂದೆ,
ಆಗಲಿ ನಿನ್ನ ಆಗಮನವಿಂದೇ...
ಎಲ್ಲಿರುವೆ ಮಳೆರಾಯ? ಎಲ್ಲಿರುವೆ?

ಹೇ ಜಲರಾಜ ವರುಣ,
ತರಬೇಡ ಜನಮಾರಣ,
ನೀರೆರೆ ತಂದೆ ಕರುಣಾ
ಎಲ್ಲಿರುವೆ ಮಳೆರಾಯ? ಎಲ್ಲಿರುವೆ?

ಬೆಳೆಸುವೆ ಗಿಡ ಮರವ
ತೃಪ್ತಿಸುವೆ ದುಷ್ಟ ಪ್ರಾಣವ,
ಬೇಡುವೆನು ಈ ಮಾನವ
ಎಲ್ಲಿರುವೆ ಮಳೆರಾಯ ? ಎಲ್ಲಿರುವೆ?

ದೂರ ಮಾಡು ಬಿಸಿಲ ಬೇನೆಯ,
ಪೃಥ್ವಿಯೇ ನಿನ ಆಲಯ,
ಬಿಡು ಸುರುಸುರು ಮಳೆಯ
ಎಲ್ಲಿರುವೆ ಮಳೆರಾಯ? ಎಲ್ಲಿರುವೆ ?

ಹೇ ದೇವ ಮಳೆರಾಯ,
ಮಳೆಯೇ ನಿನ್ನ ಕಾಯ,
ಮಾಡು ಸುಡು ಬಿಸಿಲ ಮಾಯ
ಬಾ ಮಳೆರಾಯ, ಬಾ...

✍ ಆಪ್ತಿಕ ಜೋಗಿ, ದ್ವಿತೀಯ ಪಿ.ಯು.ಸಿ.

ಜಗವು ಜೈಲೆಂದು
ಮುಗ್ಧ ಮಗುವಿಗೇನು ಗೊತ್ತಿತ್ತು ?
ಬಯಸಿತ್ತದರ ಮನ,
ಚಿಟ್ಟಿಯಂತೆ ಹಾರಲು,
ಹೂವಿನಿಂದ ಹೂವಿಗೆ ಜಿಗಿಯುತ್ತಾ
ಮಕರಂದವ ಹೀರಲು !
ಬಯಸಿತ್ತು.
ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೌಂದರ್ಯದೊಳು
ತಾನೂ ಸುಂದರವಾಗಿರಲು !
ತನ್ನ ಪುಟ್ಟ ಮನದೊಳು
ಇಡೀ ವಿಶ್ವವನಿಟ್ಟ
ಮಗುವಿಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ
ಇದು ಹುಳುಹುಪ್ಪಟೆಗಳು
ಕೊರೆದಿರುವ ತೂತೆಂದು !
ಪ್ರಪಂಚದ ವೈಪ್ರೋಚಿಯಲಿ
ಬಿದ್ದ ಮಗುವಿಗೇಗ ತಿಳಿಯಿತು,
ಹಣದ ಹಿಂದೆ
ಓಡುವುದೇ ಜೀವನವೆಂದು !
ತನ್ನವರನ್ನೂ ತನ್ನನ್ನೂ
ಮರೆಯಿಸುವ ಒತ್ತಡವೇ
ಬದುಕೆಂದು !
ತನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಥತೆಗೆ ಪರರ
ಕೇಡು ಬಯಸುವುದೇ
ಒಳಿತೆಂದು !
ಸ್ವಚ್ಛಂದವಾಗಿ
ಹಾರಾಡ ಬಯಸಿದ
ಮಗುವಿಗ ಜಗದ ಜೈಲಲ್ಲಿದೆ.
ಆದರೆ,
ಚಿಟ್ಟಿ ಹಾರುತ್ತಲೇ ಇದೆ !
ಹೂವಿನ ಮಕರಂದವ,
ಸವಿಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ !

✍ ಭಾವನಾ ಭಟ್ ಎಂ. ಬಿ. , ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ.

ನನ್ನ ಅಮ್ಮ

ಭೂಮಿಗೆ ತಂದೇ ನೀನು
ದೇವರ ವರವೇ ನೀನು
ತಂದೆಯೂ ನೀನು, ತಾಯಿಯೂ ನೀನು
ಎಲ್ಲಾ ನನ್ನಮ್ಮ, ಎಲ್ಲಾ ನನ್ನಮ್ಮ

ಹಾಡನು ಹಾಡಿ, ಹಾಲನು ಉಣಿಸಿ
ಅಳುವನ ಮರಸಿ, ನಗುವನ ಬರಸಿ
ಬಟ್ಟೆಯ ತೊಡಿಸಿ, ನಡೆಯಲು ಕಲಿಸಿ
ಬೆಳೆಸಿದೆ ನನ್ನನ್ನ, ಬೆಳೆಸಿದೆ ನನ್ನನ್ನ
ಎಲ್ಲಾ ನನ್ನಮ್ಮ, ಎಲ್ಲಾ ನನ್ನಮ್ಮ

ಅ, ಆ, ಇ, ಈ ಕಲಿಸಿದೆ ನೀನು
ನನ್ನಯ ಪಾಲಿಗೆ ಗುರುವೇ ನೀನು
ಆಡಿಸಿ ನನ್ನ, ಮುದ್ದಿಸಿ ನನ್ನ
ಬೆಳೆಸಿದೆ ನನ್ನನ್ನ, ಬೆಳೆಸಿದೆ ನನ್ನನ್ನ
ಎಲ್ಲಾ ನನ್ನಮ್ಮ, ಎಲ್ಲಾ ನನ್ನಮ್ಮ

✍ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ತೋಟ

ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲೊಂದು ಪುಟ್ಟ ತೋಟವಿರುವುದು
ತಮ್ಮ ನಾನು ಕೂಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಗಿಡವ ನೆಡುವೆವು
ಚೆಂದ ಚೆಂದ ಹೂಗಳರಳಿ ಕಣ್ಣ ಸೆಳೆವುದು
ಪರಿಮಳದ ಪುಷ್ಪವೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲೇ ಇರುವುದು.

ಪಾತರಗಿತ್ತಿ ಪಕ್ಕಾ ಪಕ್ಕಾ ಹಾರಿ ಬರುವುದು
ಹೂವ ಮಧುವ ಹೀರಲೆಂದು ದುಂಬಿ ಸುಳಿವುದು
ಇದೇ ತನ್ನ ಮನೆಯು ಎನುತ ನವಿಲು ಬರುವುದು
ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣ ಗರಿಯ ಬಿಚ್ಚಿ ಕುಣಿಯುತ್ತಿರುವುದು.

ನಾನು ತಮ್ಮ ಕೂಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಆಟವಾಡಲು
ಪ್ರಕೃತಿ ನೋಟ ನಮಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಪಾರವಾಗಲು
ನಾವು ಬೆಳೆದ ಹೂವು ಅಮ್ಮನ ಮುಡಿಯ ಸೇರಲು
ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವರು.

✍ ಲತಾ ಬಿ. ನಾಯಕ್, ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎ.

ಅಮ್ಮ

ಭೂಮಿಗೆ ಬಂದ ಮೊದಲ ಸಲ
ಕರೆದೆ ನಾನು ಅಮ್ಮನ ಹೆಸರ
ಹಟಮಾಡಿ ಪಟ್ಟಿ ಇರಬೇಕೆಂಬ ಭಲ
ಅಮ್ಮನ ಪ್ರೀತಿಯ ಮಡಲಲಿ ಅಮರ || ೧ ||

ಪುಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಜೊತೆ ಹಾಕಿದ
ಆ ಪ್ರೀತಿಯ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಕ್ಷಣಗಳು
ನೆನಪಾಗುತ್ತೆ ಅತ್ತಾಗ ಸಂತೈಸಿದ
ಆ ಮಮತೆಯ ಅಪ್ಪುಗೆಯ ಕೈಗಳು || ೨ ||

✍ ಚೈತ್ರಾ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಮಡದಿ

ಪಾತರಗಿತ್ತಿ

ಹಿಡಿದಿಹನು ಕೈಗಳಲಿ ಕರಿಯ ಬಂದೂಕ
ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿದಿರಬಹುದು; ತನಗೆ ತಿಳಿಯದು
ಮರೆತು ಹೋಗಿರಬಹುದು; ಅದೂ ಒಂದು ಇತ್ತೆಂದು
ನಾನೀಗ ಹಿಡಿದಿಹೆನು ನೆನಪ ತೂರಿಸುವ
ಬುತ್ತಿಯೊಂದನ್ನು; ನನ್ನ ಪತಿರಾಯನ
ಕಪ್ಪು ಪಟವೊಂದನ್ನು

ಅಂಚೆ ಬಂದಾದಿನವ ಮರೆಯಲಸಾಧ್ಯ
ಬರಿ ದೇಹ ದಹಿಸಿದಾ ದೃಶ್ಯ
ನೆನಪಿಸಲಶಕ್ತ; ನಾನಾಗಹೆನು
ಬರಿದೇಹ; ನಿನ್ನ ಚೈತನ್ಯ ತೊರೆದ ದೇಹ
ಪತ್ರವೋದಿದ ತುರ್ತು ಭೂಮಿ ಬಗೆಯಿತು
ನಿನ್ನ ನೆನಪಿನ ಛಾಯೆ ಮನಸ ಬಾಧಿಸಿತು
ಹಸಿದ ನೆಲವಾಗ ಬರಡಾಗಿ ಬಿರಿಯಿತು
ನೀ ಬಗೆದೆ ಎರಡನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಮಾತನು ತಪ್ಪಿ

ಹುಟ್ಟುವಾ ಕೂಸಿಗೆ ಚಿನ್ನ ಹಾಕದೆಯೇ;
ಮುಖ ನೋಡಿ ಆಡಿಸದೆಯೇ;
ಪಿಸುಮಾತಿನಲಿ ಹೇಳುತಿದ್ದೆಯಲ್ಲಾ
ಕೂಸಿಗೆ ಕುಲಾವಿ ಹೊಲಿಸುವೆನೆಂದು
ಹುಟ್ಟುವ ಮುನ್ನ ಹೆಸರಿಟ್ಟು ನಗುತಿದ್ದೆಯಲ್ಲಾ

ನಿಮ್ಮವ್ವ ಸಾರ್ಥಕಳು ಮಗನ ಭುವಿಗೊಪ್ಪಿಸಿ
ನನಗೀಗ ಕಿಚ್ಚು ಆಕೆಯನು ನೋಡಿ
ಇನ್ನೊಂದು ಮಾಸ್ಕ ಹೆರುವೆನು ಹುಲಿಯಂಥ
ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಯೋಧನನು; ಮತ್ತೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತಲಿರಲಿ
ನಿಮ್ಮಂಥ ಸೈನಿಕನು; ಸೆರೆ ಸಿಕ್ಕರೂ ಬಿಡದಿರಲಿ
ದೇಶ ಕಾಯುವ ಕಾಯಕ; ಸುಖದಿ ಕಣ್ಣುಚ್ಚುವೆನಾಗ
ನನ್ನ ಬದುಕು ಸಾರ್ಥಕ.

ಹಾರಿಬಂತು ಹಾರಿಬಂತು ಪಾತರಗಿತ್ತಿ
ಜಗದ ಒಂದಗಲ ಸುತ್ತಿ, ನಲ್ಲೆಯಿಂದ
ಹಾರಿಬಂತು ಪಾತರಗಿತ್ತಿ
ಮೈಯೆಲ್ಲ ತರತರ ಬಣ್ಣ, ಆ ಬಣ್ಣ
ಸೆಳೆಯುತ್ತೆನ್ನ ಕಣ್ಣ || ೧ ||

ಎನ್ನ ಮನೆಯ ಅಂಗಳದ ನೋಟ
ಸೌಗಂಧ ಪುಷ್ಪಗಳ ತೋಟ
ಅಲ್ಲಿ ಪಾತರಗಿತ್ತಿಯ ಆಟ
ಮುದ್ದು ಕಂದಮ್ಮಗೆ ಅದುವೆ ರಸದೂಟ || ೨ ||

ಪುಟ್ಟ ಪುಟ್ಟ ಪಾದ, ಮುತ್ತಿನಿಕ್ಕುವಂತಿರುವ
ಅವಳ ಗಲ್ಲ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ನಿನಾದ
ಪಾತರಗಿತ್ತಿಯೊಡನೆ ಕಂದಮ್ಮಳ ವಿನೋದ
ಹಾಡಿ-ಪಾಡಿ ವಿನೋದವಾಡಿ, ನಗುವೆಂಬ
ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಕಿಚ್ಚು ಹಚ್ಚಿದ ಆನಂದ || ೩ ||

ಎಳೆಯ ಚಿತ್ತ, ಇಳೆಯ ಸುತ್ತ
ಗಿರನೆ ತಿರುಗಿ, ಅತ್ತ ಇತ್ತ.
ತಡಕುತಿಹಳು ಪಾತರಗಿತ್ತಿಯ
ಸುತ್ತಮುತ್ತ, ಅದು ಎತ್ತ ಎತ್ತ || ೪ ||

ಅಲ್ಲಿ ನೋಡೆ ಇಲ್ಲಿ ನೋಡೆ
ತುಂಟ ನಗುವ ಬೀರಿ.
ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲ ಜಿಗಿದು ನೋಡೆ
ಸಾಗುತ್ತೆ ದಾರಿ || ೫ ||

✍ ಕಾರ್ತಿಕ್ ಹೆಗ್ಡೆ, ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

✍ ಸಿದ್ದಪ್ಪ ನಾಯಕ, ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎ.

ಒಂದು ಮಹಿಳೆಯ ಕತೆ

ಶ್ರೀಯಸ್, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಸಿ.ಎ.

ಹೆಣ್ಣು ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ಮಗುವಾಗಿ, ಬೆಳೆದು ಮಹಿಳೆಯಾಗಿ, ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಗಂಡನಿಗೆ ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿ, ನಂತರ ಮಗುವಿಗೆ ತಾಯಿಯಾಗಿ, ಆತ್ತಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸೊಸೆಯಾಗಿ, ಆಮೇಲೆ ತನ್ನ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಜ್ಜಿಯಾಗಿ ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲೂ ಸರ್ಪೋರ್ಟಿಂಗ್ ರೋಲ್‌ನಲ್ಲೇ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳೋ ಮಹಿಳೆ ಜೀವನ ಅನ್ನೋ ಚಿತ್ರದ ತೆರಮರೆಯ ನಾಯಕಿ.

ಇವತ್ತು ಒಂದು ದಿಟ್ಟ ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಅವಳ ಸಂಸಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಲು ಹೊರಟಿದ್ದೇನೆ. ಇವರ ಸಾಧನೆ ಯಾವುದೇ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲಿಲ್ಲವಾದ್ರೂ, ಮೇಲುನೋಟಕ್ಕೆ ಇವರ ಲೈಫ್‌ಸ್ಟೈಲ್ ಕಾಮನ್ ಅಂತ ಕಂಡು ಬಂದ್ರೂ ಇವರ ಜೀವನವೇ ಒಂದು ಸಾಧನೆ ಅನ್ನೋದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಅವರ ಹೆಸರು ಹೇಳೋಕಾಗಲ್ಲ, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕಂಡಿದ್ದನ್ನ, ಕೇಳಿದ್ದನ್ನ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನ ಬರತೀನಿ, ನಿಮಗೇನು ಅನ್ನಿಸುತ್ತೆ ಅಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಸಿ.

ಹೈಟು ಐದು ಅಡಿ, ಗೋದಿ ಮೈಬಣ್ಣ, ಕುಳ್ಳಗಿನ ಮೈಕಟ್ಟು, ಕತ್ತಲಿ ಗಂಡ ಕಟ್ಟಿರೋ ತಾಳಿ, ಮೈಮೇಲೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಲೈಲಾಕ್ಸ್ ಸೀರೆ ತೊಟ್ಟು ದಿನಾಲು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೊರಡೋ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಹಿಳೆ ಇವರು. ಇವರ ತಾಯಿಗೆ ಎಂಟು ಜನ ಮಕ್ಕಳು, ಅದರಲ್ಲಿ ಐದು ಹೆಣ್ಣು, ಮೂವರು ಗಂಡು.

ಅದರಲ್ಲಿ ಏಳನೆಯವರು ಇವರು. ಫಾಸ್ಟ್ ಮೂವಿಂಗ್ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಾರೋಣ ಅಂಥ ಕಾಯುತ್ತಾ ಇರೋ ಈ ಜಮಾನದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 26 ವರ್ಷಗಳಿಂದ, ಕಷ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊತ್ತು ಊಟ ಕೊಟ್ಟ ಅದೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇಂದಿಗೂ ಹೋಗ್ತಾ ಇರೋ ಈ ಮಹಿಳೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಗ್ರೇಟ್.

ಇವರು ನಾಲ್ಕನೇ ತರಗತಿ ಓದುತ್ತಿರೋವಾಗ ತನ್ನ ತಾಯಿ ಅನಾರೋಗ್ಯದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಮನೆಯವರು ತಂಗಿಯನ್ನ ಶಾಲೆ ಬಿಡಿಸಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದಾಗ ತನ್ನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ತಂಗಿಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿ ತನ್ನ ತಾಯಿಗೆ ಆಸರೆಯಾದ ಧೀಮಂತ ಮಹಿಳೆ ಇವರು. ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ ಅನ್ನೋದಕ್ಕೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಉದಾಹರಣೆ ಬೇಡ ಅನ್ನುತ್ತೆ.

ಐದು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅದರ ನಂತರದವರಿಗೆ ಆಗಲೇ ಮದುವೆಯಾಗಿತ್ತು.

ಮೂರನೆಯವಳನ್ನ ನೋಡಲು ಬಂದ ಹುಡುಗ ಇವರನ್ನ ನೋಡಿ ಇವೇ ಬೇಕು ಅಂದು. ಒಂದು ಕಡೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟ, ಆದರೂ ಏನೇ ಆಗಲಿ ಒಬ್ಬಳಿಗಾದ್ರೂ ಮದುವೆ ಆಗುತ್ತೆ ಅಂಥ ನೋಡಲು ಬಂದ ಗಂಡಿನ ಕೈಯನ್ನ ಖಾಲಿ ಕಳಿಸಲಿಲ್ಲ ಈ ಸಂಸಾರ.

ಕುಟುಂಬದ ಮುಗ್ಧತೆಯನ್ನ ಅರಿತ ಮದುವೆ ಗಂಡು ಸುಳ್ಳಿನ ತಾಜ್‌ಮಹಲ್ ಒಂದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಮದುವೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆದಾಗ ಗೊತ್ತಾಯ್ತು ಮದುವೆ ಗಂಡಿನ ಕೈನಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಾಲು ಇಲ್ಲ ಎಂದು. ಆದ್ರೂ ಆಶ್ರಯ ಹರಸಿ ಬಂದ ಗಂಡಿಗೂ ಈ ಸಂಸಾರ ಆಶ್ರಯ ನೀಡಿತು.

ಈ ಕುಟುಂಬದ ಎಂಟನೇ ಮಗಳು ದಿಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದವಳಾಗಿದ್ದು ಏನೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಮುಗಿಸಲೇಬೇಕು ಅನ್ನೋ ಭಲದವಳು. ಕಡೆಗೂ ಅದೇ ಗಂಡಿಗೂ ತನ್ನ ಅಕ್ಕನಿಗೂ ಮದುವೆಯನ್ನ ತಂಗಿ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಮಾಡಿಸಿದ್ದು.

ಮದುವೆಯ ಖರ್ಚು ಕೂಡ ಕೇಳದ, ಕೊಡದ ಗಂಡನನ್ನ ಕಂಡ ಮಹಿಳೆ ನನಗೆ ಇಂತಹ ಮದುವೆ ಯಾಕೆ ಬೇಕಿತ್ತು ಅಂತ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮರುಗಿದರು. ಆದರೂ ಗಂಡನ ಮುಂದೆ ಯಾವುದೇ ಆಳು ತೋರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಪಾಡಿಗೆ ಅವನ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರೋದು ಕೂಡ ಈ ಮಹಿಳೆಯ ಕೆಲಸವಾಯಿತು. ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗಿನ ಕಣ್ಣೀರಿನೊಂದಿಗೆ ವೈವಾಹಿಕ ಜೀವನ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.

ಒಂದು ವರ್ಷ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಒಂದು ಗಂಡು ಮಗುವಿನ ಜನನವಾಯಿತು. ಗಂಡ ಸಣ್ಣಮಟ್ಟಿನ ಕುಡುಕನು, ಸುಳ್ಳುಬುರುಕನು ಆಗಿದ್ದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೂ ಹೆಂಡತಿಯಿಂದ ಹಣ ಕೇಳೋಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ. ಆದ್ರೂ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ ತಪ್ಪಿಗೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಮಗುವಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಆಗೋ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಗಂಡ ಮಹಾಶಯ ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಓಡಿಹೋದನು. ಬೆಳಗ್ಗಿನವರೆಗೂ ಊಟ ಮಾಡದೆ ಕಾದ ಮಹಿಳೆಗೆ ನೆರವಿಗೆ ಬಂದದ್ದು ಅದೇ ಅವಳ ಚಿಕ್ಕ ತಂಗಿ ಮತ್ತು ಅವಳ ತವರುಮನೆ. ಎರಡು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಗಂಡ ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ ಇವರ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನ ಮಗನ ಬಳಿ ಓಡಿಹೋಗಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬ ಸುದ್ದಿ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಮಗುವಿಗೆ ಒಂದು ತುಂಡು ಬಟ್ಟೆ, ಹೆಂಡತಿಗೆ ಒಂದು ಸೀರೆ ಕೊಡಿಸಿದ ಗಂಡ ಓಡಿಹೋಗುವಾಗ ಹೆಂಡತಿ ಮಗನಿಗೆ ಸಾಲದ ಗಂಟೊಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದು.

ಮದುವೆ ಯಾಕೆ ಬೇಕಿತ್ತು ಅನ್ನೋ ಭಾವನೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದರೂ ಮಗುವಿಗಾಗಿ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಅಂದಿನಿಂದ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವನ ನಡೆಸಿದ ತಾಯಿ ಮಗು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ನಂತರ ತಂಗಿ ಜೊತೆಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇರಲು ಮುಂದಾದರು.

ಅದೃಷ್ಟವೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಸುಮಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪಾಳು ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಅಕ್ಕನ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ತಂಗಿಯೂ ಮನೆಯೊಂದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ದೇವಿಯ ಹೆಸರಿನೊಂದಿಗೆ ಗೃಹಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ತವರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮಗ, ತಂಗಿಯೊಂದಿಗಿರೋ ಮಹಿಳೆ ನೆಮ್ಮದಿಯ ಒಂದು ತುತ್ತು ಅನ್ನವನ್ನು ಉಣ್ಣುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಮಗನು ಎದೆಯತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿದ್ದಾನೆ. ಪ್ರತಿಸಲ ಕಾಲೇಜು ಫೀಸು ಕಟ್ಟುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸೋ ತಾಯಿ ತನ್ನ ಕೆಲ ಒಡವೆಗಳನ್ನು ಅಡವಿಟ್ಟು ತಾನು ಅನುಭವಿಸಿದ ಕಷ್ಟ ತನ್ನ ಮಗ ಅನುಭವಿಸಬಾರದು ಅನ್ನೋ ಕಾಳಜಿ ಜೊತೆಗೆ ತನಗೆ ಸಿಗದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ತನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಕೊಡಿಸಬೇಕು ಅನ್ನೋದು ಅವರ ಆಸೆ.

ಇಂದಿಗೂ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ ಬರೋ ಗಂಡ ಬಂದಾಗ ಅಷ್ಟೋ ಇಷ್ಟೋ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರೋ

ಸಾಲಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡೋವಾಗ ಕೊನೆಗೆ ಕೈನಲ್ಲಿ ಏನು ಉಳಿಯೋಲ್ಲ. ಇಷ್ಟರವರೆಗೆ ಹಣ ಕೊಡದ ಗಂಡ ಬಂದಾಗ ಕೊಡೋ ಅಷ್ಟೋ ಇಷ್ಟೋ ಹಣಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕ ಬೇರೆ ಕೇಳಾನೆ.

ಈ ಮಹಿಳೆ ಮದುವೆ ಆದ ನಂತರ ತನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಆಸೆಗಳ ಬುತ್ತಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಇಟ್ಟಾಗಿದೆ. ಕನಸುಗಳಿಗೆ ಪರದೆ ಎಳೆದಾಗಿದೆ.

ಆದ್ರೂ ತನ್ನ ಮಗ ತನ್ನ ಮುಂದಿನ ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಏನಾದ್ರೂ ಮಾಡ್ಬಹುದು ಅನ್ನೋ ಆಸೆ ಅವರ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣದಲ್ಲೂ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಕೈಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಚಿನ್ನದ ಬಳೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನ್ನೋದು ಅವರ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಆಸೆಯಂತೆ.

ಮಗ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಂತೆ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗ್ತಾ ಇದ್ದಾನೆ.

ಮಗ ಅವರ ಆಸೆಯನ್ನ ಪೂರೈಸಾನ ? ಮಗ ಕನಸಿನ ಪರದೆಯನ್ನ ಸರಿಸುತ್ತಾನ ? ಚಿನ್ನದ ಬಳೆಗಳು ಆ ಮಹಿಳೆ ಕೈಯನ್ನು ಆಲಂಕರಿಸುತ್ತವೆಯಾ ? ಇನ್ನಾದರೂ ಗಂಡನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಬರುತ್ತಾ ?

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಮುಂದೊಂದು ದಿನ.....

ವಿಧಿ ಬರಹ

ಈ ಕ್ಷಣವು ನನ್ನದು
ಈ ಸಮಯವೂ ನನ್ನದು
ಆದರೆ ಅಡಿಸುವಾತನ
ಗಾಳದ ದಾರ ಜಾರದು || ೧ ||

ಇಷ್ಟಪಟ್ಟದ್ದೆಲ್ಲಾ ಸಿಕ್ಕಿದಿದ್ದರೆ
ಕಷ್ಟ ಅನ್ನೋದೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ
ಆಸೆ ಪಟ್ಟದ್ದೆಲ್ಲಾ ನಮ್ ದಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ
ಶ್ರಮಪಡುವ ಅಗತ್ಯವೇ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ || ೨ ||

ಬ್ರಹ್ಮ ಬರೆದ ಅಕ್ಷರಗಳು
ಸಾಯುತ್ತೇವೆಂಬ ನಿಜಾಂಶಗಳು
ತಲೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ್ದರೂ
ಕೊಂಚ ಯೋಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಯಾರೂ || ೩ ||

ಜ್ಞ ಚೈತ್ರಾ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಹನಿ- ಹನಿ

ಬೀಳುತಿದೆ ಮಳೆಹನಿ
ಒಂದರಿಂದ ಒಂದರಂತೆ
ಮುಂದೋಡುವ ಹನಿ ಮುಟ್ಟಲು
ಹಿಂದೊಂದು ಹನಿ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದೆ
ಜೂಟಾಟ ಆಡುತ್ತಿದೆ.

ಬಾನಿಂದ ಭುವಿಗೆ ಗಾಳಿ ಬೀಸಲು
ಮರ-ಗಿಡವು ಕುಣಿಯುತ್ತಿವೆ
ಧೂಳು, ದುಂಬಿಗಳು ಹಾರುತ್ತಿವೆ
ಮತ್ತೆ ತಂಗಾಳಿಗೆ ತನು ಮೈಯ್ಯೊಡ್ಡಿವೆ.

ಕತ್ತಲು ಕವಿಯಲು ದಾರಿ, ಕೇರಿಗೆ
ಒಮ್ಮೆ ಬಡಿದ ಗುಡುಗು ಸಿಡಲಿಗೆ
ಆಕಾಶವ ಕತ್ತರಿಸೋ ಮಿಂಚು ಬಂದಿದೆ
ಸಿಡಲ ಬಡಿತಕ್ಕೆ ಹೃದಯವ ನಡುಗಿದೆ.

ಜ್ಞ ಪ್ರತೀಕಾ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಇಡ್ಲಿ, ಆರ್ಟಿಡ್ ಮತ್ತು ಆತ್ಮಬಲ

✍ ರೇಷ್ಮಾ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಮೇಲಿನ ಶಿರೋನಾಮೆ ನಿಮಗೆ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಇದು ಒಂದು ಪುಸ್ತಕದ ಶಿರೋನಾಮೆ. ವಿಠಲ ಕಾಮತ್ ಎಂಬವರ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅಕ್ಷತಾ ದೇಶಪಾಂಡೆ ಅನುವಾದಿಸಿದರು. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಹಲವಾರು ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರ ಘಟನೆಗಳು ನಮಗೆ ದಾರಿದೀಪವಾದಂತಿವೆ.

ವಿಠಲ ಕಾಮತರು ಇನ್ನೂ ಯುವಕರಾಗಿದ್ದರು. ತಂದೆ ವೆಂಕಟೇಶ ಕಾಮತರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಾಮ್ರಾಟ್ ರೆಸ್ಟೋರೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲವದು. ವೆಂಕಟೇಶ ಕಾಮತರು ಮಗನಿಗೆ “ಯಶಸ್ಸು ಗಳಿಸಲು, ಕನಸನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸಲು ಪರಿಶ್ರಮ, ತಾಳ್ಮೆ ಮತ್ತು ಸಂಯಮದ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಕನಸು ದೊಡ್ಡದಾದಷ್ಟೂ ಅದನ್ನು ನನಸಾಗಿಸಲು ಪರಿಶ್ರಮ, ತಾಳ್ಮೆ, ಸಮಯ ಅಷ್ಟೇ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ” ಎಂದು ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಒಂದು ದಿನ ವೆಂಕಟೇಶ ಕಾಮತರು ಮಗ ವಿಠಲ ಕಾಮತರೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮ ಉಪಾಹಾರಗೃಹದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ಹರಿದುಹೋದ ಕೊಳಕು ಬಟ್ಟೆ ಧರಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬ ಒಳಗೆ ಬಂದು ಗಿರಾಕಿಗಳು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಕುಳಿತನು. ಅವನನ್ನು ನೋಡಿತ ತತ್‌ಕ್ಷಣ ವೆಂಕಟೇಶ ಕಾಮತರು ಅವನ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ಸುಖ ಕಷ್ಟ ವಿಚಾರಿಸಿದರು. ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿಸಿದರು. ಬಳಿಕ ಮಗ ವಿಠಲ ಕಾಮತರ ಬಳಿ ಬಂದು, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಏನು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಡುವಂತೆಯೂ, ಆತ ಹೋಗುವಾಗ ಆತನಿಗೆ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸುವಂತೆಯೂ ಹೇಳಿದರು.

ವಿಠಲ ಕಾಮತರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವೋ ಆಶ್ಚರ್ಯ ! ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ

ಏಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಂದೆಯವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಯೇಬಿಟ್ಟರು. ಆಗ ಅವರು “ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನನ್ನ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ತುಂಬ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದು ನನಗೆ ಒಂದು ಐದು ರೂಪಾಯಿಯನ್ನೂ ಸಾಲ ಕೊಡಲು ಬೇರೆಯವರು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯಕ್ತಿ ನನಗೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದರು. ನನ್ನ ಈಗಿನ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಗೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆಗಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯ ಮರೆಯಲಾಗದ್ದು” ಎಂದು ತನ್ನ ಪೂರ್ವ ಚರಿತ್ರೆ ಬಿಡಿಸಿಟ್ಟರು. ಆದರೂ 100 ರೂಪಾಯಿಗೆ 20,000 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಲು ಮನಸ್ಸಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ವೆಂಕಟೇಶ ಕಾಮತರು “ಕೃತಜ್ಞತಾ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹಣದಿಂದ ಅಳೆಯಲಾಗದು, ಆತ ಅಂದು ಸಹಾಯ ಮಾಡದಿರುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಾನು ಇಷ್ಟೊಂದು ಅನುಕೂಲಸ್ಥನಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆತನಿಗೆ ನಾನು ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟರೂ ಕಡಿಮೆಯೇ. ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅವನು ಮುಂದೊಮ್ಮೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರೂ, ನಾನು ಇಲ್ಲದಾಗ್ಯೂ ನೀನು ಅವನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು” ಎಂದಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದರು.

ನೀತಿ: ಹಣದಿಂದ ಅಳೆಯಲಾಗದ ಭಾವನೆ ಅಂದರೆ ಕೃತಜ್ಞತಾ ಭಾವನೆ. ನಾವು ಸೂಕ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಾಗ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಮೀನ-ಮೇಷ ಎಣಿಸಬಾರದು. ಅಂತೆಯೇ ಇತರರಿಂದ ಸಹಾಯ ಪಡೆದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತಾಭಾವದಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದಾಗ ಮರುಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನೇಕೆ ತಡ ? ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದವರನ್ನೊಮ್ಮೆ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಸಂಗ್ರಹ: ಬಾಳ ಬೆಳಕು

•

ಮಾತು ಹಗುರ, ಮೌನ ಉನ್ನತ. ಶಬ್ದಿಸುವ ಅಂದುಗೆ ಕಾಲಿಗೆ ಅಲಂಕಾರವಾದರೆ ನಿಶ್ಚಯವಾದ ಹಾರ ಹೊರಳಿನಲ್ಲಿ ನಲಿಯುತ್ತದೆ.

(ನಿತ್ಯನೀತಿ)

ನನಿ ನಾ?

✍ ರಮ್ಯಶ್ರೀ ಡಿ., ದ್ವಿತೀಯ ಪಿ.ಯು.ಸಿ.

ಅವನಿಗೋ ದೆವ್ವ ಅಂದರೆ ಭಯ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಹೃದಯ ಯಾಕೋ ಡಬ ಡಬ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಇದೆ. ಹೊರಗೆ ಹೋದ ಮಗಳ ಸದ್ದಿಲ್ಲ. ಮಳೆ ಬೇರೆ ಜೋರಾಗಿ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಕಿಟಕಿ ಪಟ ಪಟ ಅಂತ ಹೊಡಿತಾ ಇದೆ. ಮಗಳಿಗೆ ಏನ್ ಆಯ್ತೋ? ಎಂಬ ಭಯ. ಜೊತೆಗೆ ದೆವ್ವ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟರೆ ಎಂಬ ನಡುಕ. ಕರಂಟ್ ಆಗಾಗ ಬರುತ್ತೆ ಹೋಗುತ್ತೆ. ಬಾಗಿಲನ್ನು ಯಾರೋ ಜೋರಾಗಿ ಬಡಿತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯಲು ಯಾಕೋ ಹಿಂಜರಿಕೆ. ನನ್ನ ಮಗಳಾ? ಇಲ್ಲ ಆ ದೆವ್ವ ಗಿವ್ವ ಏನಾದರೂ ಇರಬಹುದಾ? ಇಲ್ಲ... ಇಲ್ಲ ದೆವ್ವ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮಗಳೇ ಇರಬೇಕು ಎಂದುಕೊಂಡು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡುತ್ತಾ ಮತ್ತೆ ಜೋರಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಪಾಪ ಮಗಳೇಲಿ ಚಂಡಿ ಆಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಬಂದೇ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ಅವನೇ. ಅವನ ಹೆಸರು 'ಕಮಲ್'. ಕಮಲ್ ತನ್ನ ಮಗಳು 'ಶ್ರುತಾ' ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದರೆ ಅಪ್ಪಾ ಎಂಬ ಆ ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ಚಂಡಿ ಆದರೂ ನಗುಮುಖದ ಡಿಂಪಲ್ ಚೆಲುವೆ, ಜಿಂಕೆಯ ಕಣ್ಣಿನವಳು, ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಸುಸ್ತಾಗಿದ್ದರೂ ತೋರಿಸದೇ ಆ...ಕ್ಕಿ ಆ...ಆ... ಆಕ್ಕಿ ಎಂದು ಸೀನುತ್ತಿರುವ ಕಛೇರಿಯಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಶ್ರುತಾಳೆ.

ತಂದೆಗೆ ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಾಧಾನ. ಅಬ್ಬಾ ಬಂದೆಯಲ್ಲಾ... ಬಾ ಎಂದು ಒಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅವಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ತಂದ ಕ್ಯಾಂಡಲನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಬಾ ಮಗಳೇ ಬಾ, ನಿನಗೋಸ್ಕರವೇ ಕಾಯುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ. ಶ್ರುತಾ ಅಪ್ಪಾ...ಆ...ಆ... ಆಕ್ಕಿ ತಡಿ ತಡಿ ಈಗ ಬಂದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ರೂಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಟವಲ್‌ನ್ನು ತಂದು ತಲೆ ಒರೆಸುತ್ತಾ ನಿನಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ನೆನೆಯ ಬೇಡ ಜ್ವರ ಬರುತ್ತೆ ಅಂತಾ ಎಂದು ಕಮಲ್ ನುಡಿದ. ಅಪ್ಪಾ... ಕೂಲ್ ಕೂಲ್...ಆ...ಆಕ್ಕಿ...ಆಕ್ಕಿ... ರೂಮ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಆಗಿ ಬಾ ಮಗು ಎಂದು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಅವಳು ಬರುವಾಗ ಕಮಲ್ ಊಟಕ್ಕೆ ರೆಡಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಆ... ಆಕ್ಕಿ...ಆ... ಏನಪ್ಪಾ ಇವತ್ತಿನ ಸ್ಪೆಷಲ್? ಮಗಳೇ ನಿನಗೋಸ್ಕರ ಬೇಳೆ ಸಾರು, ಕೋಸಂಬರಿ, ಹಪ್ಪಳ, ಮಾವಿನಕಾಯಿಯ ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ ರೆಡಿ ಇದೆ. ವಾಹ್‌ವಾ ಹೌದಾ! ಹಾಗಾದರೆ ಬೇಗ ಊಟ ಬಡಿಸಪ್ಪಾ ಹೊಟ್ಟೆ ಹಸಿತಾ ಇದೆ. ಆ...ಆಕ್ಕಿ...ಆ...ಆಕ್ಕಿ ಸರಿ ಆದರೆ ಬಿಸಿ ನೀರಿನ

ಶಾಖ ತಗೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ. ಅದು ಕೂಡ ಊಟ ಆದ ಮೇಲೆ ಓಕನಾ...? ಹಾಗಾದರೆ ಬೇಗ ತಿನಿಸುವುದು. ಆಯ್ತು ಅಪ್ಪಾ ಬೇಗ ಬೇಗ ಆ...ಆ... ಹಾಗೇ ನನ್ನ ಮುದ್ದು ಗಿಳಿ, ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ತಿನಿಸುತ್ತಾ ಊಟ ಮುಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರುತಾ ರೂಮಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಖದ ನೀರು ಕೈ ಬೀಸಿ ಕರೆಯುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಪ್ಪನೇ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿ ಶಾಖ ಕೊಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಶಾಖ ತಗೊಂಡ ನಂತರ ಎಂದಿನಂತೆ ಶ್ರುತಾ ತಂದೆಯ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ.

ಕಮಲ್ ಮತ್ತು ಶ್ರುತಾ ಇಬ್ಬರೇ ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರೋದು. ತಾಯಿ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಕಮಲ್ ಮೀರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅಪ್ಪಾ ಐ ಲವ್ ಯೂ ಪಾ... ಎಂಬ ಸಾಂಗ್ ಕೇಳಿದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಏನೋ ಒಂಥರಾ ಖುಷಿ. 'ಚೌಕ' ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ ಅಪ್ಪ-ಮಗಳ ಸಂಬಂಧದ ಹಾಗೇ ಆ ಎರಡು ಜೀವಗಳು ಏನು ಪ್ರೀತಿ, ಕಾಳಜಿ. ಆಹಾ! ನೆರೆಯ ಆಕ್ಕ-ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯವರಲ್ಲ ಇವರನ್ನು ನೋಡಿ ಹೊಗಳುವುದೇನು? ಅಸೂಯೆ ಪಡುವುದೇನು! ಆಹಾ...

ಎಂದಿನಂತೆ ತಂದೆಯು ಮಗಳಿಗೆ ಕಥೆ ಹೇಳುವುದು ರೂಢಿ. ಕಥೆ ಹೇಳಲು ಶುರು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಕಮಲ್. ಅದೊಂದು ಕೊಲೆಯೋ? ಎಂಬಂತೆ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಉಹಾಪೋಹಾದ ಕಥೆಗಳ ಸಾಲೇ ಇದೆ. ರೈಲ್ವೇ ಟ್ರಾಕ್ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿತ್ತು ಆ ಹುಡುಗಿಯ ಹೆಣ. ಇದು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯೋ? ಕೊಲೆಯೋ? ಎಂಬಂತೆ ಎಲ್ಲ ವಾಹಿನಿಗಳಲ್ಲಿ ಆದೇನ್ ಸುದ್ದಿಯೋ ಸುದ್ದಿ. ಇದನ್ನೆ ಅವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕು, ಇವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಅದೇನು ಚರ್ಚೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಸಿದಾಗ ತಿನ್ನಲು ಕಚ್ಚಾಡುವ ನಾಯಿಯ ಹಾಗೆ ಸುದ್ದಿವಾಹಿನಿಗಳು ಪೈಪೋಟಿಗೆ ಬಿದ್ದ ಹಾಗೇ ಸುದ್ದಿ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಿ ಟಿ.ಆರ್.ಪಿ. ಏನೋ ಜಾಸ್ತಿ ಆಯಿತು. ಆ ಹುಡುಗಿ ಯಾರು? ಏನು ಎಲ್ಲ ಗೊತ್ತಾಯ್ತು. ಆದರೆ ಕೇಸ್ ಕ್ಲೋಸ್ ಆಯಿತು. ರೈಲ್ವೇ ಟ್ರಾಕ್ ಮೇಲೆ ಎಫ್.ಎಮ್. ಕೇಳುತ್ತಾ ಬಂದ ಹುಡುಗಿಗೆ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬಂದ ಟೈನ್ ಸದ್ದು ಕೇಳದ ಸತ್ತಳು. ನಕಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಸತ್ತ ಹುಡುಗಿಗೆ ಶಾಂತಿ ಸಿಕ್ಕಿತೋ? ಇಲ್ಲೋ? ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸುದ್ದಿವಾಹಿನಿಗಳ ಚಿತ್ತ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹೋಯಿತು.

ಆ ಹುಡುಗಿಯ ಹೆಸರೇ 'ಸನಿ'. ಅವಳಿಗೆ ಇದ್ದದ್ದು ಒಬ್ಬ ಅಣ್ಣ

ಮಾತ್ರ, ಅವನ ಹೆಸರೇ ಜಯಂತ. ಚಿಕ್ಕವರಿದ್ದಾಗಿನಿಂದಲೇ ಒಂದೇ ಜೀವ ಎರಡು ದೇಹ ಎಂಬಂತೆ ಒಂದೇ ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಊಟ ಮಾಡಿ, ಒಟ್ಟಿಗೆ ಆಟವಾಡಿ ಬೆಳೆದವರು. ಆ ಚಿಕ್ಕ ಊರಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣ ಚರಪರಿಚಿತರೇ. ಆ ಊರಿನವರ ಮುದ್ದಿನ ಆರಗಿಣಿಗಳಿವರು. ಆದರೆ ಒಂದು ಆರಗಿಣಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟರು. ಇಬ್ಬರೂ ಓದಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು. ತಂದೆ-ತಾಯಿಯನ್ನು ಚಿಕ್ಕವರಿದ್ದಾಗಲೇ ಕಳೆದುಕೊಂಡವರು. ಜಯಂತ್ ಎಷ್ಟೇ ಹೋರಾಡಿದರೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಸಿಗದೇ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ತಂಗಿಯ ಪೋಟೋ ಹಿಡಿದು ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದ.

ಅಣ್ಣಾ... ಅಣ್ಣಾ... ನೋಡಣ್ಣ ನಾನು ನಿನ್ನ ತಂಗಿ ಸನಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನೋಡಣ್ಣ ಇಲ್ಲಿ ಎಂಬ ಮಾತು ರಪ್ಪನೆ ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು. ನೋಡ್ತಾನೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಏ ಸನಿ ನನ್ನನ್ನೇ ಆಟ ಆಡಿಸುತ್ತೀಯಾ...? ಎಲ್ಲಿ ಕಾಣ್ತಾನೆ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿದ್ದಿ ಬಂದು ಬಿಡಮ್ಮ ಸಾಕಾಯಿತು. ತನಗೆ ತನ್ನ ಅರಿವಿಗೆ ಈಗ ಬರುತ್ತೇ ತಂಗಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು, ಮತ್ತದೇ ನೋವಿನಿಂದ ಪೋಟೋ ನೋಡುತ್ತ ಮೌನವಾಗಿ ಕುಳಿತು ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಸ್ವರ ಇಲ್ಲ ಇದು ತನ್ನ ಕಲ್ಪನೆ ಎಂದು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲ, ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಸ್ವರ... ಯಾರೋ ಮುಟ್ಟಿದ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು ಎಂದು ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಮುದ್ದಿನ ಆರಗಿಣಿ ಎದುರಲ್ಲಿ ಅಂದು ಸತ್ತಾಗ ಇದ್ದ ಬಟ್ಟೆ ಕಾಣದ ಹಾಗೆ ಜಜ್ಜಿ ಹೋಗಿದೆ. ಭಿದ ಭಿದವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಅವಳ ಬಟ್ಟೆ, ಹೌದು ಅವಳೇ ತನ್ನ ತಂಗಿ... ತಂಗಿ ಎಂದು ತಬ್ಬಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೋದರೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಣ್ಣಾ... ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಗೋಚರಿಸುವ. ಆ ಪಾಪಿಗಳಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಸುವವರೆಗೂ ನನಗೆ ಮುಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಾನು ಹೀಗೆ ಆತ್ಮವಾಗಿ ಆಲೆದಾಡುತ್ತಿರುವೆ ಅಣ್ಣಾ...

ಎಂಥಾ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂತು ನನಗೆ? ನನ್ನ ತಂಗಿ ಸತ್ತರೂ ಈಗ ಭೇ ಅವಳಿದ್ದು ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಆಯಿತಲ್ಲ. ಅಳುವುದೋ? ನಗುವುದೋ? ಎಂಬ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅವನಿಗೆ. ತನ್ನ ತಂಗಿಗೆ ಒಂದಿನಿತು ನೋವಾದರೆ ಸಹಿಸದವನು ಏನಾಯ್ತಮ್ಮ? ಹೇಗಾಯಿತು ಇದೆಲ್ಲಾ? ನಿನ್ನನ್ನು ಈ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಂದ ಆ ಪಾಪಿಗಳನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟು ಬಿಡಲ್ಲ...

ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಲಾಯರ್‌ನ ಮಗ ಕವಿರಾಜ್‌ಗೆ ದಿಢೀರನೇ ಯಾರೋ ಎದುರಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ, ಮುಟ್ಟಿದ ಹಾಗೆ... ಕರೆದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಯಾರು ಅಂತ ತಿರುಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಯಾರೂ ಇರಲ್ಲ. ಒಳಗೊಳಗೆ ಹೆದರಿಕೆ ಶುರುವಾಗುತ್ತೆ. ತಕ್ಷಣ ತನ್ನ ಪೋನಿಂದ ಆಫೀಸು ಗೆಳೆಯ ನಿತೀನ್‌ಗೆ ಕರೆ ಮಾಡಲು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಮೇಜಿನ ಮೇಲಿಟ್ಟಿದ್ದ ಫೋನ್ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದು ಒಡೆದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ತಿರುಗುತ್ತಾನೆ - ದೆವ್ವಾ... ಅಂತ ಬೊಬ್ಬೆ ಹೊಡೆತಾನೆ. ಕುತ್ತಿಗೆ ಗಟ್ಟಿ ಹಿಚುಕಿ ಸ್ವರ ಬರದ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು. ಆ... ಆ... ಕಾ... ಕಾಪಾಡಿ... ಕಾಪಾಡಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ ಜಯ ರೀ... ರೀ... ಅಂತ ಎಬ್ಬಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಕವಿರಾಜ್ ಕಣ್ಣು ತೆರೆಯುತ್ತಾನೆ.

ನೋಡಿದರೆ ಕನಸು. ಜಯ ನೀರು ಕೊಟ್ಟು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ, ಏನಾದರೂ ಕೆಟ್ಟ ಕನಸು ಬಿತ್ತೇ? ಹೌದು ಕಣೇ... ಸರಿ ನಾಳೆ ನಾವು ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗೋಣ. ಈಗ ಮಲಗಿ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಮಲಗಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಇಬ್ಬರೂ ದೂರದ ಊರಿಗೆ ಕಾಡಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಜಯ ಹಾಲು ತಂದು ಕೊಡುತ್ತಾಳೆ. ಎಂದಿನಂತೆ ಇವನು ಕುಡಿತಾನೆ. ಆದರೆ ಎಂದೂ ಆಗದ ಹಾಗೆ ಇವತ್ತು ಮಾತಿನಿಂದ ಸ್ವರವೇ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಣ್ಣೆಲ್ಲಾ ಮಂಜು ಮಂಜು ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹಾಲನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಜಯ ಅಲ್ಲ ಅವಳಲ್ಲಿದ್ದ 'ಸನಿ'. ಅವನನ್ನು ಎತ್ತಿ ಅದೇ ರೈಲ್ವೇ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ಅವನ ಮೇಲೆ ರೈಲು ಹೋದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಖುಷಿ ಪಡುತ್ತಾಳೆ... ಅಹ್ಹಾ... ಹಾ... ಹಾ...

ಕರುಣಾಕರ್ ಎಂಬ ಎಸ್ಪಿ ಮಗ ಶ್ರೀಧರ್‌ಗೆ ಯಾರೋ ಅವನನ್ನು ಕರೆದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ದೆವ್ವ ಓಡಿಸಿದ, ನಡೆದ, ತೋರಿಸಿದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕೊನೆಗೆ ತಾನು ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದು ಗೊತ್ತೇ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲೊಂದು ಸಮಾಧಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಆ ಸಮಾಧಿ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಯಾರಯ್ಯ ನೀನು? ರಾತ್ರಿ ನಿನಗೆ ಮಾಡಲು ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲ? ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂತುಕೊಂಡು ಎಂಥಾ ದೆವ್ವದ ಹತ್ತಿರ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದೀಯಾ? ಏನು? ಎಂದು ಆ ಸಮಾಧಿಯ ಮೇಲಿದ್ದ ಹೆಸರಿನ ಕಡೆ ಹೋದಾಗ 'ಸನಿ' ಎಂಬ ಹೆಸರು ಕಂಡದ್ದೇ ತಡ ಅರ್ಧ ಉಸಿರು ಅಲ್ಲೇ ನಿಂತಹಾಗೆ ಆಯಿತು. ಹಿಂದಿನಿಂದ ಯಾರೋ ರಪ್ ಅಂತಾ ತಲೆಗೆ ಹೊಡೆದ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು. ಬಿದ್ದು ಬಿಟ್ಟ ಕೆಳಗೆ, ಅರೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅವನಿಗೆ ಕಲ್ಲು ತಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಘಾಸಿಗೊಳಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟ.

ಒಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬ ಉಳಿದದ್ದು, ಅವನೇ 'ನಿತೀನ್'. ರಾಜ್ಯದ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯ ಮಗ. ಇವನಿಗೆ ಯಾಕೋ ಅನುಮಾನ. ತನ್ನ ಗೆಳೆಯರು ಎಲ್ಲಿ ಹೋದರು? ಏನಾಯಿತು? ಒಂದು ಕಾಲ್ ಇಲ್ಲ, ಕಥೆ ಇಲ್ಲ. ಇವನನ್ನು ಯಾರೋ ಮುಟ್ಟಿದ ಹಾಗೆ, ಹಿಂದೆ ಯಾರೋ ಬಂದ ಹಾಗೆ, ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರದೋ ಜಜ್ಜಿ ಹೋದ ಮುಖ ಕಂಡ ಹಾಗೆ, ಟಿ.ವಿ.ಯ ಚಾನೆಲ್ ತಾನಾಗಿ ತಾನೇ ಬದಲಾದ ಹಾಗೆ - ಈ ರೀತಿಯ ಅನುಭವ ಆದಮೇಲೆ ಮಾಟ-ಮಂತ್ರದವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ತಾಯತ ಮಾಡಿ ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅಂತೂ ನಿತೀನ್‌ಗೆ ಮರಣದಂಡನೆ ಆಗುತ್ತೆ. ಹೇಗಾಯಿತು ಗೊತ್ತಾ...?

ಜಯಂತ್‌ಗೆ ಹೊಡೆದು ಬಡಿಯುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಸನಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿದ್ದರೂ ಏನು ಮಾಡದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಮಾಟ-ಮಂತ್ರದವರನ್ನು ಮೊದಲೇ ನಿತೀನ್ ಕರೆಸಿರುತ್ತಾನೆ. ಯಾರೂ ಕಾಣದ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾಟ ಮಂತ್ರ ಮಾಡುವವರು ಯಾರು ನೀನು? ಯಾಕಾಗಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ? ಏನು ಬೇಕು ? ಎಂದಾಗ ಮೋಕ್ಷ ಎಂಬ ಉತ್ತರವನ್ನು ಸನಿ ನೀಡಿ ಯಾವುದೋ ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಅಣ್ಣನನ್ನು

ಬಿಟ್ಟು ಈ ಊರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೆ ಅದು ರಾತ್ರಿಯ ಸಮಯ. ಕೆಳಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಎಂದು ಬುಕ್ಕಿಂಗ್ ಮಾಡಿಟ್ಟ ರೂಮ್‌ನಿಂದ ಬಂದು ವಾಕಿಂಗ್ ಅಂತಾ ಹೀಗೆ ತಿರುಗಾಡಲು ಹೊರಬಂದರೆ ಅಮಲಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಈ ಮೂವರು ನನ್ನ ಸುತ್ತ ಸುತ್ತಿ, ಅಸಹ್ಯವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಿ, ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಚೀ... ಅಸಹ್ಯ ಆಗುತ್ತ ಹೇಳಲು. ಅರೆ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ನನಗೆ ವಿಷ ಕುಡಿಸಿ, ಕಲ್ಲನ್ನು ತಲೆ ಮೇಲೆ ಎತ್ತಿ ಹಾಕಿ ಆ ಟೈನ್ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಹಾದು ಹೋದುದನ್ನು ಕಂಡು ಹೆದರಿ ಕೇಸ್ ಕ್ಲೋಸ್ ಮಾಡಿಸಿದರು ಇವರು. ಏಯ್... ನಿನಗೆ ನೀನೇ ಸತ್ಯಾನ ಕೋರ್ಟ್ ಮುಂದೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಸರಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಅವರಿದ್ದ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಆಯ್ತು ನೀನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವ ಆದರೆ ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಏನ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀಯಾ ಮಾಡಿಕೋ ಹೋಗ್ ಹೋಗಲೇ ಕೇಸ್ ಅಂತೇ... ಅಣ್ಣ ಅಂತೆ, ನೀ ಇದ್ದೆ ತಾನೆ ಇದೆಲ್ಲಾ...? ನಿತ್ಯನಿಗೆ ಮರೆತು ಹೋಯಿತು ತನ್ನ ಕತ್ತಿನಲ್ಲಿದ್ದ ತಾಯತ ತೆಗೆಯಬಾರದೆಂದು. ಕುಡಿದು, ಕುಡಿದು ಇದ್ದ ಅವನು ತಾಯತವನ್ನು ಕಿತ್ತು ಎಸೆಯುತ್ತಾನೆ. ಮಾಟ-ಮಂತ್ರ ಮಾಡುವವರು ಈ ಹೆಣ್ಣಿಗಾದ ಅವಮಾನಕ್ಕೆ ಅವಳೇ ಪ್ರತೀಕಾರ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಮಂತ್ರ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಅವನ ಅರಿವಿಗೆ ಬರುತ್ತೆ ತಾನು ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪು, ತನ್ನ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಹಣ-ಆಸ್ತಿ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರಲ್ಲ ಎಂದು. 'ಸನಿ' ಬಂದು ಕುತ್ತಿಗೆ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ನಿತ್ಯನ ಆ... ಆಯಿತು ತಪ್ಪನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಬಿಡು...ಬಿಡು ತಪ್ಪಾಯಿತು. ಮುಂದೆ ನಿತ್ಯನಿಗೆ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮರಣ ದಂಡನೆ ಆಗುತ್ತೇ. ಅಲ್ಲಿ ನೇಣು ಬಿಗಿಯುವುದನ್ನು ಕಂಡು

ಸನಿ...ಆ...ಆಹಾ... ಎಂತಾ ಖುಷಿಯಿಂದ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ ಇನ್ನೆಂದು ಮರಳಿ ಬಾರದ ಕಡೆಗೆ...

ಆ...ಆಕ್ಸಿ...ಆ...ಆಕ್ಸಿ ಎಂದು ಸೀನುತ್ತಾನೆ ಅವ್ವ ಕಮಲ್. ಇಂತಹ ಅದೆಷ್ಟೋ ಕೇಸ್‌ಗಳು ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಆ ಯಾವುದೇ ಕೇಸ್‌ನ ಅಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ನಾರಿ ಮುನಿದರೆ ಮಾರಿ ಎಂದು ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಯಬೇಕಿದೆ. ಕೋರ್ಟ್ ಮೆಟ್ಟಿಲು ಏರಿದ ಅಕ್ಕತಾ... ಕಾವ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೇಸ್‌ಗಳೂ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ನಾವು ಮೌನವಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ ಸನಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಘಂಟೆ ಆಗಿದ್ದಾಳೆ ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಹೀಗೆಯೇ ಮುಂದುವರೆದರೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಮುಂದೆ ಕಾಳಿ, ದುರ್ಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗುತ್ತದಲ್ಲಾ ಅವ್ವಾ... ಆಕ್ಸಿ...ಆ...ಆ...ಆಕ್ಸಿ...

ಹೌದು ಮಗಳೇ, ಮಲಗಿಕೋ ಇಲ್ಲಿ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಲ್ಲಾ. ಆಕ್ಸಿ...ಆ...ಆಕ್ಸಿ... ಆಯಿತಪ್ಪ ನಾಳೆ ರಾಜಕುಮಾರನ ಕಥೆ ಹೇಳಪ್ಪ ಓಕೆ...? ಯಾರಮ್ಮ ನಿನ್ನ ಮದುವೆ ಆಗೋ ರಾಜಕುಮಾರನ ಕಥೆನಾ...? ಛಿ... ಹೋಗಪ್ಪ... ಆಕ್ಸಿ...ಆ...ಆ...ಆಕ್ಸಿ...

ಮನದಲ್ಲಿ ಅಯ್ಯೋ ದೇವರೇ ಕಾಪಾಡಪ್ಪ ನನಗೆ ದೆವ್ವ ಅಂದ್ರೆ ಹೆದರಿಕೆ ಅಂತಾ ಇವಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಕಥೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಕಥೆ ಮುಗಿಯಿತು. ಆಕ್ಸಿ...ಆ...ಆ...ಆಕ್ಸಿ... ಅಂತಾ ತಂದೆ ಮನದಲ್ಲಿ ಅಂದುಕೊಂಡು ರೂಮ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಮಲಗುತ್ತಾನೆ ಆಕ್ಸಿ...ಆ...ಆ... ಆಕ್ಸಿ...

ಕಾಡಿನ ನಿಂಹಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಸಹ ಪೆಟ್ಟಾಳಿಡೇರ ಮೊಡಿ ಕಿರೀಟವಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ತನ್ನದೇ ಶಾರ್ಙ್ ಪ್ರತಾಪಗಳಿಂದ ಪುಗರಾಜನೊಲಿಸಿರೊಂಡಿದೆ.

— ಗರುಡ ಪುರಾಣ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೈಕ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಕೋಮು ಸೌಹಾರ್ದತೆಯ ಪಾತ್ರ

✍ ಬಾಲಚಂದ್ರ ಭಟ್, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ.

ಉತ್ತರಂ ಯತ್ ಸಮುದ್ರಸ್ಯ
ಹಿಮಾದ್ಯಶ್ಚೈವ ದಕ್ಷಿಣಂ !
ವರ್ಷಂ ತದ್ ಭಾರತಂ ನಾಮ
ಭಾರತೀಯತ್ರ ಸಂತತಿಃ ||

ಇದು ಕ್ರಿ.ಪೂ. 5-6ನೇ ಶತಮಾನದಷ್ಟು ಹಳೆಯದಾದ ಶ್ಲೋಕ. ಆಗಲೇ ಭಾರತದ ಭೌಗೋಳಿಕ ಸ್ಪಷ್ಟ ಚಿತ್ರಣ ಇತ್ತು. ಉತ್ತರದ ಹಿಮಾಲಯದಿಂದ ದಕ್ಷಿಣದ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿವರೆಗೆ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶವೇ ಭಾರತ. ಇಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವವರೇ ಭಾರತೀಯರು. ನಾನು ಇದನ್ನು ಯಾಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದೆಂದರೆ ಸಹಬಾಳ್ವೆ, ಐಕ್ಯತೆ ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ತಿಳಿಸಲು. 'ವಸುದೈವ ಕುಟುಂಬಕಂ', 'ಕೃಣ್ಣಂತೋ ವಿಶ್ವಮಾಯಂ', 'ಅನೋಭದ್ರಾಃ ಕೃತವೋ ಯಂತು ವಿಶ್ವತಃ' ಎಂದು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಮೊತ್ತಮೊದಲು ಸಾರಿದ್ದು ನಾವೇ.

ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತ ಗ್ರೀಕರು, ಶಕರು, ಪರ್ಷಿಯನ್ನರು, ಹೂಣರಿಂದ, ಮಧ್ಯಭಾರತವು ಮುಸ್ಲಿಮರಿಂದ, ಆಧುನಿಕ ಭಾರತವು ಐರೋಪ್ಯರಿಂದ - ಹೀಗೆ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಆಕ್ರಮಣಕ್ಕೊಳಗಾದರೂ ಇಲ್ಲಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬೇರನ್ನು ಅಲುಗಾಡಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಈ ಮಣ್ಣಿನ ತಾಕತ್ತು. ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾದರೂ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಇತಿಹಾಸಕಾರರೊಬ್ಬರು ಹೇಳುವಂತೆ ಜಗತ್ತಿನ ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಭಾರತದಂತೆ ಆಕ್ರಮಣಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹೇಳಹಸರಿಲ್ಲದಂತೆ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು. ಹಾಗೇ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಅಂಗ್ಲ ಇತಿಹಾಸಕಾರ "ಜಗತ್ತಿನ ಯಾವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೂ ಸಭೃತ ಮತ್ತು ಧರ್ಮದ ಪ್ರಾಚೀನತೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯರೊಡನೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಲಾರ" ಎಂದಿದ್ದಾನೆ.

ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಂದರೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು. ಯಾವುದೇ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಎದುರಾದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಹುಡುಕಿ ದಾರಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಭಾವೈಕ್ಯತೆ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? 'Love thy neighbour as thyself' ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕು.

ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳೂ ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಅಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳ ಸಾರ ಒಂದೇ - ಏನಾದರೂ ಆಗು ಮೊದಲು ಮಾನವನಾಗು ಎಂದು. ಬುದ್ಧ, ಬಸವಣ್ಣ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದೂ ಇದನ್ನೇ.

ಸಹೋದರತೆಯ ಭಾವ ಮೂಡಿಬರಲಿ
ಜಾತಿ ಮತ ಚಿಂತನೆಯು ಅಳಿದು ಹೋಗಲಿ
ಎಂದು ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳು ಸಾರಬೇಕಿದೆ.

"ಜನನೀ ಜನ್ಮ ಭೂಮಿತ್ವ ಸ್ವರ್ಗಾದಪಿ ಗರೀಯಸಿ" ಎಂಬ ಮಾತಿದೆ. ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಅದೇ ರೀತಿ ತನ್ನ ಜನ್ಮಭೂಮಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸದವನು ಸತ್ಯ, ನಂಬಿಕೆಗೆ ಯೋಗ್ಯನಲ್ಲವೆಂದು ಮೊಹಮದ್ ಪೈಗಂಬರ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬೈಬಲ್ ಆದಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳು ನಿಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿ ಎಂದು ಕರೆಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾತೃಭೂಮಿಯೊಡಗಿನ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಐಕ್ಯತೆ, ಸಹಬಾಳ್ವೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮದ ಮಂತ್ರವಾದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಭಾರತೀಯರು ಎಂಬ ಧೈಯಮಂತ್ರದಿಂದ ಒಂದಾದಾಗ ಸಹಬಾಳ್ವೆಗೆ ಒಂದು ವೇದಿಕೆ ಸಿಕ್ಕಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮನಗಂಡೇ ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದ ಪೂರ್ವ ಪೀಠಿಕೆಯಲ್ಲಿ "ಭಾರತವಾಸಿಗಳಾದ ನಾವು ಭಾರತವನ್ನು ಸಾರ್ವಭೌಮ, ಸಮಾಜವಾದಿ, ಜಾತ್ಯಾತೀತ, ಲೋಕತಾಂತ್ರಿಕ, ಗಣತಂತ್ರವಾಗಿ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಗೂ ಸಮಾನ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ನ್ಯಾಯ, ವಿಚಾರ, ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ, ಆರಾಧನೆ, ಚಿಂತನೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶಗಳೂ ಹಾಗೂ ಸಮಾನತೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಘನತೆ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಐಕ್ಯತೆ, ಒಗ್ಗಟ್ಟನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಭ್ರಾತೃತ್ವವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತದೆ" ಎಂದಿದೆ.

ಬನ್ನಿರಿ ಎಲ್ಲರೂ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗೋಣ
ದೇಶ ಕಟ್ಟಲು ಕೈಕೈ ಹಿಡಿಯೋಣ
ಜಾತಿಮತ ಮರೆತು ಬೆರೆಯೋಣ
ದೇಶದ ಏಳಿಗೆ ಶ್ರಮಿಸೋಣ
ಎಂದು ಕರೆನೀಡಿದೆ.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಹಬಾಳ್ವೆ, ಸಮಾನತೆಯ ಮೂಲಮಂತ್ರದೊಂದಿಗೆ 'ಸುಭದ್ರವಾದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ' ರಾಷ್ಟ್ರವೆಂದು ಜಗತ್ತಿಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಂದರೂ ಎದುರಿಸಿ ನಿಲ್ಲುವ ಪ್ರಚಂಡ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೊಂದಿದೆ ಎಂಬುದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸಂಗತಿ.

ದೇಶದ 'ಮೂಲಭೂತ ಕಾನೂನು ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನ'. ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರ ಲಾಂಛನಗಳು, ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆ, ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಇವುಗಳಿಗೆ ಗೌರವ ಕೊಡುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಭಾರತೀಯನ ಕರ್ತವ್ಯ. ಎಲ್ಲಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಕುರಿತು ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಿದರೆ ಸಹೋದರತೆಯ ಭಾವ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಮೂಡುತ್ತದೆ.

**ಎಚ್ಚರವಾಗಬೇಕಿದೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆ
ಇರಬಹುದು ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಕೊರತೆ
ಕಾಪಾಡಬೇಕಿದೆ ದೇಶದ ಘನತೆ
ಹಚ್ಚೋಣ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಐಕ್ಯತೆಯ ಹಣತೆ
ಎಂದು ಒಂದಾಗಬೇಕಿದೆ.**

'ಈಶ್ವರ ಅಲ್ಲಾ ತೇರೇ ನಾಮ್, ಸಬ್‌ಕೋ ಸನ್ಮತಿ ದೇ ಭಗವಾನ್!' 'ಅಹಿಂಸೋ ಪರಮೋ ಧರ್ಮಃ' ಎಂಬುದನ್ನೇ ಮೂಲಮಂತ್ರವಾಗಿಸಿಕೊಂಡ 'ವಿಶುದ್ಧ ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಪ್ರತೀಕ' ಎಂದೇ ಖ್ಯಾತರಾದ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿದ್ದರು "ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸನ್ಮತಿಯನ್ನು ನೀಡು ಭಗವಾನ್" ಎಂದು. ಮನುಷ್ಯ ಮನುಷ್ಯರ ಕಚ್ಚಾಟ, ಕೊಲೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಹೇ ರಾಮಚಂದ್ರ, ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಯಾಕೇ ಕಗ್ಗೊಲೆ. ಹಿಂದೂಗಳನ್ನು ಕಂಡರೆ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಸಹಿಸೊಲ್ಲ, ಮುಸಲ್ಮಾನರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಹಿಂದೂಗಳು ಸಹಿಸೊಲ್ಲ. ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಾನವನನ್ನು ಸಹಿಸಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನೂ ಒಬ್ಬ ಹಿಂದೂವೇ? ಅವನೂ ಒಬ್ಬ ಮುಸ್ಲಿಮನೇ? ಎಂದು ದುಃಖಪಡುತ್ತಿದ್ದರು.

**Caste, colour, creed aside
Humanity is by what we abide**

ಎಂದು ಪ್ರೇಮ, ಶಾಂತಿಯೊಂದಿಗೆ ಜೀವನ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಕರೆಕೊಟ್ಟರು. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಚಿಕಾಗೋದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದು ಇದನ್ನೇ ಅಲ್ಲವೇ? ಅವರ ಭಾಷಣದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ "ಅಮೆರಿಕಾದ ಸಹೋದರ, ಸಹೋದರಿಯರೇ" ಎಂದು ಸಂಬೋಧಿಸಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲವೇ ಅವರಿಗೆ ಅಪಾರ ಗೌರವ ದೊರೆತಿದ್ದು ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲವಾಗಿ "ಹಿಂದೂ-ಮುಸ್ಲಿಂ-ಕ್ರೈಸ್ತರೆಲ್ಲರಿಗೊಂದೇ ಭಾರತ ಮಂದಿರ" ಎಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ 'ಜೀವಿಸು-ಜೀವಿಸಲು ಬಿಡು' ಎಂಬ ಧೈಯವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳೂ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸಹಬಾಳ್ವೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ

ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೋಮು ಸೌಹಾರ್ದತೆ ಎನ್ನುವುದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಇದೇನಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಇದೇನಾ ರೀತಿನೀತಿ? ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

**ಎಲ್ಲೆಡೆ ಹೊಗೆಯಾಡುತ್ತಿದೆ ಅಶಾಂತಿ
ಕಾಪಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಸಮನ್ವಯ ಶಾಂತಿ
ಜನನಾಯಕರುಗಳಿಗೆ ಕುರ್ಚಿಯದೇ ಭ್ರಾಂತಿ
ಯುವ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಆಗಬೇಕಿದೆ ಕ್ರಾಂತಿ**

ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ಭವಿಷ್ಯ ಭಾರತದ ನಿರ್ಮಾಪಕರಾದ ಇಂದಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇದರ ಕುರಿತು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮೂಡಿಸಿಕೊಂಡು "ಸರ್ವ ಜನಾಂಗದ ಶಾಂತಿಯು ತೋಟ | ರಸಿಕರ ಕಂಗಳ ಸೆಳೆಯುವ ನೋಟ |" ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಹಬಾಳ್ವೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿದ್ದು ಇದು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಶಾಂತಿ ಅಸಾಧ್ಯ ಹಾಗೂ ಮರೀಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

**A Community divided is a nation divided
A Community united is a nation enlightened**

ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ

**"If there is no enemy within,
the enemy outside cannot hurt you"**

ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಅರಿತು ಮುನ್ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

'Unity in diversify' ಹೊಂದಿರುವ ನಮ್ಮ ದೇಶವು ಸದಾ ಬೂದಿ ಮುಚ್ಚಿದ ಕೆಂಡದಂತಿದ್ದು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿಚಾರಗಳೂ ಕೂಡ ದೊಡ್ಡ ಗಲಭೆ ಗಲಾಟೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಹಬಾಳ್ವೆಯ ಕುರಿತು ಎಚ್ಚರದ ನಡೆಯಿಂದಿರಬೇಕು. ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದಾಗ ತುಪ್ಪ ಸುರಿಯುವ ಸಮಾಜ ದ್ರೋಹಿಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲ. ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ ಸ್ಫೋಟಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನೇ ಕಾಯುವ ಶತ್ರುಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಏಕೀಕರಣವನ್ನು ಸಹಿಸದ ಶಕ್ತಿಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಐಕ್ಯತೆ ಎನ್ನುವುದು ಸಹಬಾಳ್ವೆಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ.

ನೂರು ಮತದ ಹೊಚ್ಚ ತೂರಿ

ಎಲ್ಲ ತತ್ವದಲ್ಲಿ ಮೀರಿ

ಓ ನನ್ನ ಚೀತನಾ

ಆಗು ನೀ ಅನಿಕೇತನಾ !

ಎಂದು ಸಾರಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪು ಅವರ 'ವಿಶ್ವಮಾನವ' ಸಂದೇಶವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

"Work together, work as one

Stronger than our country, there will be none !"

ಎನ್ನುವಂತೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ಮಾಣದ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಿದೆ.

ಮುಂದೆಂದೂ ಹರಿಯದು ನೆತ್ತರು
ರಾಮ ರಹೀಮರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ
ಇರುವುದೊಂದೇ ಕುಲ ಒಂದೇ ನೆಲ
ಹರಿವುದು ಎಲ್ಲರ ಉಸಿರಿನಲ್ಲಿ
ಕನಸನಿದನು ಬೆನ್ನಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು
ಹೋರಾಡುವೆವು ಕೊನೆತನಕ
ಒಂದೇ ಗುರಿ ಒಂದೇ ಭಲ
ಅದುವೇ ಐಕ್ಯ ಭಾರತ
ಅದುವೇ ಸುವರ್ಣ ಭಾರತ

- ಭಾರತೀ ಕುವರ

“All for one and one for all” ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಪಾಲಿಸಬೇಕಿದೆ.

ನಾನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದ ಯಾವ ಕೋಮು ಗಲಾಟೆಗಳೂ, ಘಟನೆಗಳನ್ನೂ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಪ್ರಸ್ತುತ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ನೂರಾರು ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದಿರಬಹುದು, ಅಲ್ಲದೇ ಯಾವುದೋ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವೆಲ್ಲ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದಿರಬಹುದು, ಇನ್ನು ತೆರೆಮರೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ

ಘಟನೆಗಳು ಇನ್ನಷ್ಟೋ. ಅಲ್ಲದೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಘಟನೆಗಳಿಗೂ ಕೂಡಾ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕಾರಣಗಳಿದ್ದು ಅವುಗಳನ್ನು ತರ್ಕಿಸುವ ರೀತಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಅವುಗಳ ಅರಿವು ನಮಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಯಾವ ಘಟನೆಗಳನ್ನೂ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವು ಇಲ್ಲಿ ಅನಗತ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಬ್ಬ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಜೆಯಾಗಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಇತಿಹಾಸ, ಘಟನೆಗಳಿಂದಲೇ ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ಪಾಠಗಳು ಸಾಕಷ್ಟಿದೆ. 30 ರಿಂದ 35 ಕೋಟಿ ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಕೆಲವೇ ಸಾವಿರ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಆಳ್ವಿಕೆ ನಡೆಸಿದ್ದರಿಂದಲೇ ನಾವು ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ಪಾಠವಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ನಮ್ಮ ಜನನಾಯಕರುಗಳು, ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷಗಳೂ ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ಒಡೆಯಲು ಸಿದ್ಧರಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ‘ಪ್ರಜ್ಞಾಘಾತ ನಾಗರಿಕ’ರಾದ ನಾವು ಭಾರತೀಯರು ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಅವಲೋಕನ ಮಾಡಿ ಯಾವುದು ಸರಿ ಯಾವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಅರಿತು ಯಾವುದೇ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಬರದಂತೆ ಬಂದರೂ ಅದನ್ನು ನಾವೇ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಭವ್ಯ ಭಾರತ ನಿರ್ಮಾಣದ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಮಾಡೋಣ. ಇದೇ ನಮ್ಮ ಆಶಯವಾಗಲಿ, ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನಿಡೋಣ.

ಜೈ ಹಿಂದ್

ಸಬ್ ಕೋ ಸನ್ಮತಿ ದೇ ಭಗವಾನ್

ಮಹಾತ್ಮರ ಮಾತುಗಳು ಆನೆಗಳ ದಂತದಂತೆ, ಒಮ್ಮೆ ಹೊರಬಂದ ಬಳಿಕ ಮತ್ತೆ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ನೀಚರ ನುಡಿಗಳು ಹಾವುಗಳ ನಾಲಗೆಗಳಂತೆ ಸದಾ ಮುಂದೆ-ಹಿಂದೆ ಹೊಯ್ದಾಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆ.

- ಕವಿತಾಮೃತ ಕೂಪಮ್

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದಶತೆ

✍ ಎಚ್. ಶ್ರಾವ್ಯ, ಪ್ರಥಮ ಎಂ.ಎಸ್ಸಿ.

ಸರ್ವ ಧರ್ಮ, ಸರ್ವ ಮತ, ಸರ್ವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳ ಕೂಡು ಕುಟುಂಬವೇ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರ. ಹುಟ್ಟಿದ ಮಗುವಿನಿಂದ ಸಾಯುವ ಕೊನೆಯ ಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಆಸರೆ ನೀಡುವವಳು ಭೂಮಿ ತಾಯಿ. 'ಜನನೀ, ಜನ್ಮ ಭೂಮಿ, ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲು'. ಹೌದು! ನಾವು ಹುಟ್ಟಿದ ನಾಡು, ನಮಗೆ ಅನ್ನ ನೀಡಿದ ಭೂಮಿಯೇ ನಮಗೆ ಮಿಗಿಲು. ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಾನವನೂ ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಕರೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸಲಹುವವಳು ಭೂಮಾತೆ ಅಂದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಮಾತೆ. ರಾಷ್ಟ್ರ ಎಂಬ ಮರದಲ್ಲಿ ಏಕತೆ ಎಂಬುದು ಬೇರಾಗಬೇಕು. ಆ ಬೇರು ಅತ್ಯಂತ ಆಳದಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಬೇಕು. 'ಕೋಮು ಸಾಮರಸ್ಯ' ಎಂಬ ಹಸಿರೆಲೆಗಳಿಲಿ ಆ ಮರವು ಕಂಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಮಾದರಿಯಾಗಬೇಕು.

**‘ನ ಪಾಣಿ ಪಾದ ಚಪಲೋ, ನ ನೇತ್ರ ಚಪಲೋ ನೃಜುಃ
ನ ಸ್ಯಾದ್ಧಾಕ್ ಚಪಲಶ್ಚವ, ನ ಪರದ್ರೋಹ ಕರ್ಮಧೀಃ’**

ಕೈ, ಕಾಲು, ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಅತಿಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಾಡಿಸುವ ಚಾಪಲ್ಯವನ್ನು ತೊರೆಯಬೇಕು. ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಪರರಿಗೆ ದ್ರೋಹವನ್ನು ಬಗೆಯುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹಿರಿಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಶಾಂತವಾಗಿರುವ ಸಮುದ್ರ ಚಂಡಮಾರುತ ಬಂದಾಗ ಅಲ್ಲೋಲ ಕಲ್ಲೋಲವಾಗುವುದು. ಆ ಚಂಡಮಾರುತದಂತೆ ಇಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ನೆಮ್ಮದಿಗೆ ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳು ಕಲ್ಲು ಹಾಕುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಈ 'ಕೋಮು ಸಾಮರಸ್ಯ' ಎಂಬ ಬಲವಾದ ಅಸ್ತದ ಪ್ರಯೋಗವೊಂದೇ ನಮಗೆ 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕತೆ'ಗಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಜಯಗೊಳಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದು. 'ಕೋಮು ಸಾಮರಸ್ಯ' ಎಂದರೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಾತಿ, ಧರ್ಮದವರ ನಡುವೆ ಉತ್ತಮ ಒಡನಾಟ ಎಂದರ್ಥ. ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ ಎಂಬ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಮಸಿ ಎರಚಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ತಾಯಿಯ ಮಕ್ಕಳಂತೆ, ಸಹಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಒಮ್ಮತವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರರಾಗುವುದು.

ಆದಿಮಾನವನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಜನರು ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿ ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರವರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ

ಒಂದುಗೂಡಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಈ ಜಾತಿ, ಧರ್ಮದ ಪರದೆಯು ಇನ್ನೂ ಆವರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಗಮನದಿಂದ ಎಂದು 'Devide and Rule' ಎಂಬ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿದರೂ ಅದೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಭಜನೆಗೆ ಬೀಜವಾಯಿತು. ಜನರು ತಮ್ಮವರು ಎಂದು ಜಾತಿ, ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಅಡಿಪಾಯದಲ್ಲಿ ಭಿದವಾಗಲು ತೊಡಗಿದರು.

**‘ಘಾತಯಿತು ಮೇವ ನೀಚಃ, ಪರಕಾರ್ಯಂ ವೇತ್ತಿ ನ
ಪ್ರಸಾಧಯಿತುಂ**

ಘಾತಯಿತು ಮಸ್ತಿ ಶಕ್ತಿಃ ವಾಯೋ ವೃಕ್ಷಂ ನ ಚೋನ್ನಮಿತುಂ’

ಪರರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೆಡಿಸುವುದು ಮಾತ್ರ ನೀಚನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ ಮರವನ್ನು ಬೀಳಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೇ ಹೊರತು ಅದನ್ನು ಎತ್ತಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೇ ನೀಚನು ಕೆಡಿಸಿದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಮಸ್ತಿಗೆ ತರಲಾರ. 'ಕುಂಬಾರನಿಗೆ ವರುಷ ದೋಣಿಗೆ ನಿಮಿಷ' ಎಂಬಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕತೆಯನ್ನು ಭಿದಗೊಳಿಸಲು ಅಲ್ಪ ಸಮಯ ಸಾಕು. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾಡಲು ದೀರ್ಘ ಪರಿಶ್ರಮದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂದು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ವಿಭಜನೆಗೊಂಡ ಏಕತೆಯನ್ನು ಸರಿಮಟ್ಟಿಗೆ ತರಲು ಇಂದಿಗೂ ಸತತ ಪರಿಶ್ರಮಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಏಕತೆ ಮುರಿದುಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂದಲ್ಲ, ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಿಂತಿರುಗಿಲ್ಲ ಎಂದಷ್ಟೇ.

**‘ಅಭಾವವಧಯೋ ಭಾವಾಃ ನಿಧನಾವಧಿ ಜೀವಿತಂ
ಅವಿವೇಕಸ್ತ ನರ್ಯೋನಾಯಂ ಜಾಯತೇ ಭ್ರಮಃ’**

ಸಕಲ ಭಾವ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ನಿಧನವೇ ಕೊನೆಯಗಾಲ. ಆದರೆ ಈ ಅವಿವೇಕ ಎಂಬ ಭ್ರಮೆಗೆ ಕೊನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. 'ಅವಿವೇಕ' ಎಂಬ ಹುಳುವು ನಮ್ಮಿಂದ ದೂರವಾಗಬೇಕು. ಆಗ ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿ ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ನಾನು, ನನ್ನದು ಎಂಬ ಸ್ವಾರ್ಥ ಭಾವನೆಯು ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತೊಲಗಬೇಕು. ಇತರ ಜಾತಿ, ಧರ್ಮದವರೂ ನಮ್ಮಂತೆಯೇ ಕೆಂಪು ರಕ್ತವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಮಾನವರೇ, ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸಾಮರಸ್ಯದ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುವುದರಲ್ಲಿಯಾದರೂ ದೋಷಗಳು ನಮ್ಮನ್ನೆಂಟಿಕೊಳ್ಳಲಾರದು.

ಅಕ್ಟೋನಂತಹ ರಾಜನು ಬೀರಬಲ್‌ನಂತಹ ಅನ್ಯಧರ್ಮೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಅವನು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಮೆರೆದಿರುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯನೂ ಸುಲ್ತಾನನನ್ನು ಗೆದ್ದಿದ್ದರೂ, ತಾನು ಆ ಪಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳದೆ ಮುಸ್ಲಿಮರ ಗ್ರಂಥವಾದ 'ಖುರಾನ್'ನ್ನು ಆ ಪಟ್ಟದ ಮೇಲಿಟ್ಟನು, ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಮೆರೆದನು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಅಂದು ಜನರು ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿದ್ದರು. ಆ ರಾಷ್ಟ್ರ ಏಕತೆಯಿಂದ ಬಾಳಿತ್ತು.

ಮೊದಲಿಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಸ್ತಿಯನ್ನರ ಆಗಮನವಾಯಿತು. ನಂತರ ಪಾರ್ಸಿಯನ್ನರು ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಂ ಜನರ ಆಗಮನವಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಸರ್ವಧರ್ಮಗಳಿಗೂ ಭಾರತ ದೇಶವು ನೆಲೆಯಾಯಿತು. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಭಿನ್ನಮತಗಳಿಗೊಳಗಾದರೂ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮಿಗಳ ಕೋಮು ಸಾಮರಸ್ಯದ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ಮತ್ತೆ ಒಂದಾಯಿತು. ಗಾಂಧೀಜಿ ಯಂತಹ ರಾಷ್ಟ್ರನಾಯಕರು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಹಿಂದೂ, ಮುಸ್ಲಿಂ ಮತ್ತು ಸಿಖ್ಖರ ನಡುವೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ತೋರಿದಾಗ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರು. 'ಶೋಧ ದೀಪವನ್ನು ಅಂತರಂಗದೊಳಗೆ ಹಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಿ' ಎಂಬ ಕರೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಕೋಮುವಾದವನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಲು ಹೋರಾಡಿದರು. 'ಮಾಡು ಇಲ್ಲವೆ ಮಡಿ' ಎಂಬ ಘೋಷಣೆಯೊಂದಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕತೆಯನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸಾರಿದರು. ಸರ್ವ ಧರ್ಮದವರು ಸಹಮತದಿಂದ ಬಾಳಬೇಕೆಂಬ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದರು.

ಆದರೆ ಇಂದು ಕೋಮುವಾದ, ಲಿಂಗ ಅಸಮಾನತೆ, ಜಾತೀಯತೆ, ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಭೇದ ಮುಂತಾದ ಕ್ರೂರ ಭಾವನೆಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕತೆಗೆ ಮಾರಕವಾಗಿದೆ. 'ಹಿಂದೂ - ಮುಸ್ಲಿಂ' ಗಲಾಟೆ, ಕಾಶ್ಮೀರ ಗಲಾಟೆ, ಕಾವೇರಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಇಂತಹ ಹಲವಾರು ಘಟನೆಗಳಿಂದ ಏಕತೆಯ ಶಕ್ತಿಯು ಕುಂದಿಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ, ಗುಜರಾತ್‌ನಂತಹ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಮುವಾದವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಇಂದು 'ಏಕತೆ' ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಮೌಲ್ಯವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಾತೆಯ ಮಡಿಲಿನ ಮಕ್ಕಳು ತಾಯಿಗೆ ದ್ರೋಹ ಬಗೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 'United we stand, Divided we fall' ಎಂಬ ಮಾತು ಮರೆತು ಹೋದಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಕೋಮು ಗಲಭೆಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿವೆ. ಸಂವಿಧಾನದ ವಿರುದ್ಧ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕತೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಮುಕ್ತಿ ಸಿಗಲೇಬೇಕು.

ಅಂದು ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಕಂಡಕನಸು ಇಂದು ನಾವು ನೆರೆವೇರಿಸಲು ಸಹಕರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮಾನತೆಯ ಹಕ್ಕನ್ನು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ

ಪ್ರಜೆಗಳಾದ ನಾವು ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದರೆ ಹೆತ್ತ ತಾಯಿಯ ಮಾತನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

**'ಆಕಾಶಾತ್ ಪತಿಸಂತ ತೋಯಂ ಯಥಾ ಗಚ್ಛತಿ ಸಾಗರಂ
ಸರ್ವ ದೇವ ನಮಸ್ಕಾರಃ ಕೇಶವಂ ಪ್ರತಿ ಗಚ್ಛತಿ'**

ಆಕಾಶದಿಂದ ಸುರಿದ ಮಳೆಯ ಹನಿಯು ಹೇಗೆ ಸಾಗರವನ್ನು ಸೇರುತ್ತದೆಯೋ ಎಲ್ಲಾ ದೇವರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ನಮಸ್ಕಾರವು ಶಿವನಿಗೆ (ಅಂದರೆ ದೇವನೊಬ್ಬ ನಾಮ ಹಲವು) ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಧರ್ಮವಾದರೇನು, ಯಾವ ಜಾತಿಯಾದರೇನು ನಾವು ಮಾಡುವುದು ದೇವರ ಸೇವೆಯೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ವೈರತ್ಯದಿಂದ ಬಾಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಕಾರ್ಯವು ಸಫಲವಾಗಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಯೂ ಆಳಿಲು ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಪಣವನ್ನು ತೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 'ಕೋಮು ಸಾಮರಸ್ಯ' ಎಂಬ ಅಡಿಪಾಯದಡಿ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಿದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಏಕತೆಯನ್ನು ಸಾರುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ವಿವಿಧತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆಯೆಂಬ ಪತಾಕೆಯನ್ನು ಭಾರತಮಾತೆ ಮುಡಿಗೇರಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾಳೆ. ಆ ಕೀರ್ತಿ ಪತಾಕೆಗೆ ಎಂದೂ ಧಕ್ಕೆ ಬಾರದಂತೆ ಪ್ರಜೆಗಳು ಶ್ರಮಿಸಬೇಕು. ಕೋಮುವಾದ ಎಂಬ ಪೆಡಂಭೂತದ ಸೊಕ್ಕಡಗಿಸುವಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಫಲರಾಗಬೇಕು. 'ಹೊಸ ಚಿಗುರು ಹಳೆ ಬೇರು ಕೂಡಿರಲು ಮರ ಸೊಬಗು' ಎಂಬಂತೆ ಹಿರಿಯರ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು, ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ನಾವು ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಇಂದಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಾಯಕರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಪಾತಗಳ ಬದಲು ಕೋಮು ಸಾಮರಸ್ಯದ ಅರಿವನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರೆ ಈ ಕಾರ್ಯವು ಇನ್ನೂ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಮಾತೆಯ ನಿರ್ದೋಷ ಮಗುವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕತೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿದರೆ ಅದು ಋಣ ಸಂದಲು ಸಿಕ್ಕಿದ ಅವಕಾಶವೇ ಸರಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

"Be the change you want to see in this world" ಎಂದು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವ ಔಷಧಿಯನ್ನು ನಾವೇ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಗ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧ್ಯ. ಭಾವೈಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಮೆರೆಯಬೇಕಾದರೆ ಏಕತೆಯಿಂದ ಬಾಳಬೇಕು. ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಸಾರಿ ಹೇಳಬೇಕು.

**"ಸಾಮರಸ್ಯ ಪಾಲಿಸೋಣ
ಏಕತೆಯಿಂದ ಬೆರೆಯೋಣ
ಭಾವೈಕ್ಯತೆಯ ಮೆರೆಸೋಣ
ರಾಷ್ಟ್ರಮಾತೆಗೆ ನಮಿಸೋಣ"**

●

ಸಮಾಜದ ಉನ್ನತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪಾತ್ರ

✍ ಶ್ರೀನಿಧಿ ಆರ್. ಪೈ, ದ್ವಿತೀಯ ಪಿ.ಯು.ಸಿ.

ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಒಂದು ಕುಟುಂಬವೇ ಸಮಾಜ. ಈ ಸಮಾಜವೆಂಬ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಜನರು ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಳ್ಳೆಯವರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಕೆಟ್ಟವರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನೂ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಕೆಟ್ಟವನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಮಗು ಬೆಳೆಯುವ ಪರಿಸರ, ಹಿರಿಯರು ನೀಡುವ ಸಂಸ್ಕಾರ, ಬೆಳೆದು ಬಂದ ರೀತಿ, ಇವೆಲ್ಲವೂ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ.

ಇದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಮಗುವಿನ ವಿಷಯವಾದರೆ ಇಂತಹ ಸಾವಿರಾರು ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಸಮಾಜವು ಉನ್ನತಿಯೆಡೆಗೆ ಅಥವಾ ಅವನತಿಯೆಡೆಗೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಉನ್ನತ ಸಮಾಜದ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕೊಡುಗೆ ಅಪಾರವಾದದ್ದು.

ಸಾಹಿತ್ಯವು ಕೇವಲ ಬರಹ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕು ಎಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಜ್ಜ-ಅಜ್ಜಿಯರು ಹೇಳುವ ಕಥೆಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಕವಿಗಳು ಲೇಖಕರು ಬರೆಯುವ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳವರೆಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸಾಹಿತ್ಯವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಲ್ಲೂ ಒಬ್ಬ ಸಾಹಿತ್ಯಕಾರ ಅಡಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಹಿಂದೆ ಜನಪದರು ಸುಖವಿರಲಿ, ದುಃಖವಿರಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹಾಡಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಗಾದೆಗಳ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಈಗ ಕಾಲ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾವು ಬರಹ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಆದರೆ ಈಗ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಜನರು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ರೌರ್ಯ, ಹಿಂಸೆ, ಅಹಂಕಾರ, ದುರಾಸೆ, ಸ್ವಾರ್ಥ ಜನರಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ದೂರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ, ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ಜಾಹೀರಾತುಗಳಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುವ ಕ್ರೌರ್ಯ, ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಮಕ್ಕಳು ಅವುಗಳನ್ನೇ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲೆಲ್ಲ ತಮಾಷೆ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಆಟಗಳು ಬೆಳೆದ ಮೇಲೆ ಕೆಟ್ಟ ಚಟವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಅವು ಅವರನ್ನು ಹಾದಿ ತಪ್ಪುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹಿರಿಯರು ನೀತಿ ಕಥೆಗಳನ್ನು, ಪೌರಾಣಿಕ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಕ್ಕಳ ಪಠ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳಿರುವ ಪಾಠಗಳನ್ನು, ಪರಿಸರದ

ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಲೇಖನಗಳನ್ನು, ಸಾಧಕರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳಿಂದ ಕೆಲವರ ಮನಸ್ಸಾದರೂ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಿ ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಮನುಷ್ಯನಾಗಲಿ, ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಲಿ ಎಂಬ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಜಗತ್ತು ಆಧುನಿಕಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಯುವಜನರು ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕುಸಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಯಂತ್ರಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ತಾವೇ ಯಂತ್ರಗಳಂತೆ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೃದಯವೇ ಇಲ್ಲದವರಂತೆ ಎಲ್ಲರೂ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಗೌರವವಿಲ್ಲ, ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಲ್ಲ, ತಂದೆ-ತಾಯಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿಯಿಲ್ಲ, ಕೇವಲ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥವರಲ್ಲಿ ಕಾಳಜಿ, ಪ್ರೀತಿ, ದುಃಖ ಮುಂತಾದ ಮಾನವ ಸಹಜ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಲು ಕೇವಲ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಇದಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಉದಾಹರಣೆಗಳು ನಮಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪೆದ್ದಣ್ಣ ಎನ್ನುವವನು ಒಮ್ಮೆ ಉರಿಲಿಂಗದೇವರ ಮನೆಗೆ ಕನ್ನ ಹಾಕಲು ಹೋದಾಗ, ಉರಿಲಿಂಗದೇವರು ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ದೀಕ್ಷೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಮನಪರಿವರ್ತನೆಗೊಂಡು, ಅವರಿಂದ ದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆದನು. ಅವನು ಉರಿಲಿಂಗಪೆದ್ದೆ ಎಂಬ ಅಂಕಿತದಿಂದ ಹಲವಾರು ವಚನಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವುದು ಈಗ ಇತಿಹಾಸ.

ಇಂತಹ ಹಲವಾರು ಜನರು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಜ್ಞಾನದಿಂದಾಗಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬರಹಗಾರರ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಓದಿ, ಜನರ ಕಷ್ಟ-ಸುಖಗಳಿಗೆ ಮಾನವ ಹೃದಯ ಮಿಡಿಯುವಂತಾಗಿದೆ. ಕೇವಲ ಮನುಷ್ಯರ ತೊಳಲಾಟಗಳನ್ನಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ, ಪ್ರಾಣಿ-ಪಕ್ಷಿಗಳ, ಗಿಡ-ಮರಗಳ ದುಃಖ ದುಮ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯವು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಪರಿಸರದ ಕುರಿತು ಕಾಳಜಿಯನ್ನೂ ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ.

ಚಿಕ್ಕವರಿರುವಾಗಿನಿಂದ ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ ಒಂದು ನಂಬಿಕೆ ದೃಢವಾಗಿ ಬೇರೂರಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೆಂದರೆ ಸತ್ಯ-ಅಸತ್ಯ, ಧರ್ಮ-ಅಧರ್ಮ, ನ್ಯಾಯ-ಅನ್ಯಾಯ. ಇವುಗಳ ನಡುವಿನ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಸತ್ಯ, ಧರ್ಮ ನ್ಯಾಯವೇ ಗೆಲ್ಲುತ್ತದೆ ಎಂದು. ವಿಪರ್ಯಾಸವೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಾವು ಧರ್ಮ

ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ತಾವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿ ಎಂದು ನಂಬಿರುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ತಪ್ಪನ್ನು ಎಂದೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿಯೂ ದುರ್ಯೋಧನನು ತಾನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದೇ ಸರಿ ಎಂದು ಬಲವಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದ ಮತ್ತು ಪಾಂಡವರು ತಾವು ಧರ್ಮ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದರು.

ಈಗಿನ ಜನರೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ತಪ್ಪನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಸಲು ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತಗಳಂತಹ ಸಾಹಿತ್ಯ ಗ್ರಂಥಗಳಿವೆ. ಹಿರಿಯರು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಮಾಡದಿರಲಿ ಎಂದು ಗಾದೆಗಳಿವೆ. ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಲು ಅನುಭವಸ್ಥರಾದ ಹಿರಿಯರು ಮತ್ತು ಗುರುಗಳು ಇದ್ದಾರೆ.

ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಸಮಾಜಕ್ಕೂ ಅತೀ ನಿಕಟವಾದ ಸಂಬಂಧವಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯಾರೂ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಸಾಹಿತಿಯಾದವನು ತಾನು ಅನುಭವಿಸುವುದನ್ನು, ತಾನು ನೋಡಿರುವುದನ್ನು, ತನ್ನ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಳಿಸಿರುತ್ತಾನೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಲೋಪ ದೋಷಗಳನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ಪರಿಹರಿಸಿದ ಎಷ್ಟೋ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ವಚನಕಾರ ಬಸವಣ್ಣನವರು ತಮ್ಮ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದಲೇ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರೆನಿಸಿದರು. ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಬಂದಿದ್ದ ಅನಿಷ್ಟ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಅನಿಷ್ಟಗಳನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸರ ಕರ್ಣಾಟಕ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿಯಲ್ಲಿ ದ್ರೌಪದಿಯ ರೋದನ ಎಂತಹ ಕಲ್ಪನಾದರೂ ಕರಗಿಸಬಲ್ಲದು. ಹಾಗೆಯೇ ನಾಗಚಂದ್ರನ ರಾಮಚಂದ್ರ ಚರಿತ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ರಾವಣನ ಪಾತ್ರ ಎಂತಹ ಕಲ್ಪನೆ ಹೃದಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕರುಣೆ ಮೂಡಬಹುದು ಎಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಹಳೆಗನ್ನಡ ಕಾಲದ ಕೃತಿಗಳಾದರೆ, ಹೊಸಗನ್ನಡ ಕಾಲದ ಕುವೆಂಪು, ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ, ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ ಮುಂತಾದವರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೃಂಗಾರ, ಪ್ರೀತಿ, ಮಾನವೀಯ ಕಳಕಳಿ, ದೈವತ್ವ ಎಲ್ಲವೂ ಸಮ್ಮಿಶ್ರಿತವಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು, ಉನ್ನತ ಸಮಾಜದ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ದಾಸ-ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪಾತ್ರ ಅಮೂಲ್ಯವಾದುದು. ದಾಸರು ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಬೆರೆತು, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೂ ದೈವತ್ವದ ಹಾದಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಈಗ ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯಾಗಿರುವಾಗ, ಯಾರ ಬಳಿಯಲ್ಲೂ ಇತರರು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಕೇಳಲು, ಇಂತಹ ಮೌಲ್ಯ ಯುತವಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಓದಲು ಸಮಯವೂ ಇಲ್ಲ, ತಾಳ್ಮೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಕಾಲಿಗೆ ಚಕ್ರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡವರಂತೆ ಸಮಯದ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡು ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಮನಸ್ಸಿನ ಸಂಕಟ, ಜಿಜ್ಞಾಸೆ, ಕುತೂಹಲ, ಅಳಲು ಎಲ್ಲದರ ಪರಿಹಾರ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದಲೇ ಸಿಗಬಹುದು.

ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಓದುವ ಹವ್ಯಾಸ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡವರು ಯಾವ ಕಷ್ಟ ಬಂದರೂ ಎದುರಿಸಿ ಪಾರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಅವರು ಜಯ ಸಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ನಾಗರಿಕರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಕೇವಲ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಬದುಕು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವವರು, ಹಣ ಸಂಪಾದನೆಗಾಗಿ ಕೆಟ್ಟ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿಯಲೂ ಸಿದ್ಧರಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಯಾಂತ್ರಿಕತೆಯನ್ನು ತಡೆಯಲು ಕೇವಲ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಹೂತು ಹೋಗಿರುವ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಚಿಗುರಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕಿದೆ. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅದುಮಿದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ದುಃಖ, ಸಂತೋಷ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಒರೆ-ಕೋರೆಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿ, ಮನುಷ್ಯ-ಮನುಷ್ಯರ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವವರ ನಡುವೆ ಜಗಳ, ಮನಸ್ತಾಪ ಉಂಟಾಗುವುದು ಸಹಜ. ಆದರೆ ಆ ಜಗಳವನ್ನು ಮರೆತು ಸ್ನೇಹ, ಸಹಬಾಳ್ವೆಯಿಂದ ಇರುವುದನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೋಧಿಸುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ತಾಯಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ, ಆ ತಾಯಿಗೆ ಗೌರವ ನೀಡುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಸಾಹಿತ್ಯ ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ, ಮತ, ಬಣ್ಣ, ಲಿಂಗ ಮುಂತಾದ ಭೇದಗಳನ್ನು ಮರೆತು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸಮಾನರು, ಸಾಮಾನ್ಯರು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಹುಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಮಾಜದ ಅಂಕು-ಡೊಂಕುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ಉನ್ನತಿಯೆಡೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಒಬ್ಬ ರಾಜನ ಖಡ್ಗಕ್ಷಿಂತಲೂ ಒಬ್ಬ ಸಾಹಿತಿಯ ಬರಹ ತುಂಬ ಬಲಿಷ್ಠವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಮಾತಿದೆ. ಹೆದರಿಕೆ, ಬೆದರಿಕೆಗಳಿಂದ ಮಾಡಲಾಗದ್ದನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವುದು ಇದರ ಅರ್ಥ. ಎಂತಹ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಸಾಹಿತಿಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುತ್ತಾನೆ. ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಅದರದ್ದೇ ಆದ ಒಂದು ಮಹತ್ವವಿದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಸಮಾಜಕ್ಕೂ ಅವಿನಾಭಾವವಾದ ಸಂಬಂಧವಿದೆ.

ಸಮಾಜೋನ್ನತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪಾತ್ರ ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವೋ, ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಪಾತ್ರವೂ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಉನ್ನತಿಯೆಡೆಗೆ ಹೋದ ಹಾಗೆ ನಾವಿರುವ ಸಮಾಜವೂ ಉನ್ನತಿಯೆಡೆಗೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವಿದ್ದರೆ ಈ ಸಮಾಜವಿದೆ. ಈ ಸಮಾಜವಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ನಾವಿರಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಅದರಂತೆಯೇ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ಭಾವನೆಗಳು ಚಿಗುರುತ್ತದೆ. ಭಾವನೆಗಳಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಉನ್ನತ ಸಮಾಜದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದರೆ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಹೊಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕು. ಹೊಸ ಹೊಸ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದಲೇ ಒಂದು ಉನ್ನತ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬಹುದು.

●

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ

✍ ವರುಣ ಭಟ್ , ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಪೀಠಿಕೆ:

ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎಂದರೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನೂ, ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೂ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆ ಎಂದರ್ಥ.

ವಿಷಯ ವಿವರಣೆ:

ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶವೂ ತನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಾದ ಮೂಲಭೂತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳಲ್ಲೊಂದು. ತನ್ನ ದೇಶ ನೀಡಿದ ಈ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕೆಂಬುದು ಈ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಲ್ಲೊಂದು.

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಎನ್ನುವುದು ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ, ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೋಸ್ಕರ, ಪ್ರಜೆಗಳಿಗಾಗಿ ಇರುವ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಂಬುದು ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಒಂದು ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಆಧಾರಿತ ಎಂದಾದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದಂತಹ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ನೀಡುವುದು ಆ ದೇಶದ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ.

ನಿಜವಾದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೆಂದರೆ ಕೇವಲ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ತನಗನಿಸಿದ್ದನ್ನು ಅಥವಾ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೋಚಿದ್ದಲ್ಲವನ್ನೂ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಪ್ರಚರಿಸುವುದಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ದೇಶದ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳ ಇತಿ-ಮಿತಿ ಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯಾವುದು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಗೊಳಿಸುವಿಕೆಯಾಗಬೇಕು.

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾರತದ ಪ್ರಜೆಯಾದ ನಾನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇದೆಯೆಂಬ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೋಚಿದಂತೆ ದೇಶವಿರೋಧಿ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದೋ, ಜಾತಿ, ಮತಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವಾದಾತ್ಮಕ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವುದೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ನೋಯಿಸುವ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವುದು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಸದ್ಭವಕೆಯಲ್ಲ.

ಸಂಸ್ಕೃತದ ಉಕ್ತಿಯೇ ಹೇಳುವಂತೆ:

“ಸತ್ಯಂ ಬ್ರೂಯಾತ್ ಪ್ರಿಯಂ ಬ್ರೂಯಾತ್ ನ ಬ್ರೂಯಾತ್ ಸತ್ಯಮಪ್ರಿಯಂ”

(“ಸತ್ಯವನ್ನೇ ನುಡಿ, ಇತರರಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾಗುವಂತೆ ನುಡಿ, ಆದರೆ ಅಪ್ರಿಯವಾದ ಅಂದರೆ ಇತರರ ಮನನೋಯಿಸಬಲ್ಲ ಮಾತು, ಅದು ಸತ್ಯವೇ ಆಗಿದ್ದರೂ, ನುಡಿಯುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ.”)

ಇನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರಚಲಿತಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳೂ ತಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ನೀಡಿವೆ. ಭಾರತವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಬಹುತೇಕ ದೇಶಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ತನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ನೀಡಿಬಿಟ್ಟಿವೆ. ಈ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದಂತಹ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಇಂದು ಅದರ ಮೂಲವಾದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಿಯೇಟು ಕೊಡುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕಬಂಧಬಾಹುಗಳನ್ನು ಚಾಚಿಬಿಟ್ಟಿವೆ. ಹಾಗೆಂದು ಈ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಿಂದ ಉಪಯೋಗಗಳು ಇಲ್ಲವೆಂದೇನಿಲ್ಲ, ನೂರಾರು ಉಪಯೋಗಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಇಂದಿನ ಭಾರತದ ಯುವ ಪ್ರಜೆಗಳಾದ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ದುರುಪಯೋಗಗಳೇ ಕಾಣುತ್ತಿವೆಯೆಂದರೆ ಈ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಅದೆಷ್ಟು ದುರ್ಬಳಕೆಯಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದು.

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನೀಡಬೇಕಾದುದು ಆ ದೇಶದ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಲ್ಲೊಂದು. ಪ್ರಜಾಸ್ನೇಹಿಯಾದ, ಪ್ರಜಾಪರವಾದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಸೆ, ಅಭಿಪ್ರಾಯ-ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಥವಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕಿರುವುದು ಪ್ರಜೆಗಳ ಆವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಹೌದು, ನೀಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಸರಕಾರದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯೂ ಹೌದು. ಸಂಘಜೀವಿ, ಸಮಾಜಜೀವಿಯಾದ

ಮಾನವನಿಗೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನೀಡುವುದು ಆತನ ಬಗೆಗಿನ ಮೂಲಭೂತ ಮಾನವೀಯತೆಯೂ ಹೌದು.

ಇನ್ನು ಈ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಉಪಯೋಗ ಮತ್ತು ದುರುಪಯೋಗಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ,

- ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನೀಡುವುದರಿಂದ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವ ಅಂಶಗಳು ಸಿಗಬಹುದು.
- ಮಾನವೀಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದಾಗಲೂ, ಪೂಜೆಯು ಮನಸ್ಸಿನ ಭಾರವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ನಿಶ್ಚಿಂತ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಬಹುದು.
- 'ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ' ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥ ಬರಲು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಒಂದು ಮಟ್ಟಿಲಾಗಬಹುದು.

ಇಂತಹ ನೂರಾರು ಉಪಯೋಗಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಇಂದಿನ ಈ 21ನೇ ಶತಮಾನದ ಯುವಜನಾಂಗ ('ದೇಶದ ಯುವಶಕ್ತಿ')ಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ರಾಚುವುದು ಮಾತ್ರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ದೇಶ ವಿರೋಧಿ ಹೇಳಿಕೆಗಳು, ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಕೆಡುಕುಂಟುಮಾಡುವಂತಹ ಸಮಾಜ ವಿರೋಧಿ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಮಾತ್ರ.

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಜಗತ್ತಿನ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಸಂವಿಧಾನ ಹೊಂದಿರುವ ನಮ್ಮ ಈ ಭವ್ಯ ಭಾರತದ ರಾಜಧಾನಿ ನವದೆಹಲಿಯ ಜವಾಹರ್ ನೆಹರೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ "ಭಾರತ್ ತೇರೇ ತುಕಾಡೆ ಹೋಂಗೇ" ಎಂಬಂತಹ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಕೂಗಿದರಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿದೆ ಈ ನಮ್ಮ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ? ಹೈದರಾಬಾದ್‌ನ ಮೂಲೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಮತಾಂಧನೊಬ್ಬ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ "ಐದು ನಿಮಿಷ ಈ ಪೊಲೀಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯವಾದರೆ ಸಾಕು ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಹಿಂದೂಗಳ ಮಾರಣಹೋಮ ನಡೆಸಬಲ್ಲೆವು" ಎಂದು ಘೋಷಿಸುತ್ತಾನಲ್ಲ. ಇದು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಎದುರಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವೊಂದನ್ನು ಕುರಿತು ಸನಾತನ ಧರ್ಮವೊಂದಕ್ಕೆ ತಂದೆ ತಾಯಿಯೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಅವಾಚ್ಯ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವ ಮೂಲಕ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಘಾಸಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದರಲ್ಲ. ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತನ್ನ ಜನರಿಗೆ ನೀಡಿದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇ? ಧಾರ್ಮಿಕ ಗ್ರಂಥವೊಂದನ್ನು ಸುಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಇತಿ-ಮಿತಿಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಬೇಕಿದ್ದ ಘನ

ಸರಕಾರ ಅದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿತಲ್ಲ, ಅದೆಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಈ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎಂಬ ಒಂದು ಹಕ್ಕು ಘಾಸಿಗೊಳಿಸಿರಬಹುದು? ಒಬ್ಬನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎಂಬುದು ಕೋಟ್ಯಂತರ ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನೋಯಿಸಬಲ್ಲದು ಎಂದಾದರೆ ಈ ಮಟ್ಟಿನ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೇ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ? ಎಂಬುದು ಇಂದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಲೇಬೇಕಾದ, ಸಂವಿಧಾನ ತಜ್ಞರು ಮರುಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯವೇ.

ಈ ನಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯ ಭಾರತ ದೇಶ ಸಂವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಜೆಗಳಾದ ನಮಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ನೀಡಿದೆ ನಿಜ. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿನ ಲೋಪ-ದೋಷಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನ ತಜ್ಞರು ಮರೆತೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನ ಅಥವಾ ಭಾರತೀಯ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆ (IPC) 501ರ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹರಣವಾದಲ್ಲಿ ದೂರು ದಾಖಲಿಸುವ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದೆಯೇ ವಿನಃ ಯಾರೊಬ್ಬರ ಮಾತಿನಿಂದ, ಯಾರೊಬ್ಬರೋ ಬಳಸಿದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಿಂದ ನಮಗೆ ನೋವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ದೂರು ದಾಖಲಿಸಲು ಅವಕಾಶವೇ ನೀಡಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ವಿಪರ್ಯಾಸವೇ ಸರಿ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಇಷ್ಟೊಂದು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ದುರ್ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲೂ ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ಕಲಶವೆನಿಸಿದ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಮಾತ್ರ ನೀರವ ಮೌನತಾಳಿ ಕುಳಿತುಬಿಟ್ಟಿರುವುದು ನಮ್ಮ ದುರದೃಷ್ಟವೇ ಸರಿ.

ಉಪಸಂಹಾರ:

1950ರಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾದ ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನದ ಮೇಲೆ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಜೆಗಳಾದ ನಾವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಈ ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿ 1950ರಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಇಂದು ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದ್ದು ದೇಶ ವಿರೋಧಿ, ಸಮಾಜ ವಿರೋಧಿ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಬೇಕಿದೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ನಡೆಯುವ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು ಇಡೀ ಭಾರತಕ್ಕೆ, ನಮ್ಮ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಕಳಂಕಗಳಾಗುವುದು ಖಂಡಿತ.

ಹೇಗೆಗೋಡೆಗೆಹೊಡೆದಚಿಂತುಮರುಪುಟಿಯುವುದೋ ಹಾಗೆಯೇ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗುಂಟುಮಾಡಿದ
ರೆಡುತು ತನಗೆ ಮರುಕಳಿಸುತ್ತದೆ.

- ಕಥಾಸರಿತ್ಸಾಗರ

ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳ ಇಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ

✍ ಬಾಲಚಂದ್ರ ಭಟ್, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ.

ಅ - ಅರಸ, ಆ - ಆನೆ ಎಂದು ಅಕ್ಷರಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ದಿನಗಳನ್ನು ಮನದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಪಡಿಯುತ್ತಾ ನಿನಿತಿ. ಇಂದು ಎ ಫಾರ್ ಆಪಲ್, ಬಿ ಫಾರ್ ಬನಾನಾ ಎಂಬುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ.

“ಹುಯ್ಯೋ ಹುಯ್ಯೋ ಮಳೆರಾಯ ಮಾವಿನ ತೋಟಕ ನೀರಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಮಳೆರಾಯನನ್ನು ಅಂದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಮಕ್ಕಳ ‘ರೈನ್ ರೈನ್ ಗೋ ಅವೇ’ ಹಾಡನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಳೆರಾಯ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ‘ಬಂದಾ ಬಂದಾ ಸಂತಮಣ್ಣ’, ‘ಧರಣಿಮಂಡಲ ಮಧ್ಯದೊಳಗೆ’, ‘ತಿರುಕನೋರ್ವ ಊರ ಮುಂದೆ ಮುರುಕು ಧರ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಒರಗಿರುತ್ತಲೊಂದು ಕನಸ ಕಂಡನಂತೆಯೇ’ ಎಂಬ ಹಾಡನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ಶಾಲಾದಿನಗಳು ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಮೆರೆದಿದ್ದು 20ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ. 21ನೇ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದಿಂದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ ಅಟ್ಟಹಾಸಕ್ಕೆ ಸರಕಾರಿ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಅನುದಾನಿತ ಶಾಲೆಗಳು ನಲುಗಲಾರಂಭಿಸಿದವು. ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕವಿಯೊಬ್ಬರ ಮಾತು ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ.

“ತೋಟದ ಅಂಚಿನಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಬೆಳೆದಿದ್ದ ಕಳೆಹುಲ್ಲು
ಕಣ್ಣಿನೋಟವನು ತಪ್ಪಿಸಿ ನುಗ್ಗುತ್ತಿಹುದಲ್ಲೋ”

ಎಂಬಂತೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಎನ್ನುವುದು ತನ್ನ ಕಬಂಧಬಾಹುವನ್ನು ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡವೂ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಲಿಯುವುದು ತಪ್ಪಲ್ಲ ಆದರೆ ಕನ್ನಡದ ಕಡೆಗಣನೆ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು ವಿಪರ್ಯಾಸ.

ನನ್ನ ಮಗನನ್ನು ‘ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮೀಡಿಯಂ’ಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನೀನೇಕೆ ನಿನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿಸಿದೆ ಎಂದು ಪೋಷಕರೊಬ್ಬರು ಕೇಳಿದ್ದು ‘ಹಂಚಿನ ಮನೆ ಮೇಲೋ, ಹುಲ್ಲಿನ ಮನೆ ಮೇಲೋ’ ಎಂಬಂತೆ ಮೇಲು-ಕೀಳಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ನಾಚಿಕೆಯ ಸಂಗತಿ. ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ಪೋಷಕರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮೀಡಿಯಂಗೆ ಸೇರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಹೊಸ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿ ಶುರುವಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಮುಂದುವರಿದಲ್ಲಿ ಅಂಗನವಾಡಿ, ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪದಕೋಶದಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುವ ಸ್ಥಿತಿ ಬರಬಹುದು.

ಶಾಲೆಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದೇ 150 ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದ ಸರಕಾರ, ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಯ ಮೇಲ್ವಾರ್ಥನೆ ಕುಸಿತ, ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ವಿತರಣೆ

ವಿಳಂಬ, ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಕೊರತೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ನಿತ್ಯ ಕೇಳುವ ಸುದ್ದಿಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಓದಿದವರು ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಷ್ಟ ಆದ್ದರಿಂದ ಅದೇ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಓದಲಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಾಲೆಗಳ ಸಾಧನೆಗಳ ಪ್ರಚಾರ, ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳ ಅನಾನುಕೂಲಗಳ ವ್ಯಾಪಕ ಪ್ರಚಾರ, ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಕೊರತೆ, ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೊರತೆ, ಪ್ರತಿಭೆಗಳ ಕಡೆಗಣನೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಪೋಷಕರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿಸಲು ಹಿಂದೇಟು ಹಾಕುತ್ತಿರುವ ಅಂಶಗಳು. ಅವೇನೇ ಇರಬಹುದು ತನ್ನಂತೆ ತನ್ನ ಮಗ ಕಷ್ಟ ಪಡದೇ ಇರಲಿ ಎಂಬ ಕಳಕಳಿಯ ಕಾಳಜಿಯೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರಬಹುದು. ಏನೇ ಆಗಲಿ ಇದರಿಂದ

‘ಉಳಿಸೋಣ ಬನ್ನಿ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆ
ಹೋಗಿ

ಹುಡುಕೋಣ ಬನ್ನಿ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆ’ ಎಂಬಂತಾದರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಪ್ರೊ. ಎಚ್. ವೈ. ಲಾಂಗ್‌ಹಾರ್ನ್ ಅವರ ಪ್ರಕಾರ ‘ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಆಲೋಚನಾ ಪದ್ಧತಿ, ಸಂಕೀರ್ಣವಾದ ಭಾವನೆಗಳ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಲು ಮಾತೃಭಾಷೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ’. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹೇಳುವಂತೆ ‘ಮಾತೃಭಾಷೆ ಮಾನವನ ಉಸಿರು’ ‘ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ 9 ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಸಹ ಮಾತೃಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಯುನೈಟೆಡ್ ಸಹ ಇದರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರಿತು ‘ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾತೃಭಾಷಾ ದಿನವನ್ನು’ ಆಚರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ,

ಔದ್ಯೋಗಿಕೇಯ, ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಂಶಗಳು ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತಿವೆ. 2001ರ ಜನಗಣತಿ ಪ್ರಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 64 ಪ್ರತಿಶತ ಜನರು ಮಾತೃಭಾಷೆ ಕನ್ನಡವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳ ವಿಚಾರ ಅಂದರೆ ಅದು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ವಿಚಾರ. ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಅವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ 'ಎನ್ನ ಕಂಪನರಿಯದವನಿಗೆ ಹುಡುಕುವ ಮೂರ್ಖತನಕ್ಕೆ ಏನೆನ್ನಬೇಕು' ಎಂದು. ಪಂಪ, ರನ್ನ, ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ, ಶರಣರ ವಚನಗಳು, ಮುದ್ದಣನ ರಾಮಾಯಣ, ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ ಈ ರೀತಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಆದರ್ಶದ ಗಣಿಯೇ ಇರುವಾಗ ಬದುಕಿನ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಬಗದಪ್ಪೂಸಿಗುವ ಹೇರಳವಾದ ಸಂಪತ್ತಿರುವಾಗ ಇಂಗ್ಲಿಷನ್ನು ಅರಸಿ ಹೋಗುವವರಿಗೆ ಇದೊಂದು ಕಿವಿಮಾತು.

ನಾನು ತಮಿಳು, ನೀನು ಹಿಂದಿ, ಅವ ಮರಾಠಿ ಎನ್ನುವವರಿಗೊಂದು ಮಾತು ಕನ್ನಡದ ಅಸ್ತಿ ನಮ್ಮ ಮಾಸ್ತಿ ಅವರ ಮಾತೃಭಾಷೆ ತಮಿಳು, ದ. ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ ಅವರ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಮರಾಠಿ, ಶಂಕರ್‌ನಾಗ್ ಅವರ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಕೊಂಕಣಿ. ಈ ರೀತಿ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳ ನಡುವೆ ಸುಂದರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ.

ಜಾಗತಿಕ ಬದಲಾವಣೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳು, ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆ, ಸ್ಪರ್ಧಾ ಮನೋಭಾವನೆ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜೀವನ ಶೈಲಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾಧ್ಯಮದ ಮಕ್ಕಳು, ನಗರವಾಸಿಗಳು, ತೆರವಾದ ಹಿರಿಯರ ಸ್ಥಾನ, ಆಂಗ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮದ ಜೊತೆ ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಕುಮ್ಮಕ್ಕು ಇವೆಲ್ಲ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕಾರಣಗಳು ಎನ್ನಬಹುದು.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯು ಇಂದಿನ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಅನಿವಾರ್ಯವಾದರೂ ಅದನ್ನು ಕಲಿಯಬಹುದು. “49 ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಕಲಿತ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ 26 ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವುದು ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸವೇನಲ್ಲ.” ಈ ಎಲ್ಲ ಮೇಲ್ನೋಟದ ಕಾರಣಗಳು ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಶಾಪವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತಿರುವುದು. “ಸಾವಿರ ಯೋಚನೆಗಳಿಗಿಂತ ಒಂದು ಕೃತಿಗಿಳಿದ ಆಲೋಚನೆ ಮೇಲು” ಎನ್ನುವಂತೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ನೋಡೋಣ.

ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಉತ್ತಮ ಶಾಲೆಗೆ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಕರಿರಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಇಂದು ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ನೇಮಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರೇ ತಮ್ಮ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. “ಗುರು ಕುಂಬಾರನಂತೆ, ಶಿಷ್ಯ ಮಡಿಕೆಯಂತೆ”, ಉತ್ತಮ ಮಡಿಕೆಯಾಗಲು ಕುಂಬಾರ ಬೇಕೇ ಬೇಕು. ಕುವೆಂಪು ಅವರು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:

“ಹಿಂದೆಲ್ಲಾ ಹಿಂದೆ ಗುರುವಿದ್ದ ಮುಂದೆ ಗುರಿಯಿತ್ತು
ನುಗ್ಗಿತು ಧೀರರ ದಂಡು
ಈಗ ಹಿಂದೆ ಗುರುವಿಲ್ಲ ಮುಂದೆ ಗುರಿಯಿಲ್ಲ
ನುಗ್ಗಿತು ಹೇಡಿಗಳ ಹಿಂಡು”

ಈ ಮಾತು ಅಕ್ಷರಶಃ ಸತ್ಯ. ಉತ್ತಮ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಗುರುಗಳು ಬೇಕೇ ಬೇಕು.

ಕೆಲವು ಕಡೆ ಶಿಥಿಲವಾದ ಕಟ್ಟಡ ಹೊಂದಿದ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಪೋಷಕರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲು ಹಿಂದೇಟು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳು, ಸರಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಈಗ ಒಂದು ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಯ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಸುಂದರವಾದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಸುಂದರ ಕಟ್ಟಡದಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ಸುತ್ತಲೂ ಕಂಪೌಂಡ್ ಗೋಡೆಗಳು, ಅದರ ಒಳಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ರಂಗಮಂದಿರ, ಆಟದ ಮೈದಾನಗಳು, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶೌಚಾಲಯ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ವಿದ್ಯುತ್, ಹೂದೋಟ, ಅಕ್ಷರ ದಾಸೋಹ ಯೋಜನೆಯ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಬಿಸಿಯೂಟ, ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ 'ವಿಟಮಿನ್ ಮಾತ್ರಗಳು', ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷಗಾನ, ನೃತ್ಯ, ನಾಟಕ ಮುಂತಾದ ಆಸಕ್ತಿಕರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬೇಸಿಗೆ ಶಿಬಿರಗಳು, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ತರಬೇತಿಗಳು, ಮಕ್ಕಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರತಿಭಾನ್ವೇಷಣೆ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು, ಒಲಂಪಿಯಾಡ್, ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಶಿಕ್ಷಣ, ವಿಜ್ಞಾನ-ಗಣಿತ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು, ಶಾಲಾ ಪ್ರವಾಸ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಆಯೋಜನೆ, ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ, ಕ್ರೀಡಾಕೂಟ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಪೋಷಕರೊಂದಿಗೆ ನಿರಂತರ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದು, ಎಸ್‌ಡಿಎಮ್‌ಸಿ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವ ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಗಳು ಇಂದಿನ ದಿನದಲ್ಲಿ ಬೇಕು. ಇಂತಹ ಶಾಲೆಗಳು ಮಾದರಿಯಾಗಿ ಇವತ್ತಿಗೂ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ.

ಸ್ಕೌಟ್ಸ್-ಗೈಡ್ಸ್, ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ., ಎನ್.ಎಸ್.ಎಸ್. ಮುಂತಾದ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಶಿಸ್ತನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಸಹೋದರತೆ, ನಾಯಕತ್ವ, ಸೇವಾಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಸನಕ್ಕೆ ದಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಈಗಾಗಲೇ ಇರುವ ವಿಷಯಗಳೇ ಆಗಿದ್ದು ಅವುಗಳನ್ನೇ ರಾಜ್ಯದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತಲುಪುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು.

ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತವರಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿ, ಗಡಿನಾಡ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಆದ್ಯತೆ, ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರ ಹಾಗೂ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳಿಗೇ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗಲಾದರೂ ಇವುಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಧಾರಿಸಬಹುದು.

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮಗುವಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ಪೋಷಕರ ಸಂವಿಧಾನಬದ್ಧ ಹಕ್ಕು. ಅದೇ ರೀತಿ ಆ ನೆಲದ ಭಾಷೆಯ ಗೌರವ, ಬೆಳವಣಿಗೆ ಬಯಸುವುದೂ ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ

ಎಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮೂಲದ ಅರಿವು ಮಾಡಿಸಬಹುದು.

ಅಖಂಡ ಕರ್ನಾಟಕದ ಏಕೀಕರಣದ ಮೂಲಕ ಕರ್ನಾಟಕವೇನೋ ಒಂದಾಯಿತು. ಆದರೆ ಕನ್ನಡಿಗರ ಮನಸ್ಸು ಒಂದಾಗಲಿಲ್ಲ. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ, ಮುಂಬಯಿ, ಹೈದರಾಬಾದ್, ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಎನ್ನುತ್ತಾ ಕಚ್ಚಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಕನ್ನಡದ ಶವಪೆಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಹೊಡೆಯುವ ಒಂದೊಂದು ಮೊಳೆಯಂತೆ.

“ಹೆತ್ತ ತಾಯಿ ಹೊತ್ತ ನಾಡಿನ ಋಣವ ತೀರಿಸದ ನಾನು ಎಲ್ಲ ಭೋಗವ ಪಡೆದು ಬದುಕಿದ್ದರೇನು?”

ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತು ಮಾಸಿಕವಾಗಿ ಹಣ ನೀಡುವುದೇ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಕೃತಿ ಜೀವವಿಮೆಯ ಶ್ರೀರಕ್ಷೆಯೇ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕು. ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತರು ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲೇ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದ್ದು ಇದರಿಂದ ಇದು ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಯ ದೋಷವಲ್ಲ, ಕಲಿಕೆಯ ದೋಷ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅತಿಯಾದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವ್ಯಾಮೋಹ ಬಿಟ್ಟು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಲಿತರೆ ಉಳಿಗಾಲವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರೋಫೆಸರ್‌ನೂ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು.

ಜೀವನ ಎಂದರೇನು? ನಾಳೆಗಳ ಧ್ಯಾನ
ನಾಳೆ ಎಂದರೇನು? ನಿನ್ನೆಗಳ ಮೌನ

ಆದ್ದರಿಂದ ನಾಳಿನ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಈ ದಿನವನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಕಟಿಬದ್ಧರಾಗೋಣ. ಇದಕ್ಕೆ ದಕ್ಷತೆ, ಅಭಿಮಾನ, ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ, ಏಕತೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಇದು ಪರ್ವಕಾಲವಾಗಿದ್ದು ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯು ವೈಭವವನ್ನು ಪ್ರವರ್ಧಮಾನಕ್ಕೆ ತರುವ ಪರ್ವಕಾಲವಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ದೀಪಕ್ಕೆ ಎಣ್ಣೆಯು ಬರಿದಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಎಣ್ಣೆ ಹೊಯ್ಯುವ ಮೂಲ ನಿರಂತರ ಚಾಲ್ತಿಯಾಗಿ ಮೂಡಿ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬೆಳಕು ನೀಡುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸರಕಾರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಸರಿಯಿಲ್ಲ, ಶಾಲೆ ಸರಿಯಿಲ್ಲ, ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಸಂವಿಧಾನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗಲಿ ಎಂದು ಕೂಗಬಹುದು. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಇವಾವುದರಿಂದಲೂ ಸುಧಾರಣೆ ಆಗದು. ನಾಗರಿಕರು ಹಾಗೂ ಸಮಾಜ ಒಂದಾಗಿ ನಿಂತರೆ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನಕ್ಕೆ ತರಬಹುದು. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಕಟಿಬದ್ಧರಾಗೋಣ, ನಮ್ಮಿಂದಲೇ ಈ ಕಾರ್ಯ ಶುರುವಾಗಲಿ.

ಉದಯವಾಗಲಿ ನಮ್ಮ ಚೆಲುವ ಕನ್ನಡ ನಾಡು
ಹೆಸರಾಯಿತು ಕರ್ನಾಟಕ ಉಸಿರಾಗಲಿ ಕನ್ನಡ

ಒಮ್ಮೆಲೇ ಧನವರ್ಷವು ಉಂಟಾದರೆ ಮನುಷ್ಯನ ಶಾಂತಿ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆಯೇ ಜೋರಾಗಿ ಬರುವ ಮಳೆ ಅಣೆರಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಒಡೆದು ಕಾಲುವೆಗಳಲ್ಲಿ, ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆ.

— ಸುಭಾಷಿತ ಮಂಜರಿ

ನಮ್ಮೂರು ಸಾಗರ

✍ ಅನೀಷಾ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ.

ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಬಂದ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಸಾಗರಕ್ಕೆ ಬರದೇ ಇರಲಾರರು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ನೆಲೆಗಳು, ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತ ಜೋಗ ಜಲಪಾತ, ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸ್ಥಳಗಳು, ರಂಗಭೂಮಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ ನೀನಾಸಂ ಹಾಗೂ ಪ್ರಕೃತಿ ನಯನ ಮನೋಹರ ತಾಣಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸಾಗರ ತಾಲೂಕಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಭೂಪಟದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಾನ.

ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತ ಜೋಗ ಜಲಪಾತ, ಹೆಗ್ಗೋಡು, ಕಾನೂರು ಕೋಟೆ, ಕೆಳದಿ, ವರದಳ್ಳಿ, ವರದಾ ಮೂಲ, ಮುರುಘಾ ಮಠ, ಗೆರಣಿಸಿನ ಕುಣಿ, ಚಂಪಕ ಸರಸಿ, ಹೊಸಗುಂದ, ಗೌತಮಪುರ ಬಂದಗದ್ದೆ, ಹಾರಿಗೆ, ಮಲಂದೂರು... ಇವು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಎರಡೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದಾದ ವಿಶೇಷ ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ಸ್ಥಳಗಳು.

ಜೋಗ ಜಲಪಾತ ರಾಜ, ರಾಣಿ, ರೋರರ್, ರಾಕೆಟ್ ಈ ನಾಲ್ಕು ಜಲಧಾರೆಗಳು ಜೋಗದ ಜಲಪಾತವನ್ನು ಅವಿಸ್ಮರಣೀಯವಾಗಿಸಿವೆ. 956 ಅಡಿ ಸುಮಾರು 274 ಮೀ. ಎತ್ತರದಿಂದ ಜಲಪಾತ ಧುಮುಕುತ್ತದೆ. ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಿ ತನ್ನ ವಿಶೇಷತೆ ಮೆರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ವಋತು ಜಲಪಾತದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪರ-ವಿರೋಧದ ಮಾತು ಕೇಳಿಬರುತ್ತದೆ. ಶರಾವತಿಗೆ ಲಿಂಗನಮಕ್ಕಿ ಬಳಿ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟಲಾಗಿದೆ.

ಹೆಗ್ಗೋಡು: ಸಾಗರ ಹೊಸನಗರ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ಹೆಗ್ಗೋಡು ಡಿ.ಕೆ.ವಿ. ಸುಬ್ಬಣ್ಣನವರ ಗಾಢ ರಂಗಾಸಕ್ತಿಯಿಂದ ನೀನಾಸಂ ರೂಪ ತಾಳಿದ್ದು ಇಂದು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಶಿಬಿರ, ನಿರಂತರ ರಂಗ ಚಟುವಟಿಕೆ, ವಿಶಿಷ್ಟ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಮುಂತಾದವು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಸಕ್ತಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿ.

ವರದಹಳ್ಳಿ: 1951ರಲ್ಲಿ ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಧರರು

ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಪ್ರಕೃತಿ ಮಡಿಲಿನಲ್ಲಿ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಿರುವ ಚಿಕ್ಕ ಗ್ರಾಮ ವರದಹಳ್ಳಿ. ದೇವಿಯು ಮೂಕಾಸುರನನ್ನು ಒದ್ದದ್ದರಿಂದ ವದ್ದಳ್ಳಿ ಎಂದೂ, ಭಕ್ತರಿಗೆ ಆಕೆ ವರ ನೀಡಿದ್ದರಿಂದ ವರದಪುರ, ಕಾಲಾನಂತರ ವರದಹಳ್ಳಿ ಎಂದೂ ಹೆಸರು ಬಂದಿರುವುದಾಗಿ ಐತಿಹ್ಯವಿದೆ. ಮಹಿಷಾಸುರ ಮರ್ದಿನಿಯನ್ನು ದೈವವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಈ ವರದಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀಧರರು ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪರಿಸರವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಪ್ರಶಾಂತ ಸ್ಥಳವೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದರು. ಅವರಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಶ್ರೀಧರಾಶ್ರಮ ಇಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದೆ.

ವರದಾಮೂಲ: ಸಾಗರದಿಂದ 5 ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿ ವರದಾಮೂಲ ಎನ್ನುವ ಊರು ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ವರದೆಯ ಕೊಳವಿದೆ. ಕೋಟಿಸಿಕೊಂಡ ಈಶ್ವರ ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಕಪಾಳ ಮೋಕ್ಷ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಈಶ್ವರನ ಕೈ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡ ಬ್ರಹ್ಮಕಪಾಲ ಈಶ್ವರನ ಕೈ ಕಚ್ಚಿ ರಕ್ತ ಹೀರುತ್ತದೆ. ದೇಶವನ್ನು ಸುತ್ತಿದರೂ ಬ್ರಹ್ಮಕಪಾಲ ಈಶ್ವರನ ಕೈ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈಶ್ವರ ಭಿಕ್ಷಾಟನೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ವಿಷ್ಣುವಿನ ಮೊರೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಇದನ್ನು ಕಂಡ ವಿಷ್ಣು ಈಶ್ವರನ ರಕ್ತವನ್ನು ಹೀರುತ್ತಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮಕಪಾಲವನ್ನು ತನ್ನ ಬಳಿ ಬಾ ಎಂದು ಕೈ ಚಾಚುತ್ತಾನೆ. ಬ್ರಹ್ಮಕಪಾಲನು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಕೈಗೆ ಹಾರುತ್ತದೆ. ತಕ್ಷಣ ವಿಷ್ಣು ತನ್ನ ಕೈಯನ್ನು ಸರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆ ಬ್ರಹ್ಮಕಪಾಲವು ವರದಾ ಕೊಳಕ್ಕೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ವರದಾ ಕೊಳಕ್ಕೆ 'ಅಗ್ನಿ ತೀರ್ಥ'ವೆಂಬ ಹೆಸರಿದೆ. ಹೀಗೆ ಸಾಗರ ತಾಲೂಕಿನ ಹಲವಾರು ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಿದೆ.

ಸಹಸ್ರಲಿಂಗ

✍ ಮೇಘನಾ ಭಟ್, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಾಶ್ಮೀರವೆಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದಿರುವ, ಸದಾ ಹಸಿರಿನಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತ ಅದ್ಭುತ ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸುಂದರ ಜಿಲ್ಲೆ ಉತ್ತರಕನ್ನಡ. ಮುರ್ಡೇಶ್ವರ, ಗೋಕರ್ಣ, ಸಾತೊಡ್ಡಿ ಫಾಲ್ಸ್, ಶ್ರೀ ಮಾರಿಕಾಂಬಾ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಶಿರಸಿ, ಉಂಚಳ್ಳಿ, ಮಾಗೋಡ ಜಲಪಾತ, ಕವಳೆಗುಹೆಗಳು, ಭುವನಗಿರಿಯ ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಮಂದಿರ - ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳು, ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿ ಕಾಣಸಿಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ಪ್ರಿಯರಿಗಂತೂ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಹಬ್ಬವೇ ಸರಿ. ಇವುಗಳ ಸಾಲಿಗೆ ಸೇರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಸುಂದರ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ಸಹಸ್ರಲಿಂಗ. ಹೆಸರೇ ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ಇದು ಸಹಸ್ರ ಲಿಂಗಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣ.

ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕಿನಿಂದ ಯಲ್ಲಾಪುರ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ 14 ಕಿ.ಮೀ. ದಟ್ಟ ಕಾನನದ ನಡುವೆ ಹರಿವ ಶಾಲ್ಮಲಾ ನದಿಯ ತಟದಲ್ಲಿದೆ ಈ ಸಹಸ್ರಲಿಂಗ. ಮಳೆಗಾಲವು ಕೊನೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಬಹುದು. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ನದಿಯು ತುಂಬುವ ಕಾರಣ, ನದಿಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಶಿವಲಿಂಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟಕರವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಮಳೆಗಾಲದ ನಂತರ ನದಿಯ ನೀರು ಇಳಿಯುವುದರಿಂದ ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ ಶಿವಲಿಂಗಗಳನ್ನು ಕಣ್ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಬಗೆಬಗೆಯ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಕದಂಬ ವಂಶದ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೋದೆಯ ಅರಸರು ಸಾಮಂತರಾಗಿದ್ದರು. ಸೋದೆಯ ಅರಸಪ್ಪ ನಾಯಕ ಎಂಬ ರಾಜನಿಗೆ

ಮಕ್ಕಳಾಗದಿರಲು, ಸಾವಿರ ಶಿವಲಿಂಗಗಳನ್ನು ಕೆತ್ತಿಸುತ್ತೇನೆ ತನಗೆ ಮಕ್ಕಳಾಗಲಿ ಎಂದು ಹರಕೆ ಹೊತ್ತು ಅಭಿಷೇಕ ಪ್ರಿಯನಾದ ಶಿವನ ಸಾವಿರ ಲಿಂಗಗಳನ್ನು ಶಾಲ್ಮಲಾ ನದಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತಿಸಿದನು. ನಂತರ ಆತನಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಾದವು ಎಂಬ ಕಥೆಯು ಕೇಳಿಬರುತ್ತದೆ. ಇತಿಹಾಸ ತಜ್ಞರು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿ ಇದೊಂದು 'ಕಲಾಶಾಲೆ'ಯಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಸಹಸ್ರಲಿಂಗದ ಸುತ್ತ 16 ಕಿ.ಮೀ. ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನದಿ ತೀರದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಗಳು ಕಾಣಸಿಗುತ್ತದೆ. ನದಿಯ ರಭಸಕ್ಕೆ ಲಿಂಗಗಳು ತೇಲಿ ಬಂದಿರಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಿವಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಮುಖ ಮಾಡಿ ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಬಸವನ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನೂ ಕಾಣುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶೇಷ. ಮಹಾಶಿವರಾತ್ರಿಯಂದು ಸಾವಿರಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತರು ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ತಮಗಿಷ್ಟವಾದ ಶಿವಲಿಂಗಕ್ಕೆ ತಾವೇ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇತರ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ. ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ತೂಗು ಸೇತುವೆಯನ್ನೂ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಿಳಿಸಂಜೆಯ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ, ಜುಳು ಜುಳು ಹರಿವ ನದಿಯ ನೀರಿನ ನಿನಾದದ ಜೊತೆ ಸುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರವನ್ನು ನೋಡುವ ಆನಂದವೇ ಸೊಬಗು.

ಸಹಸ್ರಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವುದು ಕೂಡ ತುಂಬಾ ಸುಲಭ. ಶಿರಸಿಯಿಂದ ಯಲ್ಲಾಪುರ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದ ಹುಳಗೋಳದಿಂದ ಕೇವಲ ಒಂದು ಕಿ.ಮೀ.ಗೆ ಸಹಸ್ರಲಿಂಗವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಜನ ದಟ್ಟಣೆಯಿಲ್ಲ, ವಾಹನ ದಟ್ಟಣೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಸುಂದರವಾದ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಸವಿಯಲು ಒಮ್ಮೆ ಸಹಸ್ರಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಕೊಡಿ.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವ್ಯಾಮೋಹ

ಶ್ರೀಯಸ್, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಸಿ.ಎ.

ಮುಂಜಾನೆಯ ಸೂರ್ಯನ ರಶ್ಮಿಗಳು, ಸುತ್ತಲೂ ಹಸಿರು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರೋ ಮರಗಳು, ಆಹಸಿರನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿಕೊಂಡಿರೋ ನೂರಾರು ಉಸಿರುಗಳು ಎಷ್ಟು ಸ್ವಚ್ಛಂದ ವಾತಾವರಣ ಅದು.

ಕಾಂಕ್ರೀಟಿನ ರಸ್ತೆ, ರಸ್ತೆಯ ಬದಿಯಲ್ಲಿರೋ ಕಲ್ಲಿನ ಕಂಪೌಂಡು, ಹಂಚಿನ ಕೊಠಡಿಗಳು, ಬಾಗಿಲ ಮೇಲೆ ಅಂಟಿಸಿರೋ ಪೇಪರಿನ ಬರಹಗಳು, ಗೋಡೆ ಮೇಲಿರೋ ಭಾರತದ ಭೂಪಟ, ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರೋ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ರಂಗವೇದಿಕೆ, ಅಲ್ಲೇ ಬದಿಯಲ್ಲಿರೋ ಜಾರುಬಂಡಿ, ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿರೋ ಮರ, ಮರದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ನವಿಲಿನ ನಲಿಕೆ, ಕ್ಲಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಲಿಕೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸರ ನಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯದ ಶಾಲಾ ದಿನಗಳ ನೆನಪು ಮಾಡುತ್ತೆ. ಈ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಿಜಕ್ಕೂ ಅದೃಷ್ಟವಂತರು ಕಣ್ರೀ.

ನಾನು ಹೇಳಲು ಹೊರಟಿರೋದು ಕೆಮ್ಮೂರಿನ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಶಾಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಸುಪಾಸಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಭಂಡಾರವಾಗಿದ್ದ ಶಾಲೆ ಇಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಸೈಕಲ್‌ಗಳನ್ನು ಇಡೋ ಗೋಡೌನ್ ಆಗಿದೆ. ಅಚ್ಚರಿ ಆದ್ರೂ ವಿಷಯ ಅಕ್ಷರಶಃ ಸತ್ಯ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿದ್ದ ಶಾಲೆ ಇಂದು ಮುಚ್ಚುವ ಹಂತಕ್ಕೆ ತಲುಪಿದೆ.

ಹಿಂದೊಂದು ಕಾಲವಿತ್ತು ಕೊರಂಗಪಾಡಿ, ಕೆಮ್ಮೂರು, ಅಲೆವೂರು, ಉದ್ಯಾವರದ ಬೊಳ್ಳೆಯಿಂದಲೂ ಮಕ್ಕಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ವಠಾರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳು ಕೆಮ್ಮೂರು ಶಾಲೆಯ ಹೆಸರು ಹೇಳೋದು ತುಂಬಾನೇ ಕಾಮನ್ ಆಗಿತ್ತು.

ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಕರ ತಂಡವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಶಾಲೆಯು ಮಕ್ಕಳ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದೊಂದೇ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂಬ ಧ್ಯೇಯದೊಂದಿಗೆ ಸಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹೈಸ್ಕೂಲಿನವರೆಗಿನ ಉತ್ತಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಈ ಶಾಲೆ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಟದ ಮೈದಾನ, ಓದಲು ಉತ್ತಮ ಪರಿಸರ, ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇನ್ನೇನು ಬೇಕು ಹೇಳಿ.

ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಮಕ್ಕಳು ಬರೋದು ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು.

ಜಮಾನ ಬದಲಾಗಿದೆ, ನೆನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆವರೆಗೆ ಏಳನೇ ತರಗತಿವರೆಗೆ ಇದ್ದ ತರಗತಿಗಳು ಈಗ ಐದನೇ ತರಗತಿ ವರೆಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ.

ಶಿಕ್ಷಕರು ಕಮ್ಮಿ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ತರಗತಿಗಳು ಖಾಲಿ ಆಗಿವೆ. ಗೋಡೆ ಮೇಲೆ ಬಂದಿರೋ ಪಾಚಿ ಸಸ್ಯಗಳು, ಶಾಲಾ ವಠಾರದಲ್ಲಿರೋ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಚೀಲಗಳು ಶಾಲೆಯ ಅಳುವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತವೆ.

ಆಸುಪಾಸಿನವರ ಬಳಿ ಕೇಳಿದ್ದೆ “ಮಕ್ಕಳೇ ಬರಲ್ಲ ಈಗ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ರೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮೀಡಿಯಂ ಅಲ್ಪಾ, ಎಲ್ಲಿಗೂ ಅದೇ ಬೇಕು ನಮ್ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳ ಕಡೆ ಯಾರು ಬರ್ತಾರೆ, ಈ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಮಾರು ಹೋಗೋ ಜನರನ್ನ ನೋಡಿದ್ದೆ, ನಮ್ ಮಕ್ಕಳು ಓದಿರೋ ಶಾಲೆ ಇದೆ ಅಂಥ ತೋರಿಸೋಕೆ ಈ ಶಾಲೆ ಉಳಿದ್ರೇನೆ ದೊಡ್ಡ ವಿಸ್ಮಯ” ಅನ್ನೋದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಯಾಕೆ ಮಕ್ಕಳು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ?

ಈಗಿನ ಪೋಷಕರಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮೀಡಿಯಂನಲ್ಲಿ ಓದಿ ಒಂದೆರಡು ಟಸ್-ಪುಸ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೆ ಮಾತ್ರ ಹುಷಾರ್ ಅನ್ನೋ ಲೇಟೆಸ್ಟ್ ಮೈಂಡ್ ಸೆಟ್ ಇದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮೀಡಿಯಂಗೆ ಹೋಗೋ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾತಾಡ್ತಾರೆ ಅನ್ನೋ ವಿಷಯ ಹೌದು, ಆದ್ರೆ ಬೋನಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರೋ ಗಿಳಿ ಕೂಡ ಮನುಷ್ಯನ ಮಾತುಗಳನ್ನ ಕೇಳಿ ಮಾತಾಡುತ್ತೆ ಅನ್ನೋದು ನಿಜ.

ಕನ್ನಡ ಮೀಡಿಯಂಗೆ ಹೋಗೋ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕೂಡ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾತನಾಡಬಹುದು, ಆದ್ರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಯತ್ನ ಬೇಕು ಅಷ್ಟೇ.

ಮಕ್ಕಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ಅನ್ನೋದು ಎಷ್ಟು ಸತ್ಯ, ಮಕ್ಕಳು ಕಲಿಬೇಕಾದ “ಕಷ್ಟ, ತಾಳ್ಮೆ, ಹೊಂದಾಣಿಕೆ, ಸಂಯಮ” ಅನ್ನೋ ಜೀವನದ ಮೌಲ್ಯವನ್ನೇ ಪೋಷಕರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಯಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡ್ತಾ ಇಲ್ಲಾ ಅನ್ನೋದು ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ಸತ್ಯ. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಯಾವುದು ಸಿಗುತ್ತೋ ಅದ್ದಲ್ಲಿರೋ ಮಿಷಿನೇ ಬೇರೆ ಅನ್ನೋದು ಪೋಷಕರು ತಿಳಿಬೇಕು ಅಷ್ಟೇ.

ಸದ್ದು ಗದ್ದಲದಿಂದ ಕೂಡಿರೋ ಸಿಟಿಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಇರೋ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾಧ್ಯಮದ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕಳಿಸೋ ಬದಲು ಇಂತಹ ಪ್ರಪಂಚವಾದ ವಾತಾವರಣವಿರೋ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕಳಿಸಿದ್ದೆ ಏನಾಗುತ್ತೆ ಅನ್ನೋದೇ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ?

ನಮ್ಮ ಮೈನ್ ಪ್ರಾಬ್ಲೆಮ್ ಏನಪ್ಪಾ ಅಂದ್ರೆ ನಾವು ತುಂಬಾ ಮಾಡರ್ನ್ ಆಗೋಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆ. ನಮಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ತುಂಬಾ

ವೇಗವಾಗಿಯೇ ಆಗ್ಬೇಕು. ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಹಿರಿಯರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದ “ಅವಸರವೇ ಅಪಘಾತಕ್ಕೆ ಕಾರಣ” ಅನ್ನೋ ಗಾದೆ ನೆನಪಾಗುತ್ತೆ. ನಾವು ಅವಸರದಲ್ಲಂತೂ ಇದ್ದೇವೆ ಆದ್ರೆ ಅಪಘಾತಕ್ಕೆ ಕಾಯುತ್ತಾ ಇರೋ ಹಾಗೆ ಇದೆ.

ಕನ್ನಡ ಮೀಡಿಯಂ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮೀಡಿಯಂ ಅನ್ನೋ ನಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿರೋ ಮುಖವಾಡ ಕಳಚಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ

ಮುಂದುವರೆದರೆ ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳು ಅಳಿದುಳಿದ ಅವಶೇಷಗಳಾಗಿ ಸಿಗೋದು ಅಂತೂ ಖಂಡಿತ. ಮುಂದಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆ ಅಂದ್ರೆ ಏನು ಅನ್ನೋದನ್ನ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸೋ ಕಾಲ ಬಂದು ಅಚ್ಚರಿಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳನ್ನ ಉಳಿಸೋದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳು ಉಳಿಯಬೇಕು. ●

ಶಾರ್ದೂಲ ದಾಳಿ

ಶಾರ್ದೂಲ ಬಂದಿತ್ತು ಶಾರ್ದೂಲ ಬಂದಿತ್ತು |
ಊರಿಗೆ ನಡುರಾತ್ರಿ ದಾಳಿಯಾ ಇಟ್ಟಿತ್ತು |
ಶಾರ್ದೂಲ ಬಂದಿತ್ತು ||ಪ||

ಎಣ್ಣೆ ಇಲ್ಲದ ಗಾಜ ದೀವಟಿಗೆ ಹೊತ್ತಿತ್ತು |
ದೀವಟಿಗೆ ಬೆಳಕಲ್ಲಿ ಕೊರೆಹಲ್ಲು ಹೊಳೆದಿತ್ತು |
ನೂರು ಬಣ್ಣದ ಪಟ್ಟಿ ತಂತಿಯಾ ಹುರಿಮೀಸೆ |
ಕತ್ತಿಗೆ ಹಾಡುವಾ ಘಂಟಿಯಾ ತೊಟ್ಟಿತ್ತು |
ಬಾಲದಂಚಿಗೆ ಮಿನುಗೊ ಗುಚ್ಚನ್ನು ಕಟ್ಟಿತ್ತು ||೧||

ಓಲೆಗರಿ ಜ್ವಾನವ ಹರಿಹರಿದು ಎಸೆದಿತ್ತು |
ಹರಿಯದಾ ಹೊಳೆಯಲಿ ತನ್ನ ಶಾಸನವ ತಂದಿತ್ತು |
ನೀರಲ್ಲಿ ಹುಡಿ ಕದಡಿ ಕಲ್ಲಾಗಿ ನಿಂತಿತ್ತು |
ಆ ಕಲ್ಲ ಗೋಡೆಯಾ ಮನೆಗಳಾ ಕಟ್ಟಿತ್ತು |
ಹೊಟ್ಟಿಲ್ಲದಾ ದೋಣಿ ಕಡಲಿಗೆ ಇಳಿದಿತ್ತು ||೨||

ತಾಯಿಯಾ ಗರ್ಭಕ್ಕೆ ಬಾಡಿಗೆಯ ಕೇಳಿತ್ತು |
ಇದರದೇ ಕಪಟದೊಳು ಗಂಡು ಬಸಿರು ಹೊತ್ತಿತ್ತು |
ಗೊಂಬೆ ರಸಿಕಗೆ ರಂಭೆ, ಕೊಳಚೆ ಆದಳು ಗಂಗೆ |
ಕಾದಿ ಬೂದಿಗಳ ಕಪಟದ ಸಮವಸ್ತ್ರ ತೊಡಿಸಿತ್ತು |
ದೇಶ ದೋಚಲು ಅವರ ನೇಮಕವ ಮಾಡಿತ್ತು ||೩||

ಕುಡಿವ ನೀರಲು ತೊಟ್ಟಿಯಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಮಾರಿತ್ತು |
ಬಡವನಾ ಅನ್ನಕ್ಕೆ ವಿಷ ಬೆರೆಸಿ ಉಣಿಸಿತ್ತು |
ಅಣುಗಳನು ಸಿಡಿಸಿ ಅದು ದೇಶಗಳ ಸುಟ್ಟಿತ್ತು |
ಶಾರ್ದೂಲ ಘರ್ಜನೆಗೆ ಜಗ ಸೋತು ಸತ್ತಿತ್ತು |
ಈ ಭೂಮಿ ಹಾಳೆಡಗಿ ಚಂದ್ರನೆಡೆ ಹೊರಟಿತ್ತು ||೪||

- ರತ್ನಾಂಶು
(ಅಂಶುಧರ ಹೆಚ್. ಆರ್.)

ಕಾಲ ಮಿಂಚುವ ಮೊದಲೇ ಕಾಯೋನ್ಮುಖರಾಗೋಣ

✍ ಗಗನ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಒಂದಾನೊಂದು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹೊರಗೆ ಒಬ್ಬ ಹೂ ಮಾರುವ ಪುಟ್ಟ ಬಾಲಕನಿದ್ದ. ಬೆತ್ತದ ಬುಟ್ಟಿ ತುಂಬಾ ಬಣ್ಣಬಣ್ಣದ ಹೂಮಾಲೆ, ತುಳಸಿ ಮಾಲೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾರಲು ಹರಸಾಹಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರುವವರ ಹಿಂದೆ-ಮುಂದೆ ತಿರುಗಿ, ಕಾಡಿ, ಬೇಡಿ, ಹೆದರಿಸಿ ಹೂ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದ. ಇವನ ಬಾಯಿಗೆ ಹೆದರಿ ಕೆಲವರು, ದೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಕರಗಿ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಹೂವನ್ನು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಬೆಳಗ್ಗಿನ ಆರಂಭದ ರಾತ್ರಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚುವವರೆಗೆ ಇವನ ಕಾಯಕ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರುವವರಿಗೆಲ್ಲ ಇವನು ಪರಿಚಿತ.

ಇವನಿಂದ ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾಗುತ್ತಿದ್ದ ತಾಯಿಯೊಬ್ಬಳಿದ್ದಳು. ಪ್ರತೀ ಸಲ ಇವನ ಕಿರಿಕಿರಿಯಿಂದ ಅವಳಿಗೆ ಸಿಟ್ಟು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. “ಬೇಕಾದವರು ಹೂ ಖರೀದಿಸುತ್ತಾರೆ, ನಿನ್ನ ಒತ್ತಾಯ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಮೈಮೇಲೆ ಬೀಳಬೇಡ” ಎಂದು ಗದರುತ್ತಿದ್ದಳು. “ಅಮ್ಮಾ, ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾಲೆ ಕೊಳ್ಳಿ. ನನಗೆ ಹಣದ ಅಗತ್ಯ ಇದೆ” ಎಂದು ಗೋಗರೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ಪೂಜೆ ಮುಗಿಸಿ ಮರಳುವಾಗ ಕಾರಿನವರಗೆ ಬಂದು, “ಅಮ್ಮಾ, ನಿಮ್ಮ ಹೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಈ ಮಾಲೆ ಚೆಂದ ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾಲೆ ಕೊಳ್ಳಿ” ಎಂದು ಪೂಸಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ.

ಯಾವುದೋ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ತಾಯಿಗೆ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಆ ದೇಗುಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಹೋದಾಗ ಹೂ ಮಾರುವ ಹುಡುಗ ತನ್ನ ಹೂವಿನ ಬುಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮೆಟ್ಟಿಲಿನ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದ. ಯಾರ ಹಿಂದೆಯೂ ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಬೇಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಕಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವಳ ಪರಿಚಿತ ಮುಖ ಕಂಡಾಗಲೂ ಎದ್ದು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ತೆಳುವಾದ ನಗು ಅವನ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಮೂಡಿ ಮರೆಯಾಯಿತಷ್ಟೆ. ಇವಳಿಗೆ ಪಿಚ್ಚಿಸ್ಸಿತು.

ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಸುವಾಗಲೂ ಹುಡುಗನೇ ಅವಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಹೊರಗೆ ಬಂದವಳೇ ನೇರವಾಗಿ ಅವನ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಳು. ಅವಳತ್ತ ನೋಡಿದರೂ ಹುಡುಗ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. “ಹುಡುಗ, ಇವತ್ತೇನು ಹೂ ಕೊಳ್ಳಲು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ? ವ್ಯಾಪಾರ ಬೇಡವಾಯಿತೇನು ?” ಎಂದಳು. ಹುಡುಗ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಇವಳನ್ನೇ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿದ, “ಅಕ್ಕಾ, ಈಗದರ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ನನ್ನ ತಂಗಿ ತೀರಿಕೊಂಡಳು. ಅವಳಿಗೆ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಕಾಯಿಲೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅವಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ನಮಗೆ

ಹಣದ ಅಗತ್ಯವಿತ್ತು. ನನ್ನ ತಂದೆ, ನನ್ನ ತಾಯಿ-ತಂಗಿಯರನ್ನು ನಡುಹಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಬಿಟ್ಟರು. ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡಿಗೆ ಈ ಹೂ ಮಾರುವ ಕಾಯಕ ಹಿಡಿಯಬೇಕಾಯಿತು. ಮಧ್ಯೆ ನನ್ನ ತಂಗಿಗೆ ನಮ್ಮಂಥವರಿಗೆ ಬರಬಾರದ ಈ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ರೋಗ ಬಂತು. ಕಾಡುವುದು, ಬೇಡುವುದು, ಪರರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವುದು ನನಗೂ ಮುಜುಗರದ ವಿಷಯವೇ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಕಾಸು ಗಳಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ? ನನ್ನ ಒಬ್ಬಳೇ ತಂಗಿಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಹೇಗೆ ? ಅದಕ್ಕಂದೇ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅಕ್ಕಾ, ನೀವು ಶ್ರೀಮಂತರು. ಬಡತನ, ರೋಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆಷ್ಟು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೋ ನಾನರಿಯೆ. ಒಂದೈದು ರೂಪಾಯಿಯ ಹಾರ ಕೊಂಡರೆ ನಿಮಗೆ ಅಂಥ ದೊಡ್ಡ ಖರ್ಚು ಎನಿಸುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ? ಆದರೆ, ನನಗದು ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತ. ನನ್ನ ತಂಗಿಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ದೇವರಿತ್ತ ದೇಣಿಗೆ. ಈಗ ನನಗದರ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಮಾರಿ ಹೋಗುವ ಮಾಲೆಗಳಿಂದ ನನ್ನ ತಾಯಿಯ ಖರ್ಚು ಕಳೆಯುತ್ತದೆ. ನಿಮಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಕ್ಷಮಿಸಿ” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಚಿಂದದ ಮಾಲೆಯೊಂದನ್ನು ಆ ತಾಯಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿಟ್ಟು, “ಅಕ್ಕಾ, ನಿಮ್ಮ ತುಂಬಿದ ಮುಡಿಗೆ ಈ ಮಾಲೆ ಚೆಂದ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಡಿ” ಎಂದ ತಿಳಿಯಾದ ನಗು ಚೆಲ್ಲುತ್ತಾ.

ಈ ತಾಯಿ ಬುಟ್ಟಿಯನ್ನೇ ಕೊಂಡಳು. ಅವಳ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಕ್ಕೆ ಮಿತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವನ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂದಿಸದ ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಸಿಗೆ ಎನಿಸಿತವಳಿಗೆ.

ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಬಾರಿ ನಾವೂ ಇಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮೈಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಕಾಡುವವರನ್ನು ಕಂಡು ಹೇಸುತ್ತೇವೆ. ಸಹಜವೇ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಮಗವರ ಬದುಕಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಅರಿವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ನಾಲ್ಕು ಕಾಸುಗಳ ಅಗತ್ಯವಿರಬಹುದು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಯುವ ತಾಯಿಗಂದು ಅಕ್ಕಿಯನ್ನೋ, ಹಿಡಿ ತರಕಾರಿಯನ್ನೋ ಒಯ್ಯುವ ಬಯಕೆ ಇರಬಹುದು. ಅಂದಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಚಿಮಣಿ ಎಣ್ಣೆಗೋ, ಕಂದನ ಹಾಲಿಗೋ, ಮಿಕ್ಕಿದರೆ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಚ್ಚಗಿಡುವ ಹೊದಿಕೆಗೋ ಬೇಕಿರಬಹುದು.

ಹೌದು, ಎಂದಾದರೂ ಐದೋ ಹತ್ತೋ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಜೇಬಿಗೆ ಭಾರ ಎನಿಸವು. ಆದರೆ ಹೂ ಮಾರುವ ಹುಡುಗನ ಬದುಕಿಗೆ ಬಹಳ ಬದಲಾವಣೆ ತರಬಲ್ಲವು. ತೀರಾ ತಡವಾಗಿ ಹೋದ ಅನಂತರ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡುವ ಬದಲು, ಚಿಂತಿಸಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರೋಣ.

ಆನೆ

ಪ್ರಜ್ಞಾ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಆನೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಸಹಜ ಗುಣ. ಆನೆಗೆ ಮಿತಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಂತ ಅದಕ್ಕೆ ಇತಿಮಿತಿ ಇಲ್ಲವೆಂದಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಇತಿಮಿತಿ ಅನ್ನೋದು ಇದೆ. ಅದನ್ನು ತಿಳಿದು ಮುಂದೆ ನಡೆಯುವವನೇ ಬುದ್ಧಿವಂತ. ಅದೇ ಅದನ್ನು ಅರಿಯದೆ ತಾನೇ ಅತಿ ಬುದ್ಧಿವಂತ ತನಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದವ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅತಿಯಾದ ಬುದ್ಧಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಅತಿಯಾಗಿ ಚಿಂತಿಸಿ, ಅತಿಯಾದ ಕೆಟ್ಟ ಆಸೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪಡೆಯಬಲ್ಲೆ ಎಂದು ಕೂತವ ಎಂದಿಗೂ ಮೆರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅತಿ ಆಸೆಯಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯತ್ನಪಡದೆ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ಎಂದಿಗೂ ನೆರವೇರಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಾಗಂತ ಆಸೆ ಪಡೆದ ಮನುಷ್ಯನಿಲ್ಲ, ಆಸೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದೆ. ಆಸೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇರಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಗುಣಗಳೂ ಇರಬೇಕು. ಆಸೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವವ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಅಂದರೆ ಆತ ಮನುಷ್ಯನೇ ಅಲ್ಲ. ಆಸೆ ಇರಬೇಕು. ಆಸೆ ಪಟ್ಟವರೆಲ್ಲ ಕೆಟ್ಟವರಲ್ಲ. ಹಾಗಂತ ಒಬ್ಬರನ್ನು ತುಳಿದು, ಮೆಟ್ಟಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ತನ್ನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಆಳಬೇಕೆಂಬ ಕೆಟ್ಟ ಆಸೆ ಒಳಿತು ಅಲ್ಲ. ಅತಿ ಆಸೆಪಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯವರ ಜೀವನವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿದವರು ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಗೆದ್ದು ಮೆರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಮೆರೆದಿದ್ದಾರೆ ಇಲ್ಲ ಅಂಥಾ ಅಲ್ಲ. ಉರುಳಿ ಬೀಳುವ ಮುಂಚೆ ಅಟ್ಟಹಾಸದಿಂದ ಮೆರೆದು ನೆಲಸಮರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ತುಂಬಾ ಇದೆ. ಕೆಲವರು ತಿಳಿಯದೆ ತಪ್ಪು ದಾರಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸರಿ ದಾರಿ ತೋರಿಸುವವರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ವಿವೇಚನೆಗೂ ಮೀರಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಬುದ್ಧಿ ಮಾತಿಗೆ ಕಿವಿ ಕೊಡದೆ ತಾನೇ ಬುದ್ಧಿವಂತ ತನ್ನನ್ನು ಮೀರುವವ ಯಾರು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹಾಳು ದಾರಿ ಹಿಡಿದು ತನ್ನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ತಾವೇ ಕೊಳ್ಳಿ

ಇಡುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಭಯ ಎಂಬ ಪದ ಏನೆಂದು ತಿಳಿದೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಳೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂತವರು ತಾವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲ್ಲ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರ ಆಸೆ ಒಂದೊಂದು ತರಹ. ಯಾರ ಆಸೆಗೂ ಮಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಕಿರಿಯರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಹಿರಿಯರವರೆಗೂ ಆಸೆ ಪಡೆದ ಇರುವಂತಹ ಮನುಷ್ಯನೇ ಇಲ್ಲ. ಯೌವನದಲ್ಲಿ ತನಗೆ ದುಡಿದು ದಣಿದರೆ ಮುಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮವರಿಗೆಂದು ದುಡಿದು ಅತಿ ಆಸೆಯಿಂದ ಕೂಡಿಟ್ಟಿರುವವರಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ತಮ್ಮವರು ಎಂಬ ಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದ ಬದುಕುವವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ ತನ್ನದೆಂಬ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಬದುಕುವವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ತಮ್ಮವರೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆತು ತಮ್ಮ ಆಸೆಯಿಂದ ಅವರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮುಳ್ಳುಗುವವರೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆಸೆಗೆ ಮಿತಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂದಿನ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಆಸೆಪಟ್ಟು ಕೆಟ್ಟವರೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಒಳಿತನ್ನು ಬಯಸುವ ಬದಲು ಕೆಡುಕು ಬಯಸುವವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ವಸ್ತುವಿನ ಬದಲು ಬೇರೆಯವರ, ಪರರ ವಸ್ತುವಿಗೆ ಆಸೆ ಪಡುವವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೋಟ್ಯಾಧೀಶನಾಗಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯಿಂದ ಮುಳುಗಿ ನೆಲಸಮಾನ ರಾಗುವವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆಸೆ ಪಡುವವರೇ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯ ಆಸೆ. ತನ್ನ ಎದುರಿರುವುದನ್ನು ಅಮೃತಮಯ ಬದುಕು, ಇದ್ದುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗ ಕಾಣುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಬದುಕುವವರು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ನನಗೆ ಸಾಕು. ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದದ್ದೆ ಪಂಚಾಮೃತ ಎಂದು ಬದುಕಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ದುಃಖವೂ ಇರೋದಿಲ್ಲ, ಯಾವ ನೋವೂ ಇರೋದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಂತ ಆಸೆ ಪಡುವುದು ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಹಿತಮಿತವಾದ ಆಸೆಯೆಂಬ ಕನಸ ಕಾಣುತ್ತ, ಸುಖವೆಂಬ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸೋಣ. ●

ಕಾಡಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದರೆ ನಿಂಹವೂ ನರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

- ಲೋಕೋಕ್ತಿ

ನಾವು ಭಾಗ್ಯವಂತರು ಎಂದುಕೊಂಡಾಗ...

✍ ಸುಪ್ರೀತಾ, ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಕಾಂ.

ನಿಮ್ಮ ಬಳಿ ಆಹಾರವಿದ್ದು ನಿಮ್ಮ ಬೆನ್ನ ಮೇಲೆ ಬಟ್ಟೆಯಿದ್ದು ರಾತ್ರಿ ಮಲಗಲು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಸೂರಿದ್ದರೆ ನೀವು ಪ್ರಪಂಚದ ಶೇಕಡಾ 75ರಷ್ಟು ಜನರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರೀಮಂತರು.

ನಿಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಹಣವಿದ್ದರೆ ಹಾಗೂ ಬಟ್ಟಲೊಂದರಲ್ಲಿ ಒಂದಷ್ಟು ಚಿಲ್ಲರೆಯನ್ನು ತೆಗೆದಿಡುವಷ್ಟು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದ್ದರೆ ನೀವು ಪ್ರಪಂಚದ ಶೇಕಡಾ 8 ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರೀಮಂತರಲ್ಲೊಬ್ಬರು.

ಈ ಮೇಲಿನ ಸಂದೇಶವನ್ನು ನೀವು ನಿಮ್ಮದೇ ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನ ಪರದೆ ಮೇಲೆ ಓದುತ್ತಿದ್ದರೆ ವಿಶ್ವದ ಕೇವಲ ಶೇಕಡಾ 1ರಷ್ಟು ಭಾಗ್ಯಶಾಲಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀವೂ ಒಬ್ಬರು.

ಇಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರವಾದಾಗ ನಿಮಗೆ ಅನಾರೋಗ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅರೋಗ್ಯದ ಅನುಭವ ಆಗಿದ್ದರೆ ನೀವು ತುಂಬಾ ಅದೃಷ್ಟಶಾಲಿಗಳು.

ಏಕೆಂದರೆ ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಮಂದಿ ಇಂದಿನ ಒಂದೇ ಒಂದು ದಿನವನ್ನು ದಾಟಲಾರದಷ್ಟು ಅರೋಗ್ಯ ಪೀಡಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನೀವೆಂದೂ ಯುದ್ಧದ ಭಯವನ್ನು ಎದುರಿಸಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಸೆರೆಮನೆಯ ಏಕಾಂತವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿಲ್ಲವಾದರೆ ಅಥವಾ ಹಸಿವಿಗೋ ದೈಹಿಕ ಚಿತ್ತಹಿಂಸೆಗೋ ಎಂದಿಗೂ ಗುರಿಯಾಗದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಜೀವನದ ಓಟದಲ್ಲಿ 700 ದಶಲಕ್ಷ ಜನರಿಗಿಂತ ಮುಂದಿದ್ದೀರಿ.

ನಿಮ್ಮ ತಂದೆ-ತಾಯಿ ಇನ್ನೂ ಬದುಕಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಜೀವನ ಸಂಗಾತಿ ಇನ್ನೂ ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ಇದ್ದರೆ ನೀವು ತುಂಬಾ ಅಪರೂಪದ ಜೀವಿ.

ಇತರರೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವಾಗ ನಿಮಗೆ ತಲೆ ಎತ್ತಿ ಮಾತನಾಡುವ ಸ್ವರ್ಣ ಇದ್ದರೆ ನೀವು ಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲ - ಅನಿಶ್ಚಿತತೆ ಹಾಗೂ ನಿರಾಸೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಮಂದಿಗಿಂತ ನೀವು ಎಷ್ಟೋ ಪಾಲು ಮಿಗಿಲು!

ಕೊನೆಗೆ ನೀವು ಈ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಓದುತ್ತಿದ್ದರೆ ಓದಲು ಬಾರದ ಪ್ರಪಂಚದ 200 ಕೋಟಿ ಜನರಿಗಿಂತ ಅದೆಷ್ಟೋ ಸೌಭಾಗ್ಯವಂತರು!

ಇದನ್ನು ಓದಿದಾಗ ನಿಮಗೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಬೇಕಾದದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಗೊಂಡ ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ನತದೃಷ್ಟರ ಬಗೆಗಿನ ಕನಿಕರವೋ ಅಥವಾ ಸದ್ಯ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿ ಇವರಿಗಿಂತ ಎಷ್ಟೋ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆಯಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಧನ್ಯತಾಭಾವವೋ ಗೊತ್ತಾಗದೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಗೋಜು ಗೋಜಾಗಿದೆಯೋ? ಉತ್ತರ ನೀವೇ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಿ... ಎಲ್ಲ ಸೌಕರ್ಯ ಇದ್ದು ಏನಾದರೂ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿಯೇ ತೀರೋಣ. ಬಡವರು, ನಿರಾಶ್ರಿತರು, ಅನಾರೋಗ್ಯ ಪೀಡಿತರಿಗೆ ನಮ್ಮಿಂದಾಗುವ ಸಹಾಯ ಮಾಡೋಣ. ಎಲ್ಲ ಸೇರಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಭಾರತವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ಭಾರತವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡೋಣ.

ಒಬ್ಬನೇ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು, ಇಬ್ಬರು ಸೇರಿ ಓದಬೇಕು, ಮೂವರು ಸೇರಿ ಹಾಡಬೇಕು, ನಾಲ್ವರು ಸೇರಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಬೇಕು, ಐವರು ಸೇರಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಬಹಳ ಜನ ಸೇರಿ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಬೇಕು.

— ಚಾಣಕ್ಯ ನೀತಿ

ಇಂದಿನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನೈತಿಕತೆ ಹುಸಿಯುತ್ತಿದೆಯೇ?

✍ ವೈಭವ್ ಆರ್. ಭಂಡಾರಿ, ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಮಾನವನ ಜೀವನವು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲು ಕೆಲವೊಂದು ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಕುಸಿದರೆ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವೇ ಕುಸಿಯುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಜೀವನದಲ್ಲೂ ಒಂದು ನೈತಿಕ ನೆಲೆಗಟ್ಟು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಇದಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಮಾನವ ಜೀವನ ಗೌರವಯುತವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಭಾರತವು ಸಾಧು-ಸಂತರ ನೆಲೆಬೀಡು. ಸದಾ 'ಸರ್ವೇಜನಾಃ ಸುಖಿನೋ ಭವಂತು' ಎಂದು ಎಲ್ಲರ ಸುಖವನ್ನೇ ಆಶಿಸುವ ಸದ್ಭಾವುಕರ ನಾಡು. ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು, ಋಷಿ-ಮುನಿಗಳು ನಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ಮಾನವನ ಜೀವನದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ಥಕತೆಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿದ್ದಾರೆ. ಮನುಷ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಾನವನು ಪ್ರಾಣಿಯಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಕೆಡಿಸುವಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಎಸಗುತ್ತಾನೆ. ಮನುಷ್ಯ ಸ್ನೇಹ ಗುಣಗಳನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತಾ ಗೌರವಯುತವಾದ ಬಾಳನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

ನಾವಿಂದು ವಿಜ್ಞಾನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಸಾಧನೆ, ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡುವ ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಅಂದರೆ ಮನುಷ್ಯ ಪಕ್ಕಿಯಂತೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹಾರುವುದನ್ನು ಕಲಿತ. ಮೀನಿನಂತೆ ಕಡಲಿನಲ್ಲಿ ಈಜುವುದನ್ನು ಕಲಿತ. ಇದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಚಾರ. ಆದರೆ ಬೇಸರದ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ ಮನುಷ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಬದುಕುವುದನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದಾನೆ. 'ಏನಾದರಾಗು ನೀ ಮೊದಲು ಮಾನವನಾಗು' ಎನ್ನುವಂತೆ ನಾವು ಮನುಷ್ಯರಾಗಿ ಬದುಕಲು ನೈತಿಕತೆಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೈತಿಕತೆಯು ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಿಗಬೇಕು. "ಮನೆಯೇ ಮೊದಲ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಜನನಿ ತಾನೇ ಮೊದಲ ಗುರುವು" ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಮಗುವಿಗೆ ಮೊದಲ ಪಾಠಶಾಲೆಯಾದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೇ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಪ್ರೇಮ, ಪ್ರೀತಿ, ಸಹನೆ, ತ್ಯಾಗ, ಬಲಿದಾನಗಳ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಮೌಲ್ಯಧಾರಿತ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ ಕೊಲೆ-ದರೋಡೆ-ಮೋಸ-ವಂಚನೆ, ಅತ್ಯಾಚಾರ-ಅನಾಚಾರ-ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಗಳಂತಹ ಸಮಾಜದ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾಳುಗಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವಿಸಲಾರದು.

ಇಂದಿನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನೈತಿಕತೆಯು

ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕುಸಿಯಲಾರಂಭಿಸಿರುವುದಂತೂ ಸತ್ಯ. "ಇಂದು ಮಕ್ಕಳು ಅಕ್ಷರಸ್ಥರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಕ್ಷರಜ್ಞಾನ ಕಲಿತವರೆಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾವಂತರಲ್ಲ. ವಿದ್ಯೆಯೆಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನೈತಿಕತೆಯಿರಬೇಕು. ಮಾನವ ಸಂಬಂಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮೂಡಿಸುವ ವಿಚಾರಗಳಿರಬೇಕು". ನೈತಿಕತೆ ಎಂದರೆ ದೇವರು, ಧರ್ಮ, ನೀತಿ, ನಿಯಮಗಳಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಪೌರಪ್ರಜ್ಞೆ, ನಾಗರಿಕ ನಡವಳಿಕೆಗಳೂ ಹೌದು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಗುಣಾತ್ಮಕ ಅಂಶಗಳ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಋಣಾತ್ಮಕ ಪಲ್ಲಟಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಧಾರಿತ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒದಗಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಸುಸಂಸ್ಕೃತರಾಗಿ, ಸಂಸ್ಕಾರವಂತರಾಗಿ ಉತ್ತಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಇಂದಿನ ಹಿರಿಯರು ಕೇವಲ ಆಗು-ಹೋಗುಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವ ಮತ್ತು ಯುವ ಸಮಾಜವನ್ನು ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ ದಾರಿಗೆ ತರುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲತೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದು ಅಷ್ಟೇ ಸರಿ.

ವಿಜ್ಞಾನ, ಆಧುನಿಕತೆ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು ಬೆಳೆದಂತೆ ಯುವ ಸಮಾಜ ನಾಗಾಲೋಟದಲ್ಲಿ ಓಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಓಟದಲ್ಲಿ ನೈತಿಕತೆಯು ಕಾಲ್ಪನಿಕತೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ನಷ್ಟಗುಟ್ಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳಾದ ಹಿರಿಯ ತಲೆಗಳು ಈ ನಾಗಾಲೋಟದ ಮೇಲೆ ಅಂಕುಶವನ್ನು ಹಾಕಿ ಸರಿದಾರಿಗೆ ತರುವಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕಾದಿದೆ.

ಒಬ್ಬತಾಯಿಯು ತನ್ನ ಮಗುವಿಗೆ,

ಆಚಾರಕರನಾಗು ನೀತಿಗೆ ಪ್ರಭುವಾಗು

ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಚೂಡಾಮಣಿಯಾಗು | ನನ ಕಂದ

ಜ್ಯೋತಿಯೇ ಆಗು ಜಗಕಲ್ಲ ||

ಎಂದು ಆಶಿಸಿ, ಬಾಯಿ ತುಂಬಾ ಹರಸಿ, ಮನತುಂಬಿ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ಹರ್ಷಪಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ. ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬೆಳಕನ್ನು ನೀಡಬಲ್ಲ ಜ್ಯೋತಿಯ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮಗ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ನ್ಯಾಯ, ನೀತಿ, ಆಚಾರ, ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಔತನ್ನಿರಬೇಕು. ನ್ಯಾಯ ನೈತಿಕತೆ ಇರಬೇಕು ಎಂಬ ತಾಯಿಯ ಮನದ ಬಯಕೆ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದುದಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ತಾಯಂದಿರೂ ಈ ರೀತಿ ಆಲೋಚಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಜಗಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಕೊಲೆ-ದರೋಡೆ, ಮೋಸ, ವಂಚನೆ,

ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದಂತಹ ಅಂಧಕಾರ ದೂರವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

ನೈತಿಕತೆಯುಳ್ಳ ಮನುಷ್ಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸರಳ ಸಜ್ಜನಿಕೆಯ ಸಹಕಾರ ಮೂರ್ಛಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆದರ್ಶಪ್ರಾಯನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಇಂದಿನ ಯುವ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ನೈತಿಕ

ಮೌಲ್ಯಗಳ ಆಧಾರಿತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಿಗಬೇಕು. 'ಭವ್ಯ ಭಾರತದ ಅಡಿಪಾಯವಾದ ಯುವಜನಾಂಗವು ತಮ್ಮ ಜೀವವೆಂಬ ಗಿಡಕ್ಕೆ ನೀರೆಂಬ ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಪೋಷಿಸಿ ಹೂವೆಂಬ ಸಾಧನೆಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಅರಳುವಂತಾಗಬೇಕು' ಎಂಬುದೇ ನನ್ನ ಆಶಯ.

ಬದುಕನ್ನು ಸುಂದರಗೊಳಿಸುವ 10 ಸರಳ ಸೂತ್ರಗಳು

✍ ಕಾವ್ಯ ಆರ್. ಮೆಂಡನ್, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ.

1. **ನಯವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿ:** ಇತರರು ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ನಯವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಲಿ ಎಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವ ನಾವು ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಮೊದಲು ನಯವಾಗಿ ವರ್ತಿಸೋಣ. ನಮ್ಮ ಮಾತು ಮೃದುವಾಗಿದ್ದರೆ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಯೂ ಮೃದುವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
2. **ಈ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಿ:** ಕಳೆದುಹೋದುದರ ಬಗೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಚಿಂತಿಸದೆ ಈ ಕ್ಷಣ ಕೈಲಿರುವುದನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಸಂತಸ ಪಡೆಯೋಣ. ಸೂರ್ಯನು ಹೋದನೆಂದು ಅಳುತ್ತ ಕುಳಿತರೆ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡುವ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯದಿರೋಣ.
3. **ವಾದ ಗೆಲ್ಲಬೇಡಿ, ಜನರನ್ನು ಗೆಲ್ಲಿ:** ಸ್ನೇಹಿತರೊಂದಿಗೆ, ಬಂಧು-ಬಾಂಧವರೊಂದಿಗೆ ವಾದದಲ್ಲಿ ಗೆಲುವು ಸಾಧಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ವಾದ-ವಿವಾದಗಳಿಗೆ ಆಸ್ಪದವೇ ಇಲ್ಲದಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಹಸನಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಗತ್ಯ ಎಂಬುವುದನ್ನು ಮನಗಾಣೋಣ.
4. **ಜಾಣ ಎಂದು ತಿಳಿದಾತ ದಡ್ಡ, ಸುಖ ಎಂದು ತಿಳಿದಾತ ಸುಖಿ:** ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅರಸುತ್ತಿರುವವರೆಗೆ ಮನುಷ್ಯ ಜಾಣನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ, ಅದು ತನಗೆ ದೊರೆಯಿತು ಎಂದು ತಿಳಿದ ದಿನವೇ ಆತ ಮೂರ್ಖನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಸುಖದ ವಿಷಯ ಹಾಗಲ್ಲ. ತಾನು ಸುಖವಾಗಿದ್ದೇನೆ ಅಂದುಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ನಿಜಕ್ಕೂ ಸುಖವಾಗಿರುತ್ತಾನೆ.
5. **ಪ್ರತಿಭೆಯೊಂದೇ ಸಾಲದು:** ಪ್ರತಿಭೆಯೊಂದೇ ಎಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಗೆಲ್ಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಭೆಯ ಜತೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನವೂ ಸೇರಿದಾಗ ಜಯ ನಮ್ಮದಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಭೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಾಗ ಆ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ತುಂಬಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತು ನಡೆಯೋಣ.
6. **ಸುಲಭವಾದುದರಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿತರಾಗಬೇಡಿ:** ಸುಲಭವಾಗಿ ಗಳಿಸಿದ್ದು ಬೆಲೆಯುಳ್ಳವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಬಹುಕಾಲ ನಮ್ಮ ಬಳಿ ಉಳಿಯುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದು ಮೌಲಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಆ ಗಳಿಕೆ ನಮ್ಮೊಂದಿರುತ್ತದೆ.
7. **ಟೀಕೆ ಎದುರಾದರೆ ಆತ್ಮಾವಲೋಕನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ:** ಯಾರಾದರೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಟೀಕಿಸಿದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಆತ್ಮಾವಲೋಕನಕ್ಕೆ ಸುಸಮಯ. ಹಾಗೆಯೇ ಯಾರಾದರೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದರೆ ಅದು ನಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದವರ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ಆಶಯಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಬೇಕಾದ ಸಮಯ ಎಂಬುದನ್ನರಿಯೋಣ.
8. **ಉಚಿತವಾದುದಕ್ಕೆ ಕೈ ಚಾಚುವಾಗ ಆಲೋಚಿಸಿ:** ಏನಾದರೊಂದು ಉಚಿತವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದಾಗ ನಾವು ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಅಳತೆಗೋಲಾಗುತ್ತದೆ. ಉಚಿತವಾದುದಕ್ಕೆ ಕೈಚಾಚುವಾಗ ಈ ಮಾತು ನೆನಪಿರಲಿ.
9. **ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟಗಳು ಏನೂ ಅಲ್ಲ:** ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟಗಳೇ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ. ಹಾಕಲು ಚಪ್ಪಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಯಾದರೆ, ಕಾಲುಗಳೇ ಇಲ್ಲದ ಅದೆಷ್ಟೋ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯದಿರೋಣ.
10. **ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿ:** ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟು ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಆತ್ಮತೃಪ್ತಿಯ ಸುಲಭದ ಕೆಲಸ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಕೆಲಸವನ್ನು ಇಷ್ಟಪಡದೆ ಮಾಡಹೊರಟಾಗ ಅದು ಹೊರೆ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸೋಣ, ಹೊರೆಯನ್ನು ಹಗುರಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಚಿತ್ರದಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಿಂದ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸಿ

✍ ರಮ್ಯಾ ಡಿ., ದ್ವಿತೀಯ ಪಿ.ಯು.ಸಿ.

“ಏ ಸೌಜನ್ಯ ಇಲ್ಲಿ ಬಾರೆ, ಆ ಬೆಟ್ಟದ ಶಿಖರ ನೋಡು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಅಲ್ಲಾ?” “ಹೌದು,” “ನಾವಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಸೆಲ್ಫಿ ತೆಗೆಯುವ?” ಎಂದಳು ಕಾವ್ಯ. “ಏಯ್ ಲೂಸ್ ಅಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಸಾಯುತ್ತೀಯಾ ಬಾ, ಇಲ್ಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸೆಲ್ಫಿ” ಎಂದಳು ಸೌಜನ್ಯ. “ಸರಿ, ನೀ ಇಲ್ಲೇ ಇರು ನಾವು ಹೋಗಿ ಸೆಲ್ಫಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇವೆ. ಏ ಬನ್ನೇ ನಾವು ಹೋಗೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮೂವರು ಗೆಳತಿಯರು ಬೆಟ್ಟ ಹತ್ತಿದವರು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ಜಜ್ಜಿ ಬಜ್ಜಿಯಾದ ಶವಗಳಾಗಿ. ಇದು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಅಷ್ಟೆ ಬಹುತೇಕ ಸೆಲ್ಫಿ ಸಾವುಗಳಾಗುವ ಮುನ್ನ ಇಂಥ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ.

ಸೆಲ್ಫಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧ: ನೆನಪುಗಳ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಕ್ರೇಜ್ ಗಾಗಿ. ಮೊದಲಿಗೆ ನನ್ನ ಗೆಳೆಯ ರಾಹುಲ್ ಗೆ ಫೋಟೋ ಎಂದರೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದರ ಹುಚ್ಚು ಆತನಿಗೆ ತಲೆಗೆ ಹತ್ತಿತು. ಗೆಳೆಯರೊಂದಿಗೆ ಫೋಟೋ ತೆಗೆದು, ನನ್ನ ಫೋನ್ ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾಶಿ ಅವನದ್ದೇ ಫೋಟೋಗಳು. ಇದು ಫಸ್ಟ್ ಸ್ಟೇಜ್.

ಸೆಕೆಂಡ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಯಾಕೋ ನನ್ನ ಮುಖ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಾ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಯಾವುದೋ ಬ್ಯೂಟಿಫುಲ್ ತರಹ ಆಫ್ ಡೌನ್ ಲೋಡ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸೆಲ್ಫಿಗೆ ಫೋಸ್ ಕೊಡೋದು. ಮೂರನೆ ಹಂತ - ಗೆಳೆಯರು ಹೇಳಿದರು ಅಂತಾ ಎಫ್ ಬಿ, ವ್ಯಾಟ್ಸಾಪ್, ಇನ್ ಸ್ಟಾಗ್ರಾಂಗೆ ಜಾಯಿನ್ ಆಗೋದು. ಅವರೆಲ್ಲಾ ಫೋಟೋ ಹಾಕಿದ್ದು ನೋಡಿ ಲೈಕ್, ಕಾಮೆಂಟ್ ಗಳು ಅವರಿಗೆ ಸಿಗುವುದು ನೋಡಿ ತಾನೂ ಫೋಟೋಗಳನ್ನ ಹಾಕಲು ಶುರುಮಾಡುವುದು. ನಾಲ್ಕನೇ ಹಂತ - ಹೋ ನನಗೆ 1,000 ಲೈಕ್ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಅಯ್ಯೋ ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಇವರ್ಯಾರೂ ಕಾಮೆಂಟ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಏನೋ ಕಳೆದುಕೊಂಡವರ ಹಾಗೆ ಹುಡುಕುವುದು. ಕೋಪ ಬರುವುದು, ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಉರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು.

ಐದನೆಯ ಹಂತ - ತಾನು ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು. ಅಪಾಯ ಇದ್ದರೂ ರಿಸ್ಕ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಂಬಲ. ಈಗ ಖಂಡಿತ ಇವರೆಲ್ಲಾ ಲೈಕ್ ಮಾಡೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕಾಲು ಜಾರಿ ಬಿದ್ದೋ, ಅಲೆಗಳಿಂದಲೋ, ಮಹದಿಯಿಂದಲೋ, ಬೆಟ್ಟದಿಂದಲೋ ತನಗೆ ಅರಿವೆ ಇಲ್ಲದೆ ಸೆಲ್ಫಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಹೋಗಿ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಯಮನ ಪಾದ ಸೇರುವುದು.

ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದ ಕೊರತೆಯಿಂದಲೇ ಸೆಲ್ಫಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರದರ್ಶನ ಪ್ರಿಯತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು. ಉದಾ - ಅವಳು ಬ್ಯೂಟಿಫುಲ್ ಬಳಸಿ ತನ್ನ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸೌಂದರ್ಯ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟು ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮುಖವಾಡವನ್ನು ಎಫ್ ಬಿಗೋ, ವ್ಯಾಟ್ಸಾಪ್, ಡಿಪಿಗೋ ಹತ್ತು ಹದಿನೈದು ಸೆಲ್ಫಿಯನ್ನು ಫೋಸ್ ಮಾಡುವುದೋ - ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸೌಂದರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನ ಬಂದು ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. 100ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಫೋಟೋ ಅವರ ಮೊಬೈಲ್ ನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತೆ. ಅದು ಕೂಡ ಒಂದು ದಿನದ್ದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 15 ಸೆಲ್ಫಿ ಮಾತ್ರ ಆರಿಸಿ ಫೋಸ್ ಮಾಡುವ ಹುಚ್ಚು ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ಮೊದಲಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇರುವ ಸ್ಪರ್ಧೆ ನಂತರ ಅದು ಗೀಳಾಗುವ ಹಂತ ತಲುಪುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರ ಹತ್ತಿರ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ, ಲೈಕ್, ಕಾಮೆಂಟ್ ಗಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವೇ ಸೆಲ್ಫಿ ಕ್ರೇಜ್ ಬೆಳೆಯಲು ಕಾರಣ.

ನನ್ನ ಗೆಳೆಯನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಬೆನ್ನುನೋವು ಇದ್ದು, ಅದರ ಅನುಭವ ಅವರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ದಿನದ 18 ಗಂಟೆಯೂ ಆನ್ ಲೈನ್ ನಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದ ಜಾಲಿಯಾಗಿ ಬೈಕ್ ರೈಡ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಯಾಕೋ ಅವನಿಗೆ ಜ್ಞಾನೋದಯವಾಗಿ ಎಫ್ ಬಿ, ವ್ಯಾಟ್ಸಾಪ್, ಇನ್ ಸ್ಟಾಗ್ರಾಂ, ಟ್ವಿಟರ್ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಆನ್ ಲೈನ್ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟ ಈಗ “ನನಗೆ ಬೆನ್ನು ನೋವು ಇಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಚಂದದ ಪ್ರಪಂಚ ಬೇರೆ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಕೂಡ ಆತನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯಾದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ

- ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸೆಲ್ಫಿಗಿಂತ, ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸೆಲ್ಫಿ ಮುಖ್ಯ
- ಅತಿಯಾದ ಸೆಲ್ಫಿ ಬೇಡ, ಭಂಡ ಧೈರ್ಯ ಬೇಡವೇ ಬೇಡ. ನೀವು ಹೋದ ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಇರಲಿ ಮತ್ತು ಮೊದಲು ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಚೆಲುವನ್ನು ಆನಂದಿಸಿ. ನಿಮ್ಮೊಳಗೆ ಅದರ ಚಿತ್ರ ಸೆರೆಯಾಗಲಿ. ನೆನಪಿನ ಕೋಶದಲ್ಲಿ ಜೀವಂತವಾಗಿರಲಿ.
- ಸೆಲ್ಫಿಗಿಂತ, ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಮುಚ್ಚಿ ಅದರ ಫೋಟೋ ನಿಮಗೆ ಕಾಣುವುದು.
- ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನಿಮಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇರಲಿ. ಫೋಟೋಗಿಂತ ನೀವು ಮಾಡಿದ ಒಳಿತಿನ ಕೆಲಸದ ಕುರಿತು ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ.

ಪರ್ಫ಼ಾರ್ಮೆನ್ಸ್ ಅನ್ವೇಷಣೆ

ಶ್ರೀಯುಕ್ತ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಸಿ.ಎ.

ಫ಼ಾರ್ಮೆನ್ಸ್, ನಂತರ ಹೈಸ್ಕೂಲ್, ಆಮೇಲೆ ಕಾಲೇಜು, ತದನಂತರ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಇನ್ನೊಂದು ಮತ್ತೊಂದು ಅಂಥ ಕಾಮನ್ ಆಗಿರೋ ಎಜುಕೇಷನ್ ಸಿಸ್ಟಮ್. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲೂ ಮೋಜು-ಮಸ್ತಿ, ಆಟ, ಪಾಠ, ಸ್ನೇಹಕೂಟ ಅನ್ವೇಷಣೆ ಇಂಟ್ರೆಸ್ಟಿಂಗ್ ಸಬ್ಜೆಕ್ಟುಗಳು, ಇವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲೂ ಎದುರಾಗೋ ವಿಭಿನ್ನ ಸವಾಲುಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಜೀವನದ ವಿಶೇಷತೆಗಳು.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಅಂಕಗಳು ಎರಡು ಬಹು ಮುಖ್ಯ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗಗಳು. ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಾವ ಭೂತ ನಿಂದ ಬಿಡಿಸದಷ್ಟು ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ನಿಂದ ಬಿಡಿಸಿರುತ್ತವೆ.

ಇನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಪರ್ಫ಼ಾರ್ಮೆನ್ಸ್ ಅನ್ವೇಷಣೆ ಆಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಎದುರಾಗುತ್ತೆ. ಕೊನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾಲೇಜು ಅನ್ವೇಷಣೆ ಹುಡುಕಾಟ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತೆ. ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಜೀವನದ ಜನರಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಅಂದ್ರೆ ತಪ್ಪಾಗಲ್ಲ.

ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಅಂಕಗಳು (ಪರ್ಫ಼ಾರ್ಮೆನ್ಸ್) ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತೆ ಅಂದ್ರೆ ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಅಂಕಗಳೇ ಜೀವನ ಎಂಬ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ಅಂಕಗಳು ಇಂದು ನಿಮಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಬಂದಿರಬಹುದು, ನಾಳೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ನಿಮಗೆ ಸಮಾನಾಗಿಯೂ ಅಥವಾ ಜಾಸ್ತಿ ಅಂಕಗಳನ್ನು ತೆಗೆಬಹುದು ಅನ್ನೋದು ಒಂದು ಕಾಮನ್ ಫ಼ಾಕ್ಟ್.

ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. (SSLC) ಓದೋವಾಗ ಇದು ಒಂದು ವರ್ಷ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಓದಿ, ಪಿ.ಯು.ಸಿ. (PUC) ಓದೋವಾಗ ಇದು ಒಂದು ವರ್ಷ ಅಂಥ, ಡಿಗ್ರಿ ಓದೋವಾಗ ಇನ್ನು ಮೂರು ವರ್ಷ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಓದಿದ್ದೆ ನಿಮ್ ಲೈಫ್ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತೆ ಅನ್ನೋ ಡೈಲಾಗೂ ನೀವು ಕೇಳಿರಬಹುದು.

ಹಾಗಾದ್ರೆ ನಾವು ಬೇರೆ ಓದಿದ್ದಲ್ಲ ವೇಷ್ಟು (ವಾಸ್ತೆ) ಅಂದ ಆಗ್ಲಿಲ್ಲಾ? ಮೊದಲು ಇದನ್ನೇ ಓದಬಹುದು ಇತ್ತು ಅಲ್ಲಾ? ಅನ್ನೋ ಭಾವನೆ ನನಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಬರೋದು.

ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡೋವಾಗ ಅವು ಯಾವುದೇ ಬೀಜಗಣಿತ, ರೇಖಾಗಣಿತ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡಬಹುದಾಗಿ ಪ್ಲಸ್, ಮೈನಸ್, ಗುಣಿಸು, ಭಾಗಿಸು ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸೋದು ಅನ್ನೋದು ಸತ್ಯ. ಅಲ್ಲಿ ನಿಮ್ ಪರ್ಫ಼ಾರ್ಮೆನ್ಸ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರಲ್ಲ ಬದಲಾಗಿ ನಿಮ್ ಸಾಮಾನ್ಯ ಗಣಿತ.

ಇನ್ನು ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಅಡ್ಮಿಷನ್ ಅಂತ ಫಾರ್ಮ್ ತಗೊಂಡು ಆಯ್ಕೆ, ಫಾರ್ಮ್ ಭರ್ತಿ ಕೂಡ ಮಾಡಿ ಆಯ್ಕೆ, ಅಡ್ಮಿಷನ್ ಅಂತ ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿಂತರೆ ಮೊದಲು 90 ಶೇಕಡಾದವರು ಒಳಗೆ - ಇದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ?

ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ್ರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಫಾರ್ಮ್ ಒಳಗೆ ಅಂತೂ ಹೋಗುತ್ತೆ, ಎಲ್ಲಾ 90 ಪ್ರತಿಶತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸೀಟು ಸಿಕ್ಕ ನಂತರ ಈ 65 ಪ್ರತಿಶತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸೀಟು. ಅಷ್ಟರಂತೆ ಇವು ಸ್ಟಾಂಡ್‌ಬೈ ಅಂತೆ.

ಅಲ್ಲ ಕಣ್ಣಿ 90% ಸ್ಟೂಡೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನೇ ತಕ್ಕೊಂಡು PUC ರಿಸಲ್ಟ್ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜಿಗೆ 100 ಪರ್ಫ಼ಾರ್ಮೆನ್ಸ್ ರಿಸಲ್ಟ್ ಬಾರದ ಇರುತ್ತಾ ?

ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನ ಅವನ ಅಂಕಗಳಿಂದ ಅರಿಯುವ ಬದಲು ಅವನ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಅರಿಯಬೇಕು ಅನ್ನೋದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ ಪೇರೆಂಟ್ಸ್ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದ್ರೆ ಅವಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ಅಂತೆ ನಿನಗೆ ಅವನಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಯಾಕೆ ಅನ್ನೋ ಕಂಪ್ಯಾರಿಜನ್.

ನಿನಗೆ ಆ ಕಾಲೇಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೀಟ್ ಸಿಗೋಲ್ಲಾ ಅಂತ SSLCಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿ ಟೆನ್ಷನ್ ಆದ್ರೆ, ಇನ್ನು PUC ರಿಸಲ್ಟ್ ಟೈಮ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿಂಗೆ SSLCಗಿಂತ PUCಯಲ್ಲಿ ಪರ್ಫ಼ಾರ್ಮೆನ್ಸ್ ಕಮ್ಮಿ ಆಯ್ತು ಅಂತ ಹೇಳೋರು?

ಅವು ಹೇಳೋದು ಸರಿ ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನು ಇಲ್ಲ, ಆದ್ರೆ ಎಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ತರ ಇರೋಲ್ಲಾ ಹಾಗೂ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅವರ ಆಸಕ್ತಿ, ಅವರಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಅರಿತರೆ ಇನ್ನೂ ಪೇರೆಂಟ್ಸ್ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗೋದ್ರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲೂ ಪರ್ಫ಼ಾರ್ಮೆನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆಗಳು ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಅಂಕಗಳು ಬೇಕು ಅಂಥ ಹೇಳೋದು ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಸತ್ಯ. ಆದ್ರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ತರ ಇರೋದಿಲ್ಲ ಅನ್ನೋದು ಅವು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸವಿರುಚಿಯ ಅರಿವು ಕೂಡ ಟೀಕಿಸೋ ಮೊದಲು ಎಲ್ಲರೂ ಅರಿಯಬೇಕು ಅನ್ನೋದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ.

ಮೊದಲನೆಯ ಯಾಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಅಂಕ ತೆಗೆರಿ ಅಂತ ಹೇಳ್ತಾರೆ? ಅವಿಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರೋ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಪರಿಚಯ ಇರಬಹುದು, ಇಲ್ಲವಾದ್ರೆ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಬಾರದ

ಹೋದ್ದು ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಅಂಕಗಳು ಬರಬಹುದು ಅನ್ನೋ ಭರವಸೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಆಸೆ ಕೂಡ ಇರಬಹುದು ಅನ್ನೋದನ್ನ ನಾವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅರಿಯಬೇಕಾದ ಅಂಶ.

ಆದ್ರೆ ಈ ಆಸೆ ಅನ್ನೋದು ಅತಿಯಾಸೆಯಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆಗೊಂಡು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ಆಗಬಾರದು.

ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ 95 ಪ್ರತಿಶತ ಅಂಕಗಳನ್ನು ತೆಗೀತಾ ಇದ್ದಾನೆ ಅಂದ್ರೆ ಅದು ಅವನ ಟ್ಯಾಲೆಂಟ್, ಅವನ ಪರಿಶ್ರಮ ಮತ್ತು ಅವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸೋ ರೀತಿ ಅವನಿಗೆ ಅಂಕಗಳನ್ನು ತಂದು ಕೊಡಬಹುದು.

ಅಂಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಂಡಿರೋ ಗೆಳೆಯರೇ ಅಂಕಗಳು ಎಲ್ಲವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲ್ಲ. 95 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರದ ವಿಷಯ 65 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು ಅನ್ನೋದು ಕೂಡ ಒಂದು ನಿಜವಾದ ವಿಷಯ. ಅಂಕಗಳನ್ನು ತೆಗೆದವರೆ ದೊಡ್ಡ ಜನ ಆಗಬೇಕು ಅನ್ನೋ ರೂಲ್ಸ್ ಯಾವ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ.

ಅನ್ನದಾತ ರೈತ ಸಾಲದ ಹೊರೆಯಿಂದ ಸುಸ್ಸೆಡ್ ಮಾಡ್ಕೊಂಡ್ರೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಫೇಲ್ ಆದ್ರೂ ಅಂತ ಸುಸ್ಸೆಡ್ ಮಾಡ್ಕೊಳ್ಳೋದು ಈಗ ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯ ಆಗಿದೆ. ನೋಡಿ ಸಿಂಪಲ್ ಆಗಿ ಹೇಳ್ತೀನಿ ಸಿ.ಎ. ಎಕ್ಸಾಮನ್ನು ಬರೀತಾರೆ ಅದ್ರಲ್ಲಿ ಫೇಲ್ ಆದ್ರೆ ಸಾಯುತ್ತಾರೆ, ಇಲ್ಲ ತಾನೇ ಮತ್ತೆ ಬರಿಯುತ್ತಾರೆ, ಅದೇ ರೀತಿ ನೀವು ಕೂಡ ಮರಳಿ ಯತ್ನ ಮಾಡಿರಿ.

ಅಂಕಗಳು ನಿಮ್ಮ ಮೆಮೊರಿ ಸ್ಟೋರೇಜನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತವೆಯೇ ಹೊರತು ನಿಮ್ಮ ಫೀಚರ್ಸ್ ಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲ. ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ಬರ್ಲಿಲ್ಲ ಅಂಥ ಸುಸ್ಸೆಡ್ ಮಾಡ್ಕೊಳ್ಳೋ ಬದಲು ಒಂದು ಕ್ಲಣ ತಂದೆ-ತಾಯಿ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಒತ್ತಡ ಇರಬಹುದು. ಆದ್ರೆ ತಾಯಿಗೆ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳು ಯಾವತ್ತಿಗೂ ಮಗುವೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಸತ್ಯ. ಅಂಕಗಳೇ ಎಲ್ಲವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತೇ ಅನ್ನೋ ಮನೋಭಾವದವರು ನೀವು ಆಗಿದ್ದ್ರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊರ ಜಗತ್ತನ್ನು ಅದರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ನೋಡಿದ್ದ್ರೆ ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಸಿಗಬಹುದು ಅಂಥ ಅಂದುಕೊಳ್ಳೇನೆ.

ಯಾರು ಕೂಡ ಮಾತಾಡೋವಾಗ ನಿನ್ನ ರ್ಯಾಂಕ್ ಕೇಳೋಲ್ಲ, ಪರ್ಸೆಂಟು ಕೇಳೋಲ್ಲ, ನೀನು ಹೇಗೆ ಮಾತಾಡ್ತಿ ಅಂಥ ನೋಡ್ತಾರೆ. ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ಕಾರ್ಡ್, ಪೋಟರ್ ಐಡಿ ಮಾಡೋವಾಗ ಪ್ರೊಫ್ ಗೆ ಬೇಕೇ ಹೊರತು ಪೋಟ್ ಮಾಡೋಕೆ ಅಲ್ಲ.

ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜಿನ ಮೊದಲ ದಿನದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರಿನ ಜೊತೆಗೆ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೇಳೋ ಬದಲು ನಿಮ್ಮ ಟ್ಯಾಲೆಂಟ್, ನಿನ್ನ ಆಸಕ್ತಿ ಏನು ಅಂತ ಕೇಳ್ವೇಕು ಅನ್ನೋದೇ ನನ್ನ ಆಸೆ.

ಅಂಕಗಳು ವ್ಯವಹಾರದ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರೋದು ಅಂತೂ ಸತ್ಯ.

ಒಗಟುಗಳು

1. ಕೈಸನ್ನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬರಲ್ಲ, ಹಿಡಿದೆಳೆದರೆ ಅಳುತ್ತದೆ - ಬಾಗಿಲು.
2. ಬಡಗಿ ಮಾಡಿದ ಬಂಡಿಯಲ್ಲ, ಒಂದು ನಿಮಿಷವೂ ಬಿಡುವಿಲ್ಲ, ಅದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವೂ ಇಲ್ಲ - ಭೂಮಿ.
3. ಒಂದೂ ಹನಿ ಹಾಲನ್ನು ಯಾರೂ ಕುಡಿಯಲಾರರು - ಕಳ್ಳಿ ಹಾಲು.
4. ಕಾಲುಗಳಿದ್ದರೂ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ, ಕೈಗಳಿದ್ದರೂ ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ - ಕುರ್ಚಿ.
5. ಒಂಟಿ ಕಾಲಿನ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಎಂಟು ಎಲುಬಿದೆ - ಕೊಡೆ.
6. ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ, ತಕ್ಕಡಿಯಲ್ಲಿ ತೂಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದಿಲ್ಲದೆ ದೇವರ ಪೂಜೆ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ - ಗೋಮಯ.

✍ ಪ್ರತೀಕಾ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಅಂದು - ಇಂದು

✍ ಪೂಜಾ ರಾವ್, ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎ.

ಹೇ... ಕೃಷ್ಣಾ ಕಾಪಾಡು... ಎಂದಾಕ್ಷಣ ಅಂದು ನಿನ್ನ ಓರ್ವ ಭಕ್ತೆಗಾಗಿ ಅಕ್ಷಯ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ನೀಡಿ ರಕ್ಷಿಸಿದೆ. ಆದರೆ, ಇಂದು ಸಾವಿರಾರು ಜೀವಗಳು ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ನಿನಗಾಗಿ ಮೊರೆ ಇಟ್ಟರೂ ಬರೆ ಇರುವೆ ಏಕೆ ? ದ್ವಾಪರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರದ್ದು ದ್ರೌಪದಿಯ ಮಾನ ಹರಣವಾಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಕೆಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡಿ, ನಿರ್ಭೀತಗೊಳಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ನಿರ್ಭಯಾಳು ಮಾನ, ಪ್ರಾಣ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಕೂಗಿ ಕರೆದರೂ ಕೇಳದೆ ಹೋಯಿತೆ ದೇವಾ... ಅಂದು ಸ್ತ್ರೀ ಹತ್ಯೆ ಮಹಾ ಪಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇಂದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಮಾನ, ಮರ್ಯಾದೆಯ ಹತ್ಯೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಸ್ತ್ರೀ ಸಮಾನತೆಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದರೂ ಕೂಡ ಆಕೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ಜೀವ ಇಲ್ಲದ ಆಟಕೆಯಂತೆ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಂದು ಸ್ತ್ರೀಯರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಕೃಷ್ಣಾ ನೀನಿದ್ದೆ, ಆದರೆ ಇಂದು ಈ ಜಗತ್ತು ಕೀಚಕ, ದುಶ್ಯಾಸನರಿಂದ ತುಂಬಿದೆ. ಸಮಾಜ ಹೆಣ್ಣಿನ ದುಃಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಾಣದ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನಂತೆ ಕುರುಡಾಗಿದೆ. ಅಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಹೀನ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಕಂಡು ದ್ರೋಣ, ಭೀಷ್ಮರಂತಹ ವೀರಾಧಿವೀರರು, ಹಿರಿಯರು, ಗುರುಗಳು ಇಂದು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಅರಕ್ಷಕರು, ಸರಕಾರದ ಹಾಗೆ ಕುರುಡಾದರು. ಅಂದು ದ್ರೌಪದಿ ದುಶ್ಯಾಸನ, ಧುರ್ಮದನನ ಮರಣದ ನಂತರ ನೆಮ್ಮದಿಯ ನಿಟ್ಟುಸಿರುಬಿಟ್ಟಳು. ಆದರೆ ಇಂದು ನಿರ್ಭಯಾಳಂತವರು ನೋವಿನ ಬಿಸಿ ಉಸಿರಿನೊಂದಿಗೆ ಆ ಮೃಗಗಳೆದುರು ಬಲಿ ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ದ್ರೌಪದಿಯ ಶಪಥದ ಶಾಪ ದುಶ್ಯಾಸನನ್ನು ಬಲಿತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು. ಆದರೆ ಇಂದು ಅಂತಹ ಮೃಗಗಳು ರಾಜರಂತೆ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನೋವಿಗೆ, ಹಿಂಸೆಗೆ ಕೊನೆಯಿಲ್ಲವೇ ದೇವಾ... ಅಂದು ಭೂಮಾತೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸ ಎಳೆದೊಯ್ದಾಗ ವರಾಹ ರೂಪಿ ಆಗಿ ಬಂದು ರಕ್ಷಿಸಿದೆ. ಇಂದು ಅದೇ ಭೂಮಾತೆಯ ಒಡಲಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಕೂಗು ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲವೇ... ತಂದೆ?? ನೀನಾದರೂ ಬರಬಾರದೇ ಕಲ್ಪಿಯಾಗಿ? ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರುವವರು ಇನ್ನೊಂದು ಜೀವದ ಬೆಲೆ ತಿಳಿಯದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂಸೆಯೇ ಧರ್ಮ ಎನ್ನುವಂತೆ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀನು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಬುದ್ಧನಾಗಿ ಬಂದು ಅಹಿಂಸೆಯ ಬೋಧನೆ ಮಾಡಬಾರದೇ? ಅಂದು ಪರಶುರಾಮ ಮಾತೆಯ ಅಳಲಿಗೆ ಕಾರಣರಾದ ಕೃತ್ತಿಯರ ರುಂಡ ಕತ್ತರಿಸಿದ. ಆದರೆ ಇಂದು ಮಾತೆಯರ ಕೂಗನ್ನು ಅಲಿಸುವವರು ಯಾರು ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಅಂದು ನರಕಾಸುರನಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪ್ರಾಣ, ಮಾನ ರಕ್ಷಿಸಿದವ... ದೇವಾ ನೀ... ಇಂದು ಕೋಟ್ಯಂತರ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಅಳಲು ಕೇಳಿಸದೇ... ತಂದೆ?? ಅಂದು ನಿಶ್ಯಸ್ತ್ರನಾದ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠ ಅರ್ಜುನನಂತೆ, ಇಂದು ಆದಿಶಕ್ತಿಯಾದ ಹೆಣ್ಣು ಅಬಲೆ, ಅಸಹಾಯಕಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಗೀತೋಪದೇಶ ನೀಡಿದ ಹಾಗೆ ಇಂದು ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯ ಅರಿವನ್ನು ನೀಡು, ಕೃಷ್ಣಾ... ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವ ದುಶ್ಯಾಸನ, ಕೀಚಕರ ಸಂಹಾರ ಮಾಡು, ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ನೆಮ್ಮದಿಯ ಬದುಕು ನೀಡು... ಇಲ್ಲವೇ “ರಣಚಂಡಿ” ಯಾಗುವ ಅವಕಾಶ ನೀಡು... ●

ಹಣವಿಲ್ಲದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ವೇಲೈ ತೊರೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಸೋತ ರಾಜನನ್ನು ಪ್ರಜೆಗಳು ತೊರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹಣ್ಣು ಬಿಡದೆ ಮರವನ್ನು ಪಶ್ಚಿಗಳು ತೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಊಟ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅತಿಥಿಗಳು ಮನೆಯನ್ನು ತೊರೆಯುತ್ತಾರೆ.

— ಚಾಣಕ್ಯ ನೀತಿ

ಮನದಿ ಅರಳಲಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ

✍ ಸೌಮ್ಯ ಆಚಾರ್ಯ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

“ಬಳ್ಳಿಗೆ ಕಾಯಿ ಭಾರವೇ?” ಅಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ. ಅಂತೆಯೇ ಎಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೂ “ತಾಯಿಗೆ ಮಗು ಭಾರವೇ?” ಎಂದರೆ... ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಅನುಭವ ಸಿದ್ಧಮಾತು. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಕಾಲಗತಿ? ಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲಕ್ಕೂ, ಅವಮಾನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೆ ಬಲಿಪಶುವಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಎರಡನೇ ದರ್ಜೆಯ ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಯೆಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದ ‘ಹೆಣ್ಣು’ ‘ಸ್ತ್ರೀ’ ಅಥವಾ ಗೌರವಯುತ ಮಾತಿನಂತೆ ‘ಮಹಿಳೆ’ ಈಗ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಘಾತಕ ಕ್ಷಣ ಎಂದರೆ ತಾಯಿಗೆ ಭಾರವಾಗಿ ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನೇ ಅಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ. ನಿಜ, ತಾಯಿಯೂ ಮಹಿಳೆ, ಮಹಿಳೆಯಾದ ಅವಳಿಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಗು ಬೇಡ. ಆಧುನಿಕ ಆವಿಷ್ಕಾರವಾದ ವಿಶೇಷ ವೈದ್ಯಕೀಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸೌಲಭ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಗರ್ಭಸ್ಥ ಹೆಣ್ಣು ಶಿಶುವಿನ ಪ್ರಾಣಹರಣ ಸಾಧ್ಯ. ತಾಯಿ, ಅಜ್ಜಿ, ಅತ್ತೆ ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಪಾತಕದಲ್ಲಿ ಪಾಲುದಾರರೆಂದರೆ ಅದಂತಹ ವಿಪರ್ಯಾಸ! ಬಡವರು, ಹಿಂದುಳಿದವರು, ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ವಿದ್ಯಾವಂತ, ಹಣವಂತ ನಾಗರಿಕ(!) ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯ! ಇದೇ ರೀತಿ ಈ ಪೈಪಾಳಿಗೆ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಎಂತಹ ಪರಿಣಾಮ ಎದುರಾಗಬಹುದು?... ಮಾನವ ಕುಲವೇ ನಿರ್ನಾಮವಾಗುವ ಹಾದಿಗಳನ್ನು ನಾವಾಗಿ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೇ? ಕಳೆದ ಒಂದು ದಶಕದಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಕೋಟಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಭ್ರೂಣಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಣೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಯಥಾರ್ಥ ಲೆಕ್ಕ ನಮ್ಮನ್ನು ಬೆಚ್ಚಿ ಬೀಳಿಸಲಾರದೆ? ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ಕುಕ್ಕಿತ್ತಕ್ಕಿ ಕಾನೂನಿನ ನಿರ್ಬಂಧ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆಯಾದರೂ ಕಾನೂನು ಬೇರೆ, ವಾಸ್ತವ ಬೇರೆ ಎಂಬ ಮಾತು ಸರ್ವೇವೇದ್ಯವಾಗಿದೆಯಷ್ಟೆ?

ಮನೆ, ಮನಗಳನ್ನು ಬೆಳಗಬೇಕಾದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಹೀಗೆ ಅಲಕ್ಷಿತರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಪ್ರಾಣಕ್ಕೇ ಎರವಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ?... ‘ವಿಶ್ವಮಹಿಳಾ ದಿನಾಚರಣೆ’ಯಂತಹ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಚಿಂತನೆಗೆ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತವೆನಿಸುತ್ತವೆ.

ಆರ್ಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೂಜನೀಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಹೆಣ್ಣು

ಮಧ್ಯಯುಗದ ಬಳಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವ ದಿನಗಳವರೆಗೂ ಅವಿದ್ಯೆ, ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ, ಸತೀ ಸಹಗಮನ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಂದ ನರಳಿದಳು. ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಾನತೆಯ ಸದವಕಾಶಗಳು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಇದ್ದು ದಶಕಗಳುರುಳಿದಂತೆ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಪಿಡುಗು ಭೂತಾಕಾರವಾಗಿ ಬಾಧಿಸತೊಡಗಿತ್ತು. ಈ ಆಶಾಪಿಶಾಚಿಗೆ ಬಲಿಯಾದ ಮುಗ್ಧ ಜೀವಗಳೆಷ್ಟೋ ಎಣಿಕೆಗೆ ಸಿಗದು. ತೊಂಬತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಭೂಣಹತ್ಯಾ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ವಿನಾಶಕಾರ್ಯ ಆರಂಭಿಸಿ ಇದೀಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗಂಡುಹೆಣ್ಣುಗಳ ಪ್ರಮಾಣ 1000ಕ್ಕೆ 900ರಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ಜನಗಣತಿ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಜೀವಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಹೆಣ್ಣು ಜೀವಗಳ ಭಕ್ಷಣೆಗೆ ಮುಂದಾಗಿರುವುದು ಸಾಮಾಜಿಕ ದುರಂತಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನ.

ಇಂದಿನ ಕಾಲದ ಮಹಿಳೆ ಅವಕಾಶ ದೊರೆತಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವಿಭಾಗದಲ್ಲೂ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮೆರೆಸಬಲ್ಲವಳು. ವಿದ್ಯೆ, ಉದ್ಯೋಗ, ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಶ್ರೇಣಿ, ಸಮಾಜದ ವಿವಿಧ ಮುಖಗಳ ಪ್ರಗತಿ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಭಾಗಿ, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿನಿ; ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಸಾಧನಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಮಿಸ್ತರಣೀಯ ಕಾರ್ಯಗೃಹ ಮಹಿಳೆಯರ ನಿದರ್ಶನ ಎಂಥವರನ್ನೂ ಎಚ್ಚರಿಸುವಷ್ಟು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿದೆ.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾತಾಪಿತರು, ಹಿರಿಯರು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದ ಸತ್ಯವೊಂದಿದೆ. ಮನೆಗೊಂದು ಮಗು ಹೆಣ್ಣರಲಿ, ಗಂಡರಲಿ, ಸಮಾನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪೋಷಣೆ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ವಿವಾಹವೊಂದೇ ಜೀವನದ ಪ್ರಥಮ ಗುರಿ ಅಲ್ಲ. ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಉತ್ತಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ನಿರ್ವಹಣೆ, ವಿಚಾರಪೂರ್ಣ ಗುಣಗಳೇ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯ ಎಂಬ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಆಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಇಂತಹ ಸಮದೃಷ್ಟಿಯ ಹಿರಿಯರು ಕೆಲವರಾದರೂ ಇರುವುದು ಮತ್ತು ಇಂಥವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇರಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಆರೋಗ್ಯಕರ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣದಡೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಹೆಜ್ಜೆ.

ಹಾಲಿದ್ದಾಗ ಹಬ್ಬ ಮಾತು; ಬಿಸಿಲಿದ್ದಾಗ ಹಫ್ತೆ ಮಾತು.

— ಗಾದೆ ಮಾತು

ಮತದಾನ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಂತೆ!!

✍ ಸಿದ್ದಪ್ಪ ನಾಯಕ ಎಂ., ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎ.

ಮತದಾನ ಎಂಬುದು ದೇಶದ ಭವಿಷ್ಯವಿದ್ದಂತೆ, ಈ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವವರು ಪ್ರಜೆಗಳಾದ ನಾವುಗಳೇ ಹೊರತು ಬೇರಾವ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲ. ದೇಶ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಕುಟುಂಬವಾದರೆ ಆ ಕುಟುಂಬದ ಒಳಗಿರುವ ಸದಸ್ಯರು ನಾವೆಲ್ಲರು. ಆದುದರಿಂದ ಕುಟುಂಬದ ಯಜಮಾನನು ಅಂದರೆ ನಮ್ಮನ್ನಾಳುವ ದೊರೆ, ತಂದೆ, ಅಥವಾ ಕುಟುಂಬದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಹೇಗಿರಬೇಕು? ಎಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಜೆಗಳಾದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಒಮ್ಮತವಿರಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ಉತ್ತಮ ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಿಸಬಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅವಿರಬೇಕು. ಅವನು ದೇಶದ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬಲ್ಲನೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಮತ ಹಾಕಬೇಕು. ಭಾರತದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಯು ತನ್ನ ಮನೆಯ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಜೋಪಾನ ಮಾಡುವನೋ? ಅಷ್ಟೇ ಮತದಾನವನ್ನು ಸಹ ಜೋಪಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವು ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವರನು ವಧುವಿಗೆ ಯೋಗ್ಯನೇ, ಆತನು ಸರಿಯಾದ ಜೋಡಿಯೇ ಮತ್ತು ಗುಣವಂತನೇ, ಹಣವಂತನೇ ಎಂದು ತಿಳಿದ ಮೇಲೆಯೇ ಮದುವೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸಹ ಮತದಾನವು ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವಿದ್ದಂತೆ. ಅದನ್ನು ಪೋಷಿಸಿ, ಬೆಳೆಸಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು ಪ್ರಜೆಗಳಾದ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮತದಾನಕ್ಕೆ ಅರ್ಹನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತಮ್ಮ

ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತನೇ, ಅವನು ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬಲ್ಲನೇ, ಆ ಚಾಕಚಕ್ಯತೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ, ಆತನು ಉತ್ತಮ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದವನೇ, ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರೀತಿ, ಅನುಕಂಪ ಉಳ್ಳವನೇ, ಅವನು ಉತ್ತಮ ಮಾತುಗಾರನೇ, ಉತ್ತಮ ಸ್ವಭಾವದವನೇ, ತನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವವನೇ ಎಂದು ಅರಿತು ಅನಂತರ ಮತ ಚಲಾಯಿಸುವುದು ತುಂಬಾ ಸೂಕ್ತವೆನಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಜನರ ಒಡನಾಡಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಜನರ ನಾಡಿಮಿಡಿತವನ್ನು ಬಲ್ಲವನಾಗಿರಬೇಕು. ಕೇವಲ ತನ್ನ ಪಕ್ಷಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪಕ್ಷದ ಜನಪ್ರಿಯತೆಗೋಸ್ಕರ ಪೊಳ್ಳು ನುಡಿಗಳನ್ನಾಡಿ ಪವಿತ್ರವಾದ ಮತದಾನವನ್ನು ಪಡೆಯಬಾರದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದು ನಂತರ ಮತದಾರರು ಮತ ಚಲಾಯಿಸಬೇಕು. ಪವಿತ್ರವಾದ ಮತದಾನವನ್ನು ಪವಿತ್ರವಾದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ, ಅ ಪಕ್ಷದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ನೀಡಬೇಕು. ಮತದಾನಕ್ಕೆ ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ ಭೇದ ಭಾವವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಪಕ್ಷದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯು ಜಾತಿವಾರು ಮತ್ತು ಧರ್ಮದ ಪರವಾಗಿ ಮತ ಕೇಳಿದರೆ ಮತ್ತು ಭೇದಭಾವ ಮಾಡಿದರೆ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಕೆಡಕಾಗುವಂತಹ ಪ್ರಚೋದನಾಕಾರಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರೆ ಮತದಾರರೇ ಆತನನ್ನು ಉಚ್ಛಾಟಿಸಿ ಸಮಾಜದ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಕಾಪಾಡಬೇಕು.

ವೈಸನದಲಿ ದೇಹವು, ಮನನವನು ಕಾಣುವುದು
ವೈಸನವನು ಬಿಟ್ಟು ಹಸನಾಗಿ ದುಡಿದರೆ
ಅನನ ವಸನಗಳು ಸರ್ವಜ್ಞ.

ಮದನ್‌ಲಾಲ್ ಧಿಂಗ್ರಾ ಎಂಬ ದಿಟ್ಟ ದೇಶಪ್ರೇಮಿ

✍ ಕೃಷ್ಣ, ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎ.

ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಪೋಕಿಲಾಲನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಯುವಕನ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ಕಿಡಿಗಳು ನಿಗಿನಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಕರ್ನಲ್ ವಾಯಲಿ ಎಂಬ ಆಂಗ್ಲ ಧೂರ್ತನನ್ನು ಕೊಂದುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೋರ್ಟ್ ಗಲ್ಲು ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದಾಗ 'ಥ್ಯಾಂಕ್ಸ್' ಎಂದ ಅಮರಜೀವಿ ಧಿಂಗ್ರಾ.

ಈತ ಅಮೃತಸರದ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ವೈದ್ಯ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಳರಸರ ಆಪ್ತಬಂಧು ಸಾಹೇಬ್ ದಿತ್ತಾರ ಎರಡನೇ ಸುಪುತ್ರನಾಗಿ 18 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್, 1883ರಲ್ಲಿ ಜನನ. ಆರಂಭಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಅಮೃತಸರ ಮತ್ತು ಲಾಹೋರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿ ನಂತರ ಕೆಲಕಾಲ ಡಾರ್ಜಿಲಿಂಗ್‌ನ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಮ್ಲಾ-ಕೊಲ್ಕಾಟೆ ಹೋಗಿ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿ ಜೀವನ. ಮುಂದೆ 1906ರಲ್ಲಿ ಜುಲೈನಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ಗೆ ಪಯಣ ನಡೆಸಿದರು. ಅದೇ ವರ್ಷ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 19 ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ದಾಖಲಾದರು. ನಂತರ ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೀರ 'ವೀರ ಸಾವರ್ಕರ್' ಭೇಟಿಯಾಯಿತು. ಅವರ ಭಾಷಣಗಳೆಂದರೆ ಧಿಂಗ್ರಾನಿಗೆ ಬಹಳ ಇಷ್ಟ. ಮುಂದೆ ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿದ್ದ 'ಭಾರತ ಭವನ' (ಸಾವರ್ಕರ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದ ಕೇಂದ್ರ) ಕಾಲ ಸಂದಂತೆ ಇದರೊಂದಿಗೆ ಸ್ನೇಹ ಹೆಚ್ಚಿ, 1908ರ ವೇಳೆಗೆ ಅದೇ ಧಿಂಗ್ರಾನ ಖಾಯಂ ನಿವಾಸವಾಯಿತು. ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಭಾರತ ಭವನದ ಮೇಲಿನ ಮಹಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಂಬ್ ತಯಾರಿ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದಲ್ಲಿ ಧಿಂಗ್ರಾ ಮತ್ತು ಸಾವರ್ಕರ್ ಇದ್ದರು. ಒಲೆಯ ಮೇಲಿದ್ದ ಗಾಜಿನ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರಣ ಕುದಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅದು 300° ಸೆ. ದಾಟಬಾರದಿತ್ತು. ಸಾವರ್ಕರ್ ಇಕ್ಕಳ ಹುಡುಕತೊಡಗಿದರು. ಆದರೆ ಮದನ್ ತನ್ನ ಕೈಗಳಿಂದಲೇ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದ. ಕೈ ಸುಟ್ಟಿತ್ತು, ಮದನ್ ಶಾಂತನಾಗಿದ್ದ. ಸಾವರ್ಕರ್ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ 'ಶಹಭಾತ್' ಅಂದರು. ಆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರದ ವಾತಾವರಣ ಕೊತಕೊತ ಕುದಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಮಿದಿರಾಂ ಬೋಸ್, ಪ್ರಫುಲ್ಲಚಂದ್ರ ಮೊತ್ತಮೊದಲ ಬಾಂಬ್ ಸಿಡಿಸಿದರು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರದ ದಾಹತರುಣರಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕಿತ್ತು. ಮದನ್ ನಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಜ್ವಾಲೆಗಳು ಬೃಹದಾಕಾರ ತಾಳಿದ್ದವು. 1907ರ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ವೀರ ಸಾವರ್ಕರ್ ಲಂಡನ್‌ನಲ್ಲಿ 1857ರ ಪ್ರಥಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದ ಸುವರ್ಣೋತ್ಸವ ಆಚರಿಸಿದರು. ಒಮ್ಮೆ ಸಾವರ್ಕರ್ ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬೈಗುಳ ತಿಂದ ಮದನ್ ಕೆಲದಿನ ಅವರಿಗೆ ಮುಖ ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಂಜೆ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಕೇಳಿದ

“ನಾನು ಹುತಾತ್ಮನಾಗುವ ಸಮಯ ಬಳಿ ಸಾರಿದೆಯೇ? ನಿಮಗೆ ಹಾಗೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆಯೇ?” ಸಾವರ್ಕರ್ ಉತ್ತರಿಸಿದರು.

“ಹುತಾತ್ಮನಾಗ ಬಯಸುವವನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಅದು ಸುಳಿದಿದ್ದರೆ ಅದರರ್ಥವೇ ಹಾಗೆಂದು”. ಮದನ್ ಹೀಗೆಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದ “ನಾನು ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ”. ಅಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮದನ್‌ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಂಗ್ಲರ ವಿರುದ್ಧ ಸೇಡಿನ ಭಾವನೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ 1909ರ ಜೂನ್ 8ರಂದು ಸಾವರ್ಕರ್ ಹಿರಿಯಣ್ಣ ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ್ ಗೆ ಕರಿ ನೀರಿನ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿ ಅಂಡಮಾನಿನ ಕತ್ತಲಕೊಪಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟರು. ಮುಂದೆ 'ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್'ನ ಟೈಪಿಸ್ಟ್ ಏಮಾ ಜೋಸೆಫ್ ಬೆಕ್‌ಗಳೊಂದಿಗೆ ಸ್ನೇಹ ಬೆಳೆಸಿದ ನಂತರ ಅದರ ಸದಸ್ಯನಾದ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಭಾರತೀಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಆಂಗ್ಲ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ನಿಷ್ಠರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಇವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಆಂಗ್ಲನಿದ್ದ ಅವನೇ 'ಸರ್ ವಿಲಿಯಂ ಕರ್ಜನ್ ವಾಯಲಿ'. ಅವನು ಮೊದಲು ಸೇನಾ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿದ್ದ. ಅವನ ಕೆಲಸವೂ ಕೂಡ ಅದೇ ಆಗಿತ್ತು. ಮದನ್‌ನ ಕೆಂಗಣ್ಣು ಅವನ ಕಡೆ ತಿರುಗಿತ್ತು. 1907ರ ಜುಲೈ 11ರಂದು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ನಿನ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ 'ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟನ್' ಜಹಾಂಗೀರ್ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಕರ್ಜನ್ ವಾಯಲಿ ಹಾಜರಿರುವವನಿದ್ದ. ಅಂದು ಸಂಜೆ 6 ಗಂಟೆಗೆ ಧಿಂಗ್ರಾ ಸಿದ್ಧನಾದ. ನೀಲಿ ಪಂಜಾಬಿ ಪೇಟ, ಗಾಗಲ್ ಧರಿಸಿದ, ಮೂರು ಪಿಸ್ತೂಲುಗಳನ್ನು, ಎರಡು ಚೂರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಬಿದ್ದ. ಕರ್ಜನ್ ವಾಯಲಿ ಸಭಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದ. ಸರಕ್ಕನೆ ಮದನ್ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಬಂದು ಪಿಸ್ತೂಲು ಹೊರಗೆ ತೆಗೆದು ನಂತರ ಒಂದರಂತೆ ಒಂದು 5 ಸುತ್ತು ಗುಂಡುಗಳನ್ನು ಹಾರಿಸಿದ. ಕರ್ಜನ್ ವಾಯಲಿ ಅರಚುತ್ತ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದ. ಅವನ ಬಲಗಣ್ಣು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕಿತ್ತು ಹೋಗಿತ್ತು. ಮುಖ ಭಿದ್ವಾಗಿತ್ತು. ಮದನ್‌ನ 6ನೇ ಗುಂಡು ಅವನನ್ನು ಆಹುತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತ್ತು. 'ಓಲ್ಡ್ ಬೈಲೆ'

ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮದನ್‌ನ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯಿತು. ಮದನ್‌ನಿಗೆ ಗಲ್ಲುಶಿಕ್ಷೆ ಘೋಷಿಸಲಾಯಿತು. ಮದನ್ 'ಥ್ಯಾಂಕ್ಸ್' ಎಂದ. "ತಾಯಿ ನಾಡಿಗಾಗಿ ತನ್ನ ಅಲ್ಪಜೀವವನ್ನು ಧಾರ ಎರೆಯುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಮ್ಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ" ಎಂದ ಮದನ್. 1909ರ ಆಗಸ್ಟ್ 17ನ್ನು ಗಲ್ಲುಶಿಕ್ಷೆ ದಿನ ಎಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು. ಅಂದು 'ಪೆಂಟೋನ್ ವಿಲ್ಲಾ' ಕಾರಾಗೃಹದಲ್ಲಿ ಮದನ್‌ಲಾಲ್ ಧಿಂಗ್ರಾ‌ನಿಗೆ ಗಲ್ಲುಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು. ಅಂದು ಮುಂಜಾನೆ ಲಂಡನ್ನಿನ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವರ್ಕರ್ ಮತ್ತು ಅವರ ಗೆಳೆಯರು ಕರಪತ್ರ ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆ ಕರಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಂದು ಬರೆದಿತ್ತು:

"ಇದು ರಕ್ತಾಕ್ಷರಗಳ ದಿನ ! ಇಂದು ಮಹಾನ್ ದೇಶಭಕ್ತ ಧಿಂಗ್ರಾ ಗಲ್ಲಿಗೇರಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ಆತ್ಮ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಇದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದ ದಾರಿದೀಪ ಅವನು" ಎಂದು ಬರೆದಿತ್ತು.

ಮುಂದೆ ಲಂಡನ್ನಿನ ಪ್ರಧಾನಿಗಳಾದ 'ಲಾಯ್ಡ್ ಚಾರ್ಚ್ ವಿನ್‌ಸ್ಟನ್ ಚರ್ಚಿಲ್ಲರು' "ಅಬ್ಬ" ಎಂದು ಉದ್ಗಾರ ತೆಗೆದು ಮದನ್‌ನನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡರು. ಮುಂದೆ ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಎಸ್. ಬರೆದ "ಭಾರತದಲ್ಲಿ 500 ಧಿಂಗ್ರಾಗಳು ಜನಿಸಿದರೆ ಸಾಕು ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಗಳಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಹುತಾತ್ಮರೂ ಅವನಷ್ಟು ಧೈರ್ಯ ಪಡೆದಿರಲಿಲ್ಲ".

ಮುಂದೆ ವಂದೆ ಮಾತರಂ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ 'ಲಾಲಾ ಹರದಯಾಳ್' ಹೀಗೆ ಬರೆದರು, "ಧಿಂಗ್ರಾ ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಯಲ್ಲೂ ಪ್ರಾಚೀನ ವೀರರಂತೆ ವರ್ತಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಆಂಗ್ಲರು ಅವನನ್ನು ಕೊಂದಿರಬಹುದು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದರೆ ಅದು ಸುಳ್ಳು, ಅವನು ಅಮರ ಜೀವಿ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆಂಗ್ಲಶಾಹಿಗೆ ತತ್ತರಿಸುವಂತಹ ಮಾರಣಾಂತಿಕ ಪೆಟ್ಟು ಧಿಂಗ್ರಾ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ".

ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ

✍ ಸೀಮಾ, ದ್ವಿತೀಯ ಪಿ.ಯು.ಸಿ.

'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ' ಎನ್ನುವ ಪದವನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಮೊದಲು ನಮಗೆ ನೆನಪಾಗುವುದು ಆಗಸ್ಟ್ 15, ನಂತರ ಬ್ರಿಟಿಷರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ, ಭಾರತೀಯರ ಪರತಂತ್ರತೆ - ಹೀಗೆ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ವಿಚಾರಗಳು ನಮ್ಮ ಮನಃಪಟಲದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಮರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗಸ್ಟ್ 15, 1947ರಂದು ಭಾರತವು ಸ್ವತಂತ್ರ ದೇಶವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಓದಿ, ಇತರರಿಂದ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವೆವು. ಆ ಮೂಲಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎನ್ನುವ ಪದವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿರಾಳತೆ, ಸ್ವಚ್ಛಂದತೆಯ ಭಾವವನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಹಾಗಾದರೆ ನಿಜಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎಂದರೇನು? ಹಕ್ಕಿಯೊಂದು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛಂದವಾಗಿ ಹಾರಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಅದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಪ್ರತೀಕ. ಅದೇ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಂತೋಷಕ್ಕಾಗಿ ಪಂಜರದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಪೋಷಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಆ ಹಕ್ಕಿಯ ನೈಜ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಕಸಿದುಕೊಂಡಂತಾಗುವುದು. ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಜನ್ಮತಳದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಗೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೊಂದುವ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಚ್ಯುತಿ ಆದರೂ ಅದು ತನ್ನ ಜೀವಿತದ ನಿರಾಳತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ದುಃಖ, ಬೇಸರದ ಜೀವನ ವ್ಯಯಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ಚಿಕ್ಕ ಜೀವಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದ ಪ್ರಾಣಿ ಎನಿಸಿದ ಮಾನವನವರೆಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗುವುದು. ಹೀಗೆ ಚಿಕ್ಕ-ದೊಡ್ಡ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿರಲಿ, ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬದುಕಲು ಅವಕಾಶ ದೊರೆತಾಗ ಸಾರ್ಥಕ ಬದುಕು ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೆನ್ನುವುದು ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ದೃಢತೆ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಮೂಡಿಸಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಇದು ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಶತಮಾನಗಳ ನಮ್ಮ ಸಾತಂತ್ರ್ಯ, ಸಂಘರ್ಷ ಇಂದು ಯಶಸ್ಸಿನ ಒಂದು ಘಟ್ಟ ಮುಟ್ಟಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸ್ವತಂತ್ರ, ಸಾರ್ವಭೌಮ ಜೀವನವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಸುವರ್ಣ ಸಂಧಿ ನಮಗಿಂದು ಒದಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದೊಂದು ಸುವರ್ಣಾವಕಾಶ ಆಗಿರುವಂತೆಯೇ ಒಂದು ಗಂಭೀರ ಸವಾಲೂ ಆಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರ ಜೀವನವನ್ನು ಯಾವ ಆದರ್ಶದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಅಡಿಗಲ್ಲ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂಬ ಸವಾಲಿಗೆ ನಾವಿಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೆಂಬುದು ಶಿಸ್ತು, ಸಂಯಮ, ನೈತಿಕತೆಯ ತಳಹದಿಯಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಬದುಕುವುದೇ ಆಗಿದೆ. 'ಪರತಂತ್ರ'ವೆನ್ನುವುದು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಕಪಿಮುಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಉಸಿರು ಬಿಗಿ ಹಿಡಿದು ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ತಂದುಕೊಟ್ಟ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತಾ, ನಮಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬದುಕುವ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದ ಮಹನೀಯರನ್ನೆಲ್ಲ ನೆನೆಯುತ್ತಾ, ಅವರ ಪರಿಶ್ರಮಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಸಲ್ಲಿಸಲೇಬೇಕು. ಬದುಕುವ ಹಕ್ಕು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಗೂ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮನಗಂಡು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬದುಕುವ ಹಕ್ಕು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ನಾನು ಕಂಡ ಕರ್ನಾಟಕ

ಚಿತ್ರಾ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

‘ಕೈಯ ಈ ಬೆರಳುಗಳು ಹೇಗೆ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಹಾಗೆ ಈ ಪ್ರಪಂಚದ ಜನರೂ ಕೂಡ’ ಎಂಬ ಮಾತಿನಂತೆ, ಇಲ್ಲಿ ನಡೆನುಡಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ನಾವು ಮಾಡುವ ದಿನನಿತ್ಯದ ಕೆಲಸದಲ್ಲೂ ಒಬ್ಬರಿಗಿಂತ ಒಬ್ಬರು ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಸಾಹುಕಾರ, ಇನ್ನು ಹಲವಾರು ಜನ ಇವತ್ತು ಒಂದು ದಿನ ಈ ಕೆಲಸ ಆದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ದಿನ ಇನ್ನೊಂದು. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲರದ್ದೂ ಗುರಿ ಒಂದೇ. ಆದರೆ ಹೋಗುವ ಮಾರ್ಗ ಮಾತ್ರ ಬೇರೆ. ಕೆಲವು ಮಾರ್ಗಗಳು ಹೂವಿನಂತೆ ಮತ್ತೆಗಾದರೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಕಲ್ಲು ಮುಳ್ಳುಗಳಂತೆ ಕಾಲುಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಘಾಸಿಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗೋ ದಡ ತಲುಪಿದರೆ ಸಾಕು ಎಂದೋ ಬದುಕಿರುವಷ್ಟು ದಿನ ಹರಸಾಹಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ದಿನ ಬೆಳಗಾದರೆ ಸಾಕು ಬೇಗನೆ ಎದ್ದು, ದಿನನಿತ್ಯದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿ, ನೀಟಾದ ಸಮವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಶೂ, ಬೂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ, ಬ್ಯಾಗನ್ನು ಹೆಗಲೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ಕೂಲ್ ಅಥವಾ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೊರಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ವಿಚಿತ್ರ ಅಂದರೆ ನಾವು ಹೋಗುವ ದಾರಿಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹಾರೆ, ಪಿಕ್‌ಪು, ಬುಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು, ರಸ್ತೆಬದಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಮಕ್ಕಳು, ಅವರ ಹೆತ್ತವರು ಹಲವಾರು ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಣದ ಬೆಳಕು ಮನೆಮನೆಗಳನ್ನು ತಟ್ಟಬೇಕು ಎಂಬ ಮಾತು ಒಂದು ವರ್ಗದ ಜನರನ್ನು ಬಡಿದಿಬ್ಬಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ. ರಸ್ತೆ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಿಡಾರಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬದುಕುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಮೂರು ಹೊತ್ತು ಹೊಟ್ಟೆಗಿದ್ದೂ ಕೊರಗುವವರ ಮಧ್ಯೆ ಒಂದು ಹೊತ್ತು ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪರದಾಟ ನಡೆಸುವ ಈ ಜನರ ಕಷ್ಟ ಅವರಿಗೇ ಗೊತ್ತು.

ಸ್ನೇಹಿತರೇ ಒಂದು ಮಾತಿದೆ. ಬಡವನಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವುದು ತಪ್ಪಲ್ಲ, ಬಡವನಾಗಿ ಸಾಯುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು. ಕೆಲವು ಕಥೆಗಳು ಬಡತನದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ, ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯ ಏಣಿಯನ್ನು ಹತ್ತಿದ್ದೂ ಉಂಟು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕಥೆಗಳು ಬಡತನದಲ್ಲಿಯೇ ಕೊನೆಯಾದದ್ದೂ ಉಂಟು. ಈಗಿನ ಈ ಆಧುನಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರ ವಿಜಾನಗಳು ತುಂಬುತ್ತಿದ್ದವೆಯೇ ಹೊರತು ಇಲ್ಲದವರ ಜೀವುಗಳು ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬತ್ತಿಹೋದ ಕೆರೆಗಳಂತೆ ಆಗಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಂಡ ನಿದರ್ಶನವೊಂದು ಹೀಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸದಾಗಿ ಮನೆ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರ

ಕೆಲಸಕ್ಕೆಂದು ಹತ್ತಾರು ಮಂದಿ ಕೆಲಸದವರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಐದಾರು ಮಂದಿ ಹೆಂಗಸರೂ ಕೂಡ ಇದ್ದರು. ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಎರಡು ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯದ ಮಗೂ ಕೂಡ ಇತ್ತು.

ನೋಡಿ ಅವರ ಜೀವನ! ಸ್ವಲ್ಪ ಮಗು ಅತ್ತರೆ ಸಾಕು ಓಡಿಬರುವ ಅಮ್ಮ, ಅಜ್ಜಿ, ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ, ಇನ್ನು ಮಲಗಲು ಸುಂದರವಾದ ತೊಟ್ಟಿಲು, ತಿನಲು ಬಗೆಬಗೆಯ ತಿಂಡಿಗಳು, ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಐದಾರು ಬಾರಿ ಹಾಕುವ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಬಟ್ಟೆಗಳು ಇದು ಇರುವವರ ಮಕ್ಕಳಿಗಾದರೆ, ಪಾಪ ಆ ಮಗುವಿಗೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಅಳುತ್ತಿತ್ತು. ಯಾರೂ ಅದರ ಕಡೆ ಓಡಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಅತ್ತು, ಆಮೇಲೆ ಅದೇ ಜಲ್ಲಿಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಆಡುತ್ತಿತ್ತು. ಚೆಪ್ಪಲಿ ಇದ್ದೂ ನಡೆಯದ ಒಂದು ಜನರೇಶನ್ ಮಕ್ಕಳಾದರೆ ಈ ಮಗು ಬರಿಗಾಲಿನಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು ಬೆನ್ನುನೋವು, ಕಾಲುನೋವು ಅನ್ನುವ ನಮಗೆ ಅವರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ದುಡಿದರೂ ಸಹ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ದಿನನಿತ್ಯದ ಖರ್ಚಿಗೆ ಸಾಲದೆ, ಬಡವರಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದ್ದಾರೆ.

ಒಂದು ಮಾತಿದೆ ಸ್ನೇಹಿತರೇ, ‘ಲೆಕ್ಕ ಕೆ ಇಲ್ಲದ ಚಿಲ್ಲರೆ, ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ಮನಸ್ಸು, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅದು ವೃಥಾ’ ಎಂದು. ಅಂತೆಯೇ ‘ಕಾಯಕವೇ ಕೈಲಾಸ’ ಎಂದು ಬಸವಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾಡುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮೇಲು-ಕೀಳು ಎಂಬುದಿಲ್ಲ. ಡಾಕ್ಟರ್, ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಲೆಕ್ಕರರ್ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಪಾರಿ, ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತ ಮತ್ತು ಗಾರ್ಮೆಂಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು - ಹೀಗೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಮೇಲೂ ಅಲ್ಲ, ಕೀಳೂ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಡಾಕ್ಟರ್, ಶಿಕ್ಷಕರು ತಮ್ಮ ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಧರಣಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಯಾಕೆ ಗಾರ್ಮೆಂಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಹಾಗೂ ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಕೈ ಸಣ್ಣದಾಗುತ್ತದೆ? ಸ್ನೇಹಿತರೇ, ಒಬ್ಬ ವೈದ್ಯ ಜೀವ ಉಳಿಸಬಹುದು, ಆದರೆ ಒಬ್ಬ ರೈತ ಸಾವಿರಾರು ಜನರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಇನ್ನು ಸರಕಾರದ ಹಣ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದೆ. ನೋಡಿ, ಈಗ ಉಚಿತವಾಗಿ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ.

ಅಂತ್ಯೋದಯ ಕಾರ್ಡ್ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಡವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಿಗ್ತಾಯಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಗದ್ದೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಬರಡು ಭೂಮಿಯಂತಾಗಿದೆ. ಯಾಕೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕು, ತಿಂಗಳು ತಿಂಗಳು ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದಲ್ಲಾ? ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಜನರದ್ದು. ಹೀಗೆ ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಅಕ್ಕಿ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಬಿಲ್‌ಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದಲ್ಲವೇ? ಹಣಕ್ಕಿಂತ ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವ ಮುಖ್ಯ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಖರ್ಚು ಸಾಮಾನ್ಯರಿಂದ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ?

ಸ್ನೇಹಿತರೇ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನುಷ್ಯನಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಎರಡೇ ಎರಡು ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿವೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ದೇಹ ಇರಬೇಕು, ಒಳ್ಳೆಯ ಮನಸ್ಸು ಬೇಕು. ಒಳ್ಳೆಯ ದೇಹ ಇದ್ದರೆ ಸಾಲದು ಅದರೊಳಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನಸ್ಸು ಇರಬೇಕು. ನಮ್ಮಿಂದ ಆಗುವ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಬದಲಾವಣೆ ನಿನ್ನಿಂದ ಆರಂಭವಾಗಲಿ, ಆಗ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮೂರ್ಖ ಕಡಿಮೆಯಾದಂತೆ ಎಂಬ ಮಾತಿನಂತೆ ನಾವು ಮೊದಲು ಬದಲಾಗೋಣ. ನಾವಾದರೂ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಬಡತನದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸೋಣ. ●

ಕನ್ನಡಾಂಭೆಯ ದಿಬ್ಬಣ

ದಿಬ್ಬಣ ಹೊರಟಿಹುದು ಸಿರಿ ದಿಬ್ಬಣ ಹೊರಟಿಹುದು
ಸುರರ ದಿಬ್ಬಣಕೆ ಸಮನಿಹ ದಿಬ್ಬಣ
ಅವನಿಯೊಳು ನೀ ಕಾಣದ ದಿಬ್ಬಣ
ಗಗನಕರಿ ಮೇಲೆ ಕನಕಾಸನದಲಿ ಆಸೀನ ನಮ್ಮ
ದಿಬ್ಬಣ ಹೊರಟಿಹುದು ಸಿರಿ ದಿಬ್ಬಣ ಹೊರಟಿಹುದು ||೧||

ದಾಸರ ಪದಗಳ ಶರಣರ ವಚನದ
ಅಕ್ಷರ ಸುಧೆಯಲಿ ಮಿಂದದ್ದಿಹಳು
ಗಂಧ ಚಂದನದ ಪನ್ನೀರ ಚಿಮ್ಮುತ
ದಿಬ್ಬಣ ಹೊರಟಿಹುದು ಸಿರಿ ದಿಬ್ಬಣ ಹೊರಟಿಹುದು ||೨||

ಜನಪದ ಕಲೆಗಳ ಹೊನ್ನಾರ ಕತ್ತೊಳು
ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಸಾಲೆ ಪಚ್ಚಿ ಸೀರೆಯು
ಹಂಪಿ ಐಹೊಳೆಯ ಕರ್ಣ ಶೋಭಿತವು
ದಿಬ್ಬಣ ಹೊರಟಿಹುದು ಸಿರಿ ದಿಬ್ಬಣ ಹೊರಟಿಹುದು ||೩||

ಹಟ್ಟಿಯ ಹೊನ್ನ ಸಿಂಧೂರ ಹಣೆಯೊಳು
ಲೋಹದ ಗಣಿಗಳೇ ಅಕ್ಷಕೆ ಅಂಜನ
ಜೋಗದ ಸಿರಿಯೇ ಇವಳಿಳಿಕೇಶ
ದಿಬ್ಬಣ ಹೊರಟಿಹುದು ಸಿರಿ ದಿಬ್ಬಣ ಹೊರಟಿಹುದು ||೪||

ಗೊಮ್ಮಟ ಗಿರಿಗಳೇ ಮುಕುಟದ ಮಣಿಗಳು
ದುರ್ಗದ ಕೋಟೆಯೇ ತೋಳಿಗೆ ಬಂಧನ
ದ್ವಾರ ಸಮುದ್ರದ ರಾಜ ಮುದ್ರಿಕೆಯ ವಕ್ಷಸ್ಥಳದೊಳು ಧರಿಸಿಹ ತಾಯ
ದಿಬ್ಬಣ ಹೊರಟಿಹುದು ಸಿರಿ ದಿಬ್ಬಣ ಹೊರಟಿಹುದು ||೫||

ಅರಸು ಮಂತ್ರಿಗಳೆ ಹೊಗಳು ಭಟರು
ಸೈನ್ಯ ತುಕಡಿಗಳ ಗೌರವದೊಂದಿಗೆ
ಭತ್ತ ಚಾಮರದ ಸಾಲಿನ ನಡುವಲಿ
ದಿಬ್ಬಣ ಹೊರಟಿಹುದು ಸಿರಿ ದಿಬ್ಬಣ ಹೊರಟಿಹುದು ||೬||

ಮರುತ ಸಂಜಾತ ಒಡಲ ಸಂಭವನು
ಸಿಡಿಲ ಕುಡಿಗಳೆ ಇವಳು ಹಡೆದ ಅರಸರು
ಭರತ ಖಂಡದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಬ್ಬಿಗರ ಅಂಬೆಯ
ದಿಬ್ಬಣ ಹೊರಟಿಹುದು ಸಿರಿ ದಿಬ್ಬಣ ಹೊರಟಿಹುದು ||೭||

ನಾಡ ಅಭ್ಯುದಯದ ಆಕಾರ ಇವಳು
ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ದರ್ಪಣ ಇವಳು
ಅರಗಿಣಿಯಂತೆ ಭುವನಗಿರಿಯಲಿ ನಿಂತಿಹ ತಾಯ
ದಿಬ್ಬಣ ಹೊರಟಿಹುದು ಸಿರಿ ದಿಬ್ಬಣ ಹೊರಟಿಹುದು ||೮||

- ರತ್ನಾಂಶು
(ಅಂಶುಧರ ಹೆಚ್. ಆರ್.)

ಸೂರ್ಯ ನಮಸ್ಕಾರದ ಮಹತ್ವ

✍ ವಿಶ್ವೇಶ ಪ್ರಸಾದ ಭಟ್, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಸಿ.ಎ.

ದೈಹಿಕ ರೋಗಗಳು, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಚರ್ಮ ರೋಗ ನಿವಾರಿಸುವ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ ನೆಮ್ಮದಿಯನ್ನು ನೀಡುವ 'ಸೂರ್ಯ ನಮಸ್ಕಾರ'ವು ವಿಶೇಷ ಯೋಗ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರು ಅಭ್ಯಸಿಸಿ, ನಮಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನಿಗಿಂತ ತೇಜೋಮಯವಾದದ್ದು ಇಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ತೇಜಸ್ಸನ್ನು, ವರ್ಚಸ್ಸನ್ನು, ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸೂರ್ಯೋಪಾಸನೆ ಮುಖ್ಯ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಸೂರ್ಯ ನಮಸ್ಕಾರವನ್ನು ಉಪಾಸನ ವ್ಯಾಯಾಮ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ದೇಹಾರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ, ಇಂದ್ರಿಯ ನಿಗ್ರಹಕ್ಕೆ, ಮಾನಸಿಕ ಸಂಯಮ ಹಾಗೂ ಏಕಾಗ್ರತೆಗೆ, ಸ್ಮರಣಶಕ್ತಿಗೆ, ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಗೆ, ದೇಹದಾರ್ಢ್ಯ, ದೀರ್ಘಾಯುಸ್ಸಿಗೆ ಸೂರ್ಯ ನಮಸ್ಕಾರ ಅತೀ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಸೂರ್ಯ ನಮಸ್ಕಾರವು ಕಾಯಿಲೆಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಲ್ಲದೆ, ಮಹಾವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಸೂರ್ಯ ನಮಸ್ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸರ್ವರೋಗ ನಿವಾರಣೆ ಆಗಿ ಆಕಾಲ ಮೃತ್ಯುವಿನಿಂದ ನಾವು ಪಾರಾಗಬಹುದು.

ಸೂರ್ಯ ನಮಸ್ಕಾರವು ಶರೀರದ ಪೋಷಣೆ, ರಕ್ತಣೆ, ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವ್ಯಾಯಾಮ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಶರೀರದ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ನಾಯುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಚಲನೆ ಇಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸೂರ್ಯ ನಮಸ್ಕಾರದ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸತ್ಯಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಹಸ್ತ ಪಾದಾಸನ, ಏಕಪಾದ ಪ್ರಸರಣಾಸನ, ಅಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರ, ಭುಜಂಗಾಸನ, ಅಧೋಮುಖಿ ಶ್ವಾನಾಸನ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಈ ಭಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ವಾಸೋಚ್ಚಾಸವಾಗಲು ಅತ್ಯಂತ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆಯಲೇಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರಾಣ ಸಂಚಾರವು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಮಂತ್ರೋಚ್ಚಾರಣೆ ಹಾಗೂ ಬೀಜಾಕ್ಷರಗಳ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯಿಂದ ಗಾಳಿ ಶುದ್ಧಿ ಆಗಿ ಮನಸ್ಸಿನ ಏಕಾಗ್ರತೆಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಯೋಜನಗಳು :

- ಪ್ರತಿನಿತ್ಯದ ಸೂರ್ಯ ನಮಸ್ಕಾರದ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಕತ್ತು, ಭುಜ, ಕಾಲುಗಳು, ತೊಡೆಯ ಸ್ನಾಯುಗಳು ಬಲಯುತ ವಾಗುವುವು.
- ನರವ್ಯೂಹದ ಎಲ್ಲಾ ನರಗಳು, ಶಕ್ತಿಕೇಂದ್ರಗಳು

ಸಚೇತನಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮೆದುಳಿಗೂ ಸಹ ಪ್ರಚೋದನೆಯಾಗಿ ಅದರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

- ಆಳವಾದ ಉಸಿರಾಟದ ವಿಧಾನದಿಂದ ಪುಪ್ಪುಸದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಹೃದಯದ ಕಾರ್ಯವು ಸಹ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಸೂರ್ಯ ನಮಸ್ಕಾರದಿಂದ ಬೊಜ್ಜು ಕರಗುತ್ತದೆ, ತತ್ತರಿಣಾಮ ವಾಗಿ ರಕ್ತದಲ್ಲಿನ ಕೊಲೆಸ್ಮಾಲ್ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
- ಪ್ರಾಣಶಕ್ತಿಯ ಸಮತೋಲನ ಅಥವಾ ನಾಡಿಗಳ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಸೂರ್ಯ ನಮಸ್ಕಾರದಿಂದ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳ ಬಹುದು.
- ಬೆನ್ನು ಮೂಳೆಯ ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕ ಶಕ್ತಿಯು ವೃದ್ಧಿಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಬೆನ್ನು ನೋವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
- ಸಂದುಗಳ ಹಾಗೂ ಸ್ನಾಯುಗಳ ಬಿಗಿತವು ಸಡಿಲಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮುಂಗೈಗಳು ಬಲಯುತವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಉದರದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಯಾಮ ಸಿಗುವುದರಿಂದ ಪಚನಕ್ರಿಯೆ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಅಜೀರ್ಣದಂತಹ ತೊಂದರೆ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
- ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಸೂರ್ಯ ನಮಸ್ಕಾರದ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡ, ಉದ್ವೇಗಗಳಿಂದ ದೂರವಾಗಿ ಮನಸ್ಸು ಪ್ರಶಾಂತವಾಗುತ್ತದೆ.
- ನಮಸ್ಕಾರಾಸನ, ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರದ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮಾನಸಿಕ ಏಕಾಗ್ರತೆ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದರ ಜತೆಗೆ ಸಾಧಕನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಭಾವವು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಬಲ್ಲವರು "ಆರೋಗ್ಯಂ ಭಾಸ್ಕರಾದ್ ಇಚ್ಛೇತ್" ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಸೂರ್ಯದೇವನ ಅನುಗ್ರಹ ಇರುವವರು ಸದಾ ಆರೋಗ್ಯವಂತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂದರ್ಥ.

ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ಸೂರ್ಯ ನಮಸ್ಕಾರವನ್ನು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಆನಂದ, ಉತ್ಸಾಹಗಳು ಉತ್ಪನ್ನಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಸೂರ್ಯ ನಮಸ್ಕಾರದಿಂದ ಶರೀರದ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಿಯೆಗಳೂ, ಉಸಿರಾಟ, ರಕ್ತಸಂಚಲನೆ, ಶುದ್ಧೀಕರಣ, ಪಚನಕ್ರಿಯೆ, ನರಗಳು ಸುಧಾರಿಸಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ.

ರಂಗಭೂಮಿಯೊಳಗಿನ ಜೀವನ ಪಾಠಗಳು

✍ ಶ್ವೇತಾ ಎನ್. ಎಮ್., ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎ.

ರಂಗಭೂಮಿಯು ಹೇಗೆ ಉಗಮವಾಯಿತೆಂದು ಇಂದಿಗೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಇದರ ಪರಂಪರೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನವಾದದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಹಳೆಯದು ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಜರ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಸಿಂಗರಾರ್ಯ ರಚಿಸಿರುವ “ಮಿತ್ರವಿಂದಾ ಗೋವಿಂದಾ”. ರಂಗಭೂಮಿ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಜೀವನ ಪಾಠ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ, ಬದುಕು ಎಂಬುದು ಒಂದು ನಟನೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಕೇವಲ ನಾಟಕ ಮಾಡಿ ಎಂದಿಗೂ ತಪ್ಪು ದಾರಿ ಹಿಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ನಮ್ಮ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ. ನೈತಿಕ ಗುಣಮಟ್ಟದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ನಾಟಕದ ಅಂಶಗಳಾದ ರಂಗಾಂಶಗಳನ್ನು ನಾವು ಪಠ್ಯ ಭೋದನೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ರಂಗಭೂಮಿಯ ಅಂತಿಮ ಗುರಿಯು ಸಂವಹನ ಸಾಧ್ಯತೆಯು ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅಭಿನಯದ ಹೊಸ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಲೇ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ರಂಗಭೂಮಿಗೆ ಅದರದೇ ಆದ ಭಾಷೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ನಾಟಕವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ನಾಟಕ ಎನ್ನುವುದು ಕೇವಲ ಅಭಿನಯದ ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗದೇ ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನ ಆಟದೊಂದಿಗೆ ಆರಂಭವಾಗಿ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತದೆ. ನಟನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ನಾವು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಂಶ. ನಾವು ಹೇಳುವಂತಹ ವಿಷಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರಬೇಕು. ವಾಕ್ಯದ ಮೊದಲಿನ ಅಕ್ಷರ ಹಾಗೂ ವಾಕ್ಯದ ಕೊನೆಯ ಅಕ್ಷರ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರಬೇಕು. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸ್ವರ ಅಂತರಾಳದಿಂದ

ಬರಬೇಕು. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಹಂತಕ್ಕೆ ತಲುಪಬಹುದು. ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮನೋರಂಜನೆ ಆಕರ್ಷಣೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾವು ತರಬೇತಿಯ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ತರಲು ಸಾಧ್ಯ. ನಾವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅದೇ ನಾಟಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಪುರುಷರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೂ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಸ್ತ್ರೀಯರ ಅಭಿನಯ ನೋಡುಗರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಅಭಿನಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಯಕ್ಷಗಾನದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸ್ತ್ರೀಯರು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ. ಆದರೆ ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿನಯವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಹಂತಕ್ಕೆ ತಲುಪಬಹುದು. ಅಭಿನಯದ ಕೆಲವು ದೃಶ್ಯಾವಳಿಗಳು ಬಂದಾಗ ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆದಂತಹ ಘಟನೆಗಳು ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ.

ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ನಟನೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅಳವಡಿಸದೆ ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದವರಿಗೆ ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಅವಕಾಶವೆಂದರೆ ಅದು ರಂಗಭೂಮಿ. ರಂಗಭೂಮಿ ಕೊಡುವ ಸಂದೇಶ ಯಾವುದೇ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೆದರಬೇಡಿ. ನಾನು ಇದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಭೂಮಿಗೆ ಬನ್ನಿ ಎನ್ನುವುದರ ಮೂಲಕ ಕೈಚಾಚಿ ಕರೆಯುತ್ತದೆ.

‘ಹಾಲು ಬೋನವು ಲೇಸು, ಮೊಲೆ ಕೊರಳಿಗೆ ಲೇಸು
ಸಾಲವಿಲ್ಲದವನ ಮನೆ ಲೇಸು, ಬಾಲರ
ಲೀಲೆ ಲೇಸೆಂದ ಸರ್ವಜ್ಞ’

ಯಕ್ಷಗಾನಂ ಗೆಬ್ಬಿ

ಚಿತ್ರಕಲೆ, ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಸಿ.ಎ.

ಭಾರತ ಒಂದು ವಿಶಾಲವಾದ ದೇಶವಾಗಿದ್ದು, ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಕಲೆಗಳ ತಾಯ್ನಾಡೆಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ದೇಶ. ಭಾರತವು ಹಣತೆಯಾಗಿದ್ದು, ಜನರು ಬತ್ತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ಕಲೆಯನ್ನು ಜ್ಯೋತಿಯಂತೆ ಬೆಳಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಚಿತ್ರಕಲೆ, ಶಿಲ್ಪಕಲೆ, ಸಂಗೀತ, ನಾಟ್ಯ, ನೃತ್ಯವಾಗಿರಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ನೃತ್ಯರೂಪವಾದ ಯಕ್ಷಗಾನವೂ ಒಂದು. ಯಕ್ಷಗಾನ ಕೇವಲ ಮನೋರಂಜನೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರತೀಕ ಕೂಡ.

ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದ ಯಕ್ಷಗಾನವು ಜನಪದ ಕಲೆಯಾಗಿ 'ಕರಾವಳಿಯ ಗಂಡುಕಲೆ' ಎಂಬ ಬಿರುದು ಪಡೆದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ತೆಂಕುತಿಟ್ಟು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ, ಬಡಗುತಿಟ್ಟು ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬಡಾ ಬಡಗುತಿಟ್ಟು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹೀಗೆ ಮೂರು ಭಾಗವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂದಹಾಗೆ ಯಕ್ಷಗಾನಕ್ಕೆ ದಶಾವತಾರ, ಬಯಲಾಟ, ಭಾಗವತರಾಟ ಎಂದು ಕೂಡ ಕರೆಯಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಗಾನ, ನೃತ್ಯ, ಉಡುಗೆ-ತೊಡುಗೆ, ವೇಷ-ಭೂಷಣ ಅಲ್ಲದೇ ತಾಳ, ಮೃದಂಗ, ಚಂಡೆ, ಶ್ರುತಿಯಂತಹ ವಾದ್ಯಗಳು ಜೊತೆ ನೀಡಿವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಯಕ್ಷಗಾನವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ವೇದಿಕೆಯೇ ರಂಗಸ್ಥಳ. ಯಕ್ಷಗಾನದಲ್ಲಿ ವಿಧಗಳು ಕೂಡ ಇವೆ. ಅವು ಬಯಲಾಟ, ಜೋಡಾಟ, ಚಿಕ್ಕಮೇಳ, ದೊಡ್ಡಾಟ ಮತ್ತು ತಾಳಮದ್ದಳೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲೆ ಆರಂಭವಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾವಿನ ಎಲೆ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಹಾಗೂ ದೊಂದಿ ದೀಪದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಆಟ ಆಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಮಯ ಉರುಳಿದಂತೆ ತರತರಹದ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಯಕ್ಷಗಾನವನ್ನು ಅತ್ಯದ್ಭುತವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 'ಕಡಲತೀರದ ಭಾರ್ಗವ' ಎಂದೇ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದ ಕೋಟ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರು ಯಕ್ಷಗಾನಕ್ಕೆ ತುಂಬು ಹೃದಯದಿಂದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನಿತ್ತ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಕ್ತಿ.

ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಜಾತಿ ಭೇದವಾಗಲೀ, ವಯೋಮಿತಿಯಾಗಲೀ, ವಿದ್ಯೆಯ ಅರ್ಹತೆ ಮಿತಿಯಾಗಲಿ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಅವಿದ್ಯಾವಂತನೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಅನಾಗರಿಕರನ್ನು ನಾಗರಿಕರನ್ನಾಗಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ಅತ್ಯಂತ ಪವಿತ್ರವಾದ ಕಲೆ ಇದಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬೀಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಉಳಿದಲ್ಲಾ ಕಲಾ ಪ್ರಕಾರಗಳು ನೃತ್ಯ ಮತ್ತು ಭಾವಾಭಿನಯಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಯಕ್ಷಗಾನವು ನೃತ್ಯ

ಭಾವಾಭಿನಯದೊಂದಿಗೆ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತವಾದ ಮಾತುಗಾರಿಕೆ ಹಾಗೂ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುವ ವೇಷಭೂಷಣವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ವಿಶೇಷವಾದ ಹಿಮ್ಮೇಳದೊಂದಿಗೆ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಸುಂದರ ಕಲೆಯಾಗಿ ತನ್ನ ತವರೂರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ದೇಶ-ವಿದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ತನ್ನ ವಿಶಾಲ ಬಾಹುಗಳನ್ನು ಚಾಚಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರನ್ನು ಮನಸೂರೆಗೊಳಿಸಿ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ದಿಟ್ಟ ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ಕೀರ್ತಿ ಪತಾಕೆಯನ್ನು ಅಷ್ಟದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಾರಿಸಿದಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರಬುದ್ಧ ಕಲೆಯಾಗಿದೆ.

ದೈವಿಕ ನಂಬಿಕೆಗಳು:

ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶಿಸುವಾಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ದೇವ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯವಿರುವ ಕಲೆ ಇದೆನ್ನಬಹುದು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಪುರಾತನ, ಪವಾಡಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವಂತಹ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷಗಾನವನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಾ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ, ಹತ್ತು ಹಲವು ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದವರು ಕಷ್ಟ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ದೀಪದ ಸೇವೆ ಅಂದರೆ ಯಕ್ಷಗಾನ ಸೇವೆ ಬಯಲಾಟದ ಸೇವೆಯನ್ನು ದೇವರ ಮುಂದೆ

ಹೇಳಿಕೊಂಡಾಗ ತಕ್ಷಣ ಅವರ ಕಷ್ಟಗಳು ದೂರವಾಗಿ ನಮ್ಮದಿಯ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ನೋಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಪವಿತ್ರವಾದ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲೆ ಒಂದು ಅದ್ಭುತವೇ ಸರಿ.

ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಂಶ ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗಗಳು:

- ಯಕ್ಷಗಾನವು ನಮಗೆ ಹಿಂದಿನ ಪುರಾಣವನ್ನು ಇಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದರಿಂದ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ.
- ನಮ್ಮ ಮಾತುಗಾರಿಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಎಂತಹ ದೊಡ್ಡ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಹತ್ತು ಹಲವು ಜನರ ಮುಂದೆ ಮಾತನಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಧೈರ್ಯ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ದೇಹದ ಅಂಗಾಂಗಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಯಾಮ ನೀಡಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಸದಾ ಆರೋಗ್ಯವಂತರಾಗಿರಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಯಕ್ಷಗಾನದಲ್ಲಿ ಎಂಟು ವಿಷಯಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ, ಸಪ್ತ ತಾಳಗಳು, ನೃತ್ಯ, ಭಾವಾಭಿನಯ, ಅರ್ಥಗಾರಿಕೆ, ಹಾಡುಗಾರಿಕೆ, ಮದ್ದಳೆವಾದನ, ಚಂಡೆವಾದನ, ಬಣ್ಣಗಾರಿಕೆ. ಯಕ್ಷಗಾನವು ವೇಷಭೂಷಣದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.

ವೇಷಭೂಷಣ: ಮೊದಲಿಗೆ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಅವರವರ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಹಚ್ಚುವುದು. ಅದೇ ರೀತಿ ವಸ್ತ್ರ ಕೂಡ. ವೇಷ ಧರಿಸುವಾಗ ತಲೆ ತುರಾಯಿ, ಹೂ ಚೆಂಡು, ಹೂಸುತ್ತು, ಜರಿಗೋಟ್ಟು, ಪೇಟ ವಸ್ತ್ರ, ತಾವರೆ, ಕೆಂಚು, ಮುಂದಲೆ, ಕೇದಗೆ, ಗೊಂಡೆ, ಕರ್ಣಪಾತ್ರೆ, ಕಟ್ಟು ಮೀಸೆ, ಕೊರಳೆಚ್ಚೆ, ಬಿಲ್ಲುಬಾಣ, ಹಾರ, ಭುಜಕೀರ್ತಿ, ತೋಳೆಬಾಪರಿ, ಕೈಕಟ್ಟು, ದಗಲೆ, ಎದೆಕಟ್ಟು, ಪಾಕು, ವೀರಕಸೆ, ಹೆಗಲೋಲೆ, ಕಸೆಸೀರೆ, ಇಚಾರೆ ಹಾಗೂ ಕಾಲಿಗೆ

ಕಾಲ್ಗಡೆ, ಕಾಲ್ಗೆಚ್ಚೆಯನ್ನು ಧರಿಸಲಾಗುವುದು. ತದನಂತರ ಯಕ್ಷಗಾನದ ವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಭಾಗವತಿಯೊಂದಿಗೆ ಗಣಪತಿ ಸ್ತುತಿ ನಡೆಸಿ, ಭಾಗವತರು “ರಂಗಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ದೇವರಪ್ಪಣೆ” ಎನ್ನುತ್ತಾ ರಂಗಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದು. ನಂತರ ಬಾಲಗೋಪಾಲ, ಕೋಡಂಗಿ, ಪೀಠಿಕಾ ಸ್ತ್ರೀಯರೊಂದಿಗೆ ಆರಂಭಿಸಿ ತೆರೆ ಇಳಿಸಿ ಪ್ರಸಂಗ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಳ್ಳುವುದು. ಮುಕ್ತಾಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂದೇಶ ನೀಡಿ, ‘ಮಂಗಳಂ ಜಯ ಮಂಗಳಂ’ ಎಂದು ಮಂಗಳ ಹಾಡಿ ಯಕ್ಷಗಾನ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸುವುದು. ಇದು ಹೇಳಲು ಕೇಳಲು ಸುಲಭವಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅಡಿಯಿಂದ ಮುಡಿಯವರೆಗೆ ಹತ್ತು ಹಲವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ವೇಷಭೂಷಣವನ್ನು ಬಿದ್ದು ಹೋಗದಂತೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಹಿಮ್ಮೇಳಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನೃತ್ಯ ಅಭಿನಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ನಂತರ ಕಥೆಯನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಸಲು ಮಾತುಗಾರಿಕೆಯ ಕಡೆಗೂ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕಾದುದರಿಂದ ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಆಯಾಸಗೊಂಡು ರಾತ್ರಿ ಪೂರ್ಣ ನರ್ತಿಸುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯದ ಮಾತಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಅಚ್ಚರಿಯೇ.

ಇಂದು ಶಾಲಾ-ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷಗಾನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವಿರುವ ಕಾರಣ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳೂ ಸಹ ಮನಃಪೂರ್ವಿಯಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲೂ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯಕ್ಷಗಾನದಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಬೆಳವಣಿಗೆ. ಯಕ್ಷಗಾನವು ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ರೂಪವಾಗಿದ್ದು, ಅದು ಇಂದು ಮುಂದು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಅಳಿಸಿ ಹೋಗದಂತೆ ಇಂದೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ, ಮುಂದೆಯೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ ಯಕ್ಷಗಾನ ಎಂಬ ಜ್ಯೋತಿ ಆರಿ ಹೋಗದಂತೆ ಬೆಳಗಿಸೋಣ.

“ಯಕ್ಷಗಾನಂ ಗೆಲೆ”

•

ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಅಡ್ಡಿಯೆನ, ನ್ಯಾಯೋಚಿತವಾದ ಯುದ್ಧ, ಪುಣ್ಯಪ್ರದವಾದ ಸತ್ಯಮಫ, ಶ್ರದ್ಧೆ - ನಿಷ್ಠೆಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ತಪಸ್ಸು - ಇವುಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಖವು ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ.

- ವಿಧುರ ನೀತಿ

ಜಿಗಣಿ ಸಹವಾಸ

✍ ಚಿತ್ರ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ

ಆಯುರ್ವೇದ ಶಾಸ್ತ್ರವು ಪರಿಸರಸ್ನೇಹಿ ಶಾಸ್ತ್ರವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಅನೇಕ ಸಸ್ಯಜನ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಜನ್ಯ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ವಿಶಿಷ್ಟ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಜೀವಿಗಳನ್ನೂ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಳೆಗಾಲದ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬರುವ ಮನುಷ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ದೇಹಕ್ಕೆ ಕಚ್ಚಿ ನೋವಾಗದಂತೆ ರಕ್ತವನ್ನು ಹೀರುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಜೀವಿಯಾದ ಜಿಗಣಿಯೂ ಒಂದು.

ಜಿಗಣಿಯ ಕಿರು ಪರಿಚಯ: ಜಿಗಣಿಯನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಜಲೂಕಾ ಅಥವಾ ಜಲೌಕಾ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಜಲವೇ ಇವುಗಳ ಜೀವನವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ನೀರೇ ಇವುಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳಿಗೆ ಜಲೂಕಾ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಜಿಗಣಿಗಳು ಎರಡು ಬೇರೆಯಾದ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿರುವ ಹುಳುಗಳಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು 'ಹಿರುಡಿನಾ ಮೆಡಿಸಿನಾಲಿಸ್'. ಇವುಗಳ ಆಹಾರವು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮತ್ತು ಮಾನವನ ರಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಮಲೆನಾಡು ಮತ್ತು ಸದಾ ನೀರಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬರುತ್ತದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳ ದೇಹವು 4-5 ಇಂಚು ಉದ್ದವಾಗಿದ್ದು ಒಂದು ಭಾಗವು ಮುಖವಾಗಿ ರಕ್ತವನ್ನು ಹೀರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗವು ವೃತ್ತಾಕಾರವಾಗಿದ್ದು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ದೇಹವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದು ರಕ್ತವನ್ನು ಹೀರಲು ಸಹಕರಿಸುತ್ತದೆ.

ಜಿಗಣಿಯಲ್ಲಿನ ವಿಧಗಳು: ಜಿಗಣಿಯಲ್ಲಿ ಐನೂರಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಪ್ರಭೇದಗಳಿವೆ. ಸುತ್ತುತ ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ ಜಿಗಣಿಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ವಿಧವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ ಸವಿಷ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಿಷ. ವಿಷಯುಕ್ತವಾದ ಜಿಗಣಿಗಳು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೆಲವು ಜಿಗಣಿಗಳ ಕಡಿತದಿಂದ ತುರಿಕೆ, ಬಾವು ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ವಿಷಯುಕ್ತ ಜಿಗಣಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಕೊಳೆತ ಮಾಂಸ, ಮಲ, ವಿಷಯುಕ್ತವಾದ ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಜಿಗಣಿಗಳು ಈ ರೀತಿಯ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಸವಿಷ ಜಲೌಕಾ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಶುದ್ಧವಾದ ನೀರಿನಲ್ಲಿರುವ, ಕಮಲ ಮುಂತಾದ ಹೂಗಳಲ್ಲಿರುವ, ನೀರಿನಲ್ಲಿರುವ ಜಿಗಣಿಗಳು ಕಚ್ಚಿದರೂ ಯಾವುದೇ ತರಹದ ತೊಂದರೆಗಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಿಷ ಜಲೌಕಗಳೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಜಿಗಣಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹ: ಮಳೆಗಾಲದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಿಗಣಿಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ವಾಸಸ್ಥಾನದಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ಒಳ್ಳೆಯ ಶುಚಿಯಾದ

ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಜಿಗಣಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ಮಡಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಇಡಬೇಕು. ಮಡಕೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಸರನ್ನು ಮತ್ತು ಹಾವಸೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಪರಿಸರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು. ಮಡಕೆಯ ಬಾಯನ್ನು ವಸ್ತ್ರದಿಂದ ಮುಚ್ಚಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಏಳು ದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ನೀರನ್ನು ಬದಲಿಸಬೇಕು ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಮಡಕೆಗೆ ಜಿಗಣಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಬೇಕು.

ಜಿಗಣಿಯ ಪ್ರಯೋಗ: ದೂಷಿತವಾದ ರಕ್ತವು ಅನೇಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ರಕ್ತಜವ್ಯಾಧಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಚರ್ಮದ ತೊಂದರೆಗಳು, ಬಾವು, ಮೊಡವೆ, ಕೆಲವು ಪ್ರಕಾರದ ಗಂಟುನೋವು, ತಲೆನೋವು, ಪಿತ್ತಕೋಶದ ವಿಕಾರಗಳು ಮುಖ್ಯವಾದ ರಕ್ತದ ತೊಂದರೆಯಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ರಕ್ತಜ ರೋಗಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ವಿಶೇಷತೆ ಎಂದರೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಔಷಧೀಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯೊಂದಿಗೆ ರೋಗಗ್ರಸ್ತವಾದ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ದೂಷಿತವಾದ ರಕ್ತವನ್ನು ಹೊರತೆಗೆಯುವುದೂ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಚಿಕಿತ್ಸಾಗವಾಗಿದೆ. ರಕ್ತವನ್ನು ಹೊರತೆಗೆಯಲು ಅನೇಕ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ ಸಿರವೃದ್ಧ (ರಕ್ತನಾಳವನ್ನು ಶಸ್ತ್ರದಿಂದ ಚುಚ್ಚಿ ರಕ್ತವನ್ನು ಹರಿಯಬಿಡುವುದು) ಪ್ರಚ್ಛಾನ್ (ಬ್ಲೇಡಿನ ಮೂಲಕ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಗಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ರಕ್ತವನ್ನು ಹರಿಯಬಿಡುವುದು) ಮತ್ತು ಅತಿ ಸುರಕ್ಷಿತ ವಿಧಾನವೆಂದರೆ ಜಿಗಣಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ರಕ್ತವನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು.

ಜಿಗಣಿಯು ಸದಾ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಜೀವಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ಶೀತಗುಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಜಿಗಣಿಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪಿತ್ತದಿಂದ ದೂಷಿತವಾಗಿರುವ ರಕ್ತವನ್ನು ಹೊರತೆಗೆಯಲು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಜಿಗಣಿಯು ಕುಕ್ಕುವಾಗ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವ ಹಿರುಡಿನ್ ಎಂಬ ಅಂಶವು ರಕ್ತವನ್ನು ತೆಳುವಾಗಿಮಾಡುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಿ ರಕ್ತವು ಹೆಚ್ಚು ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಜಲೌಕವನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು. ಜಲೌಕವು ರಕ್ತವನ್ನು ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿ ಹೀರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ದೇಹದಲ್ಲಿ ಗಾಢವಾಗಿರುವ ಸ್ಥಾನಿಕ ರಕ್ತದಷ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಬಹುದು. ಜಿಗಣಿಯ ಜೊಲ್ಲುರಸದಲ್ಲಿರುವ ಸಂಜ್ಞಾನಾಶಕ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳಿಂದಾಗಿ ಜಿಗಣಿಯು ಕಚ್ಚಿದಾಗ ಯಾವುದೇ ನೋವಿನ ಅರಿವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ನೋವಿಲ್ಲದ ರಕ್ತ ತೆಗೆಯುವ, ರೋಗಿಗೆ ಸ್ನೇಹವಾಗಿರುವ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ, ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ, ಸುಕುಮಾರರಲ್ಲಿ, ವೃದ್ಧರಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ●

ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳು

✍ ದೀಕ್ಷಿತಾ ಕೆ., ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಸಿ.ಎ.

ಅಂತರಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಕಳಿಸುವ ಮೊದಲು ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅಂತರಿಕ್ಷದ ವಿಕಿರಣ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು ಈ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

1947ರಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕಾ ವಿ-2 ರಾಕೆಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಜೋಳದ ತೆನೆಗಳ ಜತೆಗೆ ಕೆಲವು ನೋಣಗಳನ್ನು ಅಂತರಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿತು. ಮಾನವ ಅಂತರಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ ಮೊತ್ತಮೊದಲ ಜೀವಿಗಳಿವು.

1948ರಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕನ್ನರು ವಿ-2 ಎಂಬ ರಾಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಲ್ಬರ್ಟ್-1 ಎಂಬ ರಿಸ್‌ಸಸ್ ಮಂಗವನ್ನು ಅಂತರಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ಉಡಾಯಿಸಿದರು. ಅದು ಉಡಾವಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ತೀರಿಕೊಂಡಿತು. ಮರುವರ್ಷ ಕಳುಹಿಸಿದ ಆಲ್ಬರ್ಟ್-2 ಎಂಬ ಮಂಗ ಉಡಾವಣೆ ಮುಗಿಸಿ, ಪ್ಯಾರಾಚೂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿಳಿಯುವಾಗ ನೆಲಕ್ಕೆ ಪುಳಿಸಿ ಸತ್ತು ಹೋಯಿತು. 1951 ರಷ್ಯಾ ಎರಡು ನಾಯಿಗಳನ್ನು ಅಂತರಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ, ಜೀವಂತವಾಗಿ ಭೂಮಿಗೆ ಮರಳಿಸಿತು.

ಮೊತ್ತಮೊದಲು ಕೃತಕ ಉಪಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಭೂಭ್ರಮಣ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಾಣಿ ಲೈಕಾ ಎಂಬ ನಾಯಿ. 1957ರಲ್ಲಿ ರಶ್ಯಾದ ಸ್ಪುಟ್ನಿಕ್-2ರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಅಂತರಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಲಾಯಿತು. ಆಗಿನೂ ಆಕಾಶ ನೌಕೆಗಳನ್ನು ಭೂಮಿಗೆ ಕ್ಷೇಮವಾಗಿ ಮರಳಿ ತರುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬೆಳೆದಿರಲಿಲ್ಲ. ಲೈಕಾ ಹತ್ತು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಭೂಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಅಲ್ಲೇ ಅಸುನೀಗಿತು.

1959ರಲ್ಲಿ ಏಬಲ್ ಎಂಬ ಮಂಗ ಮತ್ತು ಬೇಕರ್ ಎಂಬ ಅಳಿಲು ಮಂಗವನ್ನು ಅಮೆರಿಕಾ ಅಂತರಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿತು. ಇವು ಭೂಭ್ರಮಣ

ಮಾಡದೆ ಹಾಗೇ ಭೂಮಿಗೆ ಮರಳಿದವು. ಅಂತರಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ನೆಗೆದು ಭೂಮಿಗೆ ಜೀವಂತವಾಗಿ ಮರಳಿದ ಮೊದಲ ಮಂಗಗಳಿವು.

ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 10 ನಾಯಿಗಳನ್ನು ಅಂತರಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ, ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿದ ಬಳಿಕ ರಷ್ಯಾ 1961 ಏಪ್ರಿಲ್ 12ರಂದು ಅಂತರಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮೊತ್ತಮೊದಲ ಮಾನವ (ಯೂರಿ ಗೆಗಾರಿನ್)ರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿತು.

1963ರಲ್ಲಿ ಫ್ರೆಂಚ್ ವೆರೋನಿಕ್ ರಾಕೆಟ್ 'ಫೆಲಿಕ್ಸ್' ಎಂಬ ಬೆಕ್ಕನ್ನು ಅಂತರಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿತು. ಇದನ್ನು ಪ್ಯಾರಾಚೂಟ್ ಮೂಲಕ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಭೂಮಿಗೆ ಮರಳಿಸಲಾಯಿತು.

1988ರಲ್ಲಿ ಸ್ಪೇಸ್ ಶಟಲ್ ಕೊಲಂಬಿಯಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಮೃಗಾಲಯವನ್ನೇ ಅಂತರಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯಲಾಗಿತ್ತು. ಇದರಲ್ಲಿ 170 ಇಲಿಗಳು, 229 ಕೆತ್ತಿಬಾಲದ ಮೀನುಗಳು, 135 ಬಸವನ ಹುಳುಗಳು, 4 ಕಪ್ಪೆಗಳು, 1514 ಮಿಡತೆ ಮೊಟ್ಟೆಗಳಿದ್ದವು!

ಫೆಬ್ರವರಿ 1, 2003ರಲ್ಲಿ ಸ್ಪೇಸ್ ಶಟಲ್ ಕೊಲಂಬಿಯಾ ಭೂಮಿಗೆ ಮರಳಿ ಬರುವಾಗ ಒಡೆದು, ನುಚ್ಚು ನೂರಾಯಿತು. ಭಾರತೀಯ ಸಂಜಾತೆ ಕಲ್ಪನಾ ಚಾವ್ಲಾ ಸಹಿತ ಅದರಲ್ಲಿದ್ದ ಏಳು ಮಂದಿ ಗಗನ ಯಾತ್ರಿಗಳು ಅಸುನೀಗಿದ್ದರು. ಈ ಶಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಯಣಿಸಿದ್ದ ರೇಶ್ಮೆ ಹುಳುಗಳು, ಜೇಡಗಳು, ದುಂಬಿಗಳು, ಮೀನುಗಳು ಮತ್ತು ಇರುವೆಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ನಾಶವಾದವು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಉಕ್ಕಿನ ಕೊಳವೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಹುಳುಗಳು ಮಾತ್ರ ಜೀವಂತವಾಗಿ ದೊರಕಿದವು.

ಈವರೆಗೆ ಐದು ದೇಶಗಳು (ಅಮೆರಿಕಾ, ರಶ್ಯಾ, ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಜಪಾನ್ ಮತ್ತು ಚೀನಾ) ಅಂತರಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿವೆ.

ಮುಳುಗದಿರು : ಜೀವನದ ತೆರೆಯ ಮೇಲೇಜುತಿರು !

ಒಳಿತನಾಗಿರು, ಕೊಡುತ ಕೊಳ್ಳುತ ಸಂತಸವ !

ಕಳೆದಳಂಬಡದೆ ನಡೆ ಕಡೆಯ ಕರೆ ಬಂದಂದು !

ಮಿಳಿತಲಿರು ವಿಶ್ವದಲಿ - ಮಂಕುತಿಮ್ಮ ||

ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ಸ್ಥಳಗಳು

✍ ದೀಕ್ಷಿತಾ ಕೆ., ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಸಿ.ಎ.

1. ಮಕ್ಕಾ : ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾದಲ್ಲಿದೆ, ಮುಸ್ಲಿಮರ ಯಾತ್ರಾಸ್ಥಳ.
2. ಲಾಸ್-ಎಂಜೆಲ್ಸ್ : ಅಮೆರಿಕಾದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪಟ್ಟಣ ಹಾಗೂ ಸಿನೆಮಾ ಉದ್ಯಮಿಯ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಳ. 1984ರಲ್ಲಿ ಒಲಂಪಿಕ್ ಕ್ರೀಡೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ.
3. ಲಿವ್‌ರಪೂಲ್ : ಬ್ರಿಟನ್ನಿನೊಳಗಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಹಡಗು ಹಾಗೂ ಸಾಬೂನು ತಯಾರಿಕೆಯ ಕೇಂದ್ರ.
4. ಲಾಸಾ : ಟಿಬೆಟಿನ ರಾಜಧಾನಿ ಹಾಗೂ ಲಾಮಾಗಳ ಪವಿತ್ರ ಸ್ಥಳ.
5. ಕಲಗುರ್ಲಿ : ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದೊಳಗಿನ ವಜ್ರಗಳ 'ಗಣಿ ಪ್ರದೇಶ'.
6. ಕ್ಯಾಟಿಟ್ : ಅಮೆರಿಕಾದ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನ ಸೆನೆಟ್ ಸೇರುವ ಸ್ಥಳ. ಇದು ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್‌ನಲ್ಲಿದೆ.
7. ಐಫೆಲ್ ಗೋಪುರ : 985 ಅಡಿ ಎತ್ತರವಿರುವ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಗೋಪುರ, ಇದು ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ನಲ್ಲಿದೆ. ಗುಸ್ತಾವ್ ಐಫೆಲ್ ಎಂಬುವವನು ಇದನ್ನು ಭಾರಿ ವೆಚ್ಚದಿಂದ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಸದ್ಯ ಇದನ್ನು ರೇಡಿಯೋ ಸಂಪರ್ಕ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
8. ಹಿರೋಷಿಮಾ : ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿದೆ, ಈ ಪಟ್ಟಣವು 1945ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಪರಮಾಣು ಬಾಂಬಿನಿಂದ ನಾಶವಾಗಿತ್ತು.
9. ವೈಟ್‌ಹಾಲ್ : ಹಿಂದೆ ಅಧಿಕೃತ ರಾಣಿಯ ನಿವಾಸ, ಈಗ ಸರಕಾರದ ಕಾರ್ಯಾಲಯ. ಇದು ಲಂಡನ್‌ನಲ್ಲಿದೆ.
10. ವೈಟ್‌ಹೌಸ್ : ಇದು ಅಮೆರಿಕಾದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಧಿಕೃತ ನಿವಾಸ, ಇದು ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್‌ನಲ್ಲಿದೆ.
11. ಪ್ಯೂಜಿಯಾ : ಅತಿ ಉನ್ನತ ಹಾಗೂ ಅತಿ ಸುಂದರವಾದ ಹಾಗೂ ಪವಿತ್ರವಾದ ಪರ್ವತವಿದ್ದು, ಜಪಾನ್ ದೇಶದಲ್ಲಿದೆ.
12. ಜೆನೇವಾ : ಸ್ವಿಟ್ಜರ್‌ಲೆಂಡಿನ ಪ್ರಮುಖ ಪಟ್ಟಣ. ವಾಚಿನ ಉದ್ಯಮಿಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದಿದೆ. ಜಾಗತಿಕ ರೆಡ್‌ಕ್ರಾಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಛೇರಿ ಹಾಗೂ ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಇತರ ಕಛೇರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಇವೆ.
13. ಆಡಾಮ್ಸ್ ಬ್ರಿಜ್ : ಒಂದು ಉಸುಕಿನ ದಿಬ್ಬಗಳ ಸಾಲು, ಸುಮಾರು 40 ಮೈಲುಗಳಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಭಾರತ ಶ್ರೀಲಂಕಾಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಹರಡಿದೆ.
14. ಅಲ್ಲನ್ : ಯುರೋಪಿನ ಅತ್ಯಂತ ಉನ್ನತ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿ, ಇದು ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿದೆ.
15. ಏಡನ್ : ಇದು ತುಂಬಾ ದೊಡ್ಡ ಬಂದರು. ಭಾರತ ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟನ್‌ಗಳ ಜಲಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿದೆ.
16. ಗೋಬಿ ಮರುಭೂಮಿ : ಮಧ್ಯ ಏಶಿಯಾದಲ್ಲಿಯೇ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಮರುಭೂಮಿ.
17. ಜಿಬ್ರಾಲ್ಟರ್ : ಬ್ರಿಟನ್ನಿನ ವಸಾಹತು ಹಾಗೂ ಆಫ್ರಾಂಟಿಕ್ ಮಹಾಸಾಗರದಿಂದ ಮೆಡಿಟರೇನಿಯನ್ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗಿನ ದ್ವಾರ ಬಾಗಿಲು.
18. ಗ್ರೀನ್‌ವಿಚ್ : ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಪ್ರಮುಖ ಪಟ್ಟಣವಿದು. ಗ್ರಹಗಳ ನಿರೀಕ್ಷಣಾ ಕೇಂದ್ರವಿದೆ.
19. ಹೇಗ : ನೆದರ್‌ಲ್ಯಾಂಡಿನ ರಾಜಧಾನಿ ಹಾಗೂ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೋರ್ಟಿನ ಪ್ರಧಾನ ಕಛೇರಿ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ.
20. ಹೆಲ್ಲಿಂಕಿ : ಫಿನ್‌ಲ್ಯಾಂಡಿನ ರಾಜಧಾನಿ, ಪ್ರಮುಖ ಬಂದರು.
21. ಹಾರ್ವರ್ಡ್ : ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿಯೇ ಪುರಾತನ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೇಂದ್ರ.
22. ಡಮಾಸ್ಕಸ್ : ಸಿರಿಯಾ ದೇಶದ ರಾಜಧಾನಿ ಹಾಗೂ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಪುರಾತನ ನಗರ.
23. ಕ್ಯಾಂಟೋನ್ : ದಕ್ಷಿಣ ಚೀನಾದ ಪ್ರಮುಖ ವಾಣಿಜ್ಯ ಕೇಂದ್ರ.
24. ಬೆತ್ಲೆಹೆಮ್ : ಏಸುಕ್ರಿಸ್ತನ ಜನ್ಮಸ್ಥಳ, ಇದು ಪ್ಯಾಲೆಸ್ಟೀನಿನಲ್ಲಿದೆ.
25. ಬಿಕನ : ಫೆಸಿಫಿಕ್ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಉನ್ನತ ಪ್ರದೇಶವಿದ್ದು ಇಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕಾದ ಅಟಂಬಾಂಚ್‌ನ ಪ್ರಯೋಗ ನಡೆಯಿತು.
26. ಬೆಬಿಲೋನ್ : ಇರಾಕಿನ ಅತಿ ಪುರಾತನ ನಗರ ಹಾಗೂ ಪವಿತ್ರ ಯಾತ್ರಾಸ್ಥಳ.
27. ಬೈಕಲ್ ಸರೋವರ : ಏಷ್ಯಾದಲ್ಲಿಯೇ ಅತೀ ದೊಡ್ಡ ಹಾಗೂ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅತೀ ಆಳವಾದ ಸರೋವರ.
28. ಜೆರೋಸಲೆಮ್ : ಇಸ್ರಾಯಿಲದೊಳಗಿನ ಸ್ವತಂತ್ರ ನಗರ ಇಸ್ಲಾಂ ಹಾಗೂ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮಗಳ ಉಗಮಸ್ಥಾನ.
29. ಪೀಸಾ : ಇಟಲಿಯೊಳಗಿನ ಪುರಾತನ ಪಟ್ಟಣ, ವಾಲಿದ ಗೋಪುರವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಿದೆ.
30. ಉಕ್ಲೈನ್ : ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ರಾಜ್ಯ ಅತಿ ಗೋಧಿ ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶ.
31. ವೆರ್ಸಾಲ್ಸ್ : ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿದೆ, ಪ್ರಥಮ ಜಾಗತಿಕ ಯುದ್ಧದ ಮುಕ್ತಾಯದ ಕರಡು ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಸಹಿ ಹಾಕಲಾಯಿತು.
32. ರೈರಿಚ್ : ಸ್ವಿಟ್ಜರ್‌ಲ್ಯಾಂಡಿನ ಪ್ರಮುಖ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದೆ.
33. ಯಾಕೋಹಾಮಾ : ಜಗತ್ತಿನ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಹಡಗು ಕಟ್ಟುವ ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಇದು ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿದೆ.

ಬಾಲ್ಯದ ದಿನಗಳು

✍ ಕೌಸರ್, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ.

ಅದು ನನ್ನ ಪ್ರೈಮರಿಯ ದಿನಗಳು. ಸೂರ್ಯ ನೆತ್ತಿಗೇರುವ ವರಗೂ ಅರಬೆಂದ ನಿಧ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕನಸು ಕಾಣುತ್ತ ಮಲಗಿರುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ನನ್ನ ಕನಸಿನ ಅರಮನೆಯನ್ನು ಭಗ್ನ ಮಾಡಿ “ಏಳು ಏಳು ಶಾಲೆಗೆ ತಡವಾಯಿತು ಬೇಗ ಏಳು” ಎಂದು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಬಲವಂತವಾಗಿ ಶಾಲೆಗೆ ದೂಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವಸರ ಅವಸರದಲ್ಲಿಯೇ ತಿಂಡಿಯನ್ನು ಬಾಯೊಳಗೆ ತುರುಕಿ ಗದ್ದೆಬದಿಯಿಂದ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುತ್ತ ಶಾಲೆ ಕಡೆ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಕಪ್ಪು ಹಲಗೆಯ ಮೇಲೆ ಅಚ್ಚಾಗಿ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದ ಬಿಳಿ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಕಾಪಿ ಮಾಡಿ ಮುಂದಿನ ಬೆಲ್‌ಗಾಗಿ ಕಿವಿಗೊಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಪ್ರೈಮರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ತರಲೆಗಳು ಹಾಗೂ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಮನೆಗೆ ಬರುವಾಗ ಪೇರಳೆ, ಚೀರುಮುಳ್ಳುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಯ್ಯುತ್ತ ಮನೆ ಕಡೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಇದು ನನ್ನ ಪ್ರೈಮರಿ ದಿನಗಳ ಮರೆಯಲಾಗದ ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲೊಂದು. ಅಂತೂ ಪ್ರೈಮರಿಯಿಂದ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಗೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟೆ. ನನ್ನ ಕೆಲವು ಪ್ರೈಮರಿಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಕೂಡ ನಾನು ಸೇರಿದ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಗೆ ಸೇರಿದ್ದರು. ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಹೊಸ ಸ್ನೇಹಿತರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಮಾಡಿದ ನೆನಪು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿದೆ. ನಾವು ಮಾಡಿದ ಪೋಕರಿಗಳಿಗೆ ತರಗತಿ ಕೋಣೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ನಿಂತಿದ್ದೂ ಇದೆ.

ನಮಗೆ ಒಬ್ಬರು ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿದ್ದರು. ಅವರ ಎತ್ತರವಂತೂ...

ನಾವು ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ತಲೆಯನ್ನು ಆಕಾಶದತ್ತ ಎತ್ತಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರ ಎತ್ತರ ಅಮಿತಾಭ್ ಬಚ್ಚನ್ ಹಾಗೇ ಇತ್ತು. ನಾವು ಅವರಿಗೆ ತಮಾಷೆ ಮಾಡಿ ಕೇಳಿದ್ದೂ ಇದೆ, ಸರ್ ನೀವು ಕಾಂಪ್ಲಸ್ ಕುಡಿತೀರಾ ಎಂದು. ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಸರ್ ದಿನಾಲೂ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವ ಒಂದು ರೂಢಿಯನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಯಾರೂ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡದಿದ್ದರೇ ಅದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯೊಟ್ಟಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ನಾವು 10 ಸಲ ಬರೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬರೆಯದಿದ್ದರೆ ಯಾವುದೇ ಭೇದ-ಭಾವ ಮಾಡದೇ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸಾಲಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಪೋಕರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು.

ಹೀಗೆ ನನ್ನ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ದಿನಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಬಂದೆ. ಅಂತೂ ಈಗ ಡಿಗ್ರಿಯ ಕೊನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಪ್ರೈಮರಿಯಲ್ಲಿ ಅಮ್ಮ ಬಲವಂತವಾಗಿ ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ನಾನು ಈ ಹಂತ ಯಾವತ್ತೂ ಮುಟ್ಟುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರೈಮರಿಯಿಂದ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನವರೆಗೂ ನನ್ನ ಅಜ್ಜಿ ಹಾಗೂ ಅಮ್ಮವೇ ಬಲವಂತ ಮಾಡಿ ಹೊಡೆದು ಸಹ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ನೆನಪುಗಳು ಮಾತ್ರ ನನ್ನ ಸ್ಮೃತಿಪಟಲದಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಹಸುರಾಗಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ.

ಇಳೆಯಿಂದ ಮೊಳಕೆಯೊಗೆವೆಂದು ತಮಟೆಗಳಿಲ್ಲ !
ಫಲ ಮಾಗುವೆಂದು ತುತ್ತೂರಿ ಧನಿಯಿಲ್ಲ !
ಬೆಳಕೇವ ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರೊಂದು ಸದ್ದಿಲ್ಲ !
ಹೊಲಿ ನಿನ್ನ ತುಟಿಗಳೆನು - ಮಂಕುತಿಮ್ಮ ||

ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ.ಯ ಅನುಭವ

✍ ಸಿಪಿಎಲ್ ರವಿರಾಜ್, ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ. ಆರ್ಮಿ ವಿಂಗ್

ಅಂದು ಡಿಗ್ರಿಯ ಮೊದಲ ವರ್ಷ ಸೇನೆಗೆ ಸೇರಬೇಕೆಂಬ ಕನಸಿನೊಂದಿಗೆ ಎಂ.ಜಿ.ಎಂ. ಕಾಲೇಜಿನ ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ.ಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡೆ. ನನಗೆ ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ಆರ್ಮಿಗೆ ಸೇರಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ. ಅಂದು ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ.ಯ ಮೊದಲ ದಿನ. ಆರ್ಮಿ ಮತ್ತು ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ.ಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವೀಡಿಯೋ ತೋರಿಸಿದ್ದರು. ಅದು ನನಗೆ ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ.ಗೆ ಸೇರಲು ಇನ್ನಷ್ಟು ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಾಯಿತು. ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ.ಯಿಂದ ಸಮವಸ್ತ್ರ, ಶೂ, ಬೆಲ್ಟ್, ಬೆರಟಾಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ನನಗೆ ಕಾಕಿ ಸಮವಸ್ತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಸಂತೋಷ. ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಯಾವಾಗ ಸಮವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತೇನೋ ಎನ್ನುವ ತವಕ ನನ್ನದು.

ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ. ಕುರಿತಾಗಿ ಈ ಮೊದಲು ಹೆಚ್ಚೇನು ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ.ಗೆ ಸೇರಿದ ನನಗೆ ಏನನ್ನಾದರೂ ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಚಿಗುರಿತ್ತು. ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವಲ್ಲಿ ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ.ಯು ತುಂಬಾ ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಶಿಸ್ತಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರೇ ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ.

ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ. ವಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ, ಅದು ಶನಿವಾರ ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ.ಗೆ ಸೇರಿದ್ದರಿಂದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತು, ಸಮಯಪ್ರಜ್ಞೆ, ಆತ್ಮಸ್ಥೈರ್ಯ ಮತ್ತು ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನನಗೆ ಕಲಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಕಲಿತಿದ್ದೇನೆ ಕೂಡ. ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ.ಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಮಾರ್ಚ್‌ಪಾಸ್ ಕಲಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ನಡೆದ ಪಥಸಂಚಲನದಲ್ಲಿ ಎಂ.ಜಿ.ಎಂ. ಕಾಲೇಜಿನ ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ.ಯು ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆಯಿತು. ಆ ಪಥಸಂಚಲನದಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದದ್ದು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಖುಷಿಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ.ಯಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೂ ಒಂದು ದಿನದ ಚಾರಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದ ನನಗೆ ಹತ್ತು ದಿನದ ಚಾರಣ ತುಂಬಾ ಕುತೂಹಲವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿತ್ತು. ಅಂತೂ ತುಮಕೂರಿನ ಚಾರಣಕ್ಕೆ ಹೋದವು. ಅದು ತುಮಕೂರಿನ ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಮಠದಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಹತ್ತು ದಿನದ ಚಾರಣದಲ್ಲಿ ಏಳು ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿ ಇಳಿದವು. ಅವುಗಳು ದೇವರಾಯ ಬೆಟ್ಟ, ರಾಮದೇವ ಬೆಟ್ಟ, ಶಿವಗಂಗಾ ಬೆಟ್ಟ, ಮಧುಗಿರಿ ಬೆಟ್ಟ - ಹೀಗೆ ಹಲವು ಬೆಟ್ಟಗಳು. ಕೆಲವು ಬೆಟ್ಟಗಳು ತಾಳ್ಮೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವಂತೆ ಬೆಟ್ಟಗಳು. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಬೆಟ್ಟಗಳು. ಶಿವಗಂಗಾ ಬೆಟ್ಟದ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ವರುಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ಆದರಲ್ಲೂ ಸಂಕ್ರಾಂತಿಯಂದು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ಜಿನುಗುತ್ತಿದ್ದುದು ಬಹಳ ವಿಶೇಷವಾಗಿತ್ತು.

ಅದೇನೇ ಇರಲಿ ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ.ಯು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಗೌರವವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ.ಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಇರುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಹೆಮ್ಮೆಯಿದೆ. ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ.ಯು ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಾಗಿದೆ.

ಅನ್ನವುಣುವೆಂದು ಕೇಳಿ : ಅದೆನು ಬೇಡುನಿದ ನೀರಿ ॥

ನಿನ್ನ ದುಡಿತದ ಬೆದುರೋ ಪರರೆ ಕಣ್ಣೀರೋ ॥

ತಿನ್ನು ನೀ ಜಗಕ್ಕೆ ತಿನಲಿತ್ತನಿತ : ಮಿಕ್ಕೂಟ ॥

ಜೀರ್ಣವಾದ ಋಣಶೀಡ - ಮಂಕುತಿಮ್ಮ ॥

ನನ್ನ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಶ್ವಕೋಶ — ಬಿ. ಜಿ. ಎಲ್. ಸ್ವಾಮಿ

ಅನುಧರ ಹೆಚ್. ಆರ್., ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

‘ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಕಾಲ ಕೂಡಿ ಬರಬೇಕು’ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುವಾಗ ನನ್ನಲ್ಲೇನೋ ಒಂದು ಪ್ರತಿಭಟನಾಶೀಲ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಎಚ್ಚರಗೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಕಾರಣವೂ ಇದೆ. ಅದು ನನ್ನಲ್ಲೇ ಇರುವ ಅವಸರದ ಮನೋಭಾವ. ಆದರೆ ಆ ಮಾತು ಅಕ್ಷರಶಃ ಸತ್ಯವೆನ್ನುವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ನಾನು ಈ ಪ್ರಸಂಗದ ಮೂಲಕ ಮನಗಂಡೆ.

ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಗಿಸಿ, ಎಂ.ಜಿ.ಎಂ. ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಪದವಿ ಪಡೆಯಲು ಬಂದಾಗ ನನ್ನ ಹುಮ್ಮಸ್ಸನ್ನು ಕೊಂಚ ತಗ್ಗಿಸಿದ್ದು ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಸ್ಯಗಳ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿವರಣೆ, ಹೆಸರು, ಸಂಶೋಧನಾ ಬರಹಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಘನಗ್ರಂಥಗಳು. ಕೆಲವನ್ನು ಓದಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಾಗಲ್ಲ ಅಂತಹ ಉತ್ಸಾಹವೇನೂ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಉದಿಸಿದ್ದನ್ನು ನಾ ಕಾಣೆ. ಅದೇ ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರದ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇರುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ನಾನು ಊಟ, ನಿದ್ರೆ ಬಿಟ್ಟು ಓದಿದ್ದು ಉಂಟು. ಈ ದ್ವಂದ್ವದ ನಡುವೆ ಒಂದು ದಿನ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ‘ಬಿ. ಜಿ. ಎಲ್. ಸ್ವಾಮಿ’ ಎಂಬ ವಿಜ್ಞಾನಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ಈ ಹೆಸರಿನ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ನನ್ನಣ್ಣನ ಬಾಯಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದೆಂಬ ನೆನಪಾಯಿತು. ಬಿ. ಜಿ. ಎಲ್. ಸ್ವಾಮಿಯವರು, ಡಿ. ವಿ. ಗುಂಡಪ್ಪನವರ ಮಗ. ಅವರು ಪದವಿ ಮುಗಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ತಂದೆಯಲ್ಲಿ, “ಅಪ್ಪ ನಾನನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕನಾಗಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಉಪಕರಣಗಳೆಲ್ಲವೂ ಲಭ್ಯವಿರುತ್ತವೆ.” ಎಂದರಂತೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಡಿ.ವಿ.ಜಿ.ಯವರು “ನೀನಿಷ್ಟು ಬೇಗ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕಲಿಸುವಷ್ಟು ವಿದ್ವಾಂಸನಾದೆಯೇನೋ...!” ಎಂದು ಕೇಳಿ ಮಗನ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಪೂರಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರಂತೆ.” ಇದಿಷ್ಟು ನನ್ನಣ್ಣ ಹೇಳಿದ ಕಥೆ, ಅದು ನನ್ನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷಣದೊಳಗೆ ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಮಿಂಚಿ ಹೋಯಿತು. ನಮ್ಮ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು, ‘ನಮ್ಮ ಗ್ರಂಥಾಲಯದಲ್ಲಿ ‘ಬಿ. ಜಿ. ಎಲ್. ಸ್ವಾಮಿ ಸಂಗ್ರಹ’ ಎಂಬ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕಗಳ ಕಪಾಟು ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಉಪಯುಕ್ತ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಸಿಗಬಹುದು ಎಂದಿದ್ದರು. ಗ್ರಂಥಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಆ ಕಪಾಟನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಾಗಿನಿಂದ ಯಾರಾದರೂ ತೆಗೆದಿರಬಹುದು ಎಂಬ ಊಹೆ ಮಾಡುವುದೂ ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ದಶಕಗಳಿಂದ ಯಾರೂ ಮಾಡದ ಸಾಹಸವನ್ನು ಮಾಡಲು ನನಗೂ

ಧೈರ್ಯ ಸಾಲದಾಗಿತ್ತು. ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪ್ರಸಂಗ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಯಿತೆಂದು ಎಣಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆ.

ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.ಯ ಕೊನೆಯ ದಿನಗಳು. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ಕಾಲೇಜು ನಿಯತಕಾಲಿಕ ‘ಸಸ್ಯ’ಿಗೆ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆದುಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಿಂದ ‘ಸುತ್ತೋಲೆ’ ಬಂದದ್ದಲ್ಲದೆ ಉಪನ್ಯಾಸಕರೆಲ್ಲಾ ಅವರವರ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕೊಡಲೇಬೇಕೆಂಬ ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆಗ ನಮ್ಮ ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದು ಈ ವರ್ಷ ಬಿ. ಜಿ. ಎಲ್. ಸ್ವಾಮಿಯವರ ‘ಜನ್ಮ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ’, ತತ್ಸಂಬಂಧ ಅವರ ಕುರಿತು ನೀನೊಂದು ಲೇಖನ ಬರೆಯಲೇಬೇಕೆಂಬ ತಾಕೀತು ಮಾಡಿದರು. ಆ ಕಟ್ಟಳೆಯೇ ನನ್ನ ಆಸಕ್ತಿಯಾಗಿ ಮೂಡಿ, ಆ ಆಸಕ್ತಿಯ ಹುಡುಕಾಟದಲ್ಲಿ ಬಿ. ಜಿ. ಎಲ್. ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಜೀವನ ನನಗೆ ಕಂಡದ್ದನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸಿದ್ದೇನೆ.

1918ರ ಬೆಂಗಳೂರನ್ನು ನೀವೆಲ್ಲಾದರೂ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ನೋಡಿ. ಆಗಿನ ವಾಸ್ತವವನ್ನು ಯೋಚಿಸಿದರೇ... ಕೆಲವರಿಗೆ ಅದು ಬಹುಸುಂದರವಾಗಿಯೂ, ಇನ್ನೆಕೆಲವರಿಗೆ ಸ್ವಾರಸ್ಯಹೀನವಾಗಿಯೂ ಕಾಣಬಹುದು. ಅದೇ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಕವಿ ಡಿ. ವಿ. ಗುಂಡಪ್ಪನವರಿಗೆ ಜನಿಸಿದ ಏಕಮಾತ್ರ ಮಗ, “ಬೆಂಗಳೂರು ಗುಂಡಪ್ಪಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಸ್ವಾಮಿ” (B. G. L. ಸ್ವಾಮಿ). ಅವರ ಬಾಲ್ಯ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದ್ದು ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ ಚಿಂತನಾಶೀಲತೆಗಳ ಗಾಳಿಯಿಂದ ತುಂಬಿದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಆದರೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪೂರ್ವ ಭಾರತದ ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದ ಕುಟುಂಬ ನೋಡಿ, ಹಣಕಾಸಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದ್ದೇ ಇತ್ತು. ಇದಲ್ಲದೇ ತಮ್ಮ ಐದನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಬೆಳೆದವರು ಸ್ವಾಮಿ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿಯುತ ವಿಷಯವಾಗಿದ್ದ ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ 1939ರಲ್ಲಿ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ. ಆನರ್ಸ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಿದರು. ತಮ್ಮ ಮನೆಯನ್ನೇ ಸಂಶೋಧನಾಲಯವನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಧಾರಣ ಉಪಕರಣವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಹಲವು ಸಂಶೋಧನ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆದರು. ಇವು ಹೊರದೇಶದಲ್ಲೂ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡವು. ಇವರ ಸಾಧನೆಗೆ ಮುಕುಟವಿದ್ದಂತೆ 1947ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಡಿ.ಎಸ್ಸಿ. ಪದವಿ ಬಂದಿತು. ಅದೇ ವರ್ಷ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ

ಇವರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅಮೇರಿಕಾದ ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತ ಹಾರ್ವರ್ಡ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯವಿಜ್ಞಾನಿ ಇರ್ವಿಂಗ್ ಬೈಲಿಯವರ ಬಳಿಗೆ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿತು. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾರ ಹೆಸರನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳದ ಬೈಲಿಯವರು ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಹೀಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ತಿಂಗಳ ಅಧ್ಯಯನದ ನಂತರ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದ ಮೇಲೆ, ಶ್ರೇಷ್ಠರೆನಿಸಿದ ಬೈಲಿಯವರು ಬರೆದ ವಾಕ್ಯಗಳು ಇವು - “ನನ್ನ ನಲವತ್ತು ವರ್ಷದ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವ ದೇಶಗಳಿಂದ ಬಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸಮರ್ಥರು ಡಾ|| ಸ್ವಾಮಿ.” ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದ ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಮದ್ರಾಸಿನ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿ ಜೀವನದ ದಿನಗಳನ್ನು “ತಮಿಳು ತಲೆಗಳ ನಡುವಿನಲ್ಲಿ” ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಸಮಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತಾ ಸಸ್ಯದ ಬೇರಿಗೂ ಕಾಂಡಕ್ಕೂ ಜೋಡಣೆಯ ಭಾಗವನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ನೂರು ವರ್ಷ ಎಲ್ಲ ಸಸ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಸಂಶೋಧನೆಯಿಂದ ತಲೆಕೆಳಗಾಯಿತು. ತಾವೇ ಕಂಡು ಹಿಡಿದ ಒಂದು ಸಸ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾರ್ವರ್ಡ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಗುರುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ, ತಂದೆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದಪ್ರೋ. ಇರ್ವಿಂಗ್ ಡಬ್ಲ್ಯು. ಬೈಲಿಯವರ ಗೌರವಾರ್ಥ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡಲಾಯಿತು. ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಎಷ್ಟು ಸೃಜನಶೀಲ ಮನೋಭಾವದವರೆಂದರೆ ಸಸ್ಯದ ಕಾಂಡ, ಎಲೆ, ಬೇರುಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವಕೋಶಗಳು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪರಿಯನ್ನು ಜವಳಿ ಉದ್ಯಮದ ವಸ್ತ್ರವಿನ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರು. 25 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ, ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಅಮೇರಿಕಾ, ರಷ್ಯಾ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತಿ ಪಡೆದರು. 1976 ರಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ‘ಬೀರಬಲ್ ಕಹಾನಿ ಸುವರ್ಣ’ ಪದಕ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದೆ. ಹಾರ್ವರ್ಡ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಅಸೋಸಿಯೇಟ್ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಎಂಬ ಪದೋನ್ನತಿಯು ದೊರಕಿತು. ಕೇವಲ ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗದ ಬಹುಮುಖ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವಾಗಿದ್ದ ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಸಂಗೀತ, ಚಿತ್ರಕಲೆ - ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು

ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಆಳವಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸ್ವಾರಸ್ಯದ ಮೂಲಕ ತಲುಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿ ನವೋದಯ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರು ಇವರು. ‘ಪ್ರಣಯ ಪ್ರಸಂಗ’, ‘ಪ್ಲಾಟಿಪಸ್’, ‘ಜೇಡನ ಚರಕ’, ‘ಹಸುವಿನ ಬಳ್ಳಿ’, ಹೀಗೆ ಹಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿ ನೀಡಿದವರು ಇವರು.

ಇವರ ‘ಹಸಿರು ಹೊನ್ನು’ ಪ್ರವಾಸ ಕಥನ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ‘ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ’ ಲಭಿಸಿರುವುದು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ತಂದೆ, ಮಗ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಡಿ.ವಿ.ಜಿ., ಬಿ. ಜಿ. ಎಲ್. ಸ್ವಾಮಿಗಳ ತಂದೆ ಮಕ್ಕಳ ಜೋಡಿಯೇ ಪ್ರಥಮ. ಇನ್ನು ಕಾಲೇಜು ರಂಗ, ಸಸ್ಯಪುರಾಣ, ಕಾಲೇಜು ತರಂಗ, ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ನಾನು, ನಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೇರಿಕಾ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕನ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನರಥ - ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಮನೆ ಮನಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದವರು ಬಿ. ಜಿ. ಎಲ್. ಸ್ವಾಮಿ.

ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿನಡೆದ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಸ್ಯವಿಜ್ಞಾನ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಪ್ರೌಢತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತರಾದವರು ಬಿ. ಜಿ. ಎಲ್. ಸ್ವಾಮಿ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ, ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಾಗುವ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದವರು ಬಿ. ಜಿ. ಎಲ್. ಸ್ವಾಮಿ. ಭಾರತ ವಿಜ್ಞಾನ ಲೋಕದ ಬಹುಪ್ರಖ್ಯಾತರಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ಪಂಕ್ತಿಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದವರು ಇವರು. ಇವರು ನಾಡಿಗೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸೇವೆ ಅಪೂರ್ವ. ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆ ಅಮೂಲ್ಯ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ, ತಮಿಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಭರಿಸಲಾಗದ ದುಃಖಿತಪ್ರದಿನ ಅದು ನವೆಂಬರ್ 2, 1980. ಅಂದು ಬಿ. ಜಿ. ಎಲ್. ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಇಹಲೋಕ ತ್ಯಜಿಸಿದರು.

ಇವರ ಸೃಜನಶೀಲತೆ, ಕೆಲಸದಲ್ಲಿನ ಉತ್ಸಾಹ, ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿನ ಆಸಕ್ತಿ ಇವು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಗರಿಕರಿಗೂ ಆದರ್ಶಪ್ರಾಯವಾದ ವಿಷಯಗಳು. ಇವುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇರುವ ಕೆಲಸವೆ ಮಾಡು ಕಿರಿದೆನದೆ ಮನವಿಟ್ಟು 1
ದೊರೆತುದೆ ಹಸಾದವೆಂದುಣ್ಣು ಗೊಣಗಿದದೆ 11
ಧರಿಸು ಲೋಕದ ಭರವ ಪರಮಾರ್ಥವನು ಬಿಡದೆ 1
ಹೊರಡು ಕರೆ ಬರಲ್ ಅಳದೆ - ಮಂಕುತಿಮ್ಮ 11

ಕಾಶೀನಾಥ್ ಎಂಬ 'ಸುರಸುಂದರಾಂಗ'

✍ ಸುಹಾಸ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎ.

80-90ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗದ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಇಂದು ನಮ್ಮಿಂದ ಮರೆಯಾದ ನಮ್ಮ ಕರಾವಳಿ ಭಾಗದ ಕಾಶೀನಾಥ್ ರವರು, ಹೌದು ಕುಂದಾಪುರದ ಕೋಟೇಶ್ವರದ ಮಾಧ್ವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಕಾಶೀನಾಥ್ ಬಾಲ್ಯದ ಕೆಲಕಾಲ ಮಾತ್ರವೇ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದು, ಬೇರೆ-ಬೇರೆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದರು.

ಇನ್ನು ಕಾಶೀನಾಥ್‌ರವರ ಪರಿವಾರವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತಂದೆ ಜಿ. ವಾಸುದೇವ ರಾವ್, ತಾಯಿ ಸರಸ್ವತಿ, ಅಣ್ಣ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ, ತಮ್ಮಂದಿರು ದತ್ತಾತ್ರೇಯ, ರವಿ, ಉಮಾಪತಿ, ತಂಗಿ ಗಾಯತ್ರಿ, ಪತ್ನಿ ಚಂದ್ರಪ್ರಭಾ, ಪುತ್ರ ಅಭಿಮನ್ಯು, ಪುತ್ರಿ ಅಮೃತವರ್ಷಿಣಿ, ಇವರ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶೇಷ ಏನೆಂದರೆ 'ಅ' ಅನ್ನೋ ಅಕ್ಷರದಿಂದ ಆರಂಭವಾದ ಇವರ ಚಲನಚಿತ್ರ ವಿಶೇಷ.

ಇವರು ಕೇವಲ ನಾಯಕನಟ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ, ನಿರ್ದೇಶಕ ಹಾಗೂ ನಿರ್ಮಾಪಕರೂ ಹೌದು. 'ಅನುಭವ' (1984) ಚಿತ್ರದ ಮೂಲಕ ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ಬಂದ ಇವರು ಮುಂದೆ 'ಅನಂತನ ಅವಾಂತರ', 'ಅವಳೇ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ', 'ಶ್', 'ಚಪಲ ಚೆನ್ನಿ'ಗ ದಂತಹ ಯಶಸ್ವಿ ಸಿನೆಮಾಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ ಕೀರ್ತಿ ಇವರದ್ದು. ಇವರು ತಮ್ಮ ಸಿನಿ ಜರ್ನಿಯಲ್ಲಿ 43 ಸಿನೆಮಾವನ್ನು ನೀಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ 11

ಸಿನೆಮಾಗಳಲ್ಲಿ ನಟಿಸಿ ಉಳಿದವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಒಂದು ಹಿಂದಿ, ಒಂದು ತೆಲುಗು ಚಿತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೂಲತಃ ಕಾಶೀನಾಥ್‌ರವರು ಕುಂದಾಪುರ ಭಾಗದವರಾದ ಕಾರಣ, ಇವರಿಗೆ ಕುಂದ ಕನ್ನಡದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನಿಲ್ಲದ ಪ್ರೀತಿ. ಇವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮರೆತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಮುಂದೆ ಅವರ ಸಿನೆಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆದಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೇ ಸಿನೆಮಾರಂಗಕ್ಕೆ ಕರಾವಳಿ ಭಾಗದವರಾದ ಭವ್ಯ, ಓಂ ಗಣೇಶ್, ಉಪೇಂದ್ರ, ವಿ. ಮನೋಹರ್ - ಹೀಗೆ ಮುಂತಾದವರನ್ನು ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಇವರು ಉತ್ತಂಗ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಏರಿರುವುದು ವಿಶೇಷ.

ಇವರು ತಮ್ಮ ಹಾಸ್ಯ, ಸಿಂಪಲ್ ಡೈಲಾಗ್, ಡಬಲ್ ಮೀನಿಂಗ್‌ನಿಂದ ಹದಿಹರೆಯದವರ ಮನಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆರ್ಥೈಸಿ, ಹೊಸ ಟ್ರೆಂಡ್ ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ್ದ ಹಿರಿಮೆ ಕಾಶೀನಾಥ್ ಅವರದ್ದು. ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೊಸ ದಿಕ್ಕನ್ನು ತೋರಿದ ಕಾಶೀನಾಥ್ ಈಗ ನಮ್ಮೊಂದಿಗಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಸಹಜವಾದ ಅಭಿನಯದ ಮೂಲಕ ಕಾಶೀನಾಥ್ ಅವರು ಕನ್ನಡಿಗರ ಮನದಲ್ಲಿ ಮರೆಯಲಾಗದ ಚೇತನವಾಗಿ ಉಳಿದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ●

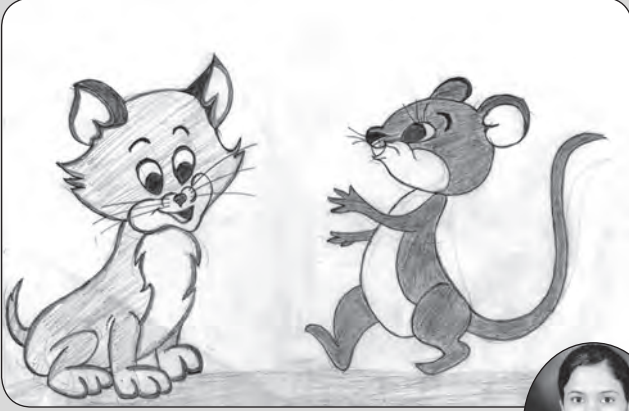
ನಗುವೊಂದು ರಸಪಾಶವಳುವೊಂದು ರಸಪಾಶ ॥

ನಗುವಾತ್ಮ ಪರಿಮಳವ ಪಸರಿಸುವ ಕುಸುಮ ॥

ದುಗುಡವಾತ್ಮವ ಕಡೆದು ಸತ್ತ್ವವೆತ್ತುವ ಮಂತ್ರ ॥

ಬಗೆದರೆಡನುಂ ಭುಜಿಸು - ಮಂಕುತಿಮ್ಮ ॥

Rakshitha, II B.Com.

Reshma, III B.Sc.

Pavithra Nayak, II B.Com.

History/Heritage

HISTORY : WHY WE STUDY IT?

 Karthik Pai, III B.A.

Some people have a negative or dismissive view of history. In their eyes, studying history requires memorization and recall of facts and dates – but little else. Anyone who has studied history at higher levels will know there is much more involved. Three years learning of history and one might wonder what I learned from it, but believe me, I learned many things. People live in the present. They plan for and worry about the future. History, however is the study of the past. Any subject of study needs justification: its advocates must explain why it is worth attention. Most widely accepted subjects and history is certainly one of them – attracts some people who simply like the information and modes of thought involved.

So why bother with the past?

Because history has already taught us that nothing stays the same. When studying history, we don't just discuss how different politics and economics have become. Instead, we look into how, throughout history, bodies, feelings and social values have varied. These two fundamental reasons for studying history underlie more specific and quite diverse uses of history in our own lives. History well told is beautiful. History as an art and entertainment serves a real purpose, on aesthetic grounds but also on the level of human understanding. Stories well done are stories that reveal how

people and societies have actually functioned and they prompt thoughts about the human experience in other times and places. The same aesthetic and humanistic goals inspire people to immerse themselves in efforts to reconstruct quite remote pasts, far removed from immediate, present-day utility.

History also provides a terrain for moral contemplation. Studying the stories of individuals and situations in the past allows a student of history to test his or her own moral sense, to hone it against some of the real complexities individuals have faced in difficult settings. History also helps provide identity, and this is unquestionably one of the reasons all modern nations encourage its teaching in some form. Historical data include evidence about how families, groups, institutions and whole countries were formed and about how they have evolved while retaining cohesion.

Histories that tell the national story, emphasizing distinctive features of the national experience, are meant to drive home an understanding of national values and a commitment to national loyalty. Lastly and perhaps most importantly, history helps create thoughtful people and good citizens.

Unlike those in fields like mathematics or the physical sciences, history students spend most of their time studying people and societies. They learn what it means to be human; they

learn the value of things like ethics, empathy, diversity and social justice; they learn the risks and dangers of certain ideas and they learn about the timeless issues and problems that affect human societies, both past and present. This equips them to understand and work with the people in their own world. Studying history also creates thoughtful and active citizens who are willing to participate in the political process

or in their own communities. Most history students are also endowed with a healthy skepticism and a capacity to question their own world – and perhaps find ways to make it better.

Robert Penn Warren wrote, “History cannot give us a programme for the future, but it can give us a fuller understanding of ourselves, and of our common humanity so that we can better face the future.” ●

VISITING DWARAKA AND SOMANATH

✍ Karthik Pai, III B.A.

Dwaraka is a small city and a municipality of Devbhoomi Dwaraka district in the state of Gujarat in Northwestern India. It is located on the Western shore of the Okhamandal Peninsula on the right bank of the Gomati River. Dwaraka is one of the foremost Chardhams, four sacred Hindu pilgrimage sites, and is one of the Sapta Puris, the seven most ancient religious cities in the country. Dwaraka is often identified with the Dwaraka Kingdom, the ancient kingdom of Krishna, and is believed to have been the first capital of Gujarat.

The city's Dwarakadhish Temple dedicated to Krishna was originally built around 2,500 years ago, but was destroyed by Mahmud Begada rulers and subsequently rebuilt in the 16th century. According to tradition, the original temple was believed to have been built by Krishna's grandson, Vajranabha, over the harigriha.

According to the legends, Dwaraka was built on a piece of land by Krishna that was reclaimed from the sea. Sage Durvasa once visited Krishna and his wife Rukmini. The sage wished that the pair would take him to their palace. The pair readily agreed and started

walking with the sage to their palace. When you visit the temple, you will see there is a flag atop the temple. The flag atop the temple shows the sun and moon, which is believed to indicate that Krishna would be there till sun and moon exist on earth. The flag is changed from 5 times a day, but the symbol remains the same. The temple has a five-storey structure built on seventy-two pillars. The temple spire is 78.3 m high. The temple is constructed of limestone which is still in pristine condition. The temple shows intricate sculptural detailing done by successions of dynasties that ruled the region.

Now let us go to Somanath, where the Jyotirlinga stands. The Somanath temple located in Prabhas Patan near Veraval in Saurashtra on the western coast of Gujarat, is believed to be the first among the twelve jyotirlinga shrines of Shiva. It is an important pilgrimage and tourist spot of Gujarat. Destroyed and reconstructed several times in the past, the present temple was reconstructed in Chalukya style of Hindu temple architecture and completed in May 1951. The reconstruction was envisioned by Vallabhbbhai Patel and was completed under K. M. Munshi, the then head of the temple trust.

The temple is considered sacred due to the various legends connected to it. Somanath means “Lord of the Soma”, an epithet of Shiva. According to tradition, the Shivalinga in Somanath is one of the twelve jyotirlingas in India, where Shiva is believed to have appeared as a fiery column of light. The jyotirlingas are taken as the supreme, undivided reality out

of which Shiva partly appears. According to popular tradition documented by J. Gordon Melton, the first Shiva temple at Somanath is believed to have been built at some unknown time in the past.

“Religion is the frozen thought of man out of which they build temples” – **Jiddu Krishnamurthi.** ●

HISTORY OF INDIA

 Rajath Chandran, II B.Sc.

India is a land of ancient civilization. India's social, economic and cultural configurations are the product of a long process of regional expansion. Indian history begins with the birth of the Indus Valley Civilization and the coming of the Aryans. These two phases are usually described as the Pre-Vedic and Vedic age. Hinduism arose in the Vedic period.

The fifth century saw the unification of India under Ashoka, who had converted to Buddhism, and it is in his reign that Buddhism spread in many parts of Asia. In the eighth century Islam came to India for the first time and by the eleventh century had firmly established itself in India as a political force. It resulted into the formation of the Delhi Sultanate, which was finally succeeded by the Mughal Empire, under which India once again achieved a large measure of political unity.

It was in the 17th century that the Europeans came to India. This coincided with the disintegration of the Mughal Empire, paving the way for regional states. In the contest for supremacy, the English emerged ‘Victors’. The rebellion of 1857 – 58, which sought to restore Indian supremacy, was crushed and with the

subsequent crowning of Victoria as Empress of India, the incorporation of India into the empire was complete. It was followed by India's struggle for independence, which we got in the year 1947.

Economic History of India:

Indus Valley Civilization, which flourished between 2800 BC and 1800 BC, had an advanced and flourishing economic system. The Indus Valley people practiced agriculture, domesticated animals, made tools and weapons from copper, bronze and tin and even traded with some Middle East countries.

Medieval India History:

After the death of Harsha the Rajputs came into prominence on the political horizons of North India. The Rajputs were known for their bravery and chivalry but family feuds and strong notions of personal pride often resulted into conflicts. The Rajputs weakened each other by constant wrangling.

Akbar:

Emperor Akbar, also known as Akbar the Great of Jalaluddin Muhammad Akbar, was the third emperor of the Mughal Empire, after Babur

and Humayun. He was the son of Nasiruddin Humayun and succeeded him as the emperor in the year 1556, when he was only 13 years old.

Shah Jahan:

Shah Jahan, also known as Shahbuddin Mohammed Shah Jahan, was a Mughal Emperor who ruled in the Indian subcontinent from 1628 to 1658. He was the fifth Mughal ruler after Babur, Humayun, Akbar and Jahangir. Shah Jahan succeeded the throne after revolting against his father Jahangir.

Chhatrapati Shivaji:

Chhatrapati Shivaji Maharaj was the founder of the Maratha Empire in Western India. He is considered to be one of the greatest warriors of his time and even today, stories of his exploits are narrated as a part of the folklore. King Shivaji used the guerilla tactics to capture a part of, the then, dominant Mughal empire.

Ancient India:

The History of India begins with the Indus Valley civilization and the coming of the Aryans. These two phases are generally doubled as the Pre-Vedic and Vedic periods. The earliest literacy source that sheds light on India's past is the Rig Veda. It is difficult to date this work with any accuracy on the basis of tradition and ambiguous astronomical information contained in the hymns.

Modern Indian History:

During the late 16th and the 17th century, the European Trading Companies in India competed with each other ferociously. By the last quarter of the 18th century the English had outdone all others and established themselves as the dominant power in India. The British administered India for a period of about two centuries and brought about revolutionary changes in the social, political and the economic life of the country. ●

FORTS OF KARNATAKA

 Karthik Pai, III B.A.

All the Indian monuments, forts and palaces are most fascinating. Most of the Indian forts were built as a defense mechanism to keep the enemy away. The notable features about each of the forts and palaces is the exquisite carving work that has survived till date and still receives appreciation from people worldwide. Below are some of the important forts of Karnataka.

Chitradurga Fort

This fort couldn't have received a better name. 'Chitradurga' means 'scenic fort' and its location justifies that. Spread across several hills and strewn with boulders, Chitradurga is

one of the most impressive forts in Karnataka. Protected by the walls of granite blocks, Chitradurga overlooks the town of the same name. It encloses several temples and shrines along with the remains of residences, granaries, and tanks. The ramparts were bolstered with bastions of different shapes and sizes. Today there are three defensive gates to be crossed to enter the citadel.

It is said that the history of this fort dates back to 3rd century BC. But it was during the period of Vijayanagars that the fort became well-known. They had taken it from Hoysalas in the 16th century. Nayakas, the administrative

officers of Vijayanagaras, became independent around 1565 and claimed Chitradurga. Hyder Ali of Mysore took it over in 1779 and 20 years later it was usurped by the British.

Srirangapatna

The fortified town of Srirangapatna has a significant place in the history of India. This was the last bastion that stood against the supremacy of the British. Under the command of Tipu Sultan, Srirangapatna fought till the end to preserve its individuality. After several unsuccessful attempts, British troops stormed the fort in 1799 and killed Tipu Sultan. They also demolished the palace and various military structures.

It was Timmanna Nayak who established Srirangapatna in 1454. Thereafter Wodeyars captured it and then their military general Hyder Ali took charge. Hyder Ali was father of Tipu Sultan. The fort has a strategic locations as it is protected from two sides by the waters of Kaveri River. The important monuments within the fort are Sri Ranganathaswamy Temple, Jami Masjid (mosque), and Daria Daulat Bagh (Tipu's Summer Palace). Sri Ranganathaswamy Temple is huge and has been extensively renovated in the 19th century. Daria Daulat Bagh is surrounded by a pillared verandah. The walls of this verandah are adorned with beautiful murals.

Bijapur Fort

Generally forts situated in the flat areas don't exude might. But Bijapur is different. Adil Shahi kings knew that it would be hard to defend a fort in the plains. So, they built the ramparts high and reinforced them with 120 bastions, each with a mounted cannon. Some of the cannons are still standing on the towers. The fortification enclosed the entire town which served as their capital. Within the town they built a citadel for themselves.

The most striking monument in the town is the 'Golgumbaz', which is a huge mausoleum.

This structure is known for its domed top; it is the largest dome in the world after St. Peter's in Rome. Other monuments in the town are Mithari Mahal, Astar Mahal, and Jama Masjid. Within the citadel there are remains of palaces, pavilions and mosques. Many structures have vanished but the remaining few are capable of giving a hint of the past. The multistoried palace called 'Sat Manzil' overlooks a pavilion called 'Jal Mandir'. Gagan Mahal was the audience hall and Anand Mahal was the residence of the ladies.

Bidar Fort

The fortress of Bidar is impressive for its art and architecture. It sprawls on the highest part of a plateau. The double fortification of Bidar were bolstered with triple moat. Within the precincts are the remains of palaces, halls, pavilions and a mosque. Rangin Mahal is a magnificent and well-preserved palace. The main hall of this palace has intricately carved wooden columns, brackets and beams. And the lower parts of the walls are studded with mosaic tiles of blue, turquoise and yellow colours. This hall opens to a set of vaulted chambers.

Another beautiful monument in the fort is "Solah Khamba Mosque" meaning sixteen-pillared mosque. In front of the mosque is a rectangular garden known as Lal Bagh. Walking southwards from here, you can reach Diwan-i-am (the public audience hall), and the Takht Mahal (the private audience hall).

Bidar has witnessed the rule of several dynasties. But it gained strategic importance during the rule of Bahmanis. But most of the buildings they constructed were remodelled by Barid rulers who succeeded them. So, the art and design of the structures within the fort can be attributed to Barid kings.

Gulbarga

Gulbarga Fort, now in ruins, came to existence in the 16th century. Several dynasties ruled here before it was taken over by

Muhammad bin Tughlaq of Delhi Sultanate. Al-ud-din Hasan Bahmani, an officer of Tughlaq, became independent in 1347 and took control of Gulbarga. Thus started the well-known Bahamani Dynasty. For a phase in history Bahmani Sultans held their sway over the Deccan. They are the ones who induced Persian influence in the architecture. Bahmanis were the occupants till 1424 after which they shifted to Bidar. Then came Adil Shahis, Mughals and Asaf Jahis. The battlemented ramparts of the fort are surrounded by a moat. These walls are studded with bastions, some

of which still have huge cannons over them. Jama Masjid of Gulbarga is amongst the finest mosques of South India. It is believed to be modelled by a Moorish Architect who drew inspiration from Spanish mosque of Cordoba. A short distance from the mosque is a tomb of Hazrat Gesu Daraz. Dedicated to a Sufi Saint, Khwaja Gesu Daraz, this tomb is a holy shrine.

These magnificent forts exude gallantry, royalty and exuberance and all of them have a long and unique story to tell. These architectural marvels are sure to leave a mark on visitors for all the time to come!

ENGLISH FACTS

1. The shortest complete sentence in English language is "I am".
2. The most used letter in English alphabet is E and Q is the least used.
3. 'Rhythm' is the longest English word without a vowel.
4. The word 'Alphabet' is derived from the first two letters in Greek alphabet – Alpha and Beta.
5. The only 3 words that have 2 consecutive 'UM' is Vacuum, Residuum and Continuum.
6. The only 15 letter word that can be spelled without repeating a letter is "Uncopyrightable".
7. The only word with all vowels in reverse order is "subcontinental".
8. There are no rhymes for words: orange, purple and month in the Dictionary.
9. Of all the words in English language, the word 'set' has the most definitions.
10. The word 'queue' is the only word in English that is pronounced the same way the last 4 letters are removed.

– Mahima M. R., II B.Sc.

Civilization/Culture

CIVILIZATION AND CULTURE

✍ Dhanya Prabhu, II B.Com.

A girl of 16 wearing saree, going to temple with her granny in the morning. It sounds really shocking for today's teenagers as they are highly influenced by the Western culture. Our country India is like a tree whose roots are culture, tradition, harmony and brotherhood but today its replaced by the Western culture. Our country India is adapting Western culture by keeping our own culture on zenith. But we are trying and forgetting our culture and are totally getting influenced by the western one as we feel it to be more attractive, trendy and modern which has given the top most priority in today's world led by wealthy western countries, the mass media, the fashion industry and the education curriculum. The perception of beauty is increasingly being defined by Western parameters due to reasons such as globalization, free trade and high technology. The inundation of Western culture is undeniable

as it has effects that are both unconsciously beneficial and ruinous.

There is no doubt in saying that by adapting the Western culture our teenagers are becoming more independent, confident and self-dependent which is extremely good. There is no harm in adopting Western culture but as someone said 'too much of anything is never good'. The enthusiasm to learn things of other nations is not wrong but they shouldn't be done at the expense of our traditions. On one hand we call India – 'Incredible India' and on the other we are so influenced by external culture. Due to the huge negative aspects this modernisation is treated worst, so in order to make it good its necessary that negative and positive aspects are balanced. Adoption of anything and everything is good but when its in the limits and leads to development of society.

●

INTERESTING FACTS OF INDIA...

✍ Cinchana S. Shetty, II B.Com.

"India is, the cradle of the human race, the birthplace of human speech, the mother of history, the grandmother of legend and great grandmother of tradition. Our most valuable and most instructive materials in the history of man are treasured up in India only."

These are not our words. These are the words of the great Mark Twain and here are certain most interesting facts of India.

1. A floating post office:

India has the largest postal network in the world with over 1,55,015 post offices. A

single post office on an average serves a population of 7,175 people. The floating post office in Dal Lake, Srinagar was inaugurated in August 2011.

2. The highest cricket ground in the world:

At an altitude of 2,444 meters, the Chail cricket ground in Chail, Himachal Pradesh is the highest in the world. It was built in 1893 and is a part of the Chail military school.

3. Diamonds were first mined in India:

Initially, diamonds were only found in the alluvial deposits in Guntur and Krishna district of the Krishna river delta. Until diamonds were found in Brazil during the 18th century, India led the world in diamond production.

4. The first rocket in India was transported on a cycle:

The first rocket was so light and small that it was transported on a bicycle to the Thumba launching station in Thiruvananthapuram, Kerala.

5. Shampooing is an Indian Concept:

Shampoo was invented in India, not the commercial liquid ones but the method by

use of herbs. The word 'Shampoo' itself has been derived from the Sanskrit word Champu, which means to massage.

6. Kumbha Mela gathering visible from Space:

The 2011 Kumbha Mela was the largest gathering of people with over 75 million pilgrims. The gathering was so huge that the crowd was visible from space.

7. Water on the Moon was discovered by India:

In September 2009, India's ISRO Chandrayaan – 1 using its moon mineralogy mapper detected water on the moon for the first time.

8. Mangoes are grown in million tons in India:

India grows 1.2 million tons of mangoes every year, weight equivalent to 80,000 blue whales.

9. 'Martial Arts' was first created in India.

10. May 26 is celebrated as 'The Science Day' in Switzerland in honour of former President Dr. A.P.J. Abdul Kalam, because on the day, Kalam visited the country.

INCREDIBLE PADMANABHASWAMY TEMPLE

Deekshitha K., II B.C.A.

The story of the Padmanabhaswamy temple and its secret ancient treasures, reminds us of Ali Baba and the Forty Thieves or an Indiana Jones movie. This ancient mysterious temple containing six vaults has long been shrouded in mystery. According to

an ancient legend, there is an ancient curse on those who defile the sacred site. In the 1930s, treasure hunters tried to open the temple, and as soon as they did, deadly serpents emerged from one of the vaults. Was the place really cursed? It was said that any attempts to

open the mysterious vault B with man-made technology will result in catastrophes that will occur in and around the temple. Vault B must not be open other than by chanting. The origin of the Padmanabhaswamy temple located in Thiruvananthapuram, Kerala, India, is lost in antiquity. It is impossible to determine exactly, from any reliable historical documents or other sources as to when and by whom the original idol of Sree Padmanabhaswamy was. Some well known scholars, writers and historians, like the Late Dr. L.A. Ravi Varma of Travancore, have stated that this enigmatic temple was established on the first day of Kali Yuga, which is over 5000 years ago.

In 2001, archaeologists opened the underground chambers and discovered six chambers, labeling the vaults A through F, with the help of temple priests. What they found inside was startling. Among the treasures were gold coins dating back thousands of years, gold necklaces as long as nine feet and weighing about 2.5 kg, about one tonne of the yellow metal in the shape of rice trinkets, sticks made of the yellow metal, sack full of diamonds, gold ropes, thousands of pieces of antique jewellery studded with diamond and emeralds, crown and other precious stones lay scattered in the chamber marked 'A'. All these things were strewn and scattered everywhere," recalls justice C. S. Rajan, the 75 year old retired Kerala High Court Judge who was part of the team that entered the vault, called a Kallara. "They were not really arranged systematically. There were baskets, some earthen pots, some copper pots and in all these things, these things were kept. It was a magnificent experience. There are no words to describe it".

Later, they unearthed even more surprising artifacts. Among them were 7 kg of gold coins dating back to East India Company period, 18 coins from Napoleon's era, precious stones wrapped in silk bundles besides over 1,000 kg of gold in the form of coins and trinkets and a small elephant made of the yellow metal. There were also sovereigns bearing the 1772 seal indicating they were from the reign of the then

native king Karthika Thirunal Rama Varma. Yet many believe the historic shrine inside the temple conceals greater riches still on the day the first vault was opened, the court team also tried to open a second, known as Kallara B. However, the door, with its heavily rusted, old fashioned lock with three levers requiring three separate keys, was jammed shut. "It is a peculiar kind of old time lock, and it is very much rusted," recalls Rajan. "The blacksmith could not open it, and we did not want to break open the door, being a part of the temple and all. "According to an ancient legend, the mysterious vaults B was guarded by serpents. That is something Vinod Rai, former Comptroller and Auditor General (CAG), dismissed, stating that the vault has been open on at least seven times to his knowledge since 1990. However, what's inside has not been revealed so far. There are those, think vault B contains even more incredible ancient treasures. One can easily say that the mysterious Padmanabhaswamy temple is India's own El Dorado.

History:

Lord Balaram who was believed to be the serpentine of Shri Maha Vishnu, has visited this temple according to Shrimad Bhagavatham.

Temple Architecture:

The Sree Padmanabhaswamy temple in Thiruvananthapuram, which is in the news with the discovery of treasures in its vaults, is an imaginative amalgam of the Dravidian and Kerala architectural styles. If the structure of the sanctum sanctorum, the Dhwaya Sthambham and the Chuttambalam characterise the Kerala style, the influence of the neighbouring Tamil country is visible elsewhere – the wall of the sanctum of the Sree Krishna Shrine has Tamil Vattezhuthu inscriptions dating to 1375 CE; the gopuram over the eastern entrance has hundreds of stucco figures, reflecting the Vijayanagara style of architecture; the stunning sculptures in the Kulasekhara Mandapam and on the pillars of the rectangular Prakara are by sculptors of the Madurai Nayaka period and in the Vimana over the sanctum. It is daring,

dramatic fusion. This befits a temple where the presiding diety, Vishnu, reclines on a shake, in a rare depiction.

Sthala Puranam:

Vilvamangalathu Swamiyar, residing near Ananthapuram Temple, Kasargod prayed to Lord Vishnu for his darshan. The Lord came in disguise as a small, mischievous boy. The boy defiled the Saligrama which was kept for Puja. The sage became enraged at this and chased away the boy. The boy disappeared. After a long search, when he was walking on the banks of Arabian sea, he heard a pulaya lady threatening her child that she would throw him in Ananthakadu. The moment the Swami heard the word Ananthakadu, he was delighted. He proceeded to Ananthakadu based on the directions of the lady from whom he enquired. The sage reached Ananthakadu searching for the boy. There he saw the boy merging into an Iluppa tree (Indian Butter Tree). The tree fell down and became Anantha Sayana Moorthi (Vishnu reclining on Anantha). But the Lord was of an extraordinarily large size with head at Thiruvallom, navel at Thiruvananthapuram and lotus-feet at Thrippadapuram (Thrippapur). The sage requested the Lord to shrink to a smaller proportion – thrice the length of his staff. Immediately, the Lord shrank. But even then many Iluppa trees obstructed a complete vision of the Lord. The sage saw the Lord in three parts – thirumukham, thiruvudal and thiruppadam. Swami prayed to Padmanabha to be forgiven. The Swami offered Rice Kanji and Uppumanga (Salted Mango pieces) in a coconut shell to the Perumal which he obtained from the Pulaya woman. The spot where the sage had darshan of the Lord belonged to Koopakkara Potti and Karuva Potti. With the assistance of the reigning king and some Brahmin households a temple was constructed. Koopakkara Potti was made the Tantri of the temple.

Legend of the seventh door:

The entire world stands now to know what's behind the mysterious last door of

Padmanabha Swamy temple. According to the experts it was expected to unlock by itself when a secret chant is spelled as it is locked in that way. It is believed that this chamber is being considered by the trust members and other learned Astrologers of India, as highly mysterious, sacred and risky and dangerous to unveil it. Because the steel door of the chamber – B having two big COBRA PORTRAITS on it and this door as no nuts, bolts or other latches.

It is considered to be fixed to the secret chamber with the 'NAGA BANDHAM' or 'NAGA PAASAM' 'MANTRAS' by the then 'SIDDA PURUSHAS' who lived during the reign of KING MARTHANDAVARMA in the 16th century. If any human attempts are made with man-made technology to open the mysterious chamber – B other than by chanting highly sacred and powerful 'GARUDA MANTRAS' by a highly sacred 'SADHUS' or 'MANTRIKAS' catastrophes are likely to occur in and around the temple premises or throughout India or even throughout the world according to VEDIC ASTROLOGERS OF INDIA, who also revealed their inability to open the door by chanting the secret 'GARUDA MANTRA'. If 'GARUDA MANTRA' is chanted by any powerful 'SADHU' or 'YOGI' or 'MANTRIKA' the door proceeds to automatically open and no human effort is needed to open it in any other way. Adding to the belief that the Garuda drives away mighty serpents from our way. As of now, the people on the other side of the door are able to listen the sounds of water or sounds made by snakes as guessed. Believers say that the seventh door is an opening where the entire temple and areas may be flooded with waters and some others say, that there are large serpents guarding the area inside which doesn't allow any one. The day to know what's really behind is still awaited. I say, it might be the seventh door of Shree Maha Vishnu also. As it gets sync with the concept of seven doors. If so the only way to see God is to open the door....

●

APRIL AS FOOL'S DAY

✍ Varshala, II B.Sc.

There are certain customs and practices which are being followed by people for centuries all over the world. 1st April is one such day which has a special significance, this is considered as the fool's day nearly in all parts of the world.

On this day people play practical jokes on friends and neighbours by sending them mock gifts and invite them to fake parties.

Do you know why 1st April is called as the fool's day? The practice of playing tricks on friends and neighbours on 1st April originated in France after 1564. Before 1564 only one calendar was use throughout Europe in which

New Year began on 1st April and so it was celebrated as new year day. People used to exchange gifts and visits friends. In 1564 'Charles X' the king of France ordered the people to adopt a new calendar. But there were some who were not ready to accept it. They continued to observe 1st April as New Year Day, as a result they became buff of practical jokes and tricks by their friends and neighbours.

Their friends and neighbours sent funny gifts, invited them to fake parties and played tricks on them on 1st April. In other words, they were known as 'April fools'. So 1st April became as fool's day. ●

JAMA MASJID

✍ Rubeena Banu, II B.A.

The Masjid-i-Jahan-Numa (World reflecting mosque) commonly known as the Jama Masjid of Delhi, is one of the largest mosque of India.

It was built by Mughal emperor Shah Jahan between 1644 and 1656 at a cost of 1 million rupees and was inaugurated by an Imam from Bukhara, present-day Uzbekistan. The Mosque was completed in 1656 A.D. with three great gates, four towers and two 40 m high minarets constructed of strips of red sandstone and white marble. The countryyard can accommodate more than 25,000 persons. There are three domes on the terrace which are flanked by the two minarets. On the floor, a total of 899 black borders are marked for worshippers. The architectural plan of Baad Shahi Masjid, built by Shah Jahan's son

Aurangzeb at Lahore, Pakistan, is similar to the Jama Masjid, Delhi.

The mosque has been the site of two attacks, one in 2006 and another in 2010. During the first, two explosions occurred in the mosque, injuring thirteen people. In the second, two Taiwanese students were injured as two gunmen opened fire upon them.

Architecture:

The mosque has three great gates, four towers and two 40 m high minarets constructed of strips of red sandstone and smooth white marble. The northern gate has 39 steps and the southern side has 33 steps. The eastern gate was the rural entrance and it has 35 steps. Out of these all gateways, the eastern

one, which was used by the emperors, remains closed during weekdays. The mosque is built on a red sandstone porch, which is about 30 feet from ground level and spreads over 1200 square metre. The dome is flanked by two lofty minarets which are 130 feet high and consists of 130 steps, longitudinally striped by marble and red sandstone. The minarets consists of five storeys, each with a protruding balcony. The adjoining edifices are filled with calligraphy. The first three storeys of the minarets is made of red sandstone, the fourth of marble and the fifth of sandstone.

The courtyard can accommodate 25,000 worshippers and occupies 408 square feet. The mosque is about 261 feet long and 90 feet wide. The prayer hall measures 61 metre in length and 27.5 metre in breadth. It is made up of high casped arches and marble domes. The

cabinet located in the north gate has a collection of relics of Muhammad – the Quran written on deer skin, a red beard – hair of the prophet, his sandals and his foot prints implanted in a marble block.

The floor plan of mosque is similar to that of the Jama Masjid of Agra. It is covered with white and black ornamented marble to look like a Muslim player mat. Beside it, a thin black border measuring 3 feet long and 1.5 feet wide is marked for the Muslim worshippers. There are 899 total such boxes. The architecture and plan of Baad Shahi Masjid which was built by Shah Jahan's son Aurangzeb in Lahore is closely related to that of the mosque before the revolt of 1857, there was a madrasa near the southern end of the mosque, which was during the revolt destroyed.

INDIAN WOMEN TODAY!

✍ Swathi K. N. Acharya, II P.U.C.

India is known for its rich cultural heritage and Indian women are like 'The Brand Ambassadors' for this cultural heritage. The status of women in ancient India was quite esteemed but it got deteriorated with passage of time and mentality of people towards western. Slowly the practice of Polygamy, Sati Pratha, Dowry system, female falcide etc. which lead to formation of a male dominated society. Great Indian leaders had worked a lot to again raise the status of women in Indian society.

There has been a lot of improvement in the status of women in India. After independence women started to enjoy rights equally as men did. Even the Indian constitution has provided equal rights and privilege for women. Atleast half area of population is covered by women. Thus a eagerly participation in the democratic

process and election which is quite more impressive in enhancing their status. Their participation in every area of this society is increasing day by day. They have started to participate in various social economic, political, educational, scientific and other nation building activities.

Improvement of the status of women changes the social and economic condition of a country. Status of women in the Indian society is much better than the women in other developing country. However it is not enough to say that the status of women have been completely improved in status. In such competitive world Indian women are bring more conscious about their professional career socially, politically, economically and educationally by following their all responsibilities towards family.

SWACHH BHARATH, HAMARA BHARATH

 Swathi, III B.A.

'Cleanliness is next to godliness', this proverb means that sanitation is equal to the almighty. Keeping this in mind, our Prime Minister Mr. Narendra Modi started a mission of cleaning India. He named this mission as Swachh Bharath.'

This mission was started on 2nd October, on Mahatma Gandhiji's birthday. As Gandhiji believed that only clean India can develop and progress. Our honorable Prime Minister Modi said that our India can be clean if we keep ourselves and our surroundings clean.

Impressed by this mission many started to follow it including the celebrities. Nowadays people imitate celebrities. Many who were inspired by the mission cleaned their homes, schools, offices, parks, garden etc.

Many others without any kind of discrimination took active part in this mission.

They cleaned the roads, the garbage pits, parks etc. This mission not only helps in cleaning our nation but also unites the people of the country. In spite of political rivalry in India people are not indulging in fights and clashes but instead are doing their duty. It is the duty of every citizen to clean India because it is not my India but our India.

Some citizens of India feel that this mission should be done by the Government. But it is not so, each and every citizen should try to take part in this mission, atleast they must keep their surrounding tidy. As a student of this Institution it is our duty to keep our surroundings clean and tidy. Hope our nation succeeds in this mission, so that our country which is still developing will become developed.

●

YOU COULD JUST DISAPPEAR AND NEVER COME BACK!

 Neha Bhat, I P.U.C.

This is probably the first thing that comes to our mind when we think of 'Bermuda Triangle'. The Bermuda Triangle which is a patch of ocean that lies between Florida the U.S. Bermuda and Puerto Rico is famous for its fables of mysteriously disappearing planes and ships over it.

But I would like to tell about the beautiful country a paradise not just on paper but also turned out to be a marvellous archipelago of surprises.

Bermuda, a British land territory in North Atlantic Ocean, is an Island country with about 181 small Islands. It's no surprise then,

that British tradition and culture are integral to Bermudian way of life, though some are originally adapted, making them uniquely Bermudian. The country's subtropical climate led to the origin of Bermuda's national dress; a clear standout consisting of Bermuda shorts paired with a collared shirt, tie, long socks and a blazer. The pairing of the shorts with long socks came about during World War II, when there was shortage of clothing. Later, a law was passed to ensure propriety and policemen armed with a tape measure and warning tickets combed the Island for men showing more than 6 inches of leg!

Another picturesque sight is the uniform roofs which, while looking elegant, were built for a specific purpose. As there is no fresh water source in Bermuda, slanted and stepped roofs were made of limestone are required by law for homes and establishments, to purify rain water and make it drinkable. So basically, this is a roof-top water purifier!

Today, as the fascinating fables of the Bermuda Triangle takes away all our attention, such amazing countries do not have the fame that it deserves.

10 INTERESTING FACTS ABOUT ENGLISH

1. 'E' is the most commonly used letter in the English language. In fact, as many as one in eight of all the letters written in English is 'e'.
2. More English words begin with the letter 'S' than any other letter of the alphabet.
3. 'I am' is the shortest complete sentence in the English language.
4. The longest English word that can be spelt without repeating any letters is 'uncopyrightable'.
5. The following sentence contains seven different spellings of the sound "ee": "He believed caesar could set people seizing the seas".
6. 'The quick brown fox jumps over the lazy log'. This type of sentence is called a 'pangram' as it uses every letter in English language.
7. There is no word in English language that rhymes with month orange, silver or purple.
8. 'Pronunciation' is the word which is most mispronounced in English language!
9. The most difficult tongue twister in the English language is 'sixth sick sheik's sixth sheep's sick'.
10. The longest word in English has 45 letters: "pneumonoultramicroscopic – silicovolcanoconios". It is a type of lung disease.

– Sanjana, III B.Sc.

ROLE OF RELIGION IN INDIAN SOCIETY

✍ Edrine D'Souza, III B.Com.

Religion is regarded by the common people as truth, by the wise as false and by the rulers as a useful tool. The role of religion in society is definitely a dynamic one. The relationship between both religion and society is always changing. Religion can be a driving force in the society. Religion could save people from fights since people with same thoughts live together forming groups of their own. Religion causing the different groups in the society helps in maintaining the well-being and social solidarity of the society and stresses on the moral values of life. But when religion fails to perform this action, new religions form. Religion doesn't change, it's form does.

Religion is used in politics to get ahead in polls. A country of diverse cultures gets ripped apart in the name of religion. At the time of Independence the classification of religion came up and the consequences of it are still being faced by India. Religion has made people weak rather than making them stronger. Whatever is good at one point in time turns evil at some other, same is happening with religion. Religions were made to maintain

peace and order in the society but it has spread it's evil creepers into every nook and corner of the society including the Government. The most affected would be, developing the remote areas where petty communal clashes take place, where the politicians take this to their advantage and frame innocent people of another religion for their killings. These killings are made known to the media, a huge brawl takes place, opposition parties rise up, pretend to take a stand but all they care about is getting ahead in polls and winning the elections. The people who get tangled in this chaos are the common people. They are made to take sides and if they disagree to do so, they are threatened to be exposed to the wrath of the religion they follow.

Religion has had it's good time when all the good aspects of each religion were respected and followed by people. But now the scenario is completely different. It's come together and sustain. Let's start respecting religion again and give meaning to the phrase, "Unity in diversity". Let's build an atmosphere to live happily.

●

YOUTH AND SOCIETY

✍ Stalin Danson D'Souza, I B.A.

When a person reaches his or her mid teens a crucial period starts in one's life. Every step that the person takes at this age decides

once future. And the most of the youth of this age look for alternate options of entertainment outside their own families.

I feel that the contemporary society is very challenging to the present youth. The world has become so competitive that the youngsters are in a race of life to catch up with something or the other and get to the top list. Today's youth have the advantage of science and technology and a range of opportunities that no generation before them had but the question before them had but the question arises is how far are all these blessings really used for the growth of one personality? The actual enthusiasm which every teen must contain is eloping somewhere leading to frustration and lack of zeal.

There are many reasons why an adolescent faces sudden breakdown in life. One of the main reasons is broken families in the present scenario. When they see their parents living under different roofs, their adolescent minds suffer. It is really tough to look after a child in divided home. The situation is far more difficult when kids are raised single-handedly. They get deprived of parental guidance, which may result in an unwanted number of problems, such as alcohol/drug abuse, school dropout, and teenage pregnancies. "A cigarette in my hand... I felt like a man." This is the famous sentence which is very common among the teenagers these days. In the case of drinking and using drugs, they are still assumed as cool stuff. Youngsters literally hang around booze. Apart from damaging their own health, they also risk the society.

Life has changed so fast in the last few decades that the entire social structure has

undergone a big change. The youth are too bewildered to distinguish right from wrong. The absence of an adult to guide them makes it difficult for them to make the right choice and weigh the pros and cons of any act. The young no longer understand the significance of certain religious beliefs and practices. Hence they reject them. Religion formed the basis of sound moral development which is missing in today's world.

There is pressure from parents, teachers and peers to excel to enter the colleges and get admission in the most beneficial professions. However, more often they are unable to get the course of their choice because of too many youngsters competing for the same course. It leads to unhappiness and frustration. Even if they manage to get into a college of their choice and come out with excellent marks and armed with professional degree, they find it difficult to get a job. Their dreams are shattered when at every step they face corruption, partiality and find the less deserving getting jobs. All these things often force a youngster to attempt suicides. They feel disillusioned and disheartened when in spite of their best efforts they have to reconcile themselves to start either at a very low step of the ladder or remain unemployed.

Youngsters have to be understood, loved, supported and guided otherwise the boundless energy of the youth will be a waste.

LIFE'S COURSE

✍ Raeesa Tasleem, III B.Com.

It always happens that, between Birth and Death i.e. A and D there lies 'C' for choices to be made. Life is all about the choices we make.

Being an introvert and a silent girl, incapable to take a proper decision, my parents suggest to continue with graduation in the same college

where I completed my PU education. I was not sure about the further course to take, I decided to obey my parents suggestion and on the very result day, after the results got out, in the afternoon. I found myself in MGM Office applying for B.Com. 'Voc' course just because my seniors said it is a course for professionals. Having vague ideas about B.Com. life, I stepped into MGM.

It is said, there will be a curve, where you turn mature from innocence. College life had similar situation, which changed my life to an extreme case, forever, for my betterment.

Three years of memories, full of vibrant thoughts and friends, experience ranging from extreme physical strain to traumatic mental stress, three years of B.Com. flashed along.

Now thinking about the same person who I was a little while ago and today, I can say, B.Com. made me break the cages of introvert to become a full fledged human.

Those were the best days when every Saturdays, we used to flop around doing NCC parades, punishments from senior cadets just for not polishing our boots or not having ironed our uniforms, multiple pushups if we mis steps in the parade. Then VPL come along (VPL is not cricket team but an intra-stream fest – 'VOCATIONAL PREMIER LEAGUE' exclusively conducted for all the 3 years of vocational students under the guidance of our very own favourite Sir C.A. Sridhar Kamath) lots of memories, lots of learning, got to interact with our seniors and tried to absorb their knowledge. Second year was similar to first year, just that I started pursuing a professional course along with B.Com. Voc.

Life just makes you meet some people

when you are wandering, they show you the right path, leave you in its footsteps and just disappear like they were there never before.

Till final year, I was pushed so much that I found a totally new individual in me. Final year was just filled with lots of opportunities. Being a part of College Council, then a dramatic event – VPL 8.0, this last phrase just showed me my position in my life.

Just like a bird who was caged for years within orthodox thoughts, societies restrictions, biasedness within peer to a free bird, who was least cared about its surroundings, matured and happy with its life's course.

B.Com. is just not a degree, it was a gateway for a new soul, to carve out from a beaten mould, to burn the carved mould into a beautiful statue which was to be accepted by the society.

Asapling, which had broken the shield of its seeds and was heading towards shooting out of the soil and growing towards the sun, with all the warmth and hardships to give another life to another sapling.

My experience in this College was one of the best one which I will never forget and will cherish these memories for my life time. What matters in life is memories, whether good or bad, our memories and experiences play a vital role in our future for taking better decisions, setting a vital goal for life.

I would like to thank each and every soul, who has helped me to understand my importance, accept my faults, helped me to take good decisions in this College life for the problems that arised and lastly even my PU lecturers, who identified my potentiality and supported me to their maximum extent! ●

THE PURSUIT OF HAPPINESS

✍ Praja, III B.Com.

Happiness is not easy thing to pursue and it's not easy to find it elsewhere. Well, My favourite hobby is to watch movies during my free time. Among many inspirational movies I have seen, I was too gleeful to this movie "The Pursuit of Happiness". It is a 2006 American biographical drama film based on entrepreneurs, Chris Gardener's, a struggling salesman, when his wife leaves him and he is left with the custody of his son as he is poised to begin a life changing professional career. Some of the interesting scenes, made me emotional, motivating and blissful. Primarily, I still remember the title "The Pursuit of Happiness", I just felt why is it spelled differently. I also remember Chris even points out the misspelling to Chinese Care-giver, that the mural decorating his son's day care is spelled incorrectly. He says 'I' should be in happiness. And the most admirable I noticed is bonding relationship between father and son. When they move out to play basketball, the advice given by Chris is noteworthy, He say "Don't even let somebody tell you, you can't do something, not even me." "You got a dream,

you need to protect it". I felt it was the best lines as an advice from father. Without anyone, anything he has shown the best action to carry on life.

This movie is really close to an ordinary person and addresses his life challenges through the character which revolves around, played by Will Smith. It has lot of potential to build an empathizing experience and inspire. If you have seen this movie, I hope your opinion is same as mine, If you haven't seen it, I ask all to spend their two hours 25 minutes of time on watching it. There are lot more things you'll see. I suppose that will be the best from my side. In the end he cries saying, "This part of my life, this little part, is called happiness." It teaches us to believe in difficult roads because it always leads to beautiful destination. ●

HOW TO BE AN OPTIMIST?

✍ Sahana Bhat K., II B.Com.

Optimism is the tendency to believe that things will turn out well even if something bad happens, an optimist sees the silver lining.

Optimists expect good things to happen in future. They don't blame themselves when bad things happen. They view bad events as results

of something outside of themselves and see such situation as an experience.

How to be an optimistic ? Well, Mahathma Gandhi says that "Man often becomes what he believes to be. If I keep on saying to myself that I can't do a certain thing, it is possible that

I may end by really becoming incapable of doing it. On the contrary if I have to believe that I can do it, I shall surely acquire the capacity to do it even if I may not have it at the beginning”.

1) We should find opportunity in every difficult situation.

2) We should be with people who have positive attitude because the circumstance matters.

3) We should inspire ourselves with a smile and positive reminder.

4) We should focus on the present and forget the past. ●

THE NEGLECTED FACTS OF THE HUMAN MIND!

✍ Gauthami, II B.A.

Today in daily life it can be noticed that almost $\frac{3}{4}$ th of the people we come across, want to get their things or desire accomplished in an instant. Everyone wants everything to be done or achieved immediately, nobody can wait for the turn. Lack of patience, makes us lose intuition and good decision making capacity. These days patience seems to be a forgotten quality of maximum population of the world.

Patience is the ability to remain calm and wait for desired things to happen at a right time, day, months or years. Having the ability to remain patient, will help us achieve big and better things in life. Life is never easy at each and every moment, but high level of patience will definitely turn the tide and make our life more easier to handle.

Main reasons to cultivate patience:

- 1) Patience helps us to enjoy better mental health.
- 2) Being patient can help us to transform and maintain our relationships in healthy way.
- 3) Being patient helps to find better friends, relatives, colleagues, neighbours etc.
- 4) Patience helps us in achieving desired goal.
- 5) Patience helps us in improving the decision making quality.

6) Patience helps in developing positive attitude in life.

7) Patience makes life more healthier and better.

Patience can be improved and developed by:

- 1) Practising yoga and meditation.
- 2) Consciously trying to regulate our emotions spontaneously.
- 3) Developing positive attitude and positive mind frame.
- 4) Learning the art of giving gratitude.
- 5) Training our mind to develop self control by regulating the tendencies to react for any situation at an instant.

In life in order to achieve our dreams or goal, we need a positive vibration to face all kind of challenges, confidence and power to overturn any kind of obstructions, which can be achieved only from patience. These days in all kind of relationships, friendships, most of the time we tend to be more offensive, abuse each other, try to be defensive, show extreme hyper temper, get irritated instantly. During these situations we don't realize the importance of particular relationship and end up making regretful decisions in life, which hints at lack of patience.

Patience helps us accept other people as they are and makes us more tolerant. Stress, anger, mood swings are the main reason for man's suffering in today's modern world, which in turn affects our health, which may be both physical as well as mental health conditions. Only health tonic for this illness or suffering is to be patient, through which we can overcome any kind of stressful situations and by being less stubborn in life, which results in tremendous happiness, stressfree life and helps us to keep ourselves more fit and healthier.

Patience is an important weapon in overcoming frustration, sadness, regrets etc.

Patience helps to cultivate the habit of making a delayed decision for a better positive result, which can be ruined by making a foolish and meaningless decisions in an instant due to lack of patience. So more the amount of patience in us, better will be the decision making and positive result from a stressful situation.

So patience is the only path for happiness, harmony, joy, love and peace in life. Hence from this moment onwards let's make a resolution that we shall learn the skill, develop and apply more patience in our daily life for more result oriented, peaceful and joy filled life.

KINDNESS AND HAPPINESS

R. Smita, II B.Sc.

Wouldn't it be great if you could walk into a store and buy lifelong happiness? The idea's not as fanciful as it sounds – as long as whatever you buy is meant for someone else.

Recent studies suggest that giving to others makes us happy, even happier than spending on ourselves. Once you start doing nice things for other people, you might not want to stop.

If you want others to be happy, practice compassion. Because kindness and compassion both are related to human values.

We should always be kind towards animals too because they have hearts that feel, eyes that see and families to care for, just like human beings. As long as we treat them with kindness, they return the same with more love and affection. Let fear not shut the window of love for them.

So, let us make the world a better place for all beings with kindness and happiness.

SUCCESS

Rakshitha, II B.Com.

Some years back, 1989 to be precise, two young kids called Sachin and Vinod piled up a mammoth partnership for the Sharadashram School in the Sheffield School Trophy. In the

later half of the same year the former made it to the Indian Cricket team and latter became renowned all over the world as Sachin Ramesh Tendulkar. Vinod took a few more years to

make it to the Indian Cricket team. When scribes asked him about his delay in making it to the Indian team he remarked “Sachin took the Elevator, I climbed the steps”. The question here is – Is success as easy as taking an elevator and reaching the top? Although the above metaphor of elevator and step is catchy. We know it was not true. For success is not as easy as taking an elevator and reaching the pinnacle.

Success in life comes with discipline and discipline is one of the hardest virtues to imbibe, inculcate and practice. Let me quote an English proverb “Wise men preach discipline, great men practice it, while fools defy it”. It would therefore be foolish in our lives to neglect the importance of discipline. What then is this discipline? We hear this word often in school, from our teachers, in moral science classes, from our parents, from religious preachers, from wise and learned men and so on.

We come across men of discipline who are referred to as a disciplinarian or we hear that military personnel are known for their discipline. Is it something that only great people possess or is it something that even common people can possess and practice? If I am asked the question – is discipline something very elusive? My answer would be in the negative. Let us try to understand the term ‘discipline’. The Oxford English Dictionary defines discipline as “a system of rules of conduct”. It is also said to be “the trait of being well behaved.” Discipline in a negative sense means “The act of punishing.” From the above explanations we can understand that discipline is a system, a trait and an act. It focuses mainly on conduct and behaviour. Discipline is not just a word in the dictionary. It is the ultimate mantra of a good and successful life. The mantra of discipline consists of dedication, intelligence, simplicity,

concentration, inquisitiveness, punctuality, lawfulness, indefatigable, Never-Say-die and efforts. All these qualities are not been in isolation but as complementary to each other.

Can we imagine Gavaskar or Vishwanathan Anand without concentration? Or can we think of Louis Pasteur or Graham Bell without intelligence? Can we fancy a Gandhi, Mother Theresa or Nelson Mandela without their simplicity? Can we imagine a Leonardo da Vinci or a Picasso without concentration? Where would Newton have been if he were not inquisitive? Doesn't the world salute the likes of Field Marshal K. M. Cariappa for his punctuality? Haven't people like Lal Bahadur Shastri shows that a successful person has to be a law abiding citizen?

Have we not seen that successful men like Roger Federer are never tired; they want to achieve more? Have we not read from our childhood the story of king Bruce who succeeded because of his never say die attitude proving that the winner never quits and the quitter never wins? And can we ignore the efforts of someone like Kalpana Chawla or Sunita Williams?

This is not to suggest that just one virtue out of the above makes a person successful. It is an ideal combination of all these virtues that makes people successful. That is, to conclude in my earlier words, success is not elusive, but it is not impossible. If we perfect the mantra of discipline suggested above the success will follow. For success, surely, comes with discipline.

“I cannot give you the formula for success, but I can give you the formula for failure which is try to please everybody.”

“Success consists of going from failure to failure without loss of enthusiasm”.

●

“All we have to decide is what to do with the time that is given to us.”

– J. R. R. Tolkien

THE MOST INFLUENTIAL PEOPLE IN MY LIFE

✍ Shreya P. Shenoy, II P.U.C.

'Man is a social animal.' He cannot live without interacting with the people in the society. As for each and every person, there are few person who occupy special position in their life. Parents, Teachers, Friends, Family members, Relatives etc. play an important role and has a significant impact in our life.

There is a popular Sanskrit saying 'Mathra Devo Bhava. Pitra Devo Bhava, Acharya Devo Bhava, Atithi Devo Bhava' – Mother's place is prior to any other relation I consider and next the teacher who is regarded as child's second parent.

Mother is one of the most influential person in my life. She is the one who held my hand when I began my first steps, danced and sang with me and the one who sacrificed everything just for me. I regard my 'mother' as my role model. But most of us fail to understand our 'Glorious Mother'. Mother is not regarded as a person who only takes care of us but she is the one who loves, cares, guides us in the right direction and adjusts everything for the sake of her child. I regard my mother also as a 'best friend' who understands and always help me in dealing with my problems. Father has also a significant impact in my life. He has always supported me. He worked hard to satisfy my needs whichever I demanded. So I can say that without my mother's love and father's support and care, I am nothing in my life.

'I want to go home' is the first cry of the child on the first day of the school. The child is consoled by the teacher with parental love and care. Teacher initially acts as our friend, then becomes our mentor, guide and even role model of the students. Teachers are the one who work selflessly for the better progress of the child compared to early system of education such as in general. Present system

of education is totally different and there is a broad range of differences between the teacher-student relationship. These days students communicate with their teachers without any hesitation and hence effective communication can be regarded as building block for this beautiful relationship. We should never forget our teachers who always taught us something new, helped us to reach our goals with their motivational sentences. A teacher comes across so many students in his/her life but tries to remember most of the students name. We should never misbehave in front of them and always listen to their words.

We cannot imagine our lives without our friends. There is popular English saying 'A friend in need is a friend indeed' – A true friend is one who helps us when we are in trouble, the one who never leaves us alone. But today a 'friendship has become a use and dispose relation'. It's just like piece of tissue paper: using your friends whenever you won't and at the same time leaving them alone when they are in difficulties. We rarely find friends who corrects our mistakes rather than encouraging our mistakes. A fake friend is one who helps in doing wrong things and when we are caught, he/she won't look at all. So one should be careful while making friends. Therefore my friends also have a powerful impact in my life.

Hence each one of us is incomplete without the influence of all these people. A person who is influenced by parents, teachers and good friends is the luckiest. One cannot say that he is independent of others because one or the other way he has to interact and he is not isolated from the society. 'Respecting, understanding and trusting' are the key words. I can say for strengthening these relationships.

●

STATISTICS IN BUSINESS ANALYTICS

✍ Abhishek B., III B.Sc.

What is business analytics?

Business Analytics (BA) refers to the skills, technologies, practices for continuous iterative exploration and investigation of past business performance to gain insight and drive business planning. Business analytics begins with a data set (a simple collection of data or a data file) or commonly with a database (a collection of data files that contain information on people locations, and so on). Analytics can be defined as a process that involves the use of statistical techniques (measures of central tendency, graphs, and so on), information system software (data mining, sorting routines), and operations research methodologies (linear programming) to explore, visualize, discover and communicate patterns or trends in data.

What are the types of analytics?

The three categories of analytics that the Institute of Operations Research and Management Sciences (INFORMS) organization suggests are descriptive, predictive and prescriptive analytics. The application of simple statistical techniques that describes what is contained in a data set or database is descriptive analytics. The application of advanced statistical, information software, or operations research methods to identify predictive variable and build predictive models to identify trends and relationships not readily observed in descriptive analysis is predictive analytics. The application of decision science, management science, and operations research methodologies (applied mathematical

techniques) to make best use of allocable resources is prescriptive analytics.

What are descriptive analytics?

Descriptive analytics is a preliminary stage of data processing that creates a summary of historical data to yield useful information and possibly prepare the data for further analysis. Descriptive statistics is used in descriptive analytics. Descriptive statistics, including measures of central tendency (mean, median, mode), measures of dispersion (standard deviation), charts, graphs, sorting methods, frequency distributions, probability distributions, and sampling methods are used in this type of analytics.

How is it useful in business?

The first stage of business analytics is descriptive analytics, which still accounts for the majority of all business analytics today. Sales, marketing, operations, and finance uses this type of analytics. Behavioral analytics, Cohort analytics, Collections analytics, Cyber analytics, Enterprise Optimization, Financial services analytics, Fraud analytics, Marketing analytics, Pricing analytics, Retail sales analytics, Risk and Credit analytics, Supply Chain analytics, Talent analytics, Telecommunications, Transportation analytics are the various types of descriptive analytics.

What are the statistics involved?

Central tendency (mean, median, and model), dispersion (including the range and quartiles of the data-set, and measures of spread

such as the variance and standard deviation). The shape of the distribution may be expressed with statistical tools such as skewness and kurtosis. Characteristics of a variable's distribution may also be depicted in graphical or tabular format, including histograms and stem-and-leaf display. Cross-tabulations and contingency tables, Correlation, Regression and Covariance, Conditional distributions.

What are predictive analytics?

Predictive analytics is an area of statistics that deals with extracting information from data and using it to predict trends and behaviour patterns. Predictive analytics encompasses a variety of statistical techniques from predictive modeling, machine learning, and data mining that analyze current and historical facts to make predictions about future or otherwise unknown events.

How is it used in businesses?

In business, predictive models exploit patterns found in historical and transactional data to identify risks and opportunities. Models capture relationships among many factors to allow assessment of risk or potential associated with a particular set of conditions, guiding decision making for candidate transactions. The application of predictive analytics in businesses include Analytical customer relationship management (CRM), Collection analytics, Cross-selling, Customer retention, Direct marketing, Fraud detection, Project risk management, Underwriting, Forecasting service dates, Reducing waste, Retaining staff, improving payment moral, etc. Predictive analytics is used in almost all fields such as Banking and in retail and manufacturing businesses.

What are the Statistics involved?

The approaches and techniques used to conduct predictive analytics can broadly be grouped into regression techniques

and machine learning techniques. The statistics used are Linear regression, Logistic regression, Multinomial logistic regression, Probit regression, Cluster analysis, Analysis of variation (ANOVA), Chi-squared test, Survival or duration analysis, Classification and regression trees (CART), Correlation, Factor analysis, Association rules, Decision trees, Time series, Experimental design, Bayesian theory – Naïve Bayes classifier, Sampling, Matrix operations, K-nearest neighbor algorithm (k-NN), Discrete choice models, Multivariate adaptive regression splines, Ensemble models, Gradient boosting, Incremental response. Partial least squares, Principal component analysis, Cluster analysis, etc. Machine learning techniques include Neural networks, Multilayer perceptron (MLP), Radial basis functions, Support vector machines, Naïve Bayes, k-nearest neighbours, Geospatial predictive modeling etc.

What are prescriptive analytics?

Prescriptive analytics is the third and final phase of business analytics. Prescriptive analytics uses mathematical and computational sciences and suggests decision options to take advantage of the results of descriptive and predictive analytics. It prescribes a number of different possible actions to guide them towards a solution. Prescriptive analytics predicts not only what will happen, but also why it will happen providing recommendations regarding actions that will take advantage of the predictions. These analytics go beyond descriptive and predictive analytics by recommending one or more possible courses of action.

How is it used in Business?

Sales, marketing, operations. Most management reporting – such as sales, marketing, operations, and finance – uses this type of post-mortem analysis. Prescriptive analytics can be used in two ways: Inform decision logic with analytics and evolve decision logic. In the oil industry, Prescriptive

analytics software can help with both locating and producing hydrocarbons by taking in seismic data, well log data, production data, and other related data sets to prescribe specific recipes for how and where to drill, complete, and produce wells in order to optimize recovery, minimize cost, and reduce environmental footprint. It is used in Unconventional Resource Development, Pricing.

What are the statistics involved?

Prescriptive analytics requires high computing speed and complex mathematical algorithms. Statistical techniques used here include optimization techniques, simulation techniques, game theory and decision-analysis methods.

Conclusion

Business analytics 3 types of analytics, descriptive, predictive and prescriptive. Statistics has been the major and most powerful tool in business analytics. Statistics is a powerful tool in predicting future business behavior and prescribing the source of action. Statistics is used in a number of ways in business fields. Business analytics is having exponential growth in the recent years and near future with availability of modern softwares and advanced statistical techniques.

Sources:

Wikipedia and other websites.

WOMEN ENTREPRENEURSHIP

Sowjanya Bhat B., III B.Com.

Modern times have witnessed an array of changes in social activities. Among them the most significant and pertinent is women liberation and empowerment.

Modern women have traded into almost all spheres and have proved themselves which were previously the exclusive domain of their male counterparts. Endowed with famous female institution that helps them make the right choices even in situations where experience and logic fail, women have innate flair for entrepreneurship.

Women entrepreneurship is the process in which women initiate a business, gather all resources, undertake risks, face challenges, provides employment to others and manages the business independently. Approximately $\frac{1}{3}$ rd of the entrepreneurs in the world are women entrepreneurs.

According to Ruhani J. Alice, "Women entrepreneurship is based on women participation in equity and employment of a business enterprise."

Some of the industries promoted by women entrepreneurs are:

- Agarbatti making
- Papad making
- Embroidery
- Handicrafts
- Catering services
- Pickle manufacturing
- Beauty Parlors
- Small retail shops etc.

Reasons for growth of women entrepreneurship:

- Awareness of democratic values.

- b) Financial assistance and consultancy services provided by financial institutions.
- c) Growth in literacy level.
- d) Industrial and economic growth.
- e) Organisations promoting women entrepreneurship.

Problems faced by women entrepreneur:

- a) Stiff Competition
- b) Lack of information
- c) Lack of mental strength
- d) Lack of education
- e) Limited access to funding
- f) Balancing business and family life
- g) Most would consider any given field to be male dominated
- h) Unfavorable environment

How to overcome the problem faced by women entrepreneurs

- a) By proper marketing assistance
- b) Family support
- c) Better educational facilities and schemes should be extended to women folk from government part.

- d) The financial institutions should provide more working capital assistance both for small scale venture and large scale ventures.
- e) Programmes for encouraging entrepreneurship among women are to be extended at local level.
- f) Proper selection of machinery and technology.
- g) Encourage women's participation in decision making.
- h) Adequate training programme on management skills to be provided to women community.
- i) Activities in which women are trained should focus on their marketability and profitability.

The emergence of women entrepreneurs and their contribution to national economy is quite visible in India. They create new jobs for themselves and others and also provide society with different solutions to management. However, they still represent a minority of all entrepreneurs. Thus, we need to harness the latent talent and help them grow.

DIGITAL MARKETING

Swathi Nayak, II B.Com.

Digital marketing is the promotion of products or brands to one or more forms of electronic media, differs from traditional marketing. In that it uses channels and methods that enable an organization to analyze marketing campaigns and understand what is working and what isn't – typically in real time. Digital marketing is also referred to as 'online marketing', 'internet

marketing' or 'web marketing'. The term digital marketing has grown in popularity over time. Worldwide digital marketing has become the most common term, especially after 2013.

Why digital marketing is important?

Digital media is so pervasive that consumers have access to information any

time and any place they want it. Digital media is an overgrowing source of entertainment, news, social interaction and consumers are now exposed not just to what your company says about your brand, but what media, friends etc. are saying as well. And they are more likely to believe them than you. People want brands they can trust, companies that know them, communications that are personalized and relevant and offers tailored to their needs and preferences.

Digital marketing and its associated channels are important – but not to the exclusion of all else. It's not enough to just know your customers; you must know them better than anybody else. So you can communicate with them where, when and how they are most receptive to your message. To do that, you need a consolidated view of customer preferences and expectations across all channels – web, social media, mobile, direct mail, point of sale, etc. Marketers can use this information to create and anticipate consistent, coordinated customer experiences that will move customers along in the buying cycle. The deeper your insight into customers behaviour and preferences, the more likely you are to engage them in lucrative interactions.

Three keys to digital marketing success:

- 1) Manage complex customer relationship across a variety of channels – both digital and traditional.
- 2) Respond to and initiate dynamic customer inter-actions.
- 3) Extract value from big data to make better decisions faster.

Advantages of digital marketing:

- The main advantage of digital marketing is to reach a wide range of audience at a faster method as people spend a lot of their time searching the web.

- Through internet it is easy for companies to know on the spot if their campaign is working out or not.
- Presence on the internet can help the expansion of the company from local market to national and international markets with infinite possibilities.
- It allows marketers to measure results at each step. Results are real time, so you don't have to wait to understand the performance of campaign.
- It offers level playing fields for all business whether they are small or big. What really matters is your service to your users and not the size of business.

Irrespective of advantages there are also some disadvantages of digital marketing:

- It is easy to have outdated information on internet. Updated timing is a critical issue there.
- Cash on delivery is also the main disadvantage as it doesn't guarantee 100% cash back.
- Digital marketing will not be taken seriously if not done professionally because it is important to stay consistent and professional in whatever channel you are using for it.
- With digital marketing we can easily target customers globally through any of the strategy but the set up cost of the website is high to get a website layout attractive.

So digital marketing is about to utilize the digital technology to achieve marketing objectives. As per the recent development digital skills report showed that many marketers are spending >50% of their time in digital marketing. So it clearly says that digital skills are needed in this marketing world.

●

GLOBAL MARKETING

✍ Shraddha Hegde, II B.Com.

Global marketing is adjusting the marketing strategies of a company to adapt to the conditions of other countries. Of course, global marketing is more than selling your product or service globally. It is the full process of planning, creating, positioning and promoting your products in a global market.

Currently with the proliferation of the internet, even small business can reach consumers anywhere in the world. If a business chooses not to extend internationally, it can face domestic competition from international companies that are extending their international presence. The presence of this competition almost makes it a requirement for many business to have an international presence.

Global Marketing Strategies:

A good global marketing strategies incorporates all the countries from all regions of the world and co-ordinates their marketing efforts accordingly. Of course this strategy does not always cover all the countries but should be applied for particular regions. For example you can break down regions like North America, Latin America, Europe and the middle east Asia and the Pacific and Africa.

Companies involving in global marketing are actually quite gradual. The first stage has the company concentrating on the domestic side, with its activities focused on their home market. Stage two has the company still focusing domestically but has exports. By stage three, the company has realized that they need to adopt their marketing geared towards overseas. The concentration moves

from multinational. Thus, adaption has become crucial. The fourth and last stage has the company creating value when it extends its programs and products to serve world wide markets.

Even technologies have a tremendous impact upon the global business environment. Communication, transportation and production efficiencies are various areas of business which have been enhanced by the development and improvement of technology. As continual enhancements are made, the world continues to “grow smaller” and business have further reach than ever.

“More you grow the more you learn”.

Similarly, faster you learn, you become more effective at producing new product or service offerings. Global market increases consumer awareness of the brand and product or services. It also reduces cost and increases saving. In focusing on other markets, one can attain economies of scale and range by standardizing.

Global marketing is actually important parts of global strategy. In order to create a good global marketing strategy one must know the answer: what is the goal in international market?” “What are the company’s strength and weaknesses for that market?” “How one can counter challenges in the market?” etc. Changes in the world market and in technological conditions in the world economy in the recent past, importance of entering into global market has become higher.

BANK MERGERS

 Ganapathi Pai, III B.Com.

The term merger may be defined as a means of unification of two or more players into single entity. It may also be referred to as a process of bringing two or more separate business entities under common ownership through a series of legal and administrative measures. Bank merger is an event in which previously distinct banks are consolidated into one institution. When a merger occurs an independent bank loses its charter and becomes a part of an existing bank with one headquarters and is driven by a unified control. Mergers in India banking have been initiated through the recommendation of Narasimhan Committee II.

To enter the global financial market and to survive in the high-risk-oriented field competing with foreign banking giants, Indian banking industry the most commonly adopted one is 'merger'. Merger of two weak banks or merger of one weak bank with one strong bank is said to be the faster and less costly way to improve profitability than spurring internal growth. Also it is a better idea to have one big, healthy, strong and productive bank than to have several ailing and laggard banks. One more major motive behind the merger in banking industry is to achieve economies of scale and scope. As the size increases the efficiency of the system also increases. This is because the large operations enables the banks to bring down the operative cost substantially, as the fixed cost is spread over a larger base reducing average cost, and this facilitates the banks to offer better rates to its customers.

Indian banks facing tough competition from their international counterparts as these foreign

banks with huge capital base are able to offer loans to borrowers at attractive rates that makes the Indian banks vulnerable to economic shock and political instability. These issues needs to be addressed through strengthening of capital base which is possible only through mergers and acquisitions. Mergers enable the banks to strengthen the capital base to comply with Base II norms also.

Mergers also help in the diversification of the products. The improvement in capital base enables the banks to take up new and diversified activities such as financing equity underwriting insurance products, issuing asset-based security providing new delivery channels etc. It thus paves the way for universal banking. Along with diversified activities mergers enable the banks to extend the business to various segments at many locations across the country and globe. Hence the risks are spread across various regions and segments that protect the banks from adverse business cycle and unexpected financial crisis.

Despite the existence of proven hypothesis that "Big banks seldom fail" and the advantage that banks enjoy due to mergers there prevail certain drawbacks as well. In Indian banking industry the trend of mergers has so far been restricted to restructuring of weak and financially distressed banks as a bail out for weaker banks. In such case, through mergers succeed in safeguarding the interest of weak banks it, without fail, adversely affects the health of strong banks. Managing the merged entity of the management teams drawn from two different banks also a Herculean task. Improving the quality of management is yet

another challenge for banks. There are bound to be problems of corporate culture, values and approaches, interesting work forces is always a tough task, and any incompatibility in the process may result in gross resources another sensitive issue. Mergers make some of the work force redundant and banks are forced to undertake large scale employment exercise for effective use of human resources.

Post liberalization, there has been several mergers like merger of New Bank of India with Punjab National Bank, Merger of Bharat Overseas Bank with Indian Overseas Bank, Times Bank with HDFC etc. in Indian banking industry driven by diverse motives

like restructuring of weak banks, expansion in terms of size, achievement of universal banking etc. The characteristics of these mergers were also different. Some of them were voluntary where as some forced. The merger of State Bank of Saurashtra and State Bank of India has unveiled the merger process among public banks, and many more may follow the suit. It is time to look for surgery driven mergers rather than compulsive/forced managers Banks can reap the benefit of consolidation only when the issues such as redeployed of surplus staff, integration of technology platforms, systems and procedures and cultural issues are addressed suitability. ●

MAT AND AMT

Dhatri K. S., II B.Com.

MAT stands for Minimum Alternate Tax and AMT stands for Alternate Minimum Tax. Initially the concept of MAT was introduced for companies and progressively it has been made applicable to all other tax payers in the form of AMT. MAT and AMT are almost similar except applicability. MAT is applicable to companies where as AMT is applicable to other assesses like firm, LLP. AMT is also applicable to individual, HUF, ADP, BOI and Artificial Juridical Person if the adjusted total income is more than twenty lakhs.

Alternate Minimum Tax:

Under AMT, tax is determined on the basis of adjusted total income. The tax rate is 18.5% of adjusted total income.

Adjusted total income for this case is total income as increased by chapters VI A deduction, Sec 10 AA, Sec 35 AD (as reduced by amount

of depreciation available in accordance with Sec 32 of the Act)

Tax payable under AMT will be;	} Whichever is higher
Tax as per normal provision	
or Tax at 18.5% of adjusted total Income	

If for any assessment year the tax is paid in respect of 18.5% then the higher tax paid shall be allowed as credit which can be utilized for 15 assessment year.

One important point is that tax credit shall be allowed to set off in that Assessment year where the regular tax liability exceeds AMT to the extent of the regular tax liability over AMT. This point can be better understood with the following examples:

ABC, a firm has earned a profit of Rs. 67,00,000 in the A.Y. 2018-19. It also has

AMT credit of 10 lakh pertaining to A.Y. 2016-17. The tax liability for A.Y. 2018-19 is as follows: (adjusted total income is 80 lakh)

→ Tax as per normal provision:		
67,00,000 x 30%	=	20,10,000
(+) loss @3%		60,300
		20,70,300
Tax as per AMT;		
80,00,000 x 18.6%	=	14,80,000
(+) less @3%	=	44,400
		15,24,400

Whichever
is
more i.e.,
20,70,300

Here tax as per normal provision is exceeding AMT by 5,45,900. So, only that much can be set off.

Hence the net tax liability will be	20,70,300
(-) 5,45,900	
	15,24,400

Minimum Alternative Tax:

This special provision is applicable to a company if its total income as computed under the Income Tax Act is less than thirty percent of the books profit.

This section provides that all companies having book profit under the Companies Act shall have to pay a minimum alternate tax of 18.5%. These provisions are applicable to all corporate entities.

MAT credit for taxes paid as per the section in earlier years is available in the Assessment Year in which tax payable on total income is more than tax payable as per MAT.

MAT credit to be set off = Regular Income Tax – MAT.

INDIAN ACCOUNTING STANDARD

Deeksha, III B.Com.

Indian Accounting Standard (abbreviated as Ind-AS) is the Accounting Standard adopted by companies in India and issued under the supervision and control of Accounting Standards Board (ASB), which was constituted as body in the year 1977. ASB is a committee under Institute of Chartered Accountants of India (ICAI) which consists of representatives from Govt. depts., academicians, other professional bodies viz. ICAI, Representatives from ASSOCHAM, CII, FICCI etc.

The Ind-AS are named and numbered in the same way as the corresponding International Financial Reporting Standards (IFRS). National Advisory Committee on Accounting Standards (NACAS) recommend these standards to the Ministry of Corporate Affairs (MCA). MCA has to spell out the accounting standards applicable for companies in India. As on date MCA has

notified 41 Ind-AS. This shall be applied to the companies of financial year 2015–16 voluntary and from 2016–17 on a mandatory basis.

Based on the International consensus, the regulators will separately notify the date of implementation of Ind-AS for the Banks, Insurance Companies etc. Standards for the Computation of Tax has been notified as ICDS in February 2015.

Mandatory Applicability from Accounting period beginning on or after 1st April, 2016 for every company with net worth of not less than ₹5 billion (\$ 73.4 million or 500 crores).

Mandatory applicability from accounting period beginning on or after 1st April, 2017 for –

- Every Listed Company
- Unlisted Companies with Net worth of not less than ₹2.5 billion (\$ 36.7 million) and not more than ₹5 billion (\$ 73.4 million).

List of Indian Accounting Standards:

Ind-AS No.	Name of Indian Accounting Standard
Ind-AS 101	First-time adoption of Ind AS.
Ind-AS 102	Share Based Payments.
Ind-AS 103	Business Combination.
Ind-AS 104	Insurance Contracts.
Ind-AS 105	Non-Current Assets held for Sale and Discontinued Operations.
Ind-AS 106	Exploration for and Evaluation of Mineral Resources.
Ind-AS 107	Financial Instruments : Disclosures.
Ind-AS 108	Operating Segments.
Ind-AS 109	Financial Instruments.
Ind-AS 110	Consolidated Financial Statements.
Ind-AS 111	Joint Arrangements.
Ind-AS 112	Disclosure of Interests in Other Entities.
Ind-AS 113	Fair Value Measurement.
Ind-AS 114	Regulatory Deferral Accounts.
Ind-AS 115	Revenue from Contracts with Customers.
Ind-AS 1	Presentation of Financial Statements.
Ind-AS 2	Inventories.
Ind-AS 7	Statement of Cash Flows.
Ind-AS 8	Accounting Policies, Changes in Accounting Estimates and Errors.
Ind-AS 10	Events after Reporting Period.
Ind-AS 11	Construction Contracts.

Ind-AS No.	Name of Indian Accounting Standard
Ind-AS 12	Income Taxes.
Ind-AS 16	Property, Plant and Equipment.
Ind-AS 17	Leases.
Ind-AS 18	Revenue.
Ind-AS 19	Employee Benefits.
Ind-AS 20	Accounting for Govt. Grants and Disclosure of Government Assistance.
Ind-AS 21	The Effects of Changes in Foreign Exchange Rates.
Ind-AS 23	Borrowing Costs.
Ind-AS 24	Related Party Disclosures.
Ind-AS 27	Separate Financial Statements.
Ind-AS 28	Investments to Associates and Joint Ventures.
Ind-AS 29	Financial Reporting in Hyper Inflationary Economies.
Ind-AS 32	Financial Instruments: Presentation.
Ind-AS 33	Earnings per Share.
Ind-AS 34	Interim Financial Reporting.
Ind-AS 36	Impairment of Assets.
Ind-AS 37	Provisions, Contingent Liabilities and Contingent Assets.
Ind-AS 38	Intangible Assets.
Ind-AS 40	Investment Property.
Ind-AS 41	Agriculture.

BITCOIN

Sridhar G. Bhat, III B.Com.

Bitcoin is a crypto currency and worldwide payment system. It is the first decentralized digital currency, as the system works without a central bank or single administrator. The network is pees to pees and transactions take place between users directly without an intermediary. These transactions are verified by network nodes through the use of cryptography and recorded in public distributed ledger called a Block chain.

History :

On 18th Aug. 2008, the domain name “bitcoin.org” was registered. In November that year, a link to paper authored by “Satoshi Nakamoto” titled ‘bitcoin’. A peer to peer Electronic cost system was posted to a cryptography mailing list. Nakamoto implemented the bitcoin software as open source code and released it in January 2009 on SourceForge. The identity of Nakamoto remains unknown.

In January 2009, the bitcoin network came into existence after Satoshi Nakamoto mined the first ever block on the chain, known as “genesis block”.

Features:

1) Acceptance by Merchants:

In 2015, the number of merchants accepting bitcoin exceeded 100,000. Instead of 2–3% typically imposed by credit card processors, merchants accepting bitcoins often pay fees under 2% down to 0%.

2) Payment Service Providers:

Merchants accepting bitcoin ordinarily use of the services of bitcoin payment service providers such as bit pay or coin base.

3) Financial Institutions:

Bitcoins can be bought on digital currency exchanges. According to Tony Gallippi a

co-founder of “Bitpay” banks are scored to deal with bitcoin, even if they really want to.

4) As an Investment:

Some Argentinians have bought bitcoins to protect their savings against high inflation or the possibility that governments could confiscate savings accounts. Other methods of investment are bitcoin funds. The first regulated bitcoins fund was established in Jersey in July 2014.

5) Venture Capital:

Venture Capitalists, such as Peter Thiel’s founder fund, which invested US \$ 3 million in bit pay, do not purchase bitcoins themselves, instead funding bitcoin infrastructure like companies that provide payment system to merchants, exchanges wallet services etc.

SECTION 44 AD PRESUMPTIVE INCOME

 Ragini, II B.Com.

Under Section 44 AD, income would be presumed to be 8% of the total turnover of the assessee, only if the total turnover of the assessee is less than ₹2 crores. In case the total turnover, of the assessee is more than ₹2 crore, income would be computed as per the normal provisions of the Income Tax Act and the assessee would also be required to get his accounts audited under Sec. 44 AB.

Moreover, if an assessee is applying Sec. 44 AD, he won’t be allowed to claim any expense or depreciation. Any deduction allowed under provisions of Sec. 30 to Sec. 38 shall, for the purpose of income computed under this section

be deemed to have been already given full effect and no further deduction shall be allowed under these sections.

Applicability of Section 44 AD

1. Section 44 AD applies to all business except the business of plying, hiring or leasing goods, because these have already been covered under Sec. 44 AE.
2. Sec. 44 AD won’t apply in case of Agency Business as well as in case of a business earning income from commission or brokerage.
3. As Sec. 44 AD specifically mentions the

word business, therefore section cannot be applied in case of professionals.

4. Sec. 44 AD only applies in case of individuals, partnership and HUF provided they are resident in India. This section does not apply in case of limited liability partnerships as they have been specifically excluded from this section.

If the tax payer opts for filing his income tax return under this scheme, he can opt for disclosing his income tax return at any percentage above 6% or 8% as the case may be. The assessee may choose not to opt for the scheme and may declare an income lower than 6% or 8% of the gross receipts. However in such a case, the assessee shall have to keep and maintain books of accounts and get his accounts audited by a chartered accountant.

Amendments introduced in Sec. 44 AD vide Finance Act 2017

To encourage business to receive payments digitally, the Govt. has also decided to give several incentives to businesses who receive the payments digitally. One such incentive is that if a business receives payments digitally, he can claim his income to be 6% of the total payments received digitally i.e., through account payee cheque, account payee bank draft, electronic clearing systems like NEFT or RTGS or any other cashless mode.

For all payments received digitally, the profits would be assumed at 6% of such payments, but for all payments received in cash, the profits would be assumed at 8%. The incentive is applicable from the Financial Year 2016 – 17, onwards.

COMMERCE AS A PROFESSION

✍ Amrutha Rao, III B.Com.

Make what you study your passion for it Becomes your way of lining you enjoy it

Well, may this age be called the age of Commerce. Different countries no longer keep up production to meet purely national needs. Today what one country lacks is supplied by another country. Each country shares its surplus with others, as also with multinationals.

Under capitalism, national production is generally left to individual enterprise. But something more than this is also required. Character and a degree of specialized knowledge are indispensable to succeed in a Commerce line honestly is essential. It is good if a businessman has in addition the capacity

for creating confidence both in his assistants as well as in his clients and customers. He must subordinate purely selfish consideration to human qualities. Hence a modern business needs a background.

“A true bread merchant is the best gentleman in the nation”, said Daniel Defoe, the author of Robinson Crusoe.

Investments are made in anticipation of a raising production. This comes naturally to one who has specialized training to study market conditions, depending on national and international factors. He is a bad businessman whose successively desire for profits makes him gamble with chance. Above all he must be patient. One must know how to stand and

wait impatience has ruined many a promising career.

Modern business is highly complicated affairs. It is an elaborate machinery within wheels. Hence a good businessman must know the ins and outs of this complex organization. He must have an aptitude for finance, an eye for organization. Knowledge of Accountancy, a capacity for control and direction, in short, he must the art of business management, the scope for a hardworking intelligent young man in the field of commerce and business is great. One may take up banking or insurance. One may devote his capital and industry to the building up of a factory for producing commodities. One may enter profitability the export and import markets. A retailer's shop is by no means to be looked down upon, through

the wholesaler's shop business is the gateway to ever-widening business enterprise. Choice has to be made according to temperament, attitude and opportunities. Hereditary factors are often a deciding element for the young man of character and training the scope is immense.

The immediate end of trade is, of course, a purely selfish end that of making money. But if this were the sole purpose of trade, it would put the merchant on the same level with reckless gamblers. The commerce has ways been a great civilising force. "We exchange ideas when we rechange fabrics". We exchange idea's when we persuade buyers and sell our goods. We open up the gates of International Associations and that means as we carry on which trade and business a call for peace and goodwill. ●

MANUFACTURING IN INDIA

✍ K. Karthik Pai, III B.A.

As India aims to become a top manufacturing hub, India is on the threshold of major reform. India is poised to rank among the top three manufacturing locations by 2020. In light of India's launch of the Make in India Initiative (MII) aimed at transforming the country into a global manufacturing hub. India is a vast country in South Asia in terms of population and geographical area – the second-most-populated country, after China, with an area about one-third that of China. However, its per-capita income is about one-fifth of China's, ensuring a good supply of low-cost labor for its manufacturing sector over the medium-to-long term. Labor supply in India is abundant in major manufacturing states. A booming Indian

economy has helped create a strong demand for labor, with growing job opportunities in first – and second-tier Indian cities inducing persistent rural-to-urban and inter-state migration. In India, lots of manufacturing occurs in the informal sector, which typically covers cottage, household and village industries in areas such as handlooms, handicrafts and agriculture. In comparison, manufacturing in a factory setting and employing more than 10 people pertains to the organized employment sector, which is governed by the minimum wage law. Minimum wage standards in India are complex.

During the past decade, the Indian economy focused on services rather than manufacturing. India is focusing on the development of its

infrastructure, increasing and/or tailoring its talent pool to the needs of the manufacturing industry, attracting investment through aggressive foreign direct investment initiatives and increasing the ease of doing business through legal and tax reform.

Below is a brief description of the major manufacturing hubs in India. Although all of the areas discussed below need significant infrastructure, including roads, rail, airports and power and water improvements, most are already attracting significant investment, which will increase their manufacturing power and capacity.

Greater Noida (Uttar Pradesh) is India's best auto manufacturing hub. Its location and connectivity, on the outskirts of New Delhi and consistent supply of resources have attracted big international companies such as Yamaha, Honda Sael Cars and LG Electronics India.

Nashik (Mumbai) located approximately three (driving) hours northeast of Mumbai, has electrical engineering and auto components industries. This location is well connected to two roads and airstrips, but no airport.

Manesar, Haryana (Chandigarh) located about an hour (driving) Southwest of New Delhi, is another favoured auto manufacturing hub. It is well connected to roads and railway. Infrastructure reform is underway to increase its manufacturing power and capacity.

Hospet (Bangalore) located in South Central India approximately five (driving) hours north of Bangalore, is a major steel and iron manufacturing hub. Hospet has recently

attracted huge investment that will continue to grow its manufacturing power and capacity. Apple recently announced its decision to set up a manufacturing plant in Bangalore.

The Make in India Campaign means the Indian government is putting a high priority and lots of attention on the manufacturing industry, including significant investment and development. This will make India an even more attractive manufacturing choice. The Indian commercial law system is based on British common law, which is most similar to the US legal system. Although there are some regulatory hurdles, a similar system makes it easier to understand for people from other common law countries. Manufacturing labor is very cheap in India, even compared to China. In 2014 the average cost of manufacturing labor per hour was \$.92 in India and \$3.52 in China. While this cost seems much lower, you have to take into account the extra costs you will incur due to India's significantly worse and more expensive transportation, power and water costs. India has a huge labor force (nearly 500 million people), which includes unskilled workers as well as a rich talent pool of skilled worker, such as researchers and engineers, capable of lending cost-effective research and development support to manufacturing operations.

Choosing where to manufacture is an important business decision that requires significant research and consideration.

●

"You will never be happy if you continue to search for what happiness consists of. You will never live if you are looking for the meaning of life."

– Albert Camus

Short Story

CHASING ILLUSIONS

✍ Sriramachetan S., III B.Sc.

The shutters came down roaring. Ali locked his shop and checked for his belongings before leaving. It was raining heavily.

He set out to his home by walk. He came out of the roof and his pants get wet at that same moment. The gale was so strong that he couldn't balance himself. Anyone seeing him from a distance would have thought he was drunk.

The rain came to a halt. But the water paddles, dogs howling and the lightnings sent chills down his spine. The things that unfolded in front of eyes a few moments earlier haunted his thoughts. The 20 minutes walk never seemed to end.

About half an hour ago,

Ali opens his eyes slowly. His mind seems to be hazy and his vision blurry. It is chaotic near him. He tries to get up and then, "Thud!!!" comes another blow on his already blackened face. He falls unconscious.

About 3 hours ago,

Ali was furious at his daughter. They just had a bitter fight, in his shop.

"If you love me, please stop", Ali said.

"Then consider I don't have the heart to love you anymore", she said.

Ali was shattered. He didn't expect this curt response. He slapped her.

"When you don't love me for what I am, why should I love you for what you are?" she said and went away. These words pricked Ali's heart. He was overwhelmed. He drove away few customers in his moment of anxiety. His daughter was getting out of his hand.

Ali recounts his past when in his 20's, Ali was a cab driver. He took his uncle's car for driving and got monthly salary for the same. He fell in love with one of his customers, managed to marry her against the wishes of her family. He agonised now thinking how his in-laws had felt that time because he was in their position now.

About an hour ago,

Ali wasn't furious anymore. He wanted to apologise to his daughter for being the disappointment that he was to her. He wanted to gift her something but he had no money. For the honesty in his accounts, his uncle had entrusted the shop for him to run. He didn't want to take money from the shop because he knew, if he took money it will be difficult to return it. He remembered his wife scolding him for his spendthrift nature. He never could save money but got home things that made his daughter smile and be happy.

"Things, things, things, things... things. Why don't you please stop this?" his wife had said.

Material things brought a pleasure. But, it was momentary. And then you get bored of it and you need more new things. Eventually the things you own end up owning you. Things give you the illusion of happiness and you are behind it, chasing illusions.

Now that he wanted to make his daughter happy, Ali decided to go for the same idea, "things".

About half an hour ago,

Ali opens his eyes slowly. His mind seems

to be hazy and his vision blurred. It is chaotic near him. He tries to get up and then, "Thud!!!" comes another blow on his already blackened face. He falls unconscious.

He did something that he regretted now. In a moment of brainfade, he decided to not return and keep for himself an ear ring that had fallen off from one of his customers. The woman came back looking for her ear ring, created a hullabaloo. It was not long before a crowd collected and beat him black and blue. They destroyed parts of the shop and created a mess. But Ali was fortunate that he had hidden it in a very safe place. The crowd dispersed leaving him to his fate with no empathy.

Now,

He reached his home and knocked the door. No one responded. He called out for his wife and then for his daughter, still no one came. He checked whether the door was locked from the outside. It wasn't. He was anxious and furious at the same time. The windows were also closed. He went to the back door and banged it open, angrily. He wished he hadn't, because he encountered something unexpected. He was in for a shock of his lifetime. He stood there still. Tears trickled down his cheeks. He began waiting but no sound came out of his mouth. He was dumbstruck. The single earring had no takers. ●

AMAZING LIFE FACTS

1. Laughter destroys tumor cells and reduces the risk of cancer by 25%.
2. Eating chocolate while studying will help the brain retain new info more easily.
3. Music is one of the few activities that utilizes the entire brain.
4. You don't really know someone until you say 'no' to them.
5. You use 200 muscles to take up step.
6. The acid in your stomach is strong enough to dissolve razor blades.
7. In a typical lifetime we spend over 6 years dreaming.
8. All animals dream too.
9. An average person will laugh 15 times a day.
10. No words in the English language rhymes with month.

– R. Smita, II B.Sc.

THE MADRAS MUSIC SEASON

✍ Sriramachetan S., III B.Sc.

India is a country with a plethora of traditions, cultures, food, languages and mainly, music. Perhaps each state might hold hundreds of folklore, each unique from the other. I might not be exaggerating if I say that the whole way of life, including the accent, changes for every 100-150 km or so. But, basically, India could be divided on the basis of the dominant style of music. In the North, we have the Hindustani style and in the South, we have Carnatic Music. Since I learn Carnatic Music, I would like to share my experience of the wondrous musical journey that I am undergoing.

As anyone can guess, Chennai (or, to authentically call it, Madras) is the central hub of Carnatic Music. So, it is natural that performances or 'Kutcheris' keep happening there. But, what really makes Chennai the cesspool of all the Carnatic Music admirers (or Rasikas) and performers and musicians from all over the world are irresistibly drained is its 'December Season'.

Chennai Music Season, or the December Season, or simply, the season is an event hosted every December – January in Chennai. Spanning some six weeks, a number of large and small kutcheris (concerts) are performed by highly competent musicians. The traditional role of the Music Season is to allow aficionados of Carnatic Music to appreciate performances by renowned artists and to allow promising young artists to come from across the world, and those who have been exposed to and appreciate Carnatic Music. It is touched to be the largest music festival in the world, with a

total of around 1500 individual performances by various renowned and amateur artists across the span of one and a half months.

The Madras Music Season was first created in the 1927 by a group of individuals who later went on to establish the Madras Music Academy. Concerts would be held at various venues at different places every year, before the Music Academy settled on its present venue. Although the season was initially held during March/April, the timing of the season was later changed to December (the Tamil month of Margazhi) due to more favourable weather conditions and likelihood of attracting more admirers during this period.

Previously it was a traditional month-long Carnatic Music festival solely consisting of Carnatic Music concerts, harikathas, lecture demonstrations (or lec-dems) and award/title ceremonies. However, over the years it has also diversified into dance and drama, as well as non-Carnatic art forms, and is now of a duration of at least six weeks.

The performances are typically organized by Sabhās. A Carnatic Sabha is an organization that helps conduct concerts and bestow titles and awards to artists to recognise talent. Most Sabhas own a hall or two. Some smaller Sabhas rent a hall during the season. Generally the main halls, on average, can accommodate about 300 people while the "mini" can take no more than 75 people. The prominent Sabhas where concerts are organized regularly during the season are Brahma Gana Sabha, Indian Find Arts Society, Madras Music Academy,

Narada Gana Sabha, Nada Inbam and Krishna Gana Sabha.

Most of the Sabhas have free concerts in the morning and afternoon slots. Only the evening slots starting from around 4 p.m. are ticketed in most Sabhas. Season tickets are available at various denominations in all major Sabhas. At the Music Academy, season tickets are mostly in the first week of December. Individual concerts tickets are available only starting from morning on the day of concerts. Most of the other Sabhas have advance booking for individual concerts, at the respective venues, mostly starting from the first week of December.

I was lucky enough to have performed at Chennai during the season. Those memories are still etched inside me. I still remember the tremendous momentum of the people, both performing and the audience, moving from one hall to the other, eager to indulge themselves in music. They even have a taxi system, where one can book a taxi according to the concert schedules, so that one can travel from one hall to the other far away. Some Sabhas even have heavy luncheons with 15 – 16 dishes.

My recent visit to the season was on December, when I had a concert. We had purposefully stayed at Chennai two days more, so that we would visit various Sabhas and attend concerts of stalwarts. When there is an event this big going on, one can find oneself dining or sitting next to his/her favourite musician at a hotel, or at a Sabha Hall. I experienced this many times.

Performing during the Season is something each and every Carnatic musician cherishes about. It is the dream of many young artists. Now, we find many musicians posting their concert schedules on social media. This is the current trend going on. Every year, there is something new to expect, something to remember, and something to cherish. Finally, what I want to say is, that, every musical cult has its own hub, and every hub has its own convergence at some regular intervals of time. Interacting with each other and collaborating gives new ideas, which will embellish a true musician.

DANCES OF INDIA

 Kavya R. Mendon, II B.A.

Dance in India has an unbroken tradition of over 2000 years. Two main divisions of its forms are classical and folk. The criteria for being considered as classical is the styles' adherence to the guidelines laid down in Natyashastra, which explains the Indian art of acting. Folk dances of India vary according to the region and have no specific grammar. They fit in with the scheme of festivals in each region.

Bharatanatyam: Bharatanatyam originated

in Tamilnadu and was earlier known as Daasiyattam. This dance form has been handed down through the centuries by dance teachers (or gurus) called nattuvanars and the temple dancers, called devadasis.

Kathak: Kathak means 'to tell a story'. This north Indian dance form is inextricably bound with classical Hindustani music and the rhythmic agility of the feet is accompanied by the tabla. Traditionally the stories were of

Radha and Krishna, in the Natwari style but the Moghul invasion of North India had a serious impact on the dance.

Kathakali: Kathakali is a highly stylized classical dance drama form which originated from Kerala in the 17th century. This classical dance form is particularly noticed for dancer's elaborate costume, towering head gear, billowing and long silver nails.

Kuchipudi: It derives its name from the village Kuchipudy (Kuchelapuram) in Andhra Pradesh from where it originated. The dance drama that skill exists today and can most closely be associated with the Sanskrit theatrical tradition is Kuchipudi which also known as Bhagavata Mela Natakam.

Manipuri: This dance style was originally called jogai which means circular movement. In ancient texts it has been compared to the movement of the planets around the sun. Famous Manipuri dancers are Guru Bipin, Sinha, Jhaveri Sisters, Nayana Jhaveri, Nirmala Mehta, Savita Mehta.

Mohiniyattam: The theme of Mohiniyattam dance is love and devotion to God. Vishnu or Krishna is most often the hero. The spectators can feel his invisible presence when the heroine or her maid details dreams and ambitions through circular movements, delicate footsteps and subtle expressions. Through slow and medium tempos, the dancer is able to find adequate space for improvisations and suggestive bhavas or emotions.

Odissi : Odissi, the dance form from Orissa, is supposed to be the oldest surviving classical dance form from India. Odissa is based on the popular devotion to lord Krishna and the verses of the Sanskrit play Geet Govinda are used to depict the love and devotion to God. The Odissi dancers use their head, bust and tarso in soft flowing movements to express specific moods and emotions. Tabla, harmonium, flute and cymbals, these are the instruments use to this dance.

DIFFERENT FORMS OF “DANCE”

✍ Navinya, I P.U.C.

1. Bharathanatyam:

We are all know and seen this form of dance. It is the basic form in “Karnataka” and “Kerala”. It is done by both boys & girls. It is very respective in all over India. Not only in India, it is spread to the other countries. It has 3 grades to become a teacher. That is 1) Junior grade 2) Senior grade 3) Vidwath. If we passed these 3 grades we can become a dance teacher. I am proud to say I am also a “Bharathanatyam” dancer.

2. Kathak:

It is also one important form of dance. This form of dance also practiced in Karnataka. It is also a beautiful dance. In this dance, the dancers wear Chudidhar with shawl like saree. This is also practiced in all the states of our country. Here and in Bharathanatyam the dancers will use “Alta” for their hands and legs. For the Bharathanatyam dancers it was easy to learn “Kathak”.

3. Odissi:

It was one of the most beautiful dance form. It is the basic dance form of "Orissa". It was main depended on "belly". It was also practiced in some states. Its dress have some similarity with Bharathanatyam dress. Not as same, some similar parts. My wish is to this form have to spread all over India.

4. Kathakkali:

It was most important and very beautiful dance form of India. It is the basic dance form of "Kerala". It is not spread all over the

country but its costumes is very famous in India. Its dress was different. It has face paintings and one rough type material is stick over cheek. India's most favourite dance form is "Kathakkali."

There are many forms are there in classical dance. These 4 are very famous and important forms. I like to say that children have to learn these forms, it give more flexibility in our body and develop these form in all over the world.

BEAUTIFUL WORDS

- Life is like a flute. It may have many holes and emptiness but if you work on it carefully, it can play magical melodies.
- Every teacher once was a student. Every winner once was a loser. Every expert once was a beginner. But all of them have crossed the bridge called 'learning'.
- Don't compare your life to others. There's no comparison between the sun and the moon. They shine when its their time.
- A frog decided to reach the top of a tree. All frogs shouted "it's impossible, it's impossible..." still the frog reached the top. How?

Because he was DEAF, and he thought everyone was encouraging him to reach the top.

"Be deaf to negative thoughts, if your aim is to reach your goal".

- Great books help you understand and they help you to feel understood.
- If your actions inspire others to dream more, learn more, do more and become more, you are a leader.
- Small steps in the right direction are better than big ones in the wrong direction.

– Praja, III B.Com.

WOMEN EMPOWERMENT: WINDS OF CHANGE

✍ Ayesha Imtiyaz, II B.A.

Women empowerment implies the ability in women to take decisions with regard to their life and work and giving equal rights to them in all spheres like Personal, Social, Economic, Political, Legal and so on. Women empowerment has become the buzzword today with women working alongside men in all spheres. They profess an independent outlook, whether they are living inside their home or working outside. They are increasingly gaining control over their lives and taking their own decisions with regard to their education, career, profession and lifestyle.

With steady increase in the number of working women, they have gained financial independence, which has given them confidence to lead their own lives and build their own identity. They are successfully taking up diverse professions to prove that they are second to none in any respect. But while doing so, women also take care to strike a balance between their commitment to their home and family. They are playing multiple roles of a mother, daughter, sister, wife and a working professional with remarkable harmony and ease.

While it is true that women, by and large, do not face discrimination in society today, unfortunately, many of them face exploitation and harassment which can be of diverse types: emotional, physical, mental and sexual. They are often subjected to rape, abuse and other forms of physical and intellectual violence.

The successive governments have implemented various constitutional and legal rights to help women lead purposeful and meaningful lives. There is an increasing awareness about women's rights which is evident in the emergence

of several NGOs and self-help groups. At the individual level too, women are now breaking the shackles of suppression and making their voices heard for their rights.

The Parliament of India too has passed various legislations to save women from various forms of injustice and discrimination. Following are some of these laws to empower women: Equal Remuneration Act – 1976; Dowry Prohibition Act – 1961; Medical Termination of Pregnancy Act – 1971; Maternity Benefit Act – 1961; Commission of Sati [Prevention] Act – 1987; Prohibition of Child Marriage Act – 2006; Pre-Conception Pre-Natal Diagnostic Techniques [Regulation and Prevention of Misuse] Act – 1994 and Sexual Harassment of Women at work place [Prevention, Protection] Act – 2013.

More recently in the wake of Nirbhaya case involving the rape and brutal murder of paramedical student in Delhi, the government passed the Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Bill, 2015. This act makes a significant departure from the earlier Juvenile Justice [Care and Protection of Children] Act, 2000, as the Juvenile age inviting punishment for offence now stands reduced from 18 to 16 years.

If we want to bring about women empowerment in the true sense, there is a crying need for the elimination of the male superiority and patriarchal mindset. Also, women need to be given equal opportunities for education and employment without any sense of discrimination. Unless there is attitudinal change in arming them with legal and constitutional rights will be simply inadequate.

●

A GLITCH IN THE UNIVERSE

✍ K. Karthik Pai, III B.A.

Have you ever run a computer program and noticed a glitch? Where the program was supposed to do one thing and ended up doing another? Maybe you tried to save a file and your computer crashed. Maybe the website you tried to open didn't seem to format correctly. When your computer fails to work how you think it should, programmers usually call this a bug, error or glitch. Although they can be a nuisance, the program really isn't doing anything wrong. It is behaving exactly the way it was programmed to act. Whatever code the designer wrote down before sending you the software is working exactly how it was written.

Life is like a computer program. All the events in your life happen because of the system of nature function that way. From a limited point of view parts of life can seem unfair, confusing or unpredictable. But like a program, the events in life may appear to have glitches but they are simply functioning exactly how they were created. As a fairly technically savvy person, I always find it interesting to see someone struggling with a basic computer problem. Often they will get angry at the machine for not doing what it is supposed to do. They mutter that it is the computer's fault for not working, that it should do what they want it to.

Of course, the computer doesn't care that you don't understand it. The program is a series of complicated systems designed to respond to certain inputs. From the program's perspective,

it is doing exactly what it has been designed to do, you are the one who isn't using it correctly. Like the computer program, life doesn't care that you don't understand how it works. It doesn't respond to your yelling, whining or gloom about it. The universe functions exactly how its systems dictate, without compassion or spite. Life is a program where you don't have the source code. You can't make modifications to the systems of life. All you can do is observe what is happening and try to understand.

I feel that each of us has our own idealistic view of how we think the world should work, and we have our personal experiences of how the world actually does work. Personal development can only come from letting go to that naivety and instead trying to observe how things actually work. Your mind and minds of every other person are also complicated systems within the universe. When you fail to act as you want to, or other people don't respond the way you think you should you have two options. Get upset or seek to understand. When you seek to understand, you gain power. Computer hackers don't have magical abilities, they just understand how the systems inside a computer work. Be a life hacker. Be someone who strives to understand how life actually works. From that understanding you can develop your own personal power and see past the glitches in the universe.

DIGITAL INDIA

✍ Pallavi R. Nayak, III B.Com.

Introduction:

A campaign launched by the Government of India named digital India campaign is to improve online framework by improving the internet connectivity, this programme is to provide easy online government services to the citizens of India and also to improve the technological aspect of India by empowering internet net web in the country.

Inauguration:

A very resourceful programme, the digital India campaign was launched on 1st of July, 2015 in presence of various to industrialists like Tata group Chairman Cyrus Mistry, RIL Chairman and Managing Director Mukesh Ambani, Wipro Chairman Azim Premji etc. at the Indira Gandhi Indoor Stadium, Delhi.

A meeting was held, where various ideas were shared, ideas related to digitalization of the country, evoking internet evolution between the masses of the country. In the presence of various information technology companies, numerous events were held to wrap 600 districts of the country under this campaign's fold.

To digitally grow the country and improve the IT institution of the country, digital India is one of the biggest steps ever taken. Worth more than Rs. one lakh crore is invested to unveil this program by launching various schemes of the digital India campaign such as digital locker, national scholarship portal, e-health, e-education, e-sign, etc.

Aim:

Run by the Govt. of India, Digital India is a campaign launched to empower the country

digitally. The motive of this campaign is to strengthen the electronic services of Govt. services; it is done by reducing the paperwork. It is a very fruitful technique as it takes off the weight of investing time over paperwork and devotes non-labour in the various field, it is highly efficient and effective.

Started on 1st July, 2015, it is to link the rural people with the high-speed internet network to gain any information needed.

Improving digital infrastructures, digitally delivering services and digital literacy are the three major aspects of digital India campaign.

By digital infrastructure here we mean, creating a space where all the registered citizens will have a digital identity, which will help in getting easy and fast govt. services. All the Govt. services like managing a bank account, financial management, safe and secure cyberspace, education, distance learning etc. will now be made such easier to use.

Digitally delivering services will facilitate all the people connected to this system and will get benefits of Govt. plans and policies as soon as they are launched and as when it is needed. It will also promote online business as it makes the financial transaction easy by electrification and classless transaction.

It helps in globalization as it connects one individual to the whole world through their phone or computer screen, it will avoid maintaining of documents at paper length as all will be saved and delivered through the internet at all level like school, colleges, offices, or any other institution.

A programme to facilitate both, the customer and service provider, this project

is targeted to end by 2019. Chaired by the Ministry of Communication and IT, a group of the advisory body looks after the working and implementation of the project.

This project focuses on making a road between the govt. and the public which will not be any difficulty to travel; here govt. services will reach the doorstep of the public just by a click.

And a very striking motive of the Digital India Programme is to provide IT jobs, as this program emphasizes on digital growth it will equally provide employment in this field to the youth of the generation.

Role of Govt. and other investors in success of the campaign:

Mr. Narendra Modi, the Prime Minister of India of BJP played a very crucial role in boosting this project by approving Rs. 1 lakh crore to furnish this campaign.

The project was clearly desired for a long time that happened as hoped now by Narendra Modi and it is expected by to end by 2019 if it goes as per plan. To facilitate e-governance, Mr. Modi has aimed to provide better e-services, to obtain a reduction in paper work, improve work efficiency and save time.

The major idea is to connect the rural area with urban technology, also to provide e-services to remote villages that happen to suffer a lot to do pity works which involve a lot of official work, now all this will be done at the very efficient time and at low labour just at their phone's length. This work is monitored by Mr. Modi himself.

An appreciable effort to make this campaign is made by the chairman of Reliance group, Mr. Ambani who make a move by investing 2.5 lakhs crore in the Digital India Project.

Most Useful For :

This project is most useful for those village people who are settled in the remote area of the country or are very away from urban area, this project reduces their time utilization by providing high-speed internet service which will now let the villagers do all the work just by a single click and avoid travelling to urban office ports.

Various govt. departments have shown interest in this project like the IT, EDUCATION, AGRICULTURE etc. as it gives a show sight of bright and more knowledge equipped future of the country.

Layout:

The layout of the campaign was through a much panned system of working where more than 2,50,000 villages and other residential areas of the country were provided with high-speed internet connections. And in this, the BHARAT BROADBAND NETWORK LIMITED "BSNL" played a very vital role. As BSNL take the initiative to provide high-speed internet to all corners of the world.

Perks:

It makes health services and literacy more reachable as one can utilize e-hospital services, get online registration, appointment with the doctor, payment of the fee, diagnostic tests online, blood check-ups etc.

Digitally signing the documents online is also provided by e-services.

Conclusion:

This project makes easy the development of the country by promoting e-services to all. And we can see it has clinched many government services for all to use. Provoking e-Kranti, providing IT jobs and connecting the citizens with its government at hands length.

●

COMPOST Vs CHEMICAL

 Carol Amanna, II B.Sc.

Compost is organic matter that has been decomposed and recycled as a fertilizer and soil amendment. Compost is a key ingredient in organic farming.

Compost can be derived as 'organic fertilizer'. The words "organic" or "natural" here simply means that the product is only minimally processed and the nutrients remain in their natural forms. Organic fertilizer's are usually made from plant or animal waste or powdered minerals.

Chemical fertilizers, on the other hand have been refining the several times to extract nutrients and bind them in exact ratios as required. They are primarily made from non-renewable sources, including fossil fuels.

Sir Albert Howard, father of composting, said: "Instead of applying organic manure directly to plant and reaping the crop, it is more beneficial to strengthen the organisms in soil and thereby improve the yield". It means that, more the organisms in the compost, the greater is the sustenance of crops to which it is applied. As said and considered, while compost is a boon to the human race, chemical fertilizers are the curse.

Organic fertilizers are the food to the crop and the yield improvers. Apart from nitrogen, phosphorous and phosphate, it contains 16 types of minute elements necessary for plant crops. During light/short rains, moisture is conserved in top soil and is allowed to seep during heavy rainfall. Since wastes, feces and urine are collected and used up in compost pits,

the environment and the atmosphere remains pure and clean.

Whereas in case of Chemical fertilizer's it is synthetic and unnatural. The minute elements are conspicuous by their absence. The soil texture is affected. Organisms which keep the soil in top condition, [i.e., earthworms which is called as the "Intestine of the earth" by the famous scientist Aristotle because it keeps the earth soil in its healthy conditions, through the pores made by the earthworms the air reaches the great depths.] are destroyed by chemicals. The land turns hard, ploughing becomes costlier. Pollution of environment, air-soil-water and plant life keeps on increasing.

The reason for ongoing supremacy of chemicals over compost was, it was the quickest solution to food problems as in when India felt a shortage of food grains.

Conclusion:

If you wish to live in harmony with nature and make a lasting improvement in your own patch of earth for generations to come, Organic Fertilizer's out weigh chemical by leaps and bounds. Just be sure you understand what's really happening to the earth under your feet, so that, you will make your choice consciously.

Save the environment and you will save the life and the future. Worship the nature, not curse, save the nature and save your life. So let's raise our voice against the chemical's at least to some extent, so that it doesn't pollute our mother earth.

Let's say YES to compost and NO to chemicals. ●

GREAT PHYSICISTS OF INDIA

 Anusha S. Nayak, III B.Sc.

- 1) **Sir C. V. Raman (1888 – 1970):** Sir Chandrashekar Venkat Raman or C. V. Raman, as he was called, is remembered for his revolutionary contribution to Physics. His invention of the 'Raman effect', a unique phenomenon in the scattering of light, earned him the Nobel Prize for Physics in 1930. Raman was prodigal since his childhood. He completed his schooling at the age of 13 with a scholarship and received a Gold Medal in Physics. Physics from his Alma mater, University of Madras. India celebrates National Science day on 28th Feb., the day he discovered 'Raman effect' in his honour.
- 2) **Satyendranath Bose (1894 – 1974):** He was an Indian Bengali Physicist, best known for his contribution in the field of "Quantum Mechanics". He invented the 'Bose-Einstein condensate' along with Albert Einstein and Boson particle. He studied in the Presidency College in Calcutta, which is the institution to some of the most known and respected scholars of our country. Bose was conferred with the Padma Vibhushan in 1954 and was elected as a Fellow of Royal Society.
- 3) **Homi J. Bhabha (1909 – 1966):** Homi Jehangir Bhabha was referred as the 'father of Indian Nuclear Programme'. He founded the Tata Institute of Fundamental Research and the Trombay Atomic Energy Establishment, which was renamed to Bhabha Atomic Research Centre (BARC). His contribution to Nuclear Physics is unfathomable. He too was a Fellow of the Royal Society and was awarded with the Adams Prize in 1942 by the University of Cambridge and the Padma Bhushan in 1954.
- 4) **Vikram Sarabhai (1919 – 1971):** Vikram Ambalal Sarabhai was a very reputed Indian Physicist who was regarded the father of Indian's space programme. Hailing from a rich Gujarathi family, Sarabhai was one of key people in establishment of Indian Space Research Organisation (ISRO). His emphasis on the importance of introducing the space programme in India led to NASA launching the Satellite Instructional Television Experiment (SITE) in 1975, although he was not alive at the time. He was awarded the Padma Bhushan in 1966 and Padma Vibhushan posthumously in 1972.
- 5) **Jayant Narlikar (1938):** Jayant Vishnu Narlikar is an Indian astrophysicist. Along with Sir Fred Hoyle, he developed the Hoyle-Narlikar Theory, a principle in gravitational studies. According to this theory the gravitational constant 'G' strongly decreases with time. Apart from his studies in cosmology, he was appointed as the chairperson of The Advisory Group for Textbooks in Science and Mathematics, a committee of NCERT which is responsible for developing Science and Mathematics textbooks. He was a recipient of Adams Prize in 1967. He was conferred with Padma Bhushan in 1965 and Padma Vibhushan in 2004.

STUDENT RESEARCH FELLOWSHIP PROGRAM – 2017

 Anupama, III B.Sc.

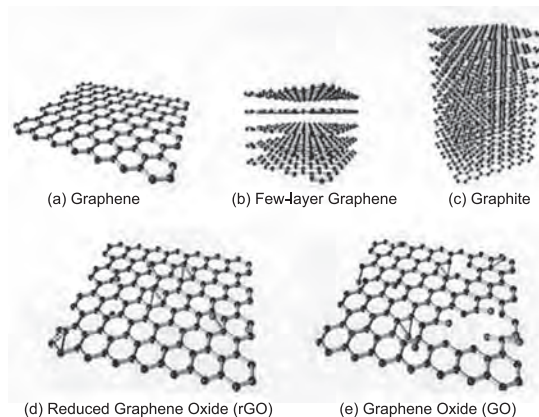

Every year three national science academies offer two months summer fellowships. This provides an opportunity to the students/teachers to work with scientists associated with these three academies. Last year, i.e. in the year 2017 I got an opportunity to do my project work at the Indian Institute of Science, Bengaluru. I was chosen as a summer intern by Dr. C. Shivakumara, Principal Research Scientist, Solid State and Structural Chemistry Unit, IISc., Bengaluru. I carried out my research work under the guidance of Abhilash G. P., Research Fellow, SSCU, IISc., Bengaluru.

About the work:

Graphene is a wonder material which has gained a lot of interest in recent years. Extensive research work is being done on graphene to find its potential application in various fields of science. Graphene is basically a monolayer of sp^2 hybridized carbon atoms, arranged in a hexagonal honeycomb lattice. It is known for its high heat and electrical conductivity, mechanical strength and chemical stability. It is used as biosensors, energy storage devices, FETs and so on. Graphene can be synthesized in various methods namely mechanical exfoliation, chemical vapor deposition, chemical reduction etc. the product obtained by chemical synthesis is called as Reduced Graphene Oxide (rGO) which shares structural similarities with Graphene. The quality of rGO is determined by how closer is reduced graphene oxide is to the actual graphene structure.

The project work I carried out was titled 'Synthesis and Characterization of Reduced Graphene Oxide and its application in Organic

Dye Adsorption' Synthesis was carried out in two steps. First one is the synthesis of graphene oxide (GO) and second one is the reduction of GO to rGO. GO was synthesized by reducing Modified Hummer's method and rGO was synthesized by reducing GO using hydrazine monohydrate. The GO and rGO was characterised by X-ray diffractometer (XRD). The rGO obtained was further used for dye adsorption studies.

Reduced graphene oxide (rGO) can be used as a very good adsorbent. Treating of sewage water from textile industries containing dye molecules is a challenging task. The water let out from these industries are posing great threat to the aquatic life. Various tests were conducted to check the adsorbing capacity of rGO on methyl violet and crystal violet dyes at various concentrations.

Outcome of the project:

The results obtained at the end of the project prove that rGO can be use a potential dye adsorbent to adsorb various organic dyes. The UV-Vis spectroscopy data indicates the adsorption of methyl violet and crystal

violet by rGO within a limited period of time under laboratory conditions. If this has to find an application on a larger scale then more research work has to be carried out on rGO.

Research fellowship like this provide a lot of opportunities for the young minds to showcase

their abilities and also provides chance to learn aspects of advanced scientific research. I am indeed very fortunate to get to work at IISc., Bengaluru as a part of Student Research Fellowship Program (SRFP) 2017.

WHY INDIA NEEDS A MARS MISSION ?

 Abhishek B., III B.Sc.

December 1, 2013 was a golden day for India in the history of space exploration. The highly reliable “workhorse” of ISRO, the PSLV rocket in its C-25 version rose off the launch pad with the thundering sound of its engines from Satish Dhawan Space Centre, Sriharikota. The spacecraft launched in this rocket was none other than ISRO’s “dream baby”, the Mars orbiter mission affectionately called by Indians as MOM. The spacecraft successfully went in its predetermined “space highway” for ten months and entered Martian orbit in September 2014.

Most of the Indians and all of the Indian media praised ISRO for its success, whereas some questioned the space program of India for spending hundreds of crores in a venture that is dominated by developed countries, while poverty and hunger still existent in India. The foreign media had a mixed opinion about India’s Mars mission. While some foreign agencies praised India for its achievements and honoured ISRO with awards, some other criticized Indian space program for spending crores when a lot of its population had difficulty feeding itself.

However one of the best indicators of a country’s development is its science and technology. This was clearly realised by the

father of Indian space program, Dr. Vikram Sarabai, who was responsible for the formation of ISRO, gave the Indian space program an early start and clearly outlined the objective of the Indian space program as the using of space technology to the benefit of common man. This is clearly visible in the missions ISRO undertook to benefit everyday lives through satellites.

ISRO has one of the largest constellation of communication satellites in the globe, the INSAT series. ISRO had remote sensing satellites for detecting rise in the water level in oceans, crops, predicting weather, keeping an eye on the border of the country and so on. ISRO is even building an Indian version of the global positioning system (GPS). The current GSAT series of heavy communication satellites also provide a lot of telecommunication services to the Indian region. ISRO has even launched a satellite for SAARC nations, even though Pakistan refused to take part in it.

So, the Mars mission ISRO has undertaken was actually a benefit for the country in many ways. Interplanetary missions like this one needs complex technical innovations and management skills which ISRO has achieved. This was also one of the objective of the Indian Mars mission. The mission cost of ₹450 crore is a very very small portion of the Indian budget

and India did its Mars mission with a fraction of the cost at which developed countries would do the same thing. The Indian planned ₹12,000 crore human spaceflight mission may spark more discussions about the cost of space programs in the future. Thus in this modern world, space missions have become absolutely necessary and ISROs missions, both for the benefit of humanity and science are justifiable.

References :

1. Johnson, Richard A; Wichern, Dean W; 1997; Business Statistics, John Wiley and Sons, Inc.
2. Anderson, David R; Sercency, Dennis J, Williams, Thomas A; 1999; Statistics for business and economics, South Western College Publishing.

ACOUSTICS

✍ Chaithra, II B.Sc.

Acoustics is the science and technology of sound and of its effect on people. The word acoustics also refers to the quality of sound as heard or transmitted in a room or building. There are two major fields in the study of acoustics – architectural acoustics and environmental acoustics. Architectural acoustics deals with making rooms and buildings quiet and providing good conditions for listening to speech and music. It plays an important role in the planning and construction of auditoriums, churches, halls, libraries and music rooms.

The acoustic quality of a room is affected by various factors. These include

- 1) the size and shape of the room,
- 2) the ability of the ceiling, walls and floor to exclude unwanted sound and
- 3) the use of furnishings made of sound – absorbing materials.

Environmental acoustics involves the control of noise pollution, a widespread problem in many residential areas. Major sources of environmental noise include motor vehicles, aircrafts, industrial plants and heavy construction equipments.

Noise pollution can be controlled in three ways:

- 1) by quietening the source of noise,
- 2) by blocking the passage of noise from one place to another and
- 3) by absorbing noise energy. For example, silencers reduce the noise of vehicles engines, heavy walls that have no cracks or pores block noise and furnishings made of acoustic materials absorb noise.

“A child has no trouble believing the unbelievable nor does the genius or the madman. It's only you and I, with our big brains and our tiny hearts, who doubt and overthink and hesitate.”

– Steven Pressfield

WI-VI TECHNOLOGY

✍ Osama Ameer Assadi, I.P.U.C.

Can Wi-Fi signals enable us to see through walls? For many years humans have fantasized about X-ray vision and played with the concept in comic books and sci-fi movies. This article explores the potential of using Wi-Fi signals and recent advances to build Wi-Vi, a device that can capture the motion of humans behind a wall and in closed rooms.

What exactly can Wi-Vi do?

Wi-Vi can be used to detect the number of moving humans in a closed room. In other words, it allows us to detect presence of a moving human in a closed room. It can also determine with high accuracy up to 3 moving object.

- Determine the relative locations of moving humans. The technology can also determine the motion of different persons in a closed room. It can answer questions such as: is the person moving towards the device or away from it? What is the angle of motion of a person inside a closed room relative to the location of Wi-Vi?
- Enables communication through a wall without carrying a wireless device. Wi-Vi is both a transmitter with it using simple gestures without carrying or wearing any wireless device.
- Identify simple gestures from behind a wall Wi-Vi can detect very simple gestures made through a wall, making it the first through wall gesture – based interface. Wi-Vi is based on the principle of Radar and Sonar imaging. Specifically, when faced with a non-metallic wall, reflect off objects and humans and come back imprinted with a signature of what is inside a closed room. Signal power

after traversing the wall twice is reduced by three to five orders of magnitude. Even more challenging are the reflection from the wall itself, which are much stronger than the reflections from the objects inside the room. Reflections off the wall overwhelm the receiver's analog to digital converter (ADC), preventing it from registering the minute variations due to reflections from objects behind the wall. This behaviour is called the "Flash Effect", since it is analogous to how a mirror in front of a camera reflects the camera flash and prevents it from capturing objects in the scene. To overcome these issues, the RADAR community has been investigating and has recently introduced a few ultra wideband systems that can detect humans moving behind a wall and show them as blobs moving in a dim background Wi-Vi works in the similar way as that of RADAR and SONAR but without the expensive, bulky, gear and restricted frequencies that RADAR requires.

What are the applications of Wi-Vi?

Law Enforcement: Law enforcement personal can use the device to avoid walking into an ambush and minimize casualties in standoffs and hostage situations.

Emergency Situations: Emergency responders can use it to see through rubber and collapsed structures.

Personal Security: Common users can use it for intrusion detection or when stepping into dark alleys and unknown places.

Smart Sensing: Wi-Vi can be extended to sense motion in different parts of a building and allow automated control of heating/cooling and lighting systems.

User Interface Design: The Technology may also be leveraged in the future to enable controlling household appliances via gestures and non-invasive monitoring of children and elderly.

Entertainment: It enables a new dimension for input-output devices in gaming which does not suffer from occlusion and works in non-line-of-sight.

Future scope evolution of Wi-Vi is seeing

humans through denser buildings material and with a longer range. Wi-Vi could be built into a smartphone or a special hand-held device. In contrast to previous systems, which are targeted for the military, Wi-Vi enables small cheap see-through wall devices that operate in the ISM band, rendering them feasible to the general public, without carrying any transmitting device.

●

NICE STORIES

- Once, all villagers decided to pray for rain, on the day of prayer all people gathered and only one boy came with an umbrella – That's Faith.

* * * *

- When you toss a one year old baby in the air, he laughs because he knows his father will catch him – That's Trust.

* * * *

- Every night we go to bed, we have no assurance to wake up alive in the next morning but still we have plans for tomorrow – That's Hope.

* * * *

- Life is like a piano, white keys are happy moments and black keys are sad moments. But remember both keys are played together to give sweet music in life.

– Praja, III B.Com.

PLASTIC FREE ENVIRONMENT

✍ Soumya K., I B.Sc.

Plastic has become an important part of modern life and are used in different sectors of applications like packaging, building materials, consumer products and much more. Each year about 300 million tons of plastic are produced world wide and about 12.7 million kg of plastic enters the earth's oceans and this figure could be doubled in the next decade. Demand of plastic in India is increasing year after year. Plastic are non-biodegradable synthetic material made from a wide range of organic polymer such as polyethylene, PVC, Nylon etc. that can be moulded into shape while soft and then set into rigid or slightly plastic form which leads to plastic pollution. Degradation is defined as reduction in the molecular weight of the polymer. Several attempts have been made to biologically degrade plastic such as soil burial treatment, Fungal treatment etc. but the little success. A team of European scientists discovered a common insect that can help in global pollution crisis by degrading plastic shopping bag.

The discovery was led by Federica Bertocchini, a developmental biologist at the university of Cantabria in Spain. She was an amateur beekeeper, while cleaning beehives she found that it was infested with wax worms which feed on beehives and area headache for beekeepers. She collected the larvae and placed it inside the plastic cover and observed there were wholes in the plastic cover made by the wax worms.

Paolo Bombelli and Chris Howe research scientist working on biodegradable plastic in

Cambridge University joined with Federica Bertocchini keen to understand the molecular mechanism of consumption and degradation of plastic. Their research finding were published in current biology.

Honeycomb wax moth is the common name of *Galleria mellonella* a Lepidopteran insect that belongs to pyralidae family found widely. A caterpillar larvae measuring about 16-20 mm completes its life cycle on beehives.

They chew and swallow plastic as it is similar to consuming beehives a natural plastic. Wax is a polymer, which consist of a long string of carbon atom held together, with other atom branching off the sides of the chain. Both wax and polyethylene in Bertocchini's plastic bag had similar carbon backbone. Worm transfers the polyethylene into ethylene glycol, representing unbonded 'monomer' molecules.

Scientists say that the degradation rate is extremely fast compared to other recent discoveries. For example, gut bacteria in the larvae of the Indian meal moth *Plodia interpunctella* can break down polyethylene, but at a slower rate. Polyethylene takes between 100 and 400 years to degrade in land fill sites. Wax moth has the ability of degrading average, 5.5 gram plastic bag in a month.

As the molecular details of the process become known, the researcher say it could be used to devise a biotechnological solution on an industrial scale for managing polyethylene waste and plastic pollution. Thus there is another ray of hope for plastic free environment.

AMAZON'S POISONOUS FROGS!

✍️ **Nayana, I B.Sc.**

The nature has got many wonders in it. Scientists are the persons who are always in the position to discover these amazing things. Whenever the question of “discovery” comes in the life science field, they select Amazon as the best place to quench their queries.

The common frogs which we see around us are most easily recognisable amphibians. They are attractive with smooth, moist skin and long stripy legs. They also humans in one or the other way. But some frogs living in Amazon forest are poisonous. These are the brightly coloured creatures not found elsewhere in world except the great Amazon.

The scientists have identified a surprising chemical in the body of these Amazonian frogs. H. Martin Garraffo and his colleagues found that

there were potentially toxic substances present in the skin of frog family Dendrobatiidae. Frogs use them as a chemical weapon to discourage predators, in order to escape from them. The scientists worked hard to find the origin of the chemical. They concluded that, frogs got nearly all of the alkaloids from their diet, concentrating them with incredible efficiency and storing them in their skin. Finally, they named the chemical substance as N-methyl decahydro quinoline.

Whenever we think about something, we should try to find answers for the questions “What?”, “Why?” & “How?”. Martin Garraffo and his colleagues did the same thing. They tried to solve the mystery hidden in Amazon forest and got success too!

SNAILS AND SLUGS

✍️ **Abeegayil Babu, II B.Sc.**

Snail

Slug

Snails and Slugs come under the taxonomic class Gastropoda within the phylum Mollusca. Sea – living snails and slugs, typically start life as a tiny larva-floating in the plankton and only

later metamorphose into a crawling creature. On land and in freshwater, however, miniature version of adults usually hatches from eggs.

Snail is common name loosely applied to shelled Gastropods. Gastropods that naturally lack a shell or have only an internal shell are mostly called Slugs and land snails that have only a very small shell (that they cannot retract into) are called Semi-Slugs.

Though snails and slugs look very different from one another they are practically the same

thing – except that snails carry coiled shells on their backs, while slugs don't. If you are reading this where its warm and rainy, you shouldn't have problems finding snails and slugs. They are found at the base of your house foundation on the shady northern side or may be nibbling lettuce in the garden. If you are reading this during a draught, however, you may need to snoop around. Look for them early in the morning when dew wets everything.

Features:

Some snail species live on land, while others live aquatic lives. If you have ever watched an aquatic snail slowly moving across the glass walls of the water filled aquarium, you know the basic features of a snail. Some eat both plant and animal matter, others eat only one type of food. Respiration is carried out by gills in aquatic species, terrestrial format have a pulmonary sac or lung in the mantle cavity. Eyes are borne on stalks or tentacles.

Many snails are hermaphrodites but majority of the marine species have separate sexes. A snail secretes a slimy path over which it progresses slowly by rhythmic contractions of the muscular base or foot. Snails are eaten in various parts of the world. They are considered a delicacy in Europe and were eaten by primitive man and raised for food by the Romans.

Certain harmful freshwater species harbour flukes and other parasites that cause diseases in humans. Although some land snails cause

economic losses by destroying vegetation, even more harm is done to gardens by slugs.

One adaptation enabling land snails and slugs to survive on land is their ability to produce plenty of slimy mucous. If you have watched a land snail or a slug moving across a dry surface, you may have noticed that it left a slivery trail. This trail is mucous the creature lies down beneath it as it travels land moving upon a layer of mucous. This mucous prevents moisture in the animal's body from being soaked up the terrain being travelled across. Also it protects the animal's fleshy under parts from sharp objects.

Reproduction:

Most of the gastropods possess sex organs of both genders, it is said to be hermaphroditic. When snail mate, as in the drawing at the right, two individuals pull up next to one another, arrange themselves so that the male part of one is opposite to the female part of the other and then each ejects male sperm into the female opening of the other. In a few snail and slug species, self-fertilization occurs i.e. hermaphroditic individual mates with itself and produce offspring.

If you live in a rainy or drizzly area where gastropods are plentiful, you know that snails and slugs come in an amazing variety of sizes, shapes and colours. Snail shells are a whole psychedelic world of their own.

●

LIZARDS

 Sharanya Rao, I B.Sc.

Lizards are widespread group of squamate reptiles, with over 6,000 species. Most of the lizards are quadrupedal, running with a strong side-to-side motion. Others are

legless, and have long snake-like bodies. They having movable eyelids and nictitating membrane is present. Most of the lizards shed their tail in emergency situation and

grow another tail. This is called caudal autotomy.

Spiritual Significance of Lizards:

Lizards are considered as a lucky omen and for some it is vice-versa. Lizard chirping is considered holy and auspicious. If the Lizards falls on the head, it symbolizes that the individual should be prepared for a rebellion caused by someone who has disturbed the peace of mind. If a lizard falls on the hair, it symbolizes that the person will gain something very soon. If the lizard falls on the face, it means that the individual will have a guest at home. If a lizard falls on the back means destruction and on feet or toes it represents fear or bad luck. These are few spiritual significance of lizard falling on body parts. If lizards enter the house, few cultures believe that it is an avtar of Goddess Lakshmi.

Lizards worshipped in some Temple:

Lizards have also been worshipped in some temples.

Srirangam Ranganatha Swamy Temple:

In the Sri Rangam Ranganatha Swamy Temple in Tiruchirapalli, the image of a lizard is carved on the compound wall in the route where people usually take circum ambulation (pradakshina) after worshipping the Lord. It is said that having the darshan of this lizard is highly auspicious in multiplying the effects of good deeds we do.

Varadaraja Swamy Temple:

In the Varadaraja Swamy temple in Kancheepuram, there is a special place adjacent to the garbhagruha where the images of a gold and silver lizards are found on the ceiling. A visit to the temple is said to be complete only when the people visit this place and touch the images. It is believed that these lizards were two Gandharvas who got their curse lifted in the temple long ago with the blessings of the Lord.

Examples for Lizards:

Gecko – Wall Lizard

There are more than 1000 species of Gecko around the world. They are the largest group of lizards.

One of the most famous talents of Geckos' is their ability to stick to any surface except Teflon. Geckos' don't have "sticky" toes, as if covered with glue. Geckos can stick to surfaces because their toes bear ridges covered with hundreds of tiny microscopic, hair like structure called setae. Each setae splits off into hundreds of even smaller bristles called spatulae. They touch the surface and engage their molecular underwalls forces.

This fantastic adaptation of Geckos has inspired scientists to look for ways to mimic this clinging ability, improving everything from medical bandages to self cleaning tires.

Most of Geckers species are nocturnal and they are particularly well-adopted to hunting in the dark. Their eyes are 350 times more sensitive to light than human eyes. They have no eyelids and they cannot blink, they lick their eyes to clean them and keep them moist. They are able to produce various sounds for communication, including barks, chirps and clicks.

Geckos are able to drop their tails as a response to predation. They regrow their tails later if necessary. They also drop their tails as a response to stress, infection or if the tail itself is grabbed.

They can blend into their environment without even seeing their surroundings.

Chameleonidae – Chameleon – Usaravalli

Almost half of the world's chameleon species live on the Island of Madagascar with 59 different species existing outside of the Island.

Most of Chameleons change from brown to green and black, but some can turn almost any colour. A change can occur in as little as 20 seconds. Chameleons are born with special cells that have a colour of pigment called Chromatophores in them. These cells lie in layers under the Chameleon's outer skin. When these pigment cells change, the Chameleon's skin colour changes. A chemical called melanin also helps in changing the colour.

The light, temperature and mood cause Chameleon's to change colour. They change their colour to communicate as well as for camouflage against predator. The changed colour don't match a background perfectly.

Chameleon eyes have a 360° arc of vision and can see two directions at once. Chameleons have the most distinctive eyes of any reptile. Their upper and lower eyelids are joined with only a pinhole large enough for the pupil to see through.

Ballistic tongues that are 1.5 – 2 times the length of their body. Chameleons feed by ballistically projecting their long tongue from their mouth to capture prey located some distance away. The tongue's tip is a bulbous ball of muscle, and as it hits its prey it rapidly forms a small suction cup.

Scincidae – Skink – Arane

Skinks are the second largest group of lizards in the world. They can be found all around the globe except in the boreal of polar regions. Skinks are often confused with snakes, because they have very short neck, small legs and snake like body motion.

Colour of the Skink body resembles the colour of environment. They can easily blend in the environment and hide from the predators if they remain motionless.

Most of Skinks are diurnal (active during day) animal. Because of their insect-oriented diet, most people consider that Skinks are valuable lizards that clean garden from pests.

Just like other lizards, Skinks are able to detach their tail in the case of danger and tail will regrow when it reaches previous size. All the species of Skink love to dig and burrow. When they feel a threat, the wild Skink puff of its body and stick his tongue out to hiss. This scenario also shocks the predators.

Draco – Flying Lizard

Draco, also known as flying lizard or flying dragon, they belong to family Agamidae. There are 31 species are found in South and Southeast Asia.

Flying lizards are terrestrial and are not very large

animals. They are often very colourful. Flying lizards have a flap of skin below their necks. Ribs of them are elongated and able to extend and retract. Their spread out skin and movable extended ribs create cuings, which enables them to glide. They can't fly like a bird. They only glide from tree to tree. The only time flying lizards land on the ground is to lay eggs. They dig holes in the soil and lay 1 to 4 eggs in the land. Female will stay and protect the eggs 24 hours. After that period, eggs will be covered with dirt and left on their own.

Calotes – Garden lizards – Oti Keta

Calotes is a genus of Lizards of family Agamidae. They are also known as Garden lizards. Garden lizards or eastern garden lizard widely distributed in Asia and other parts of world. They are also known as “Blood suckers”, due to their red heads.

During the breeding season the head, shoulders and parts of the foreleg of the males turns bright scarlet and this is how they have acquired the name “Blood sucker”.

It is arboreal (move on tree), diurnal (active during day). It's colouration also keeps it in blending into the background.

Crotaphytus – Collared lizard

The common collared lizard or Oklahoma lizard is a North American lizard that can reach 8 – 15 inches in length with powerful jaws and a large head. They are well known for the ability to run on their hind legs and relatively

fast sprinters, looking like small versions of the popular images of theropod dinosaurs.

The collared lizard is the state reptile of Oklahoma where it is known as the “mountain boomer”. The origin of the name: “Mountain boomer” is not clear, but it may traceable to settlers travelling west during the Gold Rush. One theory is that settlers mistook the sound of wind in canyons for the call of an animal in an area where the collared lizard was abundant. In reality, collared lizards are silent.

The name “collared lizard” comes from the lizard's distinct coloration, which includes bands of black around the neck and shoulders that look like a collar.

Pogona – bearded dragons

Pogona is a genus of reptiles containing eight lizard species, which are often known by the common name bearded dragons.

A bearded dragon is a diurnal creature and loses its front teeth when trying to grab on to prey and they can grow back.

If a bearded dragon loses its tail it will not grow back. It can hold its legs in a locked position so that it has the ability to sleep while it is standing up.

The bearded dragon name comes from its ability to make its throat look like a beard. It can puff up its throat when it is angry, excited, in love or accidentally drank too much water.

Varanus – Monitor lizard

Monitor lizard or monitor is the common name for any of the old world lizards comprising the varanidae family, which contains only one extant genus, varanus whose members are

characterized by elongated neck, a heavy body, long forked tongues, and long, non-autonomous tails.

Monitor lizards have massive body and powerful legs. Most species have strong claws on their feet, and all but largest monitors can climb well. The tail is twice long as body and can be used as a potent weapon. They have a long, specialized tongue with a bifurcated tip that is highly sensitive to smell and taste.

For humans, monitor lizards are important in various cultures for art, folklore and a source of food, leather and folk medicine. Monitors are hunted in many places for their meat, skin and eggs. A preparation of the fat of monitors is used in traditional Chinese medicine, and monitors may be hunted for this trade anywhere that they occur.

They are said to be intelligent creatures. A few scientists have found some species that are able to recognize numbers up to 6. These intelligent creatures are used as a signal to spot any approaching crocodile in the wild.

●

TUATARA – A LIVING FOSSIL

✍ M. Anjali Naik, III B.Sc.

Tuatara is neither a lizard, nor a dinosaur. They are the sole survivor of a once-widespread reptile group of the order Rhynchocephalia, which flourished around 200 million years ago. The name Tuatara comes from the 'maori' for "peaks on the back" which are prominent in males who can raise them during territorial or courtship displays. There are two living species of Tuatara, **Sphenodon punctatus** and the

much rare **Sphenodon guntheri**. Mature Tuatara usually measures between 12 and 30 inches long and are surprisingly long-lived [upto 100 years]. They are endemic to New Zealand making their homes in coastal forests and low scrubs, preferring areas with crumbly soil in which they can burrow.

Tuatara have a third eye on top of its head called the parietal eye, this eye has retina,

lense, cornea and nerve endings, but not used for vision. It has the ability to break off its tail when caught by a predator and regenerate it later. They have a single row of teeth on the lower jaw and a double row of teeth on the upper jaw, with the bottom row fitting between the two upper rows when the mouth is closed. And unlike all other living toothed reptiles, the tuatara's teeth are not separate structures but sharp projections of the jaw bone, which means

that it cannot be replaced when broken or worn down.

They reproduce slowly. They take 10 – 20 years to reach sexual maturity. Males can mate every years, but females breed every two to five years. They are diurnal when young, nocturnal as adults.

Reference

- <https://en.m.wikipedia.org/wiki/Tuatara>
- <https://www.wired.com/2013/12>

EPIPREMNUM AUREUM

✍ Srilakshmi, I B.Sc.

Epipremnum aureum is a species of flowering plant in family of Araceae. The species is a popular houseplant in temperate regions but also naturalised in tropical and subtropical forests worldwide.

Scientific Classification:

Kingdom : Plantae
Class : Monocots
Order : Alismatales
Family : Araceae
Genus : *Epipremnum*

It is commonly known as money plant, silvertine, solomon Islands ivy and tarovine.

E-aureum is an evergreen vine growing to 20 m climbing by means of aerial roots which adhere to surfaces. The leaves are alternate, heart shaped, entire on juvenile plants.

Cultivation and uses:

In temperate regions it is popular houseplant. It is often used in decorative displays. It is also efficient in removing indoor pollutants such as formaldehyde, benzene. The plant is sometimes used in aquariums, placed on top of aquarium and allowed to grow roots in water. This is beneficial to the plant and the aquarium as it absorbs many nitrates and uses them for growth. It requires little care and is also attractively leafy.

Toxicity:

The plant is listed as toxic to cats and dogs because of presence of insoluble raphides. Care should be taken to ensure the plant is not consumed by pets.

Symptoms:

Symptoms may include oral irritation, vomiting and difficulty in swallowing.

Story of Money Plant:

There is a popular story of a poor man from Taiwan, who prayed to God for relief from his financial burdens. One day he found a plant in his field, perceived by him as a solution to all problems. Resulting directly from his

progress, his loving care and nurturing of this plant yielded seeds, nuts and more plants. He sold these plants which brought an end to his money troubles.

Money Plant and Vaastu:

Vaastu experts say plants activate positive energy in our day-to-day lives. They recommend planting live money plants inside the house as they bring good luck.

Money plants are mainly used as indoor plant because of the foliage and rapid growth. They are known for their rounded, coin like seed pods. Thus it is given as gift in the hopes of bringing prosperity.

●

MEDICINE AROUND US

Vinutha, I B.Sc.

We all know the popular saying “Health is Wealth”. Here health means both mental and physical health along with social well being. “It is health which is real wealth and not pieces of Gold and Silver” said Mahatma Gandhi. The cure for all diseases are present in and around us. Infact its better to prevent than to suffer from diseases later. Here is a few importance of certain plant product used as medicine.

Neem – Azadirachta indica

- The leaves of neem are dried and placed in cupboard to prevent the attack of insects on clothes.
- It is also dried and burnt to keep away mosquitoes.
- Neem products are believed by Siddha and Ayurvedic practitioners to be Anthelmintic, antifungal, antidiabetic, antibacterial,

antiviral, contraceptive and sedative. It is particularly prescribed for skin diseases like eczema, psoriasis etc.

- It is a key ingredient in non-pesticidal management, providing a natural alternative to synthetic pesticides.
- Neem does not directly kill insects on the crop. It acts as an anti-judant, repellent and egg laying deterrant, protecting the crop from damage. It supresses the growth/ hatching of pest insects from their eggs.

Long Pepper – Piper Longum (Hippli)

- It is one of the most widely used in Ayurvedic herbs.
- It enhances digestion, assimilation and metabolism of the food.
- It is also used to cure cough and throat pain, rheumatism, leprosy.

- The herb is mixed with honey to control hiccups.
- Women use it to treat menstrual cramps, infertility.
- It is known to contain the chemical compound piperlongumine, which shown activity against many cancers including prostate, breast, lung, colon, lymphoma, leukemia, primary brain tumors and gastric cancer.

Black Pepper – Piper nigrum

- This is the king of species.
- Dried ground pepper has been used since antiquity both for its flavour and as a traditional medicine.
- The use of black pepper in diet helps to promote weight loss, improve digestion, relieve a cough and cold, boost metabolism and treat skin problems.
- It treats sinus, asthma and nasal congestion.
- It reduces of risk of cancer and heart and liver ailments.
- The antibacterial property of black pepper helps to fight against infections and insect bites.
- Pepper added to the diet helps to keep your arteries clean by acting in a similar way to fiber and scraping excess cholesterol from the walls, thereby helping to reduce atherosclerosis, the condition highly responsible for heart attack and stroke.

Ginger – Zingiber officinale

- This is extremely useful herb used to relieve patients suffering from dyspepsia, flatulence, vomiting, spasms, colic and other stomach problems.
- Chewing a piece of ginger regularly can help in relieving problems of excessive secretion of saliva, volatile oil and diastase enzyme.
- The juice of ginger mixed with honey, taken 3 to 4 times a day helps to relieve cough.

- Fresh ginger juice with a cup of fenugreek and honey makes a good diaphoretic mixture to relieve sweating and reduce fever in patients suffering from influenza.
- It acts as expectorant in relieving asthma, cough and tuberculosis.
- The decoction of a piece of ginger with a cup of boiled water and little sugar is used to relieve menstrual problems. Consumed 3 times daily for relieving painful irregular menstruation.

Garlic – Allium Sativum

- Raw garlic could help to cure lung infection.
- It was used as bug – repellent, against plague and Egyptians even buried it along with their dead.
- The high sulphur content in garlic gives it antibiotic property, helping to keep the digestive system clean by flushing out toxins.
- It also builds the immunity against cold and prevents heart ailments by clearing up blocked arteries.
- It also acts as a blood purifier.
- Consuming garlic on a daily basis in food or raw helps to lower cholesterol levels because of the anti-oxidant properties of Allium.
- A garlic based mouthwash in a very small quantity of its extracts is sufficient to ward off cavity causing bacteria.
- Rubbing crushed garlic extract on scalp or massaging with garlic infused oil is known to prevent and even reverse hair loss.

Yastimadhu – Glycyrrhiza glabra

- The root is beneficial in treatment of cough, cold and bronchial irritations.
- It is beneficial to treat eczema, skin rashes, itchy and dry skin.
- Relieves acidity and constipation.
- Treats ulcers.

- Helps in weight loss
- Alluviates menopause problems
- Promotes oral health.

Nutmeg (Jaayikai) – Myristica fragrans

- Nutmeg/Jaayikai can effectively stimulate the brain. It can help to eliminate fatigue and stress.
- It also improve concentration
- It used to cure muscle pain, arthritis, sores and other ailments.
- It relieves stomach aches by removing the excess of gas from intestine. It also boost appetite.
- It helps to achieve smoother and healthier skin.
- If difficulty to sleep at night, a cup of milk along with little nutmeg powder is consumed.

Amla (Nellikai) – Phyllanthus emblica

- Amla juice is best tonic to make us look younger.
- It is the integral component of Triphala, an ayurvedic formulation, used to care many diseases.
- It balances 3 Doshas/disorders – Vaata, Pitta and Kapha.
- It prevents cancer due to the presence of some important polyphenols.
- Drinking of Amla juice prevents hair loss, dandruff and split ends.
- Paste of Amla helps to grow the hair thicker and darker.
- It is also applied on face to fight wrinkles, pimples, acne, etc.
- It is good for weight loss and fat burning.
- It also prevents eye related problems.

SPINACH AS HEART

Soumya K., I B.Sc.

Vegetables are good for our health, but now there's a whole new way that one veggie could help our heart: Spinach leaves can be used as a scaffold for beating human heart cell, a new study finds.

Spinach (*Spinacia oleracea*), a leafy vegetable which is rich in vitamin K and other nutrients. It acts as anti cancer agent, which is also necessary for blood clotting and for maintenance of bone, suitable for anaemia, helps in low fat diets.

Our relation with world of plant may soon be a lot more intertwined than any of us could have imagined. Researchers found that spinach is not just good for our heart but it can

be our heart. While researchers have found success using technology such as 3D printing to build more substantial parts of human heart. They had a comparatively harder time for reconstruction of tiny blood vessels that heart tissue needs to function. They thought that Spinach may help to solve that problem.

They did this by perfusing Spinach leaves with a detergent solution, which stripped them of their plant cells. The proof of concept study suggest that multiple Spinach leaves could be used to grow layers of healthy heart muscle that could one day be used to treat heart attack patients. The researchers said "we have a lot of work to do, but so far this is very promising."

Glenn Gaudette, the study's senior researcher and a Professor of Biomedical Engineering at the Worcester Polytechnic Institute (WPI) in Worcester, Massachusetts said in a statement "Adapting abundant plants that farmers have been cultivating for thousands of years for use in tissue engineering could solve a host of problems limiting the field.

"In addition, the researchers said they think they could deliver blood and oxygen to developing tissue by pouring fluids through the spinach leaves' veins". "When I looked at the Spinach leaf, its stem reminded me of an aorta" said Joshna Gershalk, a graduate student of biomedical engineering at WPI and the study's lead researchers. "So I thought, let's perfuse right through the stem."

Spinach leaves make a good scaffold because once the plants cell are washed away, a cellulose structure remains, the researchers said.

"Cellulose is biocompatible and has been used in a wide variety of regenerative

medicine applications, such as cartilage tissue engineering, bone tissue engineering and wound healing," the researchers wrote in the study. In addition to spinach leaves also removed plant cells from parsley, *Artemesia annua* (sweet wormwood) and peanut hairy roots. Scaffolds from these plants, and perhaps others, could be helpful for other types of specialized tissue regeneration, they said.

Although spinach leaves have many veins, making them a well-suited scaffold for heart tissue, other plans show promise for other medical uses. Namely the "Cylindrical, hallow structure of the stem" of jewelweed plant could be used as a graft for an artery, they said. In addition wood from trees "might be useful in bone engineering", due in parts to its strength, they wrote.

Thus plants as these not only good for our health, but also they provide many economic and environmental advantages to the field of biomedical. Plants are easy to grow and are eco-friendly. ●

IDENTICAL TWINS

✍ **Adishree V. Shetty, Anushree V. Shetty, I B.Sc.**

Identical twins start out as genetically identical: they have the same alleles. They are formed by a fertilized egg dividing into two separate individuals. They are always of the same sex and are monozygotic or MZ twins (mono = one; zygote = fertilised egg). This contrasts with fraternal twins who are formed by two separate eggs fertilized by two separate sperms and who are not always the same sex (DZ – dizygotic). Both types of twin are carried in the same uterus at the same time, so their birth environment is the same.

Research shows that the frequency of monozygotic twinning is one in 240 births fraternal twins are twice as common.

Twin Research

Identical twins are natural clones. Because they start out with the same genes they can be used to investigate how much heredity contributes to individual people. This is the nature vs nurture question.

- Eye colour: entirely inherited
- Weight, height : partly inherited, partly environmental

- Which language you speak: entirely environmental

The way the studies are done is like this (3) Take a group of identical twins and a group of fraternal twins and a group of siblings from the population measure them for various traits. Do a statistical analysis (such as analysis of variance) This tell you to what extent the trait is inherited. You will find that all those traits which are partly inherited will be significantly more similar in identical twins.

Studies like this may be carried further, by comparing identical twins brought up in different circumstances can alter the outcomes of genetically identical people.

Modern research has shown quite clearly that genetic inheritance does influence psychological aspects of life (how people behave) not just physical aspects.

History

The person who first did twin studies was Francis Galton, Darwin's half-cousin who was a founder of Statistics. His method was to trace twins through their life history, making many kinds of measurement. Unfortunately though he knew about mono and dizygotic twins he did not appreciate the real genetic difference twin studies of the modern kind did not appear until the 1920s.

Wilhelm Weinberg made the first estimate of the rate of twinning. Realizing that identical twins would have to be the same sex while non-identical twins could be either same or opposite sex Weinberg derived a formula for estimating the frequency of MZ and DZ twins to the total of maternities Weinberg also estimated that the heritability of twinning itself was close to zero that means the capacity to have twins is not heredity.

Twins in Behavior Genetics

Monozygotic (MZ or identical) and same sexed dizygotic (DZ or fraternal) twins provide

a much better tool for behaviour genetic studies MZ twins develop from a single fertilized egg. So they are genetically identical DZ twins develop from two separately fertilized eggs, so they share (on the average) 50% of their genes, like ordinary siblings (brothers, sisters).

MZ and same sexed DZ twins both grow up together in very similar environments, because they are the same sex, the same age, in the same family. So MZ twins have identical genes and (almost) identical environments DZ twins share only half of their genes but they also have very similar environments. Therefore, if MZ twins are more similar on some trait than are DZ twins this is taken as evidence for a genetic contribution in that trait.

The flaw in twin studies is this: DZ twins environment may actually be quite different considerably more so than for MZ twins, DZ twins. DZ twins are much easier to tell apart. They are more likely to be treated differently and they are more likely to be treated differently and they are more likely to seek out different kinds of experiences (see effective environment).

The flaw in twins studies in this DZ twins environment may actually be quite different considerably more so than for MZ twins. DZ twins are much easier to tell apart. They are more likely to be treated differently and they are more likely to seek out different kinds of experiences.

Furthermore recent evidence shows that twins shared prenatal environment contributes significantly to their overall similarity. Thus reducing estimates of genetic effects (B. Devlin at al 1997). Finally an appropriate mathematical model is required to interpret most behaviour genetic effects which mathematical models are appropriate remains controversial.

MZ twins are more similar than are DZ twins on almost all behavioral traits studied, if we accept the assumption of equal.

●

OUTGOING DEGREE STUDENTS

III B.A. (EHE)

Arfain Begum

Bisna Sagar

Gautami G. Kamath

K. Karthik Pai

Namitha Nayak

Samreen Banu

Shahista Banu

Aishwarya Kunder

Dinah Amitha

Nisha Poojary

Nishan A

Pooja

Poornima K. L.

Sachin

Sahana S. Kotian

Sanchitha

Sanchitha S. Bhat K.

Shayana

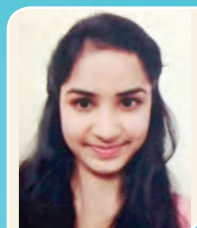
Soumyashree

Srinidhi Aithal

Thanvi K. U.

Varna B. A.

Pradeesh Kumar P.

III B.A. (HEP)

Prahalad M. Nayak G.

Abhijith

Adithya

Arun Kumar

Bharath Kumar

Kiran

Kumari Deeksha

Malagond Shiraguppi

Pavan Naik

Rakshith

Rekha Bandrakalli

Siddamma Ewoora

Swathi N.

Vanishri

Chaithali Shet U.

Mubalig

Nithin

Deepthi

Prajna

III B.A. (JKP)

Deepa Malavade

Divya D. Shetty

Hanumantha

Krishna R. Kademani

Raviraja

Sandhya Shetty

Shanthi S. Rao K.

Sinchana M. R.

Suhan

Supreeth

Yamanura

T. Madhav Pai

Manosh Kumar N.

III B.Sc. (BZC)

Ashwitha Bhat

Dayana Sebastian

M Anjali Naik

Nayak Prathiksha P.

Neethi Kamath

Rehmah

Shaheen Praveen

Supriya Kunder

Swathi

Alvita Sanjana

Archana U. G.

Deevitha

Disha V. D.

Krithika Moolya

Manoj

Nandini N.

Prajna Samanth

S. Dhyeya Mallya

Sahana

Spoorthi K. S.

Sudeep Kumar D.

Sushanth

Swathi G. Naik

Vinaya U.T.

Yashwini

A. Mukunda Nayak

Mutta Riya Yogesh

Sushmitha Carolin

Prabhu Anjali Satish

Anu N.V.

Karthik P.

Divya Naik

III B.Sc. (MPC)

Afifa K.A.

Ananya D'Souza

Hrushikesh Acharya

Priyanka

D. Rakshita

Reshma

Deola Helana Vas

Preethi S.

Anupama

Aparna B.V.

Archana

Bharathi K.

Chaithra R.

Chaithra

Deekshitha

Deekshitha Shetty

Deepthi D. Nayak

Dhananjaya Kumar

H. S. Honeyshree

Harshitha

Harshitha J.

Kavyashree D.

Kavyashri

Manoj

Nithin Kumar

Prajna Nayak

Prarthana N.

Prasad K. R.

Rakshitha

Sanjuktha

Sharath Kumar Shettigar

Shreenath

Sriramachetan S.

Sunil S.

Sushma Bhat

Vaishakh P. L.

Anusha S. Nayak

Pooja S. P.

Siri S. Rao

Prajna Shetty

III B.Sc. (MSP)

Ancilla Maria Saldanha

Ashwitha Nayak

Suraksha

Divyashree V. Nayak

Abhishek B.

III B.Sc. (MPCs)

Amran Y. Suraiya Khalife

Datar Priyanka Milind

Dhanya

Divyashree

Poornami Kiran

Priyanka

Rachana P.

Rohan Vincent D'Souza

Shreenidhi S. Bhat

Supriya Lenita Machado

Swathi A. L.

Akshatha S. B.

Akshatha Shettigar

Ashwini

Branda

Disha

Ganapathi Bhat G. K.

Madhura

Megha H. R.

Meghana

Navyashree C. H.

Pooja

Pooja B. S.

Pooja B. Shetty

Sanath Kumar R.

Supreetha C. S.

B. Kavya Pai

Prajna S. Hegde

Sushruth M.V.

Veekshitha

Sanjana S. Bhat

Rashmi Shree

III B.Sc. (MSCs)

Akshay

Carol Jovita D'Souza

Farah Begum

Neha

Nifa Naz

Noorhan Nousheen

Pavithra Jogi

Praveen Kumar K.

Amritha Nayak

Ashwitha

Harshith Samaga

Keerthan Acharya

Navya S.Y.

Nishanth Kunder

Pranitha

Sindhushree G. S.

Siri S. U.

Suman M.Amin

Tripti B. Palan

Viraj V. Kanchan

Ashwini

Dhiraj H. Acharya

Kavana K. P.

III B.Com. - 'A'

Akash Shetty

B. Saishree

Gaurav

Jyothi M. Bhat

Melvin Verghese

Nithish Patkar

Ganesh

Pallavi Bhat

Prajwal M.

Raeesa Tasleem

Rahil M.

Sachin B.

Sahana S. Shetty

Sheethal S. Rao

Sujith Wilson Quadras

Sushmitha H. Patil

Adithya Nayak

Deepak Prabhu

K. Prajwal

Mohammad Irshad

Narasimha Prabhu

Pooja Eshwara Moolya

Prasanna N. Hebbar

Prathima

Praveena

S. Dhanush Hegde

Sowjanya Bhat B.

Sukeh Shetty

Vignesh Bhat

A. Vinutha Nayak

Bhavya Bhat

Divyashree H. S.

Karthik

M. B. Bhargavi

Nagaraja Naik

Prerana Patankar N.

Rahul Kamath

Rajath Samaga

Raksha Kamath

Sharadhi S. M.

Shreekar Pai

Unnathi K.A.

Vishwa S. Hegde

Kavyashree K. R.

Pooja

Ashika Tholar K.

Edrine Rechel D'Souza

Ganapathi Pai

Harshith P.

Rahel Sharlet Kotian

Sakshi Rao

Salwa N.

Sanath Shetty J.

Saniha

Nikita

Suman Shetty

Tejamrutha

Vanishree

Ashwini

Aishwarya G. S.

Ganesh K. Bhagwat

Harshith

Karthik

Nagaraj

Nishanth

Prithviraj Shetty

Sandhya G. Patgar

Shilpa

Shreenidhi H.

Shridhar G. Bhat

Vignesh Bhat

Anjana

Mahendra B. M.

Maithri P. R.

Ramakrishna Hegde

Suchetha M. P.

U. Deeksha Kamath

Mouneshwar H.

III B.Com. - 'B'

Abhay R. Nayak

Amulya K.

Apoorva S. Shetty

Amin Prajnya Prakash

Ananth Shenoy U.

Ashwini

Ashwini Kunder S.

Bhavitha

Karthik G.

Nootana S.

Pallavi R. Nayak

Pradeep Kamath

Punarvasu Nagesh

Sahana S.

Shivani

Sheryas Kamath K. P.

Swathi

Abhishek Kini

Amrutha Rao R.

Amruthavarshini K. P.

Ananya D. S.

Ashwini Kulal

Ashwini Shettigar

Ashwinkiran

Avinash Shetty

B.A. Deeksha

Bharath B. S.

Bharathkumar A. S.

Deepthi Hegde

Harshitha H. Jathan

Inchara S. Shetty

K. Veena

Kalavathi

Karthik Aithal

Lahari L. N.

Meghana N.

Mohith R. K.

Nagaratna A. Shet

Nandan Poojary

Naveen K. R.

Praja K. J.

Prajna

Pramatha Suremane K.

Prashantha

Prathiksha Shetty

Prathima Kamath

Prathvi H. U.

Rajesh

Rajesh Salian M. H.

Ramya Shetty

Rashmitha

Reshma Poojary

Roopa

S.Akshatha Naik

Shrikanth G. Kanchan

Sindhu Shetty

Srushti K. S.

Sudarshan

Sujana S. Shetty

Vidyalaxmi Mallya

Abhishek D. S.

Aravinda Hegde

Deeksha

Kirana Shetty

Puneet M.

Shridevi M. S.

Vignesh Bhat H. S.

Lewis Gleeven Cristi

Sanjana G.

III B.Com. - 'C'

Abhishek V. Hegde

Akshay

Amrutha

Anam

Ashray Kumar

Chethana S. Patwardhan

Chethana

Deepak Kini K.

Hal Kalil

K. Supriya Girish

Kiran Kumar

Kiran N. G.

Manoj V. Upadhy

Mohammed Rahil

Namratha R. Shetty

Nidhi D. Bangera

Nishma H.

Prabhu P. Krishna

Prathibha

Reefa F. M.

Sagar C. Kotian

Savin S. Kotian

Sowmya S. Amin

Swathi

U. Varun L. Rao

Abhijna

Aishwarya K. Babu

Ajay Acharya

Ajith

Akhilesh

Akshay T. K.

Anup Shetty

Ashwini

Gautham M.

Gautham G.

Hariprasad

Hemjith Anchan

Karthik N.

Karunakara G. Bhat

Kausthubha

Kavana K. N.

Kavana K. L.

Megha

Nikethana

Pooja

Pragathi

Puneeth

Raghavendra

Rakshith

Roshini G. Kotian

Sahana N.

Shashidara C.

Siri H. S.

Sujan

Sumedha Shastri

Swathi Kamath

Tapasya P. Shetty

Vinayaka R. Nayak

Vishal V. Salian

Vivian Pinto

Amara V. Hegde

Balachandra V. Bhat

Gokul S. Bhat

Namratha

Navashree K. S.

Shreeram T. G.

Soujanya G. Bhagwat

Vishwatha

Mahesha

III B.C.A.

Sakib Sayeb Hasan

Akarsh Salian

Akshatha P. Kini

Anam Alvira

Ankush Prabhu

Avanish A.

B. Mahesh Pai

Edna Eva Corda

Harikumar

Jason E. Noronha

Karthik Nayak

Kiran Kamath

Lavanya S.

Mohammed Sajir

Navisha S. Poojary

Prathiksha Shetty

Priyashree J. Acharya

Ranjana

Reshma

Sapna Kamath

Shailesh Shettigar

Shivani Nayak

Shivaprasad Shetty

Sushanth Lawrence Dias

Abhijith B. Shetty

Ajay Selva Kumar

Akshatha L.

Ankitha M. Shetty

Anushree Acharya B. S.

Arpitha

Arvind Patkar

Ashish

Chaithra

Deeksha R.

Deepika G. P.

Dhanya S.

Gauthami

K. Ajay Nayak

K. Anuradha Prabhu

K. Pooja

Kanaka Parameshwari B.

Kavyashree K. Hegade

Kishan

Kishan

Lakshmi

Meghana H. Kotian

Minaz

Nikshitha H.

Pragathi Belchada

Pratheek Bhat G. K.

Santhosh V.

Shreya Kodavoor

Shreyas

Shiraj N. Gaonkar

Snehashree

Soundarya Shetty B.

Sowmya R.

Subramanya

Suraj P.

Suraksha R. Poojary

Vandana

Vanishree G. Bhat

Vasudha N. K.

Veena

Venkatesh P. Shanbhag

Vidhyesh

Vidhyashree V. Pandit

Vignesh Prasad

Vinay

Vinaya Shetty

Vineeth R.

Dheeraj Nayak

Kalpitha

Medini H. B.

Niyati M. Nayak

Palachandra M.V.

Rajath Kedlaya K.

Rashmi R. B.

Varun Kumar

Vedantha S. M.

Vinitha C. S.

Hamna Siraj

Meghana Devadiga

Phani Deshpande

Prajwal K. Augustine

II M.Sc.

Aishwarya

Akash S.

Akshatha

Akshatha G.

Amruta B. Shetty

Anisha

Ankita

Anusha J.

Anusha Shetty

Ashmitha B. Shetty

Bhavya Rani

Bindya N. Kotian

Borkar Vinay Ramesh

Chaya

Chethana

Chethana Kumari

Crystal Preethika Vas

Deeraj M.

Divya

Jeevith

K.A. Rashmi

Kajal Akshitha Soans

Karthik Nayak

Mahesha Naik

Mamata Ishwar Anigod

N. G. Chaithra Achar

Namratha Amin

Nivya

Prajna R.

Rakshitha

Rakshitha P.S.

Ranvitha P.R.

Ratna Rajesh Bhai

Rohith S. Naik

S. Sneha

Shrevya G.

Suhas S.

Sujay

Sunil Poojar

Suraksha Rai

Suraksha S. Jathan

Swathi

Umai Banu

Vasavi Bairy

Velveera R. D'Souza

Vindyashree C.

Vismitha

II PUC GROUP PHOTOS

Arts

Commerce-C1 (MSABs + SEABs)

Commerce-C2 (BEACs + BSACs)

II PUC GROUP PHOTOS

Science - S1 (PCMB)

Science - S2 (PCMB)

Science - S3 (PCMB)

II PUC GROUP PHOTOS

Science - S4 (PCMS)

Science - S5 (PCMS+PCMCs)

Science - S6 (PCMCs)

II PUC GROUP PHOTOS

Science - S7 (PCMCs)

Hostel Inmates

ART GALLERY

Divyashree

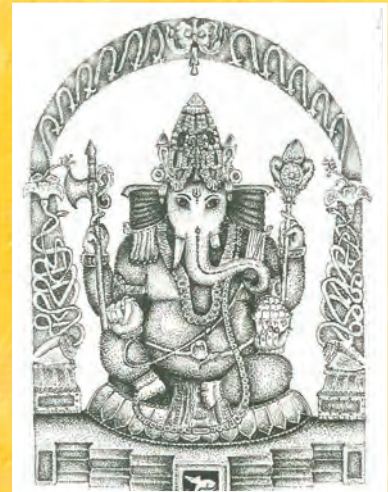
Praja K J

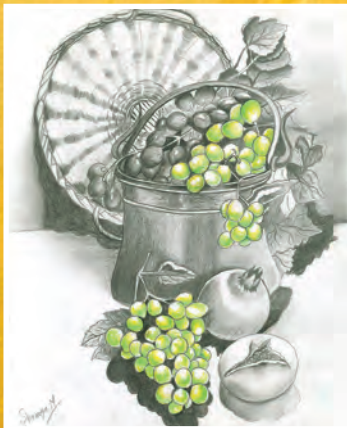
Shraddha S Jathan

Srinidhi

Supreeth

Shravya M

Prarthana

Dheeraj H Acharya

DO ANIMALS HAVE A SIXTH SENSE?

 Rachita, II B.C.A.

Yes, while humans traditionally have give senses – sight, hearing, taste, touch and smell – many possess one or more extra senses. These might include detecting electrical fields or heat to find prey or magnetic fields in order to navigate.

Listen up

Big ears : Mammals collect sound using large external ear flaps. Hares can even turn their ears to scan for sound.

Dish face : The great grey owl's large dish shaped face channels sound waves into its ears.

Eardrums : Frogs do not have protruding ears, but large eardrums behind each eye.

Insect ears : The cricket has an “ear” just below the knee of both its front legs.

What's in a name?

Many animals have what is called a **Jacobson's organ** located on the roof of the animals mouth. This organ **senses chemicals in the air** and is named after Danish scientist Ludwig Jacobson.

A tasty smell?

- A sense of smell helps animals to find food or sniff out a mate from a distance, while taste helps them to check things out up close.
- Fishes have taste receptors all over their bodies, from their wings to their feet.
- Whales have no sense of smell, but a very good sense of taste.

Eye to eye

1. The large red eyes of the **nocturnal tree frog** help it to see in the dark and may startle predators if the frog is disturbed during the day, giving it a split second to leap away.

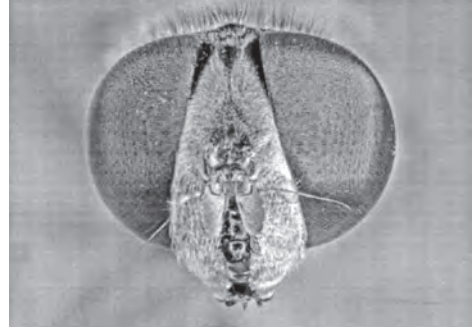
2. The **chameleon's** protruding eyes can roll from side to side, each independent of the other, so the animal can work out exactly where prey it.

3. The eyes of the **cuttlefish** are very similar to human eyes, except for the distinctive curved black pupil. They have excellent vision.

4. Like many insects, the **hoverfly** has a compound eye made up of many thousand lenses, which enable it to spot the slightest movement.

5. The **southern ground hornbill** has long eyelashes to protect the eye from the sun and dust as it forages for food on the ground with its beak.

6. Cats, such as the **tiger**, are able to see well in the dark because they have a mirror-like layer in their eyes.

FRATERNAL TWINS

✍ Sriraksha, Srirashmi, I B.Sc.

11 Facts about Fraternal Twins:

The majority of twins are fraternal twins (twins that look different from one another). Learn more about fraternal twinning from how they form to how they relate to each other as well as how they differ from identical twins.

1. **Fraternal twins come from two separate eggs:**

Fraternal twins come from two separate eggs and sperms. The term for this is **dizygotic**. A while identical twins are **monozygotic**.

2. **Fraternal twins can be different genders or the same :**

Fraternal twins originate from separate conceptions, they can be boys, girls or one of each.

3. **Fraternal twins are only as genetically similar as any other siblings:**

Just like any brothers and sisters, fraternal twins will share about 50% of their DNA.

4. **Fraternal twins may or may not look and act alike :**

Fraternal twins are as alike as any two siblings, they may look very different. They can have different hair colour, eye colour, stature and personalities.

5. **Fraternal twins have two Placentas:**

During pregnancy the placenta provides vital sustenance to the baby. In a multiple pregnancy with fraternal twins a placenta develops for each baby.

6. **Fraternal twins can run in families:**

Fraternal twins occur when more than one egg is fertilised. Normally, one egg is released from the ovaries each month but sometimes there is more than one.

7. **Fraternal twins can be conceived at different times and by different fathers:**

Usually one egg is released during ovulation. But in cases of hyper-ovulation, multiple eggs are released, sometimes that happens with an interval of a few days in between.

8. **Fraternal twinning rates vary across populations:**

Population studies have shown that some groups of people have twins much more frequently, while twins are rare among other groups.

9. **Fraternal twins can be the result of fertility treatment:**

As medical technology made fertility – enhancing treatments more accessible, the twin birth rate skyrocketed in the late 20th century.

10. **Pregnancy factor can affect fraternal twins:**

Twins are affected by your health and habits during one pregnancy while non-twin siblings could each have a different pregnancy environment. Your fraternal twins may share increased or decreased health risks due to the pregnancy environment.

11. **Fraternal twins can result from many factors:**

Many of the factors that influence multiple births only impact fraternal twinning. This is because those factors can encourage hyperovulation, prompting the release of more than one egg per cycle and increasing the chances of having twins.

SCOUTS AND GUIDES

✍ Prajna Nayak, I B.Com.

In 1906 – 1907 a person called Robert Baden Powell, a Lieutenant General in the British Army wrote a book for boys about Scouting. In the year 1907 Baden Powell held a camp on Brownsea Island in England to test ideas for his books. This camp of scouting for boys generally help them to start a Scout Movement.

The Scout Movement teaches us or encourages us for the programme of informal education. With an emphasis on practical outdoor activities, including camping, woodcraft, aquatics, hiking, backpacking and sports. The another interesting characteristics is about scout movements uniform. The two largest umbrella organisation are World Organisation of the Scout Movement (WOSM) and co-educational organisation. And the World Association of Girl Guide and Girl Scouts (WAGGGS).

The first Scout camp was in Stone on **Brownsea Island commemorating** the first scout camp.

A 2007 British fifty pence coin commemorating the 100th anniversary of the Scout Movement.

Girls wanted to become part of the movement almost as soon as it began. Baden Powell and his sister then introduced Girl Guides in 1910, Now am a girl and I am a part of it in the year 2017– 18 and even next.

Therefore I complete with my small article a start of scout and I am proud to say that I am a part of it in 2018, as and when and the year passed there was increase in Girl Scout rather than the Boy Scout, and the days goes on there will be more and more for this particular club and I wish all the girls and boys to join the Scouts and Guide and get the discipline in life.

“Good friends, Good books and a sleepy conscience this is the ideal life.”

– Mark Twain

NATIONAL CADET CORPS

 CPL K. Pavithra, II B.A.

The National Cadet Corps (NCC) is the organization which is regulated under the ministry of defence. It act as the body to provide the basic military training that inculcate the feeling of commandership, leadership, courage, honesty and above all the patriotism. It came into force in 1948 with a view to impart the rudimentary skills and training in handling of weapons of different type, and make there physically tough such that they could face the hardship easily. It is given in Army, Naval and Air-force stream depending upon the aptitude of students.

There is enormous benefit associated with the NCC training such as character building, commandership, leadership, friendship, patriotism etc. Government of India expends much in the organization, Because it is offered without any change even the student is given the free uniforms, food and lodging facility is also given to the NCC students. The major general is the authority who lead this organization and all the military persons is employed in the training. So as rule of thumb, sense of discipline is developed in students to lead a happy life in their rest days.

NCC, National Cadet Corps is an organization that could certainly promise the enhancement of the best students in the campus and the better citizens tomorrow. It is a nationwide organization that envisions national integration, harmony and thus good citizenship tomorrow. One cannot cooperate in NCC without keeping in his/her mid the solemn love and respect towards his/her motherland.

I think NCC works as the root channel of each and every educational institutions in our India. It provides them physical fitness, wide exposure, to the world of defence services, social service mentality and nature love. Actually, NCC is not a mere organization, but also a methodological process of improving a student to a cadet.

A cadet in himself/herself embodies certain duties or responsibilities, which he/she attaches into the blood. An NCC cadet will possess self respect to himself and thus able to respect every other citizens of India. NCC is the blood that should flow through every children of India.

●

DO YOU KNOW ABOUT NCC?

 Lt. Navya, Associate NCC Officer

The National Cadet Corps (NCC) is the Indian military cadet corps with its Headquarters at New Delhi, India. National Cadet Corps is a Tri-Services Organization, comprising the Army,

Navy and Air Force, engaged in grooming the youth of the country into disciplined and patriotic citizens. The National Cadet Corps in India is a voluntary organization which recruits cadets

from high schools, colleges and universities all over India. The Cadets are given basic military training in small arms and parades.

The NCC in India was formed with the National Cadet Corps Act of 1948. It was raised on 16th July, 1948. A committee headed by Pandit Hradaya Nath Kunjru recommended a cadet organization to be established in schools and colleges at a national level. The National Cadet Corps Act was accepted by the Governor General and on 16th July, 1948 the National Cadet Corps came into existence.

In 1948, the Girls Division was raised in order to give equal opportunities to school and college going girls. The NCC was given an inter-service image in 1950 when the Air Wing was added, followed by the Naval Wing in 1952.

“Unity and Discipline” as motto for the NCC. In living up to its motto, the NCC strives to be and is one of the greatest cohesive forces of the nation, bringing together the youth hailing from different parts of the country and moulding them into united, secular and disciplined citizens of the nation.

NCC aims at developing discipline, character, brotherhood, the spirit of adventure and ideals of selfless service amongst young citizens.

It also aims to enlighten leadership qualities among the youth who will serve the nation regardless of which career they choose. It also motivates the young to choose a career in armed forces.

Training:

Total training period for SD and SW is 3 years with an extension of 1 year permissible. Every cadet of the Senior or Junior Division has to undergo service training for a period of at least 4 hours per week during the training year. Every cadet attends an annual training camp of 9-10 days, also known as National Combined Annual Training Camp. At the end of the camp

training the cadets receive a certificate of successful completion.

NCC has adopted community development activities with the aim of imbibing amongst cadets selfless service to the community, dignity of labour importance of self help, need to protect the environment and to assist weaker sections of the society in their upliftment.

Certificates & Examination:

There are Three Certificates in NCC.

Certificate – A: It can be written by JD/JW cadets of NCC, cadets of class 8 and 9.

Certificate – B: It can be written by SD/SW cadets of NCC, cadets after class 10 and those studying for PUC/degree. He/she must have attended one Annual Training Camp/NIC. Cadets possessing ‘A’ certificate will be awarded 10 bonuses marks.

Certificate – C: It is the most important certificate for NCC cadet. Now it can be written in the 3rd year of training, in the 3rd year of degree course/those having B certificate can write it in the first year after his + 2 (PUC) and in the 1st year of degree by SD/SW cadets only. The candidate must be possessing a ‘B’ certificate. Must have attended two ATCs or one ATC and in addition to it RD Camp Delhi, Centrally Organized Camp, Para Training Camp, Attachment Training with service units, National Integration Camp, Youth Exchange Programme, Foreign Cruise (Navy).

Grading in Certificate:

Three certificates are awarded (1) A grade, (2) B grade, (3) C grade.

The best certificate is C, which has the highest value (a) Grading ‘A’ – Cadets obtaining 80% marks and above. (b) Grading ‘B’ – Cadets obtaining 65% marks and above but below 80%. (c) Grading ‘C’ – Cadets obtaining 50% marks and above but below 65%. (d) Fail – Cadets obtaining less than 45% in any paper or less than 50% in aggregate.

Defence Benefits:

For the candidates who aspire to join the defence forces, NCC 'C' certificate is a golden opportunity for them to go to SSB directly. These candidates are exempted from giving the common entrance exam and are called directly for SSB.

Other Benefits of "C" certificate:

- For ORS, Sailors, Airmen: 5 to 10 percent bonus marks awarded for recruitment.
- Para Military Forces: 2 to 10 bonus marks awarded for recruitment.
- Department of telecommunication: Bonus marks awarded for recruitment.
- CRPF : NCC cadets holding 3rd division degree eligible for recruitment to gazetted posts.
- NCC : Civilian gliding instructors/Girl Cadet Instructors/Whole Time Lady Officers.

- State Govts: Preference for State Services in certain States.
- Industry : Some industries give preference to NCC C certificate holders for various jobs related with the field of security.
- NCC Games : Cash awards to teams and individuals for excellence.

NCC cadets were the second line of defence. The NCC cadets also worked hand in hand with the Civil Defence authorities and actively took part in rescue work and traffic control. Rather than just being the second line of defence, NCC syllabus laid a greater stress on developing qualities of leadership and Officer-like qualities. The military training which the NCC cadets received was reduced and greater importance was given to other areas like social service and youth management.

PERKS OF JOINING NCC

 CSUO Ancilla Saldanha, NCC Army Wing

NCC is an inter service organization which is divided into 17 directorates across the country.

NCC develops qualities like courage, character, comradeship, discipline, leadership, spirit of adventure and the ideals of selfless service among the youth to make them useful citizens.

For me personally, NCC made me a better person. It made me dream more and it made me work to achieve them.

Every person has their own limitations and NCC is one such elite organization that pushed my limitations for good and extended my horizons.

I did not join the NCC by choice. It was Lt. Navya our Associate NCC Officer who forced me to join NCC.

And today I am so grateful to her. I was able to achieve so much being part of NCC.

NCC is one such platform which gives you ample opportunities to showcase your talents and prove yourself. One can make friends from different parts of the country by attending National level camps wherein one can learn about the culture and heritage, their lifestyle, food habits etc. of another state.

There are three prestigious camps in the NCC the Thal Sainik camp, Republic Day Camp and the Youth Exchange Programme.

The youth Exchange programme gives us a chance to travel to various countries as delegates and learn about their culture. While the RDC allows you to march on the prestigious Rajpath. The Thal Sainik camp comprises of various events like, Advance Rifle Shooting, Map Reading, Judging Distance, Field Signals, Health and Hygiene, Tent pitching etc. I feel proud to say that I participated in the All India Thal Sainik camp in 2016. All in all it was an amazing experience giving me a lot of exposure. It also gave me a boost on my self confidence. It gave me a new life goal.

NCC also conducts other adventure camps like trekking, mountaineering, para gliding, para sailing etc.

It also gives us a basic idea on how to join the armed forces. NCC awakens the faithful citizen in us and it makes us a better citizens of the country. It awakens the best personality in us and makes us the leader. I joined NCC is an cadet and I am leaving NCC as a Cadet Senior under Officer.

I can proudly say that joining the NCC was one of the best decisions of my life.

NATIONAL INTEGRATION CAMP

JUO Megha H. R., NCC Army Wing

With my own interest I joined NCC, all that I knew that it was my open door to reach armed forces, but after I got into NCC I got to know about the various camps which help us to mould our lives. One such camp was *National Integration Camp*.

I would like to share only my experience and nothing about the things I had heard. As we got to know about NIC there was a quarrel on who would be eligible to go and fill the vacancies because NIC not only shows us the way of life but also gives us extra weight-age in certificate exams. With my two NCC maters I left to Calicut on Dec. 22nd 2017, the journey was amazing by the time we reached our destination the whole Karnataka – Goa directorate were no more strangers.

It was like seeing the whole of India in one glance. Cadets from all over India from Kashmir to Kanyakumari, including cadets from Lakshadweep were part of this camp. No drill, no P.T. but it does not mean that you have time

to rest; in fact you hardly find time to sleep. So much of activities, solo dance, group dance, quiz, group song, pick and speak, NIAP, rally, games and much more. And if you take part in all of these by the end of the camp you become nothing but a better individual.

It is one such camp where you get to learn about various cultures and traditions. I spoke to cadets of other states than I spoke to cadets of other districts in other camps. I have no clue what regionalism people talk about, there is nothing but love between states loads of love. No one hesitates to help or ask for it, 12 days we live as a family we try to frame sentence in various languages, try their outfits and click number of pictures. Just like it is said *no discrimination but great combination*. And food that is something that you must experience by being part of this camp. As my camp days were on odd time we did celebrate our Christmas and New Year with whole of India.

Last day of the camp is always the most

difficult one. We adjust wherever we go because we are the NCC cadets, but now the real problem is how to adjust after reaching home? When they ask to speak about days in camp 100's of hands will rise, but you are lucky if you get a chance to speak and I was lucky enough. Tears role down its difficult to leave our

new friends, our new home and our new family whom we might never ever meet again. As we sit in our train the mixed feelings and lots of memories that we carry back home shows us how beautiful this life is and how beautiful it is to be part of NCC.

THE DELHI DREAM

 SUO Anlin G. Joseph, NCC Army Wing

Every NCC cadet dreams of completing the prestigious ALL INDIA THAL SAINIK CAMP (AITSC), THE REPUBLIC DAY CAMP (RDC), AND THE YOUTH EXCHANGE PROGRAM (YEP). As a cadet, even I dreamt of attending those national camps and I also got a chance to attend the All India Thal Sainik Camp, Delhi from September 16th, 2017 to September 26th, 2017.

The selection process was not as easy as I thought it to be, there were 7 selection camps held at Shimogga and Belgaum, 10 days for each camp, and around 15000 cadets have competed with us in every camp, and we got filtered every ten days to 40 cadets in the last camp held at Delhi. I'm very glad that I was a part of the final team. The selection phase got tougher and tougher in every phase. There were 6 main events, like Obstacle Training, Map Reading, Judging Distance and Field Signals, Health and Hygiene and Tent Pitching and to get selected you have to excel in all the 6 events. Till the last camp, we had to compete with each other but at the AITSC held at Delhi, we had to complete with other 17 directorates of our country. And we were trained to compete in the All India Camp.

Our daily routine for the 90 days were, waking up at 5 a.m. and jogging for 3 km and sometimes 5 km, and sprinting for 1 km, then exercises to strengthen our arms and thigh muscles till 7.30 a.m. The obstacle training began at 8 a.m. in the first session, followed by firing and map reading. Then the lunch break was from 1 p.m. – 3 p.m., tent pitching and theory classes from 3 p.m. – 11.30 p.m. Then we finish our dinner and go to sleep. This was our routine till the last day of AITSC.

I was really happy when I got selected in the last phase and we all headed to Delhi to represent the directorate Karnataka and Goa in the AITSC. We all were very excited to reach there as that was our dream for the past 3 months. We travelled by train for 3 days and we reached there. They took us out for Delhi Darshan, where we were taken to The Qutub Minar, the India Gate, the Jain temple and other historical places. We had competitions in all those six events and our Kargoa team had secured places in every competition and I and my team bagged the silver medal in judging distance competition. At the end Karnataka and Goa directorate stood first among the 17 directorates in the AITSC-2017, DELHI.

Then we went back to Belgaum, and we were appreciated, awarded and felicitated by the MLA of Belgaum district.

The next day we returned to our homes bidding tearful goodbyes to our trainers and the friends turned family. My parents were really happy and proud to see me after a long time. They were as happy as I am when I first got my

TSC badge, medal and the golden rank. It was just a dream come true for me. Everything was worth it in the end. The very important lesson the TSC days have taught me was, "HARD WORK AND DEDICATION ALWAYS PAYS OFF"

●

SPECIAL NATIONAL INTEGRATION CAMP (SNIC)

✍ CPL Harshitha M., NCC Army Wing

The SNIC began on 5th Oct. at Jawahar Navodaya Vidyalaya at Peddapuram, Andhra Pradesh. Addressing the cadets, the group commander and Colonel LCS Nauru said, "This special National Integration Camp certainly shapes every cadet's future". I consider myself lucky to be among the 300 cadets who attended this SNIC organised by DG NCC Centrally organised camp. As I was the only SW cadet from my battalion, I was very excited and nervous at the same time. When we reached Kakinada on 5th Oct., PI staffs were waiting for us at railway station with a huge welcome board and then took us all to the camp site. All the 300 cadets from all 17 NCC Directorates have actively participated during this camp.

Colonel Naidu said, the main aim of this camp is to foster the National Integration and by participating in such camps one should know the rich heritage of our Indian traditions and customs, thereby every cadet can feel the oneness.

Colonel Naidu and Colonel Nilesh told us about the program and Camp schedule. Yoga, physical training, individual and group competitions, sports, educational tours,

motivational lectures, social service rallies and a "Day at Sea" programme were organised.

As colonel had addressed, we had physical training in the morning, Lectures from resource person and also from highly qualified officers from Army, Navy and Air Force. We had practical session on disaster management and went on a rally for "Beti bachav beti padav" campaign and we also performed street play. We visited many places like temples, Nagarjun Chemical and Fertilizers, Reliance Thermal Power Plant etc. where we got a chance to know and see everything in detail from a closer view, that how those things actually work. We had competitions like singing, solo and group dance and sports match in throw ball and basket ball, talking competitions like pick and speak and debate were also held. We also had National integration awareness program (NIAP) presentation, it was selected as the anchor for the event, it went very well, we did our best and were also appreciated.

'The Day at Sea' was considered to be a very important training event of the Special Training Camp for cadets selected from various states across the country. Finally we were on

the most excited and an unforgettable day, for all those 300 cadets in their life. It was 11th Oct. we were given the much needed and thrilling exposure for Indian Navy Operations in Bay of Bengal. We were taken to sail in to Bay of Bengal on board of Indian Naval Ship "INS Gharial" the most spirited ship 2017, from eastern naval command, Vishakapatnam.

The cadets were shown the mid sea naval operations, fuel replenishment in mid sea, personnel Reinforcement from one ship to another, the anti aircraft gun firing besides various sea born operations. We were taken around the administrative wings and compartments of war ship also given the opportunity of interacting with the naval staff on various aspects of sea operations. They

explained how and when each parts work. We went till top and were given a chance to take pictures also.

On the last day, on 16th Oct. the Closing address was delivered, all cadets were seated with proper uniform, polished shoes and pin drop silence. It was the last day of 12 days of togetherness. Last night was for fun and memories, we had DJ night where CO had sung a song for us playing guitar. We happily danced our hearts out through the night. We had gained more knowledge and lot more friends with whom I'm still in touch. Also learnt many things which was impossible to learn from a normal day at college. For me this was the best camp ever.

●

SOLDIER: A ROLE MODEL FOR THE NATION

 CPL K. Pavithra, II B.A.

The Indian Army is the land based branch and the largest component of the Indian Armed Forces. The President of India is the Supreme Commander of Indian army. The primary mission of the Indian army is to ensure national security and national unity.

Indian Soldier is a role model for the people of India. Scrupulously honest, positively secular, completely a political with an ethos of working hard, simple needs and frugal habits. He is the epitome of courage and unflinching devotion to duty. From the snow clad and wind swept mountains of the Himalayas in the North to the

steaming hot and humid jungles of the seven sisters in the North – East and the shimmering sands of the burning Thar desert in the West, he never lowers his guard.

Hindu, Muslim, Sikh, Christian and belonging to many other faiths, he prays, lives and fights for India together with his brothers in Uniforms. He gives so much, gets so little in return, and yet serve with a smile...

For our tomorrow he willingly, selflessly, unpretentiously gives his today.

●

"Everything you can imagine is real."

– Pablo Picasso

JAWAHARLAL NEHRU

✍ Swathi Naik, III B.A.

A national hero is one who has taken an active part in the freedom movement to bring independence to India and to free India from the British rule. There are many freedom fighters who have given their life to bring freedom to India. Freedom fighters like Mahatma Gandhiji who is known as the father of our nation, Lal Bahadur Shastri, Jawaharlal Nehru, Subhash Chandra Bose etc. Among them my favourite national hero is Jawaharlal Nehru.

If we look at the recent history of our country, Jawaharlal Nehru is one of the greatest heroes of our country. He was the star of the years and the whole eastern world looked at him for guidance and freedom after the British rule. In India, he brought ray of hope in the hearts of millions of people all over the world.

Jawaharlal Nehru was born over 100 years ago. He was born on 14th November, 1889. He was born to rich parents and his father was a public figure too. His father was Pandit Motilal Nehru and mother was Swaroop Rani. He studied in Cambridge. He came in contact with Mahatma Gandhi when he launched a struggle against the British rule. He started respecting him immensely. He inspired him to fight shoulder to shoulder with other freedom fighters free India from the British rule.

He was imprisoned many times by the British for taking part in the freedom movement. But he did not leave the path which he had

chosen. He utilized the time in prison and started to write valuable books which include his autobiography Discovery of India. Glimpses of world history and letters from a father to a daughter. Jawaharlal Nehru's daughter was Indira Gandhi and his great grandson Rajiv Gandhi. The last book was the collection of letters which he had written to his daughter Indira Gandhi when she was 13 years old. This was how he made her study the history of the whole world. His handwriting was extremely interesting and marvelous. He inspired people to struggle to bring independence to the country. He preached the non-violence method of Mahatma Gandhi.

He was the 1st Prime Minister of India. He struggled for peace and he was loved by one and all. He wore a red rose on his 'Achkan', on the left hand side. He was the darling of each and every child of India. He loved children very much and his birthday is celebrated as children's day even today.

He died on 27th May, 1964. The whole world plunged into grief. He is the person whom no Indian can forget. We must respect him and other freedom fighters even today. He gave his life for the nation. Finally on 15th August, 1947 we got Independence. On that day all the great leaders will be remembered. His soul will find abode in paradise.

●

T. UPENDRA PAI – A MEMORIAL

✍️ Abhishek Talwalkar K., II B.A.

Upendra Pai the elder brother of Dr. T.M.A. Pai, was born on 26.11.1895. He was the second son of Tonse Anantha Ranga Pai and Anandi. Purushotham Pai was his elder brother and Madhav Pai and Raghuram Pai were his younger brothers. His only sister was Marti. Upendra Pai's grand-father was an agriculturist having 20 acres of paddy fields. After the division of ancestral property, Upendra Pai and Purushotham Pai came to Udupi and started a small business. Upendra Pai studied in Board High School of Udupi and continued his studies at Canara High School, Mangaluru. Then he went to Gibb's High School, Kumta and joined 10th grade. He completed his Intermediate in Poona and Baroda. After that he discontinued his studies and came to Udupi. He gave a golden opportunity to his brother Madhav Pai, who then became a Doctor. During those days the freedom struggle attracted Upendra Pai and Madhav Pai, who then wrote some political articles in the Newspapers. In 1915, Upendra Pai joined Indian Congress Convention and participated in Bombay (Mumbai) conference. During those days he went to Calcutta (Culcutta) and was attracted by Bengali language. He also stayed in Belooru Ramakrishna Mutt. From there he returned to Udupi, with a painting of Ramakrishna Paramahansa. In 1920, Upendra Pai met Gandhiji in Mangaluru during his visit.

As per Gandhiji's intention, two National School Centres, one in Mangaluru and one in Udupi were opened. During these days Raghunath Pai was accompanying Upendra Pai in all activities.

He also opened a Khadi Bhandara in Udupi and started wearing only Khadi clothes for the rest of his life. Upendra Pai married Parvati and T.A. Pai was his first son. In 1925, the weavers were facing fund problems. So Upendra Pai got an idea to open a bank named Canara Industrial and Banking Syndicate on 10.11.1925. After completion of his studies, Madhav Pai, came to Udupi and joined Upendra Pai. Pigmy collection was the main attraction of their bank. First a branch was opened in Brahmavar in 1928. When Tiruvankur National Quilon Bank was shut, Upendra Pai was upset and thought of other branch of business like cinema houses, homes, shops and offices. On a fine day in Vedachala, that is Manipala Gudda he saw *Kundelkaadu* and on the top of *Murakallu* was covered with *ajjimullu*. Suddenly he thought of a plan that foundation was not required to build houses or buildings. After this he thought of a theatre and in 1932 the first cinema screened was 'Shama Sundara' which was a free show. Then he started a cine magazine called 'Chitra Kala'. Then he turned towards Manipal and sat on top of the 'murakallu' and had an idea

of purchasing the land and Narayana Kini had agreed to sell 110 acres of land. By purchasing the land, he started Canara Land Investments Ltd. and purchased 107 acres of land for Rs. 7,000/- and Madhav Pai purchased 13 acres of land. In 1934 Pai brothers started their new ventures in Manipal and their first project was to open a TB hospital of 12 beds. Babu Rajendra Prasad stayed in this hospital for two days. In 1920 this nursing home was converted into Manipal Primary School. In 1942, Academy of General Education was born. Looking at the Manna Palla he got an idea of opening a tile factory. Slowly essential commodities started coming to Manipal, like rice mill, oil mill, work shop, power press etc. Later, Upendra Pai and Madhav Pai settled in Manipal. Manipal textiles, Khadi Bhandar, Bengal chemicals are the other projects were undertaken by him. In 1953 Kasturba Medical College was established. In 1936 the city of Manipal was electrified. In 1939, first two hotels Ananda Bhavan and La Shangrilla were opened. Chittaranjan Bhavan was the first lodge opened in Udupi. During those days, Syndicate Bank was also shifted to Manipal.

Upendra Pai's 60th birthday was celebrated on 26.11.1955. All the concerns felicitated Upendra Pai in his honour. On that day Upendra Pai recollected his remembrances. Upendra Pai

breathed his last on 13.12.1956 leaving back his glorious legacy. That was an era of Upendra Pai. This era is now aptly commemorated by dedicating a coinage monument at Manipal

The Coinage Monument :

The Upendra Pai Memorial Monument named "The Coinage" has been installed on the way to DC's office near Country Inn & Suites hotel. The monument has been the creation of noted contemporary artist Tallur L.N. The 27 feet tall monument weighs 6.5 tonnes. The seven coins on the monument are – replica of the pre-independence era's one pice coin with images of the sun and moon, replica of an antique coin and the image of tiger in RBI logo, 3 paise coin with images of fisheries and a bull with agricultural equipment, profiles of Chanakya and Mahatma Gandhi including the year he visited this region, a five paise coin and Mangaluru tile, royal emblem of Alupa Dynasty and Kannada script from the Vijayanagara dynasty, and present day one rupee coin. Overall, the sculpture represents the life of the late Upendra Pai along with the tradition, culture and technology of the region. The monument is a rare piece of installation art. It is indeed an architectural marvel that is less known in India.

It will be yours for Life

A lecturer at a local college explained to a class of fresh students that a large vocabulary is very useful for success. "The easiest way to increase it is to repeat a word loudly five times and it will be yours for life"

A pretty girl in the front row closed her eyes and sighed, "Ranjith, Ranjith, Ranjith, Ranjith, Ranjith."

SON OF INDIA

✍ Pooja, III B.A.

Great heroes are honoured in every country. There are many such heroes in every country. People have great liking for this hero or that. In our country many great heroes were born in past. They were great patriots. They sacrificed their lives for freedom of their motherland. We may mention, for instance, the name of Ranapratap. He was one of the great national hero. He sacrificed everything for the freedom of his state. In the present age, also many great heroes were born in India. They sacrificed their lives for the country's freedom. We remember their names with love and respect.

Among the great heroes of modern India, the name of Netaji Subhash Chandra comes uppermost in my mind. He is my favorite national hero. His life is a great ideal to us. It inspires every Indian with ardent patriotism.

Very few Indians can be compared with Netaji Subhash. He was born at Cuttak in Orissa on 23rd January, 1897. He was the 6th child of Jankinath and Prabhavatidevi. He was born in rich and aristocratic Bengali family in Orissa.

He became the member of the Indian Civil Service that was probably the highest ambition

of the most of Indian Students during the British rule. But Netaji Subhash was not satisfied with this. He did not like luxury and pleasure. He chose the difficult way of serving his mother land. He took a vow of freeing his beloved motherland from the bondage of foreign service rule. He resigned the imperial service. He did not care for rank and wealth. He joined the movement of the Indian National Congress under Deshbandhu Chittaranjan. He reaped fruit of service to his motherland. He struggled hard to free India from British rule and for this he had to suffer all through his life. He was sent to prison.

During the great war, he left India in disguise and went to Germany and Japan. He hoped to free India with the help of those countries. He raised an army called Indian National Army. After his failure, he left for Japan in an airplane. So it is said that he died due to the crash of that airplane.

The life of Netaji Subhash is a bright example for wonderful patriotism, deftness of character these victories appeal to me most hence. I regard him as my national hero.

KALPANA CHAWLA

✍ Veena, II B.Com.

Kalpna Chawla was born in the small town of Karnal in the State of Haryana. In 1997, she made India proud by becoming the first Indian woman to go into space. She was

selected by the National Aeronautic and Space Administration (NAASA) from thousands of candidates. She went as a mission specialist on a space shuttle named Columbia. Very

soon she got another opportunity to go into space. This time also she was selected as a mission specialist in the seven-member crew. But unfortunately, the Columbia broke up on re-entry into the Earth's atmosphere. All the seven members perished.

While paying homage to Kalpana Chawla, our President A.P.J. Abdul Kalam said, "The remarkable journey of courage and

determination that made this Indian woman, hailing from a small town in Haryana, a citizen of the milky way will remain a source of pride for all Indians. It will also inspire young Indians, especially women, to dream big and to work hard to realise their dreams. To honour Kalpana Chawla India's latest weather satellite METSAT has been named as Kalpana – I.

●

BHAGAT SINGH – A FREEDOM FIGHTER

Venugopal H., II B.A.

Bhagat Singh (September 27, 1907 – March 23, 1931) was an Indian Sikh freedom fighter, considered to be one of the most famous martyrs of the Indian independence moment. For this reason, he is often referred to as Shaheed Bhagat Singh (the word Shaheed means "martyr"). He was one of the leaders and founders of the Hindustan Socialist Republican Association.

It's been nearly 80 years since Bhagat Singh dropped a small bomb on to the floor of parliament house's Central Assembly Hall to "make the deaf hear". On August 15, 2008 in New Delhi, India, an important ceremony was held to unveil a huge statue of Shaheed Bhagat Singh's. This now proudly stands just outside Parliament House in Courtyard number 5 in New Delhi. To celebrate to which Bhagat Singh had dedicated his life, the larger than life statue (18 feet/6 mts high) was unveiled by President of India, Prathibha Patil, to a long deserved welcome.

Bhagat Singh was born into a Sikh (Sandhu) family to Sardar Kisan Singh Sandhu

and Vidyavati in the Khatkar Kalan village near Banga, in the lyalpur district, Punjab.

As a child, he was deeply affected by the Jallianwala Bagh massacre that took place in Punjab in 1919. He was participant, Gandhi non-cooperation movement in 1920, at the age of 13. He had great hopes that Gandhi would bring freedom in India, but he was disappointed.

In 1923, Bhagat Singh famously won an easy competition set by the Punjab Hindi Sahitya Sammelan, therefore he read a lot of poetry and literature which was written in Punjabi writers and his favourite poet was an Indian freedom fighter Allama Iqbal from Sialkot. He was a student of National College in Lahore. He became a member of the organization Naujawan Bharat Sabha (Translated to Youth Society of India) and popular amongst the youth. He also joined the Hindusthan Republic Association. In September 1928, a meeting of various revolutionaries from across India was called at Delhi under the banner of the Kirti Kissan party. Bhagat Singh was the Secretary at that meeting.

Bhagat Singh was taken to the notorious Mianwali Jail in the undivided Punjab. While in jail, on the 15th June, 1929 Bhagat Singh and other prisoners launched a hunger strike advocating for the rights of prisoners and undertrials. Before the strike his popularity was limited mainly to the Punjab region. Bhagat Singh was known for his fearless of death and

his appreciation of martyrdom. On March 23, 1931, Bhagat Singh was hanged in Lahore with his fellows. Today Bhagat Singh Memorial Commemorates freedom fighters of India. He hoped his death would inspire the youths of India to unite and fight the British Empire.

MALALA YOUSAFZAI

 Kavya R. Mendon, II B.A.

Malala Yousafzai was born in Mingora, Pakistan, located in the country's Swat Valley, on July 12, 1997. For the first few years of her life, her hometown remained a popular tourist spot that was known for its summer festivals. However the area began to change as the Taliban tried to take control.

As a young girl, Malala Yousafzai defied the Taliban in Pakistan and demanded that girls be allowed to receive an education. She was shot in the head by a Taliban gunman in 2012, but survived and went on to receive the Nobel Peace Prize.

In October 2014, at age 17 Malala Yousafzai became the youngest person to receive the Nobel Peace Prize. She was awarded the Nobel along with Indian children's rights activist

Kailash Satyarthi. Malala was first nominated for the prize in 2013 but did not win; she was renominated in March 2014.

On October 10, 2013, in acknowledgement of her work, the European Parliament awarded Yousafzai the Sakharov prize for freedom of thought. In April 2017, United Nations Secretary – General Antonio Guterres appointed Yousafzai as a U.N. Messenger of peace to promote girls education. The appointment is the highest honour given by the United Nations for an initial period of two years. Yousafzai was also given honorary Canadian citizenship in April 2017. She is the sixth person and the youngest in the country's history to receive the honour.

DR. B. R. SHETTY

✍️ Kavya R. Mendon, II B.A.

Bavaguthu Raghuram Shetty (known as Dr. B. R. Shetty) was born in Kaup, Udupi, Karnataka into Shambhu Shetty and Koosamma Shetty in the 1940s to an ethnic Tuluva family. Shetty completed his pharmaceutical education in India and also served as the Vice-Chairman of the Municipal Council in Udupi where he worked toward providing proper sanitary facilities, building concrete roads, schools, underground drainage and septic tanks which would increase health and quality of life within the community. He moved to the UAE in 1973 with only a few dirhams to his name. He married C. R. Shetty and has four children.

He is the founder of Non-Executive Chairman Abu Dhabi based NMC Healthcare and Chairman of UAE Exchange. He is founder, CEO and MD of Neopharma and Chairman of BRS ventures. UAE Exchange, Dr. Shetty when he initially started in 1975 was interested in hospitals and hospitality, but since then he has diversified into sectors including pharmaceuticals, global financial services, retail, advertising and information technology. Shetty was included on the Forbes list of India's 100 richest people in both 2015 and 2016.

BEAUTIFUL WORDS...

Life asked death, "Why do people love me and hate you?" Death replied, "Because you are beautiful lie and I am painful truth."

*** **

When a bird is alive... it eats ants. When the bird has died... ants eat it. One tree can be made into million matchsticks... but only one match is needed to burn million trees! Circumstances can change at any time... Don't devalue or hurt anyone in this life... You may be powerful today but time is more powerful than you!

– Praja, III B.Com.

PLAYING IT MY WAY

 Akshay Bhat, I B.Com.

“Playing it My Way” is the autobiography of India’s highest civilian award winner well known as “God of Cricket”, Sachin Ramesh Tendulkar. I started to read this book in my semester vacations and I could finish this book within 4-5 days. But I didn’t do so, as I was fan of Sachin and I loved cricket. I read this book throughout my holidays and enjoyed each and every instance in it. To this extent I had liked this book.

This book was released on 6 November, 2014 and at that time this book was very famous, it even broke the record set by the autobiography of Steve Jobs for being the most Pre-ordered biographical book in India. I had thought of reading this book at that time but fortunately I got this book as a reading assignment during my summer vacations. I was very much happy to take-up this book and read it.

Sachin played cricket for 24 years and retired in 2013 (1989-2013). In this book he talks about the journey from his first test matches at the age of 16 to his 100th international century and his farewell. This book mainly tells about the hard work, practice, dedication towards cricket etc., that made the master blaster such a successful successor. As a result he has broken all the records from his school days to international cricket. Sachin is the highest run scorer in world test cricket history. He has scored more runs and more centuries than all other cricket players in both one day and test cricket. For him cricket was much more than scoring runs. He said “*cricket khelna mereliye*

mandir jane ki tarah tha” (playing cricket was like visiting the temple). That was the level of dedication towards cricket.

Things which I liked in this book are about his father Ramesh Tendulkar;

Sachin was very a naughty child in his childhood and it was very difficult for his parents to manage him. Still his father wouldn’t get angry and he used to take care of his health and used to manage him in a cool way. Sachin had lots of dedication towards cricket. The best example is whenever he used to get out in matches, he used to come back to the dressing room straight away and watch the video clips of how he got out in the match and practice those deliveries again and again so that he will not do the same mistake in the next match. It was his last international test match with West Indies and he got out for 73 on a catch caught taken Darren Sammy. He did the same thing came back to the dressing room and spoke to his brother Ajith about his performance. He knew that it was his last test match in International cricket but still he practiced the ball where he got out. So all these level of dedication made him to achieve the success.

From the year 2000-2013 he had to undergo many surgeries and it was very much difficult to play cricket, he struggled a lot and played for the country. In the middle of matches

he used to get body pains and soon he used to call doctors and ask for pain killers but doctors used to say it's not the right time to consume pain killers because recently he had undergone surgeries. His fingers where not responding properly and he used to take injections just to numb his fingers so that he couldn't feel the pain and could continue his play. By recognizing at these things on the day of his retirement, the Government of India awarded him India's highest Civilian honor Bharatha Ratna. He had lots of respect towards his coach Mr. Ramakanth Achrekar, at the age of 11 Ajith (Sachin's brother) took him to Achrekar sir and got trained. At the age of 16 Sachin made his debut to International cricket against Pakistan. Till today he is visiting to Achrekar sir and discusses each and every thing with him, so I liked the punctuality and respect towards his coach. Reading this was like watching a cricket match series.

I want to quote one of my favorite lines in this article. These lines were said by Sachin's father Ramesh Tendulkar, at the age of 11 when he said to his parents about his dream that he likes to become a Cricketer at that time his father said "Do not allow success to breed arrogance in you. If you remain humble, people will give you love and respect even after you have finished with the game. As a parent, I would be happier to hearing people say. Sachin is a good human being than Sachin is a great cricketer any day."

One thing I want to say about this book i.e. this book is an ultimate thing because no other thing like Google, You tube and Wikipedia etc. can provide this much information about him this has tried to cover each and everything in it. Every person can read this book not only people who have planned to be sportsmen, every person has many things to learn from this book and get motivated. ●

THE MINISTRY OF UTMOST HAPPINESS – ARUNDATHI ROY

✍ Aninditha, II P.U.C.

The ministry of utmost happiness is written by one of India's celebrated authors Arundathi Roy, who is also the author of several other best selling novels like 'The God of Small Things', 'Broken Republic' and 'The Algebra of Infinite Justice'.

The ministry of utmost happiness revolves around the life of little Aftab who unlike the kids of his age aspires to be a woman. It all started when he saw a gorgeously dressed, transgender walking freely in the 'biased' streets of Old Delhi, not giving a care about the opinion of the society. He later follows her into what was known as "Khwabgah" – the house of dreams, where the refused became refugees.

He leaves his home much to the anguish of his mother and shifts into the Khwabgah and becomes Anjum.

A lot of changes happen in Anjum's life as well as her body. She loses her beautiful bove and a strange turn of events introduces Zainab into her life who was an abandoned baby that she decides to raise. Meanwhile the author directs the attention of the reader to the political scenario of the country at the time. A chain of events leads to a religious outbreak and Anjum finds herself caught amidst this chaos. What happens there changes her life forever; she leaves her family of Khwabgah to live in a graveyard instead.

She meets Saddam Hussain, a chamar who later lives with her in the makeshift room she builds in the graveyard – ‘Jannath’ paradise. Slowly with the passing of time, she opens up to her friends and family in an attempt to heal the wounds of the past. Many years later, they are joined by Tilottama where story is described vividly by the author.

S. Tilottama, Naga, Musa and “Garson Hobart” are college friends who take part in a play. Each of these characters is described in great details and the story shifts to a couple of years later, when all of them busy with their own lives meet one another by the path of their destinies. Musa, the most silent one grew up to fight for the freedom of his motherland Kashmir by joining the militant side. Naga a smart, aggressive young journalist takes to fame due to his sparkling ideologies; Tilottama – Tilo, who works in an office and Garson a part of the beaurocratic department. They cross each others paths mostly because of their infatuation with Tilo.

The author lucidly and diplomatically captures the struggles of Kashmiris and their conquest for “Azadi” through the perspectives

of the militants and military, Kashmiris and non-Kashmiris and the undead and the dead (martyrs). The novel finishes with the picture of the happy, smiling faces of Anjum and her friends who live in the ‘Jannath’ – a world of their own amidst the world of the rest. Why is the book worth reading?

Arundathi Roy has used a perpecuous style of narration to capture the beauty of the old streets of Delhi and its enchanting charm. She very diplomatically writes about the intricate relationship between the Hindus and Muslims and the delicate string of balance between the two religions.

This book is an eye opener to the life and struggles of the people of the “other” community whose very existence is a sin to the society. The author also attempts to describe the life of the untouchable community and sheds light into their misery.

The heart wrenching story of Kashmir is told explicitly where from time to time normally is declared this book can be best described as a stinging satire on the ironies of the society and democratic system and is a great feast for someone who’s looking for a realisation. ●

“Find out who you are and be that person. That’s what your soul was put on this Earth to be. Find that truth, live that truth and everything else will come.”

– Eden DeGeneres

TOURIST PLACES IN KERALA

✍ Dhanush, II B.A.

Kerala has some extremely beautiful tourist destinations to hold the attention of global tourists. There are hill-stations, backwaters, commercial cities, hamlets and much more to explore rice culture and heritage of Kerala also attracts nature lovers from all over the world. Kerala is most beautiful places on earth and that's why is known as Gods own country'.

Alleppey Backwaters

Alleppey is well known for the backwater trips on houseboats and always comes on top among the best destinations check out in Kerala. Alleppey was described as the one of the locations known as 'Venice of the East' by Lord Curzon, Houseboat provides a chance to observe landscapes attractions like lavish paddy areas below the water levels, small chapels, fishing with netting ducks in water, water lilies etc.

Munnar

Munnar is the most popular hill station in South India and the best tourist place in Kerala. It has a unique views of Verdant Mountain slopes which are covered with about 80,000 miles of green tea farms like organic bedding over mountains which offer views of low-flying clouds and misty valleys. Munnar is usually cold and relaxed and gives you a incredible sensation. There are also lot of waterfalls and hiking routes in Munnar for the adventure seeking guests.

Wayanad

To know the greener side of Kerala, one must visit Wayanad which translates to the land of Paddy fields in Malayalam language. It won't

be irrelevant to call it the green paradise if, you are planning for a sightseeing in Kerala calm and quiet enriched with scenic beauty, tradition and wildlife, Wayanad all together has many exotic locations in and around the district like edakkal caves, banasira sagar dam, Wayanad wildlife sanctuary.

Kovalam

Rated as among the best beaches in India even before Kerala Tourism. Shot into prominence Kovalam is the favourite option of many tourists in Kerala for relaxing in the Sun, ayurvedic treatments and powerful strong deep massages. The crescent shaped beach has a light house on its Southern side.

Thekkady

Thekkady is simply a heaven hidden in thick forests and wild vegetation. You get to see the near extinct species of animals including tigers, sambars gaurs and lion tailed macaques. Also, there are elephants, lions, deers, bison, boars and the great Indian tigers. Boating and wildlife observation are two of the favourite pastimes in Thekkady.

Bekal Fort

Bekal fort located in Kasargod district of Kerala. Bekal is beauty engraved all over. Bekal Fort enhanced with the Arabian sea is definitely one of the most significant tourist attractions. Film director's favourite, the fort has also done a major role in enriching various Indian movies, especially their songs. In Kerala Bekal fort is the best preserved and the largest among its kind greenery view from the top of the fort and the cool breeze sets an exotic feel. ●

BENGALURU, THE NEXT DELHI?

✍ K. Karthik Pai, III B.A.

How toxic is Bengaluru air? It was ranked 63rd among 168 cities for PM 2.5 levels, titled “Airpocalypse” – on air quality. Tumakuru was ranked 67th. Bengaluru is in the grip of rising air pollution. Official ambient air quality monitoring has already shown 57% increase in particulate matter. With growing vehicle numbers and resultant congestion and dieselization, air pollution is a growing concern in the city. The city is losing its inherent advantage of dominant commuting practices – use of bus and walking at the cost of clean air and public health.

Bangalore needs stringent measures including leapfrogging emissions standards to Euro VI, curbing dieselization, scaling up of integrated public transport, car restraints and walking for clean air.

Centre for Science and Environment (CSE) released to results from its recent analysis of the official ambient air quality monitoring in Bengaluru as well as its own exposure monitoring in Bengaluru. This has exposed very high level of pollution within the breathing zone of people. This indicates serious public health risk. Elder people and children below 10 years of age whose lung systems are weak are succumbing to allergies or bronchitis due to air pollution. Fine dust that settles on the windows and tables at homes is contributing to the increase in lung-related diseases. Particles less than 10 micrometers in diameter (PM10) pose a health hazard because they can be inhaled and accumulate in the respiratory system.

According to the statics obtained from Karnataka State Pollution Control Board (KSPCB), PM10 and PM 2.5 have exceeded national standards in almost all locations where ambient air quality stations are located. The KSPCB is monitoring ambient air quality in Bengaluru city at 16 locations as per the guidelines of Central Pollution Control Board covering industrial, residential, rural and other areas under National Ambient Air Quality Programme.

As per the data obtained for the year 2016-2017, out of 16 locations, 15 locations have exceeded the national limits of PM10, PM10 content in the city is 98.9 ug/m³ as against the national standard of 60 ug/m³. Central Silk Board on Hosur Road and Whitefield Industrial Area have the highest PM content with almost double the limit. Particulate matter invades human lungs at night and early in the morning. As a result, people with asthma and bronchitis get affected during these times.

Apart from the pollution caused by industries, the rising levels of vehicular pollution is also a cause of concern in Bangalore. Currently, 26 lakh vehicles ply on the narrow roads of Bangalore; 21 lakh are two and three wheelers while the rest are four wheelers.

There is no denying the fact that Bangalore has made its mark on the world map, thanks to the software boom. However, this has come at a high price.

●

A TALK WITH SRI SHEKHAR KALMADY, RETIRED HEADMASTER OF NEHRU ENGLISH MEDIUM HIGH SCHOOL, ALEVOOR

✍ K. Karthik Pai, III B.A.

With the arrival of month of Shravana, every village and town in coastal Karnataka is a buzz with activity. Festivals come one after the other and the Ganesha festival or Chowthi in local parlance is a much awaited festival. It is a festival which draw people from all walks of life and public celebrations are seen in almost every village or town. Sarvajanika Ganesha festivals have become the order of the day. The Ganeshas displays are hand made locally. It is out of curiosity that we decided to have a first-hand knowledge of the making of Ganeshas. These Ganeshas are still traditional made. We decide to visit the house of Sri Shekhar Kalmady who is a teacher by profession, but also an artist.

We were warmly welcomed by Sri Shekhar Kalmady with whom we had fixed an appointment earlier. Our intention was to ask him about this traditional art of making Ganeshas with clay. He told us that he has been making Ganeshas for 3 decades now. He first

started making the Ganesha when Sri Alevoor Nagaraj asked him whether he could make a Ganesha for the Sarvajanika Ganesha Festival. After deliberations with Shekhar Kalmady, Alevoor Nagaraj, Ganapathi Kini, Sanjeeva Mastru, Narayana Kini and Umesh Shetty, it was decided to have the Alevoor Ganesh Utsav festival. This was way back in 1985. A sum of Rs. 2007 was collected in the form of donations from the people in and around Alevoor and the first Ganesha festival started and only a sum of Rs. 1000 was spent. Recalls that in those days, not much of flaunting was there, now a day's people want a lot of embellishments.

The clay is often brought from tile factories and one or two people work on the clay to soften it. Not many tools are required. Some pieces of wood, sharp knife are used. Only water is used to bind the clay. A small Ganesha of 1 – 1 half feet can be made in a day. A big Ganesha of 4 – 5 feet requires 5 – 6 days. The clay has to harden naturally. It is not baked hence if it is too rainy in takes longer to harden. He does not use chemical paints. Before he starts the work of making the Ganeshas he offers prayers at Anegudde Siddhi Vinayaka Temple and follows the ritual of fasting for almost two months till the Ganesha is immersed. He has been making the Ganesha for the Alevoor Sarvajanika Festival and he says that this has been his Sever. He also has trained 8-10 people who are adept in making the Ganeshas. Because he believes that this art should continue. Most the Ganeshas he makes are traditionally. He has been supplying Ganeshas for the

festival to places like Moodubelle, Manipura, Dendurukatte, Shantinagara, Pragatinagara, Alevoor, Kediyoora, Mattu and Padukere. This Ganeshas are made on prior request. The size of the Ganeshas vary based on the request.

The decorative elements of the statue like the 'kireeta' are made creatively. Some Ganeshas like the Alevoor Ganeshas has the kireeta gold plated. After his retirement he has been pursuing this passion, although he was invited to take up a position in another school. At present he is the Secretary of Bharat Scouts

and Guides and he was awarded the Best Teacher Award by the District Administration. He was awarded for Bharat Scouts and Guides. He is always willing to teach the art to people who are interested.

This year's Sarvajanika Ganeshas is seated on the rat. The clay models were yet to be painted and we were asked to come on 24th morning. He asked us to come in the morning itself because the Ganeshas would be taken away.

●

"But there's a story behind everything. How a picture got on a wall. How a scar got on your face. Sometimes the stories are simple and sometimes they are hard and heartbreaking. But behind all your stories is always your mother's story, because here is where yours begin".

– Mitch Albom

● ● ● ●

"Sometimes the questions are complicated and the answers are simple."

– Dr. Seuss

● ● ● ●

"In three words I can sum up everything I've learned about life: it goes on".

– Robert Frost

MY EXPERIENCE AT MINI-MTTS MADURAI

✍ Meghana Bhat, II B.Sc.

National Board of Higher Mathematics (NBHM) conducts 'MTTS – Mathematics Talent Search and Training Program' for undergraduates and masters students in different levels. It is a workshop of duration from 1 week to 4 weeks throughout the year in different locations in India.

Third/Fourth semester undergraduates are eligible to apply for Level 0, Fifth/Sixth semester undergraduates for Level 1 and First/Second semester postgraduates are eligible to apply for Level 2. The selection will be purely on merit, based on consistency of good academic record and the recommendation letter from mathematics professor. They select limited students from all over India for this programme.

There were three of us from Karnataka. It was completely a new experience for me to have attended a completely subject oriented programme. It was totally different from regular classes. Three professors always used to be there in the class to check our mistakes and clear our doubts continuously. Real Analysis, Foundations of set theory and Linear Algebra

were the three topics allotted for lecturers. Real Analysis and Linear Algebra both are completely new topics for me. But they started from very basic questions and made us to think differently.

The aim of the programme was to improve our thinking process so that we could find the answers in the mind itself without using pen and paper. When they started the lectures they used to give us basic ideas and asked us to give the proofs for theorems by mental calculations. This was one of the best part of MTTS. Everyday classes started at sharp 9 a.m. and ended at 5 p.m. Lunch break from 1 p.m. to 2 p.m. and daily one hour was allotted for group discussion about the same topic so that peer teaching would improve and all the students mingled with others. The classes were always interactive. Focused people in one group always gives you inspiration and motivates you. Even though it was just for a week, programme changed our way of solving problems and made us to rethink.

LEARNING OR PROVING WHAT'S MORE IMPORTANT ?

✍ Ashwitha, III B.Sc.

Learning or proving ..... what's really important?

What is the real purpose of getting ourselves admitted to any educational institution? Do we go there with an intention

of learning and gaining more knowledge in all aspects of life or simply to learn to prove that we have learnt without actually having any knowledge within us. Proving that we have learnt is required only after real learning but

how can we prove that we have learnt without actually learning.

What is important today is not having knowledge, important is to know to prove that we have knowledge even if we don't actually have it, it is what we are being trained for.

What is this 'learning' and what is 'proving'?

Learning is something we must keep on doing our entire life. Some people restrict learning (misunderstanding it with formal education) after acquiring the degree and getting job. They stop learning thinking they have enough knowledge and experience and these are the people who really contribute to the mess, they think they are perfect in all terms but everyone must know that knowledge can't be stagnant, stagnancy spoils it soon and hence learning must be a constant process.

Proving is actually being able to apply what you have learnt for the good but today proving is the examination process in educational institutions. If you are well at proving in the examination (with or without knowledge) you get a degree and your performance in life doesn't count. With this half knowledge or no knowledge we successfully create difficulties in others as well as our own lives.

Most of the times love and respect is only with them who are good at proving, only proving though without any required stuff inside. Most of the teachers and parents are after training students to score more marks and win ranks, they take pride in this. Nobody looks at the big picture. Why is thinking become so narrow? Some might have landed at the wrong place, might still have confusions, help them find out

what they really aspire to be, help them find the genius in them. Don't contribute to their confusions rather help them solve it. This is the real duty one must do instead of trying to shape everyone as you require. We are human beings and are unique, we show variations in every aspect. One can't expect everyone to be the same. We will then be called robots and not humans. It's said that most of the educational institutions are producing robots and not able individuals.

Our life has become fully dependent on this, the examinations through which we must prove or correctly speaking we must 'impress' everyone, the teachers, the parents and most importantly the examiners for which everyone is training us. Sometimes or most of the times we even spend our lives writing examinations on subjects which we were never interested in.

What about the examination of life? Who will help us? What will help us and how will it help us? This is what really determines whether we'll bring the good change or the bad, both inside and outside us.

Most of them confuse suffering with patience. Patience is not suffering. Not being attracted to education and its ways is the real problem which is leading to more distractions and nobody is ready to understand this simple thing. Change is the rule of life, change is required in order to bring it and in order to survive with it.

Only if we learn, we will be able to prove, both are important but teaching and learning only to prove is a waste.

●

ONE STEP...!

In an self obsessed day,
An eerie silence around,
A smile to crucify,
A juggle between worlds to end...

A lost child,
With its unknown destiny pondering...

Life gives, all the importance of what is not required,
Needlessly ignores its desperations...

It is hard to decide,
How to care a person,
Where one step forward can make you fall in love,
And one step backward can ruin your friendship...

LIFE...

Rumours of lies,
Spread as flies,
A true soul to be christened,
Suffering to be self...

Hardships never end,
Because the soul was commanded to be sent
to hell for obeying human rules...

The soul cried for help,
But no one came for him.
Now he was left just to weep,
His remains in sand to seep.

Ultimately the rumours remained,
All good and bad.
The body no more
And the soul in pain even more...

[This poem is dedicated for all final year folks who at some point of their college time faced such miseries, yet we all are travelling in ship called "life" where at times, ship sways because of harsh weather, sometimes just floats smoothly without having any jerks in between...

An extrovert situation arises at times when you find lot of people around to folk with and sometimes you are happy and contented to be yourself, with all privacy and self-esteem filled within.]

✍ Raeesa Tasleem
III B.Com.

A SMILE ...

In admist of a crying crowd,
A crazy crowd, celebrating its victory...
Shricking, hugging and hitting each other in joy.

Stands a guy,
Part of the victory,
Yet an old blessing on it,
Smiling softly and fading away with this
achievement.

A girl, admist the winning crowd,
Happens to talk to him,
But his smile,
Made her words fumble in front of him.
Do you think its love?

Every individual of the winning crowd,
Hugs, cries and howls his name,
But his stubborn attitude didn't move him a bit.
She tried to thank him,
But even in her thanks,
He just smiled...
Is it friendship?
His shy smile said his story,
She knew to read his eyes,
But why does it happen that whenever she tries
to speak to him,

A tear drop falls?
Is it so emotional to meet an old buddy, like this?
In moments of chaos and destruction,
When you couldn't see my pain,
Expected you to be with my memories,
But you were gone...

During my failure,
Your success was more important...
Irrespective of my pain or endured?
Your smile was diamond...

With no value to compare,
Your presence was everything for me...

But now,
Our destructed situation made situations more
miserable,
For now,
Our separation is bound to be in our fates.

 Raeesa Tasleem
III B.Com.

HER ONE SMILE

Born with a smile
To make others smile
Which was crushed abominated and
suppressed
As if it had no right
To come up to show itself
Out of her red rosy lips.

When she gave Birth to a child
She left her heart down
On her child with love
And at others with pain
If the infant was one of her
She was abused and illtreated
Her compassion was destroyed.

It was a lad
She was still then distraughted
Except only for a fact that it was a lad
She was praised sarcastically
With complete erroneous applauds everyday.

Her life considered hopeless
Without a partner, or a man
She was left for dead, everytime
Because of a man.

World witnessed her calmness
Taking it for granted
She soon found herself in full of slanders
She was offended, She was suppressed
But still she smiled to see the world.

She rule, she lead, she slog and toil
She command and is scarcely covetous
And represents the portrait of multiple tasks
But she seldom exist for herself
And is always living for a need of someone
else

She spreads joy, she makes to smile
She creates contentment
But is forbidden to glee.

But recollect mankind
When she does smile, for after all
World attains calmness
River flows with proudness
Flower bliss
Sky is filled with cheerfulness and even is the
house with pride and prosperity.

Her one smile
Makes the world a home of joy
Let it, to come up, to show itself
Out of her red rosy lips
Which makes everything effortless.

✍ **Sharanya S.**
II P.U.C.

WHY FOR ME??

When manners fled
Illtreat flourished
I felt
Why for me??

When people died
Due to lack of bread
I felt
Why for Me??

When people starved
Mercy reached death bed
I felt
Why for me??

Peace ruined
Cruelty had its reign
I still considered
Why for Me??

Enormity had a flight
Innocents cried
Cultures got ravaged
Just to daze the happiness
I felt
Why for Me??

When rudeness had a smile
A fringer on my lips
Did I lay and perch
For no speech or a word came out of it.

When I was in it
It came for me
What should I do?
Did I think
The finger had not moved an inch.

And when my friends starved
Just to anhilate my smile
My beloved ones suffered
And peace met dust.

The only aspiration who I remembered
Tall and fair, there he stood
The ultimate soul, I knew it at once
He bent to me
His speech, his words, satisfied my ears
The only things, the only talk that
It came out of him
It is for you
Yes, I repeated a great grief
clouded me
'IT IS FOR ME.'

✍ Sharanya S., II P.U.C.

LIFE WITHOUT RACE

In the race of life,
In the pace of sight,
In the trace of human race.
Life revolves without base...

If there was life,
There would always be strife...
Without any sense in strive,
Always hanging above heads is a wild knife!

If there could be a better value in life,
There wouldn't be so many rebellions,
Born in everyone's heart,
Every now and then...

✍ Raeesa Tasleem
III B.Com.

LOVE PHASES

Two phases fills his romantic life,
Being a lover and being loved.
Both need a long strife,
To be invoked by this move.

First, in his phase of love,
Wishes with her hand in glove.
Sees the entire in her eyes,
Feels the beauty in her dyes.

Slowly it melts like an ice,
Rumour spread as a wild fire.
Loses all the good and nice,
Compelled to forget all desire.

Sounds are far fetched that,
Broken angel is now alone.
Her eyes burst till late,
Then she firmed her plan.

With the next phase begin,
She now stops earthly living.
Committing the greatest sin,
And worst of oneself killing.

Realising the love now,
He can't stop cries and growl.
But he is too late to know,
It cause pain losing a pearl.

* * * * *

THE STUDENT'S FATE

Look the stars, the moon,
All in swing and bloom.
Look the rivers, also oceans,
All enjoyed o'er but one.

Inspired by nature to serve,
Lessons from failures to curve,
Courage filled by bitter experiences,
All try to enhance
Their wisdom, but one.

Oh! The one need help,
Of god and himself.
To overcome his fear,
And opaque the drops of tear.

Like else he wants to learn,
He wants fame, be earn.
And enjoy the life, but can't.
Like a knife of blunt and leafless plant.

He finds it queer,
Got it tough.
But he had swear,
It is not enough.

And he has promised,
To win the game.
He had missed,
And earn the fame,
He once wished.

✍ **Sanjay Gautam, I B.C.A.**

LIFE CHAOS

Life goes from birth to death
Shall I store or share wealth?
Life starts teaching skill
Shall I acquire it or just kill?

Ambiguity lies in me,
But not within me.
Is it like an autumn tree,
It is confusing me.

Life! Shall I take you for strife
Or assume it as just a ride?
Shall I stop the time or
Pass along with it's line?

All at last, but not least,
I got the big feast.
Feast of knowledge that,
Tells meaning of life in all age.

That life is serious,
And to be lived in curious,
Gratitude to the one,
Who help me find the one,
True meaning of life.

TIME WAITS FOR NONE

I feel the earth a big lock
With a remedy of small clock.
I feel time is close enough
Just to put few task off.

Time just pass with struggle
With varieties of mingle.
But too less to laugh
Or enjoy the fun stuff.

When shall I be free?
The question rise as a oak tree.
Answer at last come,
On your death, you are done.

Oh life! Pardon me some time
Let I too be on a cloud nine
Am I close to my goal?
Or just going with time roll?

Question lies in everyone's beat,
If there is a stop time kit?
But as time grows older,
All realize time being a wonder.

THE RESULT DAY

Counting the days are gone
The days have come that,
Which makes the crowd alone
Today is the boy's result date.

Look the expressions of them
Some have bright face,
Others faded like blown lamp
And some like victim of a clash.

Finally the day is out
The flood of bout.
Some have made cake,
While some are themselves baked.
Friends are along wiping tear
But still not gone the fear
It makes some cheer with beer
And some rounded by game unfair.

Few consider the day as a rumour
Since they are failed category crew.
And few become humour,
Because they are silver drop dew.

 Sanjay Gautam
I B.C.A.

BEING IMMORTAL

Strikes straight to my head
idea of being undead, even
after losing earthly conscious
and became a godly precious.

Strikes it right by the tales
of legends and celebrities
who had never crawl
for the rich golden entities.

Strikes down all my doubts
same which I wanted to rout
the question of being forgot
just after I leave earth for god.

Strikes upon my eyes
a person, when he died
must grant some wealth
to keep him alive after his death.

Strikes back that immortalization
is measure of his contribution
to the upcoming generation
or in the name of the nation.

 Sanjay Gautam
I B.C.A.

NEWSPAPER

I am Newspaper
Read by all
I give information
About day to day happenings.

I am rectangular in shape
My colour is varied
My language is different
I talk about everything.

I am used by children
To make boats
Teenagers use me
For latest bollywood news or
Job vacancies.

Aunties use me
To learn new recipes
Uncles use me
To read some crime news.

I am used by seniors
To read political news
I am used in hotels
To pack the food.

Students use me
To bind the books
Teachers use me
For information.

I am a newspaper
Who give sad and happy news
I give information
About day to day happenings.

 Hafsa, II B.Sc.

BE HAPPY, NOT PERFECT

There is no such thing as perfect
Where did the word come from?
The perfect husband, the perfect job
The perfect house, the perfect marriage.

We are all human, living in a human world
Most are nice, sincere, loving, even kind
But perfect causes such unhappiness

Perfect is unreal, untouchable
Accept good, well done and wonderful
Do your best, be your best
There is no such thing as perfect
Be happy, not perfect.

 Hafsa, II B.Sc.

REMNANTS OF MY FIGURE

Wetted in taste of hapless tears,
Crumbled the sculpture as the reflection
frowned.

Flowing from matter to varying fears,
Ailed the young leaf as it browned.

Entrapped the leaf to the ash for equivalence,
Edging it to paint in alien colours.
Breaking the truth to embrace independence,
Unable to brew with handsome flowers.

Wilted to arrange in vase of beauty?
Obstructed in rivers of colours for hearth,
Whence it bloom to the amore of fluty,
For ne'er it veil in matrix of dearth.

 Lester Dias, II B.A.

CATS

Meow Meow everywhere,
Running rolling here and there,
Cute, naughty and lovely cat,
Always ready to catch a rat.

Milk is the drink for all the cats,
But ready to eat all the rats,
Always sleeping day and night,
Sometimes playing till the night.

Jumping from different heights,
At times has a habit to bite,
Cats have a wonderful eyes,
This makes me mesmerize.

Sometimes love to have yammy fish,
Having many cats in my wish,
Naughty, naughty pet it is,
All will be having joy seeing this.

 Srilakshmi S., I B.Sc.

FRIENDSHIP

It's just a word,
For the cruel world.
Something which all can't afford,
In this relation we all are swirled.

* * *

World's busy, there is no time,
Into catch other's hearts we all climb.
Not for sometime, but for lifetime,
Together we all shine.

* * *

Far away endless messages and chat
When in front we don't react.
For all the pain it's the medicine,
Oh!! Friend come along let's begin.

* * *

Walk not in front not behind,
Because I don't follow not lead.
Come, walk with me beside,
I'll never push you aside.

* * *

Remember, you are not an option,
For me you're always priority.
Strong is all loving emotion,
In our young hearts and minds of anxiety.

* * *

I may not always be there with you
But I will always be there for you.

 Stalin Danson D'Souza
I B.A.

LOSING HOPE

Not me, I am never 'the one'
I don't care,
Or so I thought
But now I'm done.

I feel as though someone's
Killing me, piece by piece,
Hurts so bad, but I endure it
Win by win.

I'm living in an illusion
Only to realise,
I'm left with nothing
But this agonising frustration.

I'm broken and bleeding
I used to be so bold, but now,
So shattered, so cold
Unaware, that I'm just needing.

 Rajalaxmi Chadaga
I P.U.C.

*"The two most important days in your life
are the day you are born and the day you
find out why".*

– Mark Twain

पवित्र मक्का का इतिहास

✍ कौसर, द्वितीय बि.ए.

मक्का-मदीना सऊदी अरेबिया के हज का शहर है। यह मक्का साम्राज्य के शासक की राजधानी है। मक्का ऊंची जिन्नाह की घाटी पर शहर से 70 किलोमीटर अंदर स्थित है।

प्रतिवर्ष लोग इस मक्का-मदीना को देखने के लिए आते हैं। ज्यादातर मुस्लिम लोग हिज्जाह के बारहवे लूनर महीने में हज की यात्रा पर जाते हैं। यह स्थान मुहम्मद का जन्मस्थान कह जाता है और ये कुरान की पहली आकाशवाणी का स्थान भी है।

इस्लाम धर्म में मक्का को सबसे पवित्र शहर माना जाता है। मक्का पर लंबे समय तक मुहम्मद के वंशजो ने शासन किया है। मक्का का निर्माण 1925 में इब्न सौद ने किया था। मक्का पाक बेहतरीन और खूबसूरत ईमारत है।

काबा:

प्राचीन काल से ही मक्का धर्म तथा व्यापार केंद्र रहा है। यह पत्थरों से निर्मित किया एक विशाल मस्जिद है। जिसके मध्य में ग्रेनाइट पत्थर से बना आयाताकार का काबा है। मुस्लिम यात्री यहाँ आकर काबा के सात चक्कर लगते हैं और उसे चूमते हैं।

पैगम्बर मुहम्मद का जन्मस्थल है:

यहाँ मुहम्मद पैगम्बर ने 570 ई.पू. में यहाँ जन्म लिया था। फिर मक्कावासियों से झगड़ा हो जाने के कारण मुहम्मद पैगम्बर ने 622 इसवी में मक्का छोड़कर मदीना चले गए थे। मस्जिद के समीप हे “जम-जम” का पवित्र कुआँ है। यहाँ ‘जम-जम’ का पानी बहुत ही पवित्र होता है।

मक्का एक पवित्र क्षेत्र है। मुहम्मद पैगम्बर कहते हैं की जीवन में कम से कम एक बार मक्का जाना आवश्यक बताया था। इससे अपने पापों से मुक्ति मिलती है। पौसा माना जाता है।

मक्का (हज) यात्रा के लिए विश्व के कोने-कोने से मुस्लिम लोग आते हैं।

मक्का में पवित्र काबा है। जिसकी प्रदक्षिणा करके हर मुस्लिम धन्य हो जाता है।

देश के कोने-कोने से मुस्लिम इस पवित्र जगह पर जाते हैं, जिसे “ईदुल अजहा” कहते हैं। सामान्य भाषा में इसे “बकरीद” कहा जाता है। मक्का एक पवित्र स्थान है। मक्का को जीवन में कम से कम एक बार तो जाना ही चाहिए।

ईद का त्योहार

✍ तबास्सम, द्वितीय बि.ए.

‘ईद-उल-फितर’ या ईद मुसलमानों के सबसे बड़े त्योहारों में से एक है। यह त्योहार दुनिया भर के मुसलमानों का सबसे महत्वपूर्ण धार्मिक त्योहार है। यह त्योहार भारत सहित पूरी दुनिया में बहुत ही धूम-धाम के साथ मनाया जाता है। ईद का त्योहार रमज़ान के महीने के बाद मनाया जाता है। मुसलमानों के लिए रमज़ान के दिनों का बहुत महत्वपूर्ण है। इस दौरान के दिनों में पूर्ण उपवास रहते हैं। पानी भी पीना वर्जित होता है। शाम को नमाज़ अदा कर के ही भोजन करते हैं। रमज़ान के महीने के अंतिम दिन जब आकाश में चाँद दिखाई देता है तो उसके दूसरे दिन ईद मनाई जाती है।

ईद का त्योहार मनाने की तैयारी पहले से ही आरम्भ कर दी जाती है। बच्चे, वृद्ध सभी उत्साहित दिखाई देते हैं। बजारों में भीड़ बड़ जाती है। अमीर-गरीब सभी नए वस्त्र, उपहार आदी खरीदने में व्यस्त हो जाते हैं। ईद के दिन सुबह से ही बच्चे, युवा, वृद्ध सभी विशेष प्रकार के वस्त्र पहनकर सर पर टोपी

लगाकर ईदगाह में जमा होने लगते हैं वह सभी पंक्तिबद्ध होकर विशेष नमाज़ अदा करते हैं। देश की सभी प्रमुख मस्जिदों में भी ऐसा ही दृश्य देखने को मिल जाता है। सभी लोग अपने आपसी भेद भाव भूलकर गले मिलाते हैं और एक दूसरे को ईद की बधाई देते हैं।

ईद के दिन मुसलमानों के घर मीठी सेवईया बनती है। इसके अतिरिक्त अनेक प्रकार के व्यंजन भी तैयार किये जाते हैं। लोग अपने सगे सम्बंधियों के घर जाकर उन्हें ईद की मुबारकबात देते हैं।

यह त्योहार भारत की संस्कृति का प्रतीक है। इस त्योहार पर भारत के सभी समुदायों के लोगों में खुशिया बढ़ती हैं। ईद का त्योहार सभी के लिए खुशियाँ लेकर जाती हैं। यह त्योहार दया, परोपकार, उदारता भाई-चारा बढ़ाता है। यह त्योहार शांति का प्रतीक है। मन की भावनाओं का प्रतीक है।

~~कौसर~~, द्वितीय बि.ए.

माँ-बाप का स्थान अमूल्य हैं। जिनके पास माँ-बाप है, वो बहुत ही नसीबदार हैं।

दीदी

✍ कौसर, द्वितीय बि.ए.

हमारी जिंदगी में माँ का स्थान कोई नहीं ले सकता पर जब घर में एक बड़ी बहन हो तो उसे भी माँ का स्थान मिलता है। क्योंकि वो माँ जैसी होती है और हमें प्यार देती हैं। बहने के साथ कितने भी मार-पीठ, झगड़े कर लो पर झगड़े के अगले दिन ही वो फिर बात करने लगती हैं।

एक दिन मैंने भी अपने दीदी से झगड़ा कर लिया था। क्यों मुझे दोस्त के घर जाना था इसलिए मेरा नज़र मेरे दीदी के लिए खरीदे गए नये कपड़े पर मेरी नज़र गई और मैंने उसे पहन लिया। तब उसे दीदी देखकर कहने लगी की वो मेरी कपड़े हैं। इसी बात पर दोनों का झगड़ा शुरू हुआ और हम दोनों ने मार-पीठ शुरू कर दी। तब घर में झगड़ा शुरू हुआ तो माँ बीच में आ गई और झगड़े में हमेशा ही छोटी बहन ही जीतती हैं और आज भी ऐसा ही हो गया और हम दोनों ने एक दूसरे से बात नहीं

किया। यहाँ तो सब घर में चलनेवाली आम बात हैं। पर झगड़े के अगले दिन ही हम दोनों ने फिर से बात करना चालू कर दिया। बहनों का प्यार ही ऐसा है। एक छोटी बहन को अपनी बड़ी बहन की ओर एक बड़ी बहन को छोटी बहन की हमेशा ज़रूरत पड़ती हैं। जब एक दिन मेरी बड़ी बहन की शादी का रिश्ता आयी तो तब बड़ी गर्व से मैं कहने लगी कि मैं तुम्हारी शादी में रोऊँगी ही नहीं, जब शादी के दिन तो सबसे ज्यादा बहन को ही दुःख होता है।

अब दीदी विदेश में रहती है। और मुझे उनकी यादें आरही हैं। वो साल में 30 दिन की छुट्टी में घर आती है और 2-3 दिन के लिए केवल अपनी मायके आती है। मैं उसे बहुत याद करती हूँ...

●

दोस्ती की याद

कुछ कहानियाँ पेन से लिखी जाती है,
तो कुछ कहानियाँ दिल से या दोस्ती से,
एसी ही कहानी है हमारी,
बताने लगे तो, पूरी जिंदगी लग जाएगी।
कोई दूर है तो कोई पास है।
ये वक्त-वक्त की बात है।
हम-तुम दूर है तो क्या हुआ?
अपनी दोस्ती की याद तो अपने साथ है।
खूबसूरत सा पल बिताया है तुम्से,
हँसके या रोके, पर
दोस्ती तो निभाया है हमने,

मुस्कराकर आगे बढो अपनी जिंदगी में
प्यार तो मिलेगा ही हम सबसे।
दोस्ती तो चाँद की तरह नहीं,
क्योंकि वो दिन में गायब हो जाता है।
दोस्ती तो सूरज का जैसा भी नहीं,
क्योंकि वो रात में गायब हो जाता है।
दोस्ती तो आँसू की तरह है,
क्योंकि जब भी हम दुःख या खुश होते हैं
हमारा साथ सिर्फ आँसू ही देती है।

✍ रुबीना भानू, द्वितीय बि.ए.

रुद्राक्षस्य महिमा :

✍ मेघना भट्टा, द्वितीय बि.एस.सी.

भारतीयानां नो सुपरिचितं सुपवित्रभूतं च वस्तु वर्तते भगवतो रुद्रदेवस्य दृष्टिभूतो रुद्राक्षः। रुद्रस्य अक्षः रुद्राक्षः इति व्युत्पत्तिर्भवति। 'सर्वो ह्येष रुद्रः' इति महानारायणोपनिषदः उक्तिः स्मरणीयास्ति। 'रुद्रदृग्भूतोऽयं चराचरात्मकं विश्वं समानदृष्ट्या विलोकनशीलोऽस्ति' इति वदन्ति प्राज्ञाः।

जपतपोध्यानपूजनादिषु देवतोपासनविधानेषु श्रद्धालवो ये आस्तिकजनाः सन्ति तेषां कण्ठे करेऽपि वा धार्यमाणां सुपावर्नी रुद्राक्षमालां वयं पश्यामः। तादृशां रुद्राक्षाणां सृष्टिकथा का? का चैषां महिमा? तद्धारणेन को लाभः? इत्यासां जिज्ञासानामुत्तररूपं समाधानम् अस्मिन् लेखे उपस्थापयितु-मिष्यते प्राञ्जलेन मनसा।

पुरा तु तारकासुरस्य सुताः ताराक्ष-कमलाक्ष-विद्युन्मालि-नामानः त्रिपुरासुरनाम्ना कुप्रसिद्धाः लोकपीडकाः सुरान् भूसुरान् सकलानपि च सुजनलोकान् बाधन्ते स्म। एतैः सन्नस्ताः अमरास्तु सङ्कटमोचनार्थं परशिवं भक्त्या प्रार्थयामासुः। करुणार्णवो महादेवस्ततो त्रिपुरासुरान् विरुध्य अघोरास्त्रं प्रयोक्तुमुद्यतः। तस्मिन्नेव क्षणे शङ्करस्य नेत्राभ्यां अश्रुबिन्दवः स्रुताः, ये च भूमौ न्यपतन्। ते तु क्षणेनैव महावृक्षबीजत्वमापन्नाः, अपि च तैर्बीजैः रुद्राक्षवृक्षाः समुत्पन्नाः। कथमिदं चित्रम्! सुमहती शिवलीलेयम् ननु। एवं महारुद्रदेवस्य अक्षिभ्यां सञ्जातत्वात् रुद्राक्षशब्देन व्यपदिष्टमिति लिङ्गपुराणाद् विज्ञायते।

**“रुद्रनेत्रसमुत्पन्ना रुद्राक्षा लोकपावनाः।
अष्टत्रिंशत्प्रभेदेन भवन्त्युत्पत्तिभेदतः॥”**

इति निर्देशनं ग्राह्यमस्ति। रुद्रनेत्रोद्भूतेषु लोकपावनकरेषु रुद्राक्षेषु 38 प्रभेदाः उपजायन्ते। वृक्षजातिषु अन्तर्भूताश्च। संस्कृत-कर्णाट-मराठभाषासु जनैः अनेन रुद्राक्षनाम्नैव व्यवहियते। एतद्वृक्षाः हिमालयाद्रेः उपत्यकासु नेपालप्रदेशेषु च नितरां प्ररोहन्ते। तत्रस्थेषु देवालयेषु भक्तेभ्यः प्रसादरूपेण

अर्चकैः

रुद्राक्षवृक्षबीजानि वितार्यमाणा भवन्ति। रुद्राक्षेषु नैके मुखभेदाः सन्ति। तेषाम् एकैकस्यापि भिन्नदैवशक्तिस्वरूपमत्त्वं महिमाविशेषश्चापि विद्यते। एकमुखरुद्राक्षः विशेषतः शिवप्रियः। एतस्य धारणेन इहलोके सौभाग्यसर्वं लभ्यते; परत्रापि च शिवसान्निध्यम् इति फलं प्रोक्तमस्ति।

सर्वपापपरिहारकत्वं उमाशङ्कररूपत्वं भवति द्विमुख-रुद्राक्षस्य। अस्य धारणेन गोहत्याजातमपि पातकं क्षीयते। सार्थकं ग्राहस्थं सौख्यं-शान्ति-सौभाग्यानि च लभन्ते इहजीवने।

त्रिमुखरुद्राक्षश्च दत्तात्रेयगुरोः स्वरूपमस्ति। अग्निस्वरूपवान् चापि। तद्धारणेन सकलबाधा-दुरितादीनि निवार्यन्ते।

चतुर्मुखरुद्राक्षस्तु चतुर्मुखब्रह्मणः स्वरूपवानस्ति। अस्य धारणेन स्मरणशक्तेर्वृद्धिः सिद्ध्यति। तत्फलेन च विद्यार्जनकर्मणि मेधावृद्धिः यशोलाभः एवमादिगुणा विवर्धन्ते। रुद्राक्षस्य न केवलं धारणेन, अपि तु दर्शनेनापि पुण्यफलं प्राप्यते।

पञ्चमुखरुद्राक्षः कुमारस्वरूपः, षण्मुखरुद्राक्षः षडाननरूपः
सप्तमुखश्च मन्मथरूपः, अष्टमुखो विनायकस्वरूपः,
नवमुखस्तु भैरवस्वरूपः, दशमुखरुद्राक्षः श्रीहरिरूपः,
एकादशमुखः रुद्ररूपः, द्वादशमुखः द्वादशादित्यरूपः,
त्रयोदशमुखरुद्राक्षः सकलकाम्यफलप्रदः, चतुर्दशमुखरुद्राक्षश्च
धारकस्य देवतापूज्यत्वसिद्धिदायको भवति। एकमुखादारभ्य
चतुर्दशमुखप्रभृतिरुद्राक्षभेदाः नराणां धारणयोग्याः सन्ति।
आमलकफलसमगात्रयुतः रुद्राक्षः धर्तुमतिप्रशस्तः इत्युक्तमस्ति।
श्वेतवर्णरुद्राक्षधारणं सर्वश्रेष्ठं भवति। रुद्राक्षमालां धारयन्
जपसाधनं करोति चेत् नृणामनन्तफलं लभ्यम्। न तावदेव, भूत-
प्रेत-पैशाचादिबाधाः अपि च आभिचारदोषाश्च दूरीभवन्ति।
लिङ्गपुराणात् सर्वमिदं सुविदितं भवति।

आयुर्वेदचिकित्सायां केषाञ्चन व्याधीनां परिहरणार्थं
रुद्राक्षम् औषधरूपेण उपयुज्यन्ति। अयं कफबाधाहारकः,
तथा च आम्लवातस्य उष्णवातस्य प्रशमनपरः। शीर्षवेदनामपि
शमयति। रक्तविकारजन्यरोगस्य अपि च हृत्सम्बद्धव्याधेश्च
परिहारकोऽस्ति रुद्राक्षः। न केवलं व्याधीनां, अपि तु
आधीनामपि प्रशामकः सः। उन्मादः, अपस्मारः-एतयोरपि
प्रशमनविधाने औषधरूपेण रुद्राक्षफलस्योपयोगो विधीयते।
रुद्राक्षधारणशीलस्य कायगता अतितापपीडा परिहृता भवति।

एवं रुद्राक्षः नानारीत्या सुप्रयोजकः सुपावनः,
दिव्यमङ्गलस्वरूपश्च सन् नरस्य इहपरप्रगतिसाधनभूतः
आत्मोद्धारकश्च वर्तते इत्यत्र न कोऽपि संशयोऽस्ति।

अतो वयमनेन शुभलाभवन्तो भवेत। इति शम्।

नेत्रग्रणी सुभासचन्द्रबोस्

भावना भट्टा, द्वितीय बि.काम्.

महान्तं सुभासचन्द्रवर्यं के न जानन्ति? भारतीय-
स्वातन्त्र्यमहाविप्लवे कृतबहुश्रमः धीमान् श्रीमानित्यादिभिः
बहुभिः प्रवरैः श्लाघ्यः सः। “वङ्गदेशोद्भवः शार्दूलः” इति
तद्गतप्रसिद्धवागस्ति।

तस्य बाल्यावस्थायां घटितोऽयं
वक्ष्यमाणो वृत्तान्तः। एकदा सः
सुभासबालकः स्वजनन्यङ्के शयानः
आसीत्। तदानीमाकस्मिकतया सः ततः
सहसा उत्थितवान्। मात्रा पृष्ठस्तदा-
‘किं वत्स, सद्यस्त्वमुत्तिष्ठसि?’ इति
बालकेन प्रत्युत्तरितमेवम् - “अम्ब! गुरुणाहं
बोधितः यत्पुरा संसाधितधर्माणो ऋषयः केवलं स्थण्डिले
एव निषीदन्ते स्म। अपि च ते अतिबहुकठोरं तपः आचरन्ति
स्म। अतः अम्ब, ममापि तादृगृषित्वमाप्नुम् आशा अस्ति।
तस्मादिदानीमेव तत्कृते अभ्यासमारभे” इति। सुतवचनं शृण्वती
माता तु परमसन्तुष्टा। सपद्येव सा मुदा पुत्रकमालिलिङ्ग/

एतत्सर्वं पश्यन् तत्रत्यः तप्तिता अपि अन्तस्तुष्यमाणो
अगदत् - “जात, साधु, त्वयोक्तम्। परन्तु केवलं
स्थण्डिलशयनमत्रेणैव ऋषित्वं संसाधयितुमशक्यं भवति। तदर्थं

त्वया गुरुवर्यं प्राप्य ज्ञानवैराग्यादियोग्यताः सम्पादनीयाः।

ततः अनन्तरं सत्सङ्कल्पं विधाय त्वं
जीवसेवाव्रतदीक्षितो भूयाः।”

इत्याशीर्दत्तवान् सुभासस्य पिता।

नूनं सुभासस्तु मातापित्रोः आशां
प्रापूरयत्। प्रौढः सन् अयू.ए.एस्.
परीक्षायां उत्तीर्णतां प्राप्तोऽपि सः

आङ्गलजनानां सेवाकर्ता अधिकारी भवितुं

नैच्छत्। परन्तु निजध्येयं साकारीकर्तुमभिलषन्

मातुर्भारत्याः सेवाव्रतधारी अभवत्।

‘यः प्रीणयेत् सुचारितैः पितरं स पुत्रो’ इति यदस्ति सूक्तिः
तद्वत् अनुष्ठाय देशरूपदेवस्य भक्तो बभूव।

जपोपासनस्य विधाः

अभय पै, द्वितीय बि.काम्.

श्रध्दालवः साधकाः स्वजीवनविकासाय तथा आत्मोद्धाराय च जप-तपःपूजा-ध्यानोपासनादीनि व्रतरूपानुष्ठानानि कुर्वन्ति। तत्र जपः सुलभसाधनमार्गः, प्रारम्भिकश्च। प्राथमिकसाधकानामपि तथा च सिद्धानामपि जपः अवश्यं साधनीयः। तादृग्जपे त्रिविधाः सन्ति। तद्यथा - 1. वाचिकजपः 2. उपांशुजपः 3. मानसजपः इति ते। ध्येयमनुसन्धाय सूक्तश्वासोच्छ्वासाक्रमेण भक्त्या मन्त्रोच्चारणकरणमेव 'जपः' इत्युच्यते।

वाचिकजपः - इतरजनश्रवणत्वेन उच्चैःस्वरेण पुनः पुनः उद्दिष्टमन्त्रोच्चारणं नाम जपस्य प्रथमप्रकारः, स वाचा विहितव्यः, अतः वाचिकजपः। उदाहरणाय- 'ओं नमः शिवाय' इति पदे पदे उच्चैर्भणनम्।

उपांशुजपः - अत्र साधकस्य ओष्ठाधरकम्पनं विभाव्यते; किन्तु मन्त्रोच्चारणं न श्रूयते। परजनश्रवणालभ्यः उपांशुजपः।

मानसजपः - अत्र जपसाधकस्य ओष्ठाधरकम्पनं न दृश्यम्। किन्तु भक्तिश्रद्धाभ्यां केवलं मनसा एव पठ्यते, तादृशः मानसजपः।

जपसाधकेषु अपि प्रकारत्रयं भवति। तद्यथा कनिष्ठः, मध्यमः, उत्तमः सर्वोत्तमश्चेति।

केवलमिहजीवनफलप्राप्तिमुद्दिश्य प्रत्यहं जपं यः साधयति स कनिष्ठः। गुरुवाक्यमनुल्लङ्घनीयमिति श्रद्धाभावेन, निजभक्तिमच्चित्तेन च यो जपति सः मध्यमः।

आदिनं यः सर्वकालेषु सर्वकार्यसाधनावसरेषु च सर्वत्र सदापि त्रिकरणपूर्वकं जपति सः उत्तमः। योगिजनाः ईदृशाः।

सर्वोत्तमाः तु एवं सन्ति। "तीर्थीकुर्वन्ति तीर्थानि" इति यद्वचनमस्ति तद्वत्। महायोगिवराः यत्र भवन्ति तस्मिन्

महाशक्तेः सांनिध्यं निवसति। तत्र यदि समान्यजनाः गच्छन्ति चेदपि ते सुप्रेरिताः भूत्वा स्वयं जपितुमारभन्ते। तत्रस्थैः धनात्मकतरङ्गशक्तिभिः प्रचोदिताः भक्तिभावभरिताः भवन्ति। उदाहरणाय सिद्धजनाः, मुनिमहात्मनः, योगिवर्याः वा यत्र विद्यन्ते तत्रैव जनाः सत्प्रेरणया आकृष्टाः भूत्वा गुरुणां प्रवचनं शृण्वन्ति, भजन-सङ्कीर्तनादीनि आचरन्ति। जप-ध्यानादीनि च अनुतिष्ठन्ति। येषां, प्रभावेण समाजः समस्तः अपि शुद्धीभवति, गुणात्मकप्रगतिं प्राप्नोति ते सर्वोत्तमाः साधकाः। किं बहुना? सुमहान् सिद्धः एव सः। सन्ततुकारामः, ज्ञानेश्वरः बुद्धभगवान् एवमादिसन्तः अस्मिन् वर्गे अन्तर्भवन्ति। विज्ञायेदं वयमपि जीवनसार्थक्यपथे जपादिसाधनम् परिपालयेम।

संस्कृतवाङ्मये जीवनमौल्यानि

✍ भावना भट्टा, द्वितीय बि.काम्.

भगवतः सृष्टौ मानवः सर्वश्रेष्ठः कारणं तु तस्य विशेषतो विचारशीलत्वम्। इतरजन्तूनां तु केवलम् आहारनिद्राभयमैश्वर्यात्मकं जीवनम्। तादृशेभ्यः इतरजन्तुभ्यः नरः अनन्यो विशिष्टः, तत्कथं नाम? इत्युक्ते, 'धर्मो हि तेषामधिको विशेषो' इत्युक्तं प्राज्ञैः। धर्मपरजीवनं, गुण-मौल्यात्मकव्यक्तित्वरूपणं, संस्कारसम्पन्नता, नीतियुतचर्याः एवमादि मानवस्य अधिकं विशेषलक्षणमस्ति पशूनामपेक्षया।

सम्पन्नासौ भारतीयसंस्कृतिः प्राचीनकालादपि उन्नतानि मानवीयमौल्यानि बोधयन्ती, चोदयन्ती चास्ति जनमानसे परम्परानुसारम्। नरजीवनमिदं किञ्चित्कालिकम्, अतः क्षणमात्रमपि अत्र न व्यर्थीकरवाम। अस्य नरजन्मनः पूर्णतया सदुपयुञ्जनम् एव दायित्वमस्माकं नराणाम्। कोऽपि वा व्यक्तिः भवतु, गुणनीतिमौल्यादर्शशीलतादिभिः धनात्मकैः सात्त्विकांशैः यदि सः भरितोऽस्ति, तदैव केवलं भूषणप्रायो भवति; नान्यैः कारणैः सर्वोऽपि नरः सर्वोदात्तजीवनमौल्यानुष्ठानेनैव यशस्वी भवितुमर्हति। मानवजन्मनः सार्थक्याय विविधमौल्यानि आत्मसात्कार्याणि सन्ति। तानि तु कौटुम्बिक-सामाजिक-नैतिक-सांस्कृतिक-व्यावहारिक-आध्यात्मिकादीनि बहूनि वर्तन्ते। 'जन्तूनां नरजन्म दुर्लभम्' इत्यतः यदिदं साम्प्रतं नरजन्म, उभयोरपि ऐहिकामुष्मिकयोः आत्मोन्नतिरूपप्रयोजनाय अस्माभिः उपयोक्तव्यम् इति शङ्करभगवत्पादानां सन्देशः। प्राचीना ऋषयः वेदविद्यादीनां तथा चान्यान्यवाङ्मयानां मानवीयमौल्यानां सन्देशान् प्रयच्छन्। तदानीन्तनकाले तेषां भाषा संस्कृतभारत्यासीत्। अतः सहजतयैव तानि सर्वाणि भारतीय संस्कृतिप्रतिबिम्बकेषु संस्कृतवाङ्मयेषु लभ्यानि। तानि हि समभ्यस्य लोकजनाः सदगुणिनो भवन्तु, यशस्विनश्च भवन्तु। तेन च समस्तमनुकुलमिदं जयतात् इत्याशंसनमासीत् वैदिकानाम् ऋषिणाम्। परन्तु, अद्येदं पश्यामो यत् अनेके युवजनाः वैदेशिकसांस्कृतिकमौल्यैः हटात् आकृष्टाः सन्तः आहारविहारविचाराचारादिषु विभ्रान्ता इव भासन्ते।

भारतीयनीतिमौल्यादीनि उपेक्षन्तस्ते 'इहलोकं कालौ' इत्युक्तिवत् महानिधेरूपरिस्थिताः भिक्षुकाः इव स्वैरेव वञ्चिताः भवन्ति। संस्कृतवाङ्मयेषु उक्तानि बोधितानि वा यानि जीवनमौल्यानि सन्ति, न केवलं तानि भारतीयानां कृते उक्तानि परन्तु समस्तमनुकुलजानामपि कल्याणाय।

संस्कृतवाङ्मयभाण्डागारं तु कश्चित् महानिधिरूपेण अत्र अक्षयसम्पद्राशिरेवास्ति। वेदोपनिषत्पुराणानि, स्मृतयः, इतिहासकाव्ये भारतरामायणे, विविधप्रकारसाहित्यकृतयः, राजनीत्यर्थनीत्यादिशास्त्राणि, सुभाषितग्रन्थाः, आभाषणकादीनि चैवं बहुमुखे सारस्वतलोके मानवानां महोन्नतयशस्करजीवननिर्वहणार्थं सबोधनं निर्देशिताः ये विचाराः सन्ति, येषां चाचरणेन सत्फलतांशाः लभन्ते तानि हि कालदेशबद्धानि आदर्शजीवनमौल्यानि। सुभाषितानि तु उत्तमनीतिमौल्यानां दिग्दर्शकखनयः एव। सुभाषितरसास्वादः तथा च सज्जनसङ्गतिः एते द्वे फले स्तः संसारविषवृक्षस्य, इत्युक्तमेकेन सुभाषितकारेण। एवमनुभाविनां प्राज्ञानां स्वानुभवसिद्धं सुवचनमेव सुभाषितं, यदिदं संसारसागरम-न्थनेनोद्भूतम् अमृतमिवशो भनमस्ति। भर्तृहरेः सुभाषितत्रिशतीति ग्रन्थे नीतिशतकभागे विविधविषयाधारितजीवनमौल्यानि बोधितानि, यथा-सज्जनपद्धतिः, दुर्जनपद्धतिः, विद्वत्पद्धतिः, मूर्खपद्धतिः, परोपकारपद्धतिः, धैर्यपद्धतिः, दैवपद्धतिः, अर्थपद्धतिः, कर्मपद्धतिः एवमादि सुमनोज्ञाः दशपद्धतयः लभन्ते। राजशेखरस्य सूक्तिमुक्तावलिः, श्रीधरस्य सदुक्तिकर्णामृतम्, सायणमाधवस्य सुभाषितसुधानिधिः, बसवभूपालस्य सुभाषितसुरद्रुमः इत्यादिभिः ग्रन्थैः अस्माकं व्यक्तित्वस्य मौल्यवर्धनार्थं सहस्राधिकसुवाक्यानि स्वीकृत्य अनुदिनमेकैकं वा मौल्यमात्मसात्कुर्वाणः वयम् अन्ततः पूर्णताम् अवप्नुम्य अर्हामः। व्यास, वाल्मीकि-भास-कालिदासादीनां कविपुङ्गवानां सर्वासु कृतिष्वपि तत्र तत्र ग्रथिताः नैकाः सूक्तयः सन्ति, येषामवगमनेन नित्यजीवने सम्यक् अनुष्ठानेन

च वयं व्यष्टिजीवने गुणिनो भवेम, पुनश्च समष्टिजीवनेऽपि दक्षनागरिकाः भवन्तः स्वराष्ट्रं भारतम् अन्वर्थरूपेण धन्यमान्यं विधातुं प्रयतेम। तत्करणेन च अमूल्यवाङ्मयनिर्मातृणां कविवराणामाशयान् साकारिकुर्मः कृतकृत्यं भारतमपि वयं निर्मास्यामः।

‘भारतस्य प्रतिष्ठे द्वे संस्कृतं संस्कृतिस्तथा।’ सुसमृद्धायाः आर्यसंस्कृतेरस्याः मूलं तु सुज्ञाननिधिरूपाः वेदाः। वेदव्यासमहर्षिणा चतुर्धा विभक्ताः ये वेदाः ते समस्तजनानां कृते सफलजीवनपद्धतीः ऐहिकामुष्मिकयोः उद्धारार्थं शिक्षयन्ति। श्रेयोमयजीवनप्रयाणे उपयुक्तान् विधिनिषेधान् ते प्रबोधयन्त्यपि। ईदृशाः वेदाः वेदान्ताश्च अध्यात्मविद्यारूपिणः सन्तो ज्ञानविज्ञानमयाश्च वर्तन्ते। तेषां पठनपारायणव्याख्यानानुसन्धानादिना अस्मासु सत्त्वगुणप्रकर्षो विलसति। तामसभावाः दूरीभवन्त्यपि। प्राचीनऋषिभिः वेदोपासनद्वारा लब्धया सिद्धया इदं शक्यते यत् परिसरे वर्तमानौ अहितौ यौ राजसतामसगुणौ दूरीभवतः च। पूर्वं ऋष्याश्रमपरिसरे जीवन्तः हिंस्रमृगाः अपि साधुतामापन्नाः निसर्गस्थितैः सहजवैरयुतैः भक्ष्यपशुभिः सहापि स्नेहेन जीवन्ति स्म। वेदघोषयुक्तवातावरणनिर्माणेन यागकर्मानुष्ठानादिभिश्च समस्तजडजीवात्मकनिसर्ग एव शुद्धीक्रियते, अपि च अधिकसत्त्वशाली भवति। सत्यं शिवं सुन्दरमित्येतत् तत्त्वं लोके सुप्रतिष्ठितं भवति च वेदोक्तजीवनविधानानुसरणेन। एवमनन्तम् अक्षयमौल्यशिक्षणं नो वेदैर्लभते। यैश्च नराणाम् सुन्दरसात्त्विकजीवनक्रमोऽपि दृढं निबद्धयते।

उपनिषद्भिः हि मौल्यशिक्षणं सविशेषं प्राप्तं भवति। तैत्तिरीयोपनिषदि बोध्यते यत् “सत्यं वद। धर्मं चर। स्वाध्यायान्मा प्रमदः। मातृदेवो भव। पितृदेवो भव। आचार्यदेवो भव। अतिथिदेवो भव। देवपितृकार्याभ्यां न प्रमदितव्यम्। श्रद्धया देयम्। श्रिया देयम्। ह्रिया देयम्। भिया देयम्। संविदा देयम्।”

एवमित्यादीनि परमोत्कृष्टानि मौल्यानि वयं तेभ्यः गल्लीमः। ‘सत्यमेव जयते नानृतमि’ति मुण्डकोपनिषदि विबोधितम्। ‘उत्तीष्ठत जाग्रत प्राप्य वरान्निबोधत’ इति कठोपनिषच्च अस्मान् आदिशति। अध्यात्मविद्यारहस्यबोधकाः उपनिषदः ऐहिकबन्धनात् नराः कथं विमुक्ताः भवितुमर्हन्तीति तथा च पारमार्थिकसुखं कथमाप्नुयुः इति मार्गं दर्शयन्ति।

श्रुतिवाङ्मयोपासनेन अस्मासु इन्द्रियनिग्रहत्वम्, इच्छाज्ञानक्रियाशक्तिमत्त्वं, आत्मबलवर्धनं, स्वाध्यायः, तपः, दानं, स्वधर्मनिष्ठा, त्यागः, परोपकारः, अहिंसा, श्रद्धा, शान्तिरित्यादिगुणमौल्यानि आत्मसात् भवन्ति। उपमन्युः, उद्दालकः, नचिकेताः, सत्यकामादीनां विशिष्टसाधकानां जीवनगाथानां सत्प्रेरणाः अपि लभामहे। ‘न हि ज्ञानेन सदृशं पवित्रमिह विद्यते’ इत्येनामुपनिषद्वाणीं सदा संस्मरेमः।

मित्रसंमितानि पुराणसाहित्यानि रोचककथानां द्वारा नीतिबोधकानि सन्ति।

सर्वोपनिषद्रूपाणां गवां क्षीरमिव वर्तते भगवद्गीता। ‘गीता सुगीता कर्तव्या’ यस्याः प्रयोजनान्यपरिमितानि सन्ति। योगचतुष्टयं तन्नाम कर्मयोगः, भक्तियोगः, ध्यानयोगः, ज्ञानयोगः— एवमेतेषां परिज्ञानेन मनन निधिध्यासनाभ्यां च उत्तमव्यक्तित्वविकसनमवाप्तुं साहाय्यं भवति। पूर्वं भारतीयस्वातन्त्र्ययोधानां, तथा च रमण—रामकृष्णविवेकानन्दप्रभृतीनां योगिवराणां च जीवने सत्कार्यसंसाधनं विधातुं सर्वाधिकमूलप्रेरणास्फुरणदायकानि ह्येतानि गीतोपनिषद्वाङ्मयानि। भगत्सिंहादयः, स्वेषावधदण्डस्वीकरणकालेऽपि हस्ते गीतापुस्तकं गृह्णन्तो तद्गतमौल्यवाक्यानि प्राणोत्क्रमणकालपर्यन्तमपि उच्चारयन्ति स्म। गान्धी—तिलक—भावे—दयानन्दप्रभृतयो महामहिमाः अपि आजीवनमेव गीतासुधासारग्रहणेन पावनीभूताः। यस्याः गाढप्रभावेण तिलकमहोदयः गीताभाष्यनिर्माणं कारागृहेऽपि विधाय लोकायोपायनरूपेण समर्पितवान्। तथैव च दयानन्दसरस्वती महोदयः अपि गीताभाष्यकार्यं कृतवान्। गीतोक्तसज्जीवन—मौल्यानि कानिचन अत्र उदाह्रियन्ते —

- ‘कर्मण्येवाधिकारस्ते मा फलेषु कदाचन’।
- मा कर्मफलहेतुर्भूर्मा ते सङ्गोऽस्त्वकर्मणि॥
- ‘सत्त्वात्सञ्जायते ज्ञानम्’।,
- ‘न हि कल्याणकृत् कश्चिद् दुर्गतिं तात गच्छति’।
- ‘कामात्सञ्जायते क्रोधः क्रोधात्समृतिविभ्रमः। क्रोधान्मोहश्च लोभश्च क्रोधेनात्मा विनश्यति॥,
- ‘श्रद्धावाँल्लभते ज्ञानम्’ – एवमाद्यमृतवाण्यः सर्वदा माननीयाः।

रामायण-महाभारते पवित्रे द्वे आर्षकाव्ये जीवनादर्शवाङ्मये स्तः। मुनिवरवाल्मीकेः जीवनमेव 'ಪಾಪಿಣಿ ಇಹದುದ್ಧಾರ' इति नीतिप्रेरकमुदाहरणं भवति। राममन्त्रजपैः सुपावनरूपेण परिवर्तितं तस्य जीवनं धन्यमान्यमासीत्। वाल्मीकिना चित्रितेन मर्यादापुरुषोत्तमरूपेण धीरोदात्तनायकेन रामेण वयमतीव सत्प्रभाविता भवामः। निखिलगुणनिधिरसौ रामः जसर्वतोमुखानां आदर्शभूतनीतिमौल्यानां मूर्तिस्वरूपः एव। तेन जीवने निरूढेषु सर्वेष्वपि पात्रेषु धर्मसन्धतां, सत्यनिष्ठतां, त्यागसंयमौदार्यं। दिसौशील्यसम्पन्नताश्च पश्यामः। अप्रतिम-नायकः स रामः लोकोत्तरवीरः ओजस्वी, तेजस्वी च। तस्य पितृभक्तिशीलता, भ्रातृवत्सलता, शरणागतवात्सल्यशीलता, आदर्शमित्रता, दीनजनवत्सलता, प्रजाजनप्रेममयता, न तावदेव आदर्शशत्रुतापि। एवम् इत्यादिमेरूगुणानां विग्रहरूपी रामः स्वस्मिन् भक्तिमतां गुहशबर्यादीनां निम्नवर्गप्रतिनिधीनामपि तेषां सज्जीवत्वात् उद्धरणे बद्धकटिरभूत् इत्ययम् अतीवप्रेरणादायको वर्तते। सीता-लक्ष्मण-भरत-सुग्रीवविभीषणाञ्जनेयादिभिः अन्यान्यैश्च पात्रैः बहूनि धनात्मकमौल्यानि अस्मासु सुप्रभावितानि भवन्ति। वालिरावणकुम्भकर्णेन्दुजिन्मन्थरादिपात्रैः, ऋणात्मकवृत्तानि अथवा जीवनविरुद्धान्यपमौल्यानि यान्यपि जानीमो तानि अस्मज्जीवने परित्यक्तव्यानीति पाठं ग्रहीतुमर्हामः।

तथैव च महाभारतेन पाण्डवविदुरकृष्णादीनां जीवनवृत्तान्तैः वयं साधुमौल्यानि स्वीकृत्य धार्तराष्ट्रशकुनिशिशुपालादिभिः पात्रैः निषिद्धवृत्तानि यान्युद्भिजितव्यानीति शिक्षेम। महाभारतान्तर्गतानि यानि अनर्घाणि मुक्ताफलानि उदाहरणार्थं भगवद्गीता, विदुरनीतिः, विष्णुसहस्रनामादीनि अस्माभिः सम्यक् स्वीकरणीयानि जीवनेऽनुसर्तुम्। मनुजस्य अष्टौ गुणाः जीवनप्रदीपकाः के इति विदुरो बोधयत्येवम्:

अष्टौ गुणाः पुरुषं दीपयन्ति प्रजा च कौल्यं च दमः श्रुतं च।
पराक्रमश्च अबहुभाषिता च दानं यथाशक्ति कृतज्ञता च॥

तथैव च नरेण त्यक्तव्याः दोषाः के? इत्यपि प्रबोधयति विदुरः।

दम्भं मोहं मत्सरं पापकृत्यं

राजद्विष्टं पैशुनं पूगवैरम्॥

मत्तोन्मतैः दुर्जनैश्चापि वादं

यः प्रज्ञावान् वर्जयेत् स प्रधानः॥

आदर्शजीवनसाधनामार्गं अनुसरणीयगुणमौल्यानि इत्थमुक्तानि श्रीकृष्णेन -

अभयं सत्त्वसंशुद्धिर्ज्ञानयोगव्यवस्थितिः।

दानं दमश्च यज्ञश्च स्वाध्यायस्तप आर्जवम्॥

महाभारतं तु विश्वकोशत्वेन गण्यते।

पतञ्जलेः योगसूत्रग्रन्थे बोधितानुसारं अष्टाङ्गयोगमार्गैः नरस्य इहपरोपयुक्तप्रेयःश्रेयसी, मुक्तिफलं च संसाधयितुं साहाय्यभूतानि उत्तममौल्यानि वयं ग्रहीतुं प्रयतेम। तदर्थं यम-नियमाङ्गयोः ये मौल्यात्मकांशाः अहिंसा, शौचं, सन्तोषः तपः, शमदमौ, स्वाध्यायः, ब्रह्मचर्यमपरिग्रहौ, सत्यम्, अस्तेयम्, ईश्वरप्रणिधानं, प्राणायामध्यानादीनि च नित्यमभ्यसेम।

सन्ति च बालमानसानां मोदसहितं नीतिबोधनं कुर्वन्तः पञ्चतन्त्र-हितोपदेशकथासरित्सागरादयो बाल-मनोरमाकथाग्रन्थाः। तत्र प्राणिपक्षिरूपपात्राणां द्वारा मानवजीवनोपयोगीनि नीतिमौल्यानि सुबोधितानि वर्तन्ते। तेषां तथा च इतरेषां काव्यशास्त्राणां परिशीलनेन नो जीवनशैलीमुत्थापयेम।

“काव्यशास्त्रविनोदेन कालो गच्छति धीमताम्”।

इत्युक्तवत् सत्कार्येण आजीवनमिदं यायेम। भासु तन्नाम ज्ञानदीप्तिषु रताः वयं इत्यतः वयं 'भारताः' यथार्थतयैव भवेम। समग्रे जगति भारतराष्ट्रं सदैव विश्वगुरुरूपे मेरुस्थाने यथा विराजते तथा करवामः; अत एव आर्यजनाः वयं गुणधर्मनीत्यात्मकं पावनं कल्याणमयजीवनं निर्वहेम। अथात्र अस्माकं लक्ष्यमिदं भवेत्-

अकृत्वा परसन्तापम् अगत्वा खलसङ्गतिम्।

अनुसृत्य सतां वर्त्म यत्स्वल्पमपि तद्बहु॥ इति शम्।

जयतु भारतम्। जयतु मनुकुलम्। ●

संस्कृतभाषायाः महत्त्वम्

✍ आर्. स्मिता, द्वितीय बि.एस्.सी.

सम्यक् परिष्कृतं संशुद्धमर्थाद् दोषरहितं व्याकरणेन संस्कारितं वा यत्तदेव संस्कृतम्। एवञ्च 'सम्'—उपसर्गपूर्वकात् 'कृ'धातोर्निष्पन्नोऽयं शब्दः संस्कृतभाषेति नाम्ना सम्बोध्यते। सैव देवभाषा गीर्वाणवाणी, देववाणी, सुरभारती, अमरवाणी, गीर्वाणीइत्यादिभिर्नामभिः कथ्यते। इयमेव भाषा सर्वासां भारतीयभाषाणां जननी, भारतीयसंस्कृतेः प्राणस्वरूपा, भारतीयधर्मदर्शनादीनां प्रसारिका, सर्वास्वपि विश्वभाषासु प्राचीनतमा सर्वमान्या च एषा मन्यते। अस्माकं समस्तमपि

प्राचीनं साहित्यं संस्कृतभाषायामेव रचितमस्ति, समस्तमपि वैदिकं साहित्यं, रामायणं, महाभारतं, पुराणानि, दर्शनग्रन्थाः, स्मृतिग्रन्थाः, काव्यानि, नाटकानि एवं वाङ्मयवैविध्यं च अस्यामेव भाषायां विरचितं प्राप्यते। गणितं, ज्योतिषं, काव्यशास्त्रमायुर्वेदः, अर्थशास्त्रं, राजनीतिशास्त्रं छन्दःशास्त्रं ज्ञान-विज्ञान तत्त्वज्ञानमस्यामेव संस्कृतभाषायां समुपलभ्यते। अनेन संस्कृतभाषायाः विपुलत्वं, समृद्धत्वं गौरवं च स्वत एव सिद्ध्यति। ●

ಅಪೂರ್ವವಾದ ಸಂಪತ್ತು ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾ ಸಾಹಿತ್ಯ

✍ ವಿಶ್ವೇಶ ಪ್ರಸಾದ ಭಟ್, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಸಿ.ಎ.

‘ಸಂಸ್ಕೃತ’ ಎಂಬ ಮೂರಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಎಲ್ಲರ ಮೈ ರೋಮಾಂಚನಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ದೇವಭಾಷೆ, ಸುರಸರಸ್ವತಿ, ಸಕಲ ಭಾಷೆಗಳ ಜನನಿ ಅಂತಲೂ ಕರೆಯುವುದುಂಟು. ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಸಂಸ್ಕೃತವು ಮೃತ ಭಾಷೆ, ಶೋಷಕರ ಭಾಷೆ, ಮೂಢ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಭಾಷೆ ಎಂಬುವುದು ಕೆಲವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಮಾತು.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದ ಪೂರ್ವಾಗ್ರಹ ಬಿಟ್ಟು, ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಂಡಾರದತ್ತ ಒಮ್ಮೆ ನೋಡಿದರೆ ನಾವಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದು ಅಪೂರ್ವ ಸಂಪತ್ತನ್ನು. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿಯಾದ ಅಮೂಲ್ಯ ನಿಧಿಯನ್ನು, ವಿದೇಶೀಯರು ಕಂಡಂತೆ ಇಂದಿನ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಯುಗಕ್ಕೂ ಉಪಯುಕ್ತವೆನಿಸುವ ಗ್ರಂಥಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿದೆ.

ಇನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕೊಡುಗೆಗಳಂತೂ ಹೇಳತೀರದು. ಋಷಿಮುನಿಗಳು ಜಗತ್ತಿನ ಹಲವಾರು ಸತ್ಯಾಸತ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿದು ವೇದ, ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಮೂಲಕ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸಾರಿದರು. “ಆನೋ ಭದ್ರಾಃ ಕೃತವೋಯಂತು ವಿಶ್ವತಃ” ಎಂಬ ಋಗ್ವೇದದ ಸೂಕ್ತಿಯಂತೆ ಉದಾತ್ತ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಾವು ಎಲ್ಲೆಡೆಯಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ “ಭದ್ರಂ ಕರ್ಣೇಭಿಃ ಶೃಣುಯಾಮ ದೇವಾಃ ಭದ್ರಂ ಪಶ್ಯೇ ಮಾಕ್ಷಭಿರ್ಯಜತ್ವಾಃ” ಅಂದರೆ, ಕಿವಿಗಳಿಂದ ಒಳಿತನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ, ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ, ನೂರು ಕಾಲ ಬಾಳೋಣ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ರಾಮಾಯಣ - ಮಹಾಭಾರತ ಜಾಗತಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆದ ಕೃತಿಗಳು. ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಂತೂ ಗಾಂಧಿ - ವಿನೋಬಾಭಾವೆ, ಶಿವಾಜಿ-ವಿವೇಕಾನಂದರಿಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ನೀಡಿದ ಗುರು.

ಪ್ರಾಚೀನಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸ ಅರಿಯಲು ಪುರಾಣಗಳು ತುಂಬಾ ಸಹಕಾರಿ. ಪಾಣಿನಿ, ಪತಂಜಲಿಯಂತಹ ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಲ್ಲ. ಮನುಸ್ಮೃತಿ, ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯಸ್ಮೃತಿ,

ದೇವಲಸ್ಪತಿಗಳಂತಹ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ ಗ್ರಂಥಗಳು ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಸಮಯೋಚಿತ ಪರಿವರ್ತನೆಗಳ ಕುರಿತು ಭಾರತೀಯರಿಗಿದ್ದ ಕಾಳಜಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಗಳಾಗಿವೆ. ಕೌಟಿಲ್ಯನ ಆರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ, ಕಾಮಧರ್ಮೀಯ, ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರ ಮೊದಲಾದ ಕೃತಿಗಳು ರಾಜಕೀಯ, ಆಡಳಿತ ಕಲೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ - ಹೀಗೆ ಜನಜೀವನದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತವೆ. ಶುಕ್ರನೀತಿ ಹಾಗೂ ವೈಶಂಪಾಯನನ “ನೀತಿಪ್ರಕಾಶಿಕಾ” ಕೃತಿಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಆಗ್ನೇಯಾಸ್ತ್ರಗಳು ಹಾಗೂ ಸಿಡಿಮದ್ದಿನ ಪರಿಚಯ ಇದ್ದಿರಬೇಕೆಂಬುದು ತರ್ಕಕ್ಕೆ ನಿಲುಕದ್ದು. ವಾತ್ಸರ್ಯನ ಕಾಮಸೂತ್ರಗಳಿಗೆ ಸರಿಸಮಾನವಾದ ಗ್ರಂಥ ಇನ್ನೊಂದಿಲ್ಲ.

ಕಾವ್ಯ-ನಾಟಕಾದಿ ಲಲಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಕವಿಗಳ ಕೊಡುಗೆ ಗಮನಾರ್ಹ. ಭಾಸ ಕವಿಯ ಪ್ರತಿಮಾನಾಟಕಂ, ಅಭಿಷೇಕನಾಟಕಂ, ಕಾಳಿದಾಸನ ಅಭಿಜ್ಞಾನ ಶಾಕುಂತಲಂ, ಕುಮಾರಸಂಭವಂ, ಭವಭೂತಿಯ ಮಹಾವೀರಚರಿತಂ, ಉತ್ತರರಾಮಚರಿತಂ ಭರ್ತೃಹರಿಯ ನೀತಿಶತಕ, ವೈರಾಗ್ಯಶತಕ, ಭಾರವೀಯ ಕಿರುತಾರ್ಜುನೀಯಂ, ವಿಷ್ಣುಶರ್ಮನ ಪಂಚತಂತ್ರ ಮೊದಲಾದ ಸಹಸ್ರಾರು ಕವಿಗಳ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಅನಂತ.

ಹೀಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಅಪಾರವಾದ ಜ್ಞಾನರಾಶಿಯನ್ನೇ ಹೊಂದಿದೆ. ಕೇವಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿರದೆ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ, ವಾಣಿಜ್ಯ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಲೆಯು ಹರಡಿದೆ.

ಪಂಚತಂತ್ರಗಳಂತಹ ಹಿತೋಪದೇಶದಂತಹ ಶಿಶು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅನ್ಯತ್ರ ದುರ್ಲಭ. ಭರತ ಮುನಿಯಿಂದ ಇತ್ತೀಚಿನ ಪಂಡಿತ ಜಗನ್ನಾಥರವರೆಗೆ ಅಲಂಕಾರ ಶಾಸ್ತ್ರ ಬೆಳೆದುಬಂದ ದಾರಿ ವರ್ಣರಂಜಿತ. ಮೋಕ್ಷಶಾಸ್ತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೂ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ದರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳ ಮೂಲಕ ಅಪಾರ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ ಕೀರ್ತಿ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಬೇಕು.

बोकडाची फजिती

✍ अभिषेक तळवळकर, द्वितीय बि.ए.

एक कोल्हा होता। त्याला खूप तहान लागली होती। तो पाण्याचा शोध घेत एका विहिरीजवळ पोचला। विहीर जुनाट आणि पडकी होती। ती फारशी खोल नव्हती। त्या विहिरीत पाणी देखील थोडेसेच होते। कोल्हाने विहिरीत उडी मारली आणि पोट भर पाणी प्याला। पण आता तो विहिरीतून बाहेर कसा निघणार?

तो विहिरीच्या कोपऱ्यात उभे राहून तेथे कोणी येण्याची वाट पाहू लागला। तेवढ्यात तेथे एक बोकड आला। त्यालासुद्धा तहान लागली होती। त्याने विहिरीत डोकावून पाहिले। त्याला विहिरीत कोल्हा दिसला। त्याने कोल्हयाला विचारले, “गडया कोल्हेभाऊ, पाणी कसे काय आहे?”

कोल्हा म्हणाला, “अरे बोकडा तू सुद्धा थे। हे पाणी फारच गोड आहे। शिवाय येथे खूपच गारवा वाटत

आहे। तू येथे ये आणि हे थंड पाणी पिऊन तुझी तहान भागव।”

कोल्हयाचे गोड बोल ऐकून बोकड उतावोळ झाला। त्याने लगेच विहिरीत उडी मारली। बोकड विहिरीत पडल्याबरोबर कोल्हयाने स्वतःचे पुढचे पाय त्याच्या पाठीवर टेकवले आणि तो उडी मारून बिहिरीबाहेर आला।

मरा बोकड स्वतःला बाहेर काढण्यासाठी कोल्हयाला हाका मारू लागला। कोल्हा म्हणाला, “अरे बोकडा! तुझी दाडी लांबडी आहे; पण तुझी अक्कल मात्र तोकडी आहे। विहिरीत उडी मारण्याआधी विचार का नाही केलास? अता तू आणि तुझे कर्म! मला काही सांगू तकोस। मी चाललो। राम राम!” एवढे बोलून कोल्हा तेथून पळून गेला।

नीती: कोणतेही काम अविचाराने करू नये।

ಆಟಿಡ್ ಆಟಿಕಲಂಜೆ

✍ ದೀಕ್ಷಿತಾ ಕೆ., ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಸಿ.ಎ.

ಆಟಿ ಪನ್ನಗ ನಂಕ್ ನೆಂಪಾವುನಿ ಬುಡಾಂದೆ ದೊರಿವುನ ಬರ್ಸ. ಅಂದ್ ಅಂಚಿನ ಒಂಜಿ ಕಾಲ ಇತ್ತಂಡ್ ಆಟಿಡ್ ಬರ್ಸ ದೊರಿಯೆರೆ ಸುರು ಆಂಡ ಬುಡಾಂದೆ ಪೆತ್ತ, ಪದಾರಾಡ್ ದಿನ ಬತ್ತಿನಾಲ ಉಂಡು. ಬರ್ಸದ ಪೆಟ್ತ್ ಜನ ಇಲ್ಲ ಪಿದಾಡಂದಿನಲಾ ಉಂಡು. ಸುದೆತ ನೀರ್ ಏರ್ ದ್ ಊರಿಡಿ ಬೊಲ್ಲೊನೇ ಬೊಲ್ಲ, ಗಾಳಿ ಬರ್ಸೊಡು ಏತೋ ಅನಾಹುತೊಲು ಆತಿನಲಾ ಉಂಡು. ಇತ್ತೆ ಅಂಚಿನ ಬರ್ಸ ತೂವೆರೆನೇ ಇಜ್ಜಿ.

ಆಟಿ ಪಂಡ ಸೌರಮಾನದ ನಾಲನೇ ತಿಂಗೊಲು. ಕರ್ಕಟ ಮಾಸಂದ್ಲಾ ಪನ್ನರ್. ಬಡಪತ್ತದ ಕಾಲೊಡು ಬಾರಿ ಬರತ್ತ ತಿಂಗೊಲು ದಿನಕ್ಕೊರ ಬಂಜರ ಗಂಜಿ ಚಟ್ಟಿ ತಿಕ್ಕಂಡ ಅವ್ವ ಮಲ್ಲೆ “ಆಟಿ ಆಡೊಂದು ಪೋಪುಂಡು. ಸೋಣ ಸೋಡೊಂದು ಪೋಪುಂಡು ಪಂಡ್ ದ್ ಗಾದೆನೇ ಉಂಡು”. ಪಂಡ ಆಟಿ ಬಾರಿ ನಿಧಾನೊಡು ಪೋಪಿನಿ. ಸೋಣ ಬೇಗ ಪೋಪುಂಡು ಪಂಡ್ ದ್ ಅರ್ಥ. ಅಂದ್ ಬಡಪತ್ತದ ಆ ಕಾಲೊಡು ಆಟಿ ತಿಂಗೊಲು ನೂಕುನೆ ಬಾರಿ ಬಂಗೊಡ್. ಆಟಿ ತಿಂಗೊಳ್ಳು ಒರ್ಲ ಜಡ್ಡ್ ಇತ್ತಿನಾಯೆ ಪಿದಯಿ ಪೋವಾಯೆ ಪನ್ನಿ ಪಾತೆರಲಾ ಉಂಡು. ಪಂಡ ಆಟಿಡ್ ದಡ್ಡ್ ಬಾರ್ ಇತ್ತಿನಾಯೆ ಆಂಡಲಾ ಪಿದಯಿ ಪೋವಾಯೆ ಪಂಡ್ ದ್. ಅಂಚಿನ ಬರ್ಸ ಆಟಿಡ್ ದೊರಿಯುನ ಜೋರುದ ಬರ್ಸೊನು ಆಟಿದ ಮಲಕ ಪಂಡ್ ದ್ ಲಾ ಹಿರಿಯರ್ ಪನ್ನೊಂದಿತ್ತರ್.

ಆಟಿದ ಪುಣ್ಯಮೆನ್ ಆಟಿದ ಮರ್ವಂದ್ ಲಾ ಪನ್ನೊಂದಿತ್ತರ್. ಕೆಲವು ದಿಕ್ಕ್ ಪೊಂಜೋವುಲು ತಡ್ಡದ ಪೂಜೆಲಾ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತರ್. ಬಲೀಂದ್ರ, ಬಲೀಂದ್ರ, ಆಟಿದ ಪುಣ್ಯಮೆ, ಅಯನೊಂತ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ, ದೀಪಾವಳಿ ಕೊಡಿಪರ್ಬೊ, ಎನ್ನ ರಾಜ್ಯೋಂತ ಬಲಿ ಕೊಂಡೋತು ಇನ್ನ ರಾಜ್ಯೋಂತ ಪೊಲಿಕೊಂಡ ಹರಿಯೋಹರಿ ಪಾಲೆದಮರೊಕ್ಕು ಬಲೀಂದ್ರನ್ ಒಸಯ ಮಲ್ತ್ ಬಜಲ್ ಅತ್ತಂಡ ಅರಿ ಬರ್ಕನಕ ಇಂಚ ಪನ್ನೊಂದಿತ್ತರ್.

ಆಟಿಡ್ ಆಟಿಕಲಂಜೆ (ತುಳುನಾಡ್ ದೈವ) ನಲ್ಲಿ ಜನಾಂಗದಕುಲು ಈ ದೈವದ ಏಕ ಪಾಡ್ ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲಗ್ ಪೋದ್

ಪಾದರ್ಸ ಪಂಡ್ ದ್ ನಲಿತೊಂದಿತ್ತರ್. ಬೊಕ್ಕ ಮಂಜೊಲು, ಉಪ್ಪು, ಮಜ್ಜೆ, ಮಂತ್ರದ್ ದಕ್ಕದ್ ಕಿದತ್ತ ಕೈಕಂಜಲೆನ ಬೊಕ್ಕ ಇಲ್ಲದ ಜನಕುಲೆನ ಅನಿಷ್ಟ ಕಲೆವೊಂದಿತ್ತರ್.

ಆಟಿದ ಪೆಲಕಾಯಿ ಪಂಡ ಬಾರಿ ರುಚಿ. ಕೆಲವು ಪೆಲತ್ತ ಮರಕ್ಕುಲೆಡ್ ಆಟಿಡ್ ಪಂದರ್ಸ ಪೆಲಕಾಯಿ ಆವೊಂದಿತ್ತಂಡ್, ಬಡವೆರ್ಗ್ ಅವ್ವ ಅಪಗ ಆಹಾರ. ಪೆಲಕಾಯಿ ತಿಂದ್ ಆಯಿತ ಕೂಂಜಿ, ರೆಚೊನ್ನು ಉಪ್ಪುಡು ಪಾದರ್ಸ ದೀಡ್ ಚಟ್ಟಿ ಮಲ್ತ್ ಗಂಜಿ ಉನ್ನೊಂದಿತ್ತರ್. ಅರೆಗಾಲದ ಪೆಲಕಾಯಿದ ಪೆಲತರಿನ್ ಸೂಂಟಾಯಿ ಮಲ್ತ್ ಆಟಿಡ್ ಗೆಂಡೊಡು ಪಾದರ್ಸ ಅತ್ತಂಡ ಬೆಯಿಪಾದ್ ತಿನೊಂದಿತ್ತರ್.

ಆಟಿದ ಕತ್ತಲೆ ಪಂಡ್ ಲಾ ಪಾತೆರ ಇತ್ತಂಡ್. ಪಗಲಿಡೀ ಮುಗಲ್ ದಿಂಜಿದ್ ಕತ್ತಲೆನೇ ಇತ್ತಂಡ್. ರಾತ್ರೆಡ್ ಕರ್ಗತ್ತಲೆ ಇತ್ತಿನದಾರ್ತ ಆಟಿದ ಕತ್ತಲೆ ಪಂಡ್ ಗಾದೆನೇ ಇತ್ತಂಡ್. ಮದ್ದೆ ಆದ್ ಪೋತಿನ ಪೊಂಜೋಕುಲು ಆಟಿ ಕುಲ್ಲೆರೆ ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮರೆನ ಇಲ್ಲಡೆ ಬರೊಂದಿತ್ತರ್. ಇಂದೆಕ್ ಆಟಿ ಕುಲ್ಲಿನಿ ಪಂಡ್ ಲಾ ಪನ್ನೊಂದಿತ್ತರ್.

ಆಟಿಡ್ ಏತೇ ಬರ್ಸ ಇತ್ತಂಡಲಾ ದೊಂಬು ಮಿನಿ ಕಾಯಿಂಡ ಆ ದೊಂಬುನು ತಡೆಯರೆ ಆವೊಂದಿತ್ತಜಿ. ಆಟಿದ ದೊಂಬುಗ್ ಆನದ ಬೆರಿಲಾ ಪುಡವು ಪನ್ನಿ ಗಾದೆನೇ ಉಂಡು. ಪಂಡ ಆತ್ ಕರಿಣ ಇತ್ತಂಡ್ ಆ ದೊಂಬು. ಆಟಿದ ಅಮವಾಸ್ಯೆ ಉಂದು ಬಾರೀ ವಿಶೇಷವಾಯಿನ ದಿನ. ಆ ದಿನ ಕಡಲ್ ದ್ ಮೀಪುನಿ, ಪಾಲೆದ ಕೆತ್ತದ ಕಸಯ ಪರ್ಪಿನಿ, ಬೂತೊಲೆಗ್ ಅಗಲ್ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಕಾರ್ಯಾಲೆನ್ ಹಿರಿಯಕುಲು ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತರ್. ಪಾಲೆದ ಮರೊಟ್ಟು ಆ ದಿನ ಪೂರ ಮರ್ದ್ ಬತ್ತದ್ ಸೇರುಂಡು ಪನ್ನಿ ನಂಬಿಕೆ ಇತ್ತಿನದಾರ್ತ ಆಯಿತ ರಸ ಪರಿನಿ. ಆಟಿದ ಅಗಲ್, ಸೋನೊಡು ಕೋಲ ಪಂಡ ಆಟಿಡ್ ವಾ ಆಯನಲಾ ಇತ್ತಿಜಿ. ಅಗಲ್ ಮಾತ್ರ. ಸೋನೊಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಕೋಲ, ನೇಮ, ಅಯನೊಲು ಸುರುವಾವೊಂದಿತ್ತಿನಿ. ಎಂಚೆ! ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡ ಪರಿಪೋಕು ಪೊರ್ಲು ಅತ್ತೆ.

ಪಾಜಿಗುಡ್ಡ ಸ್ಥಳ ಪುರಾಣ

✍ ದೀಪ್ತಿ ಎ. ಕೆ., ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎ.

ಮೂಡಾಯಿದ ಮೆಯಿಟೆತ್ತರದ ಗಟ್ಟಾ! ಪಡ್ಡೆಯಿಡ್ ಸೆರೆನುರೆ! ದಿಂಜಿ ಮೊರೆಸುನ ಕಡಲ ನಲಿಪಾಟ ||

ಪರಪಿ ಸುದೆ ಕಾಡಣೆ ಪದವು ಬೈಲ್ | ತೋಟೋಳೆನ್ ತೂನಗ | ಸದ್, ದಾಂತಿನ ಐಸುರೊದ ಇಲ್ ||

ಪ್ರೊ! ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಪದತ ಸಾಲುಲು ಪನ್ನಿಲೆಕಾನೆ ತುಳುನಾಡ ಐಸ್ರೊದ ಪೂರ್ವಸಿರಿ ಮೆಯಿ ಮನಸ್‌ಲೆನ್ ಮಲ್ತ್ ಮಲ್ತಿನವು. ಅಂಡ ಮುಲ್ತ ಕಟ್‌ಕಟ್ಟಲೆಲಾ ಆತೇ ಕರಾಳವಾಯಿನವು. ಮುಲ್ತ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಸ್ತ್ ಬಂಗದವುಂದೇ ಪನೊಲಿ. ಈ ವರ್ಣ ಪದ್ಧತಿದ ನಡುಟು ಅಕ್ಲೆನಾ ಬದ್‌ಕದ ಬಣ್ಣ ಕಲೆಯಿನಕುಲು ಏತೋ ಜನ. ಅಂಡ ಉಂದೇ ವರ್ಣ ಪದ್ಧತಿದ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟ ಮಲ್ತಿನ ಬಿರ್‌ಸೆರೆನಲಾ ನಮ ಮೂಲು ತೂವೊಲಿ. ಕೋಟಿ-ಚೆನ್ನಯರ್, ಕಾನದ-ಕಟದರ್, ಕೇಲದ ಪರ್ನು-ಎನ್ನೂರ ದೆಯ್ಯ ಉಂದೇ ಸಾಲ್‌ಗ್ ಸೇರುನಕುಲು ಒಂಜೇ ಕಾಲದಕುಲಾಯಿನ ಈ ಮೂಜಿ ಬೀರ ಜೋಡಿಲು ಒಂಜಾದ್ ಸೇರಿನ ತಾನೇ ಕಾರ್ಲದ ಪಾಜಿಗುಡ್ಡ. ಕೋಟಿ-ಚೆನ್ನಯರೆನ ಕಥೆ ನಮ ಮಾತೆರೆಗಲಾ ತೆರಿಯಿನವು. ಮರಕೆಲೆರಾಯಿನ ಕೇಲದ ಪರ್ನು - ಎನ್ನೂರ ದೆಯ್ಯ ಭಾವ-ಮೈತ್ ನೆರ್. ಮುಕ್ಲೆನಾ ಬಗಟ್ ದಿಂಜಿ ಮಾಹಿತಿ ತೆರಿಯಂದಿನೆಟ್ಟಾವರ ಕಾನದ-ಕಟದರೆನ ಬಗ್ಗೆ ಪನೊಂದು ಪಾಜಿಗುಡ್ಡ ಸ್ಥಳ ಪುರಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಪನ್ನೆ.

ಕಾನದ-ಕಟದರ್ ತುಳುನಾಡ್ ಸತ್ಯಸಾರಮಾನಿ ದೈವೊಂದೇ ಪುಗರ್ತೆ ಪಡೆಯಿನಕುಲ್. ಮುಕ್ಲುತಿರ್ತ ಜಾತಿಗ್ ಸೇರ್ದಿನಕ್ಲ ಪಂಡ್ ತುಳುನಾಡ ಪಾಡ್ವಂಡ್ ತೆರಿಯೊನಲಿ. ನಾಡ ಜಾತಿದ ವಿರುದ್ಧ ಸ್ವರ ದರ್ಶಿನ ಬಿಸೆರ್. ಹಂದ್ರ ಬೊಕ್ಕ ಬೊಲ್ಲೆ ಜೋಡಿಗ್ ಪುಟ್ಟಿನ ಅಮರ್ ಜೋಕುಲೇ ಕಾನದ-ಕಟದರ್. ಕಾನದ ಕೈತಲ್ ಪುಟ್ಟಿನ ಬಾಲೆಗ್ ಕಾನ ಪಂಡ್, ಕಟ್ಟದ ಕೈತಲ್ ಪುಟ್ಟಿನ ಬಾಲೆಗ್ ಕಟ ಪಂಡ್ ಪುದರ್ ದೀದ್ ಬೊಲ್ಲೆ ಬಂಗಡಾಂಡಲ ಪೂರ್ವಡ್ ತಾಂಕುವೊಲು. ಜೋಕುಲು ಸೊಂಪುಡು ಬಲತರ್. ಕಾರಣಾಂತರಡ್ ಬೊಲ್ಲೆಗ್ ಅಲೆನ ಪಲಯನ ಇಲ್ಲಡೆ ಇಪ್ಪೊಡಾಪುಂಡ್. ಅದಗ್ ಜೋಕ್ಲೆನ್ ಬೊಲ್ಲೆ ಗುರ್ಕಾರ್ಡಿಯಾಯಿನ ದೇಯಿ ಬೈದದಿನ ಕೈತಲ್ ಕೊರ್ದು ಪೋಪಲ್. ಬೈದದಿ ಪೊರ್ದುಡು ಸಾಂಕುವೊಲು. ಇಂಚ ಮಲ್ತಾಯಿನ ಜೋಕುಲು ಅಕ್ಲೆನ ಪಾಲ್‌ಗಿತ್ತಿನ ಕಂಡಗ್ ಬೇಲಿ ಪಾಡ್, ಕೆದು ತೋಡ್, ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯೋದ ಕುಲ್ಕುಂದಡ್ ನಡತೊಂದಿತ್ತಿನ ಎರ್ರೆನ

ಜಾತ್ರೆಗ್ ಪೋದು ಅಲ್ಪಡ್ಡ ಕಾರಿ-ಕಬಿಲೆ ಜೋಡಿ ಎರ್ರೆನ್ ಕನತ್‌ದ್ ದಡ್ಡಾಲ್ ಪಲ್ಪಡ್ ಕಟ್ ಪಾಡ್ ಕಂಡಡ್ ಬೆನ್ನಿ ಮಲ್ಪರೆ ಎಡ್ಡೆ ಬುಳಿತ ಬಾರ್‌ನ್ ನಾಡೊಂದು ಪೋಪೆರ್. ಬಿಸಿಲೆ ಘಾಟಿ ದಾಟ್ ಇಕ್ಕೇರಿ ಸೀಮೆದ ಶಿವಪ್ಪ ನಾಯ್ಕಡ ಅಕ್ಕರ ಬುಳಿತ ಬಾರ್‌ನ್ ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಕನತ್‌ಸತ್ಯದ ಬುಳೆನ್ ಬುಲೆಪೆರ್. ಕಾನದ-ಕಟದರೆನ ಇತಿಹಾಸೋಡ ಪುಗರ್ತೆ ಪಡೆಯಿನ ಸನ್ನಿವೇಶ ಪಂಡ ಪಾಜಿಗುಡ್ಡ ನಡತಿನವು.

ತುಳುನಾಡ್ ಕಡ್ಡಸದ ದಿನತಾನಿ ಬೊಂಟಿ ದೇರುನು ದುಂಬುಡ್ಡುಲಾ ನಡತ್ತೊಂದು ಬತ್ತಿನವು. ಅಂಚೆನ್ ಒಂಜಿ ಕಡ್ಡಸದ ದಿನ ಬೊಂಟಿ ದೇರೆ ಕಾನದ-ಕಟದರ್, ಕೋಟಿ-ಚೆನ್ನಯರ್, ಬೊಕ್ಕ ಕೇಲದ ಪರ್ನು-ಎನ್ನೂರ ದೆಯ್ಯ ಪಿಡುಡುವೆರ್. ಅಂಚ ದಡ್ಡಾಲ್ ಪಲ್ಪೆ, ಮಾದೇರಿ ಕಾಡ್, ಬಂಟಮಲೆ ದಾಟ್‌ದ್ ಇತ್ತೆದ ಪಾಜಿಗುಡ್ಡಗ್ ಬರ್ಪೆರ್. ಇಂಚ ಬೊಂಟಿ ದೇರೊಂದು ಬತ್ತಿನಕ್ಲೆಗ್ ಬಡವು ಬಾಜೆಲಾಪುಂಡು. ಕೈತಲ್ ಓಲಾಂಡಲಾ ನೀರ್‌ದ ಪರಪು ತೋಜುಂಡಾ ಪಂಡ್ ತೂಪೆರ್. ಓಲ್ಲಾ ನೀರ್ ತಿಕ್ಕುಜಿ. ಅಂಡ ಭೂಮಿದಡಿಟ್ ನೀರ್‌ದ ಪರಪು ತೆರಿಯೊನ್ನ ಶಾಸ್ತ್ರೊ ಕಾನದ-ಕಟದರೆಗ್ ತೆರಿದಿತ್ತಿಂಡ್. ಅಂಚ ಪಾಜಿಗುಡ್ಡದ ಒಂಜಿ ಮುರಕಲ್‌ದಡಿ ನೀರ್‌ದ ಸೆಲೆ ಉಂಡು ಪಂಡ್ ಪನ್ನೆರ್. ಅಂಚ ಕೋಟಿ-ಚೆನ್ನಯರ್ ಅಕ್ಲೆನ ಸುರಿಯಡ್ ಕಲ್‌ನ್ ಕಡ್ವೆರ್ ಅಂಡ ಅಕ್ಲೆನ ಸುರಿಯೊದ ಮೊನೆ ಬಗ್ಗುಂಡು. ಕೇಲದ ಪರ್ನು - ಎನ್ನೂರ ದೆಯ್ಯ ಪಗರಿ ಬುಡ್ಡು ತೂಪೆರ್ ಅವುಲಾ ವಿಫಲಾಪುಂಡು. ಅಕೇರಿಡ್ ಕಾನದ-ಕಟದರ್ ಗೊಲುಂಬುರುಡ್ ಮುರ ಕಲ್‌ನ್ ಪುಡಪೆರ್. ನೀರ್ ಉರ್ದರ್ ಬರ್‌ಪುಂಡು. ಮಾತೆರೆಗಲಾ ಸಂತೋಷ ಆಪುಂಡು. ನೀರ್ ತಿಕ್ಕಿ ಬೊಕ್ಕ ಅಸ್ತಶ್ರ ಜಾತಿಡೇ ತಿರ್ತ ಜಾತಿಗ್ ಸೇರ್ದಿನಕುಲು ಗೆತ್ತಿನ ನೀರ್‌ನ್ ಪರೊಲಿಯಾ ಪಂಡ್ ಚರ್ಚೆ ಆಪುಂಡು. ಅದಗ್ ಕೋಟಿ-ಚೆನ್ನಯರ್ ಪಾಜಿಗುಡ್ಡದ ಮಿತ್ತ ಮೈಕ್ ಪಗರಿ ಬುಡ್ಡು ನೀರ್ ಪರಪಿ ಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತುದ್ ಅಕ್ಲೆನ ಬಿಸ್‌ದಿಗೆ ತೋಜಾವೆರ್ ಅಂಡ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ದೂರ ಮಲ್ಪರೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ತುನ ನಮನೆ ಇಂಚ ಚರ್ಚೆ ಮಲ್ತುನ ಸಮ ಅತ್ರ್ ಪಂಡ್ ಮೂಜಿ ಜೋಡಿಲು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಾನದ-ಕಟದರ್ ಗೆತ್ತಿನ ನೀರ್‌ನ್ ಪರ್ದ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ದೂರ ಮಲ್ಪೊಡುಂದು ಲೋಕೋಗ್ ಸಂದೇಶ ಸಾರ್ವೆರ್. ಇನಿಕ್ಲ ಕಾರ್ಲಡ್ ಬೆಳ್ಳಂಗಡಿ ಪೋಪಿನ ಸಾದಿಡ್ ಬಜಗೋಳಿ ಪನ್ನಿನ ಪೇಂಟಿ ದಾಂಟಿ ಕೂಡ್ ಪಾಜಿಗುಡ್ಡದ ಚಡವು ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಚಡವು

ಬರ್ತನಗ ದತ್ತ ಮರ್ಗಿಲ್ಡ್ ಸತ್ಯಸಾರಮಾನಿ ತೀರ್ಥಲಾ, ಚಡವುದ ಕೋಡಿಟ್ ಬಲತ್ತ ಮರ್ಗಿಲ್ಡ್ ಕೋಟಿ-ಚೆನ್ನಯ್ಯ ತೀರ್ಥಲಾ ತೂವರೆ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ವರ್ಷೊದ 365 ದಿನಲಾ ತಂಪು ಸೆಲೆ ನೀರ್ ಉಕ್ಕೊಂದೇ ಇಪ್ಪುಂಡು.

ಆನಿದ ಕಾಲ ಘಟ್ಟಡೆ ತಳ ಸಮುದಾಯದ ನಡುಟ್ ಜಾತಿ ಐಕ್ಯತೆಗ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿನ ಒಂಜಿ ಮಾದರಿ ಸನ್ನಿವೇಶ ಉಂದಾತ್ಂಡ್. ಈ ಸನ್ನಿವೇಶೊಡು ಬರುನ್ನ ಲೋಕ ಸಂದೇಶ ಇನಿತ ಜಾತಿ ಸಂಘಟನೆಲೆಗ್ ಆದರ್ಶವಾದುಂಡ್, ಸುಮಾರ್ ವರ್ಷೊದ ದುಂಬು ಮೂಜಿ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಆಸ್ಪತ್ಯ ಸಮುದಾಯೊದ ಬಾನ

ಬೊಳ್ಳಲೆನ ಲೆಕ್ಕ ಇತ್ತಿನ ಈ ಮೂಜಿ ಪೆರ್ಮದ ಜೋಡಿ ಜವನೇರನ್ ಇನಿ ನಮ ದೈವ ಸ್ವರೂಪೊಡು ಆರಾಧನೆ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲ ಆಂಡ ಮೊಕಲೆನ ಆರಾಧನೆ ಕೇವೊಲ ಆರಾಧನೆಗ್ ಮುಡಿಪಾವಂದೆ ಇನಿತ ದಿನಟ್ ಜಾತಿ ಜಾತಿಲೆನ ನಡುಟ್ ಸಮಾಜಿಕೊ ಅನುಸಂಧಾನೊಗ್ ನಾಂದಿಯಾವೊಡಾತ್ಂಡ್. ತುಳುನಾಡ್ಡ್ ನನಲಾ ಅಸ್ತಿತ್ವೊಡ್ ಉಪ್ಪುನ ಜಾತಿ ಭೇದಭಾವೊದ ವಿರುದ್ಧ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಒಂಜಾದ್ ಆಣಿಯಾವರೆ ಪೂರ್ತು ಬೈದಂಡ್. ನನ ದಾಯೆ ತಡ, ತುಳುನಾಡ್ ಒಂಜಾದ್ ಜಾತಿವಾದಿಲೆನ ಅಟ್ಟಹಾಸೊಗ್ ನೆಲೆ ಇಪ್ಪಂದಿ ಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ಪುಗ, ನಾಡ್ ಪುದರ್ ಪರೈನ್ ಒರಿಪುಗ. ●

ಎದುರು ಕತೆಕುಲು

1. ಅಳತೆ ದೆಪ್ಪರೆ ದರ್ಜಿಡ್ಡ್ ಆವಂದ್, ಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತರೆ ಗುಮಾಸ್ತಡ್ಡ್ ಆವಂದ್ - ಕೂಜಲ್
2. ಕೆಬಿ ತಿರ್ಗಾಯಿ ಕೂಡ್ಲೆ ಬಸ ಬಸ ಕಕ್ಕುನಿ - ನಲ್ಲಿ
3. ಬುಡೆದಿ ಗರ್ತೊಂದೇ ಪೋಪಲ್, ಕಂಡನಿ ಸಿಗಿತೊಂದೇ ಬರ್ಪೆ - ಪೊಲಿಗೆ
4. ಪೋಪೆ, ಬರ್ಪೆ, ಆಂಡ ಬತ್ತಿ ಸಾದಿ ತೆರೆಯಂದಿನ ಯಾನೇರ್ ? - ನಿರೆಲ್
5. ಕಡಲ್ ಮಗ್ಗಳ ಸೈಪುನಿ ಕಜಿಪುದ ಬಾಜನಡ್ - ಉಪ್ಪು
6. ವಣಸ್ ಪಂಡಿಕೂಡ್ಲೆ ಲಾಗಿಡ್ ಬತ್ತದ್ ಕುಲ್ಲುನ ಯಾನೇರ್ ? - ಬಟ್ಟಲ್
7. ದೇವೆರ್ ನ ಕೆಡುಟು ನೀರ್ ಆಚ್ ನಗ, ಮಂಜಾಲ್ ಪಕ್ಕಿಗ್ ಮರಣ - ದೀಪ
8. ಮಿತ್ತಡ್ ತೊಂಡ ಮಿರಿ ಮಿರಿ ಬಣ್ಣ, ಉರ್ದುಂಡ ಒಂಜೇ ಬಣ್ಣ - ಸಾಬೂನು
9. ಪೊಗ್ಗುನಗ ಒಂಜಿ ಉಂಡೆ, ಪಿದಾಯಿ ಬನ್ನಗ ಸಾರ ನೂಲುಲು - ಸೇಮೆದಡ್ಲೆ
10. ಗುಡ್ಡದ ಪಿರಾವ್ಡ್ ಗುಂಡು ಕಲ್ಲು - ತುಂಬೆರೆಗ್ ದಿನ್ನ ಇಜ್ಜಿ - ತರೆತ ಸೂಡಿ
11. ನೀರ್ಡೆ ಪುಟ್ಟುವೆ, ನೀರ್ಡೆ ಮಲ್ಲೆ ಆಪುವೆ, ನೀರ್ಡೆ ಸೈಪುವೆ, ಯಾನೇರ್ - ಉಪ್ಪು
12. ಅಮ್ಮೆ ಆಕಾಶೊಗ್, ಅಪ್ಪೆ ಪಾತೊಳ್ಗ್, ಮಗ್ಗೆ ಬ್ಯಾರೊಗ್, ಮಗ್ಗಳ್ ನಾಗ್ ದೇವೆರೆಗ್ - ಬಚ್ಚಿದ ಮರ
13. ಎಂಚಿನ ಬೋಡಾಂಡ ಆವಡ್, ಊರ್ದ ಮಿತ್ತ ಊರೇ ಬೂರಡ್, ಮಿತ್ತ ಮಿತ್ತ ಪೋತಿನ, ತಿರ್ದ ಬರ್ದಿನನೇ ಇಜ್ಜಿ - ಪ್ರಾಯ
14. ತೋಟ, ತೋಟದ ಸುತ್ತ ಮಣಿತ ಬೇಲಿ, ಸಾರ ರೂಪಾಯಿದ ನಾಲ್ ಬೀಗ, ಒರ ಪಾಡಿಬೊಕ್ಕ ಎರ್ ಬತ್ತಂಡಲ ದೆಪ್ಪರೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ - ಕರಿಮಣಿ, ತಾಳಿ
15. ಅಪ್ಪೆ ಇಲ್ಲಗ್ ಪೋನಗ ರುಮ್ಮ ಪಾರ್ದ ಪೋಪಲ್, ಕಂಡನಿನ ಇಲ್ಲಗ್ ಬನ್ನಗ ದುಃಖ ದುಃಖಿದ್ ಕಣನೀರ್ ಜಾರಾವೊಂದೆ ಬರ್ಪುನಾಲೆನ್ ಒಯಿತ್ ಕುಲ್ಲಾವೊಡು - ಗುವೆಲ್ಡ್ ನೀರ್ ದೆಪ್ಪುನಿ

✍ ವಿಶ್ವೇಶ ಪ್ರಸಾದ ಭಟ್, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಸಿ.ಎ.

ಬರ್ಸ

✍ ಮೈತ್ರಿ, ಪ್ರಥಮ ಪಿ.ಯು.ಸಿ.

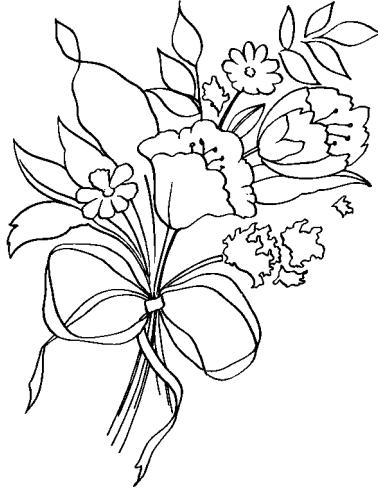

ನಿಕುಲ್ ಸುರುಕ್ 'ಬರ್ಸ' ಪಂದ್ ಓದುನಗ ದಾದ ಪಂದ್ ಎನ್ನಿಯರ್? ಅವು ಎನ್ನ ಇಷ್ಟದ ಕಲಾವಿದ ಆಯಿನ 'ಅರ್ಜುನ್ ಕಾಪಿಕಾಡ್'ನ ಪಿಚ್ಚರ್ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆತೆನಾ ಪಂಡ್ ಎನ್ನಾಂಡ ಅವು ಅತ್ತ... ಯಾನ್ 'ಬರ್ಸ' ಪಂಡ ಬಾನೊಡು ಬೂರುನ ಪನಿ ಪನಿತ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆತೆ.

'ಬರ್ಸ' ಉಂದು ಜನಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಆಪಿನ ಒಂಜಿ ಕಾಲ. 'ಬರ್ಸ'ದೊಟ್ಟು ಬರ್ಪಿನ ಕರೆಗಳಿಗಾದ್ ಏತೋ ಜನ ಕಾತೊಂದ್ ಉಪ್ಪುವರ್. ದಾಯೆಪಂಡ, ಕೆಲವರೆಗ್ ಕಡಲ್ ಬರೀಕ್ ಕುಲ್ಲರೆ, ಕೆಲವರೆಗ್ ಕೆಬಿಟ್ 'ಇಯರ್ ಪೋನ್' ತಿಕ್ಕಾದ್ ಪದೋನ್ ಕೇನೊಂದು ಐಸ್ಟ್ರೀಮ್ ತಿನಿನ ಆಸೆ. ಅಂಡ ಕೆಲವರೆಗ್ ಬೆಚ್ಚ-ಬೆಚ್ಚ ತಿಂಡಿ ತಿನರೆಗಾತ್ರ. ನಿಕಲೆಗ್ ಒಮ್ಮೆ ಇಷ್ಟ ಪಂಡ್ ಗೊತ್ತುಪುಂಡೆ... ಉಂದೆನ್ ಓದೊಂದು ಬಾಲೆದಂಚಿನ ಕಲಿಕೆ ಕೊರೊಚ್ಚಿ... ರೋಡ್ ಬರಿಟ್ ಕೆಲವರ್ ಬೆಂದ್ ಜೋಳೊನ್ ಮಾರೊಂದು ಉಪ್ಪುವರ್. ನಮ ಬರ್ಸ ಬನ್ನಗ ದೋಸ್ತಿಲೆನೊಟ್ಟು ಪೋದ್ ಬೆಚ್ಚ-ಬೆಚ್ಚ ಕೈಪಾದ್ ಕೊರ್ನ ಜೋಳೊನ್ ತಿಂಡ ಐತ ಖುಷಿ ಬೇತೆನ ಅದುವುಂಡು.

ನಮ ಎಲ್ಯ ಉಪ್ಪುನಗ ಇಲ್ಲದ ಕೈತಲ್ ಓಲ್ ನೀರ್ ದಿಂಜಿಮಂಡು ಪಂದ್ ತೂದ್ ಕಾಕಜಿಡ್ ಮಲ್ಪಿನ ದೋಣೆನ್ ನೀರ್ಡ್ ಬುಡ್ತಿನ ಮರೆಪರೆ ಆವಾ...?

ಒರಿ ಅಥವಾ ಒರ್ತಿ ಅತ್ತ, ಎಂಕಲ್ ದೋಸ್ತಿಲೆನ್ ಲೆತ್ತದ್ ಗೊಬ್ಬೊದಿತ್ತಾ, ಅಂಡ ಇತ್ತೆದ ಜೋಕುಲ್ ಉಂದು ಗೊಬ್ಬುಲೆನ್ ಮಾತ ಮರ್ತೆದರು. ಬರ್ಸ ಸುರುಕಾದ್ ಪನಿಯೊಂಜಿ ಬೂರ್ದಗ, ನಮ ಕೈನ್ ಅಗಾಲ ಮಲ್ತದ್ ನೀರ್ನ್ ಬೇತೆಕ್ಲೆನ ಮೋನೆಗೆ ಪಾಡೊಂದಿತ್ತಾ... ಈ ಕಾರ್ಬಾರ್ನ ಯಾನ್ ಇತ್ತೆಲ ಎನ್ನ ದೋಸ್ತಿಲೆನೊಟ್ಟು ಮಲ್ಪುವೆ. ಬಾನೋಡ್ ಸುರು-ಸುರುತ ಪನಿ ಬರ್ಸ ನಮ್ಮ ಜಾಲುನು ಪಚ್ಚ-ಪಚ್ಚ ಮಲುಪುಂಡು. ಸುರುತ ಬೊಕ್ಕ ಕಡೆತ ಬರ್ಸದೊಟ್ಟು ತೆಡಿಲ್ ಹಾಕುಂಡು. ಈ ತೆಡಿಲ್ ಶಬ್ದೊಗು ಜೋಕುಲು ಪೋಡಿವರ್. ಅಂಚೆನೆ ಜೋರಾದ್ ಬರ್ಸ ಬನ್ನಗ ಜಾಲ್ಗ್ ಪೋದ್ ನಲಿಪುವರ್... ಉಂದೆನ್ ಮಾತ ಎಂಕುಲು, ಇಂಬುದ ಬರ್ಸದ ಮಲ್ಲ ಕಾಣಿಕೆ ಪಂಡ್ ಎನ್ನೊಂದು ಬರ್ಸದ ನೀರ್ನ್ ಒರಿಪಾವುನ ಬೇಲೆನ್ ಮಲ್ಪೊಡು. ●

ಪೊಸ ಗಾದೆಲು

✍ ದೀಕ್ಷಿತಾ ಕೆ., ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಸಿ.ಎ.

1. ಅಂಗದನೆಗ್ ತೆಳೆಯಿಜ್ಜಿ, ಮುಂಗೈಕ್ ಬಂಗಾರ್ ಸರಪೊಳಿ.
2. ಅಂಡ್‌ಗ್ ಕುಂಟುಜ್ಜಿ, ಲಂಡನ್‌ಗ್ ಪೋಪೆಗೆ.
3. ಅಂಡೆದುರ್ಸುಗ್ ಪೋಡ್ಕುನಾಯೆ ಗುಂಡುದ ಲಡಾಯಿಗ್ ಉಂತ್ವೆನ?
4. ಅಂಬಿಡ್ ಒರೆಂಕುನಾಯಗ್ ಜಂಬುಸವಾರಿದ ಆಸೆ.
5. ಅಂಬೆಕಾರ್‌ದ ಬಾಲೆ ಆಗುಂಬೆ ಬಡ್ತುವಾ?
6. ಅಜ್ಜಿ ಕಾರ್‌ಗ್ ಗೆಜ್ಜೆ ಸರಪೊಳಿ ದಾಯೆ?
7. ಆನೆಗ್ ಮೀಸೆ ಇಜ್ಜಿಂದ್ ಎಕ್ಕಲೆ ಅಂಗಿಸಾಂಡ್‌ಗೆ!
8. ಇಡೆ ತಿಕ್ಕಂಡ ಇಡೀ ನಿಂಗುವೆ!
9. ಇತ್ತಿನೆನ್ ಪಂಡಂಡ ನೆತ್ತಿಗ್ ಎಡ್ಡಿ ಲೆಕ್ಕೊ.
10. ಉಡಲ್‌ಡ್ ಉರಿ, ಮೋನೆಡ್ ಸಿರಿ.
11. ಉಬ್ಬಿಯುನ ಪಡ್ಯ ಉಣ್ಣೆರೆ ಆವೊ ?
12. ಉಮಿಲ್ ಪರ್ವ್ ಉಗ್ಗಲ್‌ದ ನೀರ್ ಆಜುವಾ ?
13. ಎದುರುಡು ಆರೆತ್ತಿ, ಪಿರವುಡೆ ಬೀಸತ್ತಿ.
14. ಏತ್ ಸೀತ ಮೀಂಡಲ ಜಾತಿದ ನಾತ ಪೋತುಜ್ಜಿ.
15. ಒಡು ಪೊಗ್ಗಿ ಇಲ್ಲೊ ಬುಡ್ಡು ಗುಮ್ಮೆ ನೂರಿ ಇಲ್ಲಡೆ ಪೋಯೆಗೆ.
16. ಕಂಡಾಣಿ ಕಂಚೊಲು, ಮೈತಿನೆ ಮೈಸೂರುಪಾಕ್ .
17. ಕುಂಡಚ್ಚನ್ನ ಬಿಸಾತಿಗೆ ಕುಕ್ಕುದ ಮಿತ್.
18. ಕೆಬಿ ತಾಳ್ಳಗ ಕೊಡಂಗೆ ಒರಿವಾ?
19. ಕೆಲೆತ್ತಿ ಕೋರಿಲು ಪೂರಾ ಕಳೊಕ್ಕು ಬರಾಂದ್.
20. ಗಲ್ಲ ಮೀಸೆ ಬುಡಿಸಾತ್‌ಗ್ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ ಬರುವಾ?
21. ಗಾಂತ್ರ ತೂವಂದೆ ಗುವೆಲ್‌ಗ್ ಜಪ್ಪಡ, ತೆಳೆದಾಂತೆ ತಾರಿಗ್ ಬಡ್ತಡ.
22. ಗುದಿಗೆ ಸಾತ್ಕೊ ಗುಳಿಗಲಾ ಉಂತಯೆ.
23. ಗಿರಾವುದಾಯಗ್ ಗುರಿಕಾರ್ ಕೊರಿಲೆಕ್ಕ.
24. ಜಪ್ಪಣಾದಿಗೆದ ಉಡಲ್ ಸೆರೆಮೊರೆಸುನ ಕಡಲ್.
25. ತಂಗಣೆಮಂಗಣೆ ತೂದು ಕಂಕಣೆ ಮರಂಕಣೆ ಆಯೆ.
26. ತರೆ ನರೆಂಡಲಾ ತರೆ ಬುಡ್ತುಜಿ.
27. ತೆಡಿಲ್ ಬೂರ್ಗ್ ಮಡಲತಟ್ಟಿ ಕಾವುವಾ?
28. ದೊಂಡ ಬಿಚ್ಚಾಂಡ ಬೊಂಡ ತಾಲಂದ್.
29. ನಕ್ಕುರು ನಾಗೆ ಆವಂದ್, ಅಂಬಡೆ ಕುಂಬುಡ ಆವಂದ್

ಪೊಂದಣಿ ಪದ

✍ ದಾಮೋದರ್ ಪೈ ಬಿ. ಪಿ., ದ್ವಿತೀಯ ಪಿ.ಯು.ಸಿ.

ಲೇ ಲೇ ಲೇ ಲೇ ಪದ ಸಂಗ್ಯಾಗೋ
ಲೇ ಲೇ ಲೇ ಲೇ ಖುಷಿತ್ ನಂಚಾಗೋ
ಆಯ್ಲಿ ದಿವಾಳಿ ಆಯ್ಲಿ ದಿವಾಳಿ
ಹಸತ್ ಖೆಳತ್ ಆಯ್ಲಿ ದಿವಾಳಿ
ನವರಾತ್ರಿಕ್ ಕತ್ತರಲೆಂ ಭಾತ್ ಹಡಾಗೋ
ಲಾಯೆಂ ಪಿಟ್ಲೊ ಪೋವು ಕಣೆ ಕಾಂಡುನ್ ದವ್ರಾಗೋ
ಖಾಬ್ರೆ ಘಾಣಂಕು ದೀವ್ಲು ವಗಿ ತಲ ಕರಾಗೋ
ಹಳ್ಳಿಪಾನ, ತುಳ್ಳಿ ಪುಲಾಂ ಪೊಳನ ದವ್ರಾಗೋ
॥ ಆಯ್ಲಿ ದಿವಾಳಿ ॥

ಕುಪ್ಪತ್ತಾರೋ ಹಡಾಗೋ ಕಾಂಡುನ ಪಿಟ್ಲೆ ಕರಾಗೋ
ಘರಬಾಗ್ಲೆ ರಂಗೋಲಿ ಘಾಲ್ ಪರಬ ಕರಾಗೋ
ಬಾತೆ ಕಣ್ಣಿ ಹಡಾಗೋ ನವೀ ಪರಬ ಕರಾಗೋ
ಕುಟ್ಟಿದೊಣ್ಣೆ, ಗಾಳಿಪಟ ಪಡ್ಡುವಾಂತ್ ದಿಯಾಗೋ
॥ ಆಯ್ಲಿ ದಿವಾಳಿ ॥

ಹೊಕ್ಕಲ್ ಯೇತಗೋ ಲಾಗಿ ಬಾವುಜೀ ಯೆತ್ತಾಗೋ
ಹೊಕ್ಕಲ್ ಕಾಪಾಡ್ ಬಾವುಜಿಕ್ ವೇಷಿ ವಗ್ಗಿ ಹಡಾಗೋ
ದಾಂತೆ ಮುಂಡಾಂಗೋ ಗೋಂವು ದಾಳಿ ಪಿಟ್ಲೆ ಕರಾಗೋ
ಹೊಕಿಲ್ ಹೋಕ್ಲೇಕ್ ವಾಡ್ವಾಕ್ ಸಕ್ಕಡ್ ಪೂಳಿ ಕರಾಗೋ
॥ ಆಯ್ಲಿ ದಿವಾಳಿ ॥

ಪುಣೋ ಹಡಾಗೋ ಕಾಪ್ ವಾತ್ಸೊ ಕರಾಗೋ
ತುಳ್ಳಿ ಬಾಗ್ಲಾ ದಿವೋ ಉವ್ವು ದಿವಾಳಿ ಕರಾಗೋ
ನಕ್ಕಾಸುರಾರ್ ಸಂಹಾರ್ ಕರ್ನ ಕೃಷ್ಣ ಯೆತ್ತಾಗೋ
ಹಳದಿ ತೇಲ ಪುಸನ ತೇಕ ನಾಣೇನು ಸೊಡ್ಯಾಂಗೋ
॥ ಆಯ್ಲಿ ದಿವಾಳಿ ॥

•

கும்மியாட்டம்

✍ Priya G., II B.A.

கும்மி பலர் கூடி ஆடும் ஆடுவகைக் கூத்து அல்லது நடனம் . இது தொன்று தொட்டு உரும் ஆடு நாட்டார் கலை.

'கும்மி' ஆட்டம் ஆகும் . ஆடு நாட்டார் கலை பலர் வட்டமாக அடிக்கொண்டோ அல்லது இருபுறமாக சரிசமமாக நின்று உறும் போது இசைக்குத் தக்கவாறு தன் கைகளைத் தட்டி காலங்களையும் இடுப்பையும் . தலைமையையும் அடுகுறு அசைத்து . குனிந்தும் நிமிர்ந்தும் அசைத்து கூட்டாக ஆடும் ஆடு கூத்து 'தமிழ்நாட்டிலும் கதரளத்திலும்' கும்மி வடிதில் உள்ளது . குரவை என்னு கலையில் இருந்து கும்மி பிறந்ததாகக் கூறப்படுகிறது .

தமிழ் இலக்கியங்களில் கும்மி :-

அகநானூற்றிலும், சிலப்பதிகாரத்திலும்

கும்மி பற்றி குறிப்புகள் உள்ளன.

கும்மியடி ! தமிழ் நாடு முழுதும்

கிழங்கிடக் கைகொட்டிக்

கும்மியடி !

நம்மைப் பிடித்த பிசாசுகள்

பொயின

நம்மை கண்டோ மென்று

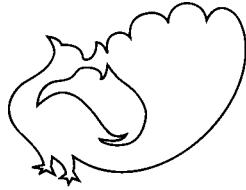
கும்மியடி ! (கும்மி)

இது பயனர் கணக்கு மூலம் இயக்கப்படும் ஒரு தானியங்கி:-

இது கைப்பாவைக் கணக்கென்று அழைப்பு
ஏற்படுத்தக்கூடிய ஆகிர மாதிரியான பணிகளைத் தன்னியக்கமாகத்
தொடர்ச்சியாகச் செய்ய உருவாக்கப்பட்ட ஒரு தானியங்கி
கணக்கு நிர்வாகிகளின் கவனத்திற்கு . இத்தானியங்கி
தவறான முறையில் இயங்கினாலோ அல்லது ஊறு விளை
-வித்தாலோ அதைத் தடுத்தி விடுங்கள் .

பணிகள் :-

- தமிழ்த் திரைப்படங்களினை ஆயிரக்கணக்கானவற்றை
- திரைப்படங்காரர்கள் கட்டுரைகளில் சிறு எழுத்துப்பிழை
திருத்தங்கள் .
- கட்டுரைகளில் பதிப்புகளை இணைத்தல் (தொகுப்பில்
விக்கியினை வைத்து)
- பதிப்புகளை உருவாக்கல் , இணைத்தல்
- தமிழ் விக்கியின் தரவுத்தள அறிக்கைகளை
புதுப்பித்தல் .

ساری مات

✍ Shirin, II B.A.

جب سانپ زندہ ہوتو وہ جیونٹیاں کھاتا ہے۔
اور جب سانپ مر جائے تو جیونٹیاں اُسے کھاتی ہے۔
وقت بھی بول سکتا ہے۔

~~~~~ x ~~~~~ x ~~~~~ x ~~~~~ x ~~~~~

ایک درخت سے ایک لاکھ ماچس کی تیلیا بنتی ہے۔
مگر ایک ماچس کی تیلی ایک لاکھ درخت جلا سکتی ہے۔

~~~~~ x ~~~~~ x ~~~~~ x ~~~~~ x ~~~~~

تو زندگی میں کبھی کسی کو موت ستانا شاہد آپ طاقت ور ہو
مگر موت بھولو وقت آپ سے زیادہ طاقت ور ہے۔

سنہری باتیں

آنسوؤں کا جاری نہ ہونا دل کی سختی کی وجہ سے ہے۔
دل کی سختی گناہوں کی کثرت کی وجہ سے ہے۔
گناہوں کی کثرت موت کو بھولنے کی وجہ سے ہے۔
موت سے غفلت لمبی اُمیدوں کی وجہ سے ہے۔
لمبی اُمیدیں دنیا سے محبت کی وجہ سے ہے۔
دنیا کی محبت ہر گناہ کی جڑ ہے۔

[حضرت علیؓ]

محبت سب سے کرو لیکن اس سے اور بھی زیادہ
کرو جس کے دل میں تمہارے لئے تم سے بھی زیادہ محبت ہے

[حضرت علیؓ]

نماز کی فکر اپنے اوپر فرض کرلو خدا کی قسم دنیا کی
فکر سے آزاد ہو جاؤ گے اور کامیابیاں تمہارے قدم چومے گی۔

[حضرت علیؓ]

اپنی زبان کی تیزی اس ماں پر مت
چلاؤ جس نے تمہیں بولنا سکھایا

ماں اور محبت

بوعلی سینے نے کہا :- اپنا زندگی میں محبت کی
سب سے اعلیٰ مثال تب دیکھی ---
جب سیب چارتھے اور ہم پانچ ----
تب ماں نے کہا :- مجھے سیب پسند ہی نہیں۔

“Where there is a will, There is a way”. Is an old saying in English which means that if we don't have strong determination and will towards our goal, we cannot work hard and thus cannot achieve success in life. Our strong will power creates a way to achieve success. If our will makes sure it is easy path for us to climb the ladder of success. This proverb teaches us that if we really determine to something whether easy or tough we can do it. Sometimes the task may be too difficult, however the strong will power help us to confront all difficulties and creates a way.

Friends let us have such will power to find the way to success.

Principal, Prof. Kusuma Kamath hands over the charge to her successor,
Dr. Sandhya R. Nambiar

Dr. N. T. Bhat, Former Professor of English, releases the College Magazine
'Sanmathi' 2016-17

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2017-18

Inaugural Ceremony of the
Students' Welfare Council
2017-18

Chief Guest, Dr. Nandakishore,
Dept. of Geopolitics and
International Relations, MAHE
addresses the gathering

Administering the Oath to the
SWC Members by
Dr. Suresh Ramana Mayya,
SWC Officer

Presidential Remarks by
Prof. Kusuma Kamath,
Principal

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2017-18

Teaching Learning Centre
Guest Speaker: Dr. Ramnarayan, MAHE

Teaching Learning Centre –
An Interactive Session with
Dr. H. Shantaram, A.O., AGE
Manipal

Teaching Learning Centre –
An Interaction with the Principal

Mr. Praveen V. Gudi delivers
Prof. U. L. Acharya
Memorial Endowment Lecture

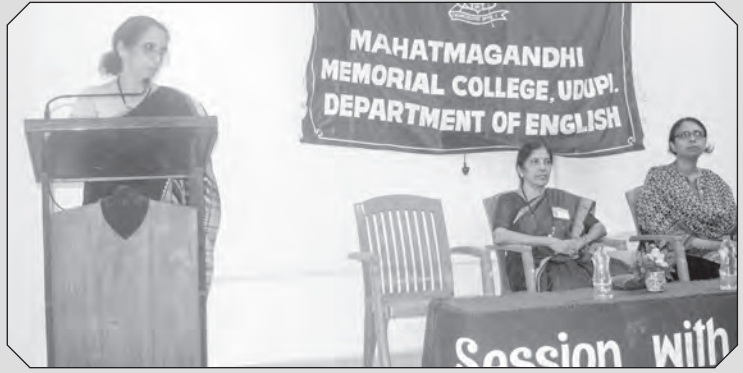

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2017-18

Sanskrit Department –
Special Lecture by
Mrs. Sathyavathi B., Sanskrit
Teacher, Indrali English Medium
High School, Udupi

A Session with our alumnus
Mrs. Farida Ifthikar

Mr. Kishore, Librarian,
MGM College, inaugurates the
“Book Club”

Releasing Ceremony of the
English Department Bulletin
‘The Muse’

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2017-18

“Creative Readings” – A Workshop by
Dr. Nataraj Huliyaar
Bangalore University

A Session with alumnus –
Mr. Rajesh Prasad, IAS
Commissioner (GST) –
Enlightening the students on
‘Civil Service Examinations’

A Special talk by
Sri Jayanth Kaikini, Littérateur
Sahitya Samvada

Hindi Utsav – A Special Talk by
Dr. Nagarathna N. Rao,
University College, Mangalore

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2017-18

Youth Red Cross –
'National Youth Day Celebration'

Youth Red Cross –
Blood Donation Camp

Dept. of Economics –
A Special Talk on 'GST'
by Mrs. Mallika Shetty
Dept. of Commerce

Dept. of Economics –
A. D. Shroff Memorial Elocution
Competition

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2017-18

Commerce Club Inauguration –
Chief Guest, Sri Vilas Nayak
Proprietor, Hanuman Motors
Udupi, releases the bulletin, 'Educom'

Dept. of Commerce –
Vocational Conference – 2017
Chief Guest : C.A. Satish Pai
Udupi

Commerce Club –
PAN Card Mela

Commerce Club –
'How to Become a Global CEO'
Guest Speakers – C. Tarun Anand
and Mr. Shashi Ranjan

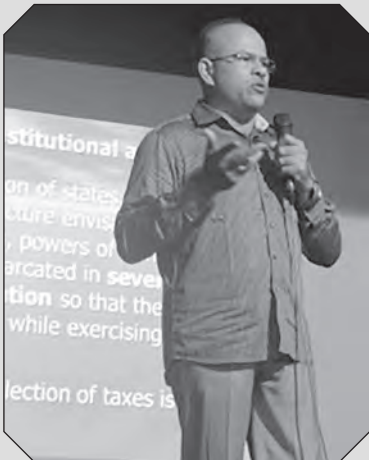
ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2017-18

Commerce Club –
A visit to CAMPCO Chocolate
Industry and Master Plenary
Puttur

Commerce Club –
'Budget Spotlight'
Guest Speaker –
C. A. Vineeth Shetty

Commerce Club –
"Career Opportunities in Banking"
Guest Speaker –
Dr. Rajesh Kamath

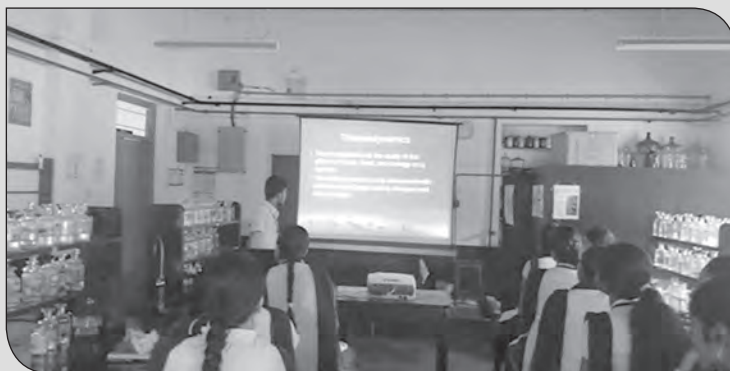
Commerce Club – A Seminar on 'GST'
Guest Speaker –
C. A. Nandagopala Shenoy

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2017-18

Releasing ceremony of the in-house Bulletin 'CRYSTAL' by Dr. Vinod T. P.

Department of Chemistry
Experiments demonstration to the
High School Students

Department of Chemistry –
Communication Skill
Development Programme

Dept. of Chemistry –
A Rural School Visit Programme

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2017-18

Dr. Nayantara, KMC, Mangalore releases the Botany in-house Bulletin 'S2S2S'

ECO Club –
'On Newborn Screening for
Newborn Errors of Metabolism'
Guest Speaker:
Dr. Sudheer Moorkot,
MCOPS, Manipal

Dept. of Botany – A Field Study
at Seethanadi Nisargadhama

Dept. of Zoology – "Campus Birding" Guests of Honour –
Mr. Tejasvi Acharya, Mr. Prabhakar Shastri, Mrs. Savitha Shastri, Dr. Vrinda Latha

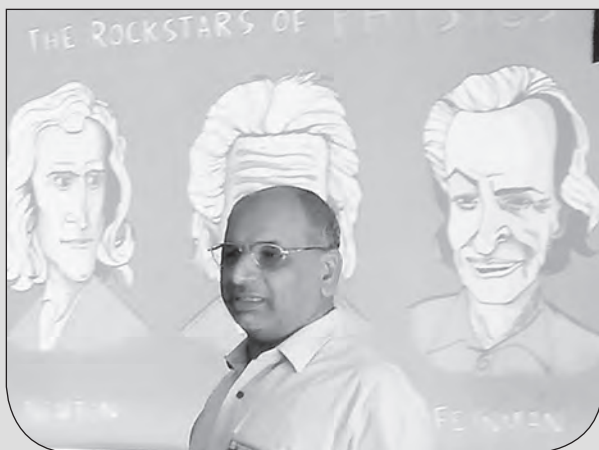

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2017-18

Science Club – ‘Space Travel’,
Guest Speaker :
Prof. Ramesh Bhat, Moodabidri

Science Club – ‘Research and
Projects’, Guest Speaker :
Dr. Gurumurthy, MIT, Manipal

Dept. of Physics –
Richard Feynman Birth Centenary Celebration
Guest Speaker : Dr. M. G. Vijay

Science Club –
‘Vanamahotsava’

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2017-18

A Documentary
Show on 'Haji
Abdulla' –
Chief Guest :
Mr. Shrikanth Shetty

Interaction with Mr. Sangappa
an alumnus by JKP students

A Special talk on 'Scope in
Anchoring' by Mr. Avinash
Kamath

A Guest Lecture on "Life of
Transgenders" by Ms. Kajal, Udupi

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2017-18

'Scope in Radio Jackie' –
A Guest Lecture by Ms. Nayana

Interaction with a
National Awardee
Master Manohar K.

Sri Sharada Pooja Mahotsava

National Youth Day Celebration

NSS Activities

Cpt. Ganesh Karnik, MLC
inaugurates the 2017-18 NSS
activities

Alevooru Datthugrama Project –
inauguration by
Sri Pramod Madhwaraj
MLA, Udupi

Annual Special Camp at
Shivaram Karantha Theme Park,
Kota

FOOD DAY– Fruits distribution
by the NSS volunteers at
Govt. Hospital, Udupi

NSS Activities

‘Boycott China Products’ –
A street play by our students on
Independence Day

Blood Donation Camp –
A joint venture of NSS – NCC
Units

‘Women’s Day’ –
Guest Speakers: Dr. Rekha Bannadi
and Dr. Nikethana

Books Donating Programme
at Govt. School, Alevoor

NCC Activities

Yoga Day Celebration –
NCC Cadets in Yoga dress

NCC – Army Wing
Career Guidance Programme:
Address by 'Major Anand Shirali

Blood Donation Camp by NCC
Army Wing

NCC – Army Wing
Weapon Training Programme

NCC Activities

NCC – Army Wing
'Say 'No' to Crimes':
Awareness Programme

International Coastal Clean up
Day at Malpe

NCC – 'B' and 'C'
Certificate Examination

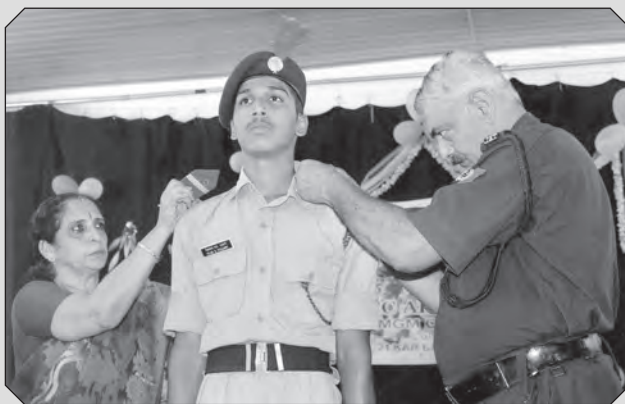
NCC – 'EK din NCC Army Ke Naam'

NCC Activities

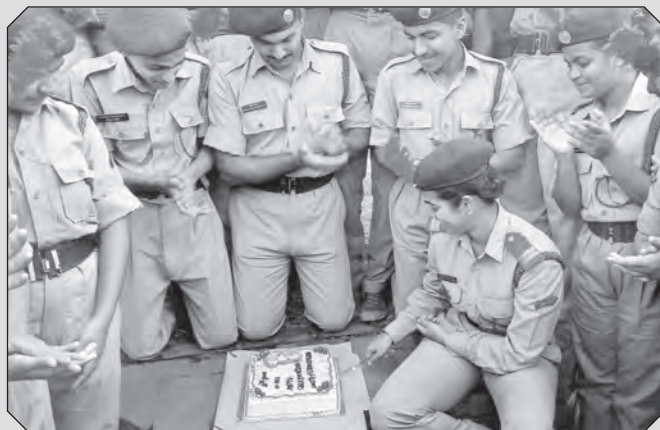
NCC – Observation of
Kargil Vijay Diwas

NCC – Piping Ceremony

Disaster Management Programme – Demonstration
by Deputy Commandant Ramesh

Celebration of 60th year of NCC Motto Day

NCC Activities

'B' Certificate Exam for
NCC Naval Cadets

'Vanamahotsava' by
NCC Naval Wing

'Swachh MGM' by
NCC Naval Wing

"Swachh Bharath" NCC Naval
Wing at Dr. K. Shivaram Karanth
Theme Park, Kota

Gandhi Jayanti Celebrations

Gandhi Jayanthi –
“Ramdhun” by our students

Gandhi Jayanthi – A talk by
Prof. Muralidhar Upadhyaya
Hiriyadka

Essay and Elocution Competition
Prize Distribution Ceremony :
'Papu Gandhi Bapu Gandhi
Aada Kathe'

“Smrithi Diwas” – Paying
a tribute to the founder of the
College

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2017-18

A Special Lecture on
“Data Science an Analytics”
by Mr. Basavadarshan,
Relationship Manager, ICT
Academy

Placement Cell – A Recruitment
Drive by Infosys Technology

A Recruitment Drive –
Infosys BPM

A Recruitment Drive –
Wipro Technology

Sports and Games

Annual Athletic Meet – 2018
March-past by students

The Inaugural Ceremony of the
Annual Athletic Meet – 2018

Annual Athletic Meet – 2018 –
Inaugural Address by Chief Guest,
Sri Dinesh Puthran, President,
Udupi District Amateur Athletic
Association

Annual Athletic Meet – 2018:
Dr. Sandhya Nambiar, Principal
delivering presidential remarks

ಮುದ್ದಣ ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ಸವ

ವಿ. ಎಮ್. ಇನಾಂದಾರ್ ವಿಮರ್ಶಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ - ಶ್ರೀ ಬಿ.ವಿ. ಕೆದಿಲಾಯ ಇವರಿಗೆ

ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿ ಡಾ|| ಶ್ರೀಕಂಠ ಕೂಡಿಗೆ ಅವರಿಂದ ವಿಶೇಷ ಉಪನ್ಯಾಸ

ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತರಿಂದ ಮಾತು

ಭಾವಗಾಯನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ

College day and Founder's Day

Chief Guest, Dr. S. M. Shivaprakash, Director of Extension, Karnataka Veterinary, Animal and Fisheries Sciences University, Bidar, addressing the gathering.

Dr. Sandhya R. Nambiar, Principal, presenting the Report.

Presidential Remarks by Dr. H. Shantaram

Felicitation to Rank Holders

Rohith Inston Lobo, III Rank in M.Sc.
(Computer Science)

Pavithra, B.C.A. – II Rank

Nilufar, B.C.A. – III Rank

Rashmi R. Upadhya, B.C.A. – IV Rank

Anjum Ali, B.C.A. – VI Rank

Anil Kumar Shetty, B.C.A. – VII Rank

Raksha S. Rao – B.C.A. VIII Rank

Students' Welfare Council Day

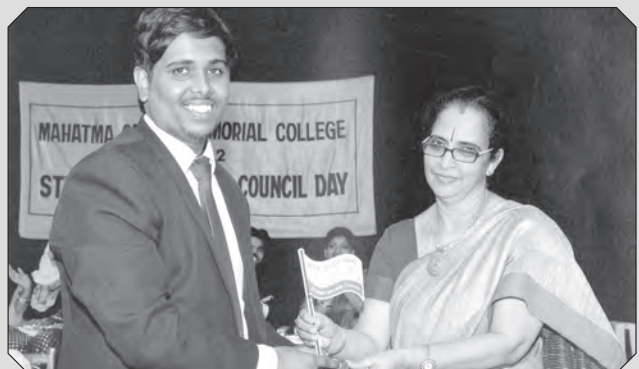
Address by the Chief Guest
Dr. Poornima Baliga
Pro-Vice Chancellor
(Health Sciences), MAHE

Principal, Dr. Sandhya R. Nambiar –
Presidential Remarks

Student Welfare Officer,
Sri Ramesh Karla –
A note of Appreciation

SWC President, Srikar Pai
returning the flag to the Principal
as a token of valedictions

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2017-18

ತುಳು ಐಸಿರಿ - 2018 ಉದ್ಘಾಟನೆ - ಡಾ|| ವೈ. ಎನ್. ಶೆಟ್ಟಿ

ಉದ್ಘಾಟನಾ ಭಾಷಣ - ಡಾ|| ವೈ. ಎನ್. ಶೆಟ್ಟಿ

ವಿಶೇಷ ಉಪನ್ಯಾಸ - ಡಾ|| ಕೆ. ಚನ್ನಪ್ಪ ಗೌಡ

ಲಿ ಜಯಕರ ಶೆಟ್ಟಿ, ಇಂದ್ರಾಳಿ ಅವರಿಂದ ಮಾತು

ಡಾ|| ಹೆಚ್. ಶಾಂತಾರಾಮ್ ಅವರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೀಯ ನುಡಿಗಳು

ಚಂಡೆ ವಾದನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ

ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ - ಹುಲಿವೇಷ

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2017-18

Mangalore University Inter-Collegiate Table Tennis Tournament : MGM Team – Runners-up

College Cricket Team

College Kabaddi Team

Third place in Mangalore University Inter-Collegiate Badminton Tournament 2017-18

College Rangers Team

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 2017-18

Ancila M. Saldanha
III B.Sc.
Sports Secretary

Vishal
III B.Com.
Sports Secretary

Kishan
I B.Com.
Silver Medal in
Wrestling, MUIC

Sangamesh
I B.Com.
Bronze Medal in
MUIC

Jeevith
II M.Sc.
College Athletic
Champion

Fendriya Joyce Mathias
II M.Sc.
College Athletic
Champion

Deepak Prabhu
III B.Com.
College Athletic
Champion

Hassan
II B.Com.
College Athletic
Champion

Deepthi Prabhu
College Athletic
Champion

Sudeshna
I B.Sc.
College Athletic
Champion

Office-Bearers of the College Co-operative Society

Group Photo

NCC Naval Wing

Group Photo

NCC Army Wing

ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ವಿಭಾಗ ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

PTA Convention –
Dr. Kiran V. Acharya,
President, PTA,
addressing the gathering

Inaugural Ceremony of
the Talents Day

Inaugural Address
by Mrs. Pavana Acharya

ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ವಿಭಾಗ ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

Annual Athletic Meet –
Oath Taking Ceremony

Handing over the Torch to the
Chief Guest

Inaugural Address by Chief Guest
Sri Jai Vittal, Estate Officer
MAHE

Address by
Dr. Sandhya R. Nambiar,
Degree Principal

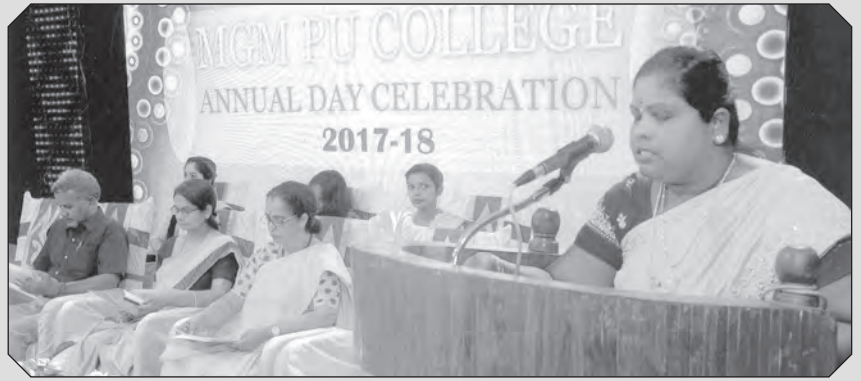

ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ವಿಭಾಗ ವಾರ್ಷಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

Presidential Remarks by
Smt. Malathi Devi, PU Principal

Annual Report
presentation by
Smt. Malathi Devi,
PU Principal

Annual Day Celebration –
Chief Guest, Dr. Shashirekha
Shetty of USA, addressing the
gathering

Felicitation to Adithi
Kiran, II PU Arts, for
securing highest marks in
Arts stream

ಪದವಿ ಪ್ರವೇಶ ವಿಭಾಗ -ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

ಕ್ರೀಡಾ ತಂಡಗಳು - ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ವಿಭಾಗ

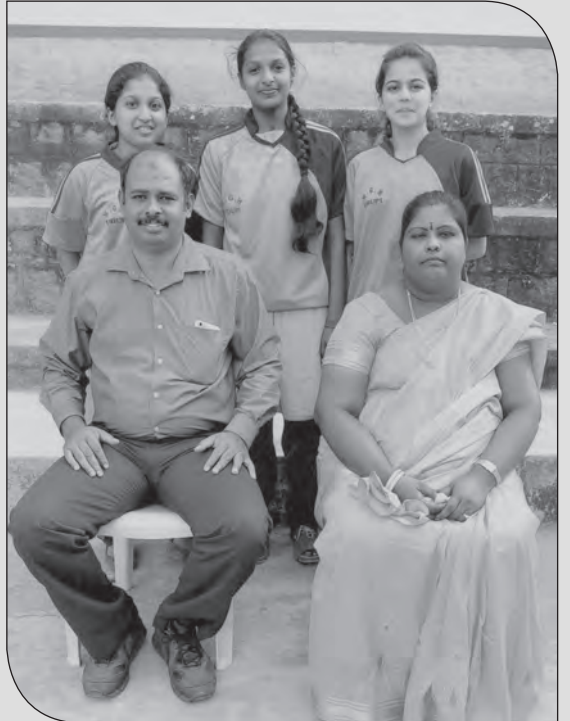
Badminton Team

Table Tennis Team

Karate Team

Shuttle Badminton Women's Team
(District Winners)

ಕ್ರೀಡಾ ತಂಡಗಳು - ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ವಿಭಾಗ

Throwball Team

Basketball
Women's Team
(District Runners)

Basketball Team
(District Runners)

ಕ್ರೀಡಾ ತಂಡಗಳು - ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ವಿಭಾಗ

Football Team

Athletics Team

Volleyball Team
(Boys)

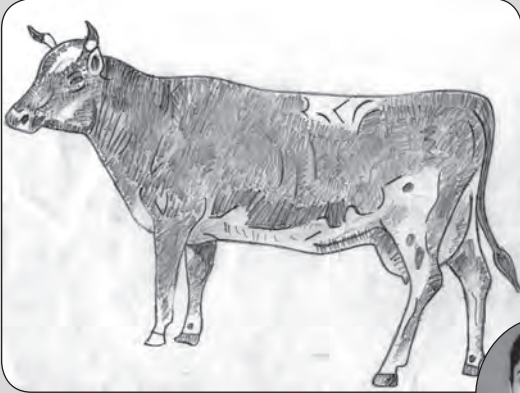
Sahana Shetty, III B.Com.

Ragini, II B.Com.

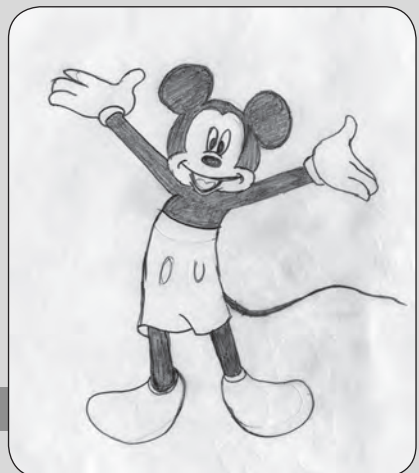

Divya S., II B.Com.

Reshma, III B.Sc.

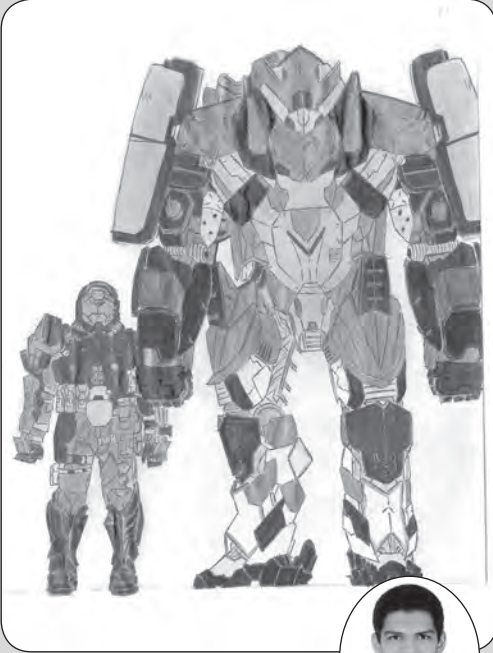

Yaksha, I B.Sc.

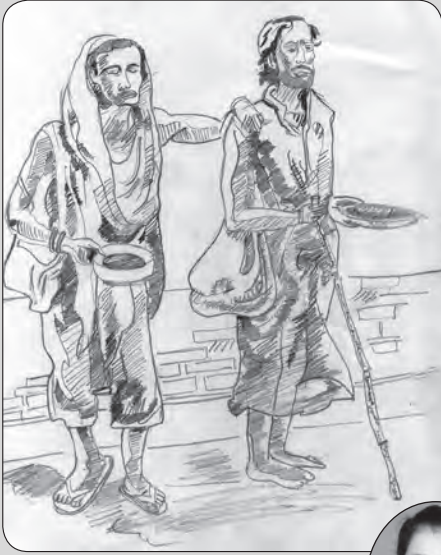
Prathika, II B.Sc.

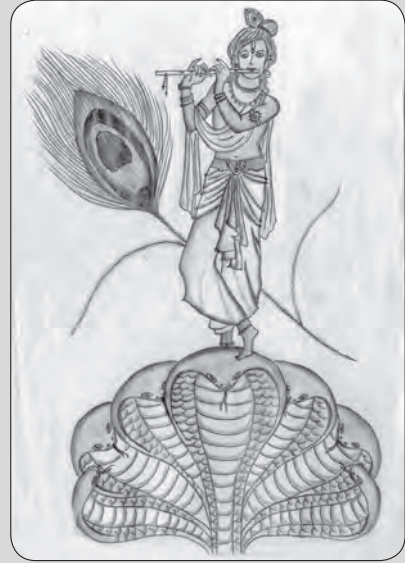
Junaid Mohd, II B.A.

Nikita R. Shettigar, III B.Com.

Tejamrutha, III B.Com.

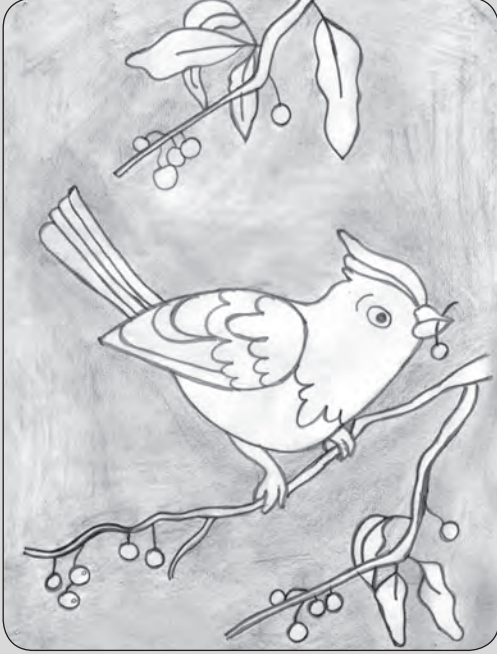
Swathi, II B.Com.

R. Smita, II B.Sc.

Ashwini, I B.A.

Pushpak, II B.C.A.

Praja K. J., III B.Com.

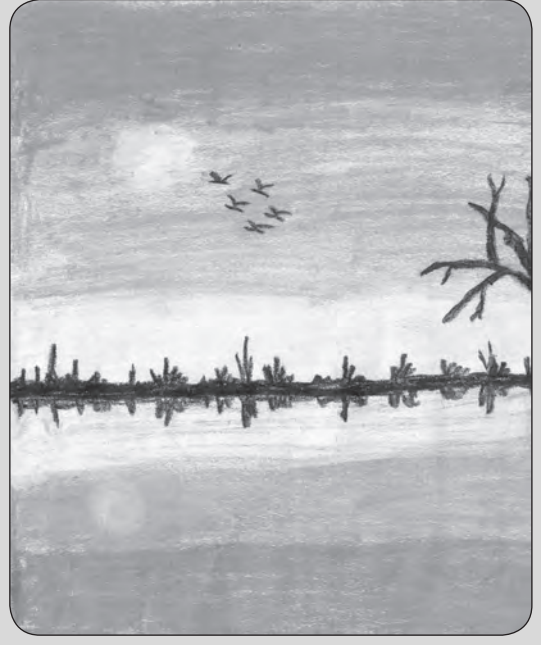
Neha, II PUC

Deepali Shetty, I.B.C.A.

R. Smita, II B.Sc.

Thanvi Gowda III B.A.

Swathi, II B.Com.

SPECIAL EVENTS OF THE YEAR 2017-18

Blessings by Sri Sri Vidhyadheesha Theertha,
Seer of Palimar Mutt before ascending the Paryaya Peetha

Dr. A. Krishna Rao inaugurates the 'Teaching Learning Centre'
instituted by Dr. Girija, Dr. Jaya Gowri & Dr. Shubha Geetha
Sonia Clinic, Manipal

Dr. Kocchikar Narendra Pai delivers
U.L. Acharya Memorial Endowment Lecture

Sri Venkatesh Naik T., District Court Judge, Udupi
inaugurates the National Voters' day

Falcitation to Dr. H. Shantaram, Administrative Officer,
A.G.E., Manipal on his completion of 90years

Saalumarada Thimmakka - planting a sapling
in our College Campus

ಡಾ| ಟಿ. ಎಂ. ವಿ. ಪೈಯವರ ನುಡಿಮುತ್ತುಗಳು

ಸೌಂದರ್ಯ 2017-2018

- “ನನ್ನ ಬದುಕೊಂದು ಹರಿವ ನದಿ. ನೀರಿನ ಸಣ್ಣ ಸೆಲೆಯೊಂದು ಹರಿಹರಿಯುತ್ತ ವಿವಿಧ ಭೂಭಾಗಗಳನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿ ಸಾಗರ ಸೇರುತ್ತದೆ; ಅಂತೆಯೇ ನನ್ನ ಬದುಕು.”
- “ನನ್ನ ಬದುಕು ಉದ್ದೇಶಬದ್ಧ - ಧೈಯಬದ್ಧ. ನನ್ನಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆಯ, ಸಾರ್ಥಕ್ಯದ ತೃಪ್ತಿ ಮೂಡಿದೆ.”
- “ಜನನನ್ನನ್ನು ಕೈ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಂತರಂಗದ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ನಾನು ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ. ನನ್ನ ಪ್ರೇರಣೆ ನಿಜವಾಯಿತು.”
- “ನಾನು ಒಂದು ನಿಮಿತ್ತ ಮಾತ್ರ. ಜನತೆಯ ಸಹಕಾರ ಹಾಗೂ ದೈವಬಲದಿಂದ ಇದೆಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು ಎಂಬ ವಿನೀತಭಾವ ನನ್ನಲ್ಲಿದೆ. ಜನ ನನ್ನನ್ನು ಹೊಗಳಿದಾಗ ನಾನು ವಿನೀತನಾಗುವೆ. ಓರ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಹೇಗಾದರೂಬಹುದು; ಆದರೆ ಆತನಿಗೆ ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಕೈಗೊಡುವುದು, ಒಂದು ಬೆರಳಿನಿಂದ ಕೆಲಸ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ; ಐದು ಬೆರಳು ಸೇರಬೇಕಲ್ಲವೇ ?”
- “ನಾನು ಮಾಡಿದ್ದೆಲ್ಲ ಜನತೆಗಾಗಿ. ನನ್ನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಯಾವ ಮಮಕಾರವೂ ಇಲ್ಲ. ನಿರ್ಮಮಕಾರವಿದ್ದಾಗ ಜನರ ಪ್ರೀತಿ ಹರಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ವಿಚಿತ್ರವಾದರೂ ಸತ್ಯ.”
- “ನನಗೆ ಜನತೆಯಿಂದ ದೊರೆತ ಅಪಾರ ಪ್ರೀತಿ, ಗೌರವಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಾನರಿಯೆ.”
- “ನನ್ನ ಜೀವನದುದ್ದಕ್ಕೂ ನಾನು ಅತ್ಯಂತ ಅಸಂಪ್ರದಾಯಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಸೇವೆ ಮಾಡಿರುವೆ. ಇದರಿಂದ ನನಗೆ ತೃಪ್ತಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಕಾಲದ ಪರಿವೆಯಿಲ್ಲ ನನಗೆ. ನನ್ನ ಜೀವಿತಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.”
- “ನಾವು ಮಾಡಿದ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಭವಿಷ್ಯ ಸಹ ನೆನೆಯುತ್ತದೆ. ನಾನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವ ಸಂಪತ್ತು ಇದೊಂದೇ.”
- “ನನಗೆ ವಿರೋಧ ಪರಂಪರೆ ತೋರಿದವರಾದರೂ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ನೋಯಿಸಲು ನಾನು ಇಷ್ಟ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ.”

